23466

JOSEF BLECHA
KNJIGOVEŽA U ZAGREBU
BUCHBINDER IN AGRAM

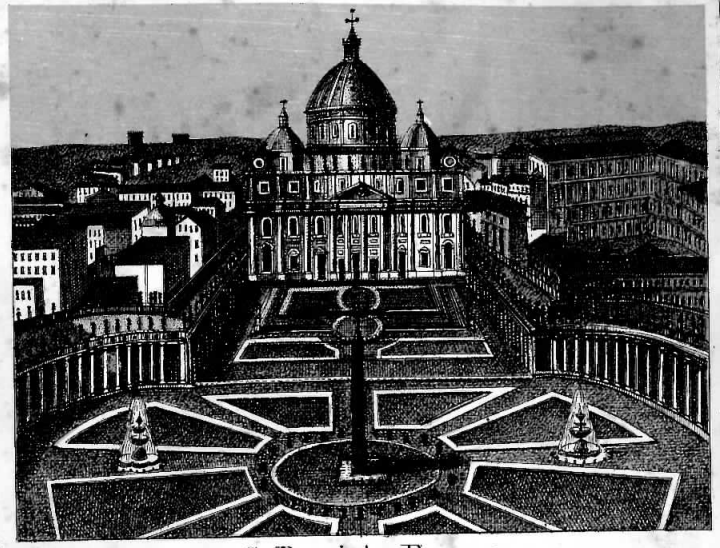

S. Petri Ap. Romae

S. Stephani R. C. Zagrabiae.

PROPRIUM DIOECESANUM

CONTINENS OFFICIA PECULIARIA

ECCLESIAE METROPOLITANAE

ET

ARCHIDIOECESIS ZAGRABIENSIS;

ALIQUIBUS, E LIBELLIS ANNOR. 1858 ET 1869 PORRO TRANSUMPTIS UNIVERSE PRAECEPTIS OFFICIIS, INQUE HAC EDITIONE SEORSUM DISPOSITIS.

—x—

AUCTORITATE ET JUSSU

EMINENTISSIMI AC REVERENDISSIMI

DOMINI DOMINI

JOSEPHI

S. R. E.

TIT. S. PANCRATII PRESBYTERI CARDINALIS

MIHALOVIĆ,

MISERATIONE DIVINA ET APOSTOLICAE SEDIS GRATIA

METROPOLITANAE ECCLESIAE ZAGRABIENSIS ARCHI-EPISCOPI,

ABBATIS B. M. S. V. DE TOPUSKA, S. CAES. ET REG. APOST. MAJESTATIS ACTUALIS INTIMI STATUS CONSILARII, INS. ORDINIS LEOPOLDI IMPERATORIS MAGNAE CRUCIS EQUITIS, I. COMITATUS DE BERZENCE SUPREMI AC PERP. COMITIS, SOCIETATIS LITERARIAE CROATICAE S. HIERONYMI PROTECTORIS, ERUDITAE SOCIETATIS HISTORICAE HUNGARICAE MEMBRI, L. R. CIVIT. TEMESVAR., ZAGRAB. ET VARASDINENSIS HON. CIVIS, SS. THEOLOGIAE DOCTORIS.

IN USUM ARCHIDIOECESANI SUI CLERI APTATUM ET VULGATUM.

MDCCCLXXVII.

ZAGRABIAE.

VELOCIBUS TYPIS CAROLI ALBRECHT.

Kalendarium Perpetuum

Metropolitanae Ecclesiae et Archi-Dioecesis Zagrabiensis a Sacra Rituum Congregatione

approbatum Anno Domini 1867.

JANUARIUS.

Dt.	
1.	**Circumcisio D. N. J. C.** *dupl. 2. Class.*
2.	Dies octava S. Stephani Prot. *dupl.* com. Oct. S. Joann. Ap. et Ss. Innoc.
3.	Dies octava S. Joannis Ap. et Evang. *dupl.* com. Oct. Ss. Innocent. Mm.
4.	Dies octava Ss. Innocentium Mm. *dupl.*
5.	Vigilia Epiphaniae *sem.* com. S. Telesphori Pap. M.
6.	**Epiphania Domini** *dupl. 1. Class.* cum Octava.
7.	De Octava *sem.*
8.	De Oct. *sem.*
9.	De Oct. *sem.*
10.	De Oct. *sem.*
11.	De Oct. *sem.* com. S. Hygini Pap. M.
12.	De Oct. *sem.* vel de Dom. infra Oct. quando occurit. *sem.*
13.	Dies octava Epiphaniae *dupl.*
14.	S. Hilarii Ep. C. et Eccl. D. *dupl.* com. S. Felicis M.
15.	S. Pauli primi Eremitae C. *dupl.* com. S. Mauri Ab.
16.	S. Marcelli Pap. M. *sem.*
17.	S. Antonii Abb. *dupl.*
18.	Cathedra S. Petri Ap. Romae *dupl. maj.* com. S. Pauli Ap. ac S. Priscae V. M.
19.	S. Canuti Reg. M. *sem. ad libitum.* com. Ss. Marii et Soc. Mm.
20.	Ss. Fabiani Pap. et Sebastiani Mm. *dupl.*
21.	S. Agnetis V. M. *dupl.*

Dt.

22. Ss. Vincentii et Anastasii Mm. *sem.*
23. Desponsatio B. M. V. *dupl. maj.* com. S. Joseph ejus Sponsi ac S. Emerentianae V. M.
24. S. Timothei Ep. M. *dupl.*
25. Conversio S. Pauli Ap. *dupl. maj.* com. S. Petri Ap.
26. S. Polycarpi Ep. M. *dupl.*
27. S. Joannis Chrysostomi Ep. C. et Eccl. D. *dupl.* S.
28. Agnetis secundo.
29. S. Francisci Salesii Ep. C. Eccl. D. *dupl.*
30. S. Martinae V. M. *sem.*
31. S. Petri Nolasco C. *dupl.*

Festa Mobilia.

Dom. II. post Epiphaniam **Festum Ss. Nominis Jesu.** *dupl. 2. Class.* com. Dom. (a)

(a) In Annis, quibus Dom. Septuages. occurrit in 2. post Epiph. Festum Ss. Nominis Jesu tanquam in sedem propriam transfertur ad diem XXVIII. Januarii, quae idcirco relinquitur libera.

Feria III. post Dom. Septuag. **Oratio D. N. J. C. in Monte Oliveti.** *dupl. maj.*

Feria III. post Dom. Sexages. **Commemoratio Passionis D. N. J. C.** *dupl. maj.*

FEBRUARIUS.

1. S. Ignatii Ep. M. *dupl*
2. **Purificatio B. M. V.** *dupl. 2. Class.*
3. S. Blasii Ep. M. *dupl.*
4. S. Andreae Corsini Ep. C. *dupl.*
5. S. Agathae V. M. *dupl.*
6. S. Dorotheae V. M. *dupl.*
7. S. Romualdi Abb. *dupl.*
8. S. Joannis de Matha C. *dupl.*
9. S. Apolloniae V. M. *dupl.*
10. S. Scholasticae V. *dupl.*

Dt.

11. BB. Septem Fundatorum Ord. Serv. B. M. V. *dupl.*
12. S. Titi Ep. C. *dupl.* (d. ass. ex 6. huj.)
13. S. Joannis Eleemosyn. Ep. C. *dupl.* (d. ass. ex 23. Januarii).
14. S. Valentini M. *dupl.*
15. S. Raymundi de Pennafort C. *sem.* (d. ass. ex 23. Jan.) com. Ss. Faustini et Soc. Mm.
16.
17.
18. S. Simeonis Ep. M. *simpl.*
19. S. Conradi Placent. C. *sem.*
20.
21.
22. Cathedra S. Petri Ap. Antioch. *dupl. maj.* com. S. Pauli Ap.
23. S. Petri Damiani Ep. C. et Eccl. D. *dupl.* com. Vigiliae.
24. S. Mathiae Ap. *dupl. 2. Class.*
25.
26. S. Margaritae Poenit. *sem.*
27.
28.

In Anno bissextili Februarius dies habet XXIX. et tunc de Mathia Ap. fit die 25.

Festa Mobilia.

Feria VI. post Cineres **Sacrae Spineae Coronae D. N. J. C.** *dupl. maj.* com. Feriae.

Feria VI. post Dom. I. Quadrages. **Lanceae et Clavorum D. N. J. C.** *dupl. maj.* com. Feriae.

MARTIUS.

Dt.

1.
2.
3.
4. S. Casimiri C. *sem.* com. S. Lucii Pap. M.

Dt.

5.
6.
7. S. Thomae Aquinatis C. et Eccl. D. *dupl.* com. Ss. Perpetuae et Soc. Mm.
8. S. Joannis de Deo C. *dupl.*
9. S. Franciscae Romanae Vid. *dupl.*
10. Ss. Quadraginta Martyrum *sem.*
11.
12. S. Gregorii Pap. C. et Eccl. D. *dupl.*
13.
14.
15.
16.
17. S. Patritii Ep. C. *dupl.*
18. S. Gabrielis Archang. *dupl. maj.*
19. S. Joseph C. Sponsi B. M. V. et Patroni Eccl. catholicae *dupl. 1. Class.*
20.
21. S. Benedicti Abb. *dupl.*
22.
23.
24.
25. **Annuntiatio B. M. V.** *dupl. 2. Class.*
26.
27.
28.
29.
30.
31.

Festa Mobilia.

Feria VI. post Dom. II. Quadrages. **Sacratissimae Sindonis D. N. J. C.** *dupl. maj.* com. Fer.

Feria VI. post Dom. III. Quadrages. **Sacrorum Quinque Vulnerum D. N. J. C.** *dupl. maj.* com. Fer.

Feria VI. post Dom. IV. Quadrag. **Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C.** *dupl. maj.* com. Fer. (a)

(a) Conceditur facultas supradicta septem Officia Dominicae Passionis post Mensem Januarium, Februarium et Martium adnotata transferendi ad primas dies non impeditas, attamen non ultra Quadragesimam.

Feria VI. post Dominicam Passionis septem Dolorum B. M. V. *dupl. maj.* com. Fer. (b).

(b) Impedita a ritu majori Feria VI. post Dominicam Passionis Officium septem Dolorum Virginis reponi debet Sabbato sequenti uti supra non impedito, transferendo ad primam diem liberam Officium in Sabbato occurrens. Sabbato vero ut supra pariter impedito, eo anno Officium Deiparae omittitur.

APRILIS.

Dt.

1.
2. S. Francisci de Pâula C. *dupl.*
3.
4. S. Isidori Ep. C. et Eccl. D. *dupl.*
5. S. Vincentii Ferreri C. *dupl.*
6.
7.
8.
9.
10.
11. S. Leonis Pap. C. et Eccl. D. *dupl.*
12.
13. S. Hermenegildi Reg. M. *sem.*
14. Ss. Tiburtii et Soc. Mm. *simpl.*
15.
16.
17. S. Aniceti. Pap. M. *simpl.*
18.
19.
20.
21. S. Anselmi Ep. C. et Eccl. D. *dupl.*
22. Ss. Soteris et Caji Pont. Mm. *sem.*
23. S. Adalberti Ep. M. *dupl. 1. Class.* cum Octava.
24. S. Georgii M. (ex die hesterna) *dupl.* com. Oct.
25. S. Marci Evang. *dupl. 2. Class.*
26. Ss. Cleti et Marcellini Pont. Mm. *sem.* com. Octav.

Dt.

27. S. Fidelis a Sigm. M. *dupl.* (de ass. ex 24. huj.) com. Oct.
28. S. Pauli a Cruc. *dupl.* com. Octav. et S. Vitalis M.
29. S. Petri Mart. *dupl.* com Oct.
30. Dies octava S. Adalberti Ep. M. *dupl.*

Festa Mobilia.

Dom. III. post Pascha **Patrocinium S. Joseph** Conf. Sponsi B. M. V. *dupl. 2. Class.* com. Dom.

MAJUS.

1. Ss. Philippi et Jacobi Apostolor. *dupl. 2. Class.*
2. S. Athanasii Ep. C. et Eccl. D. *dupl.*
3. Inventio S. Crucis *dupl. 2. Class.* com. Ss. Alexandri Pap. et Soc. Mm. ac S. Juvenalis Ep. C.
4. S. Floriani M. *dupl. maj.*
5. S. Pii V. Pap. C. *dupl.*
6. S. Joannis ante Portam Latin. *dupl. maj.*
7. S. Stanislai Ep. M. *dupl.*
8. Apparitio S. Michaelis Archang. *dupl. maj.*
9. S. Gregorii Nazianz. Ep. C. et Eccl. D. *dupl.*
10. S. Antonini Ep. C. *dupl.* com. Ss. Gordiani et Soc. Mm.
11. S. Catharinae Sennes. V. *dupl.* (d. ass. ex 30. Apr.)
12. Ss. Nerei et Soc. Mm. *sem.*
13. S. Peregrini Latiosi C. *dupl.* (d. ass. ex 1. huj. in Brev. 27. Aprilis).
14. S. Monicae Vid. *dupl.* (d. ass. ex 4. huj.) com. S. Bonifacii M.
15.
16. S. Joannis Nepomuceni M. *dupl.*
17. S. Paschalis Bailon C.
18. S. Venantii M. *dupl. dupl.*
19. S. Petri Coelestini Pap. C. *dupl.* com. S. Pudentianae V.
20. S. Bernardini Sennensis C. *sem.*
21. S. Felicis a Cantalîcio C. *sem.*
22. S. Ubaldi Ep. C. *sem.* (d. ass. ex 16. huj.)

Dt.

23.
24. Fest. B. M. V. sub titulo: Auxilium Christianorum; *dupt. maj.*
25. S. Gregorii VII. Pap. C. *dupl.* com. S. Urbani Pap. M.
26. S. Philippi Nerii C. *dupl.* com. S. Eleutherii Pp. M.
27. S. Mariae Magdal. de Pazzis V. *sem.* com. S. Joannis Pap. M.
28.
29.
30. Inventio Manus dexterae S. Stephani Reg. C. *dupl. maj.* com. S. Felicis Pap. M.
31. S. Angelae Merici V. *dupl.* com. S. Petronillae V.

Festa Mobilia.

Fer. VI. post. Oct. Ss. Corporis Christi, **Sacratissimi Cordis Jesu**, *dupl. maj.*

Dom. III. post Pentec. **Purissimi Cordis B. M. V.** *dupl. maj.* com. Dom.; (facultate, quae insinuatur in corpore officii post VIII. Lectionem, hocce Festum in concurrentia cum festo altioris ritus transferendi, continuo permanente).

JUNIUS.

1.
2. Ss. Marcellini et Soc. Mm. *simpl.*
3.
4. S. Quirini Ep. M. *dupl.*
5. S. Bonifacii Ep. M. *dupl.*
6. S. Norberti Ep. C. *dupl.*
7. S. Francisci Caracciolo C. *dupl.* (d. ass. ex 4. huj.)
8.
9. Ss. Primi et Soc. Mm. *simpl.*
10. S. Margaritae Scotorum Reg. Vid *sem.*
11. S. Barnabae Ap. *dupl. maj.*
12. S. Joannis a S. Facundo C. *dupl.* com. Ss. Basilidis et Soc Mm.

Dt.

13. S. Antonii de Padua C. *dupl.*
14. S. Basilii Ep. C. et Eccl. D. *dupl.*
15. Ss. Viti et Soc. Mm. *dupl.*
16. S. Joannis Francisci Regis C. *dupl.*
17.
18. Ss. Marci et Soc. Mm. *simpl*
19. S. Julianae de Falconeriis V. *dupl.* com. Ss. Gervasii et Soc. Mm.
20. S. Silverii Pap. M. *simpl.*
21. S. Aloisii Gonzagae C. *dupl.*
22. S. Paulini Ep. C. *simpl.*
23. Vigilia.
24. Nativitas S. Joannis Bapt. *dupl. 1. Class.* cum Oct.
25. S. Guilielmi Abb. *dupl.* com. Oct.
26. Ss. Joannis et Pauli Fratr. Mm. *dupl.* com. Oct.
27. In Eccl. Metrop. S. Ladislai Reg. C. *dupl. 1. Class.* cum Oct. — In Civit. et Dioec. S. Ladislai Reg. C. *dupl. 2. Class.*
28. In Eccl. Metrop. S. Leonis II. Pap. C. *sem.* com. Octavarum ac Vigiliae. — In Civit. ac Dioec. S. Leonis II. Pap. *sem.* com. Oct. S. Joannis ac Vigiliae.
29. Ss. Petri et Pauli Apost. *dupl. 1. Class.* cum Oct. com. Omnium Ss. Apostolorum.
30. *In Eccl. Metrop. Comm. S. Pauli Ap. *dupl.* com. S. Petri Ap. ac Octavarum S. Joann. et S. Ladislai. — In Civit. et Dioec. com. S. Pauli Ap. *dupl.* com. S. Petri Ap. ac Oct. S. Joannis.

Festa Mobilia.

Dom. VII. post Pentec. **S. Cunegundis V.** *dupl.* com. Dom.

---

*) In translatione aliis festis ritus dupl. minoris praeponendum. S. R. C. 11. Sept. 1847.

JULIUS.

Dt.

1. In Eccl. Metrop. dies octava S. Joannis Bapt. *dupl.* com. Octav. Ss. Petri et Pauli ac Ladislai. — In Civit. et Dioec. dies oct. S. Joannis Bapt. *dupl.* com. Ss. Petri et Pauli.
2. Visitatio B. M. V. *dupl. 2 Class.* com. Ss. Processi et Soc. Mm.
3. De Oct. Ss. Apost. *sem.* In Eccl. Metrop. com. Oct. S. Ladislai.
4. In Eccl. Metrop. dies octava S. Ladislai Reg. C. *dupl.* com. Octav. Ss. Petri et Pauli. — In Civit. et Dioec. de Octava Ss. Apost. *sem.*
5. Ss. Cyrilli et Methodii Ep. C. *dupl. 1. Class.* cum Octav.
6. Dies octava Ss. Petri et Pauli Ap. *dupl.* com. Oct. Ss. Cyrilli et Methodii.
7. De Oct. *sem.*
8. S. Elisabeth Reg. Portug. Vid. *sem.* com. Oct.
9. De Oct. *sem.*
10. Ss. Septem Fratrum Mm. ac Rufinae et Soc. Vv. Mm. *sem.* com. Octavae.
11. De Oct. *sem.* com. S. Pii Pp. M.
12. Dies octava Ss. Cyrilli et Methodii Ep. C. *dupl.* com. Ss. Naboris et Soc. Mm.
13. S. Margarithae Virg. Mart. *dupl.*
14. S. Bonaventurae Ep. C. et Eccl. D. *dupl.*
15. Divisio Ss. Apost. *dupl. maj.*
16. B. M. V. de Monte Carmelo *dupl. maj.*
17. Ss. Andreae et Benedicti Eremit. Mm. *sem.*
18. S. Camilli de Lellis C. *dupl.* com. Ss. Symphorosae et Filior. Mm.
19. S. Vincentii a Paulo C. *dupl.*
20. S. Eliae Proph. *dupl.*
21. S. Joannis Gualberti Abb. *dupl.* (d. ass. ex 12. huj.) com. S. Praxedis V.
22. S. Mariae Magdal. Poenit. *dupl.*
23. S. Apollinaris Ep. M. *dupl.* com. S. Liborii Ep. C.
24. S. Hieronymi Aemiliani Conf. *dupl.* (d. ass. ex 20. huj.) com. Vigiliae ac S. Christinae V. M.
25. S. Jacobi Ap. *dupl. 2. Class.* com. S. Christophori M.

Dt.

26. S. Annae Matris B. M. V. *dupl. maj.*
27. S. Anacleti Pap. Mart. *semidupl.* (d. ass. ex 13. huj.) com. S. Pantaleonis M.
28. Ss. Nazarii et Soc. Mm. ac Innocentii Pap. C. *sem.*
29. S. Marthae V. *sem.* com. Ss. Felicis et Soc. M.
30. *) S. Henrici Imperat. C. *sem.* (d. ass. ex 15. huj.) com. Ss. Abdon. et Soc. Mm.
31. S. Ignatii B. *dupl.*

Festa Mobilia.

Dom. I. Julii Festum **Pretiosissimi Sanguinis D. N. J. C.** *dupl. 2. Class.* com. Dom. (a)

(a) Impedita hac Dominica a Festo aequalis vel altioris ritus, Officium Pretiosis. Sanguinis reponi debet in sequenti Feria secunda, ut supra non impedita, transferendo ad primam diem liberam Officium ea Feria occurrens.

*) Nulla facienda immutatio in prima Oratione.

AUGUSTUS.

1. S. Petri ad Vincula *dupl. maj.* com. S. Pauli Ap. ac Ss. Macchabaeorum Mm.
2. S. Alphonsi Mariae de Ligorio Ep. C. et Eccl. D. *dupl.* com. S. Stephani Pap. M.
3. B. Augustini Ep. C. *dupl.*
4. S. Dominici C. *dupl.*
5. Dedicatio S. Mariae ad Nives. *dupl. maj.*
6. Transfiguratio D. N. J. C. *dupl. maj.* com. Ss. Xysti Pap. et Soc. Mm.
7. S. Cajetani C. *dupl.* com. S. Donati Ep. M.
8. Ss. Cyriaci et Soc. Mm. *sem.*
9. S. Alexii C. *sem.* (d. ass. ex 17. Jul.) com. Vigiliae ac S. Romani M.
10. S. Laurentii Levit. M. *dnpl. 2. Class.* cum Oct.
11. Inventio S. Stephani Protom. *sem.* (d. ass. ex 3. huj.) com. Oct. ac Ss. Tiburtii et Soc. Mm.

Dt.

12. S. Clarae V. *dupl.* com. Oct.
13. De Oct. *sem.* com. Ss. Hippolyti et Soc. Mm.
14. De Oct. *sem.* com. Vigilae ac S. Eusebii C.
15. **Assumptio B. V. M.** Titul. Eccles. Metrop. *dupl. 1. Class.* cum Oct.
16. S. Rochi C. *dupl.* com. Octavar. Assumpt. et S. Laurentii.
17. Dies octava S. Laurentii M. *dupl.* com. Oct. Assumpt.
18. S. Helenae Imp. Vid. *dupl.* com. Oct. et S. Agapiti M.
19. S. Ludovici Ep. C. *sem.* com. Oct.
20. **S. Stephani Reg. Hung.** C. *dupl. 1. Class.* cum Oct.
21. S. Joannae Franciscae de Chantal Vid. *dupl.* com. Octavarum.
22. Dies octava Assumpt. B. M. V. *dupl.* com. Oct. S. Stephani et Ss. Timothei et Soc. Mm.
23. S. Philippi Benitii C. *dupl.* com. Oct. et Vigiliae.
24. S. Bartholomaei Ap. *dupl. 2. Class.*
25. S. Ludovici Reg. C. *sem.* com. Oct.
26. S. Hyacinthi C. *dupl.* (d. ass. ex 16. huj.) com. Oct. ac S. Zephyrini Pap. M.
27. Dies octava S. Stephani Reg. C. *dupl.*
28. S. Augustini Ep. C. et Eccl. D. *dupl.* com. S. Hermetis M.
29. Decollatio S. Joannis Bapt. *dupl. maj.* com. S. Sabinae M.
30. S. Rosae Liman. V. *dupl.* com. Ss. Felicis et Soc. Mm.
31. S. Raymundi Nonnati C. *dupl.*

Festa Mobilia.

Dom. infra Oct. Assumpt. **Festum S. Joachim Conf. Patris B. M. V.** *dupl. maj.* com. Dom. et Oct.

Dom. infra Oct. S. Stephani **Dedicatio Eccl. Metrop.** *dupl. 1. Class.* et in Civit. cum Octav. com. Dom.

In Civit. Dom. post Oct. S. Stephani dies octava Dedicationis Eccl. Metrop. *dupl.* com. Dom.

Dom. proxim. Kalend. Septembr. **Ss. Angelorum Custodum.** *dupl. 2. Class.* cum Oct., com. Dom.

SEPTEMBER.

Dt.

1. S. Bernardi Abb. et Eccl. D. *dupl.* (d. ass. ex 20. Aug.) com. Ss. Aegidii Abb. et XII. Fratr. Mm.
2. S. Stephani Reg. C. *secundo, dupl.*
3. S. Josephi Calasanctii C. *dupl.* (d. ass. ex 27. Augusti).
4. S. Rosaliae V. *dupl*
5. S. Laurentii Justiniani Ep. C. *sem.*
6. S. Rosae Viterb. V. *dupl.* (d. ass. ex 4. huj.)
7.
8. **Nativitas B. M. V.** *dupl. 2. Class.* cum Oct. com. S. Adriani M.
9. De Oct. *sem.* com. S. Gorgonii M.
10. S. Nicolai de Tolentino C. *dupl.* com. Oct.
11. S. Pulcheriae Imp. V. *dupl. maj.* (d. ass. ex heri) com. Oct. ac Ss. Prothi et Soc. Mm.
12. De Oct. *sem.*
13. De Oct. *sem.*
14. Exaltatio Ss. Crucis D. N. J. Chr. *dupl. maj* com. Oct.
15. Dies octava Nativitatis B. M. V. *dupl.* com. S. Nicomedis M.
16. Ss. Cornelii et Cypriani Pont. Mm. *sem.* com. Ss. Euphemiae et Soc. Mm.
17. Impressio Stigmatum S. Francisci C. *dupl.*
18. S. Josephi a Cupertino C. *dupl.*
19. Ss. Januarii Ep. et Soc. Mm. *dupl.*
20. Ss. Eustachii et Soc. Mm. *dupl.* com. Vigiliae.
21. S. Matthaei Ap. et Evang. *dupl. 2. Class.*
22. S. Thomae a Villanova Ep. C. *dnpl.* com. Ss. Mauritii et Soc. Mm.
23. S. Lini Pap. M. *sem.* com. S. Theclae V. M.
24. B. M. V. de Mercede *dupl. maj.*
25. S. Gerardi Ep. M. *dupl.*
26. B. Mariae de Cervellione V. *dupl.* com. Ss. Cypriani et Soc. Mm.
27. Ss. Cosmae et Damiani Mm. *sem.*
28. S. Wenceslai M. *dupl.*
29. Dedicatio S. Michaelis Archang. *dupl. 2. Class.*
30. S. Hieronymi C. et Eccl. D. *dupl.*

Festa Mobilia.

Dominica post. Dom. proxim. Kalend. Septembr. dies octava **Ss. Angelorum Custodum** *dupl.* com. Dom.

Dom. infra Oct. Nativ. **Fest. Ss. Nominis Mariae** *dupl. 2. Class.* com. Dom.

Dom. III. Septembr. **Septem Dolor. B. M. V.** *dupl. maj.* com. Dom. (a)

(a) Impedita hac Dominica — si in ea occurrat aliud Festum sive B. M. V., sive altioris ritus, vel dies Oct. Festi, quod alicubi solemne sit — Festum (Officium) Sept. Dolor. amandatur ad Domin. IV. Sept.; et hac etiam, ut supra, impedita, ad proximiorem Dominicam, a praedictis festis liberam. Quodsi usque ad Adventum nulla supersit Dom. libera: festum VII. Dolorum ponatur juxta Rubricas in prima die non impedita post Dom. III. Sept.

OCTOBER.

Dt.

1. S. Remigii Ep. C. *sem. ad libitum* vel *simpl.* de praecepto.
2.
3.
4. S. Francisci C. *dupl.*
5. Ss. Placidi et Soc. Mm. *simpl.*
6. S. Brunonis C. *dupl.*
7. S. Marci Pap. C. *simpl.* com. Ss. Sergii et Soc. Mm.
8. S. Birgittae Vid. *dupl.*
9. Ss. Dionysii Ep. et Soc. Mm. *sem.*
10. S. Francisci Borgia C. *sem.*
11.
12. S. Maximiliani Ep. M. *dupl.*
13. S. Eduardi Reg. C. *sem.*
14. S. Callixti Pap. M. *dupl.*
15. S. Theresiae V. *dupl.*
16.
17. S. Hedwigis Reg. Vid. *dupl.*
18. S. Lucae Evang. *dupl. 2. Class.*
19. S. Petri de Alcantara C. *dupl.*

Dt.

20. S. Joannis Cantii C. *dupl.*
21. *) Ss. Ursulae et Soc. Vv. Mm. *dupl.* com. S. Hilarionis Abb.
22.
23.
24. S. Raphaelis Archang. *dupl. maj.*
25. Omnium Sanctorum, quorum Corpora vel Reliquiae asservantur in Eccl. Dioecesis Zagrabien. *dupl.* com. Ss. Chrysanthi et Soc. Mm.
26. S. Demetrii M. *dupl.* com. S. Evaristi Pap. M.
27. Vigilia.
28. Ss. Simonis et Judae Apost. *dupl. 2. Class.*
29.
30.
31. S. Wolfgangi Ep. C. *dupl.* com. Vigiliae.

Festa Mobilia.

Dom. 1. Octobris **Solemnitas Ss. Rosarii B. M. V.** *dupl. maj.* com. Dom.

*) Cum Officio et Missa ut in adnexo folio.

NOVEMBER.

1. **Omnium Sanctorum** *dupl. 1. Class.* cum Oct.
2. De Oct. *sem.* Commem. Omn. Fidel. defunct. sub ritu *dupl.*
3. De Oct. *sem.*
4. S. Caroli Ep. C. *dupl.* com. Oct. et Ss. Vitalis et Soc. Mm.
5. S. Emerici Duc. C. *dupl. 2. Class.*
6. S. Leonardi C. *sem.* com. Oct.
7. De Oct. *sem.*
8. Dies Octava Omnium Sanctorum *dupl.* com. Ss. Quatuor Coronat Mm.
9. Dedicatio Basilicae Ss. Salvatoris *dupl.* com. S. Theodori M.

Dt.

10. S. Andreae Avellini C. *dupl.* com. Ss. Tryphonis et Soc. Mm.
11. S. Martini Ep. C. *dupl.* com. S. Mennae M.
12. S. Martini Pap. M. *sem.*
13. S. Stanislai Kostkae C. *dupl.*
14. S. Didaci C. *sem.* (d. ass. ex heri).
15. S. Leopoldi C. *dupl.*
16. S. Gertrudis V. *dupl.* (d. ass. ex heri).
17. S. Gregorii Thaumaturgi Ep. C. *sem.*
18. Dedicatio Basilicarum Ss. Petri et Pauli *dupl.*
19. S. Elisabeth Reg. Vid. *dupl. maj.* com. S. Pontiani M.
20. S. Felicis de Valois C. *dupl.*
21. Praesentatio B. M. V. *dupl. maj.*
22. S. Caeciliae V. M. *dupl.*
23. S. Clementis Pap. M. *dupl.* com. S. Felicitatis M.
24. S. Joannis a Cruce C. *dupl.* com. S. Chrysogoni M.
25. S. Catharinae V. M. *dupl.*
26. S. Petri Alexandrini Ep. M. *simpl.*
27.
28.
29. Vigilia com. S. Saturnini M.
30. S. Andreae Ap. *dupl. 2. Class.*

Festa Mobilia.

Dom. II. Novembris **Patrocin. B. M. V.** *dupl. maj.* com. Dom. (a)

(a) Datur facultas hoc Deiparae Off. transferendi ad primam insequentem diem liberam juxta Rubricas, quoties designata Dominica impedita occurrit.

DECEMBER.

Dt.	
1.	
2.	S. Bibianae V. M. *sem.*
3.	S. Francisci Xaverii C. *dupl.*
4.	S. Barbarae V. M. *dupl.*
5.	S. Petri Chrisologi Ep. C. et Eccl. D. *dupl.* (d. ass. ex heri) com. S. Sabbae Abb.
6.	S. Nicolai Ep. C. *dupl.*
7.	S. Ambrosii Ep. C. et Eccl. D. *dupl.*
8.	**Immaculata Conceptio B. M. V.** *dupl. 1. Cl.* cum Oct.
9.	De Oct. *sem.*
10.	Translatio almae Domus Lauret. *dupl. maj.* com. S. Melchiadis Papae M.
11.	S. Damasi Pap. C. *sem.* com. Oct.
12.	De Oct. *sem.*
13.	S. Luciae V. M. *dupl.* com. Oct.
14.	De Oct. *sem.*
15.	Dies octava Immaculatae Concept. B. M. V. *dupl.*
16.	S. Eusebii Ep. M. *sem.*
17.	
18.	Expectatio B. M. V. *dupl. maj.*
19.	
20.	Vigilia.
21.	S. Thomae Ap. *dupl. 2. Class.*
22.	
23.	
24.	Vigilia.
25.	**Nativitas D. N. J. C.** *dupl. 1. Class.* cum Oct.
26.	**S. Stephani Protom.** *dupl. 2. Cl.* cum Oct. com. Oct. Nativ. D. et Omnium Sanctorum Mm.
27.	S. Joannis Ap. et Evang. *dupl. 2. Class.* cum Oct. com. Octavar.
28.	Ss. Innocentium Mm. *dupl. 2. Class.* cum Oct. com. Octavar.
29.	S. Thomae Cantuarien. Ep. M. *sem.* com. Octavar.
30.	De Dom. infra Oct. Nativit. *sem.* com Octavar. vel de Oct. *sem.* com. Octavar.
31.	S. Silvestri Pap. C. *dupl.* com. Octavarum.

Qualibet feria V. intra Annum non impedita Officio novem lectionum etiam translato, extra tamen Advent., Quadrag., Ferias, Vigilias, Octavasque privilegiatas, Off. votivum Ssmi Sacramenti sub ritu *sem.*

Quolibet Sabbato ut supra non impedito, sub iisdem limitationibus, sed ritu *duplici,* Officium Immaculatae Conceptionis B. M. V.

In Ecclesia Metropolit. semel in hebdomada, ut supra, Off. S. Stephani Reg. C. et S. Ladislai Reg. C. sub ritu *sem.*

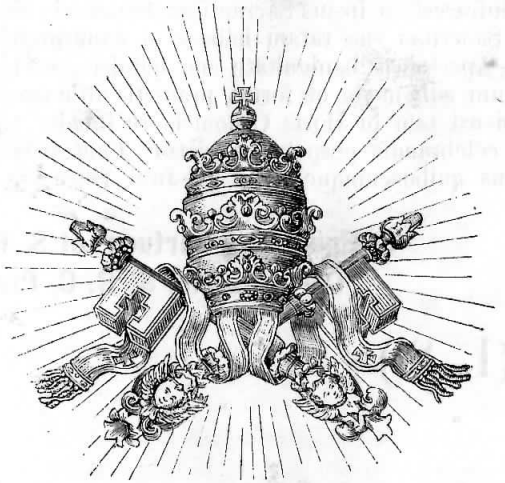

Zagrabiensi.

Eminentissimus et Reverendissimus Dominus Cardinalis **Georgius Haulik** desiderio flagrans, ut, quae volventibus annis in Kalendario perpetuo ad usum sibi commissi Cleri Zagrabiensis additamenta accesserunt, ad recolendam memoriam nonnullorum Coelitum, qui in Archidioecesi illa a vetusta aetate celebrari consueverunt, omnia Rubricis et Sanctae Sedis Apostolicae Decretis apprime respondeant, pastoralis sui muneris esse duxit Kalendarium ipsum a se dispositum et ordinatum Sanctissimo

Domino Nostro Pio Papae IX. humiliter exhibere supplicibus votis ab eo postulans, ut illud de benignitate Apostolica approbare, eidemque Clero suo concedere dignaretur.

Placuit eidem Sanctissimo Domino Nostro hujus operis examen committere Sacrorum Rituum Congregationi, quae singulis mature accurateque perpensis, exquisito etiam voto alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, Kalendarium exhibitum probari posse censuit, attamen sub modo et forma in superiori Exemplari cura Sacrae Congregationis adnotatis.

Hanc porro Sacrae Congregationis sententiam, referente infrascripto ipsius Sacrae Congregationis Secretario, quum Sanctitas sua ratam habere et confirmare dignata sit, de Apostolica benignitate sua indulsit, ut idem Kalendarium sub modo et forma pradictis ab universo Clero Zagrabiensi tam in Horis Canonicis recitandis, quam in Missis celebrandis perpetuo servetur. Contrariis non obstantibus quibuscumque. Die 25. Julii 1867.

C. Episcopus Portuen. et S. Rufinae
Card. Patrici S. R. C. Praef.

(L. S.)

OFFICIA PECULIARIA ECCL. METR., TUM A.-D. ZAGRABIENSIS.

FESTA DECEMBRIS.

DIE IV. DECEM.

S. BARBARAE VIRGINIS et M.

Patr. Hung. Duplex.

Omnia de Communi Virg. et Mart. praeter sequentia.

Oratio. Deus, qui inter cetera potentiae tuae.

Et fit comm. S. Francisci Xav. Conf. et Feriae Advent.

In primo Noct. Lectiones de Scriptura occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Barbara, nobilis genere, sed fide et religione nobilior, quasi lucifer refulgens in medio nebulae, Nicomediae de parentibus gentilibus processit: quam pater Dioscorus in turrim inclusam, et ab omnium oculis seclusam asservabat. Ubi Barbara, multa secum pie ac religiose meditata, tanto in christianam religionem, servandamque virginitatem exarsit amore, ut non modo nuptias, quae a patre offerebantur, respueret; verum etiam id libere et constanter profiteretur, se christianam religionem colere, nefarium autem idolorum cultum toto corde detestari.

℟. Propter veritatem.

Lectio V.

Libera filiae oratione Dioscorus excandescens, Martiano praesidi eam, quod a proposito desistere nolle videret, excruciandam tradit: quam ille primum promissis, praemiorumque ac bonorum pollicitationibus, ad paternae superstitionis cultum conatur revocare. Verum cum nihil blandimentis effici posse animadverteret, tormentis ac cruciatibus agendum decernit. Adhibentur itaque varia tormentorum genera: nervis enim bubulis caesa, detru-

ditur in obscurissimum carcerem; ubi omni humana ope destituta, divinitus ab omnibus plagis est curata.

℟. Dilexisti justitiam.

Lectio VI.

Admiranda haec sanitatis recuperatio, quae ad fidem christianam suscipiendam tortores movere debuerat, ad majores cruciatus virgini inferendos efferavit. Acti igitur in furorem, macerationi carceris, candentium laminarum ustionem virgineo corpori admovent. Nec hoc contenti, pudicissimas virgunculae mamillas praescindunt. Et haec quidem ad paternam crudelitatem exsaturandam satis esse poterant: sed is paternae caritatis oblitus, ac prorsus in rabiem versus, propria manu sacrum caput innocentis filiolae abscindit. Atque ita anima sanctae virginis ad immarcescibilem virginitatis, et martyrii coronam in coelum evolavit.

℟. Adferentur Regi.

In tertio Noct. Homilia S. Gregorii Pp. in Evangel. Simile erit regnum coelorum decem virginibus, *ut in Communi non Virg. primo loco.*

In Laudibus fit comm. Feriae Advent.

In secundis Vesperis a Capitulo fit de seq. Festo cum comm. praeced. Fer., ac S Sabb. Abbat.

IN FESTIS B. MARIAE VIRG.

PER ANNUM.*)

Ad Vesperas, Antiph.

Dum esset Rex * in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suavitatis. (*T. P.* Alleluja.)

Psalmus 109.

Dixit Dominus Domino meo: * sede a dextris meis:

Donec ponam inimicos tuos, * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuae emittet Dominus ex Sion: * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuae in splendoribus sanctorum: * ex utero ante luciferum genui te.

*) *Officium* „In Festis B. M. V. per annum“ inseritur extense: pro majori commoditate recitantium, nec Breviario rec. edit. provisorum.

Juravit Dominus, et non poenitebit eum: * Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech.

Dominus a dextris tuis, * confregit in die irae suae reges.

Iudicabit in nationibus, implebit ruinas: * conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet: * propterea exaltabit caput.

Ant. Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suavitatis. (*T. P.* Allel.)

Ant. Laeva ejus * sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. (*T. P.* All.)

Psalm. 112.

Laudate pueri Dominum: * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in saeculum.

A solis ortu usque ad occasum, * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, * et super coelos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * et humilia respicit in coelo et in terra?

Suscitans a terra inopem, * et de stercore erigens pauperem:

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum laetantem.

Ant. Laeva ejus sub capite meo: et dextera illius amplexabitur me. (*T P* All.)

Ant. Nigra sum, * sed formosa, filiae Jerusalem: ideo dilexit me Rex, et introduxit me in cubiculum suum. (*P. T.* Allel.)

Psalm. 121.

Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: * in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri, * in atriis tuis Jerusalem.

Jerusalem, quae aedificatur ut civitas: * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: * testimonium Israel ad confitendum nomini Domini.

*

Quia illic sederunt sedes in judicio, * sedes super domum David.

Rogate quae ad pacem sunt Jerusalem: * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua: * et abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, et proximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, * quaesivi bona tibi.

Ant. Nigra sum, sed formosa, filiae Jerusalem: ideo dilexit me Rex, et introduxit me in cubiculum suum. (*T. P.* Alleluja.)

Ant. Jam hiems transiit, * imber abiit, et recessit: surge amica mea, et veni. (*T. P.* Alleluja.)

Psalm 126.

Nisi Dominus aedificaverit domum, * in vanum laboraverunt qui aedificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, * frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere: * surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum: * ecce haereditas Domini, filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittae in manu potentis: * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis: * non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

Antiph. Jam hiems transiit, imber abiit et recessit: surge amica mea, et veni. (*T. P.* Alleluja.)

Ant. Speciosa facta es * et suavis in deliciis tuis, sancta Dei Genitrix. (*T. P.* Alleluja.)

Psalm. 147.

Lauda Jerusalem Dominum: * lauda Deum tuum Sion.

Quoniam confortavit seras postarum tuarum: * benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem: * et adipe frumenti satiat te.

Qui emittit eloquium suum terrae: * velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam: * nebulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suum sicut buccellas: * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?

Emittet verbum suum, et liquefaciet ea: * flabit spiritus ejus, et fluent aquae.

Qui annuntiat verbum suum Jacob: * justitias et judicia sua Israel.

Non fecit taliter omni nationi: * et judicia sua non manifestavit eis.

Ant. Speciosa facta es et suavis in deliciis tuis, sancta Dei Genitrix. (*T. P.* Alleluja.)

Capitulum. Eccli. 24. b.

Ab initio, et ante saecula creata sum, et usque ad futurum saeculum non desinam, et in habitatione sancta coram ipso ministravi.

℟. Deo gratias.

Hymnus.

Ave maris stella,
Dei Mater alma.
Atque semper virgo,
Felix coeli porta.

Sumens illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevae nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen caecis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce

Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos, culpis solutos,
Mites fac et castos.

Vitam praesta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum,
Semper collaetemur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata. (*T. P.* Alleluja). ℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos. (*T. P.* Allejuja).

Ad Magnificat, Antiph. (ubi non habetur propria).

Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam festivitatem.

Sic dicitur in Festis B. M V. ad Nives (5. Aug.) *et de Mercede* (24. Sept.)

In Festo B. M. V. de monte Carmelo ejus loco dicitur: . . . tuam solemnem Commemorationem.

In Festo Ss. Nominis B. M. V. dicitur: . . . tui sancti Nominis Commemorat.

In Festo Ss. Rosarii: . . . tuam sanctam Solemnitatem.

In Festo Patrocinii B. M. V. dicitur: . . . tuum sanctum Patrocinium.

Oratio.

Concede nos famulus tuos, quaesumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere, et gloriosa beatae Mariae semper virginis intercessione, a praesenti liberari tristitia, et aeterna perfrui laetitia. Per Dominum nostrum...

Vel Oratio.

Famulis tuis, quaesumus Domine, coelestis gratiae munus impertire: ut, quibus beatae Virginis partus exstitit salutis exordium; * * * ejus votiva solemnitas pacis tribuat incrementum. Per Dominum nostrum...

Ad Complet. et Horas, in fine Hymnorum (etiam per Octavas) dicitur:

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna saecula.
Amen.

Ad Matutinum, Invitat.

Sancta Maria Dei Genitrix Virgo, * Intercede pro nobis. (*P. T.* Alleluja.)

Psalmus: Venite, exsultemus... *ut supra*

Hymnus.

Quem terra, pontus, sidera
Colunt, adorant, praedicant,
Trinam regentem machinam
Claustrum Mariae bajulat.

Cui luna, sol, et omnia
Deserviunt per tempora,
Perfusa coeli gratia,
Gestant puellae viscera.

Beata mater munere,
Cujus supernus artifex
Mundum pugillo continens,
Ventris sub arca clausus est.

Beata coeli nuntio,
Foecunda sancto Spiritu,
Desideratus gentibus
Cujus per alvum fusus est.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu,
In sempiterna saecula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Benedicta tu * in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui (*T. P.* Alleluja).

Psalm. 8.

Domine Dominus noster * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua, * super coelos.

Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum et ultorem.

Quoniam videbo coelos tuos, opera digitorum tuorum: * lunam et stellas, quae tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis, gloria et honore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum

Omnia subjecisti sub pedibus ejus, * oves et boves universas: insuper et pecora campi.

Volucres coeli, et pisces maris, * qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster, * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Ant. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui.

Ant. Sicut myrrha * electa odorem dedisti suavitatis, sancta Dei Genitrix.

Psalm. 18.

Coeli enarrant gloriam Dei, * et opera manuum ejus annuntiat firmamentum.

Dies diei eructat verbum, * et nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelae, neque sermones, * quorum non audiantur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum: * et in fines orbis terrae verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum: * et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo:

Exsultavit ut gigas ad currendam viam, * a summo coelo egressio ejus:

Et occursus ejus usque ad summum ejus: * nec est qui se abscondat a calore ejus.

Lex Domini immaculata, convertens animas: * testimonium Domini fidele, sapientiam praestans parvulis.

Justitiae Domini rectae, laetificantes corda: * praeceptum Domini lucidum, illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in saeculum saeculi: * judicia Domini vera, justificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum: * et dulciora super mel et favum

Etenim servus tuus custodit ea, * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me: * et ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero: * et emundabor a delicto maximo.

Et erunt ut complaceant eloquia oris mei: * et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine adjutor meus, * et redemptor meus.

Ant. Sicut myrrha electa odorem dedisti suavitatis, sancta Dei Genitrix.

Ant. Ante torum * hujus virginis frequentate nobis dulcia cantica dramatis.

Psalm 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus, * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde, qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino: * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas principes vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis et potens: Dominus potens in praelio.

Attollite portas principes vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus virtutem ipse est Rex gloriae.

Ant. Ante torum hujus Virginis frequentate nobis dulcia cantica dramatis

Tempore paschali repetitur Antiph. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Alleluja.

℣. Specie tua, et pulchritudine tua. (*T. P.* Alleluja.)

℟. Intende, prospere procede, et regna. (*T. P.* Alle.)

Pater noster...

℣. Et ne nos...

Absol. I. Exaudi, Domine...

℣. Jube, domne, benedicere. *Bno* 1. Benedictione perpetua...

De Parabolis Salomonis.

Lectio I.

Cap. 8. b. et 9.

Ego sapientia habito in consilio, et eruditis intersum cogitationibus. Timor Domini odit malum, arrogantiam, et superbiam, et viam pravam, et os bilingue detestor. Meum est consilium et aequitas, mea est prudentia, mea est fortitudo. Per me reges regnant, et legum conditores justa decernunt Per me principes imperant, et potentes decernunt justitiam. Ego diligentes me diligo, et qui mane vigilant ad me, invenient me.

℟. Sancta et immaculata virginitas, quibus te laudibus efferam, nescio: * Quia quem coeli capere non poterant, tuo gremio contulisti. (*T. P.* Alleluja.)

℣. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia quem coeli capere...

Bno. 2. Unigenitus Dei...

Lectio II.

Mecum sunt divitiae, et gloria, opes superbae et justitia. Melior est enim fructus meus auro, et lapide pretioso, et genimina mea argento electo. In viis justitiae ambulo, in medio semitarum judicii, ut ditem diligentes me, et thesauros eorum repleam Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis antequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram, necdum fontes aquarum eruperant; necdum montes gravi mole constiterant; ante colles ego parturiebar.

℟. Congratulamini mihi omnes qui diligitis Dominum, quia cum essem parvula, placui Altissimo: * Et de meis visceribus genui Deum et hominem (*T. P.* Alleluja.)

℣ Beatam me dicent omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus. Et ..

Bno. 3. Spiritus sancti gratia...

Lectio III.

Beatus homo qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et observat ad postes ostii mei. Qui me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem a Domino: qui autem in me peccaverit, laedet animam suam. Omnes, qui me oderunt, diligunt mortem. Sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem. Immolavit victimas suas, miscuit vinum, et proposuit mensam suam. Misit ancillas suas ut vocarent ad arcem, et ad moenia civitatis. Si quis est parvulus, veniat ad me. Et insipientibus locuta est: Venite comedite panem meum, et bibite vinum quod miscui vobis.

℟. Beata es, Virgo Maria, quae Dominum portasti Creatorem mundi: * Genuisti qui te fecit, et in aeternum permanes virgo. (*T. P.* Alleluja.)

℣. Ave Maria, gratia plena: Dominus tecum. Genuisti qui... Gloria Patri... Genuisti...

IN II. NOCTURNO.

Ant. Specie tua, * et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. (*T. P.* Alleluja.)

Psalm. 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scribae, * velociter scribentis.

Speciosus forma prae filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis: * propterea benedixit te Deus in aeternum

Accingere gladio tuo super femur tuum, * Potentissime.

Specie tua et pulchritudine tua * intende, prospere procede et regna.

Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam; * et deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittae tuae acutae, populi sub te cadent,* in corda inimicorum Regis.

Sedes tua, Deus, in saeculum saeculi; * virga directionis, virga regni tui.

Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem; * propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis.

Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a domibus eburneis, * ex quibus delectaverunt te filiae Regum in honore tuo

Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato, * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam. * et obliviscere populum tuum et domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum, * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum.

Et filiae Tyri in muneribus * vultum tuum deprecabuntur, omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiae Regis ab intus, * in fimbriis aureis circumamicta varietatibus.

Adducentur Regi virgines post eam; * proximae ejus afferentur tibi.

Afferentur in laetitia et exsultatione; * adducentur in templum Regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii; * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui * in omni generatione et generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in aeternum,* et in saeculum saeculi.

Antiph. Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede et regna.

Antiph. Adjuvabit eam * Deus vultu suo: Deus in medio ejus, non commovebitur.

Psalmus 45.

Deus noster refugium et virtus, * adjutor in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis.

Propterea non timebimus, dum turbabitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt, et turbatae sunt aquae eorum; * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus laetificat civitatem Dei; * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus, non commovebitur; * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatae sunt Gentes, et inclinata sunt regna; * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Venite et videte opera Domini, quae posuit prodigia super terram: * auferens bella usque ad finem terrae.

Arcum conteret, et confringet arma, * et scuta comburet igni.

Vacate et videte quoniam ego sum Deus: * exaltabor

in Gentibus, et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Antiph. Adjuvabit eam Deus vultu suo: Deus in medio ejus, non commovebitur.

Antiph. Sicut laetantium * omnium nostrum habitatio est in te, sancta Dei Genitrix.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis;* diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylonis * scientium me.

Ecce, alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum,* hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundabit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum et principum, * horum, qui fuerunt in ea.

Sicut laetantium omnium * habitatio est in te.

Antiph. Sicut laetantium omnium nostrum habitatio est in te, sancta Dei Genitrix.

Temp. Pasch. repetit. Ant.:

Specie tua et pulchritudine tua intende, prospere procede et regna. Alleluja.

℣. Adjuvabit eam Deus vulto suo. (*T. P.* Allel.)

℟. Deus in medio ejus, non commovebitur. (*T. P.* Alleluja.) Pater noster...

℣. Et ne nos...

Absolutio II. Ipsius pietas.

℣. Jube, domne, benedicere.

Bno 4. Deus Pater omnipotens...

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Lectio IV.

Apud Metaphrasten.

Dei Filius non divitem, aut locupletem aliquam feminam sibi matrem elegit, sed beatam Virginem illam, cujus anima virtutibus ornata erat. Cum enim beata Maria supra omnem humanam naturam

castitatem servaret, propterea Christum Dominum in ventre concepit. Ad hanc igitur sanctissimam Virginem et Dei Matrem accurrentes, ejus patrocinii utilitatem assequamur. Itaque quaecumque estis virgines, ad Matrem Domini confugite. Illa enim pulcherrimam, pretiosissimam et incorruptibilem possessionem patrocinio suo vobis conservabit.

℟. Sicut cedrus exaltata sum in Libano, et sicut cypressus in monte Sion; quasi myrrha electa * Dedi suavitatem odoris. (*T. P.* Alleluja.)

℣. Et sicut cinnamomum et balsamum aromatizans. Dedi...

Bno. 5. Christus perpetuae...

Lectio V.

Magnum revera miraculum, fratres dilectissimi, fuit beata semper virgo Maria. Quid namque illa majus aut illustrius ullo umquam tempore inventum est, seu aliquando inveniri poterit? Haec sola coelum ac terram amplitudine superavit. Quidnam illa sanctius? Non Prophetae, non Apostoli, non Martyres, non Patriarchae, non Angeli, non Throni, non Dominationes, non Seraphim, non Cherubim, non denique aliud quidpiam inter creatas res, visibiles aut invisibiles, majus aut excellentius inveniri potest. Eadem ancilla Dei est et Mater: eadem Virgo et Genitrix.

℟. Quae est ista, quae processit sicut sol, formosa tamquam Jerusalem? * Viderunt eam filiae Sion, et beatam dixerunt, et Reginae laudaverunt eam. (*T. P.* Alleluja)

℣. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum et lilia convallium. Viderunt...

Bno. 6. Ignem sui amoris

Lectio VI.

Haec ejus mater est, qui a Patre aute omne principium genitus fuit, quem Angeli et homines agnoscunt Dominum rerum omnium. Visne cognoscere, quanto Virgo haec praestantior sit

coelestibus potentiis? Illae cum timore et tremore assistunt, faciem velantes suam: haec humanum genus illi offert, quem genuit. Per hanc et peccatorum veniam consequimur. Ave igitur, mater, coelum, puella, virgo, thronus, Ecclesiae nostrae decus, gloria et firmamentum, assidue pro nobis precare Jesum Filium tuum et Dominum nostrum: ut per te misericordiam invenire in die judicii, et quae reposita sunt iis, qui diligunt Deum, bona consequi possimus, gratia et benignitate Domini nostri Jesu Christi: cum quo Patri simul et sancto Spiritui gloria et honor et imperium nunc et semper, in saecula saeculorum. Amen.

℟. Ornatam monilibus filiam Jerusalem Dominus concupivit: * Et videntes eam filiae Sion beatissimam praedicaverunt, dicentes: * Unguentum effusum nomen tuum. (*T. P.* Alleluja.)

℣. Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato, circumdata varietate. Et videntes...

Gloria Patri. Unguentum.

IN III. NOCTURNO.

Antiph. Gaude, Maria Virgo, * cunctas haereses sola interemisti in universo mundo (*T. P.* Alleluja.)

Psalmus 95.

Cantate Domino canticum novum: * cantate Domino, omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus: * annuntiate de die in diem salutare ejus.

Annuntiate inter Gentes gloriam ejus, * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus et laudabilis nimis, * terribilis est super omnes deos.

Quoniam omnes dii Gentium daemonia: * Dominus autem coelos fecit.

Confessio et pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimonia et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriae gentium, afferte Domino gloriam et honorem: * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus: * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra: * dicite in Gentibus, quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terrae, qui non commovebitur: * judicabit populos in aequitate.

Laetentur coeli, et exsultet terra: commoveatur mare et plenitudo ejus: * gaudebunt campi et omnia, quae in eis sunt.

Tunc exsultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini, quia venit: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrae in aequitate, * et populos in veritate sua.

Antiph. Gaude, Maria Virgo, cunctas haereses sola interemisti in universo mundo.

Antiph. Dignare me * laudare te, Virgo sacrata: da mihi virtutem contra hostes tuos.

Psalmus 96.

Dominus regnavit; exsultet terra, * laetentur insulae multae.

Nubes et caligo in circuitu ejus; * justitia et judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum praecedet, * et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terrae; * vidit, et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini; * a facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt coeli justitiam ejus, * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia, * et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum, omnes Angeli ejus; * audivit et laetata est Sion.

Et exsultaverunt filiae Judae * propter judicia tua, Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram; * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum; * custodit Dominus animas Sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde laetitia.

Laetamini, justi, in Domino,* et confitemini memoriae sanctificationis ejus.

Ant. Dignare me laudare te, Virgo sacrata: da mihi virtutem contra hostes tuos.

Ant. Post partum * Virgo, inviolata permansisti: Dei Genitrix, intercede pro nobis.

In Adventu et in Festo Annuntiationis B. M. V. ejus loco dicitur.

Ant. Angelus Domini * nuntiavit Mariae, et concepit de Spiritu sancto.

Psalmus 97.

Cantate Domino canticum novum,* quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus, * et brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutare suum; * in conspectu Gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiae suae,* et veritatis suae domui Israël.

Viderunt omnes termini terrae * salutare Dei nostri.

Jubilate Deo, omnis terra, * cantate, et exsultate, et psalite.

Psalite Domino in cithara, in cithara et voce psalmi,* in tubis ductilibus et voce tubae corneae.

Jubilate in conspectu Regis Domini; * moveatur mare et plenitudo ejus, orbis terrarum, et qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu, simul montes exsultabunt a conspectu Domini, * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia, * et populos in aequitate.

Ant. Post partum * Virgo, inviolata permansisti: Dei Genitrix, intercede pro nobis.

In Adventu et in Festo Annuntiationis B. M. V. ejus loco dicitur.

Antiph. Angelus Domini nuntiavit Mariae, et concepit de Spiritu sâncto.

Tempore paschali repet.

Ant. Gaude, Maria Virgo, cunctas haereses sola inte-

remisti in universo mundo, alleluja.

℣. Elegit eam Deus et praeelegit eam. (*T. P.* All.)

℟. In tabernaculo suo habitare facit eam. (*T. P.* All.) Pater noster. ℣. Et ne nos.

Absolutio III. A vinculis peccatorum.

℣. Jube, domne, benedicere.

Bno. Evangelica lectio.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. *Cap. 11. d.*

In illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quaedam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedae Presbyteri.

Lib. 4. cap. 39. in Luc. 11.

Magnae devotionis et fidei haec mulier ostenditur, quae Scribis et Pharisaeis Dominum tentantibus simul et blasphemantibus, tanta ejus incarnationem prae omnibus sinceritate cognoscit, tanta fiducia confitetur, ut et praesentium procerum calumniam, et futurorum confundat haereticorum perfidiam. Nam sicut tunc Judaei, sancti Spiritus opera blasphemando, verum consubstantialemque Patri Dei Filium negabant: sic haeretici postea negando, Mariam semper Virginem, sancti Spiritus operante virtute, nasciturо cum humanis membris Unigenito Dei carnis suae materiam ministrasse, verum consubstantialemque Matri Filium hominis fateri non debere dixerunt.

℟. Felix namque es, sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justitiae, Christus Deus noster. (*T. P.* Allel.)

℣. Ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam Festivitatem. Quia...

Sic dicitur in Festis B. M. V. ad Nives (5. Aug.) *et de Mercede* (24 Sept.) *In Festo B. M. V. de monte Carmelo ejus loco dicitur:* ...tuam solemnem Commemorationem.

In Festo Ss. Nominis B. M. V. dicitur: ...tui sancti Nominis Commemorationem.

In Festo Ss. Rosarii: ...tuam sanctam Solemnitatem.

In Festo Patrocinii B. M. V.: ...tuum sanctum Patrocinium.

In Festo Praesentationis B. M. V.: ...tuam sanctam Praesentationem.

Bno. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum intercedat pro nobis ad Dominum. Amen.

Lectio VIII.

Sed si caro Verbi Dei secundum carnem nascentis a carne Virginis matris pronuntiatur extranea, sine causa venter, qui eam portasset, ubera, quae lactassent, beatificantur. Dicit autem Apostolus: Quia misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege. Neque audiendi sunt, qui legendum putant: *Natum ex muliere, factum sub lege;* sed *Factum ex muliere,* quia conceptus ex utero virginali, carnem non de nihilo, non aliunde, sed materna traxit ex carne, alioquin nec vere Filius hominis diceretur, qui originem non haberet ex homine. Et nos igitur his contra Eutychen dictis, extollamus vocem cum Ecclesia catholica, cujus haec mulier typum gessit, extollamus et mentem de medio turbarum, dicamusque Salvatori: Beatus venter, qui te portavit, et ubera, quae suxisti. Vere enim beata parens, quae, sicut quidam ait: Enixa est puerpera Regem, qui coelum terramque tenet per saecula.

℟. Beatam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus. (*T. P.* Allel.)

℣. Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum. Quia.

Gloria Patri. Quia.

Bno. Ad societatem.

Lectio IX.

Quinimo beati qui audiunt verbum Dei et custodiunt. Pulchre Salvator attestationi mulieris annuit, non eam tantummodo, quae Verbum Dei corporaliter generare meruerat, sed et omnes, qui idem Verbum spiritaliter auditu fidei concipere et boni operis custodia vel in suo vel in proximorum corde parere, et quasi alere studuerint, asseverans esse beatos: quia et eadem Dei Genitrix, et inde quidem beata, quia Verbi incarnandi ministra facta est temporalis; sed inde multo beatior, quia ejusdem semper amandi custos manebat aeterna.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Antiph. Dum esset Rex * in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suavitatis. (*T. P.* Allel.)

Psal. Dominus regnavit. *cum reliq. de Dnica.*

Ant. 2. Laeva ejus * sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. (*T. P.* All.)

Ant. 3. Nigra sum * sed formosa, filiae Jerusalem: ideo dilexit me Rex, et introduxit me in cubiculum suum. (*T. P.* Allel.)

Ant. 4. Jam hiems transiit,* imber abiit et recessit: surge, amica mea, et veni. (*T. P.* Allel.)

Ant. 5. Speciosa * facta es et suavis in deliciis tuis, sancta Dei Genitrix. (*T. P.* Alleluja.)

Capitulum Eccl. 24. b.

Ab initio et ante saecula creata sum, et usque ad futurum saeculum non desinam, et in habitatione sancta coram ipso ministravi.

Hymnus.

O gloriosa Virginum,
Sublimis inter sidera,
Qui te creavit, parvulum
Lactente nutris ubere.

Quod Heva tristis abstulit,
Tu reddis almo germine:
Intrent ut astra flebiles,
Coeli recludis cardines.

Tu Regis alti janua,
Et aula lucis fulgida:
Vitam datam per Virginem,
Gentes redemptae, plaudite,

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre et almo Spiritu,
In sempiterna saecula.
Amen.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis. (*T. P.* Allel.)

℟. Propterea benedixit te Deus in aeternum. (*T. P.* Alleluja.)

Ad Benedictus, Antiph.

Beata es, * Maria, quae credidisti; perficientur in te quae dicta sunt tibi a Domino. (*T. P.* Allel.)

Oratio.

Concede nos famulos tuos, quaesumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa beatae Mariae semper Virginis intercessione, a praesenti liberari tristitia; et aeterna perfrui laetitia. Per Dominum.

Vel Oratio.

Famulis tuis, quaesumus Domine, coelestis gratiae munus impertire: ut, quibus beatae Virginis partus exstitit salutis exordium; *** ejus votiva solemnitas pacis tribuat incrementum. Per Dominum.

AD PRIMAM.

In ℟. *brevi dicitur.*

℣. Qui natus es de Maria Virgine... *etiam in Festis infra Octavas B. M. V. occur.*

Temp. Paschali ℟℟*ia brevia Primae, Tertiae, Sextae et Nonae dicuntur cum duplici* Alleluja, *et non repetitur pars Responsorii, sed solum duplex* Alleluja.

AD TERTIAM.

Antiph. Laeva ejus.

Capit. Ab initio. *ut supra* ℟. *br.* Specie tua * Et pulchritudine tua. Specie tua.

℣. Intende, prospere procede et regna Et pulchritudine tua.

Gloria Patri. Specie tua.

℣. Adjuvabit eam Deus vultu suo. ℟. Deus in medio ejus, non commovebitur.

AD SEXTAM.

Antiph Nigra sum.

Capitulum. Eccli, 24. b.

Et sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Je-

rusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei haereditas illius, et in plenitudine Sanctorum detentio mea.

℟. *br.* Adjuvabit eam * Deus vultu suo. Adjuvabit.

℣. Deus in medio ejus, non commovebitur. Deus vultu suo.

Gloria Patri. Adjuvabit.

℣. Elegit eam Deus et praeelegit eam. ℟. In tabernaculo suo habitare facit eam.

AD NONAM.

Antiph. Speciosa.

Capitulum. Eccli, 24. b.

In plateis sicut cinnamomum et balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris.

℟. *br.* Elegit eam Deus * Et praeelegit eam. Elegit.

℣. In tabernaculo suo habitare facit eam. Et praeelegit eam.

Gloria Patri. Elegit.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis.

℟. Propterea benedixit te Deus in aeternum.

IN II. VESPERIS.

Omnia ut in I. Vesp. praeter sequentia:

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata. (*T. P.* Allel.)

℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos. (*P. T.* Alleluja.

Ad Magnificat, Antiphona (ubi non habetur propria.)

Beatam me dicent * omnes generationes, quia ancillam humilem respexit Deus. (*T. P.* Alleluja.).

DIE X. DECEMBRIS.

IN FESTO TRANSLATIONIS ALMAE DOMUS B. M. V.

Duplex majus.

Ad Vesperas Antiphonae: de Laud. Psalmi de festis B. M. V. per annum. p. 2.

Capitulum. Eccli. 24.

In omnibus requiem quaesivi, et in hereditate Domini morabor. Tunc praecepit, et dixit mihi Creator omnium: et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.

Hymn. Ave maris stella. *pag.* 5.

℣. Haec est domus Domini firmiter aedificata.

℟. Bene fundata est supra firmam petram.

Ad Magn. Antiph. Sanctificavit Dominus tabernaculum suum; quia haec est domus Dei, in qua invocabitur nomen ejus, de quo scriptum est: et erit nomen meum ibi, dicit Dominus.

Oratio.

Deus, qui beatae Mariae virginis Domum per Incarnati Verbi mysterium misericorditer consecrasti, eamque in sinu Ecclesiae tuae mirabiliter collocasti: concede; ut segregati a tabernaculis peccatorum, digni efficiamur habitatores Domus sanctae tuae. Per eundem Dominum.

Postea de Feria, et S. Melchiade P. et Mart.

Ad Complet. et alias Horas in fine Hymn. dicitur: Jesu tibi sit gloria, qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum Invitat. Salvatorem mundi in domo Virginis de Spiritu Sancto conceptum, * Venite, adoremus.

Psalm. Venite exultemus.

Hymnus.

Coelestis urbs Jerusalem,
Beata pacis visio,
Quae celsa de viventibus
Saxis ad astra tolleris,
Sponsaeque ritu cingeris
Mille angelorum millibus.

O sorte nupta prospera,
Dotata Patris gloria,
Respersa Sponsi gratia,
Regina formosissima,
Christo jugata Principi,
Coeli coruscat Civitas.

Hic margaritis emicant
Patentque cunctis ostia:
Virtute namque praevia
Mortalis illuc ducitur,
Amore Christi percitus,
Tormenta quisquis sustinet.

Scalpri salubris ictibus,
Et tunsione plurima,
Fabri polita malleo
Hanc saxa molem construunt,
Aptisque juncta nexibus
Locantur in fastigio.

Decus Parenti debitum
Sit usquequaque Altissimo
Natoque Patris unico,
Et inclyto Paraclito,

Cui laus, potestas, gloria, Aeterna sit per saecula.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Elevata est magnificentia tua super coelos.

Psalm. Domine Dominus noster *cum reliquis, in Festis beatae Mariae V. p.* 7.

Ant. In sole posuit tabernaculum suum, et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo.

Ant. Quis adscendet in montem Domini? aut quis stabit in loco sancto ejus? innocens manibus, et mundo corde.

℣. Domum tuam Domine decet sanctitudo.

℟. In longitudinem dierum.

De libro tertio Regum.

Lectio I. *Cap. 8.*

Stetit autem Salomon ante altare Domini in conspectu ecclesiae Israël, et expandit manus suas in coelum, et ait: ergone putandum est, quod vere Deus habitet super terram? Si enim coelum, et coeli coelorum te capere non possunt, quanto magis domus haec, quam aedificavi? Sed respice ad orationem servi tui, et ad preces ejus, Domine Deus meus; audi hymnum et orationem, quam servus tuus orat coram te hodie, ut sint oculi tui aperti super domum hanc nocte ac die; super domum, de qua dixisti: erit nomen meum ibi; exaudias deprecationem servi tui, et populi tui Israël, quodcunque oraverint in loco isto; et exaudies in loco habitaculi tui in ceolo, et cum exaudieris, propitius eris.

℟. Vidi speciosam, sicut columbam, adscendentem desuper rivos aquarum, cujus inaestimabilis odor erat nimis in vestimentis ejus: * Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium.

℣. Quae est ista, quae adscendit per desertum, sicut virgula fumi, ex aromatibus myrrhae et thuris? Et sicut.

Lectio II.

Si fugerit populus tuus Israël inimicos suos, quia peccaturus est tibi, et agentes poenitentiam, et confitentes nomini tuo, venerint, et oraverint, et deprecati te fuerint in domo hac; exaudi in coelo, et dimitte peccatum populi tui Israël, et reduces eos in terram, quam dedisti patribus eorum. Si clausum fuerit coelum, et non pluerit propter peccata eorum, et orantes in loco isto, poenitentiam egerint nomini tuo, et a peccatis suis conversi fuerint propter afflictionem suam, exaudi eos in coelo, et dimitte peccata servorum tuorum, et populi tui Israël, et ostende eis viam bonam, per quam ambulent, et da pluviam super terram tuam, quam dedisti populo tuo in possessionem.

℟. Quae est ista, quae adscendit sicut aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, * Terribilis ut castrorum acies ordinata?

℣. Filia Sion tota formosa, et suavis es, pulcra ut luna, electa ut sol. Terribilis.

Lectio III.

Siquis cognoverit plagam cordis sui, et expanderit manus suas in domo hac, tu exaudies in coelo, in loco habitationis tuae. et repropitiaberis, et facies, ut des unicuique secundum omnes vias suas, sicut videris cor ejus, quia tu nosti solus cor omnium filiorum hominum; ut timeant te cunctis diebus, quibus vivunt super faciem terrae, quam dedisti patribus nostris. Insuper et alienigena, qui non est de populo tuo Israël, cum venerit de terra longinqua propter nomen tuum; audietur enim nomen tuum magnum, et manus tua fortis, et brachium tuum extentum ubique; cum venerit ergo, et oraverit in hoc loco, tu exaudies in coelo, in firmamento habitaculi tui, et facies omnia, pro quibus invocaverit te alienigena; ut discant universi populi terrarum nomen tuum timere, sicut populus tuus Israël, et probent, quia nomen tuum invocatum est super domum hanc.

℟. Quae est ista, quae processit sicut sol, et for-

mosa tanquam Jerusalem? * Viderunt eam filiae Sion, et beatam dixerunt, et reginae laudaverunt eam.

℣. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium. Viderunt. Gloria Patri. Viderunt.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te Deus in aeternum, et in saeculum saeculi.

Ant. Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Ant. Homo natus est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus.

℣. Domine dilexi decodomus tuae. ℟. Et locum habitationis gloriae tuae.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Sermone 52. de divers.

Lectio IV.

Sapientia, quae Dei erat, et Deus erat, de sinu Patris ad nos veniens, aedificavit sibi domum, ipsam scilicet Matrem suam Virginem Mariam, in qua septem columnas excidit. Quid est in ea septem columnas excidere, nisi ipsam dignum sibi habitaculum fide et operibus praeparare? Nimirum ternarius numerus ad fidem propter sanctam Trinitatem, quaternarius pertinet ad mores propter quatuor principales virtutes. Quod autem in beata Maria sancta Trinitas fuerit; fuerit dico per praesentiam majestatis, ubi solus Filius erat per susceptionem humanitatis; testatur nuntius coelestis, qui ei arcana mysteria reserans, ait: ave gratia plena, Dominus tecum; et post pauca: Spiritus Sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ecce habes Dominum, habes virtutum Altissimi, habes Spiritum Sanctum, habes Patrem, Filium, et Spiritum Sanctum.

℟. O quam metuendus est locus iste! * Vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta coeli. ℣. Haec est domus Domini firmiter aedificata; bene fundata est super firmam petram. Vere non.

Lectio V.

Utrum autem et quatuor principales virtutes, tanquam quatuor columnas, possederit, inquisitione dignum videtur. Primum ergo videamus, an fortitudinem habuerit, quae nimirum virtus quomodo illi abesse potuit, quae abjectis saecularibus pompis, spretisque voluptatibus carnis, soli Deo in virginitate vivore proposuit? Ni fallor, haec Virgo est, quae apud Salomonem legitur: mulierem fortem quis inveniet? procul, et de ultimis finibus pretium ejus. Porro, quod temperans, et et justa fuerit, ex angeli collocutione, et sui ipsius responsione, luce clarius comprobamus. Satutata quippe tam venerabiliter ab angelo: ave, gratia plena, Dominus tecum, non se extulit, quasi quae ex singulari gratiae privilegio benediceretur, sed siluit, et qualis esset insolita haec salutatio, secum cogitavit. Qua in re, quid, nisi temperans fuit? At vero, cum de coelestibus mysteriis ab eodem angelo doceretur, diligenter quaesivit, quomodo conciperet, et pareret, quae virum utique non cognosceret; et in hoc sine dubio prudens extitit.

℟. Fundata est domus Domini supra verticem montium, et exaltata est super omnes colles; * Et venient ad eam omnes gentes, et dicent: gloria tibi Domine.

℣. Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. Et veniet ad eam.

Lectio VI.

Justitiae autem praesefert insigne, ubi se ancillam Domini confitetur; nam quod justorum sit confessio, testatur, qui ait: verumtamen justi confitebuntur nomini tuo. Fuit igitur beata virgo Maria fortis in proposito, temperans in silentio, prudens in interrogatione, justa in confessione. His itaque quatuor morum columnis, et tribus fidei praedictis, extruxit in ea sibi domum Sapientia coelestis, quae adeo mentem ejus replevit, ut de plenitudine mentis foecun-

daretur et caro. Ipsius autem Virginis natalis domus, divinis mysteriis consecrata, angelorum ministerio ab infidelium potestate in Dalmatiam prius, deinde in agrum Lauretanum Picenae provinciae translata fuit, sedente sancto Caelestino quinto, eandemque ipsam esse, in qua Verbum caro factum est, et habitavit in nobis, tum Pontificiis diplomatibus, et celeberrima totius orbis veneratione, tum continua miraculorum virtute, et coelestium beneficiorum gratia comprobatur. Quibus permotus Innocentius duodecimus, quo ferventius erga Matris amantissimae cultum fidelium memoria excitaretur, ejusdem sanctae Domus Translationem anniversaria solemnitate in tota Piceni Provincia veneratam, Missa etiam, et Officio proprio celebrari praecepit.

℟. Domus mea, domus orationis vocabitur, dicit Dominus; in ea omnis, qui petit, accipit; * Et pulsanti aperietur. ℣. Petite, et accipietis; quaerite, et invenietis. Et pulsanti. Gloria Patri. Et pulsanti.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Tollite hostias, et introite in atria ejus, adorate Dominum in aula sancta ejus.

Ant. Viderunt omnes populi gloriam ejus.

Antiph. Cantate Domino canticum novum, quia mirabilia fecit Dominus, alleluja.

℣. Domum tuam Domine decet sanctitudo. ℟. In longitudinem dierum.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. *Cap. 1. 26.*

In illo tempore, missus est angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Virginis Maria. Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Ex Homilia 1. super Missus est.

Quae est haec Virgo tam venerabilis, ut salutetur ab

angelo; tam humilis, ut desponsata sit fabro? Pulcra permixtio virginitatis, et humilitatis; nec mediocriter placet Deo illa anima, in qua et humilitas commendat virginitatem, et virginitas exornat humilitatem: sed quanta putas veneratione digna est, in qua humilitatem exaltat foecunditas, et partus consecrat virginitatem? Audis virginem? audis humilem? Laudabilis virtus virginitas, sed magis necessaria humilitas; illa consulitur, ista praecipitur.

℟. Diffusa est gratia in labiis tuis: * Propterea benedixit te Deus in aeternum.

℣. Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a domibus eburneis, ex quibus delectaverunt te filiae regum in honore tuo. Propterea benedixit.

Bno. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio VIII.

Ex Homil 2. super eodem loco.

Missus est, inquit, angelus ad Virginem, virginem carne, virginem mente, virginem professione, virginem denique, qualem describit Apostolus, mente et corpore sanctam, nec noviter, nec fortuito inventam, sed a saeculo electam, ab Altissimo praecognitam, et sibi praeparatam, ab angelis servatam, a patribus praefigutam, a prophetis promissam; ut pauca loquar de pluribus, quam sibi aliam praedixisse Deus videtur, quando ad serpentem ait: inimicitias ponam inter te, et mulierem? Et si adhuc dubitas, an de Maria dixerit, audi, quod sequitur: ipsa conteret caput tuum. Cui haec servata victoria est, nisi Mariae?

℟. Beata es virgo Maria, Dei Genitrix, quae credidisti Domino; perfecta sunt in te, quae dicta sunt tibi; ecce exaltata es super choros angelorum: * Intercede pro nobis ad Dominum Deum nostrum. ℣. Ave Maria, gratia plena; Dominus tecum. Intercede. Gloria Patri. Intercede.

Lectio IX.

Ex Homil. 3. super eodem loco.

Et ingressus angelus ad eam, dixit: ave, gratia plena, Dominus tecum. Quo ingressus ad eam? Puto in sacrarium pudici cubiculi, ubi illa fortassis, clauso super se ostio, orabat Patrem in abscondito. Solent angeli adstare orantibus, et delectari in his, quos vident levare puras manus in oratione. Holocaustum sanctae devotionis gaudent se offere Deo in odorem suavitatis. Mariae autem orationes quantum placuerint in conspectu Altissimi, angelus indicavit, qui ingressus ad eam, tam reverenter salutavit.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Domum tuam, Domine, decet sanctitudo in longitudinem dierum.

Psalmus Dominus regnavit *cum reliq. de Dom.*

Ant Domus mea, domus orationis vocabitur: in ea omnis, qui quaerit, invenit; et pulsanti aperietur.

Ant. Propter domum Domini Dei nostri, quaesivi bona tibi.

Ant. Domine Deus exaltasti super terram habitationem meam.

Ant. Domum majestatis meae, et locum pedum meorum glorificabo.

Capitulum. Eccli. 24.

In omnibus requiem quaesivi, et in hereditate Domini morabor. Tunc praecepit, et dixit mihi Creator omnium: et qui creavit me, requievit in tabernaculo meo.

Hymnus.

Alto ex olympi vertice
Summi Parentis Filius,
Ceu monte desectus lapis
Terras in imas decidens,
Domus supernae, et infimae,
Utrumque junxit angulum.

Sed illa sedes Coelitum
Semper resultat laudibus,
Deumque trinum et unicum
Jugi canore praedicat:
Illi canentes jungimur
Almae Sionis aemuli.

Haec templa, Rex Coelestium
Imple benigne lumine.
Huc o! rogatus adveni,
Plebisque vota suscipe,
Et nostra corda jugiter
Perfunde coeli gratia.

Hic impetrent fidelium
Voces precesque supplicum
Dominus beatae munera,
Partisque donis gaudeant:
Donec soluti corpore
Sedes beatas impleant.

Decus Parenti debitum
Sit usquequaque Altissimo,
Natoque Patris unico,
Et inclyto Paraclito,
Cui laus, potestas, gloria
Aeterna sit per saecula.
Amen.

℣. Introibimus in tabernaculum ejus. ℟. Adorabimus in loco, ubi steterunt pedes ejus.

Ad Benedictus Antiphona. Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, et habitabit cum eis; et ipsi populus ejus erunt, et ipse Deus cum eis erit eorum Deus.

Oratio.

Deus, qui beatae Mariae virginis Domum per Incarnati Verbi mysterium misericorditer consecrasti, eamque in sinu ecclesiae tuae mirabiliter collocasti: concede; ut segregati a tabernaculis peccatorum, digni efficiamur habitatores Domus sanctae tuae. Per eundem Dominum.

Deinde fit commem. Feriae, et S. Melchiadis Papae Mart.

AD PRIMAM.

Ant. Domum tuam.

In ℟. brevi dicitur ℣. Qui natus es de Maria Virgine.

Lectio brevis Capitulum Nonae.

AD TERTIAM.

Ant. Domus mea.

Capitulum. In omnibus requiem quaesivi, *ut supra.*

℟. *br.* Hic domus Dei est, * Et porta coeli. Hic Domus. ℣. Et vocabitur aula Dei. Et porta. Gloria Patri. Hic domus.

℣. Domine dilexi decorem domus tuae. ℟. Et locum habitationis gloriae tuae.

AD SEXTAM.

Ant. Propter domum Dni.

Capit. Eccli 24, b.

Et sic in Sion firmata sum, et in civitate sanctificata similiter requievi, et in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, et in parte Dei mei hereditas illius, et in plenitudine sanctorum detentio mea.

℟. *br.* Domine, * Dilexi decorem domus tuae. Domine. ℣. Et locum habitationis gloriae tuae. Dilexi. Gloria Patri. Domine.

℣. Domum tuam, Domine, decet sanctitudo. ℟. In longutudinem dierum.

AD NONAM.

Ant. Domum majestatis meae.

Capit. Eccli, 24. b.

In plateis sicut cinnamomum, et balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris.

℟. *breve* Domum tuam Domine, * Decet sanctitudo. Domum. ℣. In longitudinem dierum. Decet sanctitudo. Gloria Patri. Domum tuam.

℣. Hic domus Dei est, et porta coeli. ℟. Et vocabitur aula Dei.

In II. Vesperis omnia, ut in primis.

AD MAGNIFICAT.

Ant. O quam metuendus est locus iste! Vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta coeli.

Oratio ut supra.

DIE XVIII. DEC.

IN FESTO EXPECTATIONIS PARTUS B. M. V.

Dupl. maj.

Ad Vesperas Antiph. de Laudibus, Psalmi ut in Festis B. M. V. p. 2.

Capitul. Isaiae, 11.

Egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus adscendet, et requiescet super eum Spiritus Domini.

Hymnus.

Creator alme siderum,
Aeterna lux credentium
Jesu Redemtor omnium,
Intende votis supplicum.
Qui, daemonis ne fraudibus
Periret orbis, impetu
Amoris actus, languidi
Mundi medela factus es.
Commune qui mundi nefas
Ut expiares, ad crucem
E Virginis sacrario
Intacta prodis victima.
Cujus potestas gloriae,
Nomenque cum primum sonat,
Et coelites et inferi
Tremente curvantur genu.
Te deprecamur ultimae
Magnum diei Judicem,
Armis supernae gratiae
Defende nos ab hoštibus.
Virtus, honor, laus, gloria
Deo Pat i cum Filio,
Sancto simul Paraclito
In saeculorum saecula. Amen.

Sic terminantur Hymni per omnes Horas.

℣. Ave Maria, gratia plena. ℟. Dominus tecum.

AD MAGNIFICAT.

Ant Spiritus sanctus in te descendet Maria: ne timeas, habebis in utero Filium Dei, alleluja.

Oratio.

Deus, qui de beatae Mariae Virginis utero Verbum tuum, angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: praesta supplicibus tuis; ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem Dominum.

Et fit commemoratio Adventus per Ant. O.

Ad Matutinum Invitator.

Ave Maria, gratia plena: * Dominus tecum.

Psl. Venite, exultemus.

Hymnus.

Verbum supernum prodiens
E Patris aeterni sinu,
Qui natus orbi subvenis,
Labente cursu temporis.
Illumina nunc pectora,
Tuoque amore concrema;
Ut cor caduca deserens
Coeli voluptas impleat.
Ut, cum tribunal Judicis
Damnabit igni noxios,
Et vox amica debitum
Vocabit ad coelum pios,
Non esca flammarum nigros
Volvamur inter turbines;
Vultu Dei sed compotes
Coeli fruamur gaudiis.
Virtus, honor, laus gloria,
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paraclito,
In saeculorum saecula. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Ecce Dominus noster cum virtute veniet, et illuminabit oculos servorum suorum, alleluja.

Psalmi in I et II. Nocturno de Comm. Virg.

Ant. Rorate coeli desuper, et nubes pluant justum: aperiatur terra, et germinet Salvatorem.

Ant. Ecce nomen Domini de longinquo: et claritas ejus replet orbem terrarum.

℣. Ex Sion species decoris ejus. ℟. Deus noster manifeste veniet.

De Isaia Propheta.

Lectio. I. Cap. 7. b.

Et adjecit Dominus loqui ad Achaz, dicens: pete tibi signum a Domino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum supra. Et dixit Achaz: non petam, et non tentabo Dominum. Et dixit: audite ergo domus David! numquid parum vobis est, molestos esse hominibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dominus ipse vobis signum. Ecce virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emmanuel. Butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum, et eligere bonum.

℟. Non auferetur sceptrum de Juda, et dux de femore ejus, donec veniat, qui mittendus est: * Et ipse erit exspectatio gentium. ℣. Pulcriores sunt oculi ejus vino, et dentes ejus lacte candidiores. Et ipse.

Lectio II. Cap. 11.

Et egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus adscendet. Et requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientiae et intellectus, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiae et pietatis, et replebit eum spiritus timoris Domini. Non secundum visionem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet; sed judicabit in justitia pauperes, et arguet in aequitate pro mansuetis terrae, et percutiet terram virga oris sui, et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit

justitia cingulum lumborum ejus, et fides cinctorium renum ejus.

℟. Orietur stella ex Jacob, et consurget homo de Israël, et confringet omnes duces alienigenarum: * Et erit omnis terra possessio ejus. ℣. De Jacob erit, qui dominabitur, et perdet reliquias civitatis. Et erit.

Lectio III. *Cap. 35.*

Laetabitur deserta, et invia, et exsultabit solitudo, et florebit quasi lilium. Germinans germinabit, et exultabit laetabunda et laudans. Gloria Libani data est ei; decor Carmeli et Saron: ipsi videbunt gloriam Domini, et decorem Dei nostri. Confortate manus dissolutas, et genua debilia roborate. Dicite pusillanimis: confortamini, et nolite timere; ecce Deus vester ultionem adducet retributionis; Deus ipse veniet, et salvabit vos Tunc aperientur oculi caecorum, et aures surdorum patebunt. Tunc saliet, sicut cervus, claudus, et aperta erit lingua mutorum: quia scissae sunt in deserto aquae, et torrentes in solitudine. Et quae erat arida, erit in stagnum, et sitiens in fontes aquarum.

℟. Descendet Dominus sicut pluvia in vellus; orietur in diebus ejus justitia, * Et abundantia pacis. ℣. Et adorabunt eum omnes reges; omnes gentes servient ei. Et abundantia. Gloria Patri. Et.

IN II. NOCTURNO.

Ant. De Sion exibit lex, et verbum Domini de Jerusalem. *(Ps indicti ad I. Noct)*

Ant. Ecce Deus noster: expectavimus eum, et salvabit nos, Alleluja.

Ant. Dominus veniet, occurrite illi, dicentes: magnum principium; et regni ejus non erit finis; Deus fortis, dominator, princeps pacis, Alleluja.

℣. Egredietur virga de radice Jesse ℟. Et flos de radice ejus adscendet.

Sermo S. Ildephonsi Archiepisc. Toletani.

Ex libro de Virginitate B. M. V.

*

Lectio IV.

Domina mea, atque dominatrix mea, dominans mihi mater Domini mei, ancilla Filii tui, genitrix factoris mundi, te rogo, te oro, te quaeso, ut habeam spiritum Domini tui, spiritumque Filii tui, nec non et spiritum Redemptoris mei, ut de te vera, et digna sapiam; vera, et digna, quaecunque sunt, diligam. Tu enim es electa a Deo, assumta a Deo, advocata a Deo, proxima Deo, adhaerens Deo, conjuncta Deo, visitata ab angelo, salutata ab angelo, benedicta ab angelo, beatificata ab angelo, turbata in sermone, adtonita in cogitatione, stupefacta in salutatione, admirata in dictorum annuntiatione.

℟. Ecce virgo concipiet, et pariet filium, dicit Dominus. * Et vocabitur nomen ejus: Admirabilis, Deus, Fortis. ℣. Super solium David, et super regnum ejus sedebit in aeternum. Et vocabitur.

Lectio V.

Invenisse te apud Deum gratiam audis; et ne timeas, juberis. Unde et tu fiducia roboraris, cognitione miraculorum instrueris, ad novitatem inauditae gloriae proveheris. De prole ab angelo nuntiata es, et post foetum integra, et pudica manes. Certa virginitas nobis proponitur, et nascituram ex te sanctum Dei Filium, tibi ab angelo evangelizatur, et quae sit nascentis regis potentia, mirabiliter intimatur. Quomodo fiat, quaeris, de origine interrogas, de ratione perscrutaris, de experientia requiris, de ordine sciscitaris. Audi inauditum oraculum, considera inusitatum opus, animadverte incognitum arcanum, adtende invisum factum: Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi.

℟. Rorate coeli desuper, et nubes pluant justum: * Aperiatur terra, et germinet Salvatorem. ℣. Emitte Agnum, Domine, Dominatorem terrae, de petra deserti ad montem filiae Sion. Aperiatur.

Lectio VI.

Tota invisibiliter Trinitas conceptionem operabitur in te, sola persona Filii Dei in corpore tuo nascitura carnem assumet de te. Ideoque quod concipietur ex te, quod nascetur ex te, quod prodibit ex te, quod germinabitur ex te, quod parturietur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. Erit enim hic magnus, hic Deus virtutum, hic rex omnium saeculorum, hic factor omnium rerum. Ecce beata tu inter mulieres, integra inter puerperas, Domina inter ancillas, regina inter sorores. Ecce ex hoc beatam te dicent omnes generationes, beatam te noverunt omnes coelestes Virtutes, beatam te praedicant omnes vates, beatam te celebrant omnes nationes. Beata tu fidei nostrae, beata tu animae nostrae, beata dilectioni nostrae, beata praeconiis et praedicationibus meis.

℟. Docebit nos Dominus vias suas, et ambulabimus in semitis ejus. * Quia de Sion exibit lex, et verbum Domini de Jerusalem. ℣. Venite, ascendamus ad montem Domini, et ad domum Dei Jacob. Quia.

Gloria Patri. Quia.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Dominus dabit benignitatem, et terra nostra dabit fructum suum.

Psalmus 84.

Benedixisti Domine terram tuam: * avertisti captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem plebis tuae: * operuisti omnia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram tuam: * avertisti ab ira indignationis tuae.

Converte nos Deus salutaris noster: * et averte iram tuam a nobis.

Numquid in aeternum irasceris nobis? * aut extendes iram tuam a generatione in generationem?

Deus tu conversus vivificabis nos: * et plebs tua laetabitur in te.

Ostende nobis Domine misericordiam tuam: * et salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus Deus: * quoniam loquetur pacem in plebem suam:

Et super sanctos suos, * et in eos, qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius: * ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia, et veritas obviaverunt sibi: * justitia, et pax osculatae sunt.

Veritas de terra orta est: * et justitia de coelo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatem: * et terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit: * et ponet in via gressus suos.

Ant. Ecce, veniet Deus et homo de domo David, sedere in throno, Alleluja.

Ps. Fundamenta. *p. 13.*

Ant. Annuntiate populis, et dicite: ecce Deus Salvator noster veniet.

Ps. Cantate Domino. *p. 15.*

Si hoc Festum venerit in Feria IV. Quat. Temp. Adventus, loco sequentis Homiliae leguntnr tres Lectiones Homiliae ejusdem Feriae IV. cum Respons. quae hic assignantur.

Lectio sancti Evang. secund. Lucam.

Lectio VII. *Cap. 1. c.*

In illo tempore, missus est angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. Et reliqua.

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.

In Evang. Lucae c. 1. et in Homiliis Hiemal. de Temp. Feria IV. Quatuor Temp. mensis Decembr.

Ad Mariam Virginem Gabriel mittitur, qui Dei fortitudo nominatur: illum quippe nuntiare veniebat, qui ad debellandas aereas potestates humils apparere dignatus est. De quo per Psalmistam dicitur: Dominus fortis et potens Dominus potens in praelio. Et rursum: Dominus virtutum ipse est Rex gloriae. Per Dei ergo fortitudinem nuntiandus erat, qui virtutum Dominus, et potens in praelio, contra potestates aereeas ad bella veniebat. Et ingressus angelus ad eam, dixit: ave gratia plena, Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus. Bene gratia plena vocatur, quae nimirum gratiam, quam nulla alia meruerat, adsequitur: ut ipsum videlicet gratiae concipiat et generet auctorem.

℟. Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum: * Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi: quod enim ex te nascetur Sanctum, vocabitur. Filius Dei. ℣. Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Et respondens angelus dixit ei. Spiritus sanctus.

Bno. Cujus festum colimus, ipsa Virgo virginum.

Lectio VIII.

Ecce concipies in utero, et paries filium, et vocabis nomen ejus Jesum. Jesus Salvator, sive Salutaris interpretatur; cujus sacramentum nominis alloquens Joseph angelus exposuit: ipse enim (inquiens) salvum faciet populum suum a peccatis eorum. Non ait populum Israël, sed populum suum, hoc est, in unitatem fidei ex praeputio, et circumcisione vocatum; quibus ex diversa parte vocatis, fieret unus pastor, et unnm ovile. Hic erit magnus, et Filus Altissimi vocabitur, et dabit illi Dominus Deus sedem David Patris ejus. Idem ergo Filius Altissimi, qui in utero virginali conceptus, et natus est. Idem homo in tempore creatus ex matre, qui Deus est ante tempora natus ex Patre. Si autem idem homo, qui Deus est, omittat Nestorius, hominem tantum dicere ex Virgine natum.

℟. Suscipe verbum Virgo Maria, quod tibi a Domino per angelum transmissum est: concipies et paries Deum pariter et hominem: * Ut benedicta dica-

ris inter omnes mulieres. ℣. Paries quidem filium, et virginitatis non patieris detrimentum; efficieris gravida, et eris mater semper intacta. Ut benedicta. Gloria Patri. Ut benedicta.

Lectio IX.

Ideoque et quod nascetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei. Ad distinctionem nostrae sanctitatis Jesus sanctus singulariter nasciturus adseritur. Nos quippe, etsi sancti efficimur, non tamen nascimur: quia ipsa naturae corruptonis conditione constringimur, ut merito cum Propheta gemente singuli dicamus: ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, et in delictis peperit me mater mea. Ille autem solus veraciter sanctus est, qui, ut ipsam conditionem naturae corruptibilis vinceret, ex commixtione carnalis copulae conceptus non est. Sanctum, inquit, vocabitur Filius Dei. Quid hic dicis Nestoriane, qui beatam Mariam Dei negans esse Genitricrm, aperte niteris impugnare veritatem? Ecce Deum dixit superventurum, Dei Filium nasciturum. Quomodo ergo aut Dei Filius Deus non est, aut quae Deum edidit, quomodo Theotocos, id est, Dei Genitrix non esse potest?

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Missus est Gabriel angelus ad Mariam Virginem desponsatam Joseph.

Psal. Dominus regnavit *cum reliquis de Dom.*

Ant. Ave Maria gratia plena, Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus, Allelula.

Ant. Ne timeas Maria, invenisti gratiam apud Dominum: ecce concipies, et paries filium, Alleluja.

Ant. Dabit ei Dominus sedem David Patris ejus, et regnabit in aeternum.

Ant. Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum.

Capitulum. Isaiae 11.

Egredietur virga de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet, et requiescet super eum Spiritus Domini.

Hymnus.

En clara vox redarguit.
Obscura quaeque personans:
Procul fugentur somnia:
Ab alto Jesus promicat.

Mens jam resurgat torpida,
Non amplius jacens humi:
Sidus refulget jam novum,
Ut tollat omne noxium.

En Agnus ad nos mittitur
Laxare gratis debitum:
Omnes simul cum lacrymis
Precemur indulgentiam.

Ut, cum secundo fulserit,
Metuque mundum cinxerit,
Non pro reatu puniat,
Sed nos pius tunc protegat.

Virtus, honor, laus, gloria
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paraclito,
In saeculorum saecula. Amen

℣. Spiritus sauctus superveniet in te. ℟. Et virtus Altissimi obumbrabit tibi.

AD BENEDICTUS.

Ant. Super solium David, et super regnum ejus sedebit in aeternum.

Oratio.

Deus, qui de beatae Mariae Virginis utero Verbum tuum, angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: praesta supplicibus tuis; ut, qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum.

Deinde fit commemoratio Feriae.

Ad Prim. in ℟. *br.* ℣. Qui venturus es in mundum.

AD TERTIAM.

Ant. Ave Maria.

Capitulum. Egredietur. *ut supra.*

℟. *br.* Tu exurgens Domine, * Misereberis Sion. Tu exurgens. ℣. Quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus. Misereberis. Gloria Patri. Tu exurgens.

℣. Rorate coeli desuper, et nubes pluant justum. ℟. Aperiatur terra, et germinet Salvatorem.

AD SEXTAM.

Ant. Ne timeas Maria.

Capit: Isaiae. 7. c.

Ecce virgo concipiet, et pariet filium, et vocabitur nomen ejus Emanuel. Butyrum et mel comedet, ut sciat reprobare malum, et eligere bonum.

℣. *br.* Rorate coeli desuper, * Et nubes pluant justum. Rorate. ℟. Aperiatur terra, et germinat Salvatorem. Et nubes. Gloria Patri. Rorate.

℣. Emitte Agnum, Domine, dominatorem terrae. ℟. De petra deserti ad montem filiae Sion.

AD NONAM.

Ant. Ecce ancilla Domini.

Capit. Isaiae 45. b.

Rorate coeli desuper, et nubes pluant justum; aperiatur terra, et germinet Salvatorem, et justitia oriatur simul; ego Dominus creavi eum.

℟. *br.* Emitte Agnum Domine, * Dominatorem terrae. Emitte. ℣. De petra deserti ad montem filiae Sion. Dominatorem. Gloria Patri. Emitte.

℟. Spiritus sanctus superveniet in te. ℣. Et virtus Altissimi obumbrabit tibi.

IN II. VESPERIS.

Omnia ut in I. Vesp., praeter quintam Antiphonam, cujus loco dicitur:

De fructu ventris tui ponam super sedem tuam; *et ultimum Psalmum, cujus loco dicitur Psalmus:* Memento Domine David, *ex Vesp. feriae V. primus.*

Capitul. Hymn. ℣. et ℟. ut in I. Vesp.

AD MAGNIFICAT.

Ant. O Virgo virginum, quomodo fiet istud? quia nec primam similem visa es, nec habere sequentem. Filiae Jerusalem, quid me admiramini? Divinum est mysterium hoc, quod cernitis.

Oratio. Deus, qui de beatae Mariae, *ut supra.*

Pro commemorat. Adventus Ant. O.

De Vigilia S. Thomae Ap. nihil fit nisi in Missa.

DIE XXVI. DECEMBR.

COMMEMORATIO OMNIUM SS. MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Antiph. Isti sunt, quos elegit Dominus in charitate non ficta; dedit illis gloriam sempiternam.

℣. Justi epulentur in conspectu Dei.

℟. Et delectentur in laetitia.

Oratio.

Deus, qui glorificaris in concilio sanctorum Martyrum tuorum, respice ad preces humilitatis nostrae: ut quorum solemnia celebramus, eorum precibus adjuvari mereamur. Per Dominum nostrum.

AD LAUDES.

Antiph. Sancti tui, Domine, snmper benedicant te, et gloriam regni tui dicant.

℣. Mirabilis Deus in Sanctis suis.

℟. In Sanctis ejus laudate eum.

Oratio ut supra.

IN II. VFSPERIS.

Dico autem vobis amicis meis, ne terreamini ab his, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere.

℣. Justi autem in perpetuum vivent.

℟. Et apud Dominum est merces eorum.

Oratio ut supra.

DIE XXVIII. DECEMBRIS.

In ipsa Eccl. Metropolitana „ratione insignis Reliquiae“ Officium de Ss. Innocentibus Mm. *semper* fit, *ut* per Rubricam specialem praescribitur *pro iis annis quibus* hoc festum incidit *in Dominicam.*

FESTA JANUARII.

DIE XXIII. JAN.

IN FESTO DESPONSAT. B. M. V. cum S. JOSEPH.

Dupl. maj.

Ad Vesperas Antiph. de Laud. Psalmi, Capitul. et Hymn. ut in Fest. M. V. pag. 2.

℣. Desponsatio est hodie sanctae Mariae Virginis. ℟. Cujus vita inclyta cunctas illustrat Ecclesias.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Gloriosae Virginis Mariae Desponsationem dignissimam recolamus, quae et genitricis dignitatem obtinuit, et virginalem pudicitiam non amisit.

Oratio.

Famulis tuis, quaesumus Domine, coelestis gratiae munus impertire: ut, quibus beatae Virginis partus exstitit salutis exordium, Desponsationis ejus votiva solemnitas, pacis tribuat incrementum. Per Dominum nostr.

Deinde fit commem. S. Joseph, ante alias quascumque commem.

Ant. Exurgens Joseph a somno fecit sicut praecepit ei Angelus Domini, et accepit conjugem suam.

℣. Constituit eum dominum domus suae. ℟. Et principem omnis possessionis suae.

Oratio.

Sanctissimae Genitricis tuae Sponsi, quaesumus Domine, meritis adjuvemur; ut, quod possibilitas nostra non obtinet, ejus nobis intercessione donetur.

Postea Ss. Vincentii et Anastasii Mart., et S. Emerentianae Virg. et Mart., ut in Breviario.

Ad Matutinum, Invitat.

Desponsationem Virginis Mariae celebremus, * Christum ejus Filium adoremus Dominum. *Psalm.* Venite, exultemus.

Hymn., Antiph. Psalmi et ℣℣. *Nocturnorum ut in Festis B. M. V. p.* 6.

IN I. NOCTURNO.

Incipiunt Cantica canticorum.

Lectio I. Cap. 1.

Osculetur me osculo oris sui: quia meliora sunt ubera tua vino, fragrantia unguentis optimis. Oleum effusum nomen tuum: ideo adolescentulae dilexerunt te. Trahe me: post te curremus in odorem unguentorum tuorum. Introduxit me Rex in cellaria sua: exultabimus, et laetabimur in te, memores uberum tuorum super vinum: recti diligunt te. Nigra sum, sed formosa, filiae Jerusalem, sicut tabernacula Cedar, sicut pelles Salomonis.

℟. Hodie desponsata est beata virgo Maria ex progenie David: * Per quam salus mundi credentibus apparuit, cujus vita gloriosa lucem dedit saeculo.

℣. Desponsationem beatae Mariae Virginis, cum gaudio celebremus. Per.

Lectio II.

Nolite me considerare quod fusca sim, quia decoloravit me sol: filii matris meae pugnaverunt contra me, posuerunt me custodem in vineis: vineam meam non custodivi. Indica mihi, quem diligit anima mea, ubi pascas, ubi cubes in meridie ne vagari incipiam post greges sodalium tuorum. Si ignoras te, o pulcherrima inter mulieres, egredere, et abi post vestigia gregum, et pasce haedos tuos juxta tabernacula pastorum. Equitatui meo in curribus Pharaonis assimilavi te amica mea. Pulchrae sunt genae tuae sicut turturis: collum tuum sicut monilia.

℟. Beatissimae Virginis Mariae Desponsationem devotissime celebremus: * Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dominum Jesum Christum. ℣. Cum jucunditate Desponsationem beatae Mariae virginis devotissime celebremus. Ut.

Lectio III.

Murenulas aureas faciemus tibi, vermiculatas argento. Dum esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suum. Fasciculus myr-

rhae dilectus meus mihi, inter ubera mea commorabitur. Botrus Cypri dilectus meus mihi, in vineis Engaddi. Ecce tu pulchra es amica mea, ecce tu pulchra es, oculi tui columbarum. Ecce tu pulcher es, dilecte mi, et decorus. Lectulus noster floridus, tigna domorum nostrarum cedrina, laquearia nostra cypressina.

℟. Gloriosae virginis Mariae Desponsationem dignissimam recolamus: * Cujus Dominus humilitatem respexit, quae, Angelo nuntiante, concepit Salvatorem mundi. ℣. Beatissimae virginis Mariae Desponsationem devotissime celebremus. Cujus. Gloria Patri Cujus.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Ex Hom. II. super Missus.

Lectio IV.

Oportebat a principe mundi aliquamdiu celari divini consilii sacramentum: non quod Deus, si palam opus suum facere vellet, impediri posse ab illo metueret: sed quia ipse, qui non solum potenter, sed etiam sapienter, quaecumque voluit fecit, sicut in omnibus operibus suis quasdam rerum vel temporum congruentias propter ordinis pulchritudinem servare consuevit: ita in hoc quoque tam magnifico opere suo, nostrae videlicet reparationis, non tantum potentiam suam, sed et prudentiam ostendere voluit.

℟. Desponsatio gloriosae virginis Mariae ex semine Abrahae, ortae de tribu Juda, clara ex stirpe David, * Cujus vita inclyta cunctas illustrat Ecclesias. ℣. Hodie desponsata est beata virgo Maria ex progenie David. Cujus vita inclyta

Lectio V.

Conveniens ergo erat, ut suaviter quoque omnia, coelestia scilicet et terrena, disponeret: quatenus et illinc dejiciens inquietum, reliquos in pace firmaret: et hic debellaturus invidum, nobis prius suae humilitatis et mansuetudinis valde necessarium exemplum relinqueret: sicque mirabili fieret moderamine sapientiae, ut et suis suavis, et hostibus fortis appareret.

℟. Cum jucunditate Desponsationem beatae Mariae celebremus: * Ut ipsa pro nobis intercedat ad Dominum Jesum Christum. ℣. Corde et animo Christo canamus gloriam in hac sacra solemnitate praecelsae genitricis Dei Mariae. Ut ipsa.

Lectio VI.

Quid enim prodesset diabolum a Deo vinci, nobis manentibus superbis? Necessario igitur desponsata est Maria Joseph, quando per hoc et a canibus sanctum absconditur, et a sponso virginitas comprobatur, et Virginis tam verecundiae parcitur, quam famae providetur. Quid sapientius, quid dignius divina providentia? Uno tali consilio secretis coelestibus et admittitur testis, et excluditur hostis, et integra servatur fama Virginis Matris.

℟. Desponsatio tua, Dei Genitrix virgo, gaudium annuntiavit universo mundo:* Ex te enim ortus est sol justitiae, Christus Deus noster: * Qui solvens maledictionem, dedit benedictionem: et confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam.

℣. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Ex. Gloria Patris. Qui solvens.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secund. Matthaeum.

Lectio VII. Cap. I C.

Cum esset desponsata Mater Jesu Maria Joseph, antequam convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu sancto. *Et reliqua.*

Homilia s. Hieronymi Presbyteri.

Lib. I. Comment. in C. 1. Matth.

Quare non de simplici Virgine, sed de desponsata concipitur? Primum, ut per generationem Joseph origo Mariae monstraretur: secundo, ne lapidaretur a Ju-

daeis ut adultera: tertio, ut in Aegyptum fugiens haberet solatium. Martyr Ignatius etiam quartam addidit causam cur a desponsata conceptus sit: ut partus, inquiens, ejus celaretur diabolo, dum eum putat non de virgine, sed de uxore generatum.

℟. Beatam me dicent omnes generationes: * Quia fecit mihi Dominus magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus.

℣. Et misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum. Quia fecit.

Lectio VIII.

Antequam convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu sancto. Non ab alio inventa est, nisi a Joseph, qui pene licentia maritali futurae uxoris omnia noverat. Quod autem dicitur: Antequam convenirent; non sequitur ut postea convenerint; sed Scriptura quod factum non sit, ostendit.

℟. Felix namque es sacra virgo Maria, et omne laude dignissima. * Quia ex te ortus est Sol justitiae,* Christus Deus noster.

℣. Ora pro populo, interveni pre clero, intercede pro devoto femineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam Desponsationem. Quia.

Gloria Patri. Christus.

IX. L. de S. Emerentiana, ut in Brev.

Quando autem transfertur: Lectio nona erit.

Joseph autem vir ejus cum esset justus, et nollet eam traduce, voluit occulte dimittere eam. Si quis fornicariae conjungitur, unum corpus efficitur: et in lege praeceptum est, non solum reos, sed et conscios criminum obnoxios esse peccati; quomodo Joseph, cum crimen celaret uxoris, justus scribitur? Sed hoc testimonium Mariae est, quod Joseph sciens illius castitatem, et admirans quod evenerat, celat silentio, cujus mysterium nesciebat.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. 1 Desponsatio gloriosae virginis Mariae ex semine Abrahae, ortae de tribu Juda, clara ex stirpe David. *Psl.* Dominus regnavit, *cum reliquis de Dominica.*

2. Desponsatio est hodie sanctae Mariae virginis, cujus vita inclyta cunctas illustrat Ecclesias.

3. Regali ex progenie Maria exorta refulget: cujus precibus nos adjuvari mente et spiritu devotissime poscimus.

4. Corde et animo Christo canamus gloriam in hac sacra solemnitate praecelsae genitricis Dei Mariae.

5. Cum jucunditate Desponsationem beatae Mariae celebremus, ut ipsa pro nobis intercedat ad Dominum Jesum Christum.

Capitulum et Hymnus ut in Festis B. M. V.

℣. Desponsatio est hodie sanctae Mariae virginis. ℟. Cujus vita inclyta cunctas illustrat Ecclesias.

AD BENEDICTUS.

Ant. Desponsationem hodiernam perpetuae virginis genitricis Dei Mariae solemniter celebremus, qua celsitudo throni processit, alleluja.

Oratio.

Famulis tuis, quaesumus Domine, coelestis gratiae munus impertire: ut, quibus beatae Virginis partus exstitit salutis exordium, Desponsationis ejus votiva solemnitas, pacis tribuat incrementum. Per Dominum.

Deinde fit commemoratio S. Joseph.

Ant. Ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta, ut putabatur, filius Joseph.

℣. Os justi meditabitur sapientiam. ℟. Et lingua ejus loquetur judicium.

Oratio.

Sanctissimae Genitricis tuae Sponsi, quaesumus Domine, meritis adjuvemur: ut, quod possibilitas nostra non obtinet, ejus nobis intercessione donetur.

Postea S. Emerentianae Virg. et Mart, ut in Breviario.

Ad Horas Antiph. de Laud. Capit. et ℟℟ *brevia ut in Festis B. M. V. p.* 21.

In II. Vesperis omnia ut in primis.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Desponsatio tua Dei Genitrix virgo, gaudium annuntiavit universo mundo: ex te enim ortus est sol justitiae, Christus Deus noster: qui solvens maledictionem, dedit benedictionem, et confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam.

Deinde fit commem S. Joseph.

Ant. Ecce fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam. ℣. Gloria et divitiae in domo ejus ℟. Et justitia ejus manet in saeculum saeculi.

Oratio. Sanctissimae, *ut supra.*

Postea comm. S. Timothei Epp. et M. ut in Comm. unius Martyris. Orat. Infirmitatem.

DIE XXIII. JAN.

S. JOANNIS ELEEMOSYNARII Episc. et Conf. P. II.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif. praeter seq.

Oratio. Exaudi, quaesumus Domine, preces nostras, quas in beati Joannis Eleemosynarii etc.

In I. Noctur. Lectiones de Scriptura occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Joannes, cognomento Eleemosynarius, in insula Cypro, clara ac nobili ortus prosapia, exemplo patris Epiphanii, nobilissimi ducis, ac rectoris Cypri, vitae saecularis institutum est secutus. Quod vitae genus ita virtutibus, ac maxime misericordia in pauperes exornavit, ut Alexandrinus populus, fama virtutum ipsius, vitaeque sanctitate commotus, ultro eum ab Imperatore episcopum deposceret. Quem, invitum licet, ac diu multumque reluctantem, ex voto populi, ut Alexandrinae ecclesiae praeesset, urgens

Imperator magno spiritu persuasit. Quo munere suscepto, prima ei cura fuit, ecclesiam suam ab erroribus, et haeresibus, quibus infecta reperiebatur, repurgare. Catholicorum autem oratoriis, quae pauca habebantur, plurima mox addidit, cultus divini, pietatisque ac disciplinae christianae maxima accessione.

℟. Inveni David.

Lectio V.

Cum autem ad exercenda misericordiae opera singulari esset affectu, praeter ingentes eleemosynarum largitiones, quas in pauperes ac egentes, captivosque liberandos quotidie faciebat, xenodochia, et nosocomia, aliasque aedes publicas, ad sublevandos fovendosque egentes extrui curavit. Pauperes autem mendicos, dominos suos vocare consueverat: quod ab iis se recipiendum diceret in aeterna tabernacula. Videbatur interdum ministris eleemosynarum, ecclesiae Alexandrinae proventus non fore sufficientes ad profusam sancti viri liberalitatem; a quibus ipse diffidentiam removens, affirmabat: sibi omnino persuasum esse, quod si totius mundi pauperes eleemosynae causa Alexandriam confluerent, ne ejus quidem multitudinis egestate sublevata, Alexandrinae ecclesiae thesauros in angustum esse redigendos: fulciebatque se divino oraculo. Nec raro divinum in hac sua profusa liberalitate succursum experiebatur.

℟. Posui adjutorium.

Lectio VI.

Injurias non solum facile condonabat, sed beneficiis etiam pensabat. Ut autem mortis memoriam assidue prae oculis haberet, monumentum, in quo post mortem condi debebat, extrui quidem in tempore, sed imperfectum relinqui voluit: oeconomo praecipiens, ut quolibet die festo insigni, monumentum imperfectum esse sibi denunciaret, peteretque, ut illud perficeretur, cum mors singulis momentis immineat. Morituris fre-

*

quens adfuit: vita functorum sepulturam magna pietate curavit. Victu et vestitu tenui, lectulo duro, et inculto utebatur. Neminem patiebatur a suo congressu arceri; illud identidem pronuntiando: non est aequum, ut ad non homines non pateat hominibus accessus, cum omnibus ad deum liber sit semper aditus. Post innumera pietatis ac sanctitatis exempla, migravit in coelum. Cujus corpus incorruptum Mathiae Corvino regi Hungariae transmisit Turcarum Imperator post captam Constantinopolim. Et in castro quidem Budensi diu honorifice asservatum fuit: post cladem vero Mohatsianam, cum ceteris clenodiis ecclesiae Budensis, Posonium translatum fuit, et in templo sancti Martini honorifice conditum est.

℣. Iste est, qui ante.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 6.

In illo tempore, dixit Jesus discipulis suis: estote misericordes, sicut et Pater vester misericors est. Et reliqua.

Homilia s. Joannis Chrysostomi.

Homil. 36. ad Populum Antiochenum.

Sicut divitum liberi monilia circa collum gestant, nunquam ea deponunt, sed tanquam nobilitatis insigne circumferunt: sic et eleemosynam, carissimi, nos ipsos semper oportet induamus: ostendentes, quod misericordis Patris simus filii, qui fecit hunc solem oriri super bonos et malos. Sed non credunt infideles? Igitur per haec credent, si nos haec operemur: si videant, quod omnium misereamur, et illum inscriptum habeamus praeceptorem, scient, quod illum imitantes hoc facimus.

℟. Amavit eum.

Lectio VIII.

Eleemosynae donum est magnum, imo vero magnum bonum. Si pecunias contemnere discamus, alia quoque discemus. Hinc enim intuere, quot bona pariantur. Dans elemosynam, sicut oportet dare, discit aspernari divitias. Qui pecunias didicit aspernari, malorum radicem excidit. Itaque non minus accipit, quam praestat, beneficium. Non eo solum, quod debitum, et retributio sit eleemosynae reposita; verum et quod anima sapiens, et alta fiat, et dives. §. Qui dat eleemosynam, discit non admirari pecunias, neque aurum. Hoc autem instructa mente maximum in coelum adscendendi principium accepit, et innumeras contentionis et litis, invidiae ac tristitiae sustulit occasiones. Nostis enim, nostis et vos, quod omnia propter pecunias, et infinita propter pecunias bella. Qui autem has contemnere discit, semetipsum in tranquillitate constituit.

℟. Sint lumbi vestri.

Si festum S. Joannis transferi contigerit in diem, qua non occurrit festum simplex habens Lectionem propriam, tunc ex VIII Lect. fit VIII et IX. uti denotantur per §.

FERIA III.

post Dominicam Septuagesimae.

ORATIONIS D. N. J. CHRISTI in Monte Oliveti.

Dupl. maj.

Ad Vesp. Ant. de Laud.

Psl. Dixit Dominus *cum reliquis de Dominica, et loco ultimi Psal.* Laudate Dominum omnes gentes.

Capit. Matth. 26.

Venit Jesus ad discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit Petro: Sic non potuistis una hora vigilare mecum? Vigilate et orate, ut non intretis in tentationem.

Hymnus.

Aspice ut Verbum Patris a supernis
Sedibus clemens, et amore flagrans,
Perditis culpa genitis mederi
Pergit Adami.

Flebilem mundi miserans ruinam,
Et volens nostros reparare casus,

Orat, et prona veniam precatur
Fronte Magister.
Fluctuat secum tot acerba volvens:
Hunc, ait supplex, calicem doloris,
Mi Pater transfer; tua sed voluntas
Non mea fiat.
Cum premat tristis pavor ima cordis
Deficit languens Dominus; per artus
Sanguinis sudor fluit, atque guttis
Terra madescit.
At celer summo veniens Olympo
Angelus Jesum recreat jacentem,
Corpori vires redeunt novoque
Robore surgit.
Laus, honor Patri, genitaeque Proli
Cui datum nomen super omne nomen.
Et Paracleto decus, atque virtus
Omne per aevum. Amen.

℣. Tristis est anima mea.
℟. Usque ad mortem.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Positis genibus orabat, dicens: Pater, si vis, transfer calicem istum a me; verumtamen non mea voluntas, sed tua fiat.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui in horto verbo et exemplo nos orare docuisti ad tentationum pericula superanda; concede propitius; ut nos orationi semper intenti, ejus copiosum fructum consequi mereamur. Qui vivis, et regnas.

Ad Matutinum. Invit.

Christum Jesum in Monte Olivarum orantem * Venite adoremus.

Psal. Venite exultemus.

Hymn. ut supra in Vesp.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Ante orationem praepara animam tuam, et noli esse quasi homo, qui tentat Deum.

Psalmus 16.

Exaudi, Domine, justitiam meam: * intende deprecationem meam.

Auribus percipe orationem meam, * non in labiis dolosis.

De vultu tuo judicium meum prodeat: * oculi tui videant aequitates.

Probasti cor meum, et visitasti nocte: * igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas.

Ut non loquatur os meum opera hominum: * propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras.

Perfice gressus meos in semitis tuis: * ut non moveantur vestigia mea.

Ego clamavi, quoniam exaudisti me, Deus: * inclina aurem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirifica misericordias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resistentibus dexterae tuae custodi me, * ut pupillam oculi.

Sub umbra alarum tuarum protege me, * a facie impiorum, qui me afflixerunt.

Inimici mei animam meam circumdederunt, adipem suum concluserunt: * os eorum locutum est superbiam.

Projicientes me nunc circumdederunt me, * oculos suos statuerunt declinare in terram.

Susceperunt me sicut leo paratus ad praedam: * et sicut catulus leonis habitans in abditis.

Exurge, Domine, praeveni eum, et supplanta eum: * eripe animam meam ab impio, frameam tuam ab inimicis manus tuae.

Domine, a paucis de terra divide eos in vita eorum, * de absconditis tuis adimpletus est venter eorum.

Saturati sunt filiis: * et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.

Ego autem in justitia apparebo conspectui tuo: * satiabor, cum apparuerit gloria tua.

Ant. Ante orationem praepara animam tuam, et noli esse quasi homo, qui tentat Deum.

Antiph. Non impediaris orare semper, et ne verearis usque ad mortem justificari.

Psalmus 27.

Ad te, Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas a me: * ne quando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum.

Exaudi, Domine, vocem deprecationis meae, dum oro ad te: * dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatoribus: * et cum operantibus iniquitatem ne perdas me:

Qui loquuntur pacem cum proximo suo, * mala autem in cordibus eorum.

Da illis secundum opera eorum, * et secundum nequitiam adinventionum ipsorum.

Secundum opera manuum eorum tribue illis: * redde retributionem eorum ipsis.

Quoniam non intellexerunt opera Domini, et in opera manuum ejus: * destrues illos, et non aedificabis eos.

Benedictus Dominus: * quoniam exaudivit vocem deprecationis meae.

Dominus adjutor meus et protector meus: * in ipso speravit cor meum, et adjutus sum.

Et refloruit caro mea, * et ex voluntate mea confitebor ei.

Dominus fortitudo plebis suae, * et protector salvationum Christi sui est.

Salvum fac populum tuum Domine, et benedic haereditati tuae, * et rege eos, et extolle illos usque in aeternum.

Antiph. Non impediaris orare semper, et ne verearis usque ad mortem justificari.

Ant. Omnia quaecumque petieritis in oratione, credentes accipietis.

Psalm. 141.

Voce mea ad Dominum clamavi: * voce mea ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu ejus orationem meam, * et tribulationem meam ante ipsum pronuntio.

In deficiendo ex me spiritum meum, * et tu cognovisti semitas meas.

In via hac, qua ambulabam, * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram, et videbam: * et non erat, qui cognosceret me.

Periit fuga a me, * et non est, qui requirat animam meam.

Clamavi ad te, Domine, * dixi: Tu es spes mea, portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam: * quia humiliatus sum nimis.

Libera me a persequentibus me: quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo: * me expectant justi, donec retribuas mihi.

Ant Omnia quaecumque petieritis in oratione, credentes accipietis.

℣. Tristis est anima mea:

℟. Usque ad mortem.

De libro Tobiae.

Lectio I. Cap. 12.

Bona est oratio cum jejunio, eleemosyna magis quam thesauros auri recondere: quoniam eleemosyna a morte liberat, et ipsa est, quae purgat peccata, et facit invenire misericordiam, et vitam aeternam. Qui autem faciunt peccatum, et iniquitatem, hostes sunt animae suae. Manifesto ergo vobis veritatem, et non abscondam a vobis occultum sermonem. Quando orabas cum lacrymis, et sepeliebas mortuos, et derelinquebas prandium tuum, et mortuos abscondebas per diem in domo tua, et nocte sepeliebas eos, ego obtuli orationem tuam Domino. Et quia acceptus eras Deo, necesse fuit, ut tentatio probaret te.

℟. In omnibus gratias agite: * Sine intermissione orate.

℣. Haec est enim voluntas Dei in Christo Jesu in omnibus vobis. Sine intermissione.

De Epistola B. Jacobi Apostoli.

Lectio II. Cap. 5.

Orate pro invicem, ut salvemini; multum enim valet deprecatio justi assidua. Eli-

as homo erat similis nobis passibilis, et oratione oravit, ut non plueret super terram, et non pluit annos tres, et menses sex. Et rursum oravit, et coelum dedit pluviam, et terra dedit fructum suum. Fratres mei, si quis ex vobis erravevit a veritate, et converterit quis eum, scire debet, quoniam qui converti fecerit peccatorem ab errore viae suae, salvabit animam ejus a morte, et operiet multitudinem peccatorum.

℟. Cum stabitis ad orandum. * Dimittite, si quid habetis adversus aliquem.

℣. Ut et Pater vester, qui in coelis est, dimittat vobis peccata vestra. Dimittite.

De Epistola B. Pauli Apost. ad Hebraeos.

Lectio III. Cap. 5.

Christus non semet ipsum clarificavit, ut Pontifex fieret, sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quemadmodum et in alio loco dicit: Tu es Sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech. Qui in diebus carnis suae preces, supplicationesque ad eum, qui possit illum salvum facere a morte, cum clamore valido, et lacrymis offerens, exauditus est pro sua reverentia. Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis, quae passus est, obedientiam: et consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi causa salutis aeternae, appellatus a Deo Pontifex juxta ordinem Melchisedech.

℟. Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

℣. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine. Dominus.

Gloria Patri. Dominus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Cum oratis, non eritis sicut hypocritae, qui amant in synagogis, et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus.

Psalmus 42.

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: * ab homine iniquo, et doloso erue me.

Quia tu es, Deus, fortitudo mea: * quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam, et veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus: * quare tristis es anima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Ant. Cum oratis, non eritis sicut hypocritae, qui amant in synagogis et in angulis platearum stantes orare, ut videantur ab hominibus.

Ant. Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio, ora Patrem tuum in abscondito.

Psalmus 63.

Exaudi, Deus, orationem meam cum deprecor: * a timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me a conventu malignantium, * a multitudine operantium iniquitatem.

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas: * intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Subito sagittabunt eum, et non timebunt: * firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt, ut absconderent laqueos: * dixerunt: Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates: * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum: * et exaltabitur Deus.

Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum: * et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.

Conturbati sunt omnes,

qui videbant eos * et timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei; * et facta ejus intellexerunt.

Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo, * et laudabuntur omnes recti corde.

Ant. Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum tuum, et clauso ostio ora Patrem tuum in abscondito.

Ant. Factum est autem in illis diebus, exiit Jesus in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei.

Psalmus 120.

Levavi oculos meos in montes, * unde veniet auxilium mihi.

Auxilium meum a Domino, * qui fecit coelum et terram.

Non det in commotionem pedem tuum: * neque dormitet, qui custodit te.

Ecce non dormitabit neque dormiet, * qui custodit Israel.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te: * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo: * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum: * ex hoc nunc, et usque in saeculum.

Ant. Factum est autem in illis diebus, exiit Jesus in montem orare, et erat pernoctans in oratione Dei.

℣. Pater mi. si possibile est:

℟. Transeat a me calix iste.

Ex Tractatu S. Cypriani Episcopi et Matyris.

De Oratione Dominica.

Lectio IV.

Nec verbis tantum, sed et factis Dominus orare nos docuit, ipse orans frequenter, et deprecans, et quid facere nos oporteret exempli sui contestatione demonstrans, sicut scriptum est: Ipse autem fuit secedens in solitudinem, et adorans. Et iterum: Exivit in montem

orare, et fuit pernoctans in oratione Dei. Quod si ille orabat, qui sine peccato erat, quanto magis peccores oportet orare? Et si ille per totam noctem jugitur vigilans continuis precibus orabat, quanto nos magis in frequentanda oratione debemus nocte vigilare? Orabat autem Dominus, et rogabat non pro se: quid enim pro se innocens precaretur? sed pro delict's nostris, sicut et ipse declarat, cum dicit ad Petrum: Ecce satanas expectivit, ut vos vexaret quomodo triticum; ego autem rogavi pro te, ne deficiat fides tua. Et postmodum pro omnibus Patrem deprecatur dicens: non pro his autem rogo solis, sed et pro illis, qui crediturі sunt per verbum ipsorum in me, ut omnes unum sint, sicut tu Pater in me, et ego in te, ut et ipsi in nobis unum sint.

℟. Simon, Simon, ecce satanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum: * Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua.

℣. Et tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. Ego autem.

Ex Commentariis S. Anselmi Episc.

In Epist. ad Hebr.

Lectio V.

Sicut verus Pontifex obtulit preces; nam in Evangelio saepe legitur orasse, et maxime apud Lucam, qui Sacerdotis in eo descripsit personam. Sed et quidquid ipse egit in carne, preces et supplicationes fuerunt pro hominibus. Tota vita sua Patrem oravit de resurrectione carnis suae, ac de nostra salute, et instante jam passione, obtulit supplicationes, id est, humillimas, et instantissimas orationes cum summa devotione cordis, et affectione quando factus in agonia prolixius orabat, et factus est sudor ejus, sicut guttae sanguinis decurrentis in terram. Et has preces, supplicationesque obtulit, id est, obviam tulit Patri per exauditionem sibi obvianti. Obtulit

eas ad eum, qui posset illum a morte salvum facere, id est, resuscitare; ad eum, quem scivit esse sufficientem, ut salvaret eum, id est, immortalem, et impassibilem faceret eripiendo a morte, ut nec anima remaneret in inferno, ne caro putresceret in sepulchro.

℟. Oratio humiliantis se nubes penetrabit: * Et donec propinquet, non consolabitur.

℣. Et non discedet, donec Altissimus aspiciat. Et donec.

Lectio VI.

Et obtulit has cum clamore valido, id est, cum intentione piae devotionis vehementissima, et efficacissima, ut quando prolixius orabat, et etiam cum lacrymis; qui in illa prolixa oratione credendus est lacrymas effudisse, cum et guttae sanguinis pro sudore decurrerent ab ejus corpore, et exauditus est, quia, quod quesierat, accepit in resurrectione. Exauditus est, id est, extra numerum aliorum omnium auditus est, quoniam super omnem creaturam post laboris sui militiam a Patre sublimatus est, et hoc pro sui reverentia, id est, secundum hoc, quod ipse, sicut Dei Filius, dignus est reverentia et veneratione. Vel sua reverentia in Deum, id est, propter quod ipse super omnia Patrem reveritus est et honoravit. Sive pro sua reverentia, id est, sicut sua religio meruit. Sanguinis quoque ejus effusio potest intelligi clamor validus, in quo exauditus est pro sua reverentia ejusdem passionis. Reverentia est, quod sine peccato passus est sola charitate.

℟. Fiant aures tuae auscultantes, et oculi tui aperti: * Ut audias orationem servi tui

℣. Quam ego oro coram te hodie, nocte, ac die. Ut audias.

Gloria Patri. Ut audias.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Tribulatio, et angustia invenerunt me, mandata tua meditatio mea est.

Psalm. 3.

Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me: * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animae meae: * non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Domine susceptor meus es: * gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum: * et exurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: * exurge Domine, salvum me fac Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus: * et super populum tuum benedictio tua.

Ant. Tribulatio, et angustia invenerunt me, mandata tua meditatio mea est.

Ant. Sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit, et qui consolaretur, et non inveni.

Psalm. 12.

Usquequo Domine oblivisceris me in finem? * Usquequo avertis faciem tuam a me?

Quamdiu ponam consilia in anima mea: * dolorem in corde meo per diem?

Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? * respice, et exaudi me Domine Deus meus.

Illumina oculos meos, ne umquam obdormiam in morte: * nequando dicat inimicus meus: prevalui adversus eum.

Qui tribulant me, exultabunt si motus fuero: * ego autem in misericordia tua speravi.

Exultabit cor meum in salutari tuo: cantabo Domino, qui bona tribuit mihi: * et psallam nomini Domini altissimi.

Ant. Sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit, et qui consolaretur, et non inveni.

Ant. Adhaesit pavimento anima mea, vivifica me secundum verbum tuum.

Psalmus 87.

Domine Deus salutis meae: in die clamavi, et nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repleta est malis anima mea: * et vita mea inferno appropinquavit.

Aestimatus sum cum descendentibus in lacum, * factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Sicut vulnerati dormientes in sepulchris, quorum non es memor amplius: * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori: * in tenebrosis, et in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus: * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longe fecisti notos meos a me: * posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, et non egrediebar: * oculi mei languerunt prae inopia.

Clamavi ad te Domine tota die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia: * aut medici suscitabunt, et confitenbuntur tibi?

Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam: * et veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua: * et justitia tua in terra oblivionis?

Et ego ad te Domine clamavi: * et mane oratio mea praeveniet te.

Ut quid Domine repellis orationem meam: * avertis faciem tuam a me?

Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: * axaltatus autem, humiliatus sum, et conturbatus.

In me transierunt irae tuae: * et terrores tui conturbaverunt me.

Circumdederunt me sicut aqua tota die: * circumdederunt me simul.

Elongasti a me amicum, et proximum: * et notos meos a miseria.

Ant. Adhaesit pavimento anima mea, vivifica me secundum verbum tuum.

℣. Vigilate, et orate:

℟. Ut non intretis in tentationem.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 22.

In illo tempore: egressus Jesus ibat secundum consuetudinem in montem Olivarum. Sequuti sunt autem illum, et discipuli. *Et reliq.*

Homilia S. Ambrosii Episc.

Lib. 10. Comment. in Luc.

Capitulum 22.

Transfer a me calicem istum: quasi homo mortem recusans, quasi Deus sententiam suam servans. Oportet enim mori nos saeculo, ut resurgamus Deo, ut juxta divinam sententiam lex maledictionis resoluta in terrae limum naturae fine solvatur. Quod autem ait: Non mea voluntas, sed tua fiat; suam ad hominem retulit, Patris ad divinitatem. Voluntas enim hominis temporalis, voluntas divinitatis aeterna. Non alia voluntas Patris, alia Filii. Una enim voluntas, ubi una divinitas. Disce tamen Deo esse subjectus, ut non, quod ipse vis, eligas, sed quod Deo scias esse placiturum.

℟. Veni in altitudinem maris,* Et tempestas demersit me.

℣. Salvum me fac, Deus, quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam.

Et tempestas.

Lectio VIII.

Deinde verborum ipsorum proprietatem consideremus. Tristis est, inquit, anima mea. Et alibi: Nunc anima mea turbata est valde. Non ergo suscipiens, sed suscepta turbatur. Anima enim obnoxia passionibus, divinitas libera. Denique spiritus promptus, caro autem infirma. Tristis autem est non ipse, sed anima. Non est tristis sapientia, non divina substantia, sed anima. Suscepit enim animam meam, Non me fefellit, ut aliud

esset, et aliud videretur. Tristis videbatur, et tristis erat, non pro sua passione, sed pro nostra dispersione.

℟. Intret in conspectu tuo oratio mea: * Inclina aurem tuam ad precem meam.

℣. Quia repleta est malis anima mea, et vita mea inferno appropinquavit. Inclina.

Gloria Patri. Inclina.

Lectio IX.

Denique ait: percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis. Tristis erat, quia nos parvulos relinquebat. Ceterum quam constanter se morti obtulerit consequentia declarant, quando quidem quarentibus occurrit, turbatos confirmavit, trepidos provocavit, proditorem osculi dignatione suscepit. Nec illud distat a vero, si tristis erat pro persecutoribus suis, quos sciebat immanis sacrilegii poenas daturos. Et ideo dixit: transfer hunc calicem a me. Non quia Deus, Dei Filius, mortem timebat, sed quia nec malos pro se perire volebat. Te Deum.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Venit Jesus cum discipulis suis in villam, quae dicitur Gethsemani, et dixit illis: sedete hic, donec vadam illuc, et orem.

Psl. Dominus regnavit. *Cum reliquis de Dominica.*

Ant. Et assumpto Petro et duobus filius Zebedaei, coepit contristari, et moestus esse.

Ant. Tunc ait illis: tristis est anima mea usque ad mortem: sustinete hic, et vigilate mecum.

Ant. Et progressus pusillum, procidit in faciem suam orans, et dicens; Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste.

Ant. Pater mi, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Capit. Matth. 26.

Venit Jesus ad discipulos suos, et invenit eos dormientes, et dicit Petro: sic non potuistis una hora vigilare mecum? Vigilate, et

orate, ut non intretis in tentationem.

Hymnus.

Venit e coelo Mediator alto,
Quem sacri dudum cecinere vates:
Parce moerori lacrymisque amaris,
Filia Sion.

Attulit mortem vetus hortus, unde
Culpa prodivit; novus iste vitam
Hortus en affert, ubi nocte Jesus
Permanet orans.

Vindicem placat Genitoris iram:
Reprimit forti jacienda dextra
Fulmina: occurrit sceleri expiando
Sponte Redemptor.

Sic teret duros laqueos averni,
Et diu clausam reserabit aulam:
Nos ad aeterni revocans beata
Gaudia regni.

Laus, honor, Patri, genitaeque Proli,
Cui datum nomen super omne nomen,
Et Paracleto decus, atque virtus,
Omne per aevum. Amen.

℣. Doce nos orare.

℟. Sic ergo vos orabitis.

AD BENEDICTUS.

Ant. Factus in agonia prolixius orabat; et factus est sudor ejus sicut guttae sanguinis decurrentis in terram.

Oratio.

Domine, Jesu Christe, qui in horto verbo et exemplo nos orare docuisti ad tentationum pericula superanda: concede propitius; ut nos orationi semper intenti, ejus copiosum fructum consequi mereamur. Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant Venit Jesus.

AD TERTIAM.

Ant. Et assumpto Petro.

Capit. Venit Jesus, *ut ad Laudes.*

℟. *br.* Tristis est * Anima mea. Tristis.

℣. Usque ad mortem Anima. Gloria Patri. Tristis.

*

℣. Pater mi, si possibile est:

℟. Transeat a me calix iste.

AD SEXTAM.

Ant. Tunc ait illis.

Capit. Luc. 21.

Vigilate itaque omni tempore orantes, ut digni habeamini fugere ista omnia, quae futura sunt, et stare ante filium hominis.

℟. *br.* Pater mi,* Si possibile est: Pater.

℣. Transeat a me calix iste. Si possibile.

Gloria patri. Pater mi.

℣. Vigilate, et orate:

℟. Ut non intretis in tentationem.

AD NONAM.

Ant. Pater mi.

Capit. Matth. 5.

Orate pro persequentibus et calumniantibus vos: ut sitis filii Patris vestri, qui in coelis est.

℟. *br.* Vigilate. * Et orate. Vigilate.

℣. Ut non intretis in tentationem. Et orate.

Gloria Patri. Vigilate.

℣. Factus est sudor ejus:

℟. Sicut guttae sanguinis.

In II. Vesperis omnia ut in primis: sed loco ultimi, dicit. Psal. 115.: Credidi *uti hic ad finem hujus columnae.*

℣. Factus est sudor ejus:

℟. Sicut guttae sanguinis.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Ecce appropinquavit hora, et filius hominis tradetur in manus peccatorum.

Oratio ut supra.

FERIA III.

Post Dominicam Sexagesimae.

COMMEMORATIO PASSIONIS D. N. J. CHRISTI

Dupl. maj.

Ad Vesperas.

Ant Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo.

Psalm. 115.

Credidi, propter quod locutus sum: * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino: * pro omnibus, quae retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam, * et nomen Domini invocabo.

Vota meo Domino reddam coram omni populo ejus: * pretiosa in conspectu Domini mors sactorum ejus.

O Domine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et filius ancillae tuae.

Dirupisti vincula mea, * tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: * in atriis domus Domini, in medio tui Jerusalem.

Ant. Calicem salutaris accipiam; et nomen Domini invocabo,

Ant. Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: dum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Psalm 119.

Ad Dominum cum tribularer clamavi: * et exaudivit me.

Domine, libera animam meam a labiis iniquis: * et a lingua dolosa.

Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi, * ad linguam dolosam?

Sagittae potentis acutae;* cum carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est: habitavi cum habitantibus Cedar: * multum incola fuit anima mea.

Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: * cum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Ant. Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus: dum loquebar illis, impugnabant me gratis.

Ant Ab hominibus iniquis libera me, Domine.

Psalm. 139.

Eripe me, Domine, ab homine malo: * a viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde: * tota die constituebant praelia.

Acuerunt linguas suas sicut serpentis: * venenum aspidum sub labiis eorum.

Custodi me, Domine, de manu peccatoris: * et ab hominibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplantare gressus meos: * absconderunt superbi laqueum mihi:

Et funes extenderunt in laqueum: * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino: Deus meus es tu: * exaudi Domine vocem deprecationis meae.

Domine, Domine virtus salutis meae: * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me Domine a desiderio meo peccatori: * cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exaltentur.

Caput circuitus eorum; * labor labiorum ipsorum operiet eos.

Cadent super eos carbones, in ignem dejicies eos: * in miseriis non subsistent.

Vir linguosus non dirigetur in terra: * virum injustum mala capient in interitu.

Cognovi, quia faciet Dominus judicium inopis: * et vindictam pauperum.

Veruntamen justi confitebuntur nomini tuo; * et habitabunt recti cum vultu tuo.

Ant. Ab hominibus iniquis libera me Domine.

Ant. Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi, et a scandalis operantium iniquitatem.

Psalm. 140.

Domine, clamavi ad te, exaudi me: * intende voci meae, cum clamavero ad te.

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo: * elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Pone, Domine, custodiam ori meo: * et ostium circumstantiae labiis meis

Non declines cor meum in verba malitiae: * ad excusandas excusationes in peccatis.

Cum hominibus operantibus iniquitatem: * et non communicabo cum electis eorum.

Corripiet me justus in misericordia, et increpabit me: * oleum autem peccatoris non impinguet caput meum.

Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis eorum: * absorpti sunt juncti petrae judices eorum.

Audient verba mea quoniam potuerunt, * sicut crassitudo terrae erupta est super terram.

Dissipata sunt ossa nostra secus infernum: * quia ad te Domine, Domine oculi mei: in te speravi, non auferas animam meam.

Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi, * et a scandalis operantium iniquitatem.

Cadent in retiaculo ejus peccatores: * singulariter sum ego donec transeam.

Ant. Custodi me a laqueo, quem statuerunt mihi; et a scandalis operantium iniquitatem.

Ant. Considerabam ad dexteram, et videbam, et non erat, qui cognosceret me.

Psalmus 141. pag. 56.

Capit. Philipp 2.

Fratres, hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu, qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est, esse se aequalem Deo: sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Hymnus.

Moerentes oculi spargite lacrymas,
Et luctu resonent intima cordium,
Illatas refero Numini ab impiis
Poenas, et fera vulnera.

Accincta heu! gladiis turba satellitum
Arreptum Dominum fustibus impetit,
Nunc caedit colaphis, nunc quatit horridis
Divinum caput ictibus.

Haud finis sceleri: traditur improbo
Christus carnifici; nec mora, barbarus
In Regem Superum non timet, impio
Ausu, vertere dexteram.

Audite, o populi, Numen amabile,
Manante ex humeris, undique sanguine.
Lictoris rabidi sustinet impetum,
Et vocem premit innocens.

Quis non illacrymet!
Jam nova condidit
Tormenta indomitae gentis iniquitas,
Infigit cerebro, proh dolor! efferis
Sertum vepribus asperum.

Heu crimen! trahitur, funibus improbis,
Funesti Dominus supplicii ad locum,
Illic oppetiit funere spiritum
Patri restituens suo.

Passo pro miseris tam fera vulnera
In terris resonet debita gloria;
Sacrumque assidue nomen in aethera
Humanum genus efferat.

Amen.

℣. Oblatus est, quia ipse voluit.

℟. Et livore ejus sanati sumus.

AD MAGNIFICAT.

Ant. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor, sicut dolor meus.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui humano generi, ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere, et crucem subire fecisti: concede propitius; ut, sicut solemnem commemorationem Passionis ejus celebramus, ita, et patientiae ipsius habere documenta, et resurrectionis consortia mereamur. Per eumdem.

Ad Completorium et per Horas diei in fine Hymrorum, dicitur:

Sit laus Patri, ac Paraclito,
Natoque Patris unico,
Nostrae dedit qui prodigus
Pretium salutis sanguinem.

Amen.

AD MATUTINUM.

Invit. Christum Regem crucifixum * Venite adoremus.

Hymnus.

Aspice, infami Deus ipse ligno
Pendet, effuso madidus cruore;
Aspice, immiti manus alma clavo
Finditur alte.

Hunc, velut pravi sceleris ministrum,
Inter indignos medium latrones
Cerne: crudelis fuit ista gentis
Dira vuluntas.

Pallet heu! vultus; caput ecce lassum
Flectitur: clausis oculis Redemptor
Spiritum sacro meritis onustum
Fundit ab ore.

O cor, aes durum superas, gemendo
Ni scelus tergas: tua culpa Christum
Stipiti affixit: tua culpa morti
Subdidit atrae.

Sit Deo aeternum decus omne in aevum,
Qui pius nostri generis Redemptor,
Criminis labem, miseris nocentem,
Sanguine tersit. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt gentes, * et populi meditati sunt inania?

Astiterunt reges terrae, et Principes convenerunt in unum * adversus Dominum et adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum, * et projiciamus a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in coelis irridebit eos, * et Dominus subsanabit eos.

Tunc loquetur ad eos in

ira sua, * et in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * praedicans praeceptum ejus.

Dominus dixit ad me: * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula a me, et dabo tibi gentes haereditatem tuam, * et possessionem tuam terminos terrae.

Reges eos in virga ferrea,* et tamquam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite:* erudimini, qui judicatis terram.

Servite Domino in timore, * et exultate ei cum tremore.

Apprehendite disciplinam, nequando irascatur Dominus, * et pereatis de via justa.

Cum exarserit in brevi ira ejus, * beati omnes qui confidunt in eo.

Ant. Astiterunt reges terrae, et principes convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Ant. Multiplicati sunt qui tribulant me, multi insurgunt adversum me

Psalmus 3. *pag.* 62.

Ant Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Psalmus 21.

Deus, Deus meus, respice in me: quare me dereliquisti? * longe a salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies; * et nocte et non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas, * laus Israel.

In te speraverunt patres nostri; * in te speraverunt, et non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, et non homo;* opprobrium hominum, et abjectio plebis.

Omnes videntes me, deriserunt me: * locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Speravit in Domino eripiat eum: * salvum faciat eum, quoniam vult eum.

Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre: * spes

mea ab uberibus matris meae: in te projectus sum ex utero.

De ventre matris meae Deus meus es tu: * ne discesseris a me.

Quoniam tribulatio proxima est:* quoniam non est, qui adjuvet.

Circumdederunt me vituli multi; * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum,* sicut leo rapiens, et rugiens.

Sicut aqua effusus sum: * et dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquescens * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, et lingua mea adhaesit faucibus meis: * et in pulverem mortis deduxisti me.

Quoniam circumdederunt me canes multi: * concilium malignantium obsedit me.

Foderunt manus meas, et pedes meos: * dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ipsi vero consideraverunt, et inspexerunt me: * diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Tu autem, Domine, ne elongaveris auxilium tuum a me: * ad defensionem meam conspice.

Erue a framen, Deus, animam meam: et de manu canis unicam meam.

Salva me ex ore leonis; * et a cornibus unicornium humilitatem meam.

Narrabo nomen tuum fratribus meis; * in medio ecclesiae laudabo te.

Qui timetis Dominum, laudate eum: * universum semen Jacob glorificate eum.

Timeat eum omne semen Israel: * quoniam non sprevit, neque despexit deprecationem pauperis.

Nec avertit faciem suam a me: * et, cum clamarem ad eum, exaudivit me.

Apud te laus mea in ecclesia magna: * vota mea reddam in conspectu timentium eum.

Edent pauperes, et saturabuntur, et laudabunt Do-

minum, qui requirunt eum, * vivent corda eorum in saeculum saeculi.

Reminiscentur, et convertentur ad Dominum * universi fines terrae.

Et adorabunt in conspectu ejus, * universae familiae gentium.

Quoniam Domini est regnum: * et ipse dominabitur gentium.

Manducaverunt, et adoraverunt omnes pingues terrae; * in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram.

Et anima mea illi vivet: * semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino generatio ventura: * et annuntiabunt coeli justitiam ejus populo, qui nascetur, quem fecit Dominus.

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

℣. Oblatus est, quia ipse voluit.

℟. Et livore ejus sanati sumus.

De Epistola B. Pauli Apost. ad Romanos.

Lectio I. Cap. 5. et 6.

Commendat charitatem suam Deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est: multo igitur magis nunc justificati in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. Si enim, cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo per mortem Filii ejus, multo magis reconciliati salvi erimus in vita ipsius. Non solum autem, sed et gloriamur in Deo, per Dominum nostrum Jesum Christum, per quem nunc reconciliationem accepimus. Si enim unius delicto, mors regnavit per unum: multo magis abundantiam gratiae, et donationis, et justitiae accipientes, in vita regnabunt per Jesum Christum.

℟. Vinea mea electa, ego te plantavi, dicit Dominus, et tu facta es mihi nimis amara, * quia parasti crucem Salvatori tuo.

℣. Populo meus, quid

feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Quia.

Lectio II.

Igitur, sicut per unius delictum, in omnes homines in condemnationem, sic et per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitae. Sicut enim per inobedientiam unius hominis, peccatores constituti sunt multi: ita, et per unius obeditionem justi constituentur multi. Lex autem subintravit, ut abundaret delictum: ubi autem abundavit delictum, superabundavit gratia; ut sicut regnavit peccatum in mortem, ita et gratia regnet per justitiam in vitam aeternam, per Jesum Christum Dominum nostrum.

℟. Ego eduxi te de Aegypto, demerso Pharaone in mare rubrum, et ante te praeivi in columna nubis: * Et tu me tradidisti principibus sacerdotum, et me duxisti ad praetorium Pilati.

℣. Populo meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu.

Lectio III.

Quid ergo dicemus? Permanebimus in peccato, ut gratia abundet? Absit: qui enim mortui sumus peccato, quomodo adhuc vivemus in illo; An ignoratis, quia quicumque baptizati sumus in Christo Jesu, in morte ipsius baptizati sumus? Consepulti enim sumus cum illo, per baptismum in mortem: ut quomodo Christus surrexit a mortuis per gloriam Patris, ita et nos in novitate vitae ambulemus: si enim complantati facti sumus similitudiui mortis ejus, simul et resurrectionis erimus. Hoc scientes, quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruatur corpus peccati, et ultra non serviamus peccato. Qui enim mortuus est, justificatus est a peccato. Si autem mortui sumus cum Christo, credimus, quia simul etiam vivemus cum Christo.

℟. Ego propter te flagellavi Aegyptum cum primogenitis suis; * Et tu me

flagellatum tradidisti, * Qui tamquam agnus coram tondente se, obmutui, et non aperui os meum.

℣. Populo meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu.

Gloria Patri. Qui, tamquam.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Inimici mei dixerunt mala mihi: quando morietur, et peribit nomen ejus?

Psalmus 40.

Beatus qui intelligit super egenum et pauperem: * in die mala liberabit eum Dominus.

Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra: * et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus: * universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus.

Ego dixi: Domine, miserere mei: * sana animam meam, quia peccavi tibi.

Inimici mei dixerunt mala mihi: * quando morietur, et peribit nomen ejus?

Et si ingrediebatur, ut videret, vana loquebatur: * cor ejus congregavit iniquitatem sibi.

Egrediebatur foras, * et loquebatur in idipsum.

Adversum me susurrabant omnes inimici mei: * adversum me cogitabant mala mihi.

Verbum iniquum constituerunt adversum me:* numquid, qui dormit, non adjiciet, ut resurgat?

Etenim homo pacis meae, in quo speravi: * qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

Tu autem, Domine, miserere mei, et resuscita me: * et retribuam eis.

In hoc cognovi, quoniam voluisti me: * quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Me autem propter innocentiam suscepisti: * et confirmasti me in conspectu tuo in aeternum.

Benedictus Dominus Deus Israel a saeculo, et usque in saeculum: * fiat, fiat.

Ant. Inimici mei dixerunt mala mihi: quando morietur, et peribit nomen ejus?

Ant. Alieni insurrexerunt in me, et fortes quaesierunt animam meam.

Psalm. 53.

Deus, in nomine tuo salvum me fac: * et in virtute tua judica me.

Deus, exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam: * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * et Dominus susceptor est animae meae.

Averte mala inimicis meis: * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, * et confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est:

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Ant. Alieni insurrexerunt in me, et fortes quaesierunt animam meam.

Ant. Conculcaverunt me inimici mei tota die: adversum me omnes cogitationes in malum.

Psalmus 55.

Miserere mei, Deus, quoniam conculcavit me homo: * tota die impugnans tribulavit me.

Conculcaverunt me inimici mei tota die: * quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine diei timebo: * ego vero in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi: * non timebo quid faciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabantur: * adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt, et obscondent: * ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos: * in ira populos confringes.

Deus, vitam meam annuntiavi tibi: * posuisti lacrymas meas in conspectu tuo.

Sicut et in promissione tua: * tunc convertentur inimici mei retrorsum:

In quacumque die invocavero te: * ecce cognovi, quoniam Deus meus es.

In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem: * in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quae reddam, laudationes tibi.

Quoniam eripuisti animam meam de morte, et pedes meos de lapsu: * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Ant. Conculcaverunt me inimici mei tota die: adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

℣. Proprio Filio suo non pepercit Deus.

℟. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Serm. 41. Dom. in Palmis de Passione Dom.

Lectio IV.

Admonet nos, fratres charissimi, ad solemnitatem Dominicae passionis dies ipse in quo eam nec muta elementa tacuerunt. Celebret eam lux fidei linguis hominum, quam conclamaverunt etiam silentia tenebrarum. Dominus noster in statera crucis pretium nostrae salutis appendit, et una morte universum mundum, sicut omnium Conditor, ita omnium Reparator absolvit. Indubitanter enim credamus, quod totum mundum redemit, qui plus dedit, quam totus mundus valeret. Meritum enim redemptae mercedis dignitas insignis pretii supergressa est. Inter redemptum, et redimentem dispensatio fuit, compensatio, non fuit. Qui ergo non habebat peccata propria,

digne delevit aliena. Solus hic pia victima pro omnibus cecidit, ut omnes levaret, et quia debitum solus non habuit, recte foenus misericordiae pro debitoribus erogavit.

℟. Ego propter te Chananaeorum reges percussi, et dedi tibi sceptrum regale: * Et tu dedisti capiti meo spineam coronam, et percussisti arundine caput meum.

℣. Populе meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu.

Lectio V.

Perpende inter haec, qui talem pro nobis dedit pecuniam, qualem a nobis sit exacturus usuram. In hac itaque die fides propheticae annuntiationis impleta est, ita dicentis: Corpus meum dedi percutientibus, et genas meas vellentibus, faciem meam non averti a foeditate sputorum. Suscepit mala nostra, ut tribueret bona sua. Hinc intelligamus, quantum hominem diligere dignatus sit ante culpam, quem sic diligit post ruinam. Agnosce, homo, quantum valeas, et quantum debeas; et dum tantam redemptionis tuae perspicis dignitatem, ipse tibi indicito peccandi pudorem. Ecce, pro impio pietas flagellatur, pro stulto sapientia illuditur, pro mendace veritas necatur, damnatur justitia pro iniquo, misericordia afficitur pro crudeli, pro misero repletur sinceritas aceto, inebriatur felle dulcedo, addicitur innocentia pro reo, moritur vita pro mortuo.

℟. Ego duxi te per desertum quadraginta annis, et manna cibavi te; * Et tu me caecidisti alapis, et flagellis.

℣. Populе meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu me.

Lectio VI.

Expavit scelus hominum natura rerum, et quem creatura rebellis non agnoscit, eum mundi Dominum tremens terra testatur, et coeli Regem sol fugiens confi-

tetur. Chlamyde coccinea induitur, quia sanguine Martyrum suorum Ecclesiae corpus ornatur. Corona spinea capiti ejus imponitur, quia punctio peccatorum nostrorum, quorum remissione Redemptoris gloria struitur, aridis tribulis comparatur. Studeamus nunc e diverso, ut membrorum vita capitis sit corona. Quod vero sitire se in cruce positus dicit, fidem incredulae gentis concupiscit; sed e contra acetum malitiae porrigunt, quia vinum sapientiae, quod a Deo acceperant, peccando corruperant. Velum templi scinditur, quia synagoga honore nudatur, observatio antiqua dissolvitur, Ecclesiae unitas praemonstratur. Monumenta aperiuntur, quia mortis jura, jure superantur.

℟. Ego exaltavi te, magna virtute: * Et tu me suspendisti in patibulo crucis, * In qua expandi manus meas ad populum non credentem, et contradicentem.

℣. Populo meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu me.

Gloria Patri. In qua.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Filii hominum dentes eorum arma et sagittae, et lingua eorum gladius acutus.

Psalmus 56.

Miserere mei, Deus, miserere mei: * quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum tuarum sperabo: * donec transeat iniquitas.

Clamabo ad Deum altissimum: * Deum, qui benefecit mihi.

Misit de coelo, et liberavit me: * dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericordiam suam, * et eripuit animam meam de medio catulorum leonum: dormivi conturbatus.

Filii hominum dentes eorum arma et sagittae: * et lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super coelos Deus: * et in omnem terram gloria tua.

Laqueum paraverunt pedibus meis: * et incurvaverunt animam meam.

Foderunt ante faciem meam foveam: * et inciderunt in eam.

Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum: * cantabo, et psalmum dicam.

Exurge gloria mea, exurge psalterium et cithara: * exurgam diluculo.

Confitebor tibi in populis, Domine: * et psalmum dicam tibi in gentibus:

Quoniam magnificata est usque ad coelos misericordia tua * et usque ad nubes veritas tua.

Exaltare super coelos, Deus: * et super omnem terram gloria tua.

Ant. Filii hominum dentes eorum arma et sagittae, et lingua eorum gladius acutus.

Ant. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Psl. 63. Exaudi *pag.* 53.

Ant. Intenderunt etc.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutorio inter mortuos liber.

Psl. 87. Domine *pag.* 64.

℣. Factus est obediens usque ad mortem.

℟. Mortem autem crucis.

Lectio S. Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tempore: sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur scriptura, dixit: Sitio. *Et reliqua.*

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Hom. 84. in cap. 19. Joannis ante medium.

Sciens Jesus omnia consummata, ait: Sitio: etiam hoc verbo prophetiam implens. Tu autem adstantium pravitatem intellige; nam licet innumeros habeamus inimicos, qui nos gravissime persequuti sint, cum tamen interimi eos videmus, flectimur misericordia. Hi vero nil moti, magis efferantur, et irrident, acetumque in spongia porrigunt, ut bibat tamquam reus. Nam propter hoc hys-

sopum additur, quo gustato, mortuus est. Vides quam non perturbate, et quam potenter omnia transigentem? Quod et prosequens ostendit: cum enim omnia consummata essent, inclinato capite, quod affixum non erat, tradidit spiritum, hoc est, expiravit.

℟. Ego te potavi aqua salutis de petra: * Et tu me potasti felle, et aceto.

℣. Populo meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu.

Ben. Divinum auxilium.

Lectio VIII.

Atqui non post inclinatum caput expiratur: sed post expirationem caput inclinatur. Hic autem contra accidit, per quod ostendit eum Evangelista esse omnium Dominum. Judaei autem camelum devorantes, et culicem excolantes, tantum nefas ausi, de die consultant. Quoniam Parasceve erat, ut non remanerent in cruce corpora Sabbato, rogaverunt Pilatum, ut frangerentur eorum crura. Vides quanti sit veritas? Per ea, quae illi faciunt, prophetia impletur: alia enim ex hoc manifestata est. Venerunt ergo milites, et aliorum fregerunt crura, non Christi; sed ad Judaeorum gratiam conciliandam, latus ejus lancea aperuerunt, et mortuo adhuc insultant. O pessimam voluntatem, ac scelestissimam?

℟. Ego ante te aperui mare: * Et tu aperuisti lancea latus Salvatori tuo.* Qui redemit mundum in sanguine suo.

℣. Populo meus, quid feci tibi, aut in quo contristavi te? responde mihi. Et tu.

Gloria Patri. Qui.

Lectio IX.

Noli tamen perturbari dilectissime: quae enim malo illi animo patrarunt, veritati consentiebant. Prophetia hinc impleta est, inquiens: videbunt in quem transfixerunt. Neque hoc tantum, sed non crediturus fuit fidei argumentum, ut Thomae, et qui cum eo erant. Ad haec

et arcanum mysterium consummatum est: exivit enim sanguis, et aqua; non casu, et simpliciter hi fontes scaturierunt, sed quoniam ex ambobus Ecclesia constituta est. Sciunt hoc initiati: per aquam enim regenerati, sanguine et carne nutriti. Hinc mysteria ortum habent, ut quoties ad admirandum calicem accedis, tamquam ab ipso latere hauriens accedas.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.

Psl. Dominus regnavit. *Cum reliq. de Dominica.*

Ant. Veni ad montem myrrhae, et ad collem thuris: tamquam agnus ad occisionem ductus obmutui, et non aperui os meum.

Ant. Foderunt manus meas, et pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea

Ant. Consolantem me quaesivi, et non inveni: dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

Ant. Cum accepisset Jesus acetum, dixit: Consummatum est, et inclinato capite emisit spiritum.

Capit. ad Phillip. 2.

Fratres, hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu, qui, cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se aequalem Deo; sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

Hymnus.

Saevo dolorum turbine
Jactatur, atris obrutus
Poenis, acerba sustinens
Redemptor affixus cruci.

Pedes, manusque horribili
Clavi cruentant vulnere;
Cor, vultus, artus, pectora
Sacro redundant sanguine.

Flet, orat, et clamans obit;
Cor Matris ictum concidit:

Heu, Mater! heu, Fili! dolor
Ingrata frangat pectora.

Montes, sepulchra, saxaque
Scinduntur; arva, flumina,
Rupes, et aequor contremunt;
Templique velum scinditur.

Sol, luna, coelum, sidera
Plangunt, et orbis ingemit:
O vos viri, vos parvuli,
Nuptae, puellae plangite.

Adstate moerentes cruci,
Pedes beatos ungite,
Lavate fletu, tergite
Comis, et ore lambite.

Tu charitatis victima,
Ut nostra tollas crimina,
Nobis salubri perficis
Adoptionem sanguine.

Mostra ergo pax, et gaudium,
Sis vita, Jesu, et praemium;
Merces, corona in patria.
Amen.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Et attritus est propter scelera nostra.

AD BENEDICTUS.

Ant. Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura; sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui humano generi, ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere, et crucem subire fecisti: concede propitius; ut sicut solemnem commemorationem Passionis ejus celebramus, ita et patientiae ipsius habere documenta, et resurrectionis consortia mereamur. Per eum-Dominum.

Ad Primam in ℟. *brev.*

℣. Qui pro nobis pati dignatus es.

AD TERTIAM.

Ant. Veni ad montem myrrhae.

Capit. Philip. 2.

Fratres, hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo Jesu, qui, cum in forma Dei esset, non rapinem arbitratus est esse se aequalem Deo; sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus, et habitu inventus ut homo. Humiliavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis.

℟. *br.* Oblatus est, * Quia ipse voluit. Oblatus.

℣. Et livore ejus sanati sumus. Quia.

Gloria Patri. Oblatus.

℣. Proprio Filio suo non pepercit Deus.

℟. Sed pro nobis omnibus tradidit illum.

AD SEXTAM.

Antiph. Foderunt manus meas.

Capit. Zach. 13. d.

Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet: his plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℟. *br.* Proprio Filio suo * Non pepercit Deus. Proprio Filio.

℣. Sed pro nobis omnibus tradidit illum. Non pepercit Deus.

Gloria Patri. Proprio.

℣. Factus est obediens usque ad mortem:

℟. Mortem autem crucis.

AD NONAM.

Ant. Cum accepisset Jesus.

Capit. Isaiae 53, 1.

Generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum.

℟. *br.* Factus est obediens * Usque ad mortem. Factus est.

℣. Mortem autem crucis. Usque ad mortem.

Gloria Patri. Factus.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Et attritus est propter scelera nostra.

In II. Vesp. omnia ut in primis praeter seq.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Et attritus est propter scelera nostra.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Deponens Joseph corpus Jesu involvit sindone,

et posuit eum in monumento exciso. Fuit planctus magnus in illa die; mulieres autem sedentes contra sepulchrum dolebant, sicut doleri solet in morte primogeniti.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui humano generi ad imitandum humilitatis exemplum, Salvatorem nostrum carnem sumere, et crucem subire fecisti: concede propitius: ut sicut solemnem commemorationem Passionis ejus celebramus, ita et patientiae ipsius habere documenta, et resurrectionis consortia mereamur. Per eumdem Dominum nostrum Jesum Christum etc.

FESTA FEBRUARII.

DIE III. FEBR.

S. BLASII Episc. Mart.

Duplex.

LL. 1. N. de s. o.; — 2. N. quarta ppr. in Brev. quinta et sexta de Communi un. Martyris secundo loco „Principes“; *3. N. hom. in Evang.* „Si quis vult“ *de Comm. 2. loco. Missa* „Sacerdotes Dei“ *de Com. un. Martyris.*

DIE VI. FEBR.

S. DOROTHEAE V. M.

Duplex.

LL. 1. N. de s. o.; 2. N. quarta ppr. in Brev., quinta et sexta de Comm. Virg. 2. loco; 3. N. hom. in Evang. „Simile ... thesauro“ *de Com. non Virg. Missa* „Expectaverunt.“

DIE IX. FEBR.

S. APOLLONIAE V. M.

Duplex.

LL. 1. N. de s. o.; 2. N. quarta ppr. in Brev., quinta et sexta, sicut et LL. 3. Nocturni de Com. Virg. 1. loco. Missa „Loquebar“.

DIE XI. FEBR.

IN FESTO BB. SEPTEM FUNDATORUM Ord. Serv. B. M. V. Conf.

Duplex.

Pro Regnis et Prov. subjectis Dominio Serenissimae Domus Austriacae.

Omnia de Com. Conf. non Pont. praeter seq.

IN I. VESPERIS.

Capit. Hebr. 13, 7.

Fratres, Mementote praepositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem.

Hymnus.

Jam nimis terris facinus per omne
Noxa regnabat sine lege aberrans,
Inque peccantes Superi tonabant
Vindice dextra:

Quando lugendis miserata fatis
Virgo septenos Proceres coruscos
Sanguine, et claros pietate multa
Coelitus accit.

Accit afflictis populis piandis
A tot aerumnis, maculis, ruinis;
Accit, et semper sibi servituros
Strenuo amore.

Veste lugubri induit, ut dolores
Defleant ejus, mage dum ferali
In trabe infanda periit cruente
Diva Propago.

Filios rursus vocitavit omnes,
Ut velut Matrem studiose amantem
Crederent ipsam, paria et referrent
Pignora amoris.

Tunc quis exussit charitatis ignis
Pectus ipsorum! Date, quaeso, Patres,
Filios vestros paribus beatis
Ignibus uri.

Tu Pater praesta, tribue et Redemptor,
Tuque da nobis, Paraclyte summe,

Virginem Matrem colere, ac amare,
Flere et in aevum.
Amen.

℣. Orate pro nobis, septem beati Patres. ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Isti sunt viri misericordiae, quorum pietates non defuerunt. Semen eorum, et gloria eorum non derelinquetur.

Oratio ut ad Laudes.

Deinde fit commem. S. Scholasticae V.

AD MATUTINUM.

Invit. Mirabilem Dominum in servis Deiparae, * Venite adoremus. *Psal.* Venite, exultemus.

Hymnus.

Praeclara septem lumina
Tusci micantis Aetheris,
Vos Virgo Mater excitat,
Ut luce mundus splendeat.

Vos labra lacte perlita
Servos Mariae nominant;
Tum Virgo vos Senarios
Adire colles imperat.

Vos ipsa Mater inclyta
Funebri pallio induit,
Ut defleatis vulnera,
Quae pertulit saevissima.

Hoc ipsa coeli e culmine
Petro revelat martyri,
Jubetque coetum perpetem
Hinc posteris constitui,

Qui famulentur jugiter,
Ipsamque semper diligant,
Colant, propagent, praedicent
Ejus dolores flebiles.

Quaeso, duces fortissimi,
Ah! vos sequamur strenue;
Ardor, dolorque fervidus
In Virginem nos occupent.

Et tu, superna Trinitas,
Perfunde sancto robore,
Vitamque fac non imparem
Nostris Beatis ducere.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. In vertice montium plantavit Regina Martyrum vineam justorum, qui dolores ejus meditabantur die, ac nocte.

Psalmi de Comm. Conf. non Pont.

Ant. Domina dixit ad eos: Filii mei estis vos: exultate quia ego vos genui.

Ant. Voce sua ad Dominam clamaverunt, et exaudivit eos de monte sancto suo.

℣. Laetamini in Domino, et exultate justi.

℟. Et gloriamini omnes recti corde.

Lectiones, Laudemus viros *de Com. Conf. Pont. 2. loco.*

℟. 1. Laetabitur deserta, et invia, et exultabit solitudo, * Et florebit quasi lilium. ℣. Germinans germinabit, et exultabit laetabunda, et laudans. Et

℟. 2. Saliet sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutorum: * Quia scissae sunt in deserto aquae, et torrentes in solitudine. ℣. In cubilibus, in quibus prius dracones habitabant, orietur viror calami, et junci. Quia.

℟. 3. Haec est vera fraternitas, quae regnum mundi, et omnem ornatus saeculi contempsit: * Propter amorem Domini Jesu Christi. ℣. Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum! Propter.

Gloria Patri. Propter.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Non diligentes vanitatem, nec requirentes mendacium, omnia saeculi bona abdicaverunt, et a Domino mirificati sunt.

Ant. In multitudine misericordiae Dominae suae sperantes introieruut in domum ejus, et adoraverunt ad templum sanctum ejus.

Ant. Ex ore infantium, et lactentium servos tuos illos dicentium perfecisti, Domina, laudem eorum. Quam admirabile est nomen tuum!

℣. Exultent justi in conspectu Dei. ℟. Et delectentur in laetitia.

Lectio IV.

Decimo tertio christiani nominis saeculo inter alios Florentinos patritios septem erant avorum sanguine, opibusque illustres, at virtutibus spectatis suis longe illustriores, nuncupati, ut Religioni nomen dedere,

Bonfilius Monaldius, Bonajuncta Manetti, Manettus Antellensis, Amideus de Amideis, Uguccio Ugucciónius, Sosteneus de Sosteneis, demum Alexius de Falconeriis. Cum hi trigesimo tertio supra millesimum, ac bis centesimum annum, auspicatissimo assumptae Virginis Festo, in sodalitio quodam, cui titulus Laudentium erat, augustissimae Dei Genitrici, prout par erat, laudes exsolverent, ab eadem dulcissime iis apparente, inopine moneri se sentiunt ad sublimioris vitae genus, posthabito mundo, amplectendum; absolutisque idcirco, quibus dabant operam, laudibus, confestim perciti in unum, collatisque mutuo consiliis, supernis Dei vocantis vocantisque Deiparae oraculis parere mox decreverunt: quod et sedulo factum est ab iisdem: nam consulto statim mature urbis Episcopo, post fortunae abdicatis bonis, erogatisque ample in egenos, ciliciis carni obstrictis, vilioribus, detritisque vestibus cinerei coloris induti, in ruralem parvam aediculam secesserunt natalitio die amantissimae ipsorum Parentis, ut vitae sanctioris primordia optime inirent, qua die mortalibus orta sacratissimam vitam ipsa inchoaverat.

℟. Omnes isti congregati sunt, venerunt, Domina, tibi: * Et omnibus his velut ornamento vestieris. ℣. Et circumdabis tibi eos quasi Sponsa. Et omnibus.

Lectio V.

Sic septem beati viri charitatis foedere devincti eadem in domo semet unierant; cum ecce per urbem visos, statim Domino sic disponente, moventeque infantiles voces Deipara, ex infantium ore, ac lactentium inter quos tum puer erat sanctus Philippus Benitius vix quintum mensem ingressus, se Mariae clamari servos insperato est auditum. Quanta tunc et exinde amoris flamma in Dominam suam, cujus (ignaris ipsis) declarati servi erant, excitatis studiis exarserint, non facile est explicatu. Illud solum scitur, quod sic ei se dediderunt, ut veluti Matrem suam venerari, maximoque honore habere, moram ei gerere in omnibus, et obtemperare propter eam cunctis summopere studuerint. Hinc etiam adeo jucundi, gratique ei fuere, ut, cum vitaturi populi plausum in Senarium montem ab ipsa iis praeostensum habitaturi tetenderint, ibique crucifixum Jesum, moestissimamque Matrem dolentes assidue recolerent, apparuit illa eis, habituque lugubri assignato in memoriam dolorum suorum, ut compaterentur istis, eos consecravit.

℟. Vocabo servos meos, et induam illos tunica mea, et cingulo meo confortabo eos: * Et potestatem meam dabo in manibus eorum.

℣. Et erunt quasi Patres habitantibus Jerusalem. Et

Lectio VI.

Ita cinericiis vestibus, indulgente etiam Episcopo, in nigras mutatis, post nonnullos annos, fortunatis quidem auspiciis, clarissimum illud Praedicatorum Ordinis decus, sanctus Petrus martyr, Florentiam accessit, et audita, inspectaque simul non fucata sanctimonia ipsorum, ita Dei amici coeperunt se mutuo diligere, ut familiarissime versarentur invicem secum, seseque alterne foverent. Inter caetera porro illud accidit, quod sperante inclyto Martyre honorem Deo non modicum, magnum terris commodum proditum iri, si propitia Virgine, longe lateque propagarentur, una cum ipsis impense eam exorante, ut argumento aliquo voluntatem suam patefaceret, invocata Virgo amans in visione ei revelavit, se viros illos septem, et qui venturi erant post eos, inter mundi homines omnes ad singulare servitium suum selegisse, et commiserandis poenis jam latis suis amarissimis constituendum Ordinem esse ad sui honorem et gloriam. Hoc prodigioso virgineo decreto animati humilimi Patres, non

quia suae mentis fuisset successores posteros gignere, sed ut jussa reserata facerent supremae eorum Reginae, quae nomine suo duraturam sibi familiam fundari voluerat, instituere deinceps sacrum Servorum Ordinem decreverunt, non tam ut primi ejus fundatores, quam ut coelestis suae Fundatricis Ministri obsequentes; quos proinde Dominus, ut servos bonos, et fideles suos, ac Matris, in vita multis virtutibus, in morte multis prodigiis, post transitum multis miraculis adornavit; novissime vero Benedictus Decimus tertius, ejus instituti professor, cujus sanctus Petrus erat, ejus quoque in eos haeres amoris, Pontifex renunciatus, eorum miram Institutionem, ut inclaresceret orbi, Lectionibus his recenseri peramanter consuluit, ac mandavit.

℟. Vidi conjunctos viros habentes lugubres vestes, et Angelus Domini locutus est ad me, dicens: * Isti sunt viri sancti facti amici Dei. ℣. Vidi Angelum Dei fortem volantem per medium coelum, voce magna clamantem, et dicentem. Isti. Gloria Patri. Isti.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Ingredientes sine macula, et operantes justitiam habitaverunt in tabernaculo tuo, et requieverunt in monte sancto tuo.

Ant. Gloriam et magnum decorem imposuisti super eos, Regina Martyrum, cum in memoriam dolorum tuorum lugubrem vestem eos induisti.

Ant. Haec fuit generatio quaerentium Dominam, quaerentium Stellam ex Jacob. Te laudamus, Rex gloriae.

℣. Justi autem in perpetuum vivent. ℟. Et apud Dominum est merces eorum.

Homilia in Evang. Nolite timere, *de Com.* C. n. P. 2. loco.

℟. VII. Dabitur lugentibus Sion corona pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis pro spiritu moeroris: * Et vocabuntur fortes justitiae, plantatio Domini ad glorificandum.

℣. VIII. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris: * Et flores mei fructus honoris, et honestatis. ℣. Ego Mater pulchrae dilectionis, et timoris, et agnitionis, et sanctae spei. Et. Gloria Patri. Et.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Sapientia aedificavit sibi domum, excidit columnas septem. *Psl. de Dnica.*

Ant. Isti sunt viri septem boni testimonii, pleni Spiritu sancto, et sapientia.

Ant. Apparuit eis Domina Angelorum, et dilexit eos in visione, et in agnitione magnalium suorum.

Ant. Beati viri tui, Regina omnium, beati servi tui, qui stant coram te semper.

Ant. Laudem dicite Deo nostro, omnes servi ejus, et qui timetis eum, pusilli et magni.

Capitulum. Hebr. 13. b.

Fratres, Mementote praepositorum vestrorum, qui vobis locuti sunt verbum Dei, quorum intuentes exitum conversationis, imitamini fidem.

Hymnus.

Incliti Patres, Dominaeque mundi
Impigri servi famulatus iste
Dicite, oh quali rutila corona
Vos redimivit?

Noscis ad coelos subito evocatus,
Omnium Princeps celebris Monalde,
Quem sibi ut charum Genitrix suprema
Duxit ad Aethram.

Tuque dic nobis, Bonajuncta felix,
Qui Dei funus memorans ad aram,
Dum recensebas obiisse Jesum
Laetus obisti.

Indic et tu, Sostenee, ac Ugucci,
Ambo qui e terris simul emigrastis
Angelos inter, revehente secum
Virgine utrumque.

Te modo cuncti resonent, Manette,
Qui velut cycnus cineri propinquus

Occinens hymnos alacer Mariae
Fata subisti.
Sic, Amidee, et tibi gratulamur,
Cujus ardorem morientis ignis
Visus effervens apice in Senari
Belle aperivit.

Nunc tibi festis modulis, Alexi,
Plaudimus gnari prope vitae agonem
Virginis Natum tibi blandientem
Serta dedisse.

Sit decus Patri, parilique Proli,
Flamini et sancto, tribuantque nobis
Aemulos horum fieri in colenda
Virgine diva. Amen.

℣. Exultabunt Sancti in gloria. ℟. Laetabuntur in cubilibus suis.

AD BENEDICTUS.

Ant. Fecit misericordiam Dominus cum Patribus nostris: erexit nobis cornu salutis in domo suae Genitricis. Serviamus illi.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui in jugem memoriam dolorum sanctissimae tuae Genitricis, per septem beatos Patres nova servorum ejus familia Ecclesiam tuam foecundasti: concede nobis famulis tuis in hac lacrymarum valle degentibus; ita ejusdem moetissimae Matris socios cum ipsis esse passionum in terris, ut perpetuae consolationis consortes fieri mereamur in coelis. Qui vivis.

AD TERTIAM.

Ant. Isti sunt viri septem.

Capitul. Fratres, Mementote, *ut sup.* ℟. br. Laetamini in Domino, * Et exultate justi. Laetamini. ℣. Et gloriamini omnes recti corde. Et. Gloria Patri. Laetamini. ℣. Exultent justi in conspectu Dei. ℟. Et delectentur in laetitia.

AD SEXTAM.

Ant. Apparuit eis Domina.

Capit. Eccli. 44.

Omnes isti in generationibus gentis suae gloriam adepti sunt, et in diebus suis habentur in laudibus.

℟. br. Exultent justi * In conspectu Dei. Exultent. ℣. Et delectentur in laetitia. In. Gloria Patri. Exultent. ℣. Justi autem in perpetuum vivent ℟. Et apud Dominum est merces eorum.

AD NONAM.

Ant. Laudem dicite Deo.

Capitul. Eccli. 44.

Filii eorum propter illos usque in aeternum manent. Semen eorum, et gloria eorum non derelinquetur.

℟. br. Justi autem * In perpetuum vivent. Justi. ℣. Et apud Dominum est merces eorum. In. Gloria Patri. Justi. ℣. Exultabunt Sancti in gloria. ℟. Laetabuntur in cubilibus suis.

In II. Vesp. Ant. et Capit. de Laud. Psalmi de Communi.

Capit. Hymn. ℣. ut in I. Vesp.

AD MAGNIFICAT.

Ant. O magnum charitatis opus! Regina generis humani primis nostris Patribus mire apparens, e mundo nos evocare, singulariter sibi seligere, lugubrem vestem induere, unaque cum posteris in peculiares servos, ac filios consecrare dignata est. Te, Mater dulcissima, et Domina, laudamus, benedicimus, glorificamus.

Oratio. Dom. Jesu Christe, *ut supra.*

DIE XIV. FEBR.

IN FESTO S. VALENTINI M.

Duplex.

LL. 1. N. de s. o.; 2. et 3. N. de Communi un. Martyris 1. loco.— Missa „In Virtute“; *Evangelium* „Si quis venit“ *ex Missa* „Statuit“ *de Com. Martyris Pontificis.*

DIE XIX. FEBR.

IN FESTO S. CONRADI PLACENT.

Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pont. praeter Lectiones primi et secundi Nocturni.

Oratio.

Adesto Domine supplicationibus nostris, quas in beati Conradi Confessoris tui solemnitate deferimus: ut qui nostrae justitiae fiduciam non habemus, ejus, qui tibi placuit, precibus adjuvemur. Per Dominum.

In 1. Noct. Lect. de s. o., nisi venerit in Quadrag. quia tunc etiam de Communi, ut supra, sumuntur. Beatus vir.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Conradus Placentiae nobili genere natus, ac venationi cum primis deditus, jussit aliquando vepres, ubi ferae latebant, succendi; sed ultra quam voluit, vento perlatus ignis proxima foedo vastavit incendio. Quo viso Conradus in urbem latenter est ingresssus; sed mox ad praetorem delata re, emissoque satellitio, homunculus infimae plebis, humunculus infimae plebis, tanquam incendii auctor comprehensus est, vique tormentorum falsa confessione expressa, damnatus ad supplicium rapiebatur. Tum Conradus conscientia excitatus, innocentem homunculum a carnificis manibus eripuit, seque reum confessus, divenditis bonis, illata damna compensavit; humanisque rebus una cum uxore nuncium remisit.

℟. Honestum fecit.

Lectio V.

Cum itaque uxor sacrum velum sumtura Placentiae mansisset, ipse abiit in regionem longinquam, et Franciscani ordinis, qui Tertiariorum dicitur, assumto habitu, Romam pervenit sacras Aedes visitaturus. Inde in Siciliam ad Netinos abiit, ubi aliquamdiu in sancti Martini xenodochio diversatus, in solitudinem secessit, in qua se inedia, et precibus afflictans, per annos quadraginta humi cubabat, nunc solo pane, nunc herbis tantum contentus, et dono prophetiae, miraculisque clarus. Crebras carnis, ac daemonis tentationes, gulaeque blanditias corporis

afflictatione, atque assiduo precandi studio tam egregie vicit, ut vel esculenta munuscula, quae ab amicis mitterentur, non prius attingeret, quam putrida jam, et vermibus scatentia sensus ipse refugeret. Quin etiam tunica posita, tamdiu nudos artus in vepreto volutabat, quoad effluente sanguine edendi ardor extingueretur.

℟. Amavit eum.

Lectio VI.

Cum autem sexta quaque feria in urbem ad imaginem Crucifixi, quae summa religione celebratur apud Netinos, adorandam mira pietate ventitaret, improbi quidam irrisores per eam occasionem religiosissimum virum ludos facere voluerunt. Itaque per simulationem ad prandium piscium invitato carnem suillam apponunt, nec aliud ipsi manducant. Inde hominis improbitatem exagitare, vel simplicitatem cavillari. Negat ille se quidquam gustasse praeter pisces; statimque spinas, et squamas amota mappula, qua tegebantur, ostendit, et eorum impudentiam redarguit. Item ab antistite Syracusano fama sanctitatis excito visitatus, et ab eodem, ut secum coenaret, invitatus, protinus e cellula placentas quatuor calidas ex tempore divinitus paratas protulit; qui postea vicissim ad antistitem Syracusas profectus, juxta episcopium plurimis aviculis circumvolitantibus, et ipsius adventum quodammodo gratulantibus, mirabiliter exceptus est. His aliisque multis spectatae sanctimoniae indiciis, ejusque precibus coelesti auxilio laborantibus, non solum indigenis, verum etiam alienigenis, eo praesertim anno, quo migravit in coelum millesimo trecentesimo quinquagesimo primo, saepissime impetrato: commoti Leo decimus Pontifex maximus in Netina urbe primum, deinde Paulus eo nomine tertius alibi etiam beati Conradi festivam diem undecimo kalendas Martii quotannis celebrari permisere. Ejus cor-

pus in argentea conditum arca in ecclesia sancti Nicolai apud Netinos variis adhuc miraculis enitescit.

℟. Iste homo.

In III. Noct. Homilia in Evangel. Ecce nos reliquimus omnia, *ut in Communi Abbatum.*

DIE XXVI. FEBR.

IN FESTO S. MARGARITAE de Cortona.

Semiduplex.

Omnia dicuntur, ut in Communi nec Virginum nec Mart. praeter seq.

Oratio.

Deus qui famulam tuam Margaritam de perditionis via ad salutis tramitem misericorditer deduxisti: eadem nobis miseratione concede; ut quam prius errantem sectari non erubuimus, mox poenitentem impigre sequi gloriemur. Per Dominum nostrum.

In Quadragesima comm. feriae.

In primo Nocturno ante Quadrages. leguntur Lectiones de Scriptura occurrente.

In Quadragesima: Mulierem fortem *de Communi non Virg.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Margarita, a loco dormitionis, Cortonensis appellata, Laviani in Tuscia ortum habuit. Primis adolescentiae suae annis mundi voluptatibus capta, in Montis Politiani civitate vanam, et lubricam vitam duxit; sed cum amasium ab hostibus foede transfossum indicio canis in fovea sub strue lignorum tumulatum fortuito reperisset, illico facta est manus Domini super eam, quae magno culparum suarum moerore tacta, exiit foras, et flevit amare. Itaque Lavianum reversa, crine detonso, neglecto capite, pullaque veste contecta, erroribus suis, mundique illecebris nuntium misit; inque aedibus Deo sacris fune ad collum alligato, humi procumbens, ab omnibus, quos antea moribus suis palam

offenderat, veniam exoravit. Mox Cortonam profecta in cinere, et cilicio a se laesam Dei Majestatem placare studuit; donec post triennale virtutum experimentum a Fratribus Minoribus spiritualis vitae ducibus tertii ordinis habitum impetravit. Uberes exinde lacrymae ei familiares fuerunt, atque ima suspiria, tanta animi contritione ducta, ut diu elinguis consisteret. Lectulus nuda humus, cervical lapis, aut lignum porrexit, atque ita noctes insomnes in coelestium meditatione trahere consuevit, nullum amplius pravum desiderium perpessa, dum bonus spiritus promtior infirmam carnem ad subeundos labores erigebat.

℟. Propter veritatem.

Lectio V.

A daemone insidiis, funestisque conatibus lacessita, mulier fortis hostem ex verbis detectum semel, atque iterum invicta repulit. Ad eludendum vanae gloriae lenocinium, quo a malo spiritu petebatur, praeteritos mores suos per vicos, et plateas alta voce accusare non destitit, omni supplicio se ream inclamans: nec nisi a confessario deterrita in speciosam faciem olim impuri amoris causam saevire abstinuit, aegre ferens suam formam longa carnis maceratione non aboleri. Quibus, aliisque magnae poenitentiae argumentis suorum criminum labe expiata, atque ita de se triumphatrix, ut sensus plane omnes a mundi illecebris custodiret, digna facta est, quae saepe Domini consuetudine frueretur. Ejusdem quoque Christi, et Virginis Matris dolorum, quod ipsa ardenter expetierat, particeps facta, cunctis sensibus destituta, et fere mortua interdum visa est. Ad eam proinde veluti ad perfectionis magistram ex dissitis etiam regionibus plurimi conveniebant: ipsa vero coelesti, quo erat perfusa lumine, cordium secreta, conscientias hominum, imo et peccata in remotis licet partibus Deum offendentium cum

dolore, et lacrymis detegens, summaque in Deum, et proximum caritate fervens, ingentem animarum fructum operata est. Aegris ad se venientibus salutem, obsessis a daemone liberationem impetravit. Puerum defunctum lugente matre ad vitam reduxit. Imminentes bellorum tumultus assiduis orationibus sedavit. Denique summae pietatis operibus vivos et mortuos sibi demeruit.

℟. Dilexisti justitiam.

Lectio VI.

Tot sanctis operibus occupata, de rigore, quo assidue corpus suum exercebat, nihil remisit, neque a studio coelestia meditandi se avelli passa est, in utroque vitae genere plane admiranda, utramque sororem Magdalenam et Martham referens. Tandem pro se Dominum orans, ut ex hac valle lacrymarum sursum in coelestem patriam revocaretur, exaudita est oratio ejus, die atque hora dormitionis ei patefactis. Meritis itaque, et laboribus plena, ac coelestibus donis cumulata, cepit corporis viribus destitui, perque dies decem et septem nullo cibo, sed divinis tantum colloquiis refecta est; tum sanctissimis Ecclesiae sacramentis rite susceptis, vultu hilari, atque oculis in coelum conversis octavo kalendas Martias anno aetatis quinquagesimo, suae conversionis vigesimo tertio, humanae vero salutis millesimo ducentesimo nonagesimo septimo felix migravit ad sponsum. Corpus in hanc usque diem vegetum, incorruptum, illaesum, et suaviter olens, summa religione colitur in ecclesia Fratrum minorum, quae jam ab eadem Margarita appellatur. Miraculis continuo floruit: quibus permoti Romani Pontifices ad augendum ejus cultum plurima liberaliter indulserunt. Benedictus vero decimus tertius in festo Pentecostes die sextadecima Maji anni millesimi septingentesimi vigesimi octavi solemnem ejus canonizationem religiosissime celabravit.

℟. Fallax gratia.

In tertio Nocturno Lectiones de Homilia S. Gregorii Papae in Evangelium: Simile est regnum coelorum thesauro abscondito iu agro, *de Communi non Virginum.*

In anno non bissextili ante Qradragesimam IX. Lectio legitnr de Homilia Vigiliae S. Mathiae Apostoli in Evangelium: Hoc est praeceptum meum, *ut in Vigilia Apostol. de Communi.*

In Quadragesima autem Lectio IX. de Homilia Feriae occurrentis.

AD BENEDICTUS.

Ant. Ut cognovit, resipuit seraphici ordinis Magdalena: dimissa sunt ei peccata multa, quia dilexit multum.

Oratio. Deus, qui famulam, *ut supra.*

Ante Quadragesimam fit commem. Vigiliae, cum Antiph. et ℣. de Feria occurr. ut in Psalt.

Oratio.

Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut beati Mathiae Apostoli tui, quam praevenimus, veneranda solemnitas et devotionem nobis augeat, et salutem. Per Dominum.

Si vero fuerit in Quadragesima, fit commem. Feriae: de Vigilia autem S. Mathiae nihil fit, nisi in Missa.

In anno communi Vesperae integrae erunt de S. Mathia Apost. ut in Brev. sine commem. praecedentis.

In anno vero bissextili, tunc in Vesperis S. Margaritae omnia sumuntur ex Communi non Virginum, praeter hic posita.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Ego dilecto meo, et ad me conversio ejus: inveni, quem diligit anima mea: tenui eum, nec dimittam.

Oratio. Deus, qui, *ut supra.*

In Quadrages. commem. Feriae.

FERIA VI.
Post Cineres.

IN FESTO SACRATISSIMAE SPINEAE CORONAE D. N. J. C.

Dupl. maj.

Ad Vesperas.

Ant. Dilectus meus candidus, *cum reliquis de Laudibus.*

Psal. Dixit Dominus, *cum reliquis de Dominica, et loco ultimi. Psalm.* Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum Cant. 3.

Egredimini, et videte filiae Sion Regem Salomonem in Diademate, quo coronavit illum Mater sua in die Desponsationis illius, et in die laetitiae Cordis ejus.

Hymnus.

Exite Sion filiae,
Regis pudicae Virgines,
Christi Coronam cernite,
Quam Mater ipsa texuit,

Horret, revulsis crinibus,
Spinis cruentatum caput,
Et vultus ille decolor
Mortem propinquam respicit,

Quae terra sulcis invia,
Dumis rigens et sentibus,
Lugubre munus protulit,
Quae saeva messuit manus?

Christi rubescens sanguine
Aculeos mutat rosis,
Palmamque vincens fructibus
Spina est triumphis aptior.

Culpis satae mortalium,
Te, Christe, spinae vulnerant,
Evelle nostras, cordibus
Tuasque nostris insere.

Virtus honor, laus, gloria,
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paraclyto
In saeculorum saecula. Am.

℣. Plectentes Coronam de spinis.

℟. Posuerunt super Caput ejus.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Egredimini, et videte filiae Sion Regem Salomonem in Diademate, quo coronavit eum mater sua parans crucem Salvatori suo.

Oratio.

Praesta, quaesumus omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini nostri Jesu Christi, Coronam

ejus spineam veneramur in terris, ab ipso gloria et honore coronari mereamur in coelis. Qui tecum.

Postea fit commemoratio Fer.

Ad Matutinum: Invitat.

Christum Regem spinis coronatum. * Venite adoremus.

Psalmus. Venite exultemus.

Hymnus. Exite Sion filiae.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, et fructum suum dabit in tempore suo.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit: * et in cathedra pestilentiae non sedit.

Sed in lege Domini voluntas ejus: * et in lege ejus meditabitur die, ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum: * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet: * et omnia, quaecumque faciet, prosperabuntur.

Non sic impii, non sic: * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus a facie terrae.

Ideo non resurgent impii in judicio; * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum; * et iter impiorum peribit.

Ant. Erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, et fructum suum dabit in tempore suo.

Ant. Convenerunt in unum adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuerunt etc., pag. 73.

Ant. In tribulatione dilatasti mihi.

Psalm. 4.

Cum invocarem, exaudivit me Deus justitiae meae: * in tribulatione dilatasti mihi.

Misérere mei: * et exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum! usquequo gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quaéritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cum clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quae dicítis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte Sacrifícium justítiae, et sperate in Dómino: * Multi dicunt: quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti laetítiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui: * multiplicáti sunt.

In pace in idipsum * dórmiam et requiéscam.

Quóniam tu Dómine singulariter in spe: * constituísti me.

Ant. In tribulatióne dilatásti mihi.

℣. Gloria, et honóre coronásti eum Dómine.

℟. Et constituísti eum super ópera manuum tuárum.

De Isaia Propheta.

Lectio I. Cap. 53.

Quis credídit auditui nostro, et bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitiénti. Non est species ei, neque decor, et vidímus eum, et non erat aspectus, et desideravímus eum: despectum, et novíssimum virórum, virum dolórum, et sciéntem infirmitátem, et quasi absconditus vultus ejus, et despectus: unde nec reputavímus eum. Vere languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit: Et nos putavímus eum quasi leprósum, et percussum a Deo, et humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scelera nostra: disciplína pacis nostrae super eum, et livóre ejus sanáti sumus.

℟. Maledícta terra in ópere hóminis; * Spinas et tribulos germinávit Christo.

℣. Quia comédit Adam de ligno, ex quo praeceperat Deus, ne comederet. Spinas et tribulos.

Lectio II.

Omnes nos quasi oves erravímus, unusquísque in viam suam declinávit: et posuit Dóminus in eo iniquitátem omnium nostrum. Oblátus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum: sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coram tondente se obmutéscet, et non aperiet os suum. De angústia, et de judício sublátus est: generatiónem ejus quis enarrábit? Quia abscíssus est de terra viventium: propter scelus pópuli mei percussi eum.

℟. Apparuit Moysi Dóminus in flamma ignis in medio rubi: * et vidébat, quod rubus arderet, et non combureretur.

℣. Dixit ergo Moyses, vadam, et videbo visiónem hanc magnam. Et vidébat.

Lectio III.

Et dabit impios pro sepultura et divites pro morte sua: eo quod iniquitátem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus. Et Dóminus voluit conterere eum in infirmitate: si posuerit pro peccato animam suam, vidébit semen longaevum, et voluntas Dómini in manu ejus dirigétur. Pro eo, quod laboravit anima ejus, vidébit, et saturábitur: in sciéntia sua justificábit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portábit.

℟. Ecce ignis et ligna, Deus providébit sibi; * victimam holocausti.

℣. Levavit Abraham oculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres haerentem. Victimam holocausti. Gloria Patri. Victimam.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae coronásti me.

Psalm. 5.

Verba mea auribus percípe Dómine: * intellige clamórem meum.

Intende voci orationis meae: * Rex meus, et Deus meus.

Quoniam ad te orabo: Domine, * mane exaudies vocem meam.

Mane adstabo tibi, et videbo: * quoniam non Deus volens inquitatem tu es.

Neque habitabit juxta te malignus: * neque permanebunt injusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum et dolosum abominabitur Dominus: * ego autem in multitudine misericordiae tuae.

Introibo in domum tuam: * adorabo ad Templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine deduc me in justitia tua: * propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: * cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant: * judica illos Deus.

Decidant a cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos: * quoniam irritaverunt te Domine.

Et laetentur omnes, qui sperant in te: * in aeternum exultabunt: et habitabis in eis.

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum: * quoniam tu benedices justo.

Domine ut scuto bonae volutatis tuae: * coronasti nos.

Ant. Domine, ut scuto bonae voluntatis tuae coronasti me.

Ant. Minuisti eum paulo minis ab angelis, gloria et honore coronasti eum.

Psalmus 8.

Domine dominus noster: * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua: * super coelos.

Ex ore infantium, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos: * ut destruas inimicum et ultorem.

Quoniam videbo coelos tuos, opera digitorum tuorum: * lunam et stellas, quae tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis: gloria et honore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus: * oves et boves universas, insuper et pecora campi.

Volucres coeli, et pisces maris: * qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster: * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Ant. Minuisti eum paulo minus ab angelis, gloria et honore coronasti eum.

Ant. Peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent justum.

Psalmus 10.

In Domino confido: quomodo dicitis animae meae: * Transmigra in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quae perfecisti, destruxerunt: * justus autem quid fecit.

Dominus in templo sancto suo, * Dominus in coelo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum et impium: * qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: * ignis, et sulphur, et spiritus procellarum pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus, et justitias dilexit: * aequitatem vidit vultus ejus.

Ant. Peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent justum.

℣. Posuisti Domine super caput ejus.

℟. Coronam de lapide pretioso.

Sermo sancti Bernardi Abbatis.

Serm. 2. in Epiphania Domini.

Lectio IV.

Egredimini filiae Sion! vobis dicimus filiae Sion, animae saeculares, debiles, delicatae, filiae, et non filii, in quibus nihil est fortitudinis, nihil est virilis animi. Egredimini de sensu carnis ad intellectum mentis, de servitute carnalis concupiscentiae ad libertatem spiritualis intelligentiae. Egredimini de terra vestra, et de cognatione vestra, et de domo Patris vestri, et videte regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua, in corona paupertatis, in corona miseriae: siquidem coronatus est et a noverca sua corona spinea, corona miseriae, coronandus a familia sua corona justitiae, quando exibunt angeli, et tollent de regno ejus omnia scandala, quando veniet ad judicium cum senioribus populi sui, cum pugnabit pro eo orbis terrarum adversus insensatos. Coronat eum et Pater corona gloriae, sicut ait Psalmista: gloria et honore coronasti eum Domine. Videte eum filiae Sion in diademate, quo coronavit eum mater sua.

℟. Cum apparuerit princeps pastorum, quo percusso dispersae sunt oves gregis: * Percipiemus immarcescilem gloriae coronam.

℣. Cum fecerit grande convivium, ut ostendat divitias gloriae regni sui. Percipiemus.

Serm. 42. in Cantic.

Lectio V.

Ego, Fratres, ab ineunte mea conversione pro acervo meritorum, quae mihi deesse sciebam, mihi fasciculum, collectum ex omnibus anxietatibus, et amaritudinibus Domini mei colligere, et inter ubera mea collocare curavi. Memoriam abundantiae suavitatis horum eructabo, quoad vixero, in aeternum non obliviscar miserationes istas, quia in ipsis vivificatus sum. Mihi hic salutaris fasciculus servatus est: nemo tollet eum a me, inter ubera mea commorabitur. Haec meditari, dixi sapientiam: in his justitiae mihi perfectionem constitui; in his plenitudinem scientiae, in his divitias salutis, in his copias meritorum. Ex his mihi interdum potus salutaris amaritudinis, ex his rursum suavis unctio consolationis. Haec me erigunt in adversis, in prosperis reprimunt, et inter laeta tristiaque vitae praesentis via regia incedenti tutum praebent utrobique ducatum, hinc inde mala imminentia propulsando. Haec mihi conciliant mundi Judicem, dum tremendum potestatibus, mitem humilemque figurant, dum non solum placabilem, sed et imitabilem repraesentant eum, qui inaccessibilis est principatibus, terribilis apud reges terrae.

℟. Accepit regnum decoris: * Et diadema speciei.

℣. Deus exaltavit illum, et dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Et diadema.

Lectio VI.

Haec propterea mihi in ore frequenter, sicut vos scitis; haec in corde semper sicut Deus scit; haec stylo meo admodum familiaria, sicut apparet: haec mea sublimior interim philosophia, scire Jesum, et hunc crucifixum. Non requiro, sicut sponsa, ubi cubet in meridie, quem laetus amplector mea inter ubera commorantem. Non requiro, ubi pascat in meridie, quem intueor Salvatorem in cruce. Illud sublimius, istud suavius; panis illud, hoc lac: hoc viscera reficit parvulorum, hoc replet ubera matrum, et ideo inter ubera mea commorabitur. Hunc et vos dilectissimi, tam dilectum fasciculum colligite vobis, hunc medullis inserite cordis, hoc munite aditum pectoris, ut et vobis inter ubera com-

moretur. Si enim ante oculos habueritis quem portatis, pro certo videntes angustias Domini, levius vestras portabitis, ipso auxiliante Ecclesiae sponso, qui est super omnia Deus benedictus in saecula Amen.

℟. Arcam de lignis Sethim deaurabis auro mundissimo intus et foris: * Faciesque supra coronam auream per circulum

℣. Pones in arcam testificationem, quam dabo tibi. Faciesque. Gloria Patri. Faciesque.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Ingressus sine macula, et operatus justitiam coronatus est in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * et operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit proximo suo malum, * et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit.

Qui facit haec,* non movebitur in aeternum.

Ant. Ingressus sine macula, et operatus justitiam coronatus est in monte sancto tuo.

Ant. Super caput ejus coronam de lapide pretioso posuisti Domine

Psalmus 20.

Domine in virtute tua laetabitur Rex: * Et super salutare tuum exultabit vehementer.

Desiderium cordis ejus tribuisti ei: * et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum.

Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: * posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso.

Vitam petiit a te: * et tribuisti ei longitudinem dierum in saeculum, et in saeculum saeculi.

Magna est gloria ejus in salutari tuo: * gloriam et magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in saeculum saeculi: * laetificabis eum in gaudio cum vulto tuo.

Quoniam Rex sperat in Domino: * et in misericordia Altissimi non commovebitur.

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis: * dextera tua inveniat omnes, qui te oderunt.

Pones eos ut clibanum ignis in tempore vultus tui: * Dominus in ira sua conturbabit eos, et devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes: * et semen eorum a filiis hominum.

Quoniam declinaverunt in te mala: * cogitaverunt consilia, quae non potuerunt stabilire.

Quoniam pones eos dorsum: * in reliquiis tuis praeparabis vultum eorum.

Exultare, Domine, in virtute tua: * cantabimus et psallemus virtutes tuas.

Ant. Super caput ejus coronam de lapide pretioso posuisti Domine.

Ant. Adversus eos, qui tribulant me, impingvasti in oleo caput meum.

Psalmus 22.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit: * in loco pascuae ibi me collocavit.

Super aquam refectionis educavit me: * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiae: * propter nomen suum.

Nam, et si ambulavero in medio umbrae mortis, non timebo mala: * quoniam tu mecum es.

Virga tua, et baculus tuus: * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam: * adversus eos, qui tribulant me.

Impingvasti in oleo caput meum: * et calix meus inebrians quam praeclarus est!

Et misericordia tua subsequetur me: * omnibus diebus vitae meae.

Et ut inhabitem in domo Domini; * in longitudinem dierum.

Ant. Adversus eos, qui tribulant me, impinguasti in oleo caput meum.

℣. Corona aurea super caput ejus.

℟. Expressa signo sanctitatis.

Lectio sancti Evang. secund. Joannem.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tempore: Apprehendit Pilatus Jesum, et flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis, imposuerunt capiti ejus. *Et reliqua.*

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Ex Sermone 50. de diversis.

Videte filiae Sion regem Salomonem. Non dicit Ecclesiasten, aut Ididam. Nam et his nominibus appellatus est rex ille: et significat Jesum Christum, nostrum verum Salomonem, qui est Salomon, id est, pacificus in exilio: Ecclesiastes, id est, concionator in judicio: Idida, id est, dilectus Domini in regno, tibique rex. In exilio mansuetus, in judicio justus, in regno gloriosus: In exilio amabilis, tn judicio terribilis, in regno adorabilis. In diademate, quo coronavit eum mater sua. Est autem haec corona misericordiae, et in hac imitabilis. Coronavit eum et noverca sua corona miseriae, et in hac contemptibilis. Synagogam loquor, quae se ei non matrem exhibuit, sed novercam.

℟. Facies altare ad adolendum thymiama de lignis Sethim: * Faciesque ei coronam aureolam per gyrum.

℣. Ponesque altare contra velum coram propitiatorio. Faciesque.

Lectio VIII.

Coronabit eum familia sua corona justitiae, et in hac

terribilis: coronat eum Pater suus corona gloriae, et in hac desiderabilis. Videant ergo eum peccatores in corona miseriae, id est, spinea, et compungantur; videant eum filiae Sion, animae affectuosae, in corona misericordiae, et imitentur: videbunt eum impii in corona justitiae, et peribunt: videbunt eum Sancti in corona gloriae, et perpetualiter gaudebunt. Coronantur quidem et alii imitatores ipsius, sed hoc ex industria adjuti per gratiam. Solus iste a matre coronatus est, qui solus cum ordinatis affectionibus tamquam sponsus e thalamo processit ex utero matris.

℟. Christus sciens dolorem, et infirmitatem spinis coronatus: * Ipse est, qui coronat vos in misericordia et miserationibus.

℣. Vulneratus propter iniquitates nostras, attritus propter scelera nostra, cujus livore sanati sumus. Ipse. Gloria Patri. Ipse.

Lectio nona dicitur de Homilia Feriae.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Dilectus meus candidus, et rubicundus, comae capitis ejus sicut purpura regis vincta canalibus.

Psalmus. Dominus regnavit, *cum reliquis de Dominica.*

Ant. Requievit super eum spiritus timoris Domini; corona sapientiae et exultationis decoravit illum.

Ant. Induit eum Dominus vestimentis salutis, et indumento justitiae quasi sponsum decoratum corona.

Ant. Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi, inter ubera mea commorabitur.

Ant. Rex aeternae gloriae pro nobis coronatus benedicet coronae anni benignitatis suae.

Capit. Cant. 3.

Egredimini, et videte filiae Sion regem Salomonem in diademate, quo coronavit illum mater sua in die desponsationis illius, et in die laetitiae cordis ejus.

*

Hymnus.

Legis figuris pingitur
Christi corona nobilis;
Implexa spinis victima,
Ardensque testatur rubus.

Arcam corona cinxerat,
Mensaeque sacrum circulum.
Aramque thure fumidam,
Corona nectit ambiens.

Christi dolorum conscia,
Salve corona gloriae,
Gemmis, et auro pulchrior.
Vincens coronas siderum.

Virtus, honor, laus, gloria
Deo Patri, cum Filio,
Sancto simul Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

℣. Eris corona gloriae in manu Domini.

℟. Et diadema regni in manu Dei tui.

AD BENEDICTUS.

Ant. Exivit Jesus portans spineam coronam, et purpureum vestimentum.

Oratio.

Praesta, quaesumus omnipotens Deus, ut qui in memoriam Passionis Domini nostri Jesu Christi, Coronam ejus spineam veneramur in terris, ab ipso gloria et honore coronari mereamur in coelis. Qui tecum.

Postea fit Commem. Feriae.

AD PRIMAM.

Ant. Dilectus meus.

Ad Absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonae.

AD TERTIAM.

Ant. Requievit super eum.

Capitulum.

Egredimini, et videte filiae Sion. *ut supra.*

℟. Eris corona gloriae * In manu Domini. Eris corona.

℣. Et diadema regni in manu Dei tui. In manu Domini. Gloria Patri. Eris.

℣. Gloria et honore coronasti eum Domine.

℟. Et constituisti eum super opera manuum tuarum.

AD SEXTAM.

Ant. Induit eum.

Capit. Apoc. 6.

Vidi, et ecce equus albus, et qui sedebat super illum,

habebat arcum, et data est ei corona, et exivit vincens ut vinceret.

℟. Gloria et honore * Coronasti eum Domine. Gloria et honore.

℣. Et constituisti eum super opera manuum tuarum. Coronasti. Gloria Patri. Gloria et honore.

℣. Tuam coronam adoramus Domine.

℟. Tuam gloriosam recolimus passionem.

AD NONAM.

Ant. Rex aeternae gloriae.

Capit. Isaiae 28.

In die illa erit Dominus exercituum corona gloriae, et sertum exultationis residuo populi sui.

℟. Tuam coronam * Adoramus Domine. Tuam Coronam.

℣. Tuam gloriosam recolimus passionem. Adoramus. Gloria Patri. Tuam coronam.

℣. Plectentes coranam de spinis.

℟. Posuerunt super caput ejus.

In secundis Vesperis dicuntur omnia, ut in primis.

AD MAGNIFICAT.

Ant. O coronae miranda dignitas, mortis poenas debitas repellis. Tu spes lapsis, firmitas infirmis, tu restauras Coronas perditas.

Oratio ut supra.

Postea fit commemoratio Feriae.

FERIA SEXA.

Post Dominic. I. Quadrag.

DE LANCEA ET CLAVIS D. N. J. C.

Duplex maj.

Ad Vesperas.

Ant. de Laudibus. Psl. de Dominica, et loco ult. Ps. Laudate Dominum omnes gentes.

Capit. 1. Joan. 5.

Charissimi, quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Jesus est Filius Dei? Hic est qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus, non in aqua solum, sed in aqua et sanguine.

Hymnus.

Quaenam lingua tibi, o Lancea, debitas

Grates pro merito est apta rependere?
Christi vivificum namque aperis latus,
Unde Ecclesia nascitur.

Haec est Heva viri de latere exiens,
Olli membra gravis dum sopor occupat:
Hanc quippe alter Adam, corde scatentibus
Unda, et sanguine procreat.

O Clavi! aequa manet vos quoque gratia,
Christi quando sacris artubus insiti,
Deletum Domini sanguine figitis
Mortis chirographum cruci.

Te, Jesu, Superi laudibus efferant,
Qui Clavorum aditus, signaque Lanceae
In coelo retines, vivus ubi imperas
Cum Patre, atque Paraclito. Amen.

℣. Foderunt manus meas, et pedes meos.

℟. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Delens quod adversus nos erat chirographum decreti, quod erat contrarium nobis, et ipsum tulit de medio, affigens illud cruci.

Oratio.

Deus, qui in assumptae carnis infirmitate Clavis affigi, et Lancea vulnerari pro mundi salute voluisti: concede propitius; ut qui eorumdem Clavorum, et Lanceae solemnia veneramur in terris, de glorioso victoriae tuae triumpho gratulemur in coelis. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre.

Pro comm. Feriae.

Ant. O mulier, magna est fides tua: fiat tibi sicut petisti.

℣. Angelis suis Deus mandavit de te.

℟. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Oratio.

Da, quaesumus, Domine, populis Christianis, et quae profitentur agnoscere, et

caeleste munus diligere, quod frequentant. Per Dominum.

Ad Completorium, et per Horas diei in fine Hymnor dicitur.

Clavis forato, et lancea,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre, et almo Spiritu,
Nunc, et per omne saeculum. Amen.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum Lancea, et Clavis vulneratum*
Venite adoremus.

Hymnus.

Salvete, Clavi et Lancea
Squalore nuper obsita,
Quae mersa Christi corpori,
Almo rubetis sanguine.

Vos ad scelus judaica
Elegerat perfidia,
Sed in ministra gratiae
Vos vertit e coelo Deus.

Nam quot sacratis artubus
Sculpsistis olim vulnera,
E tot reclusis fontibus
Dona effluunt caelestia.

Clavis forato, et lancea,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre, et almo Spiritu,
Nunc, et per omne saeculum. Amen.

Si omissus sit Hymnus ad Vesperas, dicatur ad Matutinum, et Hymnus Matutini conjungatur cum Hymno ad Laudes.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Ad Jesum autem cum venissent, non fregerunt ejus crura, sed unus militum lancea latus ejus aperuit.

Psalmus. Beatus vir *cum rel. de comm. unius Mart.*

Ant. Exivit sanguis, et aqua: et qui vidit, testimonium perhibuit, et verum est testimonium ejus.

Ant. Alia Scriptura dicit: Videbunt in quem transfixerunt.

℣. Quem tu percussisti, persequuti sunt.

℟. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

De Zacharia Propheta.

Lectio I. Cap. 12, v. 10.

Haec dicit Dominus: Effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum: et aspicient ad me, quem confixerunt. Et plangent eum planctu quasi super unigenitum, et dolebunt super eum, ut doleri solet in morte primogeniti. In die illa magnus erit planctus in Jerusalem, sicut planctus Adadremmon in campo Mageddon. Et planget terra: familiae et familiae seorsum: familiae domus David seorsum, et mulieres eorum seorsum: familiae domus Nathan seorsum, et mulieres eorum seorsum: familiae domus Levi seorsum, et mulieres eorum seorsum: familiae Semei seorsum, et mulieres eorum seorsum. Omnes familiae reliquae, familiae et familiae seorsum, et mulieres eorum seorsum.

℟. Ad Jesum autem cum venissent, ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura; * Sed unus militum lancea latus ejus aperuit.

℣. Et qui vidit, testimonium perhibuit: et verum est testimonium ejus. Sed unus.

Lectio II.

In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem in ablutionem peccatoris, et menstruatae. Et erit in die illa, dicit Dominus exercituum: disperdam nomina idolorum de terra, et non memorabuntur ultra; et pseudoprophetas, et spiritum immundum auferam de terra. Et erit, cum prophetaverit quispiam ultra, dicent ei pater ejus, et mater ejus, qui genuerunt eum: non vives, quia mendacium locutus es in nomine Domini; et configent eum pater ejus, et mater ejus, genitores ejus, cum prophetaverit. Et erit: in die illa confundentur prophetae, unusquisque ex visione sua cum prophetaverit: nec operientur

pallio saccino, ut mentiantur, sed dicet: non sum propheta, homo agricola ego sum; quoniam Adam exemplum meum ab adolescentia mea.

℟. Unus militum lancea latus ejus aperuit: * Et continuo exivit sanguis, et aqua.

℣. In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem. Et continuo.

Lectio III.

Et dicetur ei: quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Et dicet: his plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi, dicit Dominus exercituum: percute pastorem, et dispergentur oves, et convertam manum meam ad parvulos. Et erunt in omni terra, dicit Dominus: partes duae in ea dispergentur, et deficient, et tertia pars relinquetur in ea. Et ducam tertiam partem per ignem, et uram eos, sicut uritur argentum, et probabo eos, sicut probatur aurum. Ipse vocabit nomen meum, et ego exaudiam eum. Dicam: Populus meus es: et ipse dicet: Dominus Deus meus.

℟. In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem * In ablutionem peccatoris, et menstruatae.

℣. Hic est, qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus. In ablutionem.

Gloria Patri. In ablutionem.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Aspicient ad me, quem confixerunt, et plangent eum planctu quasi super unigenitum.

Psalmus. Cum invocarem *cum rel. de comm. unius Mart.*

Ant. Quid sunt plagae istae in medio manum tuarum?

Ant. His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Attritus est propter scelera nostra.

Sermo Innocentii Papae Sexti.

In Decreto de Festo Lanceae et Clavorum Domini.

Lectio IV.

In Redemptoris nostri Domini Jesu Christi sacratissima passione sic nos gloriari oportet, ut ipsius passionis cuncta mysteria dinumerantes et merita, singulis etiam ejus salutaribus instrumentis gloriemur. Inter quae illud celebriter memorandum est, quod ipse Salvator, emisso in cruce jam spiritu, sustinuit perforari lancea latus suum, ut inde sanguinis, et aquae profluentibus undis, formaretur unica, et immaculata, ac virgo, sancta mater Ecclesia, sponsa sua. O beatissima ipsius sacri lateris apertura, unde nobis tot et tanta divinae pietatis dona fluxerunt! O felix lancea, quae tot bona nobis efficere, et ad tanti triumphi gloriam meruit superaddi!

℟. Hic est, qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus: * Non in aqua solum, sed in aqua, et sanguine.

℣. Tres sunt, qui testimonium dant in terra: spiritus, aqua, et sanguis: et hi tres unum sunt. Non in aqua.

Lectio V.

Haec latus ipsum aperiendo, sacratissimas januas nobis regni coelestis aperuit. Haec, vulnerando jam mortuum, vulnera nostra sanavit, vitamque nobis reddidit et salutem. Haec, innoxium transfigendo, illius sanguine culpas nostras abstersit: et demum ejusdem sacratissimis undis irrigata, caecitatis nostrae tenebras sustulit, et nos ipsius divinae pietatis fluviis mundavit. Illi etiam dulces clavi, quibus ipse Salvator eidem cruci fuit affixus, quique non solum immaculato respergi sanguine, et molem ferre

tanti ponderis meruerunt, sed et nos etiam per ipsorum salitiferas plagas dulcedinem tantam ipsius divinae charitatis accepimus, ut manus nostrae a peccati solutae nexibus, pedesque nostri a mortis laqueis fuerint liberati, sunt devotissime recolendi.

℟. Quoniam circumdederunt me canes multi concilium malignantium obsedit me. * Foderunt manus meas, et pedes meos.

℣. Dicetur ei: quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? Foderunt.

Lectio VI.

Quid enim vulnere, et plagis hujusmodi sanctius? Quid eis salubrius, ex quibus salus nostra processit, et in quibus assidue se possunt curare animae devotorum? Licet igitur lancea et clavi praedicti, aliaque ipsius passionis salutaria instrumenta sint a cunctis fidelibus Christi ubilibet veneranda, et de ipsa etiam passione in eadem Ecclesia solemnia annis singulis officia celebrentur, et fiant; dignum tamen et conveniens reputamus, si de ipsius passionis specialibus instrumentis, et praesertim in partibus, in quibus instrumenta ipsa dicuntur haberi, solemne, ac speciale festum celebretur, et fiat: nosque illos fideles Christi, qui aliqua ex instrumentis ipsius habere se gaudent, in eorum devotione divinis officiis, atque muneribus specialiter foveamus.

℟. Dicetur ei: qnid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? et dicet: * His plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, non credam. His plagatus.

Gloria. His plagatus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Foderunt manus meas et pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea.

Psalmus 95.

Cantate Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino, et benedicite nomini ejus: * annuntiate de die i diem salutare ejus.

Annuntiate inter gentes gloriam ejus: * in omnibus populis mirabilia ejus.

Quoniam magnus Dominus, et laudabilis nimis: * terribilis est super omnes deos.

Quoniam omnes dii gentium daemonia: * Dominus autem coelos fecit.

Confessio, et pulchritudo in conspectu ejus: * sanctimonia, et magnificentia in sanctificatione ejus.

Afferte Domino patriae gentium, afferte Domino gloriam, et honorem: * afferte Domino gloriam nomini ejus.

Tollite hostias, et introite in atria ejus: * adorate Dominum in atrio sancto ejus.

Commoveatur a facie ejus universa terra: * dicite in gentibus, quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terrae, qui non commovebitur: * judicabit populos in aequitate.

Laetentur coeli, et exultet terra, commoveatur mare, et plenitudo ejus: * gaudebunt campi, et omnia, quae in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna silvarum a facie Domini, quia venit: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrae in aequitate: * et populos in veritate sua.

Antiph. Foderunt manus meas, et pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ant. Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, et mittam digitum meum in locum clavorum, et mittam digitum meum in latus ejus, non credam.

Psalmus 96.

Dominus regnavit, exultet terra: * laetentur insulae multae.

Nubes, et caligo in circuitu ejus: * justitia, et judicium correctio sedis ejus.

Ignis ante ipsum praeedet: * et inflammabit in circuitu inimicos ejus.

Illuxerunt fulgura ejus orbi terrae: * vidit, et commota est terra.

Montes sicut cera fluxerunt a facie Domini: * a facie Domini omnis terra.

Annuntiaverunt coeli justitiam ejus: * et viderunt omnes populi gloriam ejus.

Confundantur omnes, qui adorant sculptilia: * et qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli ejus: * audivit, et laetata est Sion.

Et exultaverunt filiae Judae, * propter judicia tua, Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * custodit Dominus animas sanctorum suorum, de manu peccatoris liberabit eos.

Lux orta est justo: * et rectis corde laetitia.

Laetamini justi in Domino: * et confitemini memoriae sanctificationis ejus.

Ant. Nisi videro in manibus ejus fixuram clavorum, et mittam digitum meum in locum clavorum, et mittam manum meam in latus ejns, non credam.

Ant. Infer digitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum.

Psalmus 97.

Cantate Domino canticum novum: * quia mirabilia fecit.

Salvavit sibi dextera ejus: et brachium sanctum ejus.

Notum fecit Dominus salutare suum: * in conspectu gentium revelavit justitiam suam.

Recordatus est misericordiae suae: * et veritatis suae domui Israel.

Viderunt omnes termini terrae: * salutare Dei nostri.

Jubilate Deo omnis terra: * cantate, et exultate, et psallite.

Psallite Domino in cithara, in cithara et voce psalmi: * in tubis ductilibus, et voce tubae corneae.

Jubilate in conspectu Regis Domini: * moveatur mare, et plenitudo ejus:

orbis terrarum, et qui habitant in eo.

Flumina plaudent manu, simul montes exultabunt a conspectu Domini: * quoniam venit judicare terram.

Judicabit orbem terrarum in justitia, * et populos in aequitate.

Ant. Infer digitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum.

℣. Disciplina pacis nostrae super eum.

℟. Et livore ejus sanati sumus.

Lectio sancti Evang. secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tempore: Sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur Scriptura, dixit: Sitio. *Et reliqua.*

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 120. in Joann.

Unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua. Vigilanti verbo Evangelista usus est, ut non diceret: latus ejus percussit, aut vulneravit, aut quid aliud: sed aperuit; ut illic quodammodo vitae ostium pandetur, unde Sacramenta Ecclesiae manaverunt, sine quibus ad vitam, quae vera vita est, non intratur. Ille sanguis, qui fusus est, in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa salutare temperat poculum: haec et lavacrum praestat, et potum. Hoc praenunciabat, quod Noe in latere arcae ostium facere jussus est, quo intrarent animalia, quae non erant diluvio peritura, quibus figurabatur Ecclesia.

℟. Facta sunt haec, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: * Videbunt in quem transfixerunt.

℣. Effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum. Videbunt.

Lectio VIII.

Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, et appellata est vita, materque vivorum, magnum quippe significavit bonum ante magnum praevaricationis malum. Hic secundus Adam, inclinato capite, in cruce dormivit, ut inde formaretur ei conjux, quae de latere dormientis effluxit. O mors, unde mortui reviviscunt! Quid isto sanguine mundius? Quid vulnere isto salubrius? Facta sunt enim haec, inquit, ut Scriptura impleretur: Os non comminuetis ex eo. Et iterum alia Scriptura dicit: Videbunt, in quem transfixerunt.

℟. Effundam super domum David, et super habitatores Jerusalem spiritum gratiae, et precum. * Et aspicient ad me, quem confixerunt.

℣. Et plangent eum planctu quasi super unigenitum. Et aspicient.

Gloria Patri. Et aspicient.

Lectio IX. de Hom. Fer.

Lectio S. Evangelii secundum Joannem.

Capit. 5.

In illo tempore: erat dies festus Judaeorum, et ascendit Jesus Jerosolymam. *Et reliqua.*

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. 17. in Joan. post init.

Videamus, quid voluerit significare in illo uno, quem etiam ipse servans unitatis mysterium, de tot languentibus unum sanare dignatus est. Invenit in annis ejus numerum quemdam languoris. Triginta et octo annos habebat in infirmitate. Hic numerus quomodo magis ad languorem pertineat, quam ad sanitatem, paulo diligentius exponendum est. Intentos vos volo: aderit Dominus, ut congrue loquar, et sufficienter audiatis. Quadragenarius numerus sacratus nobis in quadam perfectione commendatur; notum esse arbitror charitati vestrae: testantur sae-

pissime divinae scripturae: jejunium hoc numero consecratum esse, bene nostis. Nam et Moyses quadraginta diebus jejunavit, et Elias totidem, et ipse Dominus noster et Salvator Jesus Christus hunc jejunii numerum implevit. Per Moysen significatur Lex, per Eliam significantur Prophetae, per Dominum significatur Evangelium. Ideo in illo monte tres apparuerunt, ubi se discipulis ostendit in claritate vultus, et vestis suae: apparuit enim medius inter Moysen et Eliam, tamquam Evangelium testimonium haberet a Lege et Prophetis.

Te Deum.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis, et aqua.

Psal. Dominus regnavit, *cum reliq. de Dominica.*

Ant. Foderunt manus meas, et pedes meos: dinumeraverunt omnia ossa mea.

Ant. Tres sunt, qui testimonium dant in terra: spiritus, aqua, et sanguis; et hi tres unum sunt.

Ant. Quid turbati estis, et cogitationes ascendunt in corda vestra? Videte manus meas, et pedes meos, quia ego ipse sum.

Ant. Infer digitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum.

Cap. 1. Joan. c. 5. v. 5.

Charissimi: quis est, qui vincit mundum, nisi qui credit, quoniam Jesus est filius Dei? Hic est, qui venit per aquam et sanguinem, Jesus Christus, non in aqua solum, sed in aqua et sanguine.

Hymnus.

Tinctam ergo Christi sanguine
Convertite in me cuspidem,
Ferite cor, pedes, manus,
Poenam a nocente sumite.

At, quaeso, culpis debitas,
Quas jure plagas figitis,
Cruore divino illitae
Fiant medela spiritus.

Sit gressus ad malum impotens,
Manus nocere desinant,
Omnisque corde e saucio
Profanus ardor exeat.

Clavis forato, et lancea,
Jesu, tibi sit gloria
Cum Patre, et almo Spiritu,
Nunc, et per omne saeculum. Amen.

℣. Foderuut manus meas, et pedes meos.

℟. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

AD BENEDICTUS.

Ant. Inglorius erit inter viros aspectus ejus, et forma ejus inter filios hominum. Iste asperget gentes multas.

Oratio.

Deus, qui in assumptae carnis infirmitate clavis affigi, et lancea vulnerari pro mundi salute voluisti: concede propitius; ut qui eorumdem Clavorum, et Lanceae solemnia veneramur in terris, de glorioso victoriae tuae triumpho gratulemur in coelis. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre etc.

Pro comm. Feriae.

Ant. Angelus Domini descendebat de coelo, et movebatur aqua: et sanabatur unus.

℣. Angelis suis Deus mandavit de te.

℟. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Oratio.

Esto, Domine, propitius plebi tuae: et quam tibi facis esse devotam, benigno refove miseratus auxilio. Per Dominum.

Ad Primam in ℟. *br.*

℣. Qui vulneratus es pro nobis.

AD TERTIAM.

Antiph. Foderunt manus meas.

Cap. Charissimi *ut supra.*

℟. *br.* Foderunt manus meas,* Et pedes meos.

Foderunt.

℣. Dinumeraverunt omnia ossa mea. Et pedes.

Gloria Patri. Foderunt.

℣. Quem tu percussisti, persequuti sunt.

℟. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.

AD SEXTAM.

Ant. Tres sunt.

Capit. 1. Petri 2. v. 21.

Fratres: Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus, qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

℟. *br.* Quem tu percussisti: * Persequuti sunt. Quem tu.

℣. Et super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Persequuti.

Gloria Patri. Quem tu.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Attritus est propter scelera nostra.

AD NONAM.

Ant. Infer digitum tuum.

Capit. 1. Petri 2. v. 24.

Qui peccata nostra ipsa pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui justitiae vivamus: cujus livore sanati estis.

℟. *br.* Ipse vulneratus est * Propter iniquitates nostras. Ipse.

℣. Attritus est propter scelera nostra. Propter.

Gloria Patri. Ipse.

℣. Disciplina pacis nostrae super eum.

℟. Cujus livore sanati sumus.

In 2. Vesp. omnia ut in primis: et loco ult.

Psalmus 115.

Credidi, propter quod locutus sum: * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino: * pro omnibus, quae retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam; * et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus: * pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus.

O Domine quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et filius ancillae tuae.

Dirupisti vincula mea: * tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: * in atriis domus Domini, in medio tui Jerusalem.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum.

Oratio.

Deus, qui in assumptae carnis infirmitate Clavis affigi, et Lancea vulnerari pro mundi salute voluisti: concede propitius; ut qui eorumdem Clavorum, et Lanceae solemnia veneramur in terris, de glorioso victoriae tuae triumpho gratulemur in coelis. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre.

Pro comm. Feriae

Ant. Qui me sanum fecit, ille mihi praecepit: tolle grabatum tuum, et ambula in pace.

℣. Angelis suis Deus mandavit de te.

℟. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Oratio.

Exaudi nos misericors Deus: et mentibus nostris gratiae tuae lumen ostende. Per Dominum.

FESTA MARTII.

DIE XVIII. MARTII.

IN FESTO S. GABRIELIS ARCHANGELI.

Duplex maj.

Si celebretur post Pascha, additur: Alleluja, *et Psalmi Nocturnorum dicuntur sub prima Antiphona illius Nocturni.*

Ad Vesperas.

Ant. de Laudib. Psal.: Dixit Dominus *cum reliquis de Dominica et loco ultimi Psalm.:* Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum. Dan. 9.

Ecce vir Gabriel, quem vi-

*

deram in visione a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini, et docuit me, et locutus est mihi, dixitque: Daniel, nunc egressus sum, ut docerem te, et intelligeres.

Hymnus.

Christe sanctorum decus angelorum.
Gentis humanae Sator, et Redemtor,
Coelitum nobis tribuas beatas
Scandere sedes.

Angelus pacis Michael in aedes
Coelitus nostras veniat, serenae
Auctor ut pacis lacrymosa in orcum
Bella releget.

Angelus fortis Gabriel, ut hostes
Pellat antiquos, et amica coelo,
Quae triumphator statuit per orbem,
Templa revisat.

Angelus nostrae medicus salutis
Adsit e coelo Raphael, ut omnes
Sanet aegrotos, dubiosque vitae
Dirigat actus.

Virgo dux pacis, genitrixque lucis,
Et sacer nobis chorus angelorum
Semper adsistat, simul et micantis
Regia coeli.

Praestet hoc nobis Deitas beata
Patris, ac Nati, pariterque sancti
Spiritus, cujus resonat per omnem
Gloria mundum.
Amen.

℣. Stetit angelus juxta aram templi.

℟. Habens thuribulum aureum in manu sua.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Ingressus Gabriel angelus ad Mariam Virginem, dixit: ave gratia plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus.

Oratio.

Deus, qui inter ceteros angelos, ad annuntiandum Incarnationis tuae mysterium Gabrielem archangelum elegisti: concede propitius; ut qui festum ejus celebramus in terris, ipsius patrocinium sentiamus in coelis. Qui vivis.

In Quadragesim comm. fer.

AD MATUTINUM.

Invit. Regem Archangelorum Dominum,* Venite, adoremus.

Psl. Venite, exultemus.

Hymn. Christe sanctorum, *ut supra in Vesp.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. Dixit angelus Gabriel ad Danielem: intellige, fili hominis, quoniam in tempore finis implebitur visio.

Psal. Domine Dominus noster *cum reliquis, ut in Festo Apparitionis sancti Michaelis Arch. 8. Maji.*

Ant. Ecce vir Gabriel, quem videram in visione, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini, et docuit me.

Ant. Cumque Gabriel loqueretur ad me, collapsus sum pronus in terram, et tetigit me, et statuit me in gradu meo.

℣. Stetit angelus juxta aram templi ℟. Habens thuribulum aureum in manu sua.

Ex Daniele Propheta.

Lectio I. Cap. 9. f.

Ego Daniel, cum adhuc loquerer, et orarem, et peccata mea, et peccata populi mei Israel, et prosternerem preces meas in conspectu Dei mei, pro monte sancto Dei mei: adhuc me loquente in oratione, ecce vir Gabriel, quem videram in visione a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini. Et docuit me, et locutus est mihi, dixitque: Daniel, nunc egressus sum, ut docerem te, et intelligeres. Ab exordio precum tuarum egressus est sermo; ego autem veni, ut indicarem tibi, quia

vir desideriorum es: tu ergo animadverte sermonem, et intellige visionem.

℟. Cum oraret Daniel, et confiteretur peccata sua, et peccata populi sui, * Ecce archangelus Gabriel cito volans tetigit eum in tempore sacrificii vespertini ℣. Cumque prosterneret preces suas in conspectu Dei sui. Ecce.

Lectio II.

Septuaginta hebdomades abbreviatae sunt super populum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummetur praevaricatio, et finem accipiat peccatum, et deleatur iniquitas, et adducatur justitia sempiterna, et impleatur visio et prophetia, et ungatur Sanctus sanctorum. Scito ergo, et animadverte: ab exitu sermonis, ut iterum aedificetur Jerusalem, usque ad Christum ducem, hebdomades septem, et hebdomades sexagiuta duae erunt :et rursum aedificabitur platea, et muri in angustia temporum.

℟. Locutus est Gabriel Daniel, et dixit: ab exordio precum tuarum egressus est sermo: * Ego autem veni, ut indicarem tibi, quia vir desideriorum es. ℣. Tu autem animadverte sermonem, et intellige visionem. Ego.

Lectio III.

Et post hebdomades sexaginta duas occidetur Christus, et non erit ejus populus, qui eum negaturus est. Et civitatem, et sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo: et finis ejus vastitas, et post finem belli statuta desolatio. Confirmabit autem pactum multis hebdomada una: et in dimidio hebdomadis deficiet hostia, et sacrificium: et erit in templo abominatio desolationis, et usque ad consummationem et finem perseverabit desolatio.

℟. Ecce vir Gabriel, quem videram, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini, et docuit me, et dixit: * Daniel, nunc egressus sum, ut docerem te, et intelligeres. ℣. Gabriel fac me intelligere istam visionem: et venit, et stetit

juxta, ubi ego stabam, et ait ad me. Daniel. Gloria Patri. Daniel.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Gabriel angelus apparuit Zachariae dicens: uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Joannem.

Ant. Et dixit Zacharias ad angelum: unde hoc sciam? ego enim sum senex, et uxor mea processit i diebus suis.

Ant. Rospondens autem angelus, dixit ei: ego sum Gabriel, qui adsto ante Deum: et missus sum loqui ad te, et haec tibi evangelizare.

℣. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini. ℟. De manu angeli.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Ex homilia de Laudibus Virginis super Missus est.

Lectio IV.

Missus est angelus Gabriel a Deo. Non arbitror hunc angelum de minoribus esse, qui qualibet ex causa crebra soleant ad terras fungi legatione. Quod ex ejus nomine palam intelligi datur, quod interpretatum Fortitudo Dei dicitur, et quia non ab aliquo alio forte excellentiore se, ut adsolet, spiritu, sed ab ipso Deo mitti perhibetur. Propter hoc ergo positum est, a Deo. Vel ideo dictum est, a Deo: ne cui, vel beatorum Spirituum, suum Deus, antequam Virgini, revelasse putetur consilium, excepto duntaxat archangelo Gabriele, qui utique tantae inter suos inveniri potuerit excellentiae, ut tali et nomine dignus haberetur, et nuntio.

℟. Factum est, cum sacerdotio fungeretur Zacharias in ordine vicis suae ante Deum: * Apparuit ei angelus Gabriel, stans a dextris altaris incensi, ℣. Cumque ingressus in templum Domini incensum poneret secundum consuetudinem sacerdotii sui. Apparuit.

Lectio V.

Nec discordat nomen a nuntio: Dei quippe virtutem Christum, quem melius nuntiare decebat, quam hunc, quem simile nomen honorat? Nam quid est aliud fortitudo, quam virtus? Non autem dedecens, aut incongruum videatur, Dominum et nuntium communi censeri vocabulo, cum similis in utroque appellationis, non sit tamen utriusque similis causa. Aliter quippe Christus fortitudo vel virtus Dei dicitur, aliter angelus. Angelus enim tantum nuncupative, Christus autem etiam substantive.

℟. Descendit Gabriel angelus ad Zachariam, dicens: * Ne timeas, quoniam exaudita est deprecatio tua, et uxor Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Joannem. ℣. Et Zacharias turbatus est videns, et timor irruit super eum. Ait autem ad illum angelus. Ne timeas.

Lectio VI.

Christus Dei virtus et dicitur, et est: qui forti armato, qui suum atrium in pace custodire solebat, fortior superveniens, ipsum suo brachio debellavit: et sic ei vasa captivitatis potenter eripuit. Angelus vero fortitudo Dei appellatus est: vel quod hujuscemodi meruerit praerogativam officii, quo ejusdem nuntiaret adventum vitutis: vel quia Virginem natura pavidam, simplicem, verecundam, ne miraculi novitate expavesceret, confortare deberet; quod et fecit, ne timeas, inquiens, Maria: invenisti enim gratiam apud Deum. Convenienter itaque Gabriel ad hoc opus eligitur: imo quia tale illi negotium injungitur, recte tali nomine designatur.

℟. Ego sum Gabriel, qui adsto ante Deum, et missus sum loqui ad te, et haec evangelizare: * Ecce eris tacens, et non poteris loqui usque in diem, quo haec fiant. ℣. Pro eo, quod non credidisti verbis meis, quae implebuntur tempore suo. Ecce. Gloria Patri. Ecce.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Missus est Gabriel angelus ad Mariam Virginem desponsatam Joseph.

Ant. Gabriel angelus Mariae dixit: ecce Elisabeth cognata tua, et ipsa concepit filium in senectute sua.

Antiph. Suscipe verbum virgo Maria, quod tibi a Domino per angelum Gabrielem transmissum est.

℣. In conspectu angelorum psallam tibi Deus meus.

℟. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. *Cap. 1.*

In illo tempore: missus est angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen Virginis Maria. Et reliqua.

Homilia sancti Juliani Archiepiscopi Toletani.

Lib. 2. contra Judaeos, statim post principium.

Sacramentum illud septuaginta hebdomadarum de Christi nativitate Daniel per angelum didicit: similiter et Zacharias, apparente sibi angelo, Joannem filium de se generandum audivit; et Maria angelo sibi praedicenti, Christum ex se nascendum, et credidit, et adsensit. Haec tria per angelum dicta, et completa videmus. Jam ergo sollicite intuendum est, utrum angelus iste, qui Zachariae et Mariae apparuit, ipsi quoque Danieli illa praedixerit.

℟. Missus est Gabriel angelus ad Mariam Virginem desponsatam Joseph, nuntians ei verbum: et expavescit Virgo de lumine. * Ne timeas Maria, invenisti enim gratiam apud Deum: ecce concipies et paries, et vocabitur Altissimi Filius. ℣. Quae cum audisset, tubata est in sermone ejus, et cogitabat, qualis esset ista salutatio; et ait angelus ei. Ne.

Lectio VIII.

Equidem ipse Daniel in prophetiae suae volumine, quando illa sacramenta hebdomadarum de Christi nativitate per angelum futura cognovit, sic ipsius angeli nomen evidenter expressit. Dicit enim: ecce vir Gabriel quem videram in principio, cito volans tetigit me, et dixit: Daniel, animadverte sermonem, et reliqua, quae ibi commemorantur. Item his temporibus, secundum Evangelium, angeli ipsius nomen mirificum sic invenitur expressum. Dixit enim idem angelus Zachariae: ego sum Gabriel, qui adsto ante Deum, et missus sum loqui ad te, et haec tibi evangelizare.

℟. Gaude Maria Virgo, cunctas haereses sola interemisti: * Quae Gabrielis archangeli dictis credidisti, dum virgo Deum et hominem genuisti, et post partum virgo inviolata permansisti. ℣. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Quae. Gloria Patri. Quae.

Nona Lectio de Feria occurrente, nisi transferatur post Octavam Paschae, quia tunc dicitur sequens.

Lectio IX.

Quod etiam de beatae Mariae Virginis partu sic in eodem Evangelio legitur; missus est, inquit, angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. Jam ergo manifestum est, quod unus idemque angelus Gabriel fuerit, qui et praefixa illa tempora Danieli de Christi nativitate aperuit, et partum Virginis praesentem esse monstravit. Ad tempus itaque praefinitum occurrit, et olim a se dicta, operis efficientia completa esse convincit: et illic fidelis in prophetia hebdomadarum, et hic fidelis per mysterium revelatum.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Ingresso Zacharia templum Domini, apparuit ei Gabriel angelus, stans a dextris altaris incensi.

Psal. Dominus regnavit *cum reliquis de Dominica, ut in Psalterio.*

Ant. Ait autem angelus: ne timeas Zacharia, quoniam exaudita est deprecatio tua.

Ant. Ego sum Gabriel angelus, qui adsto ante Deum, et missus sum loqui ad te.

Ant. Gabriel angelus locutus est Mariae, dicens: ecce concipies in utero, et paries filium: et vocabis nomen ejus Jesum.

Ant. Dixit autem Maria ad angelum: quomodo fiet istud, quoniam virum non cognosco? Et respondens Gabriel angelus, dixit ei: Spiritus sanctus superveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi.

Capit. Dan. 9. f.

Ecce vir Gabriel, quem videram in visione a principio, cito volans tetigit me in tempore sacrificii vespertini. Et docuit me, et locutus est mihi, dixitque: Daniel, nunc egressus sum, ut docerem te, et intelligeres.

Hymnus.

Placare, Christe, servulis
Quibus Patris clementiam
Tuae ad tribunal gratiae
Patrona Virgo postulat.

Et vos beata, per novem
Distincta gyros, agmina,
Antiqua cum praesentibus,
Futura damna pellite.

Auferte gentem perfidam,
Credentium de finibus:
Ut unus omnes unicum
Ovile nos pastor regat.

Deo Patri sit gloria,
Natoque Patris unico
Sancto simul Paraclito,
In sempiterna saecula.

Amen.

℣. Stetit angelus juxta aram templi.

℟. Habens thuribulum aureum in manu sua.

AD BENEDICTUS.

Ant. Gabriel angelus descendit ad Zachariam, et ait illi: uxor tua pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Joannem, et multi in nativitate ejus gaudebunt:

ipse enim praeibit ante faciem Domini parave vias ejus.

Oratio.

Deus, qui inter ceteros angelos, ad annuntiandum Incarnationis tuae mysterium, Gabrielem archangelum elegisti: concede propitius; ut qui festum ejus celebramus in terris, ipsius patrocinium sentiamus in coelis. Qui vivis.

In Quadrages. commemor. Feriae.

AD TERTIAM.

Ant. Ait autem.

Capitulum. Ecce vir Gabriel, *ut supra.*

℟. Stetit angelus, Juxta aram templi Stetit.

℣. Habens thuribulum aureum in manu sua. Juxta. Gloria Patri. Stetit.

℣. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini.

℟. De manu angeli.

AD SEXTAM.

Ant. Ego sum Gabriel.

Capit. Dan. 9. f.

Ego autem veni, ut indicarem tibi, quia vir desideriorum es. Septuaginta hebdomades abbreviatae sunt, ut finem accipiat peccatum, et impleatur visio, et prophetia, et ungatur Sanctus sanctorum.

℟. Ascendit fumus aromatum, * In conspectu Domini.

℣. De manu angeli. In conspectu. Gloria Patri. Ascendit.

℣. In conspectu angelorum psallam tibi Deus meus.

℟. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

AD NONAM.

Ant. Dixit autem Maria.

Capit. Dan. 9. d.

Scito ergo, et animadverte: ab exitu sermonis, ut iterum aedificetur Jerusalem, usque ad Christum ducem hebdomades septem, et hebdomades sexaginta duae erunt.

℟. In conspectu angelorum, * Psallam tibi Deus meus. In conspectu.

℣. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo. Psallam. Gloria Patri. In conspectu.

℣. Adorate Deum.

℟. Omnes angeli ejus.

Vesperae de sequenti cum commemoratione sancti Gabrielis. Si autem festum sequens transferatur; in secundis Vesperis S. Gabrielis, omnia ut in primis, et loco ultimi:

Psl. 137. Confitebor tibi Domine in toto corde meo: * quoniam audisti. *Fer. VI. ad Vesp. primus.*

Capitulum Dan. 9.

Ecce vir Gabriel, quem videram in visione a principio, cito volans tetigit me in tempore Sacrificii vespertini, et docuit me, et locutus est mihi, dixitque: Daniel! nunc egressus sum, ut docerem te, et intelligeres. *Hymnus, ut supra, in primis Vesperis.*

℣. In conspectu Angelorum, *ut supra.*

AD MAGNIFICAT.

Ant. Archangelus Gabriel ait ad Mariam: non erit impossibile apud Deum omne verbum. Dixit autem Maria: ecce Ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. Et discessit ab ea Angelus.

Oratio.

Deus, qui inter caeteros. *ut supra.*

In Quadrages. commemor. Feriae.

FERIA SEXTA

post Dominicam II. Quadrag.

DE SACRATISSIMA SINDONE D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesperas Antiph. de Laud. Psal. de Dnica, et loco ult., Psalm. Laudate Dominum omnes gentes.

Capitul. Isaiae 63.

Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum.

Hymnus.

Gloriam sacrae celebremus omnes

Sindonis; laetis recolamus hymnis,
Et piis votis monumenta nostrae
Certa salutis.

Quae refert semper veneranda Sindon,
Sanguine impressis decorata signis,
Dum cruce ex alta tulit involutum
Corpus Jesu.

Reddit haec saevos animo dolores,
Quos tulit, casum miseratus Adae,
Christus humani generis Redemptor
Morte perempta.

Saucium ferro latus, atque palmas,
Et pedes clavis, lacerata flagris
Membra, et infixam capiti coronam
Monstrat imago.

Quis pius siccis oculis, et absque
Intimi cordis gemitu, notata
Vivaque indignae simulacra mortis
Cernere possit?
Nostra cum solum tibi, Christe, culpa
Causa tantorum fuerit malorum,
Nostra debetur tibi vita: vitam
Dedimus ipsam.

Sit tibi, Fili, decus atque virtus,
Qui tuo mundum redimis cruore,
Quique cum summo Genitore, et almo
Flamine regnas. Amen.

℣. Tuam Sindonem veneramur, Domine.

℟. Tuam recolimus passionem.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Joseph, vir bonus et justus, accessit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu, quo accepto, involvit illud Sindone munda.

Oratio.

Deus, qui nobis in sancta Sindone, qua Corpus tuum sacratissimum e cruce depositum a Joseph involutum fuit, passionis tuae vestigia reliquisti: concede propitius; ut per mortem et sepulturam tuam ad resurrectionis gloriam perducamur. Qui vivis, et regnas.

Pro comm. Feriae.

Ant Dives ille guttam aquae petiit, qui micas panis Lazaro negavit.

℣. Angelis suis Deus mandavit de te.

℟. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Oratio.

Adesto, Domine, famulis tuis, et perpetuam benignitatem largire poscentibus: ut iis, qui te auctore et gubernatore gloriantur, et congregata restaures, et restaurata conserves. Per Dominum.

AD MATUTINUM.

Invitat. Christum Dominum qui passionis suae memoriam in sacra Sindone renovat, * Venite adoremus.

Psl. Venite, exultemus.

Hymnus.

Mysterium mirabile
Hac luce nobis panditur,
Verus Dei cum Filius
Mortem cruentam sustinet.

Causam tuendo servuli,
Reique formam vestiens,
Pro servo herus suspenditur,
Pro sonte justus plectitur.

Necis manent insignia
Impressa sacra in Sindone,
Quae post triumphum nobilem.
Corpus cruentum involverat.

Sunt mortis haec, et tartari,
Mundique victi insignia;
Trophaea sunt haec inclyta
Ductoris invictissimi.

Debemus ergo hanc gratiam
Nostrae salutis vindici,
Ut daemonis contra dolos,
Hac militemus tessera.

Vitae vetustae mortui,
Surgamus in vitam novam
Christum sequuti; per crucem
Christi fruemur gloria.

Praesta Pater piissime,
Patrique compar unice,

Cum Spiritu Paraclito
Regnans per omne seculum.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari.

Psal. 4. Cum invocarem *pag. 105.*

Ant. Aspersus est sanguis super vestimenta mea, omnia indumenta mea inquinavi.

Psalmus 15.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te; * dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: * tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praeclaris: * etenim haereditas mea praeclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper: * quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc laetatum est cor meum, et exultavit lingua mea: * insuper et caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno,* nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetia cum vultu tuo: * delectationes in dextera tua usque in finem.

Ant. Aspersus est sanguis super vestimenta mea, omnia indumenta mea inquinavi.

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

Psalmus 14.

Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula: * et operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo: * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum: * et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui jurat proximo suo, et non decipit: * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accepit.

Qui facit haec: * non movebitur in aeternum.

Ant. Diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem.

℣. Tuam Sindonem veneramur, Domine.

℟. Tuam recolimus passionem.

De Isaia Propheta.

Lectio I. Capit. 53.

Quis credidit auditui nostro? et brachium Domini cui revelatum est? et ascendet sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor, et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem: et quasi absconditus vultus ejus, et despectus: unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: et nos putavimus eum quasi leprosum, et percussum a Deo, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra: disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus.

℟. Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque decorem; aspectus ejus in eo non est: hic peccata nostra portavit, et pro no-

bis dolet; ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, * Cujus livore sanati sumus.

℣. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit.

Cujus livore.

Lectio II.

Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit; et posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit et non aperuit os suum: sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum: de angustia et de judicio sublatus est; generationem ejus quis enarrabit? quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum. Et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua: eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus.

℟. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum? * Et dicet: his plagatus sum in domo eorum, qui diligebant me.

℣. Framea suscitare super pastorem meum, et super virum cohaerentem mihi. Et dicet.

Lectio III.

Et Dominus voluit conterere eum in infirmitate: si posuerit pro peccato animam suam, videbit semen longaevum, et voluntas Domini in manu ejus dirigetur. Pro eo, quod laboravit anima ejus, videbit, et saturabitur; in scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos, et iniquitates eorum ipse portabit. Ideo dispertiam ei plurimos, et fortium dividet spolia, pro eo, quod tradidit in mortem animam suam, et cum sceleratis reputatus est: et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

℟. Tuam Sindonem veneramur Domine, tuam gloriosam recolimus passionem: * Miserere nobis, qui passus es pro nobis

℣. Salva praesentem catervam in tuis hodie laudibus congregatam. Miserere. Gloria Patri. Miserere.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde: * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino: * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis et potens, Dominus potens in praelio.

Attolite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriae.

Ant. Quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum.

Ant. Omnes videntes me, deriserunt me, locuti sunt labiis, et moverunt caput.

Psalmus 26.

Dominus illuminatio mea et salus mea, * quem timebo?

Dominus protector vitae meae, * a quo trepidabo?

Dum appropiant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei, * ipsi infirmati sunt, et ceciderunt.

Si consistant adversum

*

me castra, * non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me praelium, * in hoc ego sperabo.

Unam petii a Domino, hanc requiram, * ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitae meae.

Ut videam voluptatem Domini, * et visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me: * et nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi, et immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis: * cantabo, et psalmum dicam Domino.

Exaudi, Domine, vocem meam, qua clamavi ad te: * miserere mei, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea: * faciem tuam Domine requiram.

Ne avertas faciem tuam a me: * ne declines in ira a servo tuo.

Adjutor meus esto: * ne derelinquas me, neque despicias me Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus, et mater mea dereliquerunt me: * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Domine, in via tua: * et dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me: * quoniam insurrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum, viriliter age: * et confortetur cor tuum, et sustine Dominum.

Ant. Omnes videntes me, deriserunt me, locuti sunt labiis, et moverunt caput

Ant. Tradidit in mortem animam suam, et ipse peccata multorum tulit.

Psalmus 29.

Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me: * nec

delectasti inimicos meos super me.

Domine, Deus meus, clamavi ad te, * et sanasti me.

Domine, eduxisti ab inferno animam meam: * salvasti me a descendentibus in lacum.

Psallite Domino sancti ejus: * et confitemini memoriae sanctitatis ejus.

Quoniam ira in indignatione ejus: * et vita in voluntate ejus.

Ad vesperum demorabitur fletus, * et ad matutinum laetitia.

Ego autem dixi in abundantia mea: * non movebor in aeternum.

Domine, in voluntate tua, * praestitisti decori meo virtutem.

Avertisti faciem tuam a me, * et factus sum conturbatus.

Ad te, Domine, clamabo: * et ad Deum meum deprecabor.

Quae utilitas in sanguine meo, * dum descendo in corruptionem?

Numquid confitebitur tibi pulvis, * aut annuntiabit veritatem tuam?

Audivit Dominus, et misertus est mei: * Dominus factus est adjutor meus.

Convertisti planctum meum in gaudium mihi: * conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia.

Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar: * Domine, Deus meus, in aeternum confitebor tibi.

Ant. Tradidit in mortem animam suam, et ipse peccata multorum tulit.

℣. Adoramus te Christe, et benedicimus tibi.

℟. Quia per crucem tuam redemisti mundum.

Sermo S. Ambrosii Apiscopi.

Lectio IV. Luc. 23.

Quid sibi vult, quod non Apostoli, sed Joseph, et Nicodemus, ut Joannes dicit, Christum sepeliunt? Unus justus, et constans, alter, qui erat magister in Israel. Talis enim Christi est sepultura, quae justitiam, magisteriumque habeat. Ob-

struitur igitur tergiversandi locus, et domestico Judaei testimonio revincuntur. Nam si Apostoli sepelissent, dicerent utique non sepultum, quem sepultum, raptum esse dixerunt. Justus autem Christi corpus operit Sindone, innocens ungit unguento. Namque haec non otiose distincta reperimus, quia justitia vestit Ecclesiam, innocentia gratiam subministrat.

℟. O admirabilis Sindon! * In qua involutus est thesaurus noster, redemptio captivorum.

℣. Gaudet totus mundus, qui redemptus est sanguine Domini sui. In.

Lectio V.

Vesti ergo et tu Domini corpus gloria sua, ut et ipse sis justus. Et si mortuum credis, operi tamen divinitatis propriae plenitudine; unge illud myrrha, et aloe, ut bonus odor Christi sis. Bonum linteum misit Joseph ille vir justus; et fortasse illud, quod Petrus vidit e coelo ad se esse demissum, in quo erant genera quadrupedum, et ferarum, et volucrum ad similitudinem gentilium figurata. Mystico igitur unguento illo pistico consepelitur Ecclesia, quae diversitatem populorum fidei suae communione sociavit.

℟. Tulerunt tunicam Joseph fratres ejus, et in sanguine hoedi, quem occiderunt, tinxerunt, mittentes qui ferrent ad patrem, et dicerent: * Hanc invenimus, vide, num tunica filii tui sit, an non?

℣. Quam cum agnovisset pater, ait: tunica filii mei est, fera pessima devoravit eum.

Hanc invenimus.

Lectio VI.

Hunc Joseph justum Lucas dixit: Matthaeus divitem; et merito dives hoc loco dicitur, ubi corpus suscipit Christi; suscipiendo enim divitem, nescivit fidei paupertatem. Dives est ergo, qui justus est; justus igitur Sindone involvit; Israelita vero et diversos mi-

scet virtutum odores, et aloes mittit quasi libras centum, hoc est, perfectae fidei quantitatem. Et ligaverunt corpus Jesu, juxta consuetudinem specialem Judaeorum, non utique nodis perfidiae, sed fidei ligaturis; et posuerunt in horto, cui frequenter Ecclesia comparatur, quae diversorum habet poma meritorum, floresque virtutum.

℟. Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus: * Qui peccatum non fecit, nec inventus est dolus in ore ejus.

℣. Qui cum maledicetur, non maledicebat; cum pateretur, non comminabatur. Qui peccatum.

Gloria Patri. Qui.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Caro mea requiescet in spe, quia non dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Psalmus 53.

Deus, in nomine tuo salvum me fac: * et in virtute tua judica me.

Deus, exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam: * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * et Dominus susceptor est animae meae.

Averte mala inimicis meis: * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi, * et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Ant. Caro mea requiescet in spe, quia non dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Ant. Convertisti planctum meum in gaudium mihi: conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia.

Psalmus 75.

Notus in Judaea Deus: *

In Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: * et habitatio ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum, * scutum, gladium, et bellum.

Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis: * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum: * et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab iucrepatione tua, Deus Jacob, * dormitaverunt, qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es, et quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De coelo auditum fecisti judicium: * terra tremuit, et quievit.

Cum exurgeret in judicium Deus, * ut salvos faceret omnes mansuetos terrae.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: * et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete, et reddite Domino Deo vestro: * omnes, qui in circuitu ejus affertis munera.

Terribili et ei, qui aufert spiritum principum, * terribili apud reges terrae.

Ant. Convertisti planctum meum in gaudium mihi, conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia.

Ant. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Psal. 87. Domine Deus salutis *pag.* 64.

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.

℟. Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Lectio sancti Evang. secundum Marcum.

Lectio VII. Cap. 15.

In illo tempore: Cum jam sero factum esset, quia erat Parasceve, quod est ante sabbatum, venit Joseph ab Arimathaea nobilis decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei. *Et reliqua.*

Homilia venerabilis Bedae Presbyteri.

In Fer. 3. Palmarum.

Parasceve graece, latine praeparatio dicitur, quo nomine Judaei, qui inter Graecos morabantur, sextam sabbati appellabant, eo quod in illo ea, quae requiei sabbati necessaria essent, praeparare solerent. Juxta hoc, quod de manna quondam praeceptum est: sexta autem die colligetit duplum. Quia ergo sexta die factus est homo, et tota est mundi creatura perfecta; septima autem Conditor ab opere suo requievit; unde et hanc Sabbatum, hoc est, requiem voluit appellari: recte Salvator eadem sexta die crucifixus humanae restaurationis implevit arcanum; ideoque, cum accepisset acetum, dixit: consummatum est; hoc est, sextae diei, quod pro mundi refectione suscepi, jam totum est opus expletum. Sabbato autem in sepulchro requiescens, resurrectionis, quae octava die ventura erat, expectabat eventum.

℟. Mercatus est Joseph Sindonem mundam, ut involveret in ea corpus Domini: * Venit ergo, et tulit corpus ejus.

℣. Rogavit Pilatum Joseph ab Arimathaea, ut tolleret corpus Jesu. Venit ergo.

Bened. Divinum auxilium.

Lectio VIII.

Venit, inquit, Joseph ab Arimathaea nobilis decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei, et audacter introivit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. Magnae quidem Joseph iste dignitatis ad saeculum, sed majoris apud Deum meriti fuisse laudatur. Talem namque existere decebat eum, qui corpus Domini sepeliret; qui et per justitiam meritorum tali ministerio dignns esset, et per nobilitatem potentiae saecularis, facultatem posset obtinere ministrandi; non enim quilibet ignotus, aut mediocris ad praesidem accedere, et Crucifixi corpus poterat impetrare.

℟. Haec est Sindon dignissima, * In qua salutis auctor de cruce depositus involvi dignatus est.

℣. Ut nos consepulti cum eo, veteris hominis exuviis depositis, innocentiae Sindone tegeremur. In qua.

Gloria Patri. In qua.

Lectio IX. De Hom. fer.

Lectio S. Evangelii secundum Mattheum.

Capit. 21. d.

In illo tempore: dixit Jesus turbis Judaeorum, et principibus sacerdotum parabolam hanc: Homo erat paterfamilias, qui plantavit vineam, et sepem circumdedit ei. *Et reliquia.*

Homilia S. Ambrosii Episc.

Lib. 9. in capit. 29. Luc.

Plerique varias significationes de vineae appellatione derivant; sed evidenter Isaias vineam Domini Sabaoth, domum Israel esse memoravit. Hanc vineam quis alius, nisi Deus, condidit? Hic est ergo, qui eam locavit colonis, et ipse peregre fuit: non quia ex loco ad locum profectus est Dominus, qui ubique semper praesens est; sed quia praesentior est diligentibus, negligentibus abest. Multis temporibus abfuit, ne praepropera videretur exactio. Nam quo indulgentior liberalitas, eo inexcusabilior pervicacia.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant Joseph nobilis decurio, vir bonus, et justus, et ipse dives, erat expectans regnum Dei.

Psalm. Dominus regnavit, *cum reliq. de Dominica.*

Ant. Hic audacter introivit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu.

Antiph. Cum cognovisset Pilatus a centurione, quod jam mortuus esset, donavit corpus Jesu.

Ant. Joseph autem mercatus sindonem, et deponens eum, involvit Sindone.

Ant. Posuit eum in monumento, in quo nondum quisquam positus fuerat.

Capit. Isaiae 63.

Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae? Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum.

Hymnus.

Jesu, dulcis amor meus,
Ac si praesens sis, accedo;
Te complector cum affectu,
Tuorum memor vulnerum.

O quam nudum hic te cerno,
Vulneratum, et distentum,
Inquinatum, involutum
In hoc sacro tegmine!

Salve caput cruentatum
Spinis, cujus dulcis vultus
Immutavit suum florem,
Quem coeli tremit curia.

Salve latus Salvatoris,
Salve mitis apertura,
Super rosam rubicunda,
Medela salutifera.

Manus sanctae, vos avete,
Diris clavis perforatae:
Ne repellas me, Salvator,
De tuis sanctis pedibus.

Amen.

℣. Dominus regnavit, decorem induit.

℟. Induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute.

AD BENEDICTUS.

Ant. Joseph nobilis decurio, expectans et ipse regnum Dei, mercatus est Sindonem, et deponens corpus Jesu, involvit illud in Sindone.

Oratio.

Deus, qui nobis in sancta Sindone, qua corpus tuum sacratissimum e cruce depositum a Joseph involutum fuit, passionis tuae vestigia reliquisti: concede propitius; ut per mortem et sepulturam tuam, ad resurrectionis gloriam perducamur. Qui vivis, et regnas.

Pro comm. Feriae.

Ant. Malos male perdet, et vineam suam locabit aliis

agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis.

℣. Angelis suis Deus mandavit de te.

℟. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Oratio.

Da, quaesumus omnipotens Deus: ut, sacro nos purificante jejunio, sinceris mentibus ad sancta ventura facias pervenire. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Ant. Hic audacter.

Capit. Isaiae 63.

Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae? Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum.

℟. Tuam Sindonem * Veneramur Domine. Tuam Sindonem.

℣. Tuam recolimus passionem. Veneramur Dominc.

Gloria Patri. Tuam Sindonem.

℣. Adoramus te Christe, et benedicimus tibi.

℟. Quia per mortem tuam redemisti mundum.

AD SEXTAM.

Ant. Cum cognovisset.

Capitulum.

Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum.

℟. Adoramus te Christe: * Et benedicimus tibi.

Adoramus.

℣ Quia per mortem tuam redemisti mundum. Et benedicimus tibi.

Gloria Patri. Adoramus.

℣. Omnis terra adoret te, et psallat tibi.

℟. Psalmum dicat nomini tuo, Domine.

AD NONAM.

Ant. Posuit eum.

Capitulum.

Circumspexi, et non erat auxiliator: quaesivi, et non fuit, qui adjuvaret: et salvavit mihi brachium meum:

et indignatio mea ipsa auxiliata est mihi.

℟. Omnis terra adoret te, * Et psallat tibi. Omnis.

℣. Psalmum dicat nomini tuo, Domine. Et psallat tibi.

Gloria Patri. Omnis.

℣. Dominus regnavit, decorem induit.

℟. Induit Dominus fortitudinem, et praecinxit se virtute.

In 2. Vesp. omnia ut in primis, et loco ultimi.

Psalmus 141.

Voce mea ad Dominum clamavi: * voce mea ad Dominum deprecatus sum:

Effundo in conspectu ejus orationem meam, * et tribulationem meam ante ipsum pronuntio.

In deficiendo ex me spiritum meum, * et tu cognovisti semitas meas.

In via hac, qua ambulabam, * absconderunt laquem mihi.

Considerabam ad dexteram, et videbam: * et non erat, qui cognosceret me.

Periit fuga a me: * et non est, qui requirat animam meam.

Clamavi ad te, Domine, * dixi: Tu es spes mea, portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam: * quia humiliatus sum nimis.

Libera me a persequentibus me: * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo: * me expectant justi, donec retribuas mihi.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Homo quidam dives ab Arimathaea, nomine Joseph, accepto corpore Jesu, involvit illud in Sindone munda.

Oratio ut supra ad Laudes.

Pro comm. Feriae.

Ant Quaerentes eum tenere, timuerunt turbam, quia sicut prophetam eum habebant.

℣. Angelis suis Deus mandavit de te.

℟. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Oratio.

Da, quaesumus, Domine, populo tuo salutem mentis et corporis: ut bonis operibus inhaerendo, tuae semper virtutis mereatur protectione defendi. Per Dominum.

FERIA SEXTA

post Dominicam III. Quadrag.

DE SS. QUINQUE VULNERIBUS D. N. J. C.

Duplex majus.

Ad Vesperas Antiph. de Laud. Psal. Credidi, *cum reliquis ut supra in Vesp. pag.* 68.

Capit. Isaiae 53.

Christus vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra, cujus livore sanati sumus.

℟. Deo Gratias.

Hymnus.

Pange lingua gloriosi
Lauream certaminis,
Et super Crucis trophaeo
Dic triumphum nobilem:
Qualiter Redemptor orbis
Immolatus vicerit.

De parentis protoplasti
Fraude Factor condolens,
Quando pomi noxialis
In necem morsu ruit:
Ipse lingnum tunc notavit,
Damna ligni ut solveret.

Hoc opus nostrae salutis
Ordo depoposcerat:
Multiformis proditoris
Ars ut artem falleret.
Et medelam ferret inde,
Hostis unde laeserat.

Quando venit ergo sacri
Plenitudo temporis,
Missus est ab arce Patris
Natus, orbis Conditor:
Atque Ventre virginali
Carne amictus prodiit.

Vagit infans inter arcta
Conditus praesepia:
Membra pannis involuta
Virgo mater alligat:
Et Dei manus, pedesque
Stricta cingit fascia.

Sempiterna sit Beatae
Trinitati gloria,
Aequa Patri, Filioque,
Par decus Paraclito:
Unius, Trinique nomen
Laudet universitas. Amen.

℣. Videbunt, in quem transfixerunt.

℟. Et dolebunt super eum ut in morte primogeniti.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Dum in cruce penderet Unigenitus Dei filius, et ab omnibus subsanaretur, Mater ejus Virgo Maria, ipsum verum Deum et hominem condolens venerabatur.

Oratio.

Deus, qui unigeniti Filii tui passione, et per quinque Vulnera ejus sanguinis effusione. humanam naturam peccato perditam reparasti: tribue nobis, quaesumus, ut, qui ab eo suscepta Vulnera veneramur in terris, ejusdem pretiosissimi sanguinis fructum consequi mereamur in coelis. Per eumdem Dominum.

AD MATUTINUM.

Invit. Christum in Cruce confixum, quinque plagis vulneratum: * Venite adoremus.

Psl. Venite, exultemus.

Hymnus.

Pange lingua gloriosi Lauream certaminis. *Ut in Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra?

Psalmus 10.

In Domino confido: quomodo dicitis animae meae: * Transmigra in montem sicut passer?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam quae perfecisti, destruxerunt: * justus autem quid fecit.

Dominus in templo sancto suo, * Dominus in coelo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat ju-

stum et impium: * Qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: * Ignis, et sulphur, et Spiritus procellarum, pars calicis eorum

Quoniam justus Dominus, et justitias dilexit: * Aequitatem vidit vultus ejus.

Ant. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra?

Ant. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari?

Psalmus 14.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo? * Aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula,* et operatur justitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:

Nec fecit proximo suo malum, * et opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dominum glorificat:

Qui jurat proximo suo et non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, et munera super innocentem non accipit.

Qui facit haec, * non movebitur in aeternum.

Ant. Quare rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari?

Ant. Torcular calcavi solus, et de Gentibus non fuit vir mecum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus et mundo corde,* qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino: * et misericordiam a Deo salutari suo.

Attollite portas principes vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis et potens: Dominus potens in praelio.

Attollite portas principes vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae: * Dominus virtutum ipse est Rex gloriae.

Ant. Torcular calcavi solus, et de gentibus non fuit vir mecum.

℣. Foderunt manus meas, et pedes meos.

℟. Dinumeraverunt omnia ossa mea.

De Isaia Propheta.

Lectio I. Cap. 53.

Quis credidit auditui nostro, et brachium Domini cui revelatum est? Et ascendit sicut virgultum coram eo, et sicut radix de terra sitienti. Non est species ei, neque decor, et vidimus eum, et non erat aspectus, et desideravimus eum: despectum, et novissimum virorum, virum dolorum, et scientem infirmitatem, et quasi absconditus vultus ejus, et despectus, unde nec reputavimus eum. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit: Et nos putavimus eum quasi leprosum, et humiliatum. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra: Disciplina pacis nostrae super eum, et livore ejus sanati sumus.

℟. Gratificavit nos Deus in dilecto filio suo: * In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus in remissionem peccatorum.

℣. Ecce venit plenitudo temporis, in quo misit Deus filium suum in terras. In quo habemus.

Lectio II.

Omnes nos quasi oves erravimus, unusquisque in viam suam declinavit, et

posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Oblatus est, quia ipse voluit, et non aperuit os suum: sicut ovis ad occisionem ducetur, et quasi agnus coram tondente se obmutescet, et non aperiet os suum. De angustia, et de judicio sublatus est: generationem ejus quis enarrabit? Quia abscissus est de terra viventium: propter scelus populi mei percussi eum: et dabit impios pro sepultura, et divitem pro morte sua: eo quod iniquitatem non fecerit, neque dolus fuerit in ore ejus: et Dominus voluit conterere eum in infirmitate.

℟. Nos, qui aliquando eramus longe, facti sumus prope per sanguinem Jesu Christi: * Ipse est pax nostra, qui fecit utraque unum.

℣. A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris. Ipse est pax nostra.

Lectio III. Cap. 63.

Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? Iste formosus in stola sua, gradiens in multitudine fortitudinis suae. Ego qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus, et de gentibus non est vir mecum: calcavi eos in furore meo, et conculcavi eos in ira mea, et omnia indumenta mea inquinavi: dies enim ultionis in corde meo, annus Redemptionis meae venit: circumspexi, et non erat auxiliator; quaesivi, et non fuit, qui adjuvaret.

℣. In primogenito ex mortuis complacuit omnem plenitudinem Divinitatis inhabitare, et per eum reconciliari omnia in ipsum; * Pacificans per sanguinem Crucis ejus, sive quae in coelis, sive quae in terris sunt.

℟. Ipse est caput corporis Ecclesiae, in omnibus primatum tenens. Pacificans per sanguinem Crucis ejus.

Gloria Patri. Pacificans.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Foderunt manus meas, et pedes meos, dinumeraverunt omnia ossa mea.

Psalm. 21. Deus, Deus meus etc. pag. 74.

Ant. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.

Psalmus 65.

Jubilate Deo omnis terra, psalmum dicite nomini ejus: * date gloriam laudi ejus.

Dicite Deo, quam terribilia sunt opera tua Domine! * in multitudine virtutis tuae mentientur tibi inimici tui.

Omnis terra adoret te, et psallat tibi, * Psalmum dicat nomini tuo.

Venite, et videte opera Dei: * terribilis in consiliis super filios hominum.

Qui convertit mare in aridam, in flumine pertransibut pede: * ibi laetabimur in ipso.

Qui dominatur in virtute sua in aeternum, oculi ejus super Gentes respiciunt: * qui exasperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedicide Gentes Deum nostrum, * et auditam facite vocem laudis ejus.

Qui posuit animam meam ad vitam, * et non dedit in commotionem pedes meos.

Quoniam probasti nos, Deus: * igne nos examinasti, sicut examinatur argentum.

Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro: * imposuisti homines super capita nostra.

Transivimus per ignem, et aquam: * et eduxisti nos in refrigerium,

Introibo in domum tuam in holocaustis: * reddam tibi vota mea, quae distinxerunt labia mea.

Et locutum est os meum, * in tribulatione mea.

Holocausta medullata offeram tibi cum incenso arietum: * offeram tibi boves cum hircis.

Venite, audite, et narrabo, omnes, qui timetis Deum, * quanta fecit animae meae.

*

Ad ipsum ore meo clamavi, * et exaltavi sub lingua mea.

Iniquitatem si aspexi in corde meo, * non exaudiet Dominus.

Propterea exaudivit Deus, * attendit voci deprecationis meae.

Benedictus Deus, * qui non amovit orationem meam, et misericordiam suam a me.

Ant. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.

Ant. Vulnus et livor, et plaga tumens non est circumligata, nec curata medicamine, neque fota oleo.

Psalmus 75.

Notus in Judaea Deus: * in Israel magnum Nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus: et habitatio ejus in Sion.

Ibi confregit potentias arcuum, * scutum, gladium, et bellum.

Illuminans tu mirabiliter a montibus aeternis: * turbati sunt omnes insipientes corde.

Dormierunt somnum suum: * et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua, Deus Jacob, * dormitaverunt, qui ascenderunt equos.

Tu terribilis es, et quis resistet tibi? * ex tunc ira tua.

De coelo auditum fecisti judicium: * terra tremuit, et quievit.

Cum exurgeret in judicium Deus, * ut salvos faceret omnes mansuetos terrae.

Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: * et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete, et reddite Domino Deo vestro: * omnes, qui in circuitu ejus affertis munera.

Terribili, et ei, qui aufert spiritum principum, * terribili apud reges terrae.

Ant. Vulnus, et livor, et plaga tumens non est circumligata, nec curata medicamine, neque fota oleo.

℣. Vere languores nostros ipse tulit.

℟. Et dolores nostros ipse portavit.

De serm. Sancti Bernardi Abbatis.

Lib. de pass. Domini C. 51.

Lectio IV.

Captus est Jesus post plurimas illusiones tam Judaeorum, quam gentium: post sanguinis plures effusiones, clavis immitibus manibus simul, et pedibus perforatur: et configitur ligno Crucis Salvator noster mitissimus Jesus. Intuere, et respice rosam passionis sanguineae, quomodo rubet in indicium ardentissimae charitatis. Contendunt passio, et charitas: ista, ut plus ardeat: illa, ut plus rubeat.

℟. Per mortem destruxit Jesus eum, qui mortis habebat imperium: * Ut liberaret eos, qui timore mortis obnoxii erant servituti.

℣. Unde debuit per omnia fratribus assimilari, ut misericors fieret. Ut liberaret.

Lectio V.

Vide, quomodo hoc flore rosae floruerit optima vitis nostra rubicundus Jesus. Vide totum corpus, sicubi rosae sanguineae florem non invenias. Inspice manum unam et alteram, si florem rosae non invenias in utraque. Inspice pedem unum et alterum, numquid non rosei? Inspice lateris aperturam, quia nec illa caret rosa, quamvis ipsa subrubea sit, propter mixturam aquae; quia sicut narrat Evangelista, cum unus militum lancea latus ejus perforasset, exivit sanguis et aqua.

℟. Per hominem mors, et per hominem resurrectio mortuorum: * Et sicut in Adam omnes peccaverunt, ita in Christo omnes vivificabuntur.

℣. Novissime autem inimica destructur mors. Et sicut.

Ex eodem Divo Bernardo. Serm. de Passione Domini.

Lectio VI.

Respice Domine sancte Pater de sanctuario tuo, et de excelso Coelorum habitaculo: et intuere hanc sacrossantam hostiam, quam tibi offert magnus Pontifex

noster, sanctus puer tuus Dominus Jesus, pro peccatis fratrum suorum, et esto placabilis super multitudine malitiae nostrae. Cognosce Pater tunicam Filii tui Joseph. Heu! fera pessima devoravit eum, et conculcavit in furore suo vestimentum ejus: Ecce quinque scissuras lamentabiles in eo reliquit.

℟. Vidimus Jesum propter passionem mortis gloria et honore coronatum. * Ut pro omnibus gustaret mortem.

℣. Decebat eum, qui multos filios in gloriam adduxerat, auctorem salutis eorum per passionem consummari. Ut pro omnibus.

Gloria Patri. Ut pro omnibus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Quid sunt plagae istae in medio manuum tuarum.

Psal. 95. Cantate, *cum reliquis, ut pag.* 123.

Ant. His plagatus sum in domo eorum, qui me diligebant.

Antiphona. In amaritudine sermo meus est, et manus plagae meae aggravata est super gemitum meum.

℣. Ipse vulneratus est propter iniquitates nostras.

℟. Attritus est propter scelera nostra.

Lectio S. Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tempore: sciens Jesus, quia omnia consummata sunt, ut consummaretur scriptura, dixit: sitio. *Et reliqua.*

Homilia S. Cyrilli Episcopi Alexandr. lib. 12. Comment. in Joann.

Cum ab immanibus Judaeis omnis in Christum expleta esset impietas, nec quidquam jam ad summam crudelitatem reliquum esset, ad extremum caro Christi sanctissima proprium quiddam, ac naturale rursus patitur. Multis enim, ac variis doloribus exsiccata, siti torquetur. Graves siquidem dolores magnam ad

sitim commovendam vim habent, naturali quodam et inexplicabili calore humidum consumentes, et igneis ardoribus praecordia urentes.

℣. Manifestata est gratia Dei per illuminationem Salvatoris nostri Jesu Christi: * Qui destruxit mortem, illuminavit autem vitam in incorruptionem.

℟. Liberavit, et vocavit nos vocatione sua sancta per gratiam, quae data est nobis in Christo. Qui destruxit.

Lectio VIII.

Consummatum esse ait impietatis Judaicae modum, et impotentem saeviendi animum. Quid enim Judaei intentatum reliquerunt, aut quid non extremae crudelitatis adhibuerunt? Quod supplicii, aut contumeliae genus praetermiserunt? Quamobrem jure consummatum esse ait, sed hora jam eum ad praedicandum spiritibus, qui apud inferos erant, invitante. Advenit enim, ut mortuorum ac vivorum dominaretur ipsam: pro nobis mortem suscepit; communem hanc naturae nostrae passionem sustinuit in carne sua.

℣. Dignus es Domine accipere librum, et aperire signacula ejus, quoniam occisus es, et redemisti nos Deo, * In sanguine tuo.

℟. Fecisti enim nos Deo nostro regnum, et sacerdotes. In sanguine tuo. Gloria Patri. In sanguine tuo.

Lectio IX. de Homilia Feria.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Vere languores nostros ipse tulit, et dolores nostros ipse portavit.

Psalm. Dominus regnavit, *cum reliq.*

Ant. Ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra.

Ant. Alligavit Dominus plagam populi sui, et percussuram ejus sanavit.

Ant. Omnis, qui transibit, stupebit super omnes plagas ejus.

Ant. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, et videte, si est dolor, sicut dolor meus.

Capitulum Isaiae 53.

Christus vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra, cujus livore sanati sumus.

℟. Deo gratias.

Hymnus.

Lustra sex, qui jam peregit,
Tempus implens corporis,
Sponte libera Redemptor,
Passioni deditus,
Agnus in Crucis levatur
Immolandus stipite.

Felle potus ecce languet!
Spina, clavi, lancea
Mite corpus perforarunt,
Unda manat, et cruor:
Terra, pontus, astra, mundus,
Quo lavantur flumine.

Crux fidelis, inter omnes
Arbor una nobilis:
Sylva talem nulla profert
Fronde, flore, germine:
Dulce ferrum, dulce lignum,
Dulce pondus sustinent.

Flecte ramos arbor alta,
Tensa laxa viscera,
Et rigor lentescat ille,
Quem dedit nativitas;
Et superni membra Regis
Tende miti stipite.

Sola digna tu fuisti
Ferre mundi victimam,
Atque portum praeparare
Arca mundo naufrago,
Quam sacer cruor perunxit,
Fusus Agni corpore.

Sempiterna sit Beatae
Trinitati gloria:
Aequa Patri, Filioque,
Par decus Paraclyto,
Unius, Trinique nomen
Laudet Universitas. Amen.

℣. Videbunt, in quem transfixerunt.

℟. Et dolebunt super eum, ut in morte Primogeniti.

AD BENEDICTUS.

Ant. Unus militum Lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua.

Oratio.

Deus, qui unigeniti Filii tui passione, et per quinque vulnera ejus sanguinis effusione, humanam naturam, peccato perditam reparasti: tribue nobis, quaesumus, ut qui ab eo suscepta vulnera veneramur in terris, ejusdem pretiosissimi sanguinis fructum consequi mereamur in coelis. Per eumdem Dominum.

℟. Foderunt manus meas, * Et pedes meos. Foderunt.

℣. Dinumeraverunt omnia ossa mea. Et pedes. Gloria Patri. Foderunt.

℣. O vos omnes, qui transitis per viam.

℟. Attendite, et videte dolorem meum.

Fit com. Feriae.

AD PRIMAM.

Ant. Vere languores nostros.

Reliqua dicuntur, ut in psalterio.

Ad absolutionem Capituli.

Lectio brevis.

Tradidit Christus in morte animam suam, et cum sceleratis reputatus est, et ipse peccata multorum tulit, et pro transgressoribus rogavit.

℟. Deo gratias.

AD TERTIAM.

Ant. Ipse autem.

Capit. Christus vulneratus est propter iniquitates nostras, attritus est propter scelera nostra, cujus livore sanati sumus.

AD SEXTAM.

Ant. Alligavit Dominus.

Capitulum Isaiae 50.

Faciem meam non averti ab increpantibus, et conspuentibus in me, Dominus Deus auxiliator meus, et ideo non sum confusus.

℟. Deo gratias.

℟. Vere languores nostros * Ipse tulit. Vere.

℣. Et dolores nostros ipse portavit. Ipse tulit. Gloria Patri. Vere languores.

℣. Disciplina pacis nostrae super eum.

℟. Et livore ejus sanati sumus.

AD NONAM.

Ant. O vos omnes, qui transitis per viam.

Capitulum Isaiae 53.

Tradidit Christus in morte animam sum, *ut supra ad Prim. Lectio br.*

℟. Deo gratias.

℟. Ipse vulneratus est, * Propter iniquitates nostras. Ipse.

℣. Attritus est propter scelera nostra. Propter inquitates nostras. Gloria Patri. Ipse vulneratus est.

℣. Oblatus est, quia ipse voluit.

℟. Et non aperuit os suum.

Ad Vesperas.

Antiphonae, Psalmi, Capitulum, Hymnus etc. ℣. *ut in primis Vesperis.*

AD MAGNIFICAT.

Ant. Ego sum vestra Redemptio: manus meae, quae vos fecerunt, clavis confixae sunt; propter vos flagellis coesus sum, spinis coronatus sum; aquam petii pendens, et acetum porrexerunt; in escam meam fel dederunt, et in latus lanceam; mortuus, et sepultus resurrexit: vobiscum sum, et vivo in aeternum.

Oratio ut ad Laud.

Fit comm. Feriae.

FERIA SEXTA

post Dominicam IV. Quadrag.

DE PRETIOSISSIMO SANGUINE D. N. J. C.

Duplex majus.

(*Hocce Off. fit hac fer. de Indultu dd. 25. Jul. 1867, — primâ vero Dominicâ m. Julii fit de universali praecepto*).

Ad Vesperas.

Ant. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis vestibus de Bosra? iste formosus in stola sua.

Psalmi, ut in Dominica, sed loco ultimi dicitur:

Laudate Dominum omnes Gentes.

Ant. Ego, qui loquor justitiam, et propugnator sum ad salvandum.

Ant. Vestitus erat veste aspersa sanguine; et vocatur nomen ejus verbum Dei.

Ant. Quare ergo rubrum est indumentum tuum, et vestimenta tua, sicut calcantium in torculari?

Ant. Torcular calcavi solus, et de Gentibus non est vir mecum.

Capitulum Heb. 9.

Fratres, Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius, et perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa.

Hymnus.

Festivis resonent compita vocibus,
Cives laetitiam frontibus explicent:
Taedis flammiferis ordine prodeant
Instructi pueri, et senes.

Quem dura moriens Christus in arbore
Fudit multiplici vulnere sanguinem;
Nos facti memores, dum colimus, decet
Saltem fundere lacrymas.

Humano generi pernicies gravis
Adami veteris crimine contigit:
Adami integritas, et pietas novi
Vitam reddidit omnibus.

Clamorem validum summus ab aethere
Languentis Geniti si Pater audiit,
Placari potius sanguine debuit,
Et nobis veniam dare.

Hoc quicumque stolam sanguine proluit,
Abstergit maculas, et roseum decus,
Quo fiat similis protinus Angelis,
Et Regi placeat, capit.

A recto instabilis tramite postmodum
Se nullus retrahat; meta sed ultima
Tangatur: tribuet nobile praemium,
Qui cursum Deus adjuvat.

Nobis propitius sit Genitor potens,
Ut quos Unigeni sanguine Filii

Emisti, et placido Flamine recreas,
Coeli ad culmina transferas. Amen.

℟. Redemisti nos Domine in sanguine tuo.
℣. Et fecisti nos Deo nostro Regnum.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Accesistis ad Sion montem, et civitatem Dei viventis, Jerusalem coelestem, et testamenti novi mediatorem Jesum, et sanguinis aspersionem, melius loquentem, quam Abel.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Unigenitum Filium tuum mundi Redemptorem constituisti, ac ejus sanguine placari voluisti: concede, quaesumus, salutis nostrae pretium solemni cultu ita venerari, atque a praesentis vitae malis ejus virtute defendi in terris, ut fructu perpetuo laetemur in coelis. Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus sancti.

Et fit comm. Feriae.

AD MATUTINUM.

Invit. Christum Dei filium, qui suo nos redemit sanguine, * venite adorèmus.

Psalm. Venite, exultemus.

Hymnus.

Ira justa Conditoris,
Imbre aquarum vindice,
Criminosum mersit orbem,
Noe in arca sospite:
Mira tandem vis amoris
Lavit orbem sanguine.

Tam salubri terra felix
Irrigata pluvia,
Ante spinis, quae scatebat,
Germinavit flosculos,
Inque nectaris saporem
Transiere absynthia.

Triste protinus venenum
Dirus anguis posuit,
Et cruenta belluarum
Desiit ferocia:
Mitis agni vulnerati
Haec fuit victoria.

O scientiae supernae
Altitudo impervia!
O svavitas benigni
Praedicanda pectoris!
Servus erat morte dignus,
Rex luit poenam optimus.

Quando culpis provocamus
Ultionem Judicis,
Tunc loquentis protegamur
Sanguinis praesentia;
Ingruentium malorum
Tunc recedant agmina.

Te redemptus laudet orbis
Grata servans munera,
O salutis sempiternae
Dux et Auctor inclyte,
Qui tenes beata regna
Cum Parente, et Spiritu.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Postquam consummati sunt dies octo, ut circumcideretur puer, vocatum est nomen ejus Jesus.

Psalm. 2. Quare fremuerunt etc. pag. 73.

Ant. Factus in agonia prolixius orabat, et factus est sudor ejus, sicut guttae sanguinis decurrentis in terram.

Pslm. 3. Domine p. 63.

Ant. Judas, qui eum tradidit, poenitentia ductus, retulit triginta argenteos, dicens: peccavi tradens sanguinem justum.

Psalmus 15. Conserva pag. 144.

℣. Redemisti nos Domine.

℟. In sanguine tuo.

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebraeos.

Lectio 1. Hebr. 9.

Christus assistens Pontifex futurorum bonorum per amplius, et perfectius tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum, aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum, et taurorum, et cinis vitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quanto magis sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad serviendum Deo viventi? et ideo novi testamenti mediator est, ut morte intercedente, in redemptionem earum praevaricationum, quae erant sub priori testamento, repromissionem accipiant, qui

vocati sunt aeternae haereditatis.

℟. Jesus, ut sanctificaret per suum sanguinem populum, extra portam passus est: * Exeamus igitur ad eum extra castra, improperium ejus portantes.

℣. Nondum enim usque ad sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes. Exeamus igitur.

Lectio II.

Ubi enim testamentum est, mors, necesse est, intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est: alioquin nondum valet, dum vivit, qui testatus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est. Lecto enim omni mandato Legis a Moyse universo populo, accipiens sanguinem vitulorum et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit, dicens: hic sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus; etiam tabernaculum, et omnia vasa ministerii sanguine similiter aspersit. Et omnia pene in sanguine secundum legem mundantur: et sine sanguinis effusione non fit remissio.

℟. Moyses sumptum sanguinem respersit in populum, * Et ait: hic est sanguis foederis, quod pepigit Dominus vobiscum.

℣. Fide celebravit Pascha et sanguinis effusione; ne, qui vastabat primitiva, tangeret eos. Et ait.

Lectio III.

Habentes itaque, fratres, fiduciam in introitu Sanctorum in sanguine Christi, quam initiavit nobis viam novam, et viventem per velamen, id est carnem suam, et Sacerdotem magnum super domum Dei: accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, aspersi corda a conscientia mala, et abluti corpus aqua munda, teneamus spei nostrae confessionem indeclinabilem (fidelis enim est, qui repromisit) et consideremus invicem in

provocationem charitatis et bonorum operum.

℟. Vos, qui aliquando eratis longe, facti estis prope in sanguine Christi: * Ipse enim est pax nostra, qui fecit utraque unum.

℣. Complacuit per eum reconciliare omnia in ipsum, pacificans per sanguinem crucis ejus, sive quae in terris, sive quae in coelis sunt. Ipse enim. Gloria Patri. Ipse.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Pilatus volens populo satisfacere, tradidit illis Jesum flagellis caesum.

Psalmus. Dominus regit me. *pag. 113.*

Ant. Videns autem, quia nihil proficeret, accepta aqua, lavit manus coram populo, dicens: imnocens ego sum a sanguine justi hujus.

Psalmus 29. Exaltabo. *pag. 148.*

Ant. Et respondens universus populus, dixit: sanguis ejus super nos, et super filios nostros.

Psl. 63. Exaudi *pag.* 59.

℣. Sanguis Jesu Christi filii Dei.

℟. Emundet nos ab omni peccato.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Lectio IV.

Vultis sanguinis Christi audire virtutem? redeamus ad ejus exemplum, et priorem typum recordemur, et pristinam scripturam narremus. In Aegypto, nocte media, Aegiptiis Deus plagam decimam minabatur, ut eorum primogenita deperirent quia primogenitum ejus populum detinebant. Sed ne amata plebs Judaeorum una cum illis periclitaretur, quia unus locus continebat universos, remedium discretionis inventum est. Proinde exemplum mirabile, ut discas in veritate virtutem: ira divinae indignationis sperabatur, et domos singulas mortifer circumibat. Quid igitur Moyses? occidite, inquit, agnum anniculum, et sanguine ejus linite januas. Quid ais Moyses? sanguis ovis rationalem hominem liberare consvevit?

valde, inquit; non eo quod sanguis est, sed quia Dominici Sanguinis per eum demonstratur exemplum.

℟. In timore incolatus vestri conversamini: * Scientes quod non corruptibilibus auro, vel argento redempti estis

℣. Sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi. Scientes quod.

Lectio V.

Nam sicut regnantium statuae, quae sine causa sunt et sermone, non nunquam ad se confugientibus hominibus, anima et ratione decoratis, subvenire consueverunt, non quia sunt aere confectae, sed qua retinent imaginem principalen: ita et sanguis ille, qui irrationalis fuit, animas habentes homines liberavit; non quia sanguis fuit, sed quia hujus sanguinis ostendebat adventum. Et tunc Angelus ille vastator, cum linitos postes, atque aditus perviderat, transjecit gressus, et non est ausus intrare. Nunc ergo, si viderit inimicus, non postibus impositum sanguinem typi, sed fidelium ore lucentem sanguinem veritatis Christi, templi postibus dedicatum, multo magis se subtrahet. Si enim Angelus cessit exemplo, quanto magis terrebitur inimicus, si ipsam perspexerit veritatem? Vis et aliam hujus sanguinis scrutari virtutem? volo. Unde primum cucurrit, inspicias, et de quo fonte manavit. De ipsa primum cruce processit; latus illud Dominicum initium fuit. Mortuo enim, ait, Jesu, et adhuc in cruce pendente, approximat miles: latus lancea percussit, et exinde aqua fluxit, et sanguis. Unum baptismatis symbolum, aliud sacramenti. Ideo non ait: Exiit sanguis, et aqua; sed exiit aqua primum et sanguis: quia primum baptismate diluimur, et postea mysterio dedicamur.

℟. Empti enim estis pretio magno: * Glorificate, et portate Deum in corpore vestro.

℣. Pretio empti estis: nolite fieri servi hominum. Glorificate.

Lectio VI.

Latus miles aperuit, et templi sancti parietem patefecit. Et ego thesaurum praeclarum inveni, et fulgentes divitias me gratulor reperire. Sic et de illo agno factum est. Judaei ovem occiderunt, et ego fructum de sacramento cognovi. De latere sanguis et aqua. Nolo tam facile, auditor, transeas tanti secreta mysterii. Restat enim mihi mystica, atque secretalis oratio. Dixi baptismatis symbolum, et mysteriorum, aquam illam, et sanguinem demonstrare. Ex his enim sancta fundata est Ecclesia per lavacri regenerationem, et renovationem Spiritus sancti. Per baptisma, inquam, et mysteria, quae ex latere videntur esse prolata. Ex latere igitur suo Christus aedificavit Ecclesiam, sicut de latere Adam ejus conjux Eva prolata est. Nam hac de causa Paulus quoque testatur, dicens: de corpore ejus, et de ossibus ejus sumus; latus videlicet illud significans. Nam, sicut de illo latere Deus fecit foeminam procreari: sic et de suo latere Christus aquam nobis, et sanguinem dedit, unde repararetur Ecclesia.*)

℟. Commendat charitatem suam Deus in nobis: * Quoniam, cum adhuc peccatores essemus, secundum tempus Christus pro nobis mortuus est.

℣. Multo igitur magis nunc justificati in sanguine ipsius, salvi erimus ab ira per ipsum. Quoniam. Gloria Patri. Quoniam.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Exivit ergo Jesus, portans coronam spineam, et

*) Allinea: „Et hujus pretiosissimi Sanguinis, cujus miraculosa portio, in oppido Ludbreg Apostolica inquisitione recognita, ac diuturna fidelium devotione comprobata asservatur, ut jugem memoriam coleremus, Pius VI. Romanus Pontifex praesens officium a saeculari Archi-Dioecesis Zagrabiensis Clero quotannis recitari indulsit," — porro transumitur: non, ut illa ad hocce ab Eccles. ordinatum Officium legatur; sed ut memoria momenti respectivae extraordinariae Fidelium devotionis in Ludbreg, allegative ab aevo Papae Julii II. vigentis, interrumpi non censeatur.

purpureum vestimentum, et dixit eis: ecce Homo.

Psalmus 73.

Ut quid Deus repulisti in finem: * iratus est furor tuus super oves pascuae tuae?

Memor esto congregationis tuae: * quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam haereditatis tuae: * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in superbias eorum in finem: * quanta malignatus est inimicus in sancto!

Et gloriati sunt, qui oderunt te: * in medio solemnitatis tuae.

Posuerunt signa sua, signa: * et non cognoverunt sicut in exitu super summum.

Quasi in sylva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum: * in securi, et ascia dejecerunt eam.

Incenderunt igni Sanctuarium tuum: * in terra polluerunt tabernaculum nominis tui.

Dixerunt in corde suo cognatio eorum simul: * quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra.

Signa nostra non vidimus, jam non est Propheta: * et nos non cognoscet amplius.

Usquequo, Deus, improperabit inimicus: * irritat adversarius nomen tuum in finem?

Ut quid avertis manum tuam, et dexteram tuam: * de medio sinu tuo in finem?

Deus autem Rex noster ante saecula: * operatus est salutem in medio terrae.

Tu confirmasti in virtute tua mare: * contribulasti capita draconum in aquis.

Tu confregisti capita draconis: * dedisti eum escam populis Aethiopum.

Tu dirupisti fontes et torrentes: * tu siccasti fluvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox: * tu fabricatus es auroram, et solem.

Tu fecisti omnes terminos terrae: * aestatem et ver tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimicus improperavit Domino: * et populus insipiens incitavit nomen tuum.

Ne tradas bestiis animas confitentes tibi, * et animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem.

Respice in testamentum tuum: * quia repleti sunt, qui obscurati sunt terrae domibus iniquitatum.

Ne avertatur humilis factus confusus: * pauper et inops laudabunt nomen tuum.

Exurge, Deus, judica causam tuam: * memor esto improperiorum tuorum, eorum, quae ab insipiente sunt tota die.

Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: * superbia eorum, qui te oderunt, ascendit semper. Gloria Patri.

Ant. Exivit ergo Jesus, portans coronam spineam, et purpureum vestimentum, et dixit eis: Ecce Homo.

Ant. Et bajulans sibi crucem, exivit in eum, qui dicitur Calvariae locum: ubi crucifixerunt eum.

Psalmus 87. Domine, *pag. 64.*

Ant. Ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura; sed unus militum lancea latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua.

Psalmus 93.

Deus ultionum Dominus: * Deus ultionum libere egit.

Exaltare, qui judicas terram: * redde retributionem superbis.

Usquequo peccatores, Domine: * usquequo peccatores gloriabuntur?

Effabuntur, et loquentur iniquitatem: * loquentur omnes, qui operantur injustitiam?

Populum tuum, Domine, humiliaverunt: * et haereditatem tuam vexaverunt.

Viduam, et advenam interfecerunt, * et pupillos occiderunt.

Et dixerunt: non videbit Dominus: * nec intelliget Deus Jacob.

Intelligite insipientes in populo: * et stulti aliquando sapite.

*

Qui plantavit aurem, non audiet? * aut qui finxit oculum, non considerat?

Qui corripit Gentes, non arguet? * qui docet hominem scientiam?

Dominus scit cogitationes hominum: * quoniam vanae sunt.

Beatus homo, quem tu erudieris, Domine, * et de lege tua docueris eum.

Ut mitiges ei a diebus malis: * donec fodiatur peccatori fovea.

Quia non repellet Dominus plebem suam: * et haereditatem suam non derelinquet.

Quoadusque justitia convertatur in judicium: * et qui juxta illam, omnes, qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversus malignantes? aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?

Nisi quia Dominus adjuvit me: * paulo minus habitasset in inferno anima mea.

Si dicebam: motus est pes meus: * misericordia tua, Domine, adjuvabat me.

Secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo: * consolationes tuae laetificaverunt animam meam.

Numquid adhaeret tibi sedes iniquitatis: * qui fingis laborem in praecepto?

Captabunt in animam justi: * et sanguinem innocentem condemnabunt.

Et factus est mihi Dominus in refugium, * et Deus meus in adjutorium spei meae.

Et reddet illis iniquitatem ipsorum, et in malitia eorum disperdet eos: * disperdet illos Dominus Deus noster.

Ant. Ut viderunt eum jam mortuum, non fregerunt ejus crura, sed unus militum lancea Latus ejus aperuit, et continuo exivit sanguis et aqua.

℣. Christus dilexit nos.

℟. Et lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo.

Lectio sancti Evang. secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tempore: cum accepisset Jesus acetum, dixit: consummatum est. Et inclinato capite, tradidit spiritum. *Et reliqua.*

Homilia S. Augustini Episcopi.

Vigilanti verbo Evangelista usus est, ut non diceret: Latus ejus percussit, aut vulneravit, aut quid aliud, sed aperuit: ut illic quodammodo vitae ostium panderetur, unde Sacramenta Ecclesiae manaverunt, sine quibus ad vitam, quae vera vita est, non intratur. Ille sanguis in remissionem fusus est peccatorum. Aqua illa salutare temperat poculum; haec et lavacrum praestat, et potum. Hoc praenuntiabat, quod Noe in latere Arcae ostium facere jussus est, quo intrarent animalia, quae non erant diluvio peritura, quibus praefigurabatur Ecclesia. Propter hoc prima mulier facta est de latere viri dormientis, et appellata est vita, materque vivorum. Magnum quippe significavit bonum, ante magnum praevaricationis malum. §. Hic secundus Adam inclinato capite in Cruce dormivit; ut inde formaretur ei conjux, quae de latere dormientis effluxit. O mors! unde mortui reviviscunt. Quid isto sanguine mundius? Quid vulnere isto salubrius?

℟. Hic est, qui venit per aquam, et sanguinem, Jesus Christus: * Non in aqua solum, sed in aqua, et sanguine.

℣. In die illa erit fons patens domui David, et habitantibus Jerusalem in ablutionem peccatoris. Non in aqua.

Lectio VIII.

Tenebantur homines captivi sub diabolo, et daemonibus serviebant. Sed redempti sunt a captivitate. Vendere enim se potuerunt; sed redimere non potuerunt. §. Venit Redemptor, et dedit pretium. Fudit sanguinem suum, et emit orbem terrarum. Quaeritis, quid emerit? Videte, quid dederit, et invenietis, quid emerit. Sanguis Christi pretium est. Tanti, quid

valet? quid, nisi totus orbis? quid, nisi omnes Gentes? valde ingrati sunt pretio suo, aut multum superbi sunt, qui dicunt, aut illud tam parum esse, ut solos Afros emerit, aut se tam magnos esse, pro quibus solis illud sit datum. Non ergo exultent, non superbiant, pro toto dedit, quantum dedit.

℟. Praedestinavit nos Deus, in adoptionem Filiorum per Jesum Christum; * In quo habemus redemptionem per sanguinem ejus.

℣. Remissionem peccatorum secundum divitias gratiae ejus, quae superabundavit in nobis. In quo. Gloria Patri. In quo.

IX. L. Homilia Fer.

Si hoc festum transferatur in aliam diem non habentem Lectionem ppr. alicujus Sancti simplicis, tunc L. VIII. sumitur ad sign. §. in L. VII. usq. §. in L. VIII.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Hi, qui amicti sunt stolis albis; qui sunt, et unde venerunt?

Psalmi de Dominica.

Ant. Hi sunt, qui venerunt de tribulatione magna, et laverunt stolas suas in sanguine Agni.

Ant. Ideo sunt ante Thronum Dei, et serviunt ei die, ac nocte.

Ant. Et ipsi vicerunt draconem propter sanguinem Agni, et propter testamentum Verbi sui.

Ant. Beati, qui lavant stolas suas in sanguine Agni.

Capit. Haeb. 9.

Fratres: Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius, et perfectius Tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium Sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa.

Hymnus.

Salvete Christi vulnera,
Immensi amoris pignora,
Quibus perennes rivuli
Manant rubentis sanguinis.

Nitore stellas vincitis,
Rosas odore et balsama,
Pretio lapillos indicos,
Mellis favos dulcedine.

Per vos patet gratissimum
Nostris asylum mentibus;
Non huc furor minantium
Umquam penetrat hostium.

Quot Jesus in Praetorio
Flagella nudus excipit!
Quot scissa pellis undique
Stillat cruoris guttulas!

Frontem venustam, proh dolor!
Corona pungit spinea,
Clavi retusa cuspide
Pedes manusque perforant.

Postquam sed ille tradidit
Amans, volensque spiritum,
Pectus feritur lancea,
Geminusque liquor exilit.

Ut plena sit redemptio,
Sub torculari stringitur;
Suique Jesus immemor,
Sibi nil reservat sanguinis.

Venite quotquot criminum
Funesta labes inficit:
In hoc salutis balneo,
Qui se lavat, mundabitur.

Summi ad Parentis dexteram
Sedenti habenda est gratia,
Qui nos redemit sanguine,
Sanctoque firmat Spiritu.
Amen.

℣. Justificati in sanguine Christi.

℟. Salvi erimus ab ira per ipsum.

AD BENEDICTUS.

Ant. Erit sanguis Agni vobis in signum, dicit Dominus: et videbo sanguinem, et transibo vos, nec erit in vobis plaga disperdens.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui unigenitum Filium tuum Mundi Redemptorem constituisti, ac ejus sanguine placari voluisti: concede, quaesumus, salutis nostrae pretium solemni cultu ita venerari, atque a praesentis vitae malis ejus virtute defendi in terris, ut fructu perpetuo laetemur in Coelis. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti.

Et fit commemor. Fer. Ad Primam in ℟. dic.

℣. Qui tuo nos sanguine redemisti.

AD TERTIAM.

Ant. Hi sunt, qui venerunt.

Capitulum.

Fratres, Christus assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius et perfectius Tabernaculum non manufactum, id est, non hujus creationis, neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa.

℟. Redemisti nos Domine. *In sanguine tuo. Redemisti.

℣. Ex omni tribu, et lingua, et populo, et natione. In sanguine tuo. Gloria Patri. Redemisti.

℣. Sanguis Jesu Christi Filii Dei.

℟. Emundat nos ab omni peccato.

AD SEXTAM.

Ant. Ideo sunt.

Capitul. Haeb. 9.

Si sanguis hircorum et taurorum, et cinis vitulae aspersus, inquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quanto magis sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis, ad serviendum Deo viventi?

℟. Sanguis Jesu Christi Filii Dei. * Emundat nos, Sanguis.

℣. Ab omni peccato. Emundat nos. Gloria Patri. Sanguis Jesu.

℣. Christus dilexit nos.

℟. Et lavit nos in sanguine suo.

AD NONAM.

Antiph. Beati.

Capitul. Haeb 9.

Accipiens Moyses sanguinem vitulorum, et hircorum cum aqua, et lana coccinea, et hyssopo, ipsum quoque librum, et omnem populum aspersit, dicens: Hic sanguis testamenti, quod mandavit ad vos Deus.

℟. Christus dilexit nos, et lavit nos. * In sanguine suo. Christus.

℣. Et fecit nos Regnum, et Sacerdotes Deo, et Patri. In sanguine suo.

Gloria P. Christus dilexit.

℣. Justificati in sanguine Christi.

℟. Salvi erimus ab ira per ipsum.

In II. Vesper. Antiph., Psalmi et Hymnus, ut in primis: sed loco ultimi Psalmi dicitur: Lauda Jerusalem Dominum, *ut in Sabatho ultim. Psalm.*

℣. Te ergo quaesumus, tuis famulis subveni.

℟. Quos pretioso sanguine redemisti.

AD MAGNIFICAT.

Antiph. Habebitis autem hunc diem in monumentum: et celebrabitis eum solemnem Domino in generationibus vestris cultu sempiterno.

Oratio ut ad Laudes.

Et fit Commem. Feriae.

FESTA APRILIS.

DIE XXIII. APRILIS.

S. ADALBERTI EPISC. et MART.

Regnique Hungariae Patroni dupl. I. Cl. cum Octav.

Omnia de communi Mart. temp. Pasch. praeter seq.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui hodierna die Beatum Adalbertum Martyrem tuum atque Pontificem, merito passionis Sanctis tuis sociare dignatus es: tribue quaesumus, ut per ejus exempla ad patriam perveniamus aeternam. Per Dominum.

Non fit commem. de Ss. Sotero et Cajo Pont.

Lect. 1. Noct. de communi unius Mart. Pontif. A Mileto.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Adalbertus in Bohemia nobilissimis ortus parentibus, patre Slaunico Libecensi Comite, matre vero Strezuslava: cum admodum puer, in periculosum incidisset

morbum, a parentibus Deo et Matri ejus sanctissimae fuit oblatus. Moxque, ut aetas tulit, eum parentes in divino servitio diligenter instituerunt. Deinde Magdeburgensi Archiepiscopo educandum tradiderunt: quem ille, ob eximiam indolem, insignemque in pietatis ac litterrarum studiis profectum, magno amore complexus, suo proprio nomine Adalbertum in confirmatione vocari voluit, cum antea populari nomine Voitechus appellaretur. Mansit autem apud Archiepiscopum Magdeburgensem Adalbertus tamdiu, donec pietatis, ac litterarum studiis insigniter esset excultus.

Lectio V.

Mortuo interea Ditmaro episcopo Pragensi, in Episcopatu successit. Episcopatum sanctissime magna vitae continentia, assidua gregis pauperumque cura gessit. Mensa ejus duodecim pauperes alebat semper: somni locus humus, et subjectus capiti lapis erat: pie severus et graviter mitis fuit. Quia vero contumacis populi gravia peccata corrigere non poterat, anxius animi Romam abiit: ubi sedem Apostolicam consuluit. Ibi in sancti Bonifacii claustro religiosam vitam quinquennio egit. Pragenses orbitatis pertaesi, ipsum, ut redeat, rogant: et accedente Archiepiscopi Moguntini petitione exoratus Pontifex maximus, Adalbertum ad suos redire jubet. Reducem Pragenses laeti recipiunt. Verum, paulo post ad priora relapsi, sacras aedes invadunt; sontesque, qui ad illas confugerant, per vim ereptos interficiunt. Rursum igitur illos deserit Adalbertus; animoque ad conversionem gentium, martyriumque dudum destinato, Romam revertitur, benedictionem Apostolicam in eum finem impetraturus.

Lectio VI.

Romae constitutum Adalbertum, denuo Moguntinus et Pragenses repetunt. Is vero jussu Pontificis iterum

rediens, intelligit in itinere, fratres suos a Pragensibus esse interfectos: et animos illorum penitus a se alienatos videns, Deo gratiis actis, institutum convertendi gentes, quod Romanus Pontifex probaverat, prosequendum constituit. Itaque in Hungariam venit: principemque ejus gentis Geysam, ac populum. in fide christiana erudiens; postquam sanctum Stephanum regem Geysae principis filium, sacra baptismatis unda abluisset, ac in tenera aetate praeceptis christianae fidei imbuisset, re christiana in Pannoniis constituta, ad alias gentes, pro ejusdem fidei propagatione, migrare decrevit. Poloniam salutaribus documentis triennio instituit: et Rauzino fatre in Archiepiscopatum Gnesnensem substituto, ipse in Prussiam, idolis adhuc servientem, proficiscitur. Ubi, dum sedulo christianam religionem propagat, apud Fisshausum, sinus Venedici oppidum, inter sacrificandum lanceis transfixus est, et capite abscisso gloriosum consumavit martyrium. Corpus ejus a Boleslao Chabro redemptum, prius in Tremesnense monasterium, deinde Gnesnam honorifice translatum est.

℟. Filiae Jerusalem.

In III. Noct. Homilia S. Augustini Episc. in Evangel. Ego sum vitis vera *commun. Mart. temp. Pasch.*

In II. Vesp. fit comm. de S. Georgio Mart.

DIE XXIV. APRILIS.

FESTUM S. GEORGII M.

Duplex.

Officium ut in Breviario heri sub ritu semiduplici exstat.

DIE XXVIII. APRIL.

Sexta die infra Octavam

S. ADALBERTI EP. et MART.

Semiduplex

Omnia ut in die Festo praeter seq.

In I. Noct. Lectiones de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

In Nativit. Ss. Nazarii et Celsi Martyrum.

Lectio IV.

Immensa Dei nostri pietas, multiplex ad bonitatem, et artifex ad salutem, proponens arduam virtutum palmam raro appetitore pretiosam, in paucorum triumphis, plurimorum commodis prospicit. Illorum siquidem merita nostra vult esse suffragia: simulque, dum nobis fidem veram duro martyrii agone commendat, afflictionem praecedentium, instructionem efficit posterorum. Quanta est circa nos Dei nostri sollicitudo, illos examinat, ut nos erudiat: illos conterit, ut nos acquirat, eorumque cruciatus, nostros vult esse profectus.

℟. Lux perpetua lucebit Sanctis tuis, Domine, * Et aeternitas temporum, Alleluja, Alleluja.

℣. Laetitia sempiterna erit super capita eorum, gaudium et exultationem obtinebunt. Et aeternitas.

Lectio V.

Merito ergo eos colimus, qui periculis suis pugnant, et nostris utilitatibus militant: qui per lucis, vitaeque contemptum edocent nos, quantum Deo nostro debeamus affectum. Noverimus itaque, quia non sine magno discrimine, de religionis veritate dubitamus, quam tantorum sanguine confirmatam videmus. Magni periculi res est, si post Prophetarum oracula, post Apostolorum testimonia, post Martyrum vulnera, veterem fidem quasi novellam discutere praesumas: et post tam manifestos duces, in errore permaneas, et post morientium sudores, otiosa disputatione contendas.

℟. In servis suis, alleluja, * Consolabitur Deus, alleluja.

℣. Judicabit Dominus populum suum, et in servis suis. Consolabitur.

Lectio VI.

Veneremur ergo in sanctorum gloria fidem nostram. Quomodo fidem nostram? Ab

istis enim, dum mortis tolerantia indubitanter excipitur, spes immortalitatis evidenter asseritur. Numquam enim hanc vitam tam constanter expenderent, nisi esse alteram incomparabiliter beatiorem, perfecta definitione sentirent. In sanctis itaque praeconibus veritatis, resurrectionis est auctoritas. Prompti enim pereunt in melius reparandi, quibus per angustias tribulationum aperitur exitus ad amplitudinem gaudiorum.

℟. Filiae Jerusalem, venite, et videte Martyres cum coronis, quibus coronavit eos Dominus. * In die solemnitatis et laetitiae, alleluja.

℣. Quoniam confortavit seras portarum tuarum, benedixit filios tuos in te.

In die.

Gloria Patri. In die.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 15.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Ego sum vitis vera: et Pater meus agricola est. *Et reliq.*

De Homilia S. Augustini Episc.

Tractat. 81. in Joannem.

Vitem se esse dixit Jesus et discipulos suos palmites, et agricolam Patrem: unde jam pridem, sicut potuimus, disputatum est. In hac autem lectione, cum adhuc de seipso, qui est vitis, et de suis palmitibus, hoc est discipulis, loqueretur: Manete, inquit, in me, et Ego in vobis: non eo modo illi in ipso, sicut ipse in illis. Utrumque autem prodest non ipsi, sed illis. Ita quippe in vite sunt palmites, ut viti non conferant, sed inde accipiant unde vivant: ita vero vitis est in palmitibus, ut vitale alimentum subministret illis non sumat ab eis. Ac per hoc, et manentem in se habere Christum et manere in Christo; discipulis prodest utrumque, non Christo. Nam praeciso palmite, potest de viva radice alius pullulare: qui

autem praecisus est, sine radice non potest vivere.

℟. Ego sum vitis vera, et vos palmites: * Qui manet in me, et ego in eo, hic fert fructum multum, alleluja, alleluja

℣. Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos. Qui manet.

Lectio VIII.

Denique adjungit, et dicit: Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso, nisi manserit in vite, sic nec vos, nisi in me manseritis. Magna gratiae commendatio, fratres mei, corda instruit humilium, ora obstruit superborum. Ecce cui, si audent, respondeant, qui ignorantes Dei justitiam, et suam volentes constituere, justiae Dei non sunt subjecti. Ecce cui respondeant, sibi placentes, et ad bona opera facienda Deum sibi necessarium non putantes. Nonne huic resistunt veritati, homines mente corrupti, reprobi circa fidem, qui respondent et loquuntur iniquitatem, dicentes: A Deo habemus, quod homines sumus; a nobis ipsis autem, quod justi sumus? Quid dicitis? Quid vos ipsos decipitis, non assertores, sed praecipitatores liberi arbitrii, ex alto elationis per inania praesumptionis, in profunda submersionis? Neque vox vestra est, quod homo ex semetipso facit justitiam: hoc est altum elationis vestrae.

℟. Candidi facti sunt Nazaraei ejus, alleluja, splendorem Deo dederunt, alleluja, * Et sicut lac coagulati sunt, alleluja, alleluja.

℣. Candidiores nive, nitidiores lacte, rubicundiores ebore antiquo, saphiro pulchriores. Et sicut.

Gloria Patri. Et sicut.

Lectio IX. de S. Vitale M. ut in Breviario.

DIE XXX. APRIL.

OCTAVA S. ADALBERTI EP. et M.

Duplex.

Omnia ut in die Festo praeter seq.

In I. Vesp. comm. de S. Petro Mart. ut in Brev.

In I. Noctur. Lectiones de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

De Serm. S. Ambrosii Episcopi.

Tom. 5. Serm. 6. de Natali Ss. Mm. Octavii sociorum.

Lectio IV.

Exemplo Martyrum didicimus Christo credere, didicimus contumeliis vitam aeternam quaerere, mortem didicimus non timere. Videte ergo quid Martyribus debeamus, in quo alter tortus est, ut alter salvaretur: alter carnificem pertulit, ut Christum alter agnosceret: alter morti addictus est, ut alius vita potiretur aeterna: et ad postremum sanctus occisus est, ut peccator evaderet. Beati igitur Martyres, nec sibi vixerunt, nec sibi sunt mortui: exemplum enim nobis reliquerunt, bene vivendo, conversationis; tolerando fortiter, passionis. Nam ideo Dominus per totum mundum, diversis in locis pati Martyres voluit, ut tamquam idonei testes, nos praesenti quodam fidei exemplo suae confessionis urgerent: ut humana fragilitas, quae praedicationi Dominicae aditu longiore vix credit, vel praesenti oculorum martyrio crederet beatorum.

Lectio V.

Cuncti igitur Martyres devotissime percolendi sunt: sed specialiter ii venerandi sunt a nobis, quorum reliquias possidemus. Illi enim nos orationibus adjuvant; isti etiam adjuvant passione. Cum his autem nobis familiaritas est: semper enim nobiscum sunt, nobiscum morantur; hoc est, et in corpore nos viventes custodiunt, et de corpore recedentes excipiunt: hic, ne peccatorum nos labes absumat: ibi, ne inferni horror invadat. Nam ideo hoc a majoribus provisum est, ut sanctorum ossibus nostra corpora sociemus: ut dum illos tartarus metuit, nos poena non tangat: dum illis Christus illuminat, nobis tenebrarum caligo diffugiat.

Lectio VI.

Cum sanctis ergo Martyribus quiescentes, evadimus inferni tenebras eorum propriis meritis, attamen consocii sanctitate. Ait enim Dominus Petro: Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, et portae inferi non praevalebunt ei. Si ergo Apostolo et Martyri Petro, inferni porta non praevalet: quisquis sociatur Martyri, tartaro non tenetur. Martyres enim inferni porta non possidet, quoniam eos paradisi regna suscipiunt. Nam videmus eos utique jam regnare; cernimus enim ab iis frequenter obsessos ab immundissimis daemonibus homines liberari: ita ut coelesti medicina, et captiva anima de diaboli laqueis eruatur, et ipse diabolus vinculis igneis alligatus, producatur de sua captivitate captivus; ut qui praedam paulo ante ceperat, ipse subdatur in praedam.

In III. Noct. Homilia S. Augustini Episc. in Evang. Ego sum vitis, vos palmit. *commun. Martyr. temp. Paschali.*

Vesperae de SS. Philippo et Jacobo Apostolis, et comm. diei Octav. S. Adalberti Episc. Mart.

FESTA MAJI.

DIE IV. MAJI.

IN FESTO S. FLORIANI M.

Dupl. maj.

De comm. un. Martyris praeter seq.

Oratio.

Praesta ut intercedente. *Ex eodem communi.*

Lectiones primi Nocturni: Fratres, debitores. *Ex comm. plur. Martyrum, cum* ℟℟. Beatus vir. *ex eodem comm. tempore Paschali.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Saeviente in Christianos Diocletiani, et Maximiani

persecutione, cum Aquilinus, Norici Ripensis Praeses, in Christi cultores ad Laureaci castrum acerrime animadverteret, et ad quadraginta eo nomine vinctos, multisque supplicis maceratos in carcerem conjecisset, Florianus iisdem religionis, et militiae societate conjunctus, sancto fidei ardore incensus, ac sanguinem pro Christo profundere cupiens, Laureacum advolat, sicque ad excellentioris militiae coronam glorioso certamine contendit.

℟. Lux perpetua lucebit Sanctis tuis Domine, * Et aeternitas temporum, alleluja, alleluja.

℣. Laetitia sempiterna erit super capita eorum, gaudium, et exultationem obtinebunt Et aeternitas.

Lectio V.

Audiens ergo Christianos ad idolorum sacrificia perquiri, nihil truculentorum fidei hostium immanitatem veritus, in medium se ultro profert, libereque exclamabat: Quem alium quaeritis? ecce ego Christianus sum: ite, nunciate Praesidi, me hic adesse. His auditis, praeses eum ad se adduci jubet, et diis sacrificare. Quod cum nulla ratione obtinere posset, secundo, et tertio fustibus caedi imperat, atque illius scapulas acutis ferris confringi. Tandem invictus Christi athleta variis tormentorum generibus superatis, ob inconcussam fidei constantiam, ultimam mortis laetus accipit sententiam.

℟. In servis suis, alleluja, * Consolabitur Deus, alleluja.

℣. Judicabit Dominus populum suum & in servis suis. Consolabitur.

Lectio VI.

Ligato igitur ad collum saxo, e ponte in Anasum fluvium dejicitur, non tamen sine divina ultione: nam oculi ejus, qui injectis violenter manibus Martyrem praecipitavit, mox crepuerunt: fluvius autem, Martyrem Christi suscipens, elevatis undis in quoddam

eminentius saxum sacrum ejus corpus extulit: quod miro nutu Dei, aquila illic advolante, protegebatur, donec a Valeria pia matrona, a Deo admonita, inde clam ablatum, sepulturae traditum est, eo in loco, quo postea celebre monasterium erectum fuit, quod in hunc usque diem titulo, & patrocinio gaudet sancti Floriani.

℟. Filiae Jerusalem, venite, et videte martyres cum coronis, quibus coronavit eos Dominus, * In die solemnitatis, et laetitiae, alleluja.

℣. Quoniam confortavit seras portarum tuarum, benedixit filios tuos in te. In die solemnitatis.

Gloria Patri. In die solemnitatis.

Lectiones 3. N. de Hom. in Evang. Ego sum vitis vera. *Ex eodem comm. temp. pasch.*

XIII. MAJI.

S. PEREGRINI LATIOSI.

Confess. Duplex.

(Juxta kal. perpet. ex 1. hujus; in Brev. 27. Aprilis.)

De comm. Conf. non Pontif. praeter seq.

In Hymn. Iste Confes. *mutatur tertius Versus.*

Oratio.

Deus, qui beato Peregrino Angelum comitem, Magistram Deiparam, Jesum tetri ulceris medicum mire dedisti: da per merita ipsius, obsecramus; ut sanctum Angelum, Virginem, Salvatorem, singulariter amemus in terris, et collaudemus in coelis. Per eundem.

In I. Noct. Lectiones de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Peregrinus Forolivii ex nobili Latiosorum familia ortus, sanctissimae Virgini Deiparae devotus, quadam die in Ecclesia Cathedrali ante illius imaginem diutius orans, et petens, ut vias suas dirigeret, eam pretiosis vestibus indutam sibi, ut ad Servos suos se conferret, praecipientem audivit. Quare adolescens Angelo Comite Senas profectus, Priori Servorum visionem, mandatumque Virginis exposuit, ac recipi humiliter postulavit. In receptione splendore quodam coelesti, quo futura sanctitas ejus praemonstrabatur, Caput illius circumfulsit. Triginta annos natus, Forolivium remissus, ubi diu laboribus, vigiliis, jejuniis, orationibus exercitam vitam duxit. Numquam (mirandum!) per annos triginta sedere visus: at, si quando somno, aut lassitudine victus stare non posset, saxo pro sede utebatur. Numquam in lecto, neque infirmus decubuit; noctes fere omnes insomnes in orationibus, et piis meditationibus ducere solitus. Nulla die conscientiae examine, et sacramentali confessione praetermissis, peccata lacrymis etiam exterioribus deflebat.

℟. Honestum fecit.

Lectio V.

Admirabilis fuit patientiae. Nam cum crus ex cancri morbo intumuisset, atque putredine adeo esset infectum, ut foetorem omnibus inferret; sic tamen absque omni querimonia semper fuit, ut cives illum alterum Job appellarent. Cum autem crus illud medicorum consilio amputandum esset, Peregrinus nocte praecedente, solus ex loco, in quo jacebat, surgens, et reptans, ut poterat, in Capitulum venit, ibique ante Crucifixi imaginem (quae adhuc manet, et magnam habet apud Forolivienses venerationem) vehementius orans, et obdormiscens, Christum de Cruce descendentem, et crus tangentem vidit. Expergefactus, ita crus sanatum sensit, ac si numquam tumidum, ulceratum, putridumve fuisset. Medici vero mane, ut crus secarent, advenientes, cum illud sanum vidissent, stupore affecti, domum, tanto miraculo per urbem divulgato, regressi sunt.

℟. Amavit eum.

Lectio VI.

Peregrinus piis laboribus

ac aetate confectus (erat enim octogenarius), brevi febre correptus Kalendis Maji anno salutis millesimo tercentesimo quadragesimo quinto migravit ad Christum. Ejus animam beato Philippo Ordinis Servorum Beatae Mariae Virginis, qui, ut ipse Religionem ingrederetur, dux fuerat, et beato Francisco Senensi ejusdem Ordinis comitantibus, a Virginibus in coelum deferri visam, memoriae proditum est. Multa post mortem miracula sanctitatem ipsius declararunt. In quibus caecus, Peregrino manum ex feretro oculis illius admovente, lumen recepit. Mulier etiam multis obsessa daemonibus, ad sacrum corpus ipsius perducta, liberata est. Quidam ex arbore procera in terram delapsus, Peregrini nomine invocato, sine ulla laesione repertus fuit. Ad cujus tumulum Kalendis Maji non tantum Civitas Foroliviensis, sed finitimi populi quotannis ad illum venerandum confluere, votaque ei nuncupare solent. Paulus Quintus Summus Pontifex anno millesimo sexcentesimo nono concessit, ut Officium Divinum in toto Servorum Ordine recitari possit. Benedictus vero Decimus tertius anno reparatae salutis millesimo septingentesimo vigesimo sexto inter Sanctos Coelites ritu solemni recensuit.

℟. Iste homo perfecit.

In III. Noct. Homilia in Evangel. Nolite timere. *Ut in Communi Confessor. non Pontificis.*

DIE XVI. MAJI.

S. JOANNIS NEPOMUCENI M.

Duplex. P. H.

Psalmi Nocturnor. Com. unius Martyris; ritu — prout occurrit infra vel extra tempus paschale.

IN I. VESPERIS.

Ant. Interrogabat eum Rex... *de Laudibus.*

Psal : Dixit Dominus... *cum reliq. de Domin. loco ultimi dic.* Laudate Dom. omnes gentes.

Capitulum Eccli. 21, 28.

Labia imprudentium stulta narrabunt: verba autem prudentium statera ponderabuntur. In ore fatuorum cor illorum: et in corde sapientium os illorum.

Hymnus.

Invictus Heros Numinis,
Mergendus unda fluminis,
Stat fortis in silentio,
Dum fit sigilli mentio.

Hinc Rex minatur funera,
Hinc tortor infert vulnera,
Manus ligantur funibus,
Artus cremantur ignibus.

Sed haec Joannes despicit,
Nec Regis iram respicit;
Seereta non vult pandere,
Horret sigillum frangere.

Stat mutus Agnus innocens,
Nil de tegendis proferens;
Stat, dumque Rex nil elicit,
E ponte Justum dejicit.

Praeceps ab alto sternitur,
Undis profundis mergitur:
Mersum sed applaudentibus
Undae salutant ignibus.

Stellae natant in flumine;
Illi parentant lumine:
Docetque Coeli claritas,
Quae sit Joannis charitas.

Da, sempiterna Trinitas,
Ut in bono sit firmitas;
Aut lacrymarum flumina
Mergant cadentum crimina.
Amen.

℣. Sacramentum Regis abscondere bonum est. (T. P. Alleluja).

℟. Opera autem Dei revelare honorificum. (T. P. Alleluja).

AD MAGNIFICAT.

Ant. Dedit mihi Dominus linguam mercedem meam, et in ipsa laudabo eum. (T. P. Alleluja).

Oratio.

Deus, qui ob invictum beati Joannis sacramentale silentium nova Ecclesiam tuam martyrii corona decorasti: da, ut ejus exemplo et intercessione ori nostro custodiam ponentes; Beatis, qui lingua non sunt lapsi, annumeremur. Per Dominum.

AD MATUTINUM.

Invitat. (extra Temp. Pasch.). Regem Martyrum

Dominum, * Venite, adoremus. *Temp. Pasch.* Exsultent in Domino Sancti, * Alleluja.

Hymnus.

In profunda noctis umbra
Et gravi caligine
Lustrat aedem flamma munda,
Sic jubente Numine.

Nocte nascitur Joannes:
Astra coelo devolant;
Nocte mergitur Joannes:
Astra funus apparant.

Hinc cor ejus, igne flagrans,
Fortis urit charitas:
Hinc ab ejus ore manans
Mira prodit suavitas.

Nunc amore cor bonorum
Ad salutem pertrahit:
Nunc timore cor malorum
A gehenna retrahit.

Pauperes solatur aere,
Derelictis subvenit:
Non sinit justos jacere:
Damna famae praepedit.

Per Joannis sanctitatem,
O beata Trinitas,
Mentibus da puritatem;
Corde regnet charitas. Am.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Erit lumen * Israel in igne, et Sanctus ejus in flamma. (T. P. Alleluja).

Ant. Sanavit Dominus * puerum, et reddidit illum patri ejus.

Ant. Puer autem * erat minister in conspectu Domini, ante faciem Sacerdotis.

℣. Sacramentum Regis abscondere bonum est. (T. P. Allel.)

℟. Opera autem Dei revelare honorificum. (T. P. Allel.)

De libro Ecclesiastici.

Lectio I. c. 21. v. 26.

Stultus a fenestra respiciet in domum: vir autem eruditus foris stabit. Stultitia hominis auscultare per ostium: et prudens gravabitur contumelia. Labia imprudentium stulta narrabunt: verba autem prudentium statera ponderabuntur. In ore fatuorum cor illorum: et in corde sapientium os illorum. Dum maledicit impius diabolum, maledicit ipse animam suam. Susurro

coinquinabit animam suam, et in omnibus odietur: et qui cum eo manserit, odiosus erit. Tacitus et sensatus honorabitur.

℟. Metuebat Rex Joannem. * Sciens eum virum justum et sanctum. (T. P. Allel.)

℣. Et custodiebat eum, et audito eo multa faciebat, et libenter eum audiebat Sciens eum virum.

Lectio II. c. 28. v. 21.

Flagelli plaga livorem facit: plaga autem linguae comminuet ossa. Multi ceciderunt in ore gladii: sed non sic quasi qui interierunt per linguam suam. Beatus, qui tectus est a lingua nequam, qui in iracundiam illius non transivit, et qui non attraxit jugum illius, et in vinculis ejus non est ligatus. Jugum enim illius jugum ferreum est: et vinculum illius vinculum aereum est. Mors illius mors nequissima: et utilis potius infernus quam illa.

℟. Lex veritatis fuit in ore ejus, et iniquitas non est inventa in labiis ejus; in pace et in aequitate ambulavit mecum: * Et multos avertit ab iniquitate. (T. P. Allel.)

℣. Labia enim Sacerdotis custodient scientiam, et legem requirent ex ore ejus. Et multos...

Lectio III.

Perseverantia illius non permanebit, sed obtinebit vias injustorum: et in flamma sua non comburet justos. Qui relinquunt Deum, incident in illam, et exardebit in illis, et non exstinguetur: et immittetur in illos quasi leo, et quasi pardus laedet illos. Sepi aures tuas spinis, linguam nequam noli audire: et ori tuo facito ostia et seras. Aurum tuum et argentum tuum confla, et verbis tuis facito stateram, et frenos ori tuo rectos. Et attende, ne forte labaris in lingua, et cadas in conspectu inimicorum insidiantium tibi, et sit casus tuus insanabilis in mortem.

℟. Sepivi aures meas spinis, * Et ori meo feci ostia et seras. (T. P. Alleluja).

℣. Beatus, qui lingua sua non est lapsus, et qui non servivit indignis se. Et ori.

Gloria Patri. Et ori..

IN II. NOCTURNO.

Ant. Non quaesivit * a Domino ducatum, neque a Rege cathedram honoris. (T. P. Allel.)

Ant. Loquebar * de testimoniis tuis in conspectu Regum, et non confundebar.

Ant. Amplius non videbitis * faciem meam vos, per quos transivi praedicans regnum Dei.

℣. Pone, Domine, custodiam ori meo. (T. P. Alleluja).

℟. Et ostium circumstantiae labiis meis. (T. P. Alleluja).

Lectio IV.

Joannes, Nepomuci (Bohemiae oppido, unde Nepomuceni cognomen duxit) a parentibus aetate provectis non sine futurae sanctitatis praesagio, flammis supra nascentis domum mirabiliter collucentibus, ortus est. Cum infans in gravem morbum incidisset, beatae Virginis ope, cui natum parentes referebant acceptum, e vitae periculo evasit incolumis. Egregia indole, piaque institutione coelestibus indiciis obsequente, inter sanctas religiosasque exercitationes pueritiam egit; nam ecclesiam frequenter adire ac Sacerdotibus ad aras operantibus ministrare in deliciis habebat. Zatecii politioribus litteris ad humanitatem informatus, Pragae vero gravioribus disciplinis excultus, Philosophiae, Theologiae, sacrorumque Canonum magisterium et lauream emeruit. Sacerdotio initiatus atque a scientia Sanctorum ad lucra animarum rite comparatus, ministerio verbi Dei se penitus addixit. Cum igitur in vitiis exstirpandis et revocandis in viam salutis errantibus, eloquentia et pietate uberes ederet fructus,

inter Canonicos Metropolitanae Ecclesiae Pragensis cooptatus, mox sibi demandatam Evangelii coram Rege Wenceslao Quarto praedicandi provinciam suscepit, eo successu, ut Joannis suasu multa Rex faceret, magnoque in honore ejus virtutes haberet. Conspicuas tamen, quas ille obtulit, dignitates, Dei servus, ne a divini verbi praeconio avocaretur, constantissime recusavit.

℟. Instans orationi et ministerio Verbi, hortabatur omnes in proposito cordis permanere in Domino: * Quia erat vir bonus, et plenus Spiritu sancto. (T. P. Allel.)

℣. Et apponebatur multa turba Domino. Quia erat.

Lectio V.

Regiis illum eleemosynis in pauperes erogandis praefectum Joanna Regina, ex serenissima Ducali Domo Bavarica oriunda, conscientiae sibi moderatorem adscivit. Cum autem Wenceslaus ab officio institutoque decessisset atque in vitia praeceps abriperetur, piae autem conjugis obtestationes et monita gravate ferret, contendere ausus est, ut in Sacramentali judicio credita Reginae arcana sibi a Joanne panderentur. At Dei minister, blanditiis primum, tormentis deinde et carceris squalore tentatus, nefariae Regis cupiditati fortiter obstitit. Furentem tamen Wenceslai animum cum ab exsecrando proposito nec humana nec divina jura deterrerent, supremum agonem, quem instare sibi athleta Christi noverat, populo in concione de impendentibus etiam regni calamitatibus admonito, non obscure praenuntiavit. Mox Boleslaviam profectus, ad beatae Virginis imaginem, antiquo cultu celebrem, coeleste praesidium ad certandum bonum certamen effusis precibus imploravit. Inde vesperi revertentem in pervigilio Dominicae Ascensionis Rex e fenestra conspicatus arcessit; quumque vehementius urgeret et proximam in aquis, si

obluctari pergeret, submersionem intentaret, Joannes invicta constantia terrores minasque refutavit. Itaque Regis imperio in Moldavam, flumen Pragae interfluens, noctu dejectus illustrem martyrii coronam est consecutus.

℟. Dispersit, dedit pauperibus: * Justitia ejus manet in saeculum saeculi. *(T. P.* Alleluja).

℣. Beatus, qui intelligit super egenum et pauperem. Justitia.

Lectio VI.

Sacrilegum facinus, clam patratum, et Martyris gloriam insigne prodigium divinitus patefecit. Ubi enim exanime Corpus secundo flumine vehi coepit, ardentes faces aquis supernatantes et discurrentes apparuerunt. Quamobrem ex arena postridie mane Corpus elatum, Canonici deinde, Regis iram nihil timentes, in Metropolitanam Ecclesiam solemni pompa intulerunt et sepulturae mandarunt. Cum autem in dies invicti Sacerdotis memoria miraculis et maxima fidelium, eorum praecipue qui fama periclitantur, veneratione cresceret, post annos demum amplius trecentos, in juridica recognitione Corporis, quod sub humo tamdiu jacuerat, lingua ejus incorrupta et vivida reperta est: quae sexto post anno Judicibus a Sede Apostolica delegatis exhibita, novo prodigio repente intumuit et subobscurum ruborem in purpureum commutavit. His itaque aliisque signis rite probatis, Benedictus Decimus-tertius Pontifex Maximus die decima nona mensis Martii, anno salutis millesimo septingentesimo vigesimo nono, primum hunc Sacramentalis sigilli assertorem, arcani fidem sanguine obsignantem, sanctorum Martyrum catalogo adscripsit.

℟. Ego scio, quoniam intrabunt post discessionem meam lupi rapaces in vos, non parcentes gregi: * Propter quod vigilate. *(T. P.* Alleluja).

℣. Et ex vobis ipsis exsurgent viri loquentes perversa, ut abducant discipulos post se. Propter quod.

Gloria Patri. Propter.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Igne me examinasti, * et non est inventa in me iniquitas. *(T. P.* Alleluja).

Ant. Aquae multae * non potuerunt exstinguere charitatem, nec flumina obruent illam.

Ant. Transivi per ignem * et aquam, et eduxisti me in refrigerium.

℣. Dixi: Custodiam vias meas. *(T. P.* Alleluja).

℟. Ut non delinquam in lingua mea. *(T. P.* Alleluja).

Lectio S. Evangelii secundum Mattheum.

Lectio VII. Capit. 11. 2.

In illo tempore: Cum audisset Joannes in vinculis opera Christi, mittens duos ex discipulis suis, ait illi: Tu es, qui venturus es, an alium exspectamus? *Et reliqua.*

Homilia S. Gregorii Pap.

In Evang. Homil. 6.

Dimissis Joannis discipulis, quid de eodem Joanne turbis dicat, audiamus: Quid existis videre in deserto? arundinem vento agitatam? Quod videlicet, non asserendo, sed negando intulit. Arundinem quippe mox, ut aura contigerit, in partem alteram inflectit. Et quid per arundinem, nisi carnalis animus designatur, qui mox, ut favore vel detractione tangitur, in partem quamlibet inclinatur? Si enim ab humano ore aura favoris flaverit, hilarescit et extollitur; sed si inde ventus detractionis eruperit, unde aura laudis veniebat, mox hunc quasi in partem alteram ad vim furoris inclinat.

℟. Cum corriperetur ab illo de omnibus malis, quae fecit Rex, adjecit et hoc: * Et inclusit Joannem in carcere. *(T. P.* Alleluja).

℣. Laboro usque ad vincula, quasi male operans; sed verbum Dei non est alligatum. Et inclusit.

Lectio VIII.

Sed arundo agitata vento Joannes non erat; quia hunc nec blandum gratia, nec cujuslibet detractionis ira asperum faciebat; nec prospera hunc erigere, nec adversa noverant inclinare. Arundo ergo vento agitata non erat, quem a status sui rectitudine nulla rerum varietas inflectebat. Discamus ergo, fratres charissimi, arundo vento agitata non esse: solidemus animum inter auras linguarum positum: stet inflexibilis status mentis. Nulla nos detractio ad iram provocet, atque ad remissionem inutilis gratiae nullus favor inclinet. Non nos prospera elevent, non adversa perturbent: ut qui in soliditate fidei figimur, nequaquam rerum transeuntium mobilitate moveamur.

℟. Reddidit Deus Justo mercedem laborum suorum, et deduxit illum in via mirabili: * Et fuit ili in velamento diei, et in luce stellarum per noctem. (*T. P.* Alleluja).

℣. Transvexit illum per aquam nimiam; inimicos autem illius demersit. Et fuit. Gloria Patri. Et fuit.

Lectio IX.

Adhuc autem de ejus expressione subjungitur: Sed quid existis videre in deserto? hominem mollibus vestitum? Ecce, qui mollibus vestiuntur, in domibus Regum sunt, Camelorum enim pilis, ut scitis, vestitus Joannes fuisse describitur. Et quid est dicere: Ecce, qui mollibus vestiuntur, in domibus Regum sunt; nisi aperta sententia demonstrare, quia non coelesti, sed terreno Regi militant ii, qui pro Deo perpeti aspera fugiunt, et solis exterioribus dediti, praesentis vitae mollitiem et delectationem quaerunt?

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Interrogabat * eum Rex multis sermonibus; at ipse nihil illi respondebat. (*T. P.* Allel.)

Psalmus: Dominus regnavit cum rel. de Domin.

Ant. Rex dixit: * Ne abscondas a me verbum, quod te interrogo. Dixi: Secretum meum mihi; secretum meum mihi. (*T. P.* Alleluja).

Ant. Affirmabat Rex, * se divitem et beatum facturum. Non obedio praecepto Regis, sed praecepto Legis, quae data est nobis. (*T. P.* Allel.)

Ant. Tunc Rex * accensus ira in hunc super omnes crudelius desaevit. (*T. P.* Allel.)

Ant. Beatus, * qui lingua sua non est lapsus, et qui non servivit indignis se. (*T. P.* Allel.)

Capitulum.

Labia imprudentium. 197.

Hymnus.

Vix in sepulchro conditur,
Signis Joannes proditur;
Per cratium repagula
Intermicant miracula.

Hic ejus hostes illico
Pudore moesti publico,
Ultrice dextra Numinis,
Poenas rependunt criminis.

Hic damna rerum flentibus,
Famaeve conquerentibus,
Abducta res revertitur,
Ablata fama redditur.

Hic corpus aegritudines,
Tempus vicistudines,
Periculum securitas,
Mortem fugit mortalitas.

Hic viva lingua Martyris,
Sed muta, voce sanguinis
Clamans, ut Abel, improbat,
Regique crimen exprobrat.

Unius, o! da Trinitas,
Triumque simplex Unitas,
Ut, qui Joanni supplicant,
Id impetrent, quod flagitant.
Amen.

℣. Posui ori meo custodiam. (*T. P.* Allel.)

℟. Cum consisteret peccator adversum me. (*T. P.* Alleluja).

AD BENEDICTUS.

Ant. Quicumque * glorificaverit me, glorificabo eum: qui autem contemnunt me, erunt ignobiles. (*T. P.* Aleluja).

Oratio.

Deus, qui ob invictum beati Joannis sacramentale si-

lentium nova Ecclesiam tuam martyrii corona decorasti: da, ut ejus exemplo et intercessione ori nostro custodiam ponentes; Beatis qui lingua non sunt lapsi, annumeremur. Per Dominum...

AD TERTIAM.

Ant. Rex dixit.

Capitulum.

Labia imprudentium... *ut supra.*

℟. Sacramentum Regis * Abscondere bonum est. (Alleluja, alleluja). Sacramentum...

℣. Opera autem Dei revelare honorificum. (Allel. alleluja).

Gloria Patri.. Sacramentum...

℣. Pone, Domine, custodiam ori meo. (Allel.)

℟. Et ostium circumstantiae labiis meis. (Alleluja).

Extra Temp. Pasch. omittuntur Allel., et ℟℟*ia brev. Horarum dividuntur ad signum.*

AD SEXTAM.

Ant. Affirmabat Rex.

Capitulum Eccli. 28.

Sepi aures tuas spinis: linguam nequam noli audire; et ori tuo facito ostia et seras.

℟. Pone, Domine, * custodiam ori meo. (Alleluja, alleluja). Pone Domine..

℣. Et ostium circumstantiae labiis meis. (Alleluja, alleluja).

Gloria Patri.. Pone...

℣. Dixi: Custodiam vias meas. (Alleluja).

℟. Ut non delinquam in lingua mea. (Alleluja).

AD NONAM.

Ant. Beatus.

Capitulum Eccli. 28.

Aurum tuum et argentum tuum confla, et verbis tuis facito stateram, et frenos ori tuo rectos: et attende, ne forte labaris in lingua.

℟. Dixi, * Custodiam vias meas. (Alleluja, alleluja). Dixi...

℣. Ut non delinquam in lingua mea. (Allel., allel.)

Gloria Patri.. Dixi...

℣. Posui ori meo custodiam. (Alleluja).

℟. Cum consisteret peccator adversum me. (Alleluja).

IN II. VESPERIS.

Ant. Interrogabat... *cum rel. de Laud.*

Psalm. Dixit Dominus.. *cum. rel de Dominica, et loco ultimi Psl.:* Credidi.

Capitulum: Labia imprudentium *ut supra.*

Hymnus.

Jam faces Lictor ferat, et minantem
Jam ferox ensem, rabidumque tortis
Vinculis ferrum, sacra ni Sacerdos
Abdita pandat.

Sentiet vires, animaeque magnae
Prodigum pectus: violentus ira
Non quatit recti solida tenacem
Mente Satelles.

En, ruit praeceps tumulatus unda
Martyr, et fluctu placido silentem
Naufragus Linguam melioris aevi
Servat in usum.

At superjectac facili natantes
Amne discurrunt, rutilantque circa
Martyrem flammae; bene gesta plaudens
Ornat Olympus:

Ornat, et Linguam, rosei instar ignis,
Vividam servans et adhuc rubentem,
Indicat, quaenam fuerit tacentis
Gratia Linguae

Sit decus Patri, genitaeque Proli,
Spiritum laudent, ab utroque puris
Qui calet flammis, sine fine psallens
Orbis uterque. Amen.

℣. Posui ori meo custodiam. (Alleluja).

℟. Cum consisteret peccator adversum me. (Alleluja).

AD MAGNIFICAT.

Ant. In conspectu * potentium admirabilis ero, fa-

cies Principum mirabuntur me: tacentem me sustinebunt, et loquentem me respicient. (Alleluja).

Oratio ut supra.

DIE XXI. MAJI.

IN FESTO S. FELICIS A CANT.

Confessoris. Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont.

Oratio.

Fac nos, Domine Jesu, in simplicitate et innocentia cordis nostri ambulare: quarum amore de sinu Matris inter beati Felicis Confessoris tui brachia descendisti. Qui vivis et regnas.

In I. Nocturno Lectiones de Script. occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Felix a Cantalicio in Sabinis, humilibus, sed piis parentibus natus, a puero pascendis gregibus, mox et agro colendo addictus, multo impensius rerum coelestium meditatione animum nutrire, et corpus assiduis vigiliis ac jejuniis domare coepit, eremiticam agens vitam potius, quam rusticam Ferventiore autem in Deum pietate incensus, cum non posset quotidie, ut optabat, sacris mysteriis interesse, grege ad loca solitaria compulso, ipse ante crucem, arborum corticibus incisam, diu orare seque acriter flagellare consueverat: sed et aliquando glebas in agro vertere, simulque sacris in templo adesse visus est. Alias inter arandum furentibus, quos junxerat, indomitis juvencis, humi stratus, et aratro superducto plane proscindendus, lacerata dumtaxat veste, surrexit illaesus. Quo periculo, ut ad tutiorem regularis disciplinae palaestram vocanti jam pridem Deo pareret, admonitus, rustica supellectili pauperibus distribui jussa, ad Fratres Minores, quos Capucinos vocant, propere se contulit.

℟. Honestum.

Lectio V.

Adhuc tyro, necdum vota solemnia professus, religiosae perfectionis apicem jam attigisse videbatur. Obedientiae sedulus cultor, ad praecipientis non modo verbum, sed etiam nutum praesto erat; seque coenobii jumentum dictitans, vilissima quaeque ministeria semper arripuit; ac ludibria et contumelias hilari vultu excipiebat. Paupertatis quam esset studiosus, illustri documento Deus ipse declaravit. Ostiatim enim per vicos et plateas alendis Fratribus mendicans (quod ille munus per annos quadraginta nudis fere semper pedibus obivit) cum die quadam inusitato pondere se opprimi sentiret, manticam scrutatus, injectum clam nummum deprehendit; quo projecto, nec sine indignatione proculcato, alacer et levis inde abiit. Castitatem, quam usque ad obitum servavit illibatam, sanctus corpore et spiritu a Paulo Quinto propterea appellatus, vigili oculorum custodia, et voluntario corporis cruciatu communivit; asperrimo flagello se quotidie cruentans, ac ferreo cilicio constrictus, septem etiam Urbis Basilicas identidem invisens. Jejunia Ordinis inedia quandoque cumulavit. Lectus ejus doloris potius, quam quietis erat: brevem quippe somnum, flexis nuda super tabula genibus, ac fasce sarmentorum capiti supposito, carpebat.

℟. Amavit.

Lectio VI.

Vitae austeritate sibi asper, aliis charus acceptusque, sanctis praesertim Carolo et Philippo Nerio, simplicitate atque innocentia semper fuit. In oratione pernoctans, dulcissimam frequenter extasim est passus, et aliquando in ulnis suis reclinatum a virgine Matre puerum Jesum suavissime complecti meruit. Prophetiae gratia et miraculorum clarus, demortuum etiam filium matri vivum restituit. Meritis tandem in bona senectute cumulatus, secunda (ut praedixerat) Feria Pentecostes, ad coelestem patriam, Deipara invitante, lae-

tus abiit. Ejus corpus in Ecclesia sui Ordinis summa Urbis veneratione colitur, Domino crebris miraculis servi sui sanctitatem illustrante: quem propterea Urbanus Papa Octavus Beatorum, Clemens vero Undecimus Sanctorum fastis adscripsit.

℟. Iste.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 11.

In illo tempore: Respondens Jesus, dixit: Confiteor tibi Pater, Domine coeli et terrae, quia abscondisti haec a sapientibus, et prudentibus, et revelasti ea parvulis. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 9. de Verb. Domini, num. 70.

Omnia saeva et immania, prorsus facilia et prope nulla efficit amor. Quanto ergo certius ac facilius ad veram beatitudinem charitas facit, quod ad miseriam, quantum potuit, cupiditas fecit? Quam facile toleratur quaelibet adversitas temporalis, ut aeterna poena vitetur, et aeterna requies comparetur! Non immerito ille Vas electionis cum ingenti laetitia dixit: Non sunt condignae passiones hujus temporis ad superventuram gloriam, quae revelabitur in nobis. Ecce unde illud jugum suave est, et sarcina levis: et si angusta est paucis eligentibus, facilis tamen omnibus diligentibus. Dixit Psalmista: Propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras.

℟. Iste est, qui.

Lectio VIII.

Sed quae dura sunt laborantibus, eisdem ipsis mitescunt amantibus. Propter quod ita divinae pietatis dispensatione actum est, ut interior homo, qui renovatur de die in diem, non adhuc sub lege positus, sed jam sub gratia exoneratus sarcinis innumerabilium observationum, quod erat revera grave jugum, sed durae cervici convenienter impositum, facilitate simplicis Fidei, et bonae Spei, et sanctae Charitatis, quidquid molestiarum exteriori homini forinsecus intulisset ille princeps, qui missus est foras, interriori gaudio fieret leve.

℟. Sint lumbi.

Lectio IX.

Nihil enim tam facile est bonae voluntati, quam ipsa sibi, et haec sufficit Deo. Quantumlibet ergo saeviat iste mundus, verissime Angeli, nato in carne Domino, clamaverunt: Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonae voluntatis: quia ejus, qui natus erat, suave jugum est, et sarcina levis. Et sicut dicit Apostolus: Fidelis Deus, qui nos non sinit tentari supra id, quod possumus ferre, sed facit cum tentatione etiam exitum, ut possimus sustinere.

Te Deum laudamus.

DIE XXIV. MAJI.

IN FESTO B. M. V. SUB TITULO AUXILIUM CHRISTIANORUM.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. V. pag. 2. praeter seq.; ritu — prout occurrit intra aut extra T. P.

IN I. VESPERIS.

Hymnus.

Saepe, dum Christi populus cruentis
Hostis infensi premeretur armis,
Venit adjutrix pia Virgo Coele
Lapsa sereno.

Prisca sic Patrum monumenta narrant,
Templa testantur spoliis opimis
Clara, votivo repetita cultu
Festa quotannis.

En, novi grates liceat Mariae
Cantici laetis modulis referre
Pro novis donis, resonante plausu
Urbis et Orbis.

O dies felix, memoranda fastis,

*

Qua Petri Sedes Fidei Magistrum
Triste post lustrum reducem beata
Sorte recepit!
Virgines castae puerique puri,
Gestiens Clerus, Populusque, grato
Corde Reginae celebrare Coeli
Munera certent.
Virginum Virgo, benedicta Jesu
Mater, haec auge bona; fac, precamur,
Ut gregem Pastor pius ad salutis
Pascua ducat.
Te per aeternos veneremur annos,
Trinitas, summo celebranda plausu;
Te fide mentes, resonoque linguae
Carmine laudent. Amen.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Ecce, Maria erat spes nostra, ad quam confugimus in auxilium, ut liberaret nos, et venit in adjutorium nobis, (alleluja).

Oratio.

Omnipotens et misericors Deus, qui, ad defensionem populi Christiani, in beatissima Virgine Maria perpetuum Auxilium mirabiliter constituisti: concede propitius; ut, tali praesidio muniti certantes in vita, victoriam de hoste maligno consequi valeamus in morte. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum; Qui tecum vivit...

AD MATUTINUM.

Invit. Sancta Maria *cum rel., et Psalm. (et LL. in I. N.), ut in Festis B. M. V. per Annum. 6.*

Hymnus.

Saepe, dum Christi, *ut supra.*

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Bernardi Abbátis.
Ex Serm. de 12 Stellis.

Lectio IV.

Vehementer quidem nobis, dilectissimi, vir unus et mulier una nocuere; sed, gratias Deo, per unum nihilominus

virum et mulierem unam omnia restaurántur, nec sine magno foenore gratiarum. Et quidem sufficere poterat Christus, siquidem et nunc omnis sufficientia nostra ex eo est; sed nobis bonum non erat esse hominem solum. Congruum magis, ut adesset nostrae reparationi sexus uterque. Jam itaque nec ipsa Mulier benedicta in mulieribus videbitur otiosa; invenietur equidem locus ejus in hac reconciliatione. Opus est enim mediatore ad mediatorem Christum; nec alter nobis utilior quam Maria. Crudelis nimium mediatrix Heva, per quam serpens antiquus pestiferum etiam ipsi viro virus infudit; sed fidelis Maria, quae salutis antidotum et viris et mulieribus propinavit. Illa enim ministra seductionis, haec propitiationis; illa suggessit praevaricationem, haec ingessit redemptionem. Quid ad Mariam accedere trepidet humana fragilitas? Nihil austerum in ea, nihil terribile; tota suavis est, omnibus offerens lac et lanam. Revolve diligentius Evangelicae historiae seriem universam; et si quid forte increpatorium, si quid durum, si quod denique signum vel levis indignationis occurrerit in Maria, de cetero suspectam habeas, et accedere verearis.

℟. Sicut cedrus. *pag. 14.*

Lectio V.

Quod si, ut vere sunt, plena magis omnia pietatis et gratiae, plena mansuetudinis et misericordiae, quae ad eam pertinent, inveneris, age gratias ei, qui talem mediatricem benignissima miseratione providit, in qua nihil posset esse suspectum. Denique omnibus omnia facta est; sapientibus et insipientibus copiosissima charitate debitricem se fecit. Omnibus misericordiae sinum aperit, ut de plenitudine ejus accipiant universi: captivus redemptionem, aeger curationem, peccator veniam, justus gratiam, Angelus laetitiam. Ipsa praeterita non discutit merita, sed omnibus sese exorabi-

lem, omnibus clementissimam se praebet, omnium denique necessitates amplissimo quodam miseratur affectu. Ipsa est quondam a Deo promissa mulier serpentis antiqui caput virtutis pede contritura, cujus plane calcaneo in multis versutiis insidiatus est, sed sine causa. Sola enim contrivit universam haereticam pravitatem. Contriti sunt insidiantes, conculcati supplantatores, confutati derogatores, et beatam eam dicunt omnes generationes. Jam si Ecclesia lunae intelligenda videtur vocabulo, habes mediatricem evidenter expressam: Mulier, inquit, amicta sole, et luna sub pedibus ejus. Amplectamur Mariae vestigia, et devotissima supplicatione beatis illius pedibus provolvamur. Teneamus eam nec dimittamus, donec benedixerit nobis; potens est enim.

℟. Quae est ista. 14.

Lectio VI.

Ex publicis Monumentis.

Praesentissimum Deiparae auxilium ad Religionis hostes profligandos sepe populus Christianus mirum in modum expertus est: ex quo factum, ut sanctissimus Pontifex Pius Quintus, post insignem victoriam, intercedente beatissima Virgine, a Christianis de Turcarum tyranno apud Echinadas Insulas reportatam, in Litaniis Lauretanis eandem Reginam coelorum inter alia praeconia *Auxilium Christianorum* appellari constituerit. Sed illud in primis memorabile est atque explorati miraculi loco habendum, quod cum Romanus Pontifex Pius Septimus, impiorum consiliis et armis ex Apostolica Petri Sede exturbatus, et arcta custodia, praesertim Savonae, per annos quinque, eoque amplius, fuisset detentus, viis omnibus penitus interclusis, ne Dei Ecclesiam regere posset, nullo similis persecutionis in priscis annalibus exemplo, inopinato et praeter omnium exspectationem contigit, ut ingenti plausu ac veluti universi Orbis manibus Pontificis Solio restitueretur. Quod

et secundo accidit, dum, iterum commoto turbine, ab Urbe discedens sacro comitante Cardinalium Collegio, Liguriam contendit. Verum, praesentissimo Dei beneficio, cessante procella, quae grave minabatur excidium, Romam, plaudentibus prae novo gaudio populis, reversus est. Antea tamen, quod in votis habuerat et captivitate detentus exsequi nequiverat, aurea corona insignem Savonae imaginem Deiparae Virginis, sub tutilo *Matris Misericordiae*, solemni ritu propriisque manibus decora vit. Quam mirabilem rerum vicissitudinem idem Pontifex Maximus Pius Septimus, totius eventus intime conscius, cum intercessione sanctissimae Dei Genitricis, cujus potentem opem et ipse impense imploraverat, et ab omnibus Christifidelibus implorari curaverat, acceptam merito referret, in ejusdem Virginis Matris homorem sub appellatione *Auxilii Christianorum* solemne festum indixit perpetuo celebrandum die mensis Maji vigesimo quarto, faustissimi sui in Urbem reditus anniversario, approbato etiam Officio proprio, ut tanti beneficii distincta et perennis exstet memoria et gratiarum actio.

℟. Ornatam monilibus. 15.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 11.

In illo tempore: Loquente Jesu ad turbas, extollens vocem quaedam mulier de turba, dixit ili: Beatus venter, qui te portavit. Et reliqua.

Homilia S. Bernardi Abbatis.

In Nativitate B. M. V.

Intuere, o homo, consilium Dei, agnosce consilium sapientiae, cosilium pietatis. Coelesti rore aream rigaturus, totum vellus prius infudit; redempturus humanum genus, pretium universum contulit in Mariam. Altius ergo intuemini, quanto devotionis affectu a nobis eam voluerit honorari, qui totius

boni plenitudinem posuit in Maria: et proinde, si quid spei in nobis est, si quid gratiae, si quid salutis, ab ea noverimus redundare, quae ascendit deliciis affluens. Totis ergo medullis cordium, totis praecordiorum affectibus et votis omnibus Mariam hanc veneremur, quia sic est voluntas ejus, qui totum nos habere voluit per Mariam. Haec, inquam, voluntas ejus est, sed pro nobis.

℟. Felix namque es. 18. *sed in fine dicitur*: quicumque tuum sanctum implorant auxilium.

Lectio VIII.

In omnibus siquidem et per omnia providens miseris, trepidationem nostram solatur, fidem excitat, spem roborat, diffidentiam abigit, erigit pusillanimitatem. Ad Patrem verebaris accedere, solo auditu territus, ad folia fugiebas: Jesum tibi dedit mediatorem. Quid non apud talem Patrem Filius talis obtineat? Exaudietur utique pro reverentia sua; Pater enim diligit Filium. Sed forsitan et in ipso Majestatem vereare divinam, quod, licet factus sit homo, manserit tamen Deus. Advocatum habere vis et ad ipsum? Ad Mariam recurre. Pura siquidem humanitas in Maria, non modo pura ab omni contaminatione, sed pura singularitate naturae. Nec dubius dixerim, exaudietur et ipsa pro reverentia sua. Exaudiet utique Matrem Filius, et exaudiet Filium Pater.

℟. Beatam me dicent. 19.

Lectio IX.

Filioli, haec peccatorum scala, haec mea maxima fiducia est, haec tota ratio spei meae. Quid enim? Potestne Filius aut repellere aut sustinere repulsam? Non audire, aut non audiri Filius potest? Neutrum plane. Invenisti, ait Angelus, gratiam apud Deum; feliciter. Semper haec inveniet gratiam, et sola est gratia, qua egemus; nimirum sola est gratia, qua salvamur. Quid nos alia concupiscimus, fratres? Quaeramus gratiam, et per Mariam quaeramus, quia, quod quaerit, invenit, et frustari non potest. Quaeramus gratiam, sed gratiam apud Deum; nam apud homines gratia fallax. Quaerant alii meritum, nos invenire gratiam studeamus. Quid enim? Non gratiae est, quod hic sumus? Profecto misericordiae Domini est, quod non sumus consumpti nos.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Omnia ut in Festis B. M. V., 20. *praeter seq.*

Hymnus.

Te Redemptoris Dominique nostri
Dicimus Matrem, speciosa Virgo,
Christianorum decus et levamen
Rebus in arctis.

Seviant portae licet inferorum,
Hostis antiquus fremat, et minaces,
Ut Deo sacrum populetur agmen,
Suscitet iras.

Nil truces possunt furiae nocere
Mentibus castis, prece quas vocata
Annuens Virgo fovet, et superno
Robore firmat.

Tanta si nobis faveat Patrona,
Bellici cessat sceleris tumultus,
Mille sternuntur fugiuntve turmae,
Mille cohortes.

Tollit ut sancta caput in Sione
Turris, arx firmo fabricata muro,
Civitas David, clypeis et acri
Milite tuta:

Virgo sic fortis Domini potenti
Dextera, coeli cumulata donis,
A piis longe famulis repellit
Daemonis ictus.

Te per aeternos veneremur annos.
Trinitas, summo celebranda plausu,

Te fide mentes resonoque linguae
Carmine laudent. Amen.

℣. Diffusa est gratia in labiis tuis, alleluja.

℟. Propterea benedixit te Deus in aeternum, alleluja.

AD BENEDICTUS.

Ant. Ad te, o sancta Dei Genitrix, clamavimus, et per te venit Domini auxilium nobis, (alleluja.)

Oratio ut supra. 212.

IN II. VESPERIS.

Omnia ut in I. Vesp., praeter seq.

℣. Dignare me laudare te, Virgo sacrata, (alleluja).

℟. Da mihi virtutem contra hostes tuos, (alleluja).

AD MAGNIFICAT.

Ant. Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto femineo sexu; sentiant omnes tuum juvamen, quicumque *sanctum tuum implorant auxilium*, (alleluja).

DIE XXX. MAJI.

Inventio Manus dextrae

S. STEPHANI C. REGIS HUNG.

Duplex majus.

Omnia de Comm. Confessoris non Pontificis, praeter seq.

Ad primas Vesperas in Hymn. dic. Meruit supremos.

Ad Magnificat in utrisque Vesperis. Ant. Dispersit, dedit pauperibus: justitia ejus manet in saeculum saeculi.

Oratio.

Deus, qui es Sanctorum splendor mirabilis, quique hodierna die beati Stephani regis, et confessoris tui gloriosam dexteram revelasti: da nobis famulis tuis de ejus semper protectione gaudere. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Commem. S. Felicis Papae et Martyr.

AD MATUTINUM.

Lectiones I. Nocturni. Beatus vir, *in eodem Comm. 2. loco.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Inter cetera divinae potentiae miracula, quibus famuli sui Stephani sanctitatem illustrare Deus voluit, illud praecipue eminet quod venerandis ejus reliquiis elevatis, ac ceteris membris resolutis, dextra miro pietatis Dei munere integra, et ab omni corruptione immunis deprehensa fuerit. Quo scilicet novi miraculi indicio prolixam sancti regis tum in sublevandis egenis, atque pauperibus largitatem in terris glorificare Deus voluit, et immarcescibilem gloriae coronam illi jam retributam in coelis non obscure denunciavit.

℟. Honestum.

Lectio V.

Singularis profecto fuit ejus caritas in peregrinos, in quibus Christi Domini Salvatoris imaginem devoto mentis affectu suspiciens, incredibile dictu est, quanta eos susceperit alacritate, foverit benignitate. Quotquot enim vel Hierosolymas ad sepulcrum Domini, vel Romam ad Apostolorum limina per Hungariam iter suum instituerunt, eos omnes, ut fratres exipere, opportunisque subsidiis juvare studuit. Qua ejus humanitate provocati, cujuscunque conditionis peregrini, omisso itinere, quod antea mari tenebant, terrestrem Hungarici regni viam susceperunt. Hinc autem caritatem ut faceret perpetuam, tam Romae, quam Constantinopoli, ac Hierosolymis pro peregrinis excipiendis constituit hospitia opimis instructa reditibus.

℟. Amavit.

Lectio VI.

Multa quidem, ac magna fuere pietatis, et misericordiae opera, quae Sanctus palam, et publice fecit. In id autem toto animi conatu intendebat, ut praeceptum Domini adimpleret dicentis: te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua, quid faciat dextra tua. Hinc solemne ei erat, nocturnas vigilias lavandis Christi fi-

delium pedibus, et abscondendis in sinu pauperum eleemosynis impendere. Quae caritatis officia, dum solus, et ignotus expleret, non semel injurias, ac contumelias invicto, hilarique animo toleravit. Hujus itaque misericordiae, et benignitatis merito sancti Viri dexteram, inter cetera ossa diu quaesitam, et non inventam, ac tandem singulari Dei beneficio incorruptam repertam, beatus Ladislaus Hungariae rex in basilicam, quam largo sumtu, et ditissimo apparatu instauravit, in magna episcoporum, et optimatum frequentia inferri, ac honorifice locari curavit. Cujus rei anniversariam memoriam ex veteri instituto hodierna celebritate recolimus.

℟. Iste homo.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Luc. 12.

In illo tempore, dixit Jesus discipulis suis: nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro, dare vobis regnum. *Et reliqua.*

Homilia sancti Fulgentii Episcopi.

Ex Serm. de Confessor.

Si non omnes possunt implere, quod Dominus ait: vendite, quae possidetis, illud tamen, quod adjecit dicens: date eleemosynam, omnibus est possibile, si adsit bona voluntas: omnibus facile, si non adsit dira cupiditas: omnibus salubre, si ferveat caritas: cunctis debet esse commune, ut omnibus donetur aeterna felicitas; qui ergo tantam virtutem accepit a Domino, ut omnia, quae in mundo sunt, coelestis regni amore contemnat: quae habet, vendat, et egenis expendat: qui vero tantae virtutis nondum est, de his, quae habet, in quantum habet, eleemosynam faciat.

℟. Iste est.

Lectio VIII.

Perfectus possideat primum virtutis locum, imperfectus saltem perveniat ad secundum. Efficiatur ille gloriose dignus, sit iste sanctorum pauperum piissimus consolator: habeat iste apud Deum patronos pauperes, quos ille se gaudet virtutis habere consortes; sit ille talis, qui cum Domino judicaturus sedeat: sit ille talis, qui ad dexteram judicandus adsistat: sit ille talis, qui aeterna tabernacula perpetuo jure possideat: sit iste talis, quem ille recipiat §. Thesaurum nostrum, fratres, in coelis ponamus, ut etiam cor nostrum in coelis habere possimus. Necesse est enim, ut quo praecesserit dilectionis thesaurus, illuc etiam cogitationis sequatur affectus. Ideo Veritas ait: ubi enim thesaurus vester est, ibi et cor vestrum erit; ut ergo in coelis thesaurizemus, coelestia diligamus. Vis nosse, ubi thesaurizas? adtende, quid amas; vis nosse, quid amas? adtende, quid cogitas; ita fiet, ut thesaurum tuum judicio tuae cogitationis intelligas.

℟. Sint lumbi.

Lectio IX. regulariter de S. Felice, si tamen hoc festum transferri contingat, dividatur Lectio VIII in duas, uti §.

Te Deum laudamus.

AD BENEDICTUS.

Ant. Stabilita sunt bona illius in Domino, et eleemosynas illius enarrabit omnis ecclesia Sanctorum.

Oratio Deus, qui es Sanctorum, *ut supra.*

Commen. S. Felicis Papae, et Martyr.

Dominica III. post Pentecost.

FESTUM PURISSIMI CORDIS B. MARIAE V.

Duplex majus.

Ad Vesperas. Antiph. Trahe me, *cum reliquis de Laudibus. Psalmi, ut in Festis B. M. V. 2.*

Capitulum. Cant. 8. b.

Pone me ut signaculum super Cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus aemulatio. Lampades ejus

lampades ignis, atque flammarum.

Hymnus. Ave maris etc. pag. 5.

℣. Exulta in omni corde, filia Jerusalem.

℟. Rex Israel, Dominus in Medio tui.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Exultavit Cor meum in Domino, et exaltatum est cornu meum in Deo meo quia laetata sum in salutari tuo.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui in Corde beatae Mariae Virginis dignum Spiritus sancti habitaculum praeparasti: concede propitius; ut ejusdem purissimi Cordis festivitatem devota mente recolentes, secundum Cor tuum vivere valeamus. Per Dominum . . . in unitate ejusdem.

AD MATUTINUM.

Invit. Ave Maria, gratia plena: ℟ Dominus tecum.

Psalm. Venite.

Hymnus. Quem terra, pag. 6.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui.

Psalmi ut in Festis B. M. V. pag. 7.

Ant. Et ait Maria: magnificat anima mea Dominum, et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Ant. Quia respexit humilitatem ancillae suae: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

℣. Anima mea liquefacta est,

℟. Ut locutus est dilectus.

De Canticis Canticorum.

Lectio I. Capit. 4.

Quam pulchra es amica mea, quam pulchra es! Oculi tui columbarum, absque eo quod intrinsecus latet. Sicut vitta coccinea, labia tua, et eloquium tuum dulce. Sicut fragmen mali punici, ita genae tuae, absque eo quod intrinsecus

latet. Sicut turris David collum tuum, quae aedificata est cum propugnaculis: mille clypei pendent ex ea, omnis armatura fortium. Vulnerasti cor meum, soror mea Sponsa, vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum, et in uno crine colli tui. Favus distillans labia tua, Sponsa, mel et lac sub lingua tua. Hortus conclusus, fons signatus.

℟. Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua: laetetur cor meum, * Ut timeat nomen tuum.

℣. Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum. Ut timeat.

Lectio II. Cap. 5.

Veni in hortum meum, soror mea Sponsa: messui myrrham meam cum aromatibus meis: comedi favum cum melle meo. Vox dilecti mei pulsantis. Aperi mihi, soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea, quia caput meum plenum est rore, et cincinni mei guttis noctium. Surrexi, ut aperirem dilecto meo: manus meae stillaverunt myrrham, et digiti mei pleni myrrha probatissima. Aperui dilecto meo, at ille declinaverat atque transierat. Anima mea liquefacta est, ut locutus est.

℟. In Domino gaudebo, et exultabo in Deo Jesu meo: Deus Dominus fortitudo mea. * Super excelsa deducet me.

℣. Laeva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. Super excelsa.

Lectio III. Cap. 5. et 6.

Qualis est dilectus tuus ex dilecto, o pulcherrima mulierum? qualis est dilectus tuus ex dilecto, quia sic adjurasti nos? Dilectus meus candidus et rubicundus, electus ex milibus, totus desiderabilis. Talis est dilectus meus, et ipse est amicus meus, filiae Jerusalem. Quo abiit dilectus tuus, o pulcherima mulierum? Quo declinavit dilectus tuus, et quaeremus eum tecum? Pul-

chra es, amica mea, suavis et decora sicut Jerusalem, terribilis ut castrorum acies ordinata. Una est columba mea, perfecta mea, una est matris suae, electa genetrici suae. Viderunt eam filiae, et beatissimam praedicaverunt: reginae laudaverunt eam.

℟. Inveni gratiam apud oculos tuos, Domine mi, * Qui consolatus es me, et locutus es ad cor ancillae tuae.

℣. In toto corde meo exquisivi te: ne repellas me a mandatis tuis. Qui consolatus. Gloria Patri. Qui consolatus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Beata, quae credidisti, quoniam perficientur ea, quae dicta sunt tibi a Domino.

Ant. Fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus.

Ant. Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui.

℣. Fortis est ut mors dilectio.

℟. Dura sicut infernus aemulatio.

Sermo sancti Bernardini Sennensis.

Lectio IV.

Ex serm. 9. de Visitat.

Quis mortalium, nisi divino fretus oraculo, de vera Dei et hominis Genitrice quidquam modicum, sive grande praesumat pollutis labiis nominare: quam Pater ante saecula Deus perpetuam praedestinavit in Virginem dignissimam: Filius elegit in Matrem: Spiritus sanctus omnis gratiae domicilium praeparavit? Quibus verbis ego homunculus sensus altissimos Virginei Cordis, sanctissimo ore prolatos, efferam, quibus non sufficit lingua omnium hominum, et etiam Angelorum? Dominus enim ait: Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bona. Quis autem inter puros homines melior homo potest excogitari, quam illa, quae meruit effici Mater Dei, quae in Corde et in utero suo

ipsum Deum hospitata est? Quis thesaurus melior, quam ipse divinus amor, quo Cor Virginis ardens erat?

℟. Ego diligentes me diligo, et qui mane vigilant ad me, invenient me. Mecum sunt divitiae et gloria: * Opes superbae et justitia.

℣. Ut ditem diligentes me, et thesauros eorum repleam. Opes.

Lectio V.

De hoc igitur Corde quasi fornace divini ardoris Virgo beata protulit verba bona, id est, verba ardentissimae charitatis. Sicut enim a vase optimo vino pleno, non potest exire nisi optimum vinum: aut sicut a fornace summi ardoris non egreditur nisi incendium fervens: sic de Corde Matris Christi exire non potuit verbum, nisi summi, summeque divini amoris atque ardoris. Septem verba tantum mirae sententiae et virtutis a Christi benedictissima Matre leguntur dicta. Cum Angelo bis tantum locuta est. Cum Elisabeth bis etiam. Cum Filio etiam bis. Cum ministris in nuptiis semel. Haec septem verba secundum septem amoris actus, sub miro gradu et ordine prolata, quasi sunt septem flammae Cordis ejus.

℟. Ego Mater pulchrae dilectionis, et timoris, et agnitionis, et sanctae spei. In me gratia omnis viae et veritatis: * In me omnis spes vitae et virtutis.

℣. Transite ad me omnes, qui concupiscitis me, et a generationibus meis implemini. In me.

Lectio VI.

Quae verba considerans mens devota, cum ipso Propheta ait: Quam dulcia faucibus meis, id est, omnibus affectionibus, eloquia tua? Porro dulcedo haec, quam in verbis beatae Virginis devota mens sentit, est ardor piae devotionis, quam in eis anima experimentaliter probat. Distinguamus igitur per ordinem has septem flammas amoris,

verborum Virginis benedictae. Prima est flamma amoris separantis. Secunda amoris transformantis. Tertia amoris communicantis. Quarta amoris jubilantis. Quinta amoris soporantis. Sexta amoris compatientis. Septima amoris consummantis.

℟. Beatus homo, qui audit me, et qui vigilat ad fores meas quotidie, et observat ad postes ostii mei. * Qui me invenerit, inveniet vitam, et hauriet salutem a Domino.

℣. Qui autem in me peccaverit, laedet animam suam: omnes, qui me oderunt, diligunt mortem. Qui me.

Gloria Patri. Qui me.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me?

Ant. Misericordia ejus a progenie in progenies timentibus eum.

Ant. Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiae suae.

℣. Ego dilecto meo:

℟. Et ad me conversio ejus.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 2. g.

In illo tempore: Dixit Mater Jesu ad illum: Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce Pater tuus, et ego dolentes quaerebamus te. *Et reliqua.*

De Homilia venerabilis Bedae Presbyteri.

In Dom. 1. post Epiph.

Mater ejus, inquit Evangelista, conservabat omnia verba haec in Corde suo. Omnia, quae de Domino, vel a Domino dicta, sive acta cognoverat Mater Virgo, diligentius in Corde retinebat, sollicite cuncta memoriae commendabat, ut cum demum tempus praedicandae, sive scribendae Incarnationis ejus adveniret, sufficienter universa, prout essent gesta, posset explicare quaerentibus. Imitemur et

nos, fratres mei, piam Domini Matrem, ipsi quoque omnia verba et facta Domini ac Salvatoris nostri fixa in corde conservando.

℟. Aquae multae non potuerunt extinguere charitatem: * Neque flumina obruent eam.

℣. Si dederit homo omnem substantiam domus suae pro dilectione, quasi nihil despiciet eam. Neque.

Lectio VIII.

Horum Domini verborum et actorum meditatione diurna et nocturna importunos inanium nocemtiumquae cogitationum repellamus incursus: horum crebra collatione et nos et proximos nostros a fabulis supervacuis, et male dulcoratis detractionum colloquiis castigare, atque ad divinae frequentiam laudis accendere curemus. §. Si enim, fratres charissimi, in futuri beatudine saeculi habitare in domo Domini, ac perpetuo illum laudare desideramus, oportet nimirum et in hoc saeculo, quod in futuro quaeramus, sollicite praemonstremus: frequentando videlicet Ecclesiae limina, et non solum in ea laudes Domini canendo, sed et in omni loco dominationis ejus ea, quae ad laudem gloriamque Conditoris nostri proficiant, verbis pariter ac factis ostendendo.

℟. Spiritus meus super mel dulcis, et haereditas mea super mel et favum. Qui audit me, non confundetur, * Et qui operantur in me, non peccabunt.

℣. Qui elucidant me, vitam aeternam hauebunt. Et qui.

Gloria Patri. Et qui.

Lectio IX. de Homilia Dominicae occur.; si extra Dominic. agat., Lectio IX. incipiet ad §. in Lect. VIII. posit.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Trahe me: post te curremus in odorem unguentorum tuorum.

Psal. Dominus regnavit *cum reliquis de Dominica.*

Ant. Dilectus meus lo-

quitur mihi: surge, propera, amica mea

Ant. Fulcite me floribus, stipate me malis: quia amore langueo.

Ant. Adjuro vos, filiae Jerusalem, ne suscitetis dilectam quoadusque ipsa velit.

Ant. Ego dormio et Cor meum vigilat.

Capit. Cant. 8. b.

Pone me ut signaculum super Cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut infermus aemulatio. Lampades ejus lampades ignis, atque flammarum.

Hym O gloriosa *pag. 20.*

℣. Qui me invenerit, inveniet vitam.

℟. Et hauriet salutem a Domino.

AD BENEDICTUS.

Ant. Extollens vocem quaedam mulier de turba, dixit illi: Beatus venter, qui te portavit, et ubera, quae suxisti.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui in Corde beatae Mariae Virginis dignum Spiritus sancti habitaculum praeparasti: concede propitius; ut ejusdem purissimi Cordis festivitatem devota mente recolentes, secundum Cor tuum vivere veleamus. Per Dominum ... in unitate ejusdem Spiritus.

Ad Prim. in ℟. *brev.* ℣.

Qui natus es de Maria Virgine.

AD TERTIAM.

Ant. Dilectus meus.

Capitulum.

Pone me, *ut supra.*

℟. Anima mea * Liquefacta est. Anima.

℣. Ut locutus est dilectus. Liquefacta.

Gloria Patri. Anima.

℣. Fortis est ut mors dilectio.

℟. Dura sicut infernus aemulatio.

AD SEXTAM.

Ant. Fulcite.

Capit. Eccl. 24.

Ego ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam: ego feci in coelis, ut oriretur lumen indeficiens et sicut nebula texi omnem terram.

℟. Fortis est * Ut mors dilectio. Fortis.

℣. Dura sicut infermus aemulatio. Ut mors.

Gloria Patri. Fortis

℣. Ego dilecto meo.

℟. Et ad me conversio ejus.

AD NONAM.

Ant. Ego dormio.

Capit. Eccl. 24.

In omni terra steti, et in omni populo, et in omnibus requiem quaesivi, et in haereditate Domini morabor.

℟. Ego * Dilecto meo. Ego.

℣. Et ad me conversio ejus. Dilecto.

Gloria Patri. Ego.

℣. Qui me invenerit, inveniet vitam.

℟. Et hauriet salutem a Domino.

In secundis Vesperis, omnia ut in primis.

℣. Viam mandatorum tuorum cucurri.

℟. Cum dilatasti Cormeum.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Exultavit Cor meum in Deo salutari meo: quia fecit mihi magna, qui potens est.

DIE IV. JUNII.

IN FESTO S. QUIRINI EPISCOP. Siscíensis, et Mart.

Duplex.

Omnia de comm. unius Martyris, praeter seq.

Oratio. Infirmitatem nostram. *Ut in communi.*

In I. Noctur. Lect. de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Quirinus, Sisciae in Illyrico Episcopus, cum Pastoralis officio munus explens, de Ecclesia optime mereretur, facile odium Gentilium in se excitavit. Igitur sub Galerio Praeside, qui eas tum Regiones administrans, in Christianos acerrime saeviebat, comprehenditur; cum vero nulla vi tormentorum adduci posset, ut fidem ca-

tholicam abnegaret, nec desineret, Idolis contemptis, Christum confiteri, morti addicitur.

Lectio V.

Ergo molari lapide ad collum alligato, in fluvium e ponte praecipitatur. Verum, supponente Domino manum suam, ingenti miraculo factum est, ut non modo suo ipse pondere non mergeretur sed lapidem etiam aquis supernatans, ne ad ima tenderet, quodammodo retineret. Compleverant ripas Christiani, quos, cum timore perterritos animadvertisset, ex ipso, in quo fluidabat, amne hortatus impense est, ne pro fide mortem, quae immortalitatem parit, jacturam arbitrarentur.

Lectio VI.

Denique, cupiens dissolvi, et esse cum Christo, conversus ad Dominum oravit, ut, quoniam satis eo prodigio gloriam suam Gentibus manifestaverit, ipsum tandem corporis vinculis solutum e vita abire permitteret. Eas inter preces spiritum Deo reddidit. Tum vero molaris lapis, quem vivum non poterat, eum exanimem, quasi tumulo illaturus, secum demersit. Sacrum corpus fideles honorifice condidere. Ejus ossa longo post tempore ad Catacumbas delata sunt, ac deinde ab Innocentio secundo Pontifice in Basilica sanctae Mariae trans Tyberim collocata.

IN III. NOCTURNO.

Si quis venit ad me.

Temp. paschali de hom. in Ev. Ego sum vitis vera.

℟. *VIII.* Domine praevenisti.

DIE XV. JUNII

IN FESTO Ss. VITI, MODESTI atque Crescentiae Mart.

Duplex.

Omnia de comm. plur. Martyrum, praeter seq.

Orat. Da, Ecclesiae tuae quaesumus. *Ut in Brev.*

In I. Noct. Lection. de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Vitus admodum puer inscio patre baptisatus est: quod cum ille rescivisset, nihil praetermisit, quo filium a christiana religione removeret. Qua in voluntate permanentem, Valeriano judici verberibus castigandum tradidit. Sed nihilominus in sententia persistens, patri redditus est. Sed dum eum pater gravius punire cogitat, Vitus, Angeli monitu, comitibus Modesto et Crescentia, ejus educatoribus, migrat in alienas terras, ibique eam sanctitatis laudem adeptus est, ut ejus fama ad Diocletianum perlata, ipsum Imperator accerseret, ut filium suum a daemone vexatum liberaret: quo liberato, cum ei amplissimis praemiis ingratus Imperator, ut deos coleret, persvadere non potuisset, una cum Modesto et Crescentia vinculis constrictum, mittit in carcerem.

Lectio V.

Quos ubi constantiores esse comperit, demitti jubet in ingens vas liquato plumbo, ferventi resina ac pice plenum: in quo cum trium Hebraeorum puerorum more divinos hymnos canerent, inde erepti, leoni objiciuntur, qui prosternens se, eorum pedes lambebat. Quare inflammatus imperator, quod multitudinem videbat miraculo commoveri, eos in catasta sterni jubet, et ita caedi eorum membra, atque ossa divelli. Quo tempore tonitrua, fulgura, magnique terraemotus fuere, quibus templa deorum corruerunt, et multi oppressi sunt. Eorum reliquias Florentia, nobilis faemina, unguentis conditas, honorifice sepelivit.

Sermo S. Augustini Episcopi.

Sermo 47. de Sanctis.

Lectio VI.

Quotiescumque, fratres charissimi, sanctorum martyrum solemnia celebramus, ita, ipsis intercedentibus, expectemus a Domino con-

sequi temporalia beneficia, ut ipsos martyres imitando, accipere mereamur aeterna. Ab ipsis enim sanctorum martyrum in veritate festivitatum gaudia celebrantur, qui ipsorum martyrum exempla sequuntur. Solemnitates enim martyrum exhortationes sunt martyriorum: ut imitari non pigeat, quod celebrare delectat.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Capit. 10.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Qui vos audit, me audit: et qui vos spernit, me spernit. *Et reliqua.*

Homilia venerabilis Bedae Presbyteri.

Libr. 3. in Lucam 10. cap. 42. paulo ante finem.

Ut in audiendo quisque, vel spernendo Evangelii praedicatore, non viles quasque personas, sed Dominum Salvatorem, imo ipsum Patrem spernere se vel audire disceret, ait: Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit: qui autem me spernit, spernit eum, qui me missit. Quia procul dubio in discipulo magister auditur, et in filio Pater honoratur. Potest et ita intelligi: qui non facit misericordiam uni de fratribus meis minimis, nec mihi facit; quia et ipse pro his formam servi, et pauperis habitum suscepi.

Lectio VIII.

Reversi sunt autem septuaginta duo cum gaudio, dicentes: Domine, etiam daemonia subjiciuntur nobis in nomine tuo. Bene quidem confessi sunt, deferentes honorem nomini Christi; sed quia infirma adhuc fide gaudebant in virtutibus, vide, quid audiunt. Et ait illis: Videbam satanam sicut fulgur de coele cadentem. Non modo video, sed prius videbam, quando corruit. Quod autem ait: sicut fulgur, vel praecipitem de supernis ad ima lapsum significat: vel quia dejectus, adhuc transfigurat se in angelum lucis.

Lectio IX.

Ecce dedi vobis potestatem calcandi supra serpentes, et scorpiones. Hoc est, omne genus immundorum spirituum de obsessis corporibus ejiciendi. Quamvis et ad litteram rectissime possit accipi: siquidem et Paulus a vipera invasus, nihil adversi patitur. Hoc sane inter serpentes, qui dente; et scorpiones, qui cauda nocent, distare arbitror: quod serpentes aperte saevientes, scorpiones clanculo insidiantes, vel homines, vel daemones significent. Serpentes, qui inchoandis virtutibus venena pravae persvasionis objiciunt: scorpiones, qui consummatas virtutes ad finem vitiare contendunt. Verumtamen in hoc nolite gaudere: quia spiritus ejicere, sicut et virtutes alias facere, interdum non est ejus meriti, qui operatur, sed invocatio nominis Christi hoc agit.

Te Deum laudamus.

DIE XVI. JUNI.

IN FESTO S. JOANNIS FRANCISCI REGIS.

Conf. Duplex.

Omnia de Comm. Confessor. non Pontificis, praeter seq.

In Hymno. Iste Confessor *mutat.* 3. V.

Oratio.

Deus, qui ad plurimos pro salute animarum perferendos labores beatum Joannem Franciscum Confessorem tuum mirabili caritate, et invicta patientia decorasti: concede propitius; ut ejus exemplis instructi, et intercessionibus adjuti, aeternae vitae praemia consequamur. Per Dominum nostrum.

Lectiones I. Nocturni de Scriptura occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Joannes Franciscus Regis nobili genere natus in oppidulo Narbonensis Galliae, cui nomen Fonscoopertus, eximiae sanctitatis a teneris annis indicia praebuit. In

eo jam tum eluxere mira morum innocentia, flagrans orationis studium, pudor, et modestia singularis. Societatem Jesu ingressus, Tolosae anno aetatis decimo nono, humilitate, obedientia, caritate, odio sui, ceterisque vitae religiosae virtutibus excelluit. Absolutis studiis totum se procurandae animarum saluti penitus devovit. Asperos Vivariensium, Velaunorum, et Forensium montes, et ingentes Helvetiorum tractus, glacie, nivibusque fere perpetuis horridos, eorumque colonos inscitia, rusticitate, barbarie intractabiles suscepit excolendos, eo successu, ut innumerabiles homines aut calviniana lue infectos, aut perditis moribus corruptos, ad catholicam fidem, et ad christianam pietatem traduxerit.

Lectio V.

Campestribus missionibus hyberno tempore perfunctus, aestivo revertebatur Anicium, ibique in nosocomiis, et in carceribus, in privatis aedibus, in compitis, ac templis omne hominum genus, omnibus omnia factus, sublevabat. Pauperum greges, corrogatis undique subsidiis, praesertim cum saeviret fames, multiplicato etiam non semel per miraculum frumento, sustentabat. Unde illi patris pauperum cognomen inditum fuit. In flagitiosis hominibus, et perditis praesertim mulierculis, e vitiorum coeno educendis, vix credibile est, quot probra, ludibriaque pertulerit, erecto semper, et alacri vultu imperterritus, licet gladiis jugulo saepe admotis, alapis ori impactis, et fustibus corpori. Grassante peste, infirmos, eo morbo laborantes, sedulo invisens, ardenti reficiebat caritate. Erga alios blandus, ac beneficus, in se ipse saeviebat acerrime asperis ciliciis, ferreis catenis, cruentis flagellationibus, somnum breviter in nuda tabula, aut humi carpens, semper abstemius, vilissimoque semper victitans cibo, et adeo tenui, ut arcendae morti potius, quam sustentandae vitae sufficeret.

Lectio VI.

Divino amore sic erat incensus, ut illum unum spirare, loqui, cogitare videretur. Plures noctis horas orationi dabat, coelestibus affluens deliciis, et extra se saepe raptus. Rem divinam eâ animi adtentione, eo vultus ardore faciebat, ut sacrum, quo effervescebat, ignem etiam in adstantes diffunderet. Miraculis, aliisque donis supernaturalibus mire claruit. Tandem vocatus ad praemia laborum, in Viennensis dioecesis pago, cui nomen est Lalovescus, correptus lethali morbo, ex laboribus contracto, cum saeviret hyems frigidissima, coelestibus recreatus illustrationibus, ad aeterna gaudia invitatus, spiritum Creatori reddidit anno millesimo sexcentesimo quadragesimo, die trigesima prima Decembris, vitae suae quadragesimo quarto. Ejus sepulcrum incredibili populorum per asperrimos montes undique confluentium concursu, ob sanctitatis, et miraculorum famam, quae maxime percrebrescebat, summa devotione est frequentatum. Quibus omnibus permotus Clemens undecimus, Pontifex maximus, Joannem Franciscum anno millesimo septingentesimo decimo sexto Beatorum fastis adscripsit. Clemens vero duodecimus anno millesimo septingentesimo trigesimo septimo, novis in dies fulgentem miraculis, in Sanctorum album ritu solenni retulit decima sexta Junii die, quam ejusdem postea celebrandae festivitati Benedictus decimus quartus assignavit.

In III. Nocturno Hom. in Evang. Sint lumbi vestri *de Communi.*

DIE XXVII. JUNII.

S. LADISLAI REGIS CONFESS.

In Metrop. ubi Fest. Fori dupl. 1. Classis cum Octav. non privil. Extra Metrop. dupl. 2. Class. sine Octav.

Omnia de comm. Conf. non Pontif. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum regem Ladislaum, Confessorem tuum, diversis decorasti miraculis: praesta quaesumus; ut ejus suffragantibus meritis, a omnibus semper muniamur adversis, et gaudiis perfruamur aeternis. Per Dominum nostrum.

In I. Noct. Lect. Justus *de Communi 1. l.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ladislaus, primus hujus nominis, Hungariae rex, Bela primo, ex filia regis Poloniae prognatus, cunctis animi, et corporis dotibus fuit ornatissimus. Regale solium invitus conscendit: Salomonem enim praeferi optabat. Cui et postea saepius cedere volens, a proceribus regni fuit prohibitus. Creatus in regem, omnia boni principis officia explevit: beneficentia in egentes, comitate, justitia, ac liberalitate eminebat. Praesentissimis vitae suae periculis, subditos ab immani barbararum gentium populatione vindicavit, fusis non una vice Cumanorum agminibus. Dalmatiam et Croatiam regno Hungariae adjunxit: volente id sorore ipsius, quae rerum potiebatur, marito, regnorum illornm domino, vita functo. Regias virtutes christianae pietatis opera excellebant. Posteaquam enim, Dei monitu, ad Chrysium fluvium basilicam Dei Genitrici erexisset, oppidoque Varadino adjecto munivisset, totum se deinceps ad cultum religionis amplificandum convertit. Episcopatus amplissimos, monasteria, templaque magnifica construxit, regiaque munificentia dotata omnibus ornamentis auxit.

Lectio V.

Divinarum rerum contemplationi rex sanctus ita deditus erat, ut interdum in aera sublimis raperetur: nimioque circumfusus splendore, Varadini in templo a suis quandoque conspiceretur. Adversus Tartaros bellum gerens, cum fugientes barbari, ut militem sancti regis ab insequendo distinerent, ingentem pecuniae vim dolose sparsissent: Ladislai precibus pecunia omnis in lapidem commutari visa est. Exercitui suo, victus inopia laboranti, fusis ad Deum precibus, cervorum et bubalorum gregem impetravit. Fontes etiam aquae recentis e saxis, ad extinguendam suorum sitim, pari modo a Deo obtinuit. Voverat pius rex profectionem cum validis copiis ad Terram sanctam, a saevissimis christiani nominis hostibus vindicandam: sed sancta mors pios conatus antevertit. Eum igitur anno salutis millesimo nonagesimo quinto ex hac vita sublatum universa Hungaria integro triennio veste pulla et squallida luxit; ludis, choreis, omnique musico instrumento per id tempus relegatis.

Lectio VI.

Locum sepulturae in ecclesia Varadinensi, a se constructa, ipse sibi delegerat: quo cum sacrum corpus deveheretur, fessi labore ministri, ut somno vires reficerent, substiterant. Vectoribus igitur dormientibus, currus, in quo collocatum erat sacrum pignus, sine ullius jumenti adminiculo, tam rapidis rotis Varadinum defert corpus, ut ab excitatis vectoribus adsequi nequiverit. Ipso sepulturae tempore, cum quidam ejus corpus foetere dixisset, os in tergum torqueri repente sensit: sed poenitentia ductus, sancti regis opem implorans, pristinae sanitati restituitur. Multi praeterea caeci, muti, ac morbis fatigati, ad sepulcrum sancti regis sanitatem receperunt. Quibus rebus permotus Coelestinus tertius, ipsum in Sanctorum numerum adscripsit.

In III. Noct. Homilia in Evang. Sint lumbi vestri.

In II. Vesperis comm. S. Leonis Papae et Conf. tantum.

DIE XXIX. JUNII.

COMMEMORATIO Oo. Ss. APOSTOLORUM FESTO Ss. AP. PETRI et PAULI.

IN I. VESPERIS.

Ant. In hoc cognoscent

omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem. ℣. Nimis honorati sunt amici tui, Deus. ℟. Nimis confortatus est principatus eoru.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, et omnium sanctorum Apostolorum tuorum tuere praesidiis, quorum donasti fideles esse doctrinis. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus S. Deus, per o. s. s. Amen.

IN LAUDIBUS.

Ant. Vos qui secuti estis me, sedebitis super sedes, judicantes duodecim tribus Israel. ℣. In omnem terram exivit sonus eorum. ℟. Et in fines orbis terrae verba eorum.

Oratio ut supra.

IN II. VESPERIS.

Ant. Vos amici mei estis, si feceritis quae ego praecipio vobis, dicit Dominus. ℣. Gloriosus in Sanctis suis, faciens mirabilia. ℟. Hic Deus, meus, et glorificabo eum.

Oratio ut supra.

(„An commemoratio omn. Apostolor. die 29. Junii, item omn. Martyrum die 26. Dec. — sit facienda immediate post orationem festi diei [id quod est „sub unica conclus."], vel potius *suo loco*, e. g. post Dominicae comm. si occurat 29. Junii, et post comm. Octavae Nativ. die 26. Dec.?" respondit S. R. C. 31. Aug. 1867 in una Mechl. „*Negative* ad prim. partem; *Affirmative* ad secund.")

Domin. VII. post Pentecost.

S. CUNEGUNDIS V.

Reg. Poloniae Duplex.

Omnia de Comm. Virg. non Martyr. I. loco praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatam Cunegundem dulcedinis tuae benedictionibus praevenisti, ac virginem etiam in conjugio conservasti: praesta, quaesumus; ut ipsa intercedente, per vitae puritatem tibi jugiter adhaerere, et per ejus vestigia gradientes, ad te

pervenire feliciter mereamur. Per Dominum nostrum.

In I. Noct. Lectiones de Scriptura occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Cunegundis, Hungariae rege Bela et Maria, Alexii Graecorum Imperatoris filia, parentibus genita, sanctorum Ladislai, Hedwigis, Salomeae, Elisabeth, et Ludovici, non minus illustrium virtutum, quam regii sanguinis cognatione praefulsit. Cum adhuc in utero gestaretur, clara voce coelitus emissa, mater didicit, se prolem eximiae sanctitatis parituram. Vix autem in lucem edita, linguam in verba mirabiliter solvit, quibus beatissimam Virginem, coelorum reginam, salutavit. Tum, veluti infantiae impedimenta nesciret, admiranda praebuit futurae sanctitatis argumenta; nam quartis, et sextis quibusque feriis semel tantum lac sugebat; cumque inter nutricis ulnas missae sacrificio interesset, sanctissima Jesu, et Mariae nomina, cum proferentur, demisso capite venerabatur, oculisque in coelum intentis, tota in sacrorum mysteriorum contemplatione defixa videbatur.

Lectio V.

Pueritiam jugi divinarum rerum meditatione, ac jejuniis addicta, fundendis precibus, eleemosynis erogandis, aliisque piis operibus transegit. Custodiendae autem virginitatis studium tunc maxime probavit, cum proposito conjugio diu obluctata, sed parentibus tandem morem gerere coacta, Boleslao Poloniae duci in matrimonium tradita, prima nuptiarum nocte suasionibus, precibusque impetravit, ut sibi virginitatem colere liceret: deinde vero tanto illum puritatis amore inflammavit, ut pari consensu cum intacta conjuge castitatem, emisso voto, servandam perpetuo statuerit, quo pudici cognomentum adeptus est. Polonico autem regno tam virtutum exemplis mi-

rifice consuluit, quam impetratis a Deo beneficiis, inter quae illud praecipue celebrabatur, quod salis fodinam, unde opulentissimi reditus regno proveniunt, mirabiliter obtinuerit.

Lectio VI.

Mortuo Boleslao, Poloniae regimen constantissime recusavit, curisque omnibus exuta, et facultatibus in pauperes distributis, ordinem sanctae Clarae in monasterio Sandecensi, quod ipsa condiderat, professa est. Ibi cum aquarum inopia sorores laborarent, flumini haud procul decurrenti imperavit, ut alveo diverteret, et cursum, quem baculo aquis designaverat, per acclivia licet loca, teneret: Deoque famulae suae precibus annuente, monasterii necessitatibus insigni miraculo provisum est. Cum autem in eodem monasterio annos tredecim sanctissime vixisset, maximis virtutibus, signisque, ac prophetiae dono illustris, praecognita mortis hora placidissime quievit in Domino, die vigesima quarta Julii, anno salutis ducentesimo nonagesimo secundo supra milesimum; cujus anima niveo amictu ornata, inter angelorum choros coelum conscendere visa est, ejusque immortalem gloriam innumera deinde miracula comprobarunt: nam captivi libertatem, caeci visum, aegri plurimi sanitatem a morbis gravissimis, ipsa intercedente, recuperarunt, ac mortui plerique in vitam sunt revocati. Itaque antiquissimum cultum, quo per universam Poloniam celebratur, Alexander Papa octavus approbavit, et Clemens Papa undecimus eandem in primariam ejusdem regni, et magni ducatus Lithuaniae patronam rite electam confirmavit.

IN III. NOCTURNO.

Homilia S. in Evang. Simile est regnum coelorum decem virginib. *Lectio IX. de Homil. Domin. VII post Pentec.*

FESTA JULII.

DIE IV. JULII.

In Ecclesia Metropolitana

OCTAVA S. LADISLAI R. C. P. H.

Duplex.

Omnia ut supra in die Festo, praeter seq.

In I. Vesp. fit comm. Octav. Ss. Apost.

In I. Noctur. Lect. de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

De Sermone S. Bernardi Abbatis.

Serm. 2. de S. Victore.

Gaudete in Domino, dilectissimi, qui inter continua suae pietatis beneficia indulsit hominem mundo, cujus multi salvarentur exemplo. Iterum dico gaudete, quod factus de medio appropiavit Deo, ut multo plures ejus intercessione salventur. In terris visus est, ut esset exemplo: in coelum levatus est, ut sit patrocinio. Hic informat ad vitam, illic invitat ad gloriam. Factus est mediator ad regnum, qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi jam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat, et supplicantis affectum, et supplicationis fructum. Quid enim quaerat sibi qui nullius eget?

Lectio V.

Haec dies gloriosae migrationis ejus, dies laetiae cordis ejus: exultemus, et laetemur in ea. Introivit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad salvandum. Hodie *N.* posito corpore, tanto alacrior, quanto expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria Sanctorum. Hodie despecto mundo, et mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriae. Ascendit autem cum immensa supellectili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus. Sedet veteranus miles, debita jam suavitate et se-

curitate quietus: securus quidem sibi, sed nostri solicitus. O venerandam etiam ipsis Angelis sanctitatem, quam pari studio, etsi dispari voluntate, et mali fugitant, et frequentant boni. Nec facile dixerim, quid virum astruat sanctiorem, horum favor, aut pavor illorum.

Lectio VI.

O miles emerite, qui Christianae militiae duris laboribus Angelicae felicitatis requiem commutasti: respice ad imbelles et imbecilles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios, et spiritales nequitias tuis laudibus occupamur. Quam pium, quam dulce, quam suave, o *N.* in hoc loco afflictionis, et in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari! Nomen tuum, et memoriale tuum; favus distillans in labiis captivorum, mel et lac sub lingua eorum qui tui memoria delectantur. Eja ergo fortis athleta, dulcis patrone, advocate fidelis exurge in adjutorium nobis: ut et nos de nostra ereptione gaudeamus, et tu de plena victoria glorieris.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Capit. 12.

In illo tempore: dixit Jesus discipulis suis: Sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris. *Et reliqua.*

Homilia S. Fulgentii Episcopi.

Ex Serm. de Confess.

Si istum Domini sermonem secundum litteram velimus accipere, nihil in eo commodi spiritalis possumus invenire. Quid enim proficit ad animae salutem, si aliquis corporaliter aut lumbos praecingat, aut lucernam accendat? In lumbis itaque concupiscentia carnalis ostenditur, in lucernis vero fides et charitas Christiana monstratur. Jubens igitur Dominus lumbos nostros praecingi, concupiscentias carnis sine dubio praecipit refraenari. Imperans autem ut lucernas ardentes habeamus, hoc utique jubet, ut et lumine verae fidei splendeamus, et sanctae charitatis operibus ferveamus.

Lectio VIII.

Ista, quae de Evangelio proposuimus, cum Propheticis sermonibus conferamus. Utrumque enim Testamentum Deus instituit, unus Dominus dedit: etsi sunt utriusque Testamenti diversa pro temporibus sacramenta, concordat tamen in utroque salutis humanae sententia, qua praecipitur, ut non peccemus, et jubetur, ut bonis operibus insistamus. Per Isaiam Dominus omnes his admonet verbis: Auferte malum cogitationum vestrarum ab oculis meis, quiescite perverse agere, discite benefacere. Quid est enim, sint lumbi vestri praecincti, nisi, quiescite agere perverse? quid est, sint lucernae ardentes, nisi, discite benefacere?

Lectio IX.

Praecinguntur enim fidelium lumbi, dum concupiscentia mala comprimitur, dum iniqua cogitatio cohibetur, dum libidini resistit animus, dum lasciviae denegatur affectus, dum calcatur luxuria, dum avaritia contemnitur et rapina, dum proximi laesio devitatur, dum superbia vincitur, dum invidia superatur. Ardent vero lucernae fidelium, dum rectae fidei regulam servant, dum in sinu matris Ecclesiae longanimiter perseverant, dum terrena contemnunt, et caelestia concupiscunt, dum soliciti pacem custodiunt, dum se invicem pure diligunt, dum mutuo se honore praeveniunt, dum mansuetudine cordis et humilitate proficiunt, dum misericordiae opera libenter atque hilariter faciunt, dumque in operibus bonis, non hominibus, sed Deo placere contendunt.

Te Deum laudamus.

OFFICIUM.

S. LADISLAI C. REGIS HUNGAR.

PER ANNUM.

Semiduplex.

Omnia de comm. Conf. non Ponf. praeter ea, quae sequuntur. In Hymn. Iste Confessor, *dicitur:* Meruit supremos laudes honores.

Oratio.

Deus, qui beatum Regem Ladislaum, Confessorem tuum, diversis decorasti miraculis; praesta quaesumus, ut ejus saffragantibus meritis, ab omnibus semper muniamur adversis, et gaudiis perfruamur aeternis. Per Dominum.

In I. Noctur. Lect. de Script. occur.

Lect. II. et III. Noct. dic. singulis mensibus ordine ut infra.

MENSIBUS

JANUARIO, FEBRUARIO ET MARTIO.

LL. II. et III. Noct. ut in festo pag. 236 et 237.

MENSIBUS

APRILI, MAJO, et JUNIO.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Joannis Chrysostomi. Beati Ladislai dies, cujus commemorationem celebramus, ad ipsius reete factorum etc., *ut in Brev. de comm. Confess. non Pontificis 1. loco.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris. *Et reliqua.*

De Homilia S. Gregorii Papae.

Homil. 13. in Evang.

Sed veniens Dominus, quid servis vigilantibus exhibeat? audiamus: Amen dico vobis, quod praecinget se, et faciet eos discumbere, et transiens ministrabit illis. Praecinget se, id est, ad retributionem praeparabit. Et faciet illos discumbere, id est, aeterna requie refoveri. Discumbere quippe nostrum, in regno quiescere est. Unde rursum Dominus dicit: venient, et recumbent cum Abraham, Isaac, et Jacob. Transiens autem Dominus ministrat, quia lucis suae illustratione nos satiat. Transire vero dictum est, cum de judicio ad regnum redit.

Lectio VIII.

Sed quid, si servi in prima vigilia negligentes existunt? prima quippe vigilia, primaevae aetatis custodia est; sed neque sic desperandum est, et a bono opere cessandum. Nam longanimitatis suae patientiam insinuans Dominus subdit: Et si venerit in secunda vigilia, et si in tertia vigilia venerit, et ita invenerit, beati sunt servi illi. Prima quippe vigilia, primaevum tempus est, id est, pueritia. Secunda, adolescentia vel juventus, quae auctoritate sacri eloquii, unum sunt; dicente Salomone: laetare juvenis in adolescentia tua. Tertia autem šenectus accipitur.

Lectio IX.

Qui ergo vigilare in prima vigilia noluit, custodiat, vel secundam: ut, qui converti a pravitatibus suis in pueritia neglexit, ad vias vitae saltem in tempore juventutis evigilet. Et qui evigilare in secunda vigilia noluit, tertiae vigiliae remedia non amittat: ut, qui in juventute ad vias vitae non evigilat, saltem in senectute resipiscat. Non est jam, quid homo excusationis inveniat. Deus despicitur, et expectat: contemni se videt, et revocat. Injuriam de contemptu suo suscipit: et tamen quandoque revertentibus etiam praemia promittit.

Te Deum laudamus.

MENSIBUS

JULIO, AUGUSTO et SEPTEMBRI.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

Serm. de Martyr. tom. 5.

Qui sanctorum merita religiosa charitate miratur, quique justorum glorias frequenti laude colloquitur, eorum mores sanctos, atque justitiam imitetur: quoniam, quem delectat Sancti alicujus meritum, delectare debet par circa cultum Dei obsequium. Quare aut imitari debet, si laudat: aut laudare non debet, si imitari decretat: ut, qui alium laudat, laudabilem se reddat: et qui Sanctorum merita admiratur, mirabilis ipse vitae sanctitate reddatur. Nam, si propterea justos, fidelesque diligimus, quod in ipsis justitiam, fidemque suspicamus: possumus nos quoque esse, quod sunt, si faciamus ipsi, quod faciunt.

Lectio V.

Neque enim difficile nobis est, quod ab ipsis geritur, imitari, cum sine praecendenti exemplo ab antiquis talia gesta conspicimus; ut non ipsi aliorum aemuli redderentur, sed aemulandae virtutis se ipsos nobis praeberent exemplum: ut, dum nos ex ipsis, et ex nobis alii proficiunt, sic Christus in suis semper servis in ecclesia sancta laudetur. Unde ab origine mundi innocens Abel occiditur, Enoch Deo placens transfertur, justus Noe invenitur, Abraham fidelis probatur, Moyses mansuetus dignoscitur, Jesus castus, David lenis, Elias acceptus, Daniel sanctus, tres pueri victores redduntur.

Lectio VI.

Apostoli, discipuli Christi, credentium magistri habentur: a quibus eruditi confessores fortissimi pugnant, martyres perfecti triumphant, et christiani semper exercitus diabolum, Deo armati, debellant. In istis semper pares virtutes, dissimiles pugnae, gloriosae victoriae. Unde tu, Christiane, delicatus es miles, si putas te posse sine pugna vincere, sine certamine triumphare. Exere vires, fortiter dimica, atrociter in praelio isto concerta. Considera pactum, conditionem attende, militiam nosce: pactum, quod spopondisti, conditionem, qua accessisti, militiam, cui nomen dedisti.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris. *Et reliqua.*

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 39. de verb. Dom. in Joann.

Audistis modo Evangelium, quod monuerit nos, cautos nos faciens, et volens esse expeditos, et paratos ad expectandum novissima, quae sunt in hoc saeculo metuenda, succedat requies, quae non habet finem. Beati, qui participes facti fuerint. Erunt autem tunc securi, qui modo non snnt securi: et iterum tunc timebunt, qui modo timere nolunt. Ad hanc expectationem, et propter hanc spem Christiani facti sumus.

Lectio VIII.

Nonne spes nostra non est de hoc saeculo? non amemus saeculum. Ab amore saeculi hujus vocati sumus, ut aliud saeculum speremus, In hoc abstinere nos debemus ab omnibus illicitis concupiscentiis, hoc est, lumbos accinctos habere debemus, et fervere, et lucere in operibus bonis, hoc est, lucernas ardentes habere. Dixit enim ipse Dominus discipulis suis alio loco Evangelii: nemo accendit lucernam, et ponit eam sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus, qui in domo sunt.

Lectio IX.

Et ut ostenderet, unde dicebat, subjecit, et ait: sic luceat lumen vestrum coram hominibus, ut videant bona facta vestra, et glorificent Patrem vestrum, qui in coelis est. Ideo lumbos nostros accinctos esse voluit, et lu-

cernas ardentes. Quid est lumbos accinctos? Declina a malo. Quid est lucere? Quid est lucernas ardentes habere? Hoc est: et fac bonum, Quid est, quod adjungit, et ait: et vos similes estote hominibus expectantibus Dominum, quando veniet a nuptiis: nisi quod in illo psalmo sequitur: inquire pacem, et sequere eam.

Te Deum laudamus.

MENSIBUS

OCTOBRI, NOVEMBRI, ET DECEMBRI.

IN II. NOCTURNO.

Ex Libro Moralium S. Gregorii Papae.

Deridetur justi simplicitas etc. *ut in Comm. Conf. non Pontif. 2. loco.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris. *Et reliqua.*

De Homilia S. Augustini Episc.

Ubi ut supra.

Haec tria, hoc est, abstinentia a malo, et operatio boni, et spes praemii aeterni, commemorata sunt in actibus Apostolorum, ubi scriptum est: quia docebat eos Paulus de continentia, de justitia, et spe vitae aeternae. Ad continentiam pertinet: sint lumbi vestri accinti. Ad justitiam pertinet: et lucernae ardentes. Ad expectationem Domini pertinet, quae est spes vitae aeternae. Ergo declina a malo, haec est continentia, hi sunt lumbi accincti: et fac bonum, haec est justitia, hae sunt lucernae ardentes: quaere pacem, et sequere eam, haec est expectatio futuri saeculi.

Lectio VIII.

Habentes autem ista praecepta et promissa, quid quaerimus in terra dies bonos, ubi eos invenire non possumus? scio enim, quia eos quaeritis, quando aut

aegrotatis, aut in tribulationibus estis, quae abundant in isto saeculo: quoniam, quando aetas vergit ad finem, et senex plenus est querelis, et nullis gaudiis: inter omnes tribulationes, quibus conteritur genus humanum, non quaerunt homines, nisi dies bonos, et vitam volunt longam, quam hic habere non possunt.

Lectio IX.

Quid est ergo vita hominis, etiam illa, quae longa dicitur? Audite non a me, sed mecum simul; ait enim nobis quidam: venite filii, audite me, timorem Domini docebo vos. En quam rem vult docere? et cui rei utilis est timor Domini? sequitur: quis est homo, qui vult vitam, et diligit dies videre bonos? Respondemus omnes: nos volumus. Quid sequitur, audiamus: cohibe linguam tuam a malo, et labia tua, ne loquantur dolum. Modo dic: Ego. Eja! respondeat mihi aliquis: Ego. Et cum feceris, securus expecta vitam, et dies bonos: quaere pacem, et sequere eam: et tunc bona fronte dices Domino: feci, quod jussisti, redde, quod promisti.

Te Deum laudamus.

DIE V. JULII.

In Festo

SS. CYRILLI ET METHODII,

Episc. Moraviae Patron.

(Offic. concessum pro ecclesiast. provincia croatico slavonica.)

Duplex I. classis cum Octava.

Omnia de Comm. Conf. Pontif. praeter seq.

AD VESPERAS.

Ant Laudemus *cum reliq. de Dom. et loco ultimi, Psl.* Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum Eccli. 44.

Sapientiam Sanctorum narrent populi et laudem eorum nuntiet Ecclesia, et nomen eorum in generationem et generationem.

℟. Deo gratias.

Hymnus.

Jesu Redemptor omnium
Perpes corona Praesulum

In hac die clementius
Indulgeas precantibus.

Moraviae qua nobiles
Inclaruere Antistites
Horum celebrat annua
Devota plebs solemnia.

Ibant madentes lacrymis
Mittendo terris semina
At nunc supernam jugiter
Gaudendo messem colligunt.

Sit Christe Rex piisime
Tibi, Patrique gloria
Cum Spiritu Paraclito
Nunc et per omne saeculum,
Amen.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Hi sunt patres nostri, verique pastores, qui nos sedentes in tenebris ad admirabile vitae lumen vocaverunt.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui nos ad unitatem fidei christianae per beatos Cyrillum et Methodium Confessores tuos atque Pontifices misericorditer vocare dignatus es; praesta, quaesumus, ut qui praesenti eorum solemnitate merito laetamur, ipsorum piis precibus ad gloriam pervenire mereamur aeternam. Per Dominum.

AD MATUTINUM.

Invit. Regem Confessorum Dominum * Venite adoremus.

Psl. Venite exultemus.

Hymn. Jesu Redemptor omnium. *ut in I Vesp.*

IN I. NOCTURNO.

Ant Novit Dominus viam justorum, qui in lege ejus meditantur die ac nocte.

Psl. Beatus vir. *cum reliq. de Comm. Conf. Pont.*

Ant. Praedicantes praeceptum Domini constituti sunt in monte sancto ejus.

Ant. Tu es gloria nostra, tu es susceptor noster Domine, tu exaudisti nos de monte sancto tuo.

℣. Sacerdotes tui induantur justitiam.

℟. Et sancti tui exultent.

LL. Laudemus viros gloriosos, *de Cni. C. P. 2. loco.*

℟. I. Isti sunt duo viri misericordiae, qui assistunt

ante Dominum * Dominatorem universae terrae.

℣. Isti sunt duae olivae et duo candelabra lucentia ante Dominum. Dominatorem.

℟. II. Isti directi sunt in conversionem gentium: * Et tulerunt abominationem impietatis.

℣. Virtute magna reddebant testimonium Jesu Christi Domini nostri. Et tulerunt.

℟. III. Isti sunt viri sancti, quos elegit Dominus in charitate non ficta: * Et dedit illis gloriam sempiternam.

℣. Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt justitiam Et dedit illis. Gloria Patri. Et dedit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Mirificavit Dominus sanctos suos et exaudivit eos clamantes ad se.

Psalmus. Cum invocarem etc. ex eod. Communi.

Ant. Scuto bonae voluntatis tuae coronasti eos Domine.

Ant. Domine, Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra! quia gloria et honore coronasti sanctos tuos et constituisti eo super opera manuum tuarum.

℣. Sacerdotes ejus induam salutari.

℟. Et sancti ejus exultatione exultabunt.

Lectio IV.

Cyrillus et Methodius germani fratres Thessalonicenses, exacta adolescentia, monasticum amplexi sunt institutum, in quo vitae sanctitate et doctrina floruerunt. Apostolico muneri jam maturi evangelium in Moravia annuntiaverunt. Idcirco Nicolaus primus summus Pontifex ipsos Romam vocavit, ut, quae pro salute animarum gesserant, eidem significarent. Illi autem accepto tam laeto nuntio valde gavisi sunt, quod ab Apostolica Sede vocari mererentur. Porro Adrianus secundus, qui interea Nicolao successerat, amantissime eos excepit eorumque in propa-

ganda Christi fide studium commendans, utrumque Episcopali dignitate auxit et pastores gregi illi, quem verbo et exemplo jam congregaverant, praefecit.

℟. Super muros tuos Jerusalem constitui custodes: * Tota die ac nocte non tacebunt laudare nomen Domini.

℣. Praedicabunt populis fortitudinem meam et annuntiabunt gentibus gloriam meam. Tota die.

Lectio V.

Tunc alacrius concredito sibi muneri instantes divini verbi donum non solum ad Moravos, sed ad finitimas quoque gentes effuderunt. Verum tam copiosae frugi invidens inimicus homo interseruit zizania. Methodius namque malignantium laqueis irretitus Romam, quo idcirco vocabatur, petere coactus est. Ibi vero, quum ejus doctrina probata et collandata esset, iterum illius ecclesiae regimen eidem a Joanne Octavo summo Pontifice confirmatum est, datis in id apostolicis litteris ad Moraviae principem. Methodio insupor petente, idem Joannes octavus facultatem celebrandi divina officia proprio idiomate Moravis elargitus est, ea adhibita lege ut Evangelium latina etiam lingua caneretur. Ipsi itaque, quum illyricum idioma optime callerent, sacros codices in illud verterunt, excogitato itidem litterarum alphabeto, quod adhuc audit Cyrillianum.

℟. Justi germinabunt sicut lilium: * Ft florebunt in aeternum ante Dominum.

℣. Plantati in domo Domini, in atriis domus Dei nostri. Et florebunt.

Lectio VI

Cyrillus vero cum Romae obiisset, primum ejus corpus in Basilica Vaticana conditur; postea magno Cleri Populique concursu ad Basilicam Sancti Clementis translatum est, cujus Sancti Pontificis ossa jam ab ipsis ex Taurica Chersonesso delata fuerunt quum ad Urbem vocati summa pietate atque

observantia Apostolicae Sedis mandata sunt exequuti. Eos autem tamquam Apostolos et Patronos non modo Moravi, verum etiam universa Slavorum gens agnoscit et veneratur. Festum ipsorum agebat Moravia juxta Martyrologium Romanum septimo Idus Martii. Anno autem millesimo octingentesimo sexagesimo tertio, qui millesimus erat a faustissimo Cyrilli et Methodii in Moravorum regionem adventu, Pius Nonus Pontifex Maximus clementer deferens precibus antistitum Moraviae ex Sacrorum Rituum Congregationis consulto indulsit, ut dicto anno et successivis quibusque temporibus Festum illud sub duplici praecepto, et ritu duplici primae Classis cum Octava tertio Nonas Julii celebraretur.

℟. Isti sunt, qui ante Deum magnas virtutes operati sunt, et omnis terra doctrina eorum repleta est: * Ipsi intercedant pro peccatis omnium populorum.

℣. Isti sunt, qui contempserunt vitam mundi et pervenerunt ad coelestia regna. Ipsi. Gloria Patri. Ipsi.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Domine, qui operati sunt justitiam, habitabunt in tabernaculo tuo et requiescent in monte sancto tuo.

Psalmus. Domine, quis habitabit etc. ex eod. Comm.

Antiph. Posuisti Domine super caput eorum coronam de lapide pretioso.

Antiph. Haec est generatio quaerentium Dominnm, quarentium faciem Dei Jacob.

℣. Sacerdotes Domini, benedicite Dominum.

℟. Servi Domini hymnum dicite Deo.

Lectio VII.

Lectio s. Evangelii secundum Matthaeum c. 24. Vigilate, *et homilia S. Hilarii Eppi de Cni C. P. 2. loco.*

℟. VII. Vidi conjunctos viros habentes splendidas vestes, et angelus Domini locutus est ad me dicens: * Isti

sunt viri sancti, facti amici Dei.

℣. Vidi angelum Dei fortem volantem per medium coelum voce magna clamantem et dicentem. Isti sunt.

℟. VIII. Sint lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis.

℣. Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos. Gloria Patri. Et vos.

Post IX L. Te Deum.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Laudemus viros gloriosos et parentes nostros in generatione sua.

Psalmus. Dominus regnavit, *cum reliquis de Dominica.*

Ant. Homines isti magnae virtutis fuerunt, nuntiantes populis sanctissima verba et regentes eos virtute prudentiae.

Ant. In peritia sua requirentes litterarum modos, quibus narraverunt carmina Scripturarum.

Ant. Benedictionem omnium gentium dedit illis Deus, et testamentum suum confirmavit super caput eorum.

Ant. Isti in generationibus gentis suae gloriam adepti sunt et in diebus suis habentur in laudibus.

Capitulum. Eccli. 44.

Sapientiam Sanctorum narrent populi et laudem eorum nuntiet Ecclesia, et nomen eorum in generationem et generationem. ℟. Deo gratias.

Hymnus.

Aeterna Christi munera
Et gloriam Pontificum
Laudes canentes debitas
Laetis canamus mentibus.

Devota Sanctorum fides
Invicta spes credentium
Perfecta Christi charitas
Mundi triumphat principem.

In his paterna gloria
In his voluntas Spiritus
Exultat in his Filius
Coelum repletur gaudio.

Te nunc Redemptor quaesumus
Ut ipsorum consortio
Jungas precantes servulos
In sempiterna saecula. Am.

℣. Sacerdotes Domini incensum et panem offerunt.

℟. Ideo sancti erunt Deo suo.

AD BENEDICTUS.

Ant. In sanctitate et justitia serviernnt Domino omnibus diebus suis: ideo stola gloriae induit illos Dominus Deus Israel.

Oratio.

Omnipotens sempiterne Deus, qui nos ad unitatem fidei christianae per beatos Cyrillum et Methodium Confessorês tuos atque Pontifices misericorditer vocare dignatus es; praesta, quaesumus, ut qui praesenti eorum solemnitate merito laetamur, ipsorum piis precibus ad gloriam pervenire mereamur aeternam. Per Dominum.

AD TERTIAM.

Ant. Homines isti.

Capitulum.

Sapientiam, *ut supra.*

℟. Sacerdotes tui * induantur justitia. Sacerdotes.

℣. Et sancti tui exultent. Induantur. Gloria Patri. Sacerdotes.

℣. Sacerdotes ejus induam salutari.

℟. Et sancti ejus exultatione exultabunt.

AD SEXTAM.

Ant. In peritia.

Capit. Eccl. 44.

Hi sunt viri misericordiae, quorum pietates non defuerunt; cum semine eorum permanent bona. Haereditas sancta nepotes eorum.

℟. Sacerdotes ejus * induam salutari. Sacerdotes.

℣. Et sancti ejus exultatione exultabunt. Induam. Gloria Patri. Sacerdotes

℣. Sacerdotes Domini benedicite Dominum.

℟. Servi Domini hymnum dicite Deo.

AD NONAM.

Ant. Isti in generationibus.

Capitul. Isaiae 61.

Et scient in gentibus semen eorum et germen eorum in medio populorum; omnes, qui viderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt semen, cui benedixit Domin.

℟. Sacerdotes Domini * benedicite Dominum. Sacerdotes.

℣. Servi Domini hymnum dicite Deo. Benedicite. Gloria Patri. Sacerdotes.

℣. Sacerdotes Domini incensum et panes offerunt.

℟. Ideo sancti erunt Deo suo.

IN II. VESPERIS.

Antiph. Laudemus viros, *cum reliquis de Laudibus.*

Psalm. Dixit Dominus, *cum reliquis de Communi Conf. Pontif.*

Capit. et Hym. ut in I. Vesp.

℣. Sacerdotes Domini incensum et panes offerunt.

℟. Ideo sancti erunt Deo suo.

AD MAGNIFICAT.

Ant. O gloriosi Patroni nostri, quos in Christo genuistis filios et verae fidei lacte enutristis, vestra, quaesumus, oratio commendet nos indesinenter Deo.

Oratio ut in Laudibus.

INFRA OCTAVAM.*)

Lection. II. et III. Noct.

Pro die III. infra Octavam, 7. Julii.

Semiduplex.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

In cap. 15. Ep. ad Rom. serm. 29.

Lectio IV.

Christum diligens et gregem illius utique diligit.

*) Continuo ex Exemplari pro Clero Moraviae 27. Aug. 1863 ad S. R. C. proposito, et de Ejusdem secretariae authoritate dd. 28. Junii 1864 ab apost. Sedis typographo Frid. Pustet Ratisbonae a. 1865. vulgato. — Quum contingat, ut, *apte ad Calendar. perpetuum*, de LL. quoque pro V. die (in prospectum juxta nos sumpta) infra hanc Octavam provideatur; praescribentur illae tali anno ex *Octavario* vel vero ex *Comm.* —

Et Moysen tunc primum super populum Judaeorum posuit, quando, qua esset in illum benevolentia, reipsa jam declaraverat. David quoque simili modo regno inauguratus est, posteaquam apparuerat quam amico esset in populum affectu. Ita quippe juvenis adhuc populi causa doluit ac zelavit, ut et animam suam exponeret, cum videlicet barbarum illum e medio tollebat. Quod vero dicebat: quid dabitur, qui alienigenam hunc interfecerit? Non ideo dicebat, quod mercedem exigeret, sed quo sibi crederetur et in pugnam cum illo committeretur. Nam cum adepta jam victoria ad regem esset ingressus nihil de mercede meminit.

Responsor. ut in festo.

Lectio V.

Et Samuel quoque benignus erat et amator populi, unde et dicebat: Absit autem hoc a me peccatum, ut cessem pro vobis orare Dominum. Ita et Paulus, imo non ita, sed multo plus omnibus ardebat erga subditos. Unde et discipulos ita erga se animavit ut diceret; Si possibile fuisset, oculos vestros eruissetis mihique dedissetis. Et Christus optimi pastoris regulam proferens dixit: Bonus pastor animam suam ponit pro ovibus. Sunt enim sanctorum animae vehementer mites et hominum amantes non solum erga domesticos sed et alienos, ita ut hanc suam mansuetudinem etiam ad animantia bruta extendant. Propterea et sapiens quispiam dixit: Justus miseretur animarum jumentorum suorum. Si jumentorum, multo magis hominum.

Lectio VI.

Verum quoniam pecorum mentionem feci, perpendamus et ovium pastores illos, qui in Cappadocum regione sunt, qualia et quanta pro pecorum custodia patiantur. Illi saepenumero universum triduum nive obruti perdurant. Dicuntur autem et qui in Lybia sunt non minora mala ferre, dum integros menses difficilem illam solitudinem, pessimarum bestiarum ple-

nam, vagando circumeunt. Si tantum erga pecora diligentiae impendunt pastores illi, quam quaeso excusationem habebimus, quibus rationales animae concreditae sunt, quod profundum hunc somnum dormimus! An ignoras gregis hujus dignitatem? an illius gratia Dominus tuus innumera non fecit? an non postremo et sanguinem suum fudit? Tu vero requiem quaeris? Et quid poterit pejus esse pastoribus istis?

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 24.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et reliqua.

Homilia Sancti Fulgentii Episcopi.

Serm. de Confess.

Dominicus sermo, quem debemus omnes non solum studiose, verum etiam sapienter audire, cui nos oportet humiliter ac delectabiliter obedire, moderationis suae tenens ubique temperiem, ut nec ovibus desint pabula nec pastoribus alimenta: quaedam specialiter solis praecipit nobis, quaedam vero generaliter et nobis et vobis. Nobis namque, (id est servis, quos ille paterfamilias rerum omnium Dominus ad hoc in sua magna domo constituit, ut populo ejus verbum gratiae ministremus) specialiter injungitur sanctae praedicationis officium; generaliter vero et nobis et vobis salutaris indicitur obedientia mandatorum.

Lectio VIII.

Servorum igitur, quos populo suo praeposuit, specialiter volens officium demonstrare, ait, quod ex evangelio modo audivimus: Quis, putas, est fidelis dispensator et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam ut det illis in tempore tritici mensuram: Beatus ille servus, quem, cum venerit Dominus, invenerit ita facientem. Quis est iste Dominus, fratres? Christus sine dubio, qui suis discipulis ait: Vos vocatis me, magister et Dominus, et bene dicitis; sum otenim.

Lectio IX.

Quae est etiam hujus Domini familia? Nimirum illa est, quam ipse Dominus de manu inimici redemit et suo dominio mancipavit. Haec familia est sancta catholica Ecclesia, quae per orbem terrae copiosa fertilitate diffunditur et redemptam se pretioso sui Domini sanguine gloriatur; filius enim hominis, sicut ipse ait, non venit ministrari, sed ministrare et dare animam suam redemptionem pro multis. Ipse est enim pastor bonus, qui animam suam posuit pro ovibus suis. Grex ergo boni pastoris, ipse est familia redemptoris.

Te Deum laudamus.

Pro die VII. infra Octavam, 11. Julii.

IN II. NOCTURNO.

De serm. Sancti Joannis Chrysostomi.

In Cap. 15. Ep. ad Rom. serm. 29.

Lectio IV.

Et homines quidem, qui populis praesunt, si quando de rebus fortuitis consulturi sunt, diebus non contenti, noctes etiam vigilando adhibent; nos vero, qui pro ipso coelo certamen habemus, ipso quoque die dormimus? Quis quaeso ab eo nos supplicio eripiet quod istis debetur? Si enim corpus trucidandum exponere, si innumeras mortes ferre oportebat; numquid ad hoc munus tamquam ad nundinas currendum erat? Haec autem non tantum pastores, sed et oves audiant, ut alacriores faciant pastores, aliud quidem nihil, verum omnem obedientiam animumque, cui persuaderi queat, exhibentes.

Lectio V.

Ita Paulus praecepit dicens:

Obedite praepositis vestris et subditi estote; nam ipsi vigilant pro animabus vestris tamquam rationem daturi. Quando vero dicit, nam ipsi vigilant, innumeros labores, curas et pericula complectitur. Bonus enim pastor et talis, qualem Christus vult, cum innumeris comparatur martyribus. Propter Christum quippe martyr semel quidem est mortuus, hic vero millies propter gregem; siquidem talis sit pastor qualem esse oportet; talis enim pastor singulis diebus mori potest. Propterea et vos, cognito illo labore et precibus et diligentia et animi alacritate et dilectione nos juvate ut et nos vestra et vos vicissim nostra gloriatio sitis.

Lectio VI.

Nam ideo Christus istud Apostolorum coryphaeo et plus ipsum, quam reliqui, diligenti gregem commendans et injungens primum rogabat, an ab ipso diligeretur, ut discas quod istud sit ante omnia reliqua dilectionis in Christum positum signum, strenuo siquidem animo hic opus est. Haec vero mihi de optimis pastoribus dicuntur, non de meipso et mei similibus; sed si quis talis sit qualis erat Paulus, qualis Petrus. Istos itaque imitemur et superiores et subditi. Licet enim et subdito pro parte pastorem agere, nempe domus suae, amicorum, domesticorum, uxoris, liberorum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Mathaeum.

Lectio VII. Capit. 24.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. *Et reliqua.*

Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Ex Hom. 8. in Matth.

Propterea haec dicit Dominus discipulis ut vigilent, ut jugiter parati sint, quia, qua hora non existimant, venturus est. Sollicitos facit et curiosos, ne unquam virtutem negligant. Tale quid autem est quod dicitur: Si praescirent homines quando morituri sint, diligentiam suam circa illam horam ostenderent. Ne igitur in illo solummodo tempore, sed continuo diligentes sint, nec generalem, nec singularem horam praedicit, ut semper expectando, semper vigilent: hac enim ratione terminum vitae uniuscujusque occuluit.

Lectio VIII.

Deinde liquido, adeo ut nunquam liquidius, Dominum se ipsum appellavit. Haec autem etiam ad erubescentiam desidiae mihi dicta videntur; majorem enim diligentiam pecuniarum conservandarum habent furem expectantes, quam vos salutis animae; vigilant enim tunc ne aliquid sibi subripiatur. Vos vero, quamvis certo sciatis venturum Dominum, non perseveratis tamen, neque ita vigilatis ut possitis non inpraeparati ex hac vita discedere. Quapropter cum pernicie dormientium dies ille venturus est.

Lectio IX.

Nam quemadmodum non laederetur ille furto, si furem sciret venturum; sic et vos, quoniam scitis Dominum venturum, paratiores esse debetis. Ceterum, quoniam judicii mentionem facit, ad doctores etiam vertit orationem, de poena et meritis disserens. Et primo bonis collatis ad peccatores exitum facit commodissime orationem concludens. Quis ergo, inquit, fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis cibum in tempore?

Te Deum Laudamus.

Pro die VIII., die 12. Julii.

IN II. NOCTURNO.

Sermo S. Gregorii Papae.

Lectio IV. P. 2. pastor. c. 1.

Tantum debet actionem populi actio transcendere praesulis, quantum distare solet a grege vita pastoris. Opor-

tet namque ut metiri se sollicite studeat, quanta tenendae rectitudinis necessitate constringitur, sub cujus aestimatione populus grex vocatur. Sit ergo necesse est cogitatione mundus, actione praecipuus, discretus in silentio, utilis in verbo, singulis compassione proximus, prae cunctis contemplatione suspensus, bene agentibus per humilitatem socius, contra delinquentium vitia per zelum justitiae erectus, internorum in exteriorum occupatione curam non minuens, exteriorum providentia in internorum sollicitudine non relinquens

Respons. ut in festo.

Lectio V. P. 2. pastor. c. 9, et 10.

Considerandum quoque est, quia cum curam populi electus praesul suscipit, quasi ad aegrum medicus accedit. Si ergo adhuc in ejus opere passiones vivunt, qua praesumptione percussum mederi properat, qui in facie vulnus portat? Ille igitur modis omnibus debet ad exemplum bene vivendi pertrahi, qui cunctis carmis passionibus moriens jam spiritaliter vivit, qui prospera mundi postponit, qui nulla adversa pertimescit, qui sola interna desiderat, cujus intentioni bene congruens, nec omnino per imbecillitatem corpus, nec valde per contumaciam repugnat spiritus; quia ad aliena cupienda non ducitur, sed propria largitur.

Lectio VI.

Unde ipsum quoque episcopatus officium boni operis expressione definitur, cum dicitur: Si quis episcopatum desiderat, bonum opus desiderat. Ipse ergo sibi testis est, quia episcopatum non appetit, qui non per hunc boni operis ministerium, sed honoris gloriam quaerit. Sacrum quippe officium non solum non diligit omnino, sed nescit, qui ad culmen regiminis anhelans, in occulta meditatione cogitationis, ceterorumque subjectionis pascitur, laude propria laetatur, ad honorem cor elevat, rerum affluentium abundantia exultat. Mundi

ergo lucrum quaeritur sub ejus honoris specie, quo mundi destrui lucra debuerant.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Matthaeum.

Lectio VII. Capit. 24.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vigilate, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. *Et reliqua.*

Homilia S. Ambrosii Episcopi.

De fide lib. 5. c. 7.

Quaerimus, qua ratione Dominus designare momenta noluerit. Si quaeramus, non ignorantiae inveniemus esse sed sapientiae, Nobis enim scire non proderat, ut, dum certa futuri judicii momenta nescimus, semper tamquam in excubiis constituti et in quadam virtutis specula collocati, peccati consuetudinem declinemus, ne nos inter vitia dies Domini deprehendat.

Lectio VIII.

Non enim prodest scire, sed metuere, quod futurum est. Scriptum est enim: Noli alta sapere, sed time. Nam si diem designasset expresse uni aetati hominum, quae proxima erat judicio, videretur praescripsisse vivendi disciplinam superioris temporis, ut justus esset remissior aut peccator securior. Namque adulter, nisi quotidianam poenam metuat, non potest adulterandi cupiditatem desinere.

Lectio IX.

Plerumque enim, quibus incentivum est impunitas, timor taedium est. Ideo ergo dixi, quod scire non proderat; imo proderat ignorare, ut ignorantes timeremus, ut observantes emendaremur, sicut ipse dixit: Estote parati, quia nescitis qua hora filius hominis venturus est. Namque miles, nisi bellum in manibus esse cognoscat, praetendere non novit in castris.

Te Deum laudamus.

DIE XIII. JULII.

S. MARGARITAE VIRGINIS et MART. P. H.

Duplex.

Omnia de comm. Virg. et Martyrum, praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatam Margaritam virginem per martyrii palmam tui regni fecisti consortem: concede nobis, quaesumus; ut per ejus exempla ad te pervenire mereamur. Per Dominum.

Fit commem. S. Joannis Gualberti Abbatis.

In I. Noct. Lectiones de Scriptura occurr.

In II. Nocturno Sermo S. Ambrosii Episcopi: Quoniam hodie *ut in Comm. Virginum.*

In III. Nocturno Homilia S. Gregorii Papae in Evang. Simile est regnum coelorum thesauro, *ut in Communi non Virginum.*

Responsoria de Communi Virginum.

Vesperae a Capitulo de S. Bonaventura Conf. et Ecclesiae Doctore cum comm. S. Margaritae V. et M.

DIE XV. JULII.

DIVISIONIS SANCTORUM APOSTOLORUM P. H.

Duplex majus.

Omnia de Comm. Apostolor. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiam tuam, distributam per orbem terrarum, sanctorum Apostolorum praedicatione fundasti: concede propitius; ut quorum hodierna die sub una celebritate recolimus insignia, eorum in cunctis necessitatibus nostris experiamur suffragia. Per Dominum nostrum.

Fit comm. S. Bonaventurae.

In I. Noct. LL. de Scriptura occur.

Lectiones II. Noct. Fundamenta *de Comm. Apostolorum.*

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secund. Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 10. b.

In illo tempore, dixit Jesus discipulis suis: ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum. *Et reliqua.*

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia 34. in Matth. post initium.

Cum Dominus omnem solicitudinem a discipulorum cordibus ejecerit, et ostensione signorum armaverit, atque ab omnibus negotiis saecularibus alienatos, et ab omnium temporalium rerum cura liberatos, ferreos quodammodo atque adamantinos fecerit, tum denique eventura illis adversa praedicit. Multa enim ex hac praedictione futurarum rerum commoda consequebantur. Primum, ut ejus praescientiae vim ediscerent. Deinde, ut nemo suspicaretur, ex magistri infirmitate tam gravia mala descendere. Praeterea, ne, qui ea passuri erant, subito ac inopinato rerum eventu perturbarentur. Denique, ne, cum ista sub ipsum passionis suae tempus audirent, nimium commoverentur.

Lectio VIII.

Jam vero, ut intelligant novum hoc esse belli genus, et insolitum praeliandi morem, cum illos nudos mitteret, una indutos tunica, sine calceis, absque virga, et absque zona, et pera, et ab excipientibus ali juberet; non fecit hic dicendi finem, sed inexplicabilem virtutem suam proferens: etiam sic euntes, inquit, mansuetudinem tamen ovium ostendite, quamvis ad lupos ituri, nec simpliciter ad lupos sed etiam in medio luporum: neque vero ovium tantum mansuetudinem habere jubet, sed etiam columbae simplicitatem: sic enim virtutem meam maxime ostendam, cum ab ovibus lupi superabuntur: et quamvis illae sint in medio luporom, et innumeris morsibus lacerentur, non modo non consumtae fuerint, verum etiam illos in sui naturam transmutaverint.

Lectio IX.

Majus certe, atque admirabilius est, mentem adversariorum commutare, et animum in diversum transferre, quam illos occidere: praesertim cum duodecim tantum essent, et lupis plenus esset orbis universus. Erubescamus igitur, qui longe diversa facientes, tanquam lupi in adversarios ruimus. Nam quamdiu oves fuerimus, vincimus, etiamsi mille circumstent lupi, superamus, et victores sumus: quodsi lupi fuerimus, vincimur. Tunc enim a nobis pastoris auxilium recedit, qui non lupos, se oves pascit.

Te Deum laudamus.

Vesperae de B. V. Maria de Monte Carmelo, cum commem. Divisionis SS. Apostolorum.

DIE XVII. JULII.

Ss. EREMITARUM ANDREAE et BENEDICTI MART. P. H.

Semiduplex.

Omnia, ut in Comm. plur. Martyrum 1. loco.

Oratio.

Deus, qui nos concedis sanctorum martyrum tuorum Andreae et Benedicti natalitia colere: da nobis in aeterna beatitudine de eorum societate gaudere. Per Dominum nostrum.

In I. Nocturno LL. de Script. occ.

LL. II. Nocturni de eodem Comm. 1. loco.

In III. Noct. Homilia in Evang. Descendens Jesus de monte.

DIE XX. JULII.

IN FESTO S. ELIAE PROPHETAE.

Duplex.

Ad Vesperas

Ant. Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum, quia derelinquerunt pactum tuum filii Israel.

Psalm. Dixit Dominus *cum reliquis de Dominica, et loco ultimi. Psal.* Lauda Jerusalem.

Ant. Usquequo claudicatis in duas partes? Si Dominus est Deus, sequimini eum.

Ant. Si homo Dei sum, descendat ignis de coelo, et devoret te, et quinquaginta tuos.

Ant. Non ego turbavi Israel, sed tu, et domus patris tui, qui dereliquistis mandata Domini.

Ant. Occidisti insuper, et possedisti: Ecce ego inducam super te malum, et demetam posteriora tua.

Capitul. Eccl. 48.

Surrexit Elias propheta quasi ignis, et verbum ipsius quasi facula ardebat. Qui induxit in populos famem, et irritantes illum invidia sua pauci facti sunt.

Hymnus.

Nunc juvat celsi properare ad alta
Mente Carmeli juga, et ore pleno
Vatis Eliae meritos refferre
Laudis honores.

Dum fames terras premeret, ministro
Utitur corvo; Viduae farinam
Sufficit solers, oleoque manat
Hydria pingui.

Hic, Deo fusis precibus, reductum
Finibus mortis puerum parenti
Reddit, orando valet expetitam
Reddere lucem.

Claudit et nubes, aperitque verbo,
Imperat post tres properantes annos
Decidant coelo, sitiensque tellus
Hauriat imbres.

Sit Patri summo, gentitaeque Proli,
Et tibi compar utriusque sancte
Spiritus laus, imperium, potestas,
Tempus in omne.
Amen.

℣. Verbo Domini continuit coelum.
℟. Et dejecit de coelo ignem ter.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Ecce ego mittam vobis Eliam prophetam, antequam veniat dies Domini magnus, et horribilis, et

convertet cor patrum ad filios, et cor filiorum ad patres eorum.

Oratio.

Praesta, quaesumus omnipotens Deus, ut qui beatum Eliam prophetam tuum igneo curru mirabiliter elevatum esse credimus: eodem interveniente ad coelestia sublevemur, et sanctorum tuorum consortio gaudeamus. Per Dominum nostrum.

Et fit Commem. S. Vincentii a Paulo Conf.

AD MATUTINUM.

Invit. Regem prophetarum Dominum, * Venite, adoremus.

Psal. Venite, exultemus.

Hymn. Nunc juvat *ut supra.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. Factum est autem, ut aegrotaret filius mulieris familias, et erat languor fortissimus.

Psal. Beatus vir. etc. *de comm. Confess. non Pontific.*

Ant. Dixit mulier ad Eliam: quid mihi, et tibi, vir Dei? Ingressus es ad me, ut rememorarentur iniquitates meae, et interficeres filium meum?

Ant. Ait Elias ad viduam: da mihi filium tuum. Et clamavit ad Dominum, et revixit puer.

℣. Verbo Domini continuit coelum.

℟. Et dejecit de coelo ignem ter.

De libro tertio Regum.

Lectio I. Cap. 17.

Dixit Elias Tesbites de habitatoribus Galaad ad Achab: Vivit Dominus Deus Israel, in cujus conspectu sto, si erit annis his ros, et pluvia, nisi juxta oris mei verba. Et factum est verbum Domini ad eum, dicens: Recede hinc, et vade contra orientem, et abscondere in torrente Carrith, qui est contra Jordanem, et ibi de torrente bibes: corvisque praecepi, ut pascant te ibi. Abiit ergo, et fecit juxta verbum Domini. Cumque abiisset, sedit in torrente

Carrith, qui est contra Jordanem. Corvi quoque deferebant ei panem et carnes mane; similiter panem et carnes vesperi, et bibebat de torrente. Post dies autem siccatus est torrens; non enim pluebat super terram. Factus est ergo sermo Domini ad eum, dicens: surge, et vade in Sarephta Sidoniorum, et manebis ibi: praecepi enim ibi mulieri viduae, ut pascat te.

℟. Recede hinc, et vade contra orientem, dixit Dominus ad Eliam: * Qui abiit, et fecit juxta verbum Domini.

℣. Abscondere in torrente Carrith et ibi de torrente bibes: corvisque praecepi, ut pascant te ibi. Qui abiit.

Lectio II.

Surrexit, et abiit in Sarephta. Cumque venisset ad portam civitatis, apparuit ei mulier vidua colligens ligna, et vocavit eam, dixitque ei: da mihi paululum aquae in vase, ut bibam. Cumque illa pergeret, ut afferret, clamavit post tergum ejus, dicens: affer mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tua. Quae respondit: vivit Dominus Deus tuus, quia non habeo panem, nisi quantum pugillus capere potest farinae in hydria, et paululum olei in lecytho; en colligo duo ligna, ut ingrediar, et faciam illud mihi, et filio, ut comedamus, et moriamur. Ad quam Elias ait: noli timere, sed vade, et fac sicut dixisti: verum tamen mihi primum fac de ipsa farinula subcinericium panem parvullum, et affer ad me, tibi autem et filio tuo facies postea. Haec autem dicit Dominus Deus Israel: hydria farinae non deficiet, nec lecythus olei minuetur usque ad diem, in qua Dominus daturus est pluviam super faciem terrae. Quae abiit, et fecit juxta verbum Eliae: et comedit ipse, et illa, et domus ejus: et ex illa die hydria farinae non defecit, et lecythus olei non est imminutus, juxta verbum Domini, quod locutus fuerat in manu Eliae.

℟. Abiit mulier, et fecit juxta verbum prophetae: * Et comedit ipse, et illa, et domus ejus.

℣. Ex illa die hydria farinae non defecit, et lecythus olei non est imminutus juxta verbum Eliae. Et comedit ipse.

Lectio III.

Factum est autem post haec, et aegrotavit filius mulieris matris familias, et erat languor fortissimus ita, ut non remaneret in eo halitus. Dixit ergo ad Eliam: quid mihi, et tibi vir Dei? Ingressus es ad me, ut rememorarentur iniquitates meae, et interficeres filium meum? Et ait ad eam Elias: da mihi filium tuum: tulitqua eum de sinu ejus, et portavit in coenaculum: ubi ipse manebat, et posuit super lectulum suum. Et clamavit ad Dominum, et dixit: Domine Deus meus, etiamne viduam, apud quam ego utcumque sustentor, afflixisti, ut interficeres filium ejus? Et expandit se, atque mensus est super puerum tribus vicibus, et clamavit ad Dominum, et ait; Domine Deus meus, revertatur, obsecro, anima pueri hujus in viscera ejus. Et axaudivit Dominus vocem Eliae, et reversa est anima pueri intra eum, et revixit.

℟. Reversa est anima pueri intra eum, et revixit, et tradidit matri suae, et ait illi: * En vivit filius tuus.

℣. Tulit Elias puerum, et deposuit eum in inferiorem domum, dicens. En vivit.

Gloria Patri. En vivit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Factum est verbum Domini ad Eliam, dicens: vade, et ostende te Achab: ut dem pluviam super faciem terrae.

Ant. Ait Elias ad Achab: Ascende, comede, et bibe: quia sonus multae pluviae est.

Ant. Manus Domini facta est super Eliam, accinctisque lumbis currebat ante Achab, donec veniret in Israel.

℣. Tu ungis reges ad poenitentiam.

℟. Et prophetas facis successores post te.

Ex libro S. Epiphanii Episcopi de vitis Prophetarum.

Lectio IV.

Elias propheta ex Thesbis existebat e continente Arabum, de tribu Aaron Levitae. Morabatur etiam in Galaad: quoniam Thesbis erant aedes sacerdotibus consecratae, ac destinatae. Quem cum eniteretur parens ejus, ejusmodi Sabae patri visio apparuit. Viri niveum quemdam praeseferentes habitum. pusionem salutabant, matrisque uberibus in ignem evellebant, quin et flammam ignis cibi loco ministrabant. Profectus est itaque in Jerusalem genitor, visaque ad sacerdotes retulit Respondit autem illi Chrematismus, hoc est oraculo, sive responsor: Cave manifestum facias; erit quippe lumen filii hujus domicilium, sermoque ejus demonstratio, ac sententia, et judicabit Israel cum igne, tum romphaea. Hic est ille Elias, qui ter ignem e coelo deduxit: quique imbrem sua lingua gestavit, mortuos item suscitavit, et in coelum denique nimbo, seu turbine ignis assumptus est.

℟. Ait Abdias ad Eliam: cum recessero a te, spiritus Domini asportabit te in locum, quem ego ignoro, et tu dicis: * Dic Domino tuo: Adest Elias.

℣. Dixit Elias: Vivit Dominus exercituum, ante cujus vultum sto, quia hodie apparebo ei. Dic Domino.

Lectio V.

Ex libro S. Isidori episcopi de vita et morte sanctorum.

Elias, qui interpretatur Dominus Deus, Thesbites, sacerdos magnus, atque propheta, habitator solitudinis, fide plenus, devotione summus, in laboribus fortis, industria solers, excellenti ingenio praeditus, in exercitatione disciplinae rectus, in sancta meditatione assiduus,

metuque mortis intrepidus. Verberavit tyrannos, sacrilegos interfecit, multisque signis virtutum effulsit, triennii siccitate clausit imbribus coelum. Oravit rursum, et coelum dedit pluvias. Mortuum mulieris filium suscitavit. Cujus virtute hydria farinae non defecit, et vas olei perpetuo fonte manavit. Cujus verbo super sacrificium ignis de coelo venit. Duos quinquagenarios cum militibus coelesti igne combussit. Jordanem transiens, tactu melotis abrupit aquas.

℟. Cum venisset Elias ad portam civitatis, apparuit ei mulier vidua, colligens ligna, et vocavit eam, dixitque ei: * Da mihi paululum aquae in vase, ut bibam.

℣. Cumque illa pergeret, ut afferret, clamavit post tergum ejus, dicens: Affer mihi, obsecro, et buccellam panis in manu tua. Da mihi.

Lectio VI.

Post haec igneo curru in coelum raptus ascendit, venturus. juxta Malachiam prophetam, in fine mundi, praecursurus Christum, annunciaturus ultimum ejus adventum cum magnis virtutibus. prodigiisque signorum, ita ut bellum gerat antichristus adversus eum, et Henoch, qui cum eo venturus est, et occidet eos. Cadavera vero eorum tribus diebus, et sex horis in plateis, insepulta jacebunt. Dehinc suscitati a Domino regnum antichristi plaga magna percutient. Post haec veniet Dominus, et interficet antichristum gladio oris sui, et eos, qui adoraverunt eum, et regnabit Dominus cum omnibus sanctis suis in aeternum.

℟. Expandit se, atque mensus est Elias super puerum tribus vicibus, et clamavit ad Dominum: * Et exaudivit Dominus vocem Eliae.

℣. Domine Deus meus revertatur, obsecro, anima pueri hujus in viscera ejus. Et exaudivit.

Gloria Patri. Et exaudivit.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Dixit Elias prophetis Baal: eligite vobis bovem unum, et invocate nomina deorum vestrorum: qui clamabant, et non erat, qui responderet.

Ant. Cum jam tempus esset, ut offerretur holocaustum, accendens Elias oravit ad Dominum.

Ant. Orante Elia cecidit ignis Domini, et voravit holocaustum, et ligna, et lapides, pulverem quoque, et aquam, quae erat in aquaeductu lambens.

℣. Beati sunt, qui te viderunt.

℟. Et in amicitia tua decorati sunt.

Lectio S. Evang. secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 17.

In illo tempore: Assumpsit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem ejus, et duxit illos in montem excelsum seorsum, et transfiguratus est ante eos. *Et reliqua.*

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Homil, 57. in Matth. paulo post princip.

Cujus autem rei gratia Moysen et Eliam produxit? Multas quidem dicere quis causas possit. Primum quoniam et turbae, alii Eliam, alii Jeremiam, alii priscorum Prophetarum unum opinabantur: idcirco et Moysen, et Eliam coeterorum prophetarum vertices producit, et quam magnum sit inter servos, et dominum discrimen oculis cernerent, utque recte laudatum crederent Petrum: qui Filium Dei eum confessus est. Deinde quoniam assidue quasi trangressorem legis Judaei accusabant, et blasphemare putabant, quasi gloriam Patris nihil ad eum pretinentem vindicarent. Dicebant enim: Hic non est a Deo, qui Sabbatum non servat: et rursus: De bono opere non lapidamus te, sed cum sis homo, Deum te facis: ut ipsa re monstraretur, quia ex invidia haec criminabantur, quia neutri horum criminum subjiceretur, nec legis praevaricator esset, nec

alienam gloriam sibi acquireret, aequalem se Patri faciendo, eos produxit in medium, quorum alteruter in alterum istarum rerum praefulsit. Moysi enim legem dedit, quare non fuisset passus Moyses conculari legem ut Judaei credebant; nec praevaricatorem ejus, et legum latori hostem, lator ipse unquam coluisset. Elias autem pro gloria Dei zelavit; quare non adstitisset, ei, qui aequalem se Patri dicebat, si non esset, nec paruisset illi, qui sibi, quod non habebat, vindicaret.

℟. Ait Elias nuntiis regis Samariae, numquid non est Deus in Israel, ut eatis ad Beelzebub? Quamobrem haec dicit Dominus: * De lectulo, super quem ascendisti, non descendes, sed morte morieris.

℣. Reversi nuntii ad Ochoziam dixerunt: Vir occurrit nobis dicens: Ite, et revertimini ad regem, et dicetis ei. De lectulo.

Lectio VIII.

Ad haec omnia illud etiam possumus dicere, ut tam mortis, quam vitae habere potestatem liquido, ac vere crederetur; utque supernorum et infernorum Dominus ostenderetur: idcirco Moysen jam mortuum, et Eliam, qui nondum id passus est, in medium produxit. Quartam vero causam Evangelista quoque ipse tetigit. Quaenam igitur illa est? Ut Crucis gloriam ostendat, et tam Petrum, quam reliquos, qui passionem formidabant, consolaretur, et ad sublimius erigeret. Non enim tacebant, inquit, sed loquebantur de gloria, quam completurus erat in Jerusalem, de cruce videlicet, ac passione, sic enim ipsam semper appellabat.

℟. Factum est, dum tolleret Dominus Eliam per turbinem in coelum, * Elisaeus clamabat, dicens: Pater mi, Pater mi, currus Israel, et auriga ejus.

℣. Cumque pergerent, et incendentes sermocinarentur: ecce currus igneus, et equi ignei diviserunt utrumque, et ascendit Elias per turbinem in coelum. Elisaeus clamabat.

Gloria Patri. Elisaeus clamabat.

Lectio IX.

Accedit ad haec omnia virtus quoque virorum singularis, atque praecipua, quam maxime a discipulis flagitabat. Nam quoniam dixit: Si quis vult post me venire, tollat crucem suam, et sequatur me: hac de causa eos, qui centies pro Dei praeceptorum custodia, et populi, qui sibi creditus fuerat, mortem suscepissent, in medium producit, quorum uterque cum animam perdiderit, invenit eam. Atque sane magna libertate adversus tyrannos loquuti suut; alter adversus Aegyptum, alter adversus Achab: et quod magnum est pro ingratis hominibus, et inobedientibus, a quibus in atrocia pericula compulsi sunt: qui etsi privati, ac absque potestate fuerant, propositum tamen habuerunt ab Idolorum cultu populum eripere: quorum alter tardus lingua, et voce tenuis, alter etiam aliquo modo rusticior, et uterque saecularium divitarium apprime contemptor. Nam neque Moyses quidquam possidebat, nec Elias praeter melotem aliquid habebat: praesertim cum veteris essent testamenti, nec tanta gratia signorum pollerent.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Elias dum zelat zelum legis, receptus est in coelum.

Psalm. Dominus regnavit, *cum reliquis, ut in Dominica*

Ant. Factum est autem, cum levare vellet Dominus Eliam per turbinem in coelum, ibant Elias et Elisaeus de Galgalis.

Ant. Tulit Elias pallium suum, et percussit aquas, et divisae sunt, et transierunt ambo per siccum.

Ant. Cum Elias et Elisaeus pergerent, et incedentes sermocinarentur, ecce currus igneus, et equi ignei diviserunt utrumque.

*

Ant. Ascendit Elias per turbinem in coelum: Elisaeus autem videbat, et clamabat: Pater mi, currus Israel, et auriga ejus.

Capit. Eccl. 48.

Surrexit Elias propheta quasi ignis, et verbum ipsius quasi facula ardebat, qui induxit in populos famem, et irritantes illum invidia sua, pauci facti sunt.

Hymnus.

Te magne rerum conditor
Mens nostra gliscit laudibus
In hoc Tesbite maximo,
Quem diligis extollere.

Hic namque sacri nominis
Tui zelator provocat
Vates Baal nequissimos,
Victosque jure interficit.

Illo precante victimas
Absumit ignis coelitus:
Hi perstrepentes acriter
Sunt omnibus ludibrio.

Tum Jezabelis impiae
Vitans furorem noxium
Sub junipero dormiens
Adesse cernit angelum.

Panem sibi qui proferens
Lymphamque, jussit pergere
Cibo repletum strenue
Ad montis Horeb verticem.

Hoc in cibo jejunium
Tulit quadragenarium:
Hac vi dapes sunt praeditae,
Quas dextera Dei porrigit:

Omnis tibi sit gloria
Verbum, Pater, Paraclite,
Inseparata Trinitas,
Quae condidisti omnia.
Amen.

℣. Elias in turbine tectus est.

℟. Et in Elisaeo completus est spiritus ejus.

AD BENEDICTUS.

Ant. Elias homo erat similis nobis, passibilis, et oratione oravit, ut non plueret super terram, et non pluit annos tres, et menses sex. Et rursum oravit, et coelum dedit pluviam, et terra dedit fructum suum.

Oratio.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut qui beatum Eliam prophetam tuum

igneo curru mirabiliter elevatum esse credimus: eodem interveniente ad caelestia sublevemur, et Sanctorum tuorum consortio gaudeamus. Per Dominum nostrum.

AD TERTIAM.

Ant. Factum est autem.

Capitul. Surrexit Elias *ut supra.*

℟. Verbo Domini * continuit coelum. Verbo.

℣. Et dejecit de coelo ignem ter. Continuit.

Gloria Patri. Verbo Domini.

℣. Tu ungis reges ad poenitentiam.

℟. Et Prophetas facis successores post te.

AD SEXTAM.

Ant. Tulit Elias pallium suum.

Capitulum Eccl. 48.

Verbo Domini continuit coelum, et dejecit ignem ter: sic amplificatus est Elias in mirabilibus suis.

℟. Tu ungis reges * ad poenitentiam. Tu ungis.

℣. Et Prophetas facis successores post te. Ad poenitentiam.

Gloria Patri. Tu ungis.

℣. Beati sunt, qui te viderunt.

℟. Et in amicitia tua decorati sunt.

AD NONAM.

Ant. Ascendit Elias.

Capitulum Eccl. 48.

Tu sustulisti mortuum ab inferis, de sorte mortis in verbo Domini Dei. Qui scriptus es in judiciis temporum lenire iracundiam Domini.

℟. Beati sunt. * Qui te viderunt. Beati.

℣. Et in amicitia tua decorati sunt. Qui te.

Gloria Patri. Beati sunt.

℣. Elias in turbine tectus est.

℟. Et in Elisaeo completus est spiritus ejus.

In II. Vesperis omnia ut in primis.

℣. Beati sunt, qui te viderunt.

℟. Et in amicitia tua decorati sunt.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Tulit Elias pallium suum, et percussit aquas Jordanis, quae divisae sunt in utramque partem, et transierunt ipse, et Elisaeus per siccum: et ascendit Elias per turbinem in coelum.

Oratio ut supra.

Dein. fit commem. S. Praxedis Virginis, ut in Breviario.

FESTA AUGUSTI.

DIE III. AUGUSTI.

IN FESTO BEATI AUGUSTINI GAZZOTTI, EPISCOPI ZAGRABIENSIS.

Duplex.

Omnia de Comm. Confessor. Pontificis.

Oratio.

Deus, qui Ecclesiae tuae in Beato Augustino Confessore tuo, atque Pontifice boni Pastoris exemplum providere dignatus es; concede propitius: ut ejus intercessione in loco pascuae tuae perpetuo collocari mereamur. Per Dominum nostrum.

Lect. I. Noctur. Script. occurr.

Lect. II. Nocturni.

Lectio IV.

Augustinus Traguriae in Dalmatia sub Spalatensi Archi-Episcopatu, Parentibus nobilitate, ac orthodoxa fidei pietate illustribus, natus est. Adolescens, ut totum se Deo maniciparet, saeculari patrimonio dimisso, sacrae Praedicatorum familiae nomen dedit, ibique in sectandis Sancti Dominici, quem sibi Patrem elegerat, vestigiis adeo incubuit, ut adhuc Juvenis tanquam Regularis observantiae exemplar omnibus proponeretur. Exacto tyrocinio Parisios, una cum Fratre Jacobo Ursini studiorum causa missus, sanctum Thomam Aquinatem Magistrum habuit: sub quo mirum est, quantum in

scientia, pietate, ceterisque virtutibus profecerit.

Lectio V.

In patriam reversus superiorum jussu praedicationi verbi Divini addictus est, maxime interim salutis animarum studio inardescens, nihil unquam omisit, quo infideles ad fidem, peccatores ad poenitentiam revocaret. In oratione assiduus, cui incumbens plures noctes ducebat insomnes, illud sancti Doctoris Augustini frequenter usurpabat: *recte novit vivere, qui recte novit orare.* Ne vero sub modio virtutum ejus lucerna delitesceret, a Benedicto Undecimo ad Zagrabiensem Episcopatum promotus fuit. Quo in munere humilitatis, patientiae, misericordiae erga pauperes laute, et praecipue indefessus in custodiendo grege sibi comisso, laboribus adeo enituit; ut Robertus Rex Neapolis, audita ejus fama, summis precibus a Joanne Vigesimo secundo impetrarit, Pastorem illum praefici Ecclesiae Lucerinae, ut eam a Saracenorum erroribus, quibus infecta fuerat, expurgaret.

Lectio VI.

Ad Lucerinam Ecclesiam profectus, novae sponsae suae maculas a Saracenorum labe expurgaturus, mirum! quas aerumnas, quos labores perpessus sit: donec orationis fervore, praedicationis efficacia, morum sanctitate, universum ovile suum Catholicum videre meruit. Utque illud a quolibet futuro inquinamento servaret immune, Deiparae Virginis potenti Patrocinio submisit totam Dioecesim, ac praecipue Urbem Lucerinam, quam, mutato nomine, Civitatem sanctae Mariae appellari voluit: qua nomenclatura nostris etiam temporibus dicta Civitas decoratur. Tandem meritis plenus, et miraculorum fama illustris, animam reddidit Creatori die tertia Augusti circa annum salutis 1323. aetatis vero suae 70.; cujus corpus in Ecclesia, quam suo Ordini aedificaverat, honorifice conditum,

tot prodigiis a Deo insignitum ferunt: ut paucis post ejus obitum annis Carolus Dux Calabriae supplices dederit Litteras Joanni Vigesimo Secundo Pontifici Maximo, ut Augustinum Beatorum fastis adscribere dignaretur. Clemens vero undecimus, ut in toto Praedicatorum ordine ejus festum cum Officio, et Missa de communi unius Confessoris Pontificis celebraretur, benigne concessit.

Lect. III. Noct. Homo peregre. *ut in comm. Conf. Pont. I. Loco.*

DIE XVI. AUGUSTI.

IN FESTO SANCTI ROCHI CONFES.

Duplex.

Vesperae de Assumpt. B. M. V. cum commem. sequentis.

Oratio.

Populum tuum, quaesumus Domine, continua pietate custodi: et beati Rochi suffragantibus meritis, ab omni fac animae et corporis contagione securum. Per Dominum nostrum.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Rochus in Monte Pessulano natus, quanta in proximum charitate flagraret, tum maxime ostendit, cum saevissima peste longe, lateque per Italiam grassante, patria relicta Italicam peregrinationem suscepit, urbesque, et oppida peragrans, seipsum in aegrotantium obsequium impendere, animamque suam pro fratribus ponere non dubitavit. Quod beati Viri studium, quam gratum Deo fuerit, miris sanationibus declaratum fuit: complures enim pestilentia infectos e mortis periculo signo Crucis eripuit, et integrae sanitati restituit. In patriam reversus, virtutibus, et meritis dives sanctissime obiit, ejusque obitum statim subsequuta est veneratio Fidelium, quae in Constantiensi deinde Concilio magnum recepisse dicitur incre-

mentum, cum ad propulsandam ingruentem luem, Rochi imago solemni pompa, omni comitante populo per eamdem civitatem, Episcopis approbantibus, est delata. Itaque ejus cultus mirifice propagatus est in universo terrarum orbe, qui eundem sibi apud Deum adversus contagiosam luem Patronum religioso studio adoptavit. Quibus accurate perpensis, Urbanus octavus Pontifex Maximus, ut ejus dies festus iis in locis, in quibus forent Ecclesiae sancti Rochi nomine Deo dicatae, officio ecclesiastico celebraretur, indulsit.

Ex tractatu S. Augustini Episcopi in Ep. Joannis.

Tract. 5. in Cap. 3.

Lectio V.

Perfecta ista charitas est, ut paratus sis mori pro fratre. Hanc ipse Dominus in se exhibuit mortuus pro omnibus, orans pro eis, a quibus crucifigebatur, et dicens: Pater, ignosce illis, quia nesciunt, quid faciunt; sed si solus hoc fecit, non erat Magister, si discipulos non habebat. Si quis tantam habuerit charitatem, ut paratus sit pro fratribus etiam mori, perfecta est in illo charitas: sed numquid mox, ut nascitur, jam prorsus perfecta est? Ut perficiatur, nascitur, cum fuerit nata nutritur, cum fuerit nutrita, corroboratur, cum fuerit roborata, perficitur; cum ad perfectionem venerit, quid dicit? Mihi vivere Christus est, et mori lucrum: Optabam dissolvi, et esse cum Christo: multo enim magis optimum, manere in carne necessarium propter vos. Propter eos volebat vivere, pro quibus paratus erat mori.

Ex Tractatu 6.

Lectio VI.

Haec est perfectio charitatis et major omnino non potest inveniri: sed quia non in omnibus perfecta est, et desperare non debet, in quo perfecta non est, si jam nata est: quae perfi-

ciatur, et utique si nata est, nutrienda est, et quibusdam suis nutrimentis ad perfectionem propriam perducenda. Quaesivimus inchoationem charitatis unde incipiat, et ibi continuo invenimus: si quis habet facultates mundi, et viderit fratrem suum egentem, et clauserit viscera sua adversus eum, quomodo dilectio Patris manet in illo? Ergo hic incipit ista charitas, fratres, ut de suis superfluis tribuat egenti in augustiis aliquibus constituto, ex eo quod sibi abundat, secundum tempus a tribulatione temporali liberet fratrem; hinc exordium est charitatis. Hanc ita coeptam, si verbo Dei, et spe futurae vitae nutrieris, pervenies ad illam perfectionem, ut paratus sis animam tuam ponere pro fratribus tuis.

In III. Nocturno, Homilia in Evang.: Nolite timere, *ut in communi Confess. non Pontif.*

In Laudibus fit commemor. Octav. Assumpt. B. M. V., ut in Breviario, et sancti Laurentii.

DIE XVIII. AUGUSTI.

IN FESTO S. HELENAE IMPERATRICIS VIDUAE.

Duplex.

In secund. Vesperis diei Octav. S. Laurentii fit a Capitulo de sequenti, ut in communi nec Virg. nec Martyr.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui locum, ubi Crux tua latebat, beatae Helenae revelasti; ut per eam Ecclesiam tuam hoc pretioso thesauro ditares; ejus nobis intercessione concede, ut vitalis Ligni pretio, aeternae vitae praemiae consequamur. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre.

Et fit commem. Oct S. Laurentii, ut in Breviario, postea Oct. Assumpt. et S. Agapiti M.

IN I. NOCTURNO.

L. de Script. occ.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ex S. Ambrosio in Or. de obitu Theodosii.

Venit ergo Helena, caepit revisere loca sancta, infudit ei Spiritus, ut lignum Crucis requireret, accessit ad Golgotham, et ait: Ecce locus pugnae, ubi est victoria? quaero vexillum, salutis, et non invenio. Ego, inquit, in regnis, et Crux Domini in pulvere? Ego in aulis, et in ruinis Christi triumphus? Ille adhuc latet, et latet palma vitae aeternae. Quomodo me redemptam arbitror, si redemptio ipsa non cernitur? Video quid egeris, diabole, ut gladius, quo peremptus ês, obstrueretur. Sed Isaac obstructos ab alienigensis puteos eruderavit, nec latere aquam passus est. Tollatur igitur ruina, ut vita appareat. Promatur gladius, quo veri Goliae caput est amputatum. Aperiatur humus, ut salus fulgeat. Quid egisti, diabole, ut absconderes Lignum, nisi ut iterum vincereris?

℟. Propter veritatem, et mansvetudinem, et justitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua.

℣. Specie tua, et pulchritudine tua intende, prospere procede, et regna. Et deducet.

Lectio V.

Vicit te Maria, quae genuit Triumphatorem, quae sine imminutione Virginitatis edidit eum, qui Crucifixus vinceret te, et mortuus subjugaret. Vinceris et hodie, ut mulier tuas insidias deprehendat. Illa quasi Sancta Dominum gestavit, ego Crucem ejus investigabo. Illa generatum decuit, ego resuscitatum. Illa fecit, ut Deus inter homines videretur, ego ad remedium peccatorum, Divinum de ruinis elevabo vexillum. Aperit itaque humum, decutit pulverem, tria patibula confusa reperit, quae ruina contexerat. inimicus absconderat, Sed non potuit obliterari Christi triumphus. Incerto haeret, ut mulier, sed

certam indaginem Sanctus Spiritus inspirat.

℟. Dilexisti justitiam, et odisti inipuitatem: * Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo laetitiae.

℣. Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam. Propterea.

Lectio VI.

Quaesivit clavos, quibus crucifixus est Dominus, et invenit. De uno clavo fraenos fieri praecepit, de altero diadema intexuit, unum ad decorem, alterum ad devotionem vertit: visitata est Maria, ut Evam liberaret: visitata est Helena, ut Imperatores redimerentur. Misit itaque filio suo Constantino Diadema gemmis insignitum, quas pretiosior ferro innexas Cruci Redemptoris Divinae gemmas connecteret. Misit et fraenum, utroque usus est Constantinus, et fidem transmisit ad posteros Reges. Principium itaque credentium Imperatorum sanctum est, quod super fraenum: Ex illo fides, ut persecutio cessaret, devotio succederet; sapienter Helena egit, quae Crucem in capite Regum locavit, ut Crux Christi in Regibus adoretur. Non insolentia ista, sed pietas est, cum defertur sacrae Redemptioni. Bonus itaque clavus Romani Imperii, qui totum regit orbem, ac vestit Principum frontem, ut sint praedicatores, qui persecutores esse consveverunt.

℟. Fallax gratia, et vana est pulchritudo: * Mulier timens Deum, ipsa laudabitur.

℣. Date ei de fructu manuum suarum, et laudent eam in portis opera ejus. Mulier.

Gloria Patri. Mulier.

In III. Noct. Homilia in Evang.: Simile est regnum coelorum thesauro. *de communi nec Virg. nec Martyr.*

Lectio IX. de S. Agapito M., ut in Breviario.

In Laudib. commem. Oct. Assumpt. B. M. V. et S. Agapiti, ut in Brev.

DIE XIX. AUGUSTI

IN FESTO S. LUDOVICI EPISC. TOLOSANI ET CONF.

Semiduplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Ludovicum, Confessorem tuum atque Pontificem, coeleste regnum terreno praeponere docuisti, ac puritate illibata, et eximia in pauperes charitate mirabilem efficere dignatus es: concede nobis famulis tuis, imitari quem colimus, ut ejusdem virtutes aemulantes in terris, coronari cum ipso mereamur in coelis. Per Dnum.

In I. Noct. Lect. de script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ludovicus nobilissimo genere natus, patrem habuit Carolum, secundum Siciliae regem, matrem vero Mariam, Hungariae regis filiam. Adhuc puer in sortem Domini vocatus, posthabitis aetatis illius oblectamentis, divino se totum cultui mancipavit. Decimum quartum agens annum, una cum duobus fratribus pro genitoris libertate, in bello navali a rege Arragoniae capti, obses ductus in Catalauniam, Barcinone apud Minores sancti Francisci fere septennio est commoratus; sub eorumque disciplina in scientiarum studiis, ac sacrarum litterarum comparanda eruditione eo progressus est, ut constans fuerit opinio, ipsi potius fuisse divinitus infusas, quam humanitus acquisitas. Verum majori conatu coelestis Magistri doctrina spiritum instruere anhelans, ciliciis, jejuniis, ferreis flagelis carnem afflixit. Assidua interim evangelicae veritatis meditatione contemptibilia mundi spernere edoctus, regalis solii fastum calcare deliberavit, ac de Seraphico amplectendo Instituto, raro humilitatis exemplo, votum emisit.

Lectio V.

Ecclesiasticae militiae ad-

scriptus, et ad sacros Ordines deinde promotus, ut quod mente statueret, opere firmaret, juri primogeniturae renuntiavit et regno: cumque votum, quod Barcinone voverat, in monte Pessulano frusta adimplere satageret, illius coenobii fratribus timore regis patris eum recipere non audentibus, solemniter illud renovavit. Mox ad Ecclesiam Tolosanam a Bonifacio Octavo, quamvis invitus invitus, assumptus, Romamque accersitus, et ab eodem honorifice exceptus, electioni de se factae nullatenus se assensurum declaravit, donec votum, quo se obstrinxerat, Deo reddidisset. Quare, annuente Pontifice, habitum Ordinis Minorum, quem semper postea retinuit, rite suscepto, in manibus Generalis Ministri professionem emisit: hisque peractis, apostolicis mandatis humiliter obtemperans, Episcopus Tolosanus passus est se consecrari.

Lectio VI.

Tolosam ad illius Ecclesiae regimen profectus, spirituali animarum lucro totus incubuit; utque ministerium apostolicum integre ac diligenter impleret, salutaribus monitis, illibataeque vitae exemplo peccatores ad poenitentiam revocavit, pluresque Judaeos, atque Gentiles assidua verbi Dei praedicatione ad orthodoxam fidem convertit. Ecclesiasticam disciplinam ubique in commissa sibi dioecesi promovit, ac restauravit. Liberalis in pauperes, viginti quinque ex eis quotidie domi aluit. Puritatem usque ad obitum a pueritia nitidissime custodivit. Humilitatis tandem, charitatis, atque omnium virtutum ornamento decorus, in juvenili aetate Brincolae Provinciae arce, ardenti febre correptus, ad Domini sui amplexum, quem in votis semper habuerat, emigravit. Magnis deinde in Ecclesia meritis clarum, et miraculis illustrem, inter quae plures mortui, ejus intercessione, ad vitam revocati enumerantur, Joannes Vigesimus

secundus in Sanctorum numerum retulit.

℟. Iste est.

In III. Noct. Hom. in Evang. Vigilate, 2. *loco.*

In Laudibus fit comm. Octavae Assumpt. B. M. V

DIE XX. AUGUSTI.

S. STEPHANI REGIS CONFESS. Hungariae Patroni.

Duplex I. classis cum Octava non privilegiata.

Omnia de Comm. Conf. Pontif. praeter seq.

Oratio.

Concede, quaesumus, Ecclesiae tuae omnipotens Deus, ut beatum Stephanum Confessorem tuum, quem regnantem in terris propagatorem habuit, propugnatorem habere mereatur gloriosum in coelis. Per D.

Non fit commem. Oct. Assumpt. B. M. V.

In I. Noctur. Lect. de Comm. Conf. non Pontif. Beatus vir, qui inventus est.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ea tempestate, qua Hungarorum gens Ecclesiam Dei populabatur, rebusque omnibus miserandam adferebat vastitatem, Geysa princeps, quartus ab eo, qui Hungaris iterato Pannoniam ingressis ducem se praebuit, rerum potiebatur. Is Dei benignitate praeventus, fidei christianae veritatem agnovit; eamque publice professus, salutaribus aquis est expiatus. Nec salute propria contentus, eo cogitationes defixit, ut subditum sibi populum Christo lucrifaceret: ideoque viros christianae fidei peritos undique accersere, ac templa exstruere cepit. Dum autem in ea cogitatione anxius esset, nocte secundum quietem didicit ab angelo, filium, qui sibi nasceretur, regis titulo decorandum: idque perfecturum, quod ipse animo conceperat Unde quoque Geysae uxor partui propinqua meruit in visione a sancto Stephano proto-

martyre de nascituro filio confirmari, simulque edoceri, suo eum patrocinio tutandum, suum ei nomen imponi debere, ipsum suae gentis regium titulum, et coronam primum habiturum.

Lectio V.

Nascitur ergo Stephanus in oppido Strigoniensi, atque a sancto Adalberto antistite sacro fonte abluitur. Adolescens bonis moribus, et optimis disciplinis imbuitur, et ad futuram regni gubernationem, cum doctrina, tum praeceptis politicis egregie instruitur. Patre Geysa vita functo, et Adalberto in Prussia martyrio coronato, administrationem regni suscepit Stephanus; simulque religionem christianam longe lateque propagare, totis viribus est aggressus. Sed omnis boni hostis diabolus, et malignitate et invidentia plenus. populum maxima adhuc parte gentili caecitate laborantem, immani adversus eum, et christianos furore concitavit. Christi virtute confortatus Stephanus, adversus hostes processit: collatis signis, dum anceps pugna ferveret, ad preces conversus, decimas rerum omnium, obtenta victoria, ecclesiis addixit. Vix orationem finierat: et inclinata hostili acie, plenam victoriam reportavit. Itaque, cum alia pie suscepta vota exsolvit, tum vero sancto Martino, cujus precibus victoriam adscribebat, insigne monasterium exstruxit, multisque possessionibus, ac donariis exornavit.

Lectio VI.

Post superatos christiani nominis hostes, Stephanus humi saepe abjectus, in cinere et cilicio Deo supplicabat pro fidei christianae in Hungaria augmento. Cujus pia consilia, cum orbe toto vulgata essent, multi viri religiosi, salutis animarum cupidissimi, ex variis mundi partibus ad ipsum confluebant: quos omnes Stephanus admirabili benignitate ac munificentia est complexus; extructis passim coenobiis, quae possessionibus ac libertatibus amplissimis gaudere voluit.

Quodque pro religionis stabilitate reliquum erat, archiepiscopatum Strigoniensem, et decem episcopatus in Hungaria constituit, quos omnes privilegiis, et praediis munificentissime dotavit. Quibus ita constitutis, ut suprema tam immenso operi manus imponeretur, Stephanus divino plane consilio, Astricum, primum Colocensis ecclesiae praesulem, Romam ad summum Pontificem cum mandatis misit. Quem Pontifex perbenigne accepit, cunctisque sancti Stephani postulatis ultro adsensit. Itaque non modo apostolicam benedictionem recens conversae ad Cristum Pannoniae, episcopatuumque confirmationem impertivit: verum etiam regiam coronam, quam Miscae Poloniae duci, nuper ad fidem Christi aggregato confici curarat, ab angelo praemonitus, Stephano transmisit, eumqne regem salutavit, et Hungarorum Apostolum nominavit: suasque illi vices in ordinandis ecclesiis concredidit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, et reverti. *Et rel.*

Homilia S. Ambrosii Episcopi.

Lib. 8. in Lucam.

Bonus ordo, ut vocaturus Gentes, et Judaeos jussurus interfici, qui noluerunt regnare supra se Christum, hanc praemitteret comparationem, ne diceretur: Nihil dederat populo Judaeorum unde poterat melior fieri; quid ab eo, qui nihil recepit, exigitur? Non mediocris ista est mna, quam supra mulier evangelica, quia non invenit, lucernam accendit, lumine quaerit admoto, gratulatur inventam.

Lectio VIII.

Denique ex una decem mnas alius fecit, alius quinque. Fortasse iste moralia habet, quia quinque sunt corporis sensus; ille duplicia, id est, mystica legis, et moralia probitatis. Unde et Matthaeus quinque talenta et duo talenta posuit. In quinque talentis ut sint moralia, in duobus utrumque mysticum atque morale. Ita quod numero inferius, re uberius.

Lectio IX.

Et hic possumus decem mnas, decem verba intelligere, id est, Legis doctrinam: quinque autem mnas, magisteria disciplinae. Sed legis peritum in omnibus volo esse perfectum. Non enim in sermone, sed in virtute est regnum Dei. Bene autem quia de Judaeis dicit, duo soli multiplicatam pecuniam deferunt: non utique aeris, sed dispensationis usuris. Alia est enim pecuniae foenebris, alia doctrinae coelestis usura.

Te Deum.

Dominica infra Octavam S. Stephani Reg. Conf. **Dedicatio Eccl. Metropolitanae.** *Duplex. 1. class. pro tota archidioecesi, — et pro civitate Zagrabiense etiam cum Octava.*

DIE XXVII. AUGUSTI.

DIES OCTAVA S. STEPHANI REGIS et CONFESS. DUPL.

Omnia ut in die festo, praeter sequentia.

In I. Noct. Lectiones de Scriptura occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Adveniente tempore, quo Deus servum suum de terreno regno ad coelestem Gloriam transferret, febre rex sanctus corripitur. Itaque tempus obitus sui adesse persentiscens, publica regni negotia prudenter admodum disposuit. Tum sanctissima Eucharistia magno pietatis sensu refectus: Extremam quoque unctionem insita devotione percepit. Ad extremum, circumstantibus eum ac lugentibus episcopis, et

proceribus, ille gaudio et exultatione coelesti plenus, ipsa Beatissimae Virginis in coelos assumptae solemnitate, uti precibus a Deo poposcerat, ex hac vita sanctisime excessit.

Lectio V.

Corpus ejus ad regiam arbem Albam, incredibili omnium luctu delatum est, et in aede Divae Virginis ab se constructa honorifice conditum. Ubi, postquam annos omnino quinque et quadraginta, insigni miraculorum gloria coruscans, quievisset: post ejus canonisationem, volens sanctus Ladislaus corpus sancti regis sublevare, saxum sepulcro impositum nulla vi dimoveri potuit. Sed ubi divino responso monitus sanctus Ladislaus, fratrem Salomonem, quem vinctum tenebat, dimisisset, nullo labore lapis amotus Mira confestim suavissimi odoris fragrantia templum repletum est. Liquor vero admirabilis e sacro corpore ubertim manabat: qui licet assidue hauriretur ad aegrotorum omnis generis curationem, exhauriri tamen haud poterat. Quo faetum est, ut nemo quovis morbi genere affectus, beneficiorum sancti regis expers abiret.

Lectio VI.

Elevatis venerandis reliquiis, caetera quidem membra resoluta apparuerunt: sola manus dextera integra, et ab omni corruptione immunis deprehensa: divino plane consilio, ut manus, quae tot eleemosynarum largitione in vivis numquam fessa fuit, etiam post mortem florens et incorrupta permaneret. Migravit ex hac vita sanctissimus rex, anno salutis millesimo trigesimo octavo, decimo octavo Kalendas Septembris. Hac vero die corpus ejus translatum est, qua etiam solemnitas celebrari consvevit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII.

In illo tempore: Dixit Je-

sus discipulis suis parabolam hanc: homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam, accipere sibi regnum, et reverti. *Et reliqua.*

Homilia S. Augustini Episcopi.

Libr. 2. quaest. Evang. q. 46.

Regio longinqua, ecclesia gentium usque ae fines terrae. Reverti se tamen dicit. Abiit enim, ut plenitudo gentium intraret: revertetur, ut omnis Israel salvus fiat. Per decem mnas legem significat, propter decalogum: decem autem servos, quibus sub illa positis, gratia praedicata est. Sic enim intelligendum est, eis datas mnas ad usum, cum intellexerunt eam ipsam legem, remoto velamine, ad Evangelium pertinere. Cives ejus, qui post eum miserunt legationem, dicentes, se nolle, ut regnet sibi, Judaei sunt, qui etiam post resurrectionem ejus miserunt persecutores apostolis, et praedicationem Evangelii respuerunt.

Lectio VIII.

Quod autem servi paulo post reddentes rationem, ex eo quod acceperant, laudantur, quia lucrati sunt: significat eos bonam reddere rationem, qui bene usi sunt eo, quod acceperunt ad augendas divitias Domini, per eos, qui credunt in eum. Quod qui facere nolunt, in illo significati sunt, qui mnam suam in sudario servavit. Mensam, quo danda erat pecunia, professionem ipsam religionis accipimus, quae tamquam publice proponitur ad usum necessarium saluti.

Lectio IX.

Quod autem unus eorum, qui bene usi sunt, decem acquisivit, et alter quinque: significat eos esse acquisitos in gregem Dei, a quibus ipsa lex per gratiam intellecta est. Ad hoc pertinent et decem et quinque civitates, quibus eos praeponit. Multiplicatio enim intelligentiae, in ipsa varietate, quae de

unoquoque praecepto, vel de unoquoque libro pullulat, ad unum redacta, quasi civitatem facit viventium rationem aeternarum. Est enim civitas, non quorumlibet animantium, sed rationalium multitudo, legis unius societate devincta.

Te Deum laudamus.

OFFICIUM.

S. STEPHANI REGIS HUNGAR. C.

PER ANNUM.

Semiduplex.

Omnia de comm. Conf. non Ponf. praeter seq. In Hymn. Iste Confess. mutat 3. ℣.

Oratio.

Concede, quaesumus, ecclesiae tuae, omnipotens Deus: ut beatum Stephanum, confessorem tuum, quem regnantem in terris propagatorem habuit, propugnatorem habere mereatur gloriosum in Coelis. Per Dominum.

Lectiones I. Nocturni de Scriptura occurente.

Lect. II. et III. Noct. dic. singulis mensibus ordine ut infra.

MENSIBUS

JANUARIO, FEBRUARIO ET MARTIO.

In II. et III. Noct. uti in festo; pag. 287.

MENSIBUS

APRILI, MAJO ET JUNIO.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

His tantis, tamque eximiis a sede Apostolica Stephanus ornatus insignibus, praeter alia innumera Dei ministris, et populo christiano exhibita regiae pietatis et munificentiae argumenta: in ipsa regiae sedis civitate Alba, grandem imprimis, ac prorsus insignem Virginis Deiparae basilicam condidit, in qua regum et coronatio perageretur, et corpora sepelirentur. Divam vero Virginem Mariam, non solum in omni vita singulari pietate coluit, verum regni sui Hungariae patronam adoptavit. Et in ejus

rei memoriam, ut dies Assumptionis Deiparae, dies Magnae Dominae vocaretur, celeberisque ab omnibus haberetur, edixit.

Lectio V.

Finibus Hungariae contineri non potuit sancti Regis Stephani pietas, ac divini cultus promovendi desiderium: sed in longe dissitas etiam regiones sese effudit. Itaque Jerosolymis insigne coenobium monachorum aedificavit, praediisque et vineis dotavit. Romae quoque duodecim Canonicorum Collegium, in honorem sancti Stephani Proto-Martyris dicatum, erexit, rebusque instruxit vitae degendae necessariis. Domos etiam et hospitia Hungaris, voti, aut devotionis causa Romam confluentibus, aedificavit, ac dotavit. Denique Constantinopoli eximii operis templum exstruxit, ac sacro apparatu instruxit. In ipsa vero Hungaria tam multa, et tam ampla Religiosorum domicilia erexit, ut iniri numerus vix possit.

Lectio VI.

Et quamvis Rex sanctus admiranda sanctitate, cunctisque ornatus esset virtutibus: assiduarum tamen calamitatum, ac aerumnarum molestiis divinitus exercebatur. Tribus annis cotinuis, gravi ac molesta invaletudine laboravit: ubi primum sanitati restitutus est, unicum, eumque sanctissimum filium Emericum mortuum vidit. Quod licet acrem ei doloris sensum identidem excitaret, animo tamen ad Dei voluntatem praeclare composito, ad majora et perfectiora pietatis opera sedulus incumbebat. Politicam regni gubernationem ita ordinavit, ut diurnum quidem tempus tractandis et consultandis negotiis impenderet: nocturnas vero horas, majori parte in vigiliis et precibus, profuso lacrymarum imbre traduceret.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Capit. 19.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum et reverti. *Et reliqua.*

De Homilia S. Ambrosii Episcopi.

In Luc. lib. 8. Cap. 19.

Cum Dominus dicit: quare non dedisti pecuniam meam ad mensam? non nostrae, sed suae pecuniae quaerit usuram. Unus in terra se abscondisse dicit: quod rationem, quae ad imaginem et similitudinem Dei data est nobis, studio voluptatis obruit, et tamquam in fovea carnis abscondit. De aliis siletur, qui, quasi prodigi debitores, quae acceperant, perdiderunt. In duobus illis, pauci sunt, qui per duas vices ad cultores vineae destinati sunt, in reliquis, omnes Judaei.

Lectio VIII.

Quam comparationem Matthaeus etiam nobis voluit aptare: quod similiter ut dives, qui pecuniam suam non impertit pauperibus, ita etiam, qui doctrinae suae gratiam non dividit imperitis, docere cum possit, haud mediocris reus est culpae.

Lectio IX.

Civitates autem decem esse quae possunt, nisi forte animae, quibus jure praeponitur, qui pecuniam Domini, et alia eloquia casta, probata sicut argenum, mentibus hominum foeneraverit? Nam sicut Jerusalem dicitur aedificata sicut civitas, ita sunt animae pacificae: et sicut angeli praesunt, ita et ii, qui vitam meruerint angelorum.

Te Deum laudamus.

Si occurrat Festum simplex de eo dicitur IX. Lectio: et tunc ex duab. prioribus fit una.

MENSIBUS

JULIO, AUGUSTO et SEPTEMBRI.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Licet vero ob praeclara pietatis et justitiae opera, universi eum, summi, infinique, mirifice colerent, et amarent: non defuere tamen quatuor viri primarii, necdum gentili idololatria deposita, perfidi, qui in ejus necem conspirarent. E quibus unus scelere audacior, cum vespere cubiculum ingreditur, sanctum regem jugulaturus, gladius e manibus perditi hominis coelesti impulsu excidit, regemque tinnitu excitavit. Cui nihilominus, veniam cum lacrymis petenti, rex clementissimus ad omnium stuporem ignovit. Porro inter omnia coelestis gratiae munera, beato regi Stephano a largitore bonorum omnium Deo copiose collata, nullum videtur illustrius, quam quo misericordiae opera noctes, et studiose diligenterque exercuit.

Lectio V.

Nam praeter immensam pecuniae vim, et quotidianos sumptus, alendis pauperibus destinatos, ipse horis nocturnis, incredibili alacritate pauperum abluebat pedes, et largam eis eleemosynam suis manibus erogabat Quadam vero nocte, cum pro more crumenam nummis bene refertam manu gestaret, ac pecuniam pauperibus incognitus elargiretur, orta in occursu contentione inter pauperes, barbam Viri sanctissimi magna ex parte convellunt. Quam ille injuriam non tantum aequo tulit animo, sed gaudio etiam ingenti perfusus, positis in terram genibus, gratias egit Virgini Matri, quod a servis Dei dulcem adeo contumeliam pro beneficio retulisset.

Lectio VI.

Nec solum multorum inopiam insita charitate rex benignissimus sublevabat, verum etiam varias corporis calamitates et morbos, pane, vel pomo, medicinae loco a se missis, profligabat: ita ut non solum pietate, justitia, zelo fidei, benignitate, omnibusque virtutibus esset ornatissimus, sed et miraculorum gloria imprimis clarus

haberetur. Quare emanabat jam tum per totum orbem sancti regis fama, et insignis ejus sanctitatis existimatio erat apud omnes celeberrima.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam, accipere sibi regnum, et reverti. *Et reliqua.*

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.

Ex Comment. in Luc. 5. Capit. 77.

Homo nobilis ille est, cui caecus supra clamabat: Fili David, miserere mei. Longinqua regio ecclesia est ex gentibus: de qua eidem homini nobili, qui loquitur: Ego autem constitutus sum Rex ab eo, dicitur a Patre: postula a me, et dabo tibi gentes haereditatem tuam, et possessionem tuam, terminos terrae. Quae videlicet haereditas ac possessio, bifaria ratione regio longinqua vocatur: vel quia a finibus terrae clamat ad Dominum, vel quia longe est a peccatoribus salus: et cum Deus ubique sit praeseus, longe tamen ab eorum sensu, qui idola colunt, Deus verus abest.

Lectio VIII.

Vocatis autem decem servis suis, dedit eis decem mnas. Denarius numerus ad legem pertinet, propter decalogum. Vocat itaque paterfamilias decem servos: quia eligit discipulos per litteram legis imbutos. Dat illis decem mnas: quia legis dicta spiritualiter intelligenda revelat. Post passionem quippe, resurrectionemque suam apperuit illis sensum, ut intelligerent scripturas. Mina namque, quam Graeci mnam vocant, centum drachmis appenditur; et omnis scripturae sermo, quia vitae coelestis perfectionem suggerit, quasi numeri centenarii pondere fulgescit.

Lectio IX.

Negotiamini, dum venio. Verba, inquit, legis ac prophetarum mystica interpretatione discussa populis offerte, atque ab eis fidei confessionem, morumque probitatem recipite. Juxta quod psalmista suis auditoribus praecipit, dicens: sumite psalmum, et date tympanum. Hoc est: laudem praedicationis in cordis intentione percipite, et devotionem operis in carnis castigatione reddite. Tympanum quippe est pellis in ligno extenta: pellis vero in ligno extenta, caro est nostra, ad exemplum Dominicae Crucis afflicta. Te Deum laudamus.

MENSIBUS
OCTOBRI, NOVEMBRI
ET DECEMBRI.

In II. et III. Noct., uti in octava die Festi, pag. 290.

(Dominica proxima calendis Septembris Festum s. Angelorum Custodum; *duplex 2. classis cum Octava. Officium et Missa* ut in Brev. et Missali 2. Octob. L. IX, et com. Dominique occur. *Lectiones pro Octava sumuntur ex appendice* Brevarii).

FESTA SEPTEMBRIS.

DIE IV. SEPTEMBRIS.

IN FESTO S. ROSALIAE PANORMITANAE. VIRG.

Duplex.

Omnia de comm. Virg. praeter seq.

Oratio.

Exaudi nos, Deus salutaris noster: ut, sicut de beatae Rosaliae virginis tuae festivitate gaudemus, ita piae devotionis erudiamur affectu; et, ejus intercessione, ab iracundiae tuae flagellis misericorditer liberemur. Per Dominum.

In I. Nocturno Lect. de Scriptura occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Rosalia virgo, orta Panormi ex nobili genere, suam originem trahens a Carolo Magno, in Quisquinae montem quadraginta circiter mille passibus distantem sola secedens, paternae domus opes, delicias ac spem majoris amplitudinis, ob propinquitatem et benevolentiam regum Siciliae contemnens, cum tetricae rupis horrore et asperitate commutavit: inque antrum, cui tunc unicus, et quidem angustus aditus e superiori loco patebat, intrepide descendit, ea mente, quam characteribus saxo insculptis adhuc patentibus expressit: Ego Rosalia Sinibaldi Quisquinae, et Rosarum domini filia, amore Domini mei Jesu Christi, in hoc antro habitare decrevi. Qua inscriptione oculis obversante, susceptae vitae propositum altius cordi infigere, ac divinae benevolentiae signa ad castissimae mentis blandimenta vicissim provocare consuevit.

Lectio V.

In hac specu subterranea sibi et mundo emortua, consepultaque Jesu Christo, ut soli Deo viveret, diu noctuque latuit, cavens praecipue in montibus paterni principatus, ne forte agnita in domum, urbemque patriam abduceretur invita: callidas daemonum insidias, quae asperae vitae taedium, et solitudinis horrorem animo ingerebant, acriter saeviendo in se, ferrea catena, vigiliis, et humicubatione, forti animo superasse, antiquae icones significant. Cumque humanis destituta praesidiis, nihil solatii aliunde hauriret, quam e coelo, Dominus, qui consolatur, et coronat Sanctos suos, angelicis deliciis illam saepius recreabat.

Lectio VI.

Coelesti deinde consilio ex antro Quisquinensi, in horridiorem speluncam Peregrini montis, tribus fere mille passibus procul Panormo, Rosalia se transtulit, ut quo difficiliorem pugnam

secum ipsa committeret e conspectu domus paternae, eo laudabilius de contemptis mundi illecebris triumpharet. Latebat ibi ad partem laevam angustus concavus, quem eadem post repertas ejus reliquas, illuc venanti, cui se videndam praebuit, dixit esse suam cellam peregrinam, ubi multum aetatis exegisset. Hic tamquam columba in foraminibus petrae gemens, in coelestium rerum contemplatione defixa, ad perfectissimam divini amoris normam in solitudine vitam traduxit, et sanctissime perennibus charitatis rosis, et virginitatis liliis coronata, deposuit pridie Nonas Septembris; cujus corpus, Urbano Octavo Pontifice Maximo, divinitus anno Jubilaei totius Siciliae plausu repertum, illam a peste liberavit.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Simile erit regnum coelorum decem virginibus, *de Com.*

DIE VI. SEPTEMBRIS.

(Ex 4. h. quae vero superiore festo est impedita.)

IN FESTO S. ROSAE VITERBIENSIS. VIRGINIS.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatam Rosam sanctarum tuarum Virginum collegio aggregare dignatus es: tribue nobis, quaesumus, ut, ejus precibus et meritis, a culpis omnibus expiemur, et tuae majestatis consortio perfruamur aeterno. Per Domin.

In I. Noct. Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Rosa, Viterbii piis parentibus nata, ab ipsa infantia omni virtute enituit, facta perfectionis magistra, cum vix loqui didicisset. Mundi exosa vanitates, rudi amictu, pedum nuditate, cilicio, jejuniis, aliisque austeritatibus corpusculum affligens,

divinae contemplationi jugiter vacabat. Hanc vero eximiam sanctitatem insigni miraculo Deus testatam voluit: nam adhuc puella avunculum defunctum ad vitam revocavit. Ad virginitatem, quam perpetuo coluit, solo aspectu, intuentium animos excitabat. Charitatis erga pauperes studiosissima, cum aliquando hiberno tempore subtractum sibi panem clam illis deferret, patre imperante, ut proderet quid in gremio absconditum ferret, panis in rosas conversus est.

Lectio V.

Cum septimum explesset annum, solitudinis desiderio flagrans, domus suae angustam cellulam elegit: cui se tamquam voluntario carceri inclusit, et orationi, corporisque castigationi ardenter incumbens, Dei clementiam deprecabatur, pro sanctae Ecclesiae tranquilitate, quam Friderici Secundi Imperatoris impietas acerrime divexabat. Ex diutina autem maceratione in morbum lethalem incidit: in quo beatae Virginis visitatione recreata, habitum Tertii Ordinis sancti Francisci induere jussa est. Decennis a Deo inspirata, piis adhortationibus validisque argumentis multos haereticos ad fidem et obedientiam Romani Pontificis reduxit. Qua de causa cum tota cognatione sua in exilium ejecta, ad vicina oppida venit, ubi Friderici mortem, et Ecclesiae pacem prophetico spiritu praedixit. Mulierem caecam, a nativitate illuminavit, et ad fidei veritatem astruendam, succensum rogum ingressa, ac tribus horis in eo illaesa permanens, cujusdam haereticae mulieris pervicaciam vicit, eamque cum alliis ad fidem convertit.

Lectio VI.

Tandem Viterbium summa civium gratulatione reversa, in consortium Sanctimonialium sanctae Mariae de Rosis admitti petiit; sed illis ingressum ob puellae inopiam denegantibus, se mortuam in eo coenobio com-

moraturam pradixit. Mox ad pristinum domus suae carcerem regressa, cum in ea duobus annis permansisset, morbo correpta, et ad beatam Patriam suspirans, meritis plena migravit ad Sponsum, decimo octavo suae vitae anno nondum exacto. Corpus ejus miro splendore illustratum, suavique odore perfusum, in templo sanctae Mariae de Podio, effossa humo, ac desuper ingesta, tumulatum fuit: donec post triginta circiter menses ab Alexandro Quarto, tunc Viterbii sedente, et in somnis ter ab ea admonito refossum, et incorruptum repertum, pridie Nonas Septembris ad praefatum monasterium, quod postea sanctae Rosae nuncupatum est, solemniter translatum fuit: ubi usque ad hodiernam diem integrum et flexibile summa totius orbis admiratione asservatur, et novis semper miraculis coruscat.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Simile erit regnum coelorum decem virginibus, *de Com. 1. loco.*

DIE XI. SEPTEMBRI.

IN FESTO S. PULCHERIAE V. Imperatricis.

Duplex majus.

ex 10. h. juxta Kal. perp. (In Brev. jam Julio, jam Octobre).

Omnia de Comm. Virg. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatam Pulcheriam, Virginem tuam, singulari castitatis praerogativa decorasti, quique illi ad defendendam Ecclesiam tuam summum fidei amorem tribuere voluisti: concede, ut, ejus intersione, tibi puris mentibus inhaerentes, ab omnium hostium insidiis misericorditer liberemur. Per Dominum.

In 1. Noct. Lection. De virginibus *de eodem Comm.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ælia Pulcheria Augusta, patre, avo, fratre, atque viro Romanorum Imperatoribus maxime nobilis, profligatis sua praesertim opera haereticorum erroribus, et

Catholico dogmate circa Incarnationis mysterium, et divinam Maternitatem constituto multo nobilior, ab ipsa pueritia tanta sapientia divinitus praedita fuit, ut ii, quibus post Arcadii patris obitum Imperii procuratio, dum Theodosius adolesceret, commissa fuerat ejus arbitratu omnia facerent; essetque constans opinio, unius puellulae virtute ac sapientia, quae instare atque ingruere videbantur, pericula discussa, et felicitatem Imperio constitutam. Domi assidua disciplinae exactrix eam vivendi formam induxit, ut illa jam non aula Imperatorum, sed asceterium vulgo diceretur. Theodosium fratrem, Eudoxiam, quam illi matriminio conjungendam curavit, Flaccillam, Arcadiam, Marinam sorores ita imbuebat bonis moribus, exercebatque ad virtutem, ut quibus aetate non multum praestabat, eorum moderatrix ac propemodum mater esse videretur. Qua institutione sorores quantum profecerint, vel ex hoc uno intelligi potest, quod Pulcheriam imitatae, se suamque virginitatem Deo devoverunt: utque Augusta Virgo ea quae decreverat amplius cnfirmaret, omnesque voluntatis suae testes haberet, ex auro et pretiosis lapidibus sacram mensam in Ecclesia Constantinopolitana pro virginitate sua, et fratris Imperio dedicavit, et in fronte ipsius mensae haec eadem inscripsit.

℟. Propter veritatem.

Lectio V.

Potior autem ejus in Theodosio instruendo eluxit cura, eumque, ubi opus esset, mira quadam dexteritate corrigebat; qui quidem talis est effectus, ut absolutissimum optimi vereque christiani Principis exemplar fuerit, dum Pulcheriae consiliis est obsecutus. Post diuturnam cum fratre concordiam, turbis malevolorum fraude atque obtrectatione in aula excitatis, tempus nacta, quo sibi jam uni, Deoque vacare posset, secessit in Hebdomum, locum Byzantio suburbanum,

ibique vitam agens pene monasticam, aliquamdiu se continuit. Cum vero felicitas Imperii una cum ea exularet, a fratre accersita, ubi deesse vidit, qui praelia Domini pugnaret, Debboram imitata, fide ac religione armata processit; et missis in omnem partem epistolis, hortando, monendo, minitando, non pecuniae, non laboribus parcens, digna effecta est, quam Patres Concilii Chalcedonensis una omnium voce atque praeconio custodem fidei, pacis conciliatricem, expultricem haereticorum, piam, orthodoxam novam Helenam (sicut Marcianum tunc Imperatorem, novum Constantinum) consalutarent; cuique sanctus Leo totius Romanae Ecclesiae nomine plurimum gratularetur, ejusque causa exultare se diceret, ac digna Deo vota persolvere, quod de Nestoriana primum impietate, mox et nefario Eutychetis errore perempto, duplicem illi et palmam contulerat, et coronam.

℟. Dilexisti.

Lectio VII.

Atque hae tantae curarum moles, quas praesertim in Ephesino, ac Chalcedonensi Conciliis, Romanorum Pontificum auctoritate convocatis, necessario susceperat, nihilo illam ad cetera christianae pietatis officia obeunda fecere segniorem. Assidue caelestium rerum contemplatione, sacrorum librorum lectione, corporis afflictationibus sponte susceptis se exercebat. Psalmos de nocte surgens una cum regiae familiae Principibus decantabat; Dei, ac Sanctorum (quorum et colloquio non semel dignata est) cultrix eximia: quae etiam summopere semper contendit, ut erga eorum Reliquias cultus augeretur. Deiparam in primis coluit, cui hanc ipsam Deiparae appellationem contra Nestorianorum blasphemias asseruit: voluit namque summa sapientiae suae dispositione divina Providentia, ut per virginem summa Virginis dignitas inoffensa penitus servaretur; quam etiam est imitata servando perpetuam in ipso conjugio virginitatem: cujus denique cultui amplificando complura templa regali plane munificentia excitavit, donariis auxit, redditibus locupletavit. In placanda divina justitia mira pietate enituit. Fuit erga pauperes misericordia plane singulari; quos et materna quadam charitate complexa est quoad vixit, et moriens eorum, quae assidua effusissimaque liberalitas reliqua fecerat, scripsit heredes. Quod cautum ab ipsa testamento fuit, diligenter curavit Marcianus, quem pari Religionis studio, rebusque omnibus Imperio dignissimum, ipsa evexerat ad imperium; sibique hanc ipsam ob causam, salva quam Deo voverat virginitate, conjugem delegerat. Obiit anno quadringentesimo quinquagesimo tertio, magno omnium luctu, maximisque sanctorum Patrum, ceterorumque ejus aevi Scriptorum laudibus celebrata.

℟. Afferentur.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 17.

In illo tempore: Dixit Jesus: Haec est autem vita aeterna, ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. *Et reliqua.*

Homilia S. Cyrilli Alexandrini.

De Fide ad Pulcheriam et Sorores Reginas.

Sane vos sacras castissimasque Christi omnium nostrum Salvatoris sponsas, religiosissimae ac Deo dilectissimae Imperatrices, orbis terrarum ornamentum, sanctissimarumque Ecclessiarum decus, optimo jure quisquis appellaverit; in quibus nimirum omne virtutum genus, omnisque ornatus divinae Majestatis oculis gratus acceptusque mirifice splendet. Neque his opibus contentae, omnem quoque curam omneque studium adhibetis, quo fide recta, nul-

lamque in partem vacillante, excellatis. Neque Christi Regnum capessere, et ea quae illi grata sunt, facere, et sentire omittitis; partim quidem praeclaris actionibus, partim rursum cum vestras, tum Principum quoque vestrorum aulas Virginitatis gloria condecorantes, partim denique sumptuosissima templa Christo Domino excitantes: nam et hoc quoque pietatis studium inter cetera ille sanctis vestris animis imperitus est.

℟. Haec est virgo.

Lectio VIII.

Igitur ex sacris litteris vobis vere sanctis Christi Sponsis (quamquam ad quodvis opus bonum abunde instructae videamini) aliquid depromam. Hinc etenim et Emmanuelem verum ac naturalem Deum, et Virginem Matrem, quae eum peperit, veram per ipsum Deiparam esse, planum fiet. Ait Christus: Haec est vita aeterna, ut cognoscant te solum Deum verum, et quem misisti Jesum Christum. Si cum solius verique Dei cognitione Jesu Christi cognitionem necessariam, consociatamque esse oportet, et hoc ipsum aeternam vitam conciliat: cui obscurum esse potest Christum verum esse Deum? Verbum sane Caro factum est; sed mansit interim Verbum.

℟. Media nocte.

Lectio IX.

Et ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis, ut sint unum sicut et nos unum sumus. Qualem itaque gloriam Filius a Patre accepisse se narrat, quam nobis deinde communem fecerit? Sane ipse ab hac quaestione nos liberat, dum ait: Ut unum sint, sicut et nos unum sumus. Nam etsi Dei Patris Verbum, secundum propriam hypostasim, aliud a Patre esse dignoscitur, naturali tamen identitate unum plane et idem est cum illo. At quo pacto Verbum illud, unum quoque nobiscum factum est? Ad eundem omnino modum, puta secundum essentialem et naturalem identitatem. At cum

divina natura tanto a creatura distet intervallo, ut secundum essentiam cum ea coire nequaquam valeat: ecquo, inquis, modo secundum naturam unum ille factus est nobiscum, qui omnem omnino creaturam excellit? Verbum factus est homo: ut quemadmodum in Deitate unum et idem est cum Patre; ita secundum naturae humanae habitudinem sit unum quoque nobiscum.

Te Deum laudamus.

DIE XXV. SEPSEMBRIS.

S. GERARDI EPISCOPI et M.; P. H.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Gerardum Pontificem, agone martyrii, et stola immortalitatis coronasti: concede propitius; ut cujus memoriam devotis mentibus celebramus in terris, ejus perpetua defensione muniamur in coelis Per Dominum.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Si hoc Festum venerit in Quatuor Temp. Lect 1. Noct. erunt: A Mileto *de Comm. unius Mart. Lect. vero IX. de Homil. Fer. Quatuor Temp.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Gerardus Venetiis, nobilibus, ac cultui beatae Mariae Virginis singulariter addictis, natus est parentibus: qui cum multo tempore sine prole mansissent, precibus Gerardum intercessione beatae Mariae Virginis impetrarunt; quem quinquennem monachi claustri sancti Georgii, Venetiis extructi, ceperunt educare. Monachus factus Gerardus, ac studiis pietatis litterarumque egregie excultus, abbatis officio in praedicto claustro fungi coactus est. Quo tamen officio post paucos annos, reluctantibus monasterii fratribus, desiderio in terram sanctam proficiscendi, se ab-

dicavit. Verum, Deo aliter disponente, non in Palaestinam, sed in Hungariam venit.

Lectio V.

In Hungaria vero Quinque Ecclesias ad Maurum, ejus loci episcopum, primo divertit, qui illum aliquamdiu apud se retentum, deduxit postea ad sanctum regem Stephanum. Quem rex sanctus humaniter excipiens, visis ejus praeclaris virtutibus, magistrum ac ducem vitae sancti Emerici filii sui constituit. Postquam et vitae exemplis, et documentis salutaribus Emerici animum ad omnem pietatem informasset, nec ipsum amplius duce ac magistro egere sensisset: secessit Gerardus in eremum, Beel vocatam: ubi septennium, asperam quidem carni, sed spiritui suavem, ac miraculis quoque claram duxit vitam. Unde, ecclesiae ac regni necessitatibus ita exigentibus, evocatus, episcopus Chanadiensis ordinatur. Ad quem mox ex variis locis diversarum nationum viri religiosi confluunt. Ipse vero baptizando, praedicando, scholas, templa, monasteria erigendo, pauperes sublevando, beatae Mariae Virginis cultum impense propagando, miracula perpetrando, ac prophetico spiritu multa praedicendo, usque ad obitum sancti Stephani regis Ecclesiam Dei illustravit.

Lectio VI.

Ab obitu sancti regis multae in Hungaria obortae seditiones, quas vir Dei futuras praedixerat. Hungarorum enim plerique, nondum satis bene in religione christiana fundati ac firmati, ad pristinos paganorum ritus relapsi, crudelissime in christianos saeviebant. Et cum jam multa essent in christianos ferociter perpetrata, sanctus Gerardus, ad ecclesiam sanctae Sabinae, in plaga Albensi, constitutus, coenantibus itineris comitibus divina revelatione collustratus, dixit: fratres et amici, cras ad coenam Agni vocamur. Postero igitur die, omnes ad sacram confessionem faciendam cohortatus, missam fecit: adhaerentemque sibi multitudinem Dominici Corporis participem reddidit: ac tunc demum alacri animo ad martyrium perrexit. Budam versus pergens, ac circumfusa gentilium multitudine lapidibus appetitus, soloque signo crucis se communiens, ac pro lapidantibus Deum exorans una cum curru ac bigis subvertitur, humique obruitur, magnoque impetu lapidatur: et adhuc palpitanti pectus lancea perfoditur, caputque saxis conteritur: non absimili modo sociis quoque interemtis. Atque ita Gerardus episcopus ad palmam martyrii feliciter migravit, anno salutis millesimo quadragesimo septimo.

In III. Noct. Homilia S. Gregorii Papae in Ev. Si quis vult post me venire *de Comm. un. Martyris.*

DIE XXVI. SEPTEMBRIS.

IN FESTO B. MARIAE DE SOCOS,

dictae de Cervellon, virg. Ord. B. Mariae de Mercede Red. Capt.

Duplex.

Omnia de Comm. Virg. praeter seq.

IN I. VESPERIS.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Flagellis, et catena Maria corpus domabat: silentio, et abstinentia animum custodiebat: orationibus incessanter instabat, docens Christi sponsas vas corruptibile in sanctificatione et honore possidere.

Oratio.

Deus, qui nos conspicis in tot periculis constitutos pro nostra fragilitate non posse subsistere: concede propitius; ut, intercedente beata Maria famula tua, de praesentis vitae fluctibus educti, ad aeternae salutis portum pervenire valeamus. Per Dominum.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Maria nobili familia de Cervellione Barcinone in Hispania nata, et a parentibus in Dei timore primis ab annis enutrita, virginitatem suam, cum decem et octo esset annorum, illi devovit. Ejus vivendi ratio erat: in publicum rarius prodire, aegrotantibus domesticis sedulo adesse, et in nosocomio ter in hebdomada pauperibus ministrare. Annum trigesimum agens, defuncto patre, habitum Ordinis sanctae Mariae de Mercede prima ex feminis suscipiens, sanctimonialibus ejusdem Ordinis ducem, et magistram, et exemplar se praebuit, ac distributo patrimonio in redemptionem captivorum, professionem in eodem Ordine una cum voto de laborando pro redimendis captivis emisit.

Lectio V.

Matre e vivis sublata, cum aliquot honestis feminis ejusdem Instituti piam sanctamque vitam peregit: solita quotidie mulierum, a suis fratribus redemptarum, ac Barcinonam advenientium, pedes in hospitali domo lavare: quinquies in hebdomada sacra Eucharistia refici, terque jejunare solo pane et aqua contenta: quotidianis flagellis insuper et ferrea catena corpus suum affligens. Silentium, quod mira observantia colebat, inanibus verbis numquam infregit; ac parcius indulgens somno, expetebat ab ejusmodi necessitate liberari, ut illo solo frueretur incessanter, quo jucundantur coeli, et Angeli laetantur. Quod diurni temporis superat, ab oratione et pietatis exercitiis, in pauperes juvandos impendebat; nullum officii genus praetermittens, quo afflictos consolaretur, oppressos liberaret, et vinctos educeret de carceribus.

Lectio VI.

Futuras maris tempestates praenuntiabat, illasque saepe suis orationibus sedavit:

visa aliquoties super undas incedere, quo fratres captivorum redemptores, aliosque in mari periclitantes servaret incolumes: unde ei Maria de Subsidio, vulgo de Socos, nomen est inditum. Denique, post multa virtutum insignia, Barcinone, migravit ad Dominum, decimo tertio Kalendas Octobris, anno salutis millesimo ducentesimo nonagesimo. Ejus corpus, ex quo suavissimus odor manabat, sepultum est in Ecclesia Fratrum Ordinis sui: quod nonagesimo post anno, Episcopo Barcinonensi, Petro Arragoniae rege ceterisque aulae et civitatis Primatibus adstantibus, solemni pompa elevatum, incorruptum repertum fuit, ac decentiori loco, ubi religiose colitur, asservatur.

In III. Noct. Hom. in Evang. Simile erit regnum coelorum decem virginibus, *de Comm.*

AD BENEDICTUS.

Ant. Adducentur in laetitia et exultatione, Regi Domino Virgines post Mariam, ut in sanctitate, et justitia serviant illi, et quocumque ierit, ipsum Agnum sequantur.

IN II. VESPERIS.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Mare, et venti Mariae obediunt, angelici candoris virtute pollenti: aquae multae cesserunt ardori charitatis ejus.

FESTA OCTOBRIS.

DIE XII. OCTOBRIS.

IN FEST. S. MAXIMILIANI, E. et M.

Duplex.

Orat. Deus, qui nos beati Maximiliani *ex comm. unius Martyris.*

In I. Noctur. Lect. de script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Maximilianus, Celejae in

Pannonia a christianis ac claris parentibus natus, annis adolescentiae cum magna vitae innocentia et integritate exactis, cum multis praecelleret virtutibus, tamen benignitate in pauperes maxime enituit, quorum egestati et miseriis sublevandis sic studuit, ut opes etiam amplas, a parentibus sibi relictas, in egentium usus Christi nomine erogaverit.

Lectio V.

Nec latuit virtutum ejus splendor. Vacante enim Episcopatu Laureacensi, communi optione et voto in episcopum assumitur. Quo in munere talem se exhibuit, qualem dignitatis sanctitudo postulabat.

Lectio VI.

Itaque, cum jam per Episcopatum suum disseminatae fidei plantas, incrementum Domino dante, sucrescere cerneret, patriae, infidelitatis errore detentae, misertus, in Pannoniam, ejus juvandae zelo revertitur: ubi, cum in umbra mortis sedentes praedicando ad lumen veritatis perducere conaretur, ab Ejulasio Praeside comprehensus, ob constantissimam christianae fidei confessionem, capitis obtruncatione martyrii gloriam adeptus est. Ejus ossa Passavii in basilica cathedrali debito honore asservantur.

In III. Noct. Homil. in Evang. Si quis venit ad me.

Missa. Sacerdotes Dei. *ex comm. un. Mart. Pont. Evangelium accipitur „Si quis venit ad me“ ex Missa Statuit.*

DIE XXI. OCTOBRIS.

IN FESTO Ss. URSULAE et SOC. Mm. P. H.

Duplex.

Omnia de Comm. Virginum praeter seq.

In utrisque Vesperis ad Magnificat, et in Laudibus ad Benedictus:

Ant. Prudentes virgines, aptate vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obviam ei.

℣. Adducentur regi virgines post eam.

℟. Proximae ejus afferentur tibi.

Oratio.

Da nobis, quesumus Domine Deus noster, sanctarum virginum et martyrum tuarum Ursulae et sociarum ejus palmas incessabili devotione venerari; ut, quas digna mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per Dominum nostrum.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Dum saeculo quinto fere medio Attila Hunnorum dux a prima sua in Gallias irruptione, ubi ad Catalaunum profligatus fuerat, in Pannoniam revertebatur, antequam Rhenum trajiceret, nobilissimam urbem Coloniam Agrippinam aggreditur, et ob odium catholicae religionis, quae ibi maxime florebat: eam rapina ac caedibus vastabat, saevissimo autem impetu barbari libidine aestuantes in virgines puellas irruebant, quae a Britannia emigrantes, ibidem commorabantur: inter quas praeclarissima extitit virgo Ursula nomine, quae caeteras hortabatur socias, omnia potius subire tormenta, mortemquae crudelissimam obire, quam virginalis pudicitiae detrimentum pati.

Lectio V.

Cum nobile hoc virgineum agmen constantissime Hunnis restitisset, partim ab ipsis gladio trucidatae, partim sagittis transfixae, partim vectibus contusae, martyrium consummarunt. Ursula vero super comitum suarum velut coelestium margaritarum acervum gloriosa victima procumbens, purpura pro fide et castitate fusi sanguinis decorata, exercitum geminis virginitatis et fidei coronis insignem in coelum triumphans introduxit. Postquam vero

saeva barbarorum procella defluxit, Colonienses superstites virginum aliorumque civium martyrum corpora, ut pretiosa pignora collegerunt, et summo honore condiderunt.

Lectio VI.

In agro virgineo sanguine rubro, in quo sacra quies martyribus data fuit, basilica aedificata est, jam medio saeculo septimo sanctarum virginum dicta, ob quarum reverentiam nullum exinde cadaver humanum illic tumulabatur. Quae saeculo nono monasterium facta initio decimi moniales ob metum Hungarorum profugas recepit semper ab inclytae civitatis praesulibus liberaliter dotata et pie visitata. Conspiciuntur usque in hunc diem ecclesiae saepe restauratae muri martyrum loculis undique exornati, dum major reliquiarum pars intra chori parietes et sub pavimento latitant: cernuntur in proximo oratorio innumera virginum capita, martyrii vestigiis passim insignita, partim crinibus sanguinolentis tecta. Haec sacra pignora praeteritis temporibus piis peregrinationibus, fideles prosequuti sunt.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secund. Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 25.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Simile erit regnum coelorum decem virginibus, quae accipientes lampades suas exierunt obviam Sponso et Sponsae. *Et rel.*

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 93. al. 23. de verb. Dom.

Sapientium lampades ardebant de oleo interno, de conscientiae securitate, de interiore gloria, de intima charitate. Ardebant tamen et illarum fatuarum. Quare tunc ardebant? Quia non deerant laudes hominum. Postea vero quum surrexerunt, id est, in resurrectione a mortuis, coeperunt aptare lampades suas, id est, praeparare Deo operum suorum reddere rationem. * Et quia tunc nemo est, qui laudet, omnis homo causae suae vacat, nemo est tunc, qui non de se cogitet; non ergo erant, qui oleum venderent, coeperunt deficere lampades, et converterunt se fatuae ad quinque prudentes: Date nobis de oleo vestro, quia lampades nostrae extinguuntur. Hoc quaerebunt, quod consueverant, id est, alieno oleo lucere, ad alienas laudes ambulare.

℟. Gloriosum sanguinem fuderunt pro Domino, amaverunt Christum in vita sua, imitatae sunt eum in morte: * Et ideo coronas triumphales meruerunt.

℣. Unus spiritus, et una fides erat in eis. Et ideo.

Lectio VIII.

Clausum est ostium. Et quid illis dictum est: Non novi vos? Non illas novit, qui omnia novit? Quid ergo est: Non novi vos? Improbo vos, reprobo vos: in arte mea non vos agnosco, ars mea nescit vitia. Hoc est autem magnum: et nescit vitia, et judicat vitia: nescit faciendo, judicat arguendo. Sic ergo non novi vos. Ierunt, intraverunt quinque prudentes. Quam multi estis, fratres mei, in nomine Christi; sint in vobis quinque prudentes, sed nolite quinque homines. Sint in vobis quinque prudentes, ad istam prudentiam quinarii numeri pertinentes. Veniet enim hora, et quando nescimus, veniet. Media nocte veniet. Vigilate. Sic clausit evangelium: Vigilate, quia nescitis diem neque horam.

℟. Istae sunt, quae venerunt ex magna tribulatione, et laverunt stolas suas in sanguine Agni. * Et meruerunt habere coronas perpetuas.

℣. Tradiderunt corpora sua propter Deum ad supplicia. Et meruerunt.

Gloria Patri. Et meruerunt.

Lectio IX.

S. Hilarionis (e duabus fit una). Si legenda non est IX. Lectio de S. Hilarione, tunc sup. L VII divid. in duas, et ad asteriscum dicit. L. VIII.

DIE XXIV. OCTOBRIS.

IN FESTO S. RAPHAELIS ARCH.

Duplex majus.

Ad Vesperas, Antiph. de Laudibus. Psl. de Dominica. et loco ultimi, Psal. Laudate Dominum omnes gentes.

Capitul. Tobiae 12.

Quando orabas cum lacrymis, et sepeliebas mortuos, et derelinquebas prandium tuum, et mortuos abscondebas per diem in domo tua, et nocte sepeliebas eos, ego obtuli orationem tuam Domino.

Hymnus.

Tibi, Christe, splendor Patris,
Vita, virtus cordium,
In conspectu Angelorum
Votis, voce psallimus:
Alternantes concrepando
Melos damus vocibus.

Colaudamus venerantes
Omnes coeli Principes,
Sed praecipue fidelem
Medicum, et comitem
Raphaelem, in virtute
Alligantem daemonem.

Quo custode procul pelle,
Rex Christe piissime,
Omne nefas inimici;
Mundo corde, et corpore:
Paradiso redde tuo
Nos sola clementia.

Gloriam Patri melodis
Personemus vocibus:
Gloriam Christo canamus.
Gloriam Paraclito:
Qui trinus, et unus Deus
Exstat ante saecula. Amen.

℣. Stetit Angelus juxta aram templi. ℟. Habens thuribulum aureum in manu sua.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Ego sum Raphael Angelus, qui asto ante Dominum, vos autem benedicite Deum, et narrate omnia mirabilia ejus.

Oratio.

Deus, qui beatum Raphaelem Archangelum Tobiae famulo tuo comitem dedisti in via: concede nobis famulis tuis, ut ejusdem semper protegamur custodia, et muniamur auxilio. Per Dominum nostrum.

AD MATUTINUM.

Invit. Regem Angelorum Dominum, * Venite adoremus. *Psal.* Venite, exultemus. *Hymn.* Tibi Christe, *ut supra.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. Ingressus Tobias invenit juvenem praecinctum, et quasi paratum ad ambulandum, et ignorans quod Angelus esset, salutavit eum. *Psalmi ut in Dedicatione S. Michaelis, 29. Sept.*

Ant. Angelus Raphael seipsum occultans, ait: Ego sum Azarias magni Ananiae filius.

Ant. Sanum ducam filium tuum in regionem Medorum, et sanum tibi reducam, alleluia.

℣. Data sunt Angelo incensa multa.. ℟. Ut adoleret ea ante altare aureum, quod est ante oculos Domini.

De libro Tobiae

Lectio I. Cap. 12.

Vocavit ad se Tobias filium suum, dixitque ei: Quid possumus dare viro isti sancto, qui venit tecum? Et respondens Tobias, dixit patri suo: Pater, quam mercedem dabimus ei? aut quid dignum poterit esse beneficiis ejus? me duxit et reduxit sanum, pecuniam a Gabelo ipse recepit, uxorem ipse me habere fecit, et daemonium ab ea ipse compescuit, gaudium parentibus ejus fecit, meipsum a devoratione piscis eripuit, te quoque videre fecit lumen coeli, et bonis omnibus per eum repleti sumus. Quid illi ad haec poterimus dignum dare? Sed peto te, pater mi, ut roges eum, si forte dignabitur medietatem de omnibus, quae allata sunt, sibi assumere.

℟. In illo tempore exauditae sunt preces amborum in conspectu gloriae summi

Dei: Et missus est Angelus Domini sanctus Raphael, ut curaret eos ambos; quorum uno tempore sunt orationes in conspectu Domini recitatae. ℣. Tobias et Sara in tribulatione positi, cum lacrymis orare coperunt.
Et missus.

Lectio II.

Et vocantes eum, pater scilicet, et filius, tulerunt eum in partem: rogare coeperunt, ut dignaretur dimidiam partem omnium, quae attulerant, acceptam habere. Tunc dixit eis occulte: Benedicite Deum coeli, et coram omnibus viventibus confitemini ei, quia fecit vobiscum misericordiam suam. Etenim sacramentum regis abscondere bonum est: opera autem Dei revelare et confiteri honorificum est. Bona est oratio cum jejunio, et eleemosyna magis quam thesauros auri recondere: quoniam eleemosyna a morte liberat, et ipsa est, quae purgat peccata, et facit invenire misericordiam et vitam aeternam. Qui autem faciunt peccatum, et iniquitatem, hostes sunt animae suae. Manifesto ergo vobis veritatem, et non abscondam a vobis occultum sermonem. Quando orabas cum lacrymis, et sepeliebas mortuos, et derelinquebas prandium tuum, et mortuos abscondebas per diem in domo tua, et nocte sepeliebas eos, ego obtuli orationem tuam Domino. Et quia acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te.

℟. Egressus Tobias invenit juvenem splendidum stantem praecinctum, et quasi paratum ad ambulandum, et salutavit eum, et dixit: * Unde te habemus, bone juvrnis? ℣. Et ignorans, quod Domini Angelus esset, salutavit eum, et dixit. Unde.

Lectio III.

Et nunc misit me Dominus ut curarem te, et Saram uxorem filii tui a daemonio liberarem. Ego enim sum Raphael Angelus, unus ex septem, qui astamus ante Dominum. Cumque haec audissent, turbati sunt, et trementes ceciderunt super terram in faciem suam. Dixitque eis Angelus: Pax vobis, nolite timere. Etenim cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsum benedicite, et cantate illi. Videbar quidem vobiscum manducare, et bibere: sed ego cibo invisibili et potu, qui ab hominibus videri non potest, utor. Tempus est ergo ut revertar ad eum, qui me misit: vos autem benedicite Deum, et narrate omnia mirabilia ejus. Et cum haec dixisset, ab aspectu eorum ablatus est, et ultra eum videre non potuerunt. Tunc prostrati per horas tres in faciem, benedixerunt Deum: et exsurgentes narraverunt omnia mirabilia ejus.

℟. Ingressus Angelus ad Tobiam, salutavit eum, et dixit: Gaudium sit tibi semper. * Forti animo esto, in proximo enim est, ut a Deo cureris.

℣. Et respondens Tobias, ait: Quale gaudium mihi erit, qui in tenebris sedeo, et lumen coeli non video? Forti. Gloria Patri. Forti.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Dixit autem Angelus: Apprehende branchiam piscis, et trahe eum extra aquas.

Ant. Obsecro te, Azaria frater, ut dicas mihi quod remedium habebunt ista, quae de pisce servare jussisti?

Ant. Lumina fel sanat, sed virtus cordis et jecoris, diaboli expellit potestatem.

℣. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini.
℟. De manu Angeli.

Sermo sancti Augustini Episc.

Lectio IV.

Ser. 1. in Dnica 15. de B. Tobia, qui est 226. de T.

Beatus Tobias, qui panem suum noverat frangere esurienti, mercedem celerem mercenario praeparat laboranti. Patienter lectione percepta, quae nuper est recitata, admirabamur patris, filiique tractatum, quemadmodum Angelus monet, quem aestimabant terrenum sub coelesti gloria mercenarium.

Ad hoc enim caecitatis incurrit exitium, ut Angelum susciperet medicum, qui divinis facibus incensus, sic anhelavit: Honesta est oratio cum jejunio, et eleemosyna. Oratio justi clavis est coeli. Ascendit precatio, et descendit Dei miseratio. Licet alta sit terra, altum coelum, audit tamen Deus hominis linguam, si mundam habet conscientiam. Cum sensibus loquitur, si sit solus noster gemitus. Sufficit auribus imber oculorum: fletus citius audit quam voces. Oratio invidi solet de auribus propulsari. Erat patris et filii anima una: dum esset proprietas membrorum, erat illis singularis germanitas animorum. Fili, inquit, dimittamus istum hominem, adjicentes ad mercedem placitam, quia nobis multa opere suo contulit bona: et rogare coepit mercenarium, ut mercedis suae sumat effectum Frater inquit, accipe quod tuum est, et tunc vade salvus. Recipe mercedem tuam, quia mihi, et filio meo bonam praebuisti misericordiam. Tolle, ut dixi, substantiam, quam cum filio meo reportasti: nam gratia, quam tibi debemus, non potest ponderari.

℟. Interrogavit Tobias Angelum: De qua domo, aut de qua tribu es tu? Qui respondens, ait: * Ego sum Azarias Ananiae magni filius. ℣. Genus quaeris mercenarii, an ipsum mercenarium qui cum filio tuo eat? Sed ne forte sollicitus sis. Ego sum Azarias.

Lectio V.

Continuo Angelus gaudet de cogitata mercede, qui missus fuerat gratias facere pietatem. Tobis, inquit, vel Tobias, quid de mea mercede satis superflue cogitatis? Habete quod vobis donavit Pater ille coelestis. Ego minister sum curationis, ille est auctor sanitatis. Nescitis, cujus mercenarii ope perfrui meruistis. Defunctos captivitatis sepelire non timuistis. Tobis, ascenderunt ad Dominum opera tua, quia, relicto prandio, reddidisti mortuum sepulturae. Ego Domino medullata intuli sacrificia pro venerabili sepultura. Ego directus sum operarius fori coelestis. Mortuum sepelistis, et mortis aculeum non timuistis. Ipse sepultus pro vobis voce tacita proclamavit. Probationis fuerat caecitas oculorum, unde patientia tua clarius meruisset de coelestibus ornamentum. Ego sum Raphael, unus ex septem Angelis, qui astamus ante claritatem Dei. Non indigeo fructu humanae mercedis, divitem me facit conversatio Majestatis. Dives est ille, qui me misit, gratis jussit impendi, quod gratis ipse concessit. Nec ipsum honorem gratiarum mihi deputetis, quia nihil meis viribus percepistis. Deum benedicite, et ili confitemini, et ipsum glorificate, quia vobiscum fecit bona.

℟. Exivit Tobias, ut lavaret pedes suos, et ecce piscis immanis exivit ad devorandum eum, qui expavescens, clamavit voce magna, dicens: Domine, invadit me. Et dixit ei Angelus: Apprehende branchiam ejus, et trahe eum ad te: * Exentera hunc piscem, et cor ejus, et fel, et jecur repone tibi: sunt enim necessaria ad medicamenta utiliter.

℣. Attraxit autem Tobias piscem in siccum, et palpitare coepit ante pedes ejus, et ait Angelus ei. Exentera.

Lectio VI.

Subito patefacto mysterii coelestis honore, voce Raphaelis Archangeli attoniti Tobis et Tobias, collapsi in terram proruerunt, vocem tremulam penitus occultaverunt, quia vocem insolitam audierunt Quid metuistis, pater Tobis, filiusque Tobias? Mercenarium habere coelestem, et tamquam operarium locale terrestrem? Celavit vobis Angelus nomen: Azarias sum, inquit, Ananiae magni filius; et cum dixit: Ego sum Raphael Angelus; celavit in primo nomine dignitatem, ne faceret locatori terrorem. Si enim diceret: Ego sum

Angelus, non esset Tobiae mercenarius. Servata est dignitas nominis, ut postremo magnitudo claresceret dignitatis. Videte, charissimi, quantum sit eleemosynae meritum: Angelum meruit habere operarium Videtis, quantum proficit mortuos sepelire, ut oblatio ejus per Angelum Raphaelem ad coelestem ascenderet Majestatem. Videtis, quia eleemosyna a morte liberat, et ipsa purgat peccata, facit purgationem oculorum, liberat a tenebris peccatorum. Tobias in via sua deducitur, Sara tot viris contristata per Agelum matrimonio copulatur.

℟. Ubi introieris domum tuam, dixit Angelus Raphael ad Tobiam, statim adora Dominum Deum tuum, et gratias agens ei, accede ad patrem tuum, et osculare eum: * Statimque lini super oculos ejus ex felle isto piscis, quem portas tecum: scias enim, quoniam mox aperientur oculi ejus, et videbit pater tuus lumen coeli, et in aspectu tuo gaudebit. ℣. Tolle tecum ex felle isto piscis: erit enim necessarium Statimque. Gloria Patri. Statimque.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Est hic Sara Raguelis filia, que tibi conjugio dabitur, et omnis substant a ejus.

Ant. Septem viros habuit, quos demonium oppressit, timeo ne mihi simile contingat.

Ant. Per tres dies orationi cum uxore tua vacabis, ut in semine Abrahae benedictionem in filiis consequaris.

℣. Apprehendit Angelus Raphael daemonium. ℟. Et religavit illud in deserto superioris Aegypti.

Lectio sancti Evang. secundum Joannem.

Lectio VII. Cap. 5.

In illo tempore: Erat dies festus Judaeorum, et ascendit Jesus Jerosolymam. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Tract. 17. in Jaan. 5.

Mirum non esse debet a Deo factum miraculum: mirum enim esset, si homo fecisset. Magis gaudere, quam mirari debemus: quia Dominus noster et Salvator Jesus Christus homo factus est, quam quod divina inter homines Deus fecit. Plus est enim ad salutem nostram, quod factus est propter homines, quam quod vitia sanavit animarum, quam quod sanavit languores corporum moriturorum.

℟. Benedicite Deum coeli, dixit Angelus Raphael, et coram omnibus viventibus confitemini ei: * Quia fecit vobiscum misericordiam suam. ℣. Ipsum benedicite, et cantate illi, et narrate omnia mirabilia ejus. Quia fecit. *Benedictio.* Cujus festum colimus.

Lectio VIII.

Sed quia ipsa anima nec eum noverat, a quo sananda erat, et oculos habebat in carne, unde facta corporalia videret; nondum habebat sanos in corde, unde Deum latentem agnosceret. Fecit quod videri poterat, ut sanaretur, unde videri non poterat. Ingressus est locum, ubi jacebat magna multitudo languentium, caecorum, claudorum, aridorum.

℟. Tempus est ut revertar ad eum, qui me misit, dixit Angelus Raphael: * Vos autem benedicite Dominum, et narrate omnia mirabilia ejus. ℣. Confitemini ei coram omnibus viventibus, quia fecit vobiscum misericordiam suam. Vos. Gloria Patri. Vos.

Lectio XI.

Et cum esset medicus et animarum et corporum, et qui venisset sanare omnes animas crediturorum, de illis languentibus unum elegit quem sanaret, ut unitatem significaret. Si mediocri corde, et quasi humano captu et ingenio consideremus facientem, et, quod ad potestatem pertinet, non magnum aliquid perfecit: et quod ad benignitatem, parum fecit. Tot jacebant, et

unus curatus est, cum posset uno verbo omnes erigere.

Te Deum laudamus.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Missus est Angelus Raphael ad Tobiam et Saram, ut curaret eos. *Ps.* Dominus regnavit, *cum reliquis.*

Ant. Ingressus Angelus ad Tobiam, salutavit eum, et dixit: Gaudium sit tibi semper.

Ant Forti animo esto, Tobia, in proximo enim est, ut a Deo cureris.

Ant. Benedicite Deum coeli, et coram omnibus viventibus confitemini illi, quia fecit vobiscum misericordiam suam.

Ant. Pax vobis. nolite timere: Deum benedicite, et cantate illi.

Capitulum Tobiae 12.

Quando orabas cum lacrymis, et sepeliebas mortuos, et derelinquebas prandium tuum, et mortuos abscondebas per diem in domo tua, et nocte sepeliebas eos, ego obtuli orationem tuam Domino

Hymnus.

Christe, sanctorum decus Angelorum,
Rector humani generis et Auctor,
Nobis sacratum tribue benignus
Scandere coelum.

Angelum nobis medicum salutis
Mitte de coelis Raphael, ut omnes
Sanet aegrotos, pariterque nostros
Dirigat actus.

Hinc Dei nostri Genitrix Maria,
Totus et nobis chorus Angelorum
Semper assistat simul et beata
Concio tota.

Praestet hoc nobis Deitas beata
Patris, ac Nati, pariterque sancti
Spiritus, cujus reboat in omni.
Gloria mundi. Amen.

℣. In conspectu Angelorum psallam tibi, Deus meus.

℟. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

AD BENEDICTUS.

Ant. Ego sum Raphael Angelus, qui asto ante Dominum: vos autem benedicite Deum, et narrate omnia mirabilia ejus, alleluja.

Oratio.

Deus, qui beatum Raphaelem Archangelum Tobiae famulo tuo comitem dedisti in via: concede nobis famulis tuis: ut ejusdem semper protegamur custodia, et muniamur auxilio. Per D.

AD TERTIAM.

Ant. Ingressus Angelus.

Capit. Quando orabas, *ut supra.*

℟. *br.* Stetit Angelus * Juxta aram templi. Stetit. ℣. Habens thuribulum aureum in manu sua. Juxta aram templi. Gloria Patri. Stetit Angelus. ℣. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini. ℟. De manu Angeli.

AD SEXTAM.

Ant. Forti animo.

Capitul. Tobiae 12. c.

Et nunc misit me Dominus, ut curarem te, et Saram uxorem filii tui a daemoni liberarem. Ego enim sum Raphael Angelus, unus ex septem, qui astamus ante Dominus.

℟. *br.* Ascendit fumus aromatum. * In conspectu Domini. Ascendit fumus. ℣. De manu Angeli. In conspectu. Gloria Patri. Ascendit. ℣. In conspectu Angelorum psallam tibi, Deus meus. ℟. Adorabo ad templum sanctum tuum, et confitebor nomini tuo.

AD NONAM.

Ant. Pax vobis.

Capitulum Tobiae 12. d.

Tempus est revertar ad eum, qui me misit: vos autem benedicite Deum, et narrate omnia mirabilia ejus.

℟. *br.* In conspectu Angelorum * Psallam tibi, Deus

meus. In conspectu. ℣. Adorabo ad templum sanctum tuum. et confitebor nomini tuo. Psalam tibi. Gloria Patri. In conspectu. ℣. Adorate Deum. ℟. Omnes Angeli ejus.

In II. Vesperis Anae et Capit. de Laudib. Psalmi de Domin. et loco ultimi. Psalmus 137. primus in Vesp. fer. VI. Cofitebor tibi, Domine, in toto corde meo: * quoniam.

Hymnus et ℣. ut in I. Vesperis.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Princeps gloriosissime, Raphael Archangele, esto memor nostri: hic, et ubique semper precare pro nobis Filium Dei.

DIE XXV. OCTOBRIS.

COMMEMORATIO SANCTORUM, QUORUM CORP. VEL RELIQUIAE

in ecclesiis archidioecesis asserv.

Duplex.

Omnia de Communi plurimorum Mart. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui hanc sacrosanctam ecclesiam voluisti Sanctorum decorari reliquis: concede nobis famulis tuis, ut, quorum memoriam veneramur in terris, eorum consortio perfruamur in coelis. Per D.

In I. Noctur. Lect. de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Ex Tractatu S. Damasceni de Fide orthodoxa.

Lectio IV. Lib. 4. Cap. 16.

Christus Dominus Sanctorum reliquias velut salutiferos fontes praebuit, ex quibus plurima ad nos beneficia manant, suavissimumque unguentum profluit. Nec vero quisquam huic sermoni fidem detrahat. Nam si aqua in deserto ex aspera et solida rupe, atque ex asini maxilla ad sedandam Sampsonis sitim, Deo ita volente, prosiliit: eritne, cur cuiquam incredibile videatur, ex Martyrum reliquiis suave unguentum scaturire? Minime: certe iis quidem,

quibus Dei potentia, honorque, quo Sanctos suos afficit, perspectus et exploratus est; atque illud quidem veteri lege comparatum erat, ut quisquis mortuum contigisset, immundus censeretur. Verum hi in mortuorum numero minime habendi sunt.

Lectio V.

Ex quo enim ipsamet vita, ac vitae Auctor inter mortuos adscriptus est, eos, qui in spe resurrectionis fideique erga eum diem extremum clauserunt, mortuos haudquaquam appellamus. Quomodo enim mortuum corpus miracula edere queat? Per eos daemones expelluntur, morbi profligantur, aegroti sanantur, coeci prospiciunt, leprosi mundantur, tentationes ac moerores discutiuntur, ac denique omne donum optimum a Patre luminum, eorum opera ad eos, qui fide minime dubia postulant, descendit. Quid non laboris suscipias, ut patronum quemdam nanciscaris, qui te mortali regi offerat, ac tuo nomine ad eum verba faciat? An non igitur hi honorandi sunt, qui totius humani generis patronos se profitentur, ac Deo nostra causa supplicant?

Lectio VI.

Honorandi certe, et quidem ita, ut in eorum nomine Deo templa extruamus, dona offeramus, eorum memoriam colamus, atque in ea spiritualiter oblectemur; quo nimirum laetitia nostra iis, a quibus invitamur, congruat; ac non, dum eos colere, et demereri studemus, offendamus potius, et irritemus. Quibus enim rebus Deus colitur, iisdem quoque servi ipsius oblectantur: quibus autem Deus offenditur, iisdem etiam ipsius milites offenduntur. Quocirca in psalmis, et hymnis, et cantibus spiritualibus, et compunctione, et eorum, qui in egestate versantur, commiseratione, quibus obsequiis Deus potissimum conciliatur, Sanctos colamus, statuas ipsis, ac visibiles imagines erigamus, immo ipsi virtu-

tibus eorum imitandis hoc consequamur, ut vivae eorum statuae, atque imagines simus.

In III. Noct. Homilia in Evang. Descendens Jesus, *de Comm. 2. loco.*

DIE XXVI. OCTOBRIS.

S. DEMETRII MART. P. H.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Demetrium, martyrem tuum, virtutum signis clarificas: ejus nos quaesumus interventu, a cunctis reatibus, et a malis, quae pro eis meremur, absolve propitius. Per Dominum nostrum.

In Vesp. pro comm. S. Evaristi Papae et Mart.

Ant. Qui vult venire.

℣. Justus ut palma.

Oratio. Infirmitatem nostram *de Comm. un. Mart.*

In I. Nocturno Lect. de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Demetrius, Thessalonicae in Thessalia claris, ac nobilibus natus parentibus, a pueritia honestis instructus moribus, adolescentiae annos ita transegit, ut coaetaneos suos morum, ac indolis laude facile superaret. Jam tunc igitur apparebat, quam esset bona haec arbor suo tempore adlatura fructus. Vir factus, prudentiae, ac militaris artis, cum eximia morum suavitate conjuncta, non vulgaria coepit ostendere argumenta. Itaque ejus laudibus ac virtutibus longe lateque evulgatis, in notitiam Imperatoris Maximiani Herculei deveniens, ob insignem ejus prudentiam, ac sapientiam, militaremque fortitudinem proconsul Graeciae ab eodem Imperatore est creatus, consularibusque insignibus exornatus.

Lectio V.

Proconsulis autem officio ad normam christianae disciplinae, digne quidem, ac

laudabiliter Demetrius perfungebatur: praeciqua tamen, ac summa ejus cura in eo erat semper, ut divinam gloriam, pietatemque ad omnia utilem propagare, seque hostiam Deo placentem exhibere posset. Id igitur unice agebat, ut Deum trinum et unum, et carnem propter perditum genus humanum susceptam, multi cognoscerent, pietateque ac devotione congrua venerarentur. Mortem pro eo, qui pro ipso redimendo sponte assumserat, ipse quoque obire summo desiderio cupiebat. Et cum sciret proximam esse eo tempore viam ad martyrium, siquis verum Deum et Filium ejus unigenitum, pro humano genere mortuum, praedicare auderet, id Demetrius faciebat manifeste.

Lectio VI.

Quo cognito, comprehensus Demetrius ab iis, qui in christianos inquirendi habebant officium, ad Imperatorem est delatus: qui ob ejus captivitatem varie est affectus. Aegre enim ferebat, tanti viri privari officiis: pati autem non poterat, ut per eum religio christiana propagaretur. Conjici igitur eum mandat in carcerem, cum libere coram ipso christianam veritatem confessus, nec mortem se pro ea subire recusaturum, constanter dixisset. Quem postea lanceis in carcere confodi Imperator jussit. Hinc sancto Martyri, miraculorum gloria clarissimo, Leontius Illirici praefectus, ob recuperatam Thessalonicae, ubi corpus ejus jacebat, sanitatem, magnificam ecclesiam primum in urbe eadem Thessalonicensi, deinde vero Syrmii, quo chlamydem ejus, orariumque, sanguine respersa, transtulerat, extrui curavit: extititque passionis sancti Demetrii martyris, tam in ecclesia Thessalonicensi, quam Syrmiensi, celebris memoria ac veneratio.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Si quis venit *de Comm. un. Mart.*

Lectio IX. de S Evaristo Papa et Martyre.

In Laudib. pro comm. S. Evaristi Papae et M.

Ant. Iste sanctus pro lege Dei sui.

℣. Gloria et honore

DIE XXXI. OCTOBRIS.

IN FESTO S. WOLFGANGI EPISC. RATIBONENSIS.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pontif. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui nobis aeternae salutis B. Wolfgangum episcopum, ministrum tribuisti: praesta, quaesumus; ut, quem doctorem vitae habuimus in terris, intercessorem habere mereamur in coelis. Per Dominum.

In I. Nocturno Lect. de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Wolfgangus nobili in Suevia genere prognatus, rerum exterarum fuit et sui contemtor egregius Solum ex animo Deum quaerens, honores amplissimos ab Henrico Trevirensium episcopo sibi oblatos recusavit, illoque demortuo pollicitationibus aliorum contemtis, monasticam tandem vitam, cujus semper desiderio flagraverat, est amplexus. Sacris ordinibus a beato Udalrico initatus, cum in Pannoniam praedicandi Evangelii causa se prius contulisset, propter conjunctam in eo eximia cum pietate prudentiam, Othonis Imperatoris studio, totiusque cleri, et populi acclamatione, ecclesiae Ratisbonensi rite praeficitur.

Lectio V.

Suscepto episcopatus munere, gregem Domini verbo pavit, et exemplo, sanctissimisque Ecclesiam temperavit institutis. Monasterio sancti Emmerani, quod jam diu episcopi administraverant, restitutis proventibus, magno illius bono, insignem virum Romualdum praposuit. Sanctimonialium coenobium, quod ipse fundaverat, tam sancte instituit, ut collapsa in aliis dtsciplina eo exemplo sit facile restaurata, novoque pietatis

odore capta Brigida, Bavariae ducis filia, sponsum Christum secuta, ad sacras se virgines adgregarit. Bohemis, quo ampliora apud illos fides incrementa caperet, contemto suae ecclesiae detrimento, rejectis aliorum consiliis, proprium dari episcopum libentissime permisit.

Lectio VI.

Egregiam viri sanctitatem comprobarunt energumeni, variis languoribus oppressi, quos precatione sanavit. Divino adflatus instinctu sanctum Henricum Imperatorem regnaturum, fratrem ipsius Brunonem ad episcopatum promotum iri, e sororibus alteram reginam, abbatissam alteram fore praedixit. Denique cum viginti et amplius annis in seduli pastoris munere peractis, extremum sibi diem imminere intelligeret, quae ex usitata liberalitate supererant, per manus pauperum praemisit, sacraeque Eucharistiae viatico praemunitus, in sancti Othmari aede, uti divinitus antea futurum acceperat, sanctissimam vitam pari morte conclusit, Ratisbonae in templo sancti Emmerami sepultus.

In III. Noct. Hom. S. Hilarii in Evang. Vigilate *de eodem Communi. Lect. IX. et in Laud. comm. de Vigilia omnium Sanctorum.*

FESTA NOVEMBRIS.

DIE V. NOVEMBRIS.

S. EMERICI HUNGARIAE DUCIS CONF. P. H.

Dupl. 2. Class.

Omnia de Comm. Conf. non Pontif. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Emericum, juvenili flore nitentem, in Sanctorum tuorum consortium sublimasti: praesta quaesumus; ut quem tibi fecisti esse devotum, ejus apud te perpetuum sentiamus auxilium. Per Dominum nostrum.

In I. Vesp. et Laudib.

non fit commem. de Oct. Omnium Sanctorum.

In I. Nocturno Lect.: Beatus vir, *ut in Comm. Conf. non Pontif.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Emericus, beato Stephano apostolo et rege Hungariae patre, matre vero Gisela, Henrici Pii Imperatoris sorore, femina cumprimis pia natus, mox ab ipsis pueritiae annis totum se pietatis ac devotionis studiis tradidit. Nocturnis horis, quibus alii, praesertim tenera aetate, somno, ac quieti liberalius indulgere consueverunt, ipse collucentibus in cubiculo facibus, quae pro dignitate regiae prolis adhibebantur, divinas laudes, psalmosque Davidicos decantare, magno devotionis fervore solebat, identidem ad ejusmodi laudum psalmorumque finem, veniam delictorum summa animi demissione a divino Numine flagitando. Cujus pia exercitia, dum pater ipsius sanctus Stephanus crebrius observat, coelestem Patrem, e cujus manu datum hoc optimum se succepisse gaudebat, laudat et glorificat; spe ampla concepta de futura filii insigni sanctitate et gloria.

Lectio V.

Ubi eos adolescentiae annos Emericus adtigit, quibus utplurimum ceteri voluptati sese dedere, animumque deliciis laxare soliti sunt: ipse mox sensibus, et corpori frenum continentiae injecit; eaque amplexus est, quae juveniles artus extenuando, corpus spiritui subjicerent. Vesprimii, uno dumtaxat amanuensi comite, aedem divo Georgio sacram nocte ingressus, pia obsecratione Deum percunctabatur: quid potissimum ab eo praestari vellet, quod foret ei acceptissimum. Cui, cum clara oborta luce responsum fuisset: virginitatem placere; eam perpetuo colendam suscepit. Divino igitur auxilio ad eam conservandam ardentibus assidue votis implorato, illibatam conservavit puritatem: intacta etiam regiae virginis integritate, quam volente patre desponsaverat.

Lectio VI.

Quantum vero castitatis, ac virginitatis virtute eminuerit Emericus, insigni hoc facto luculenter patuit. Erexerat pater ejus sanctus Stephanus nobile sancti Martini coenobium in sacro monte Pannoniae, illudque monachis ordinis sancti Benedicti compleverat. Quod cum reviseret rex, filio quoque Emerico praesente, prodeuntibus regi obviam longo agmine monachis, ut eum, qua decebat dignitate, exciperent; rex sanctus praeire filium, ac monachis occurrere jussit. Horum singulos Emericus molli amplexu, et osculo sancto veneratus est: non aequali tamen, sed dispari numero oscula exhibuit: aliis bina, aliis trina, quibusdam quaterna, quinave, nonnullis etiam septena libando. Quod cum pater tunc tacitus considerasset, ex filio postea cognovit, eum oscula dispari numero, pro modo, et tempore servatae continentiae, cuique monachorum libasse, eosque quibus septena oscula libasset, perpetuam castitatem servasse. Ita nempe Deo gratam virginitatem ipse servabat, ut secreta castitatis in aliis quoque divinitus nosse posset. Cum ad regni gubernacula capessenda admovere sanctum juvenem pater vellet; Deo melius aliquid disponente, patre in vivis relicto migravit in coelum, anno reparatae salutis millesimo trigesimo primo. Multis post mortem miraculis claruit. Quibus permotus Benedictus octavus dictus, sanctum Emericum, una cum patre sancto Stephano, in Sanctorum catalogum retulit.

In III. Nocturno Homilia in Evang. Sint lumbi vestri praecincti, *ut in Comm. Conf. non Pontificis.*

In II. Vesp. fit comm. Octavae Omnium Sanct.

DIE VI. NOVEMBRIS.

IN FESTO S. LEONARDI CONF.

Semiduplex.

Omnia de comm. Conf. non Pontificis praeter seq.

Oratio.

Majestati tuae, quaesumus Domine, sancti Confessoris tui Leonardi nos pia jugiter commendet oratio: ut, quem debito veneramur obsequio, ipsius suffragio sublevemur optato. Per Dominum nostrum.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Leonardus genere nobili ortus in Francia, cum puer adhuc esset, a Clodoveo Francorum rege e sacro baptismi fonte, christiano ritu, susceptus, et a beato Remigio Rhemensi archiepiscopo edoctus, ab ipsa prima aetate virtutum omnium solida fundamenta jecit: nam Dei charitate fervens, et proximi dilectione, mundanis studiis renuntians, totum se divino cultui, et apostolicae vitae consecravit.

Lectio V.

Vix pueritiam egressus, carceratis visitandis, et liberandis sedulam operam dedit: a rege nempe obtinuerat, ut in vincula conjectis, quos ipse visitasset, abscedendi libera potestas fieret Munificus fuerat in pauperes, castus, modestus, rerum coelestium contemplationi addictus, ab omni ambitionis vitio ita alienus, ut in aulam a rege accitus, ad episcopatum promovendus, imparem huic honori se reputans, humiliorem vitam sibi ducendam esse duxerit.

Lectio VI.

Inde in Aquitaniam peretxit, divina revelatione admonitus, et tractum Bituricensem lustrans, regionem illam divini verbi praedicatione, et multis miraculis illustravit. Cum demum multa hominum millia ad Christi

fidem convertisset, in sylvam quamdam agri Lemovicensis sese abdidit: ibique extructo in honorem Deipare Virginis monasterio, omnis virtutis, ac praecipue charitatis erga carceratos officiis, mirisque operibus clarus, obdormivit in Domino octavo idus Novembris.

In III. Noct. Homilia in Evang.: Nolite timere.

Dominica secunda Novembris.

OFFICIUM

PATROCINII B. M. S. V.

Duplex majus.

Omnia ut in Festis B. M. V. cum Or. Concede, *pag. 2. praeter seq.*

AD MAGNIFICAT.

Ant. Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto foemineo sexu, sentiant omnes tuum juvamen, quicunque celebrant tuum sanctum Patrocinium.

℟. VII. Felix namque es sacra Virgo Maria, et omni laude dignissima: * Quia ex te ortus est sol justitiae, Christus Deus noster.

℣. Ora pro populo, intercede pro devoto foemineo sexu: sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuum sanctum Patrocinium. Quia ex te.

Lect. XI. de hom. Dominicae occurr., et ejusdem commem. in Laud. et II. Vesp.

DIE XIII. NOVEMBRIS.

IN FESTO S. STANISLAI KOSTKA

Confess. duplex.

Omnia de comm. Conf. non Pontif. praeter seq.

In Hymn. Iste Confess. *mutatur tertius versus.*

Oratio.

Deus, qui inter cetera sapientae tuae miracula efiam in tenera aetate maturae sanctitatis gratiam contulisti: da quaesumus; ut beati Stanislai exemplo, tempus instanter operando redimentes, in aeternam ingredi requiem festinemus. Per Dominum.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Stanislaus, senatoria Kostkarum gente ortus in Polonia, quam olim esset militiam secuturus, nomen Jesu praenuntiavit. pariturae matris gremio divinitus inscriptum. Virginitatem adhuc puer ita coluit, ut paterna in mensa siquid minus pudice dictum audisset, prae horrore exanimis corrueret. Ad Viennense in Austria seminarium studiorum causa missus, non minus exemplo sodalibus, quam venerationi fuit. Coactus inde in lutherani hospitis aedes migrare, ibique a Paulo fratre ad liberiorem vitam omni etiam asperitatum genere incitatus, domesticum bellum toto biennio constantissime sustinuit: ad aeterna se, non ad caduca natum affirmans. Itaque unicum illi erat rerum coelestium desiderium, perpetua cum Deo consuetudo, cultus Deiparae adeo tener, ut matrem suavissime appellaret.

Lectio V.

Quotidianae fratris vexationi crebra ipse jejunia, flagella, aliosque insontis corpusculi cruciatus adjiciens, lethalem in morbum incidit. Quo ingravescente, cum daemonemhorrendi canis specie insilientem signo crucis ter fugasset, sacrum Viaticum, quod in haeretica domo decumbens frustra ab hominibus petebat, ab angelis accepit. Mox ad pueri Jesu complexum a beatissima ejus Matre comiter admissus, ac Societati jussus nomen dare. subito convaluit. Sed cum aditum ad illam patris timor in Germania praecluderet; peregrini habitu solus, pedes, mendicus, fugam arripuit, certus non sistere, nisi voti compos fiat Iter non uno Dei beneficio prosperum fuit. Nam praeter alia, Pauli profugum fratrem jam adsequentis equi, immisso divinitus torpore, constiterunt. Et Stanislaus angelorum pane iterum

angelico ministerio refectus, post duodecies centena passuum millia, tandem Romae in Societatem Jesu a sancto Francisco Borgia generali praeposito meruit cooptari.

Lectio VI.

Tironis emeriti virtutes in religiosae vitae palaestra splendidius eluxere; caritas praesertim erga Deum, in quem assidue, alienata a sensibus mente, rapiebatur. Inde illi facies semper accensa, nonnunquam irradians, perennes lacrymae, ardor pectoris tantus, ut media quoque hieme foret ingesta identidem gelida temperandus. Itaque amore verius, quam febri aestuans, die assumptae in coelum Virgini sacro, ad ejus triumphalem pompam propius, ut optaverat, spectandam, ab ipsa, beatarum virginum choro stipata, vocatus est ex Quirinali domo probationis anno innocentis vitae decimo octavo, operum plenior, quam dierum. Multis post obitum miraculis in sua praesertim Palonia enituit, cujus armis contra formidabiles Turcarum exercitus spectabilis e coelo adfuit non semel; et civitates alias peste, alias incendio liberavit. Quamobrem Clemens decimus eum inter pramarios totius regni Patronos constituit. Benedictus vero decimus tertius, quod a Clemente undecimo jam pridem fuerat decretum, in Sanctorum numerum retulit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secund. Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 19. v. 13.

In illo tempore, oblati sunt Jesu parvuli, ut manus eis imponeret. *Et reliqua.*

Homilia S. Augustini Episcopi.

Psalm. 118.

Quid parvulus, nisi humilis? Haec sunt mirabilia testimonia tua, Domine, quae scrutata est anima parvuli hujus, et ideo invenit, quia humiliatus est, et parvulus factus est. Quis enim facit mandata tua, sicut facienda

sunt, id est, ex fide, quae per dilectionem Dei operatur, nisi ejus in corde per Spiritum sanctum ipsa dilectio diffundatur? Hoc etiam iste parvulus confitetur: os meum, inquit, aperui et adtraxi spiritum, quia mandata tua desiderabam. Quid desiderabat, nisi facere mandata divina? Sed non erat, unde faceret infirmus fortia, et parvulus magna. Aperuit os, confitens, quod per se ipse non faceret; et adtraxit, unde faceret.

Lectio VIII.

Junior sum ego, inquit, et contemtus: justificationes tuas non sum oblitus. Non sicut inimici mei, qui obliti sunt verborum tuorum. Videtur autem minor aetate, non oblitus justificationes Dei, dolere pro inimicis suis aetate majoribus, qui obliti sunt. Nam quid est, junior ego non sum oblitus, nisi illi majores obliti sunt? Sed contemtum se dicit hic junior: ideo factus est major, quia ignobilia, et contemtibilia mundi eligit Deus, et ea, quae non sunt, tanquam sint, ut ea, quae sunt, evacuentur. Et ecce sunt novissimi, qui erant primi, et primi, qui erant novissimi.

Lectio IX.

Iste autem junior non est oblitus, quia non suam voluit habere justitiam, sed Dei; de qua etiam nunc dicit: justitia tua, justitia in aeternum. Propter hanc passus est persecutionem junior, quod sequitur: tribulatio, et necessitas invenerunt me; mandata tua meditatio mea est. Saeviant, persequantur: dum tamen mandata Dei non relinquantur, et ex ipsis mandatis, etiam qui saeviunt, diligantur. Intellectum da mihi, et vivam. Intellectum poscit iste junior, quem si non haberet, non super seniores intelligeret. Sed eum poscit in tribulatione, et necessitate, quo intelligat, quam sit contemnendum, quod ei possunt auferre persequentes inimici, a quibus se dicit esse contemtum.

Te Deum laudamus.

DIE XV. NOVEMBRIS.

IN FESTO S. LEOPOLDI MARCH.

Austr. Conf. P. H.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pont. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Leopoldum a saeculi curis ad coelestem gloriam transvexisti: concede, quaesumus; ita nos per haec temporalia pertransire, ut aeternae vitae consortia mereamur. Per Dominum.

In I. Noct. Lectiones de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Leopoldus, Austriae princeps, ab insigni in Deum pietate Pius cognominatus, in primo aetatis flore ea virtutis semina concepit, quae annorum progressu in singularem vitae sanctitatem excreverunt. Relucebant in adolescentia cum Dei timore summa vitae integritas, continentia, et humilitas: in provectiore aetate justitia, misericordia, sapientia, religionis cultus praecipuus. Patre defuncto, curis licet conjugalibus, et principatus solicitudine praepeditus, pietatis et misericordiae munera diligenter obibat, inopes fovebat, oppressos sublevabat, lassos roborabat: denique inter tot aulae inquinamenta immaculatum se ab hoc saeculo custodiébat.

Lectio V.

Ecclesiae Romanae Pontifices tanta veneratione prosecutus est, ut ab Innocentio secundo sancti Petri filius meruerit appellari. Inclerum, virosque religiosos beneficus, duo monasteria celeberrima, claustrum Neoburgense, et sanctae Crucis in Valle Nemorosa construxit, et amplissime dotavit. Mellicense quoque a se instauratum magnis sumtibus et censibus illustravit. Demum cum annis quadraginta Austriae principatum laudabiliter gubernasset, anno supra millesimum centesimo trigesimo sexto vita sanctis-

sime functus, sacris Ecclesiae sacramentis munitus ab hoc mundo ad coelestem gloriam translatus est.

Lectio VI.

Ejus corpus ad claustrum Neoburgi conditum, innumeris cepit clarere miraculis, quibus Deus tantam viri sanctitatem voluit manifestam: namque ad ejus invocationem mortui suscitati, caeci illuminati, surdi auditum, muti loquelam, claudi gressum, captivi libertatem, variis morbis oppressi sanitatem sunt consecuti. His clarissimis sanctimoniae documentis rite compertis, Innocentius octavus Sanctorum catalogo eum adscripsit. Ejus sacra ossa e tumulo ab Imperatore Maximiliano elevata in eadem ecclesia honorificentius reposita, debita coluntur veneratione.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 19. b.

In illo tempore, dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam, accipere sibi regnum, et reverti. *Et reliq.*

Homilia Venerabilis Bedae Presbyteri.

Ex Comment. in Luc. lib. 5. Cap. 78.

Homo nobilis ille est, cui caecus supra clamabat: Fili David, miserere mei: longinqua regio Ecclesia est ex gentibus, de qua eidem homini nobili, qui loquitur; ego autem constitutus sum rex ab eo, dicitur a Patre: postula a me, et dabo tibi gentes hereditatem tuam, et possessionem tuam terminos terrae: quae videlicet hereditas, ac possessio bifaria ratione regio longinqua vocatur, vel quia a finibus terrae clamant ad Deum, vel quia longe est a peccatoribus salus, et cum Deus ubique sit praesens, longe tamen ab eorum sensu, qui idola colunt, Deus verus abest.

Lectio VIII.

Vocatis autem decem servis suis, dedit eis decem mnas. Denarius numerus ad legem pertinet propter decalogum. Vocat itaque paterfamilias decem servos, quia eligit discipulos per litteram legis imbutos. Dat illis decem mnas, quia legis dicta spiritualiter intelligenda revelat. Post passionem quippe, resurrectionemque suam aperuit illis sensum, ut intelligerent scripturas: mina namque, quam Graeci mnam vocant, centum drachmis appenditur, et omnis scripturae sermo, quia vitae coelestis perfectionem suggerit, quasi numeri centenarii pondere fulgescit.

Lectio IX.

Negotiamini, dum venio. Verba, inquit, legis ac prophetarum mystica interpretatione discussa populis offerte, atque ab eis fidei confessionem, morumque probitatem recipite, juxta quod Psalmista suis auditoribus praecipit, dicens: sumite psalmum, et date tympanum, hoc est, laudem praedicationis in cordis intentione percipite, et devotionem operis in carnis castigatione adhibete. Tympanum quippe est pellis in ligno extensa, pellis vero in ligno extensa caro est nostra ad exemplum Dominicae Crucis afflicta.

Te Deum laudamus.

DIE XIX. NOVEMBRIS.

S. ELISABETH VIDUAE. P. H.

Duplex majus.

Omnia de Communi nec Virginum nec Martyrum, praeter seq.

Oratio.

Tuorum corda fidelium Deus miserator illustra: et beatae Elisabeth precibus gloriosis fac nos prospera mundi despicere, et coelesti semper consolatione gaudere. Per Dominum.

Fit commemor. de Dedicatione Basilicarum SS. Petri et Pauli Apostolorum, ac de S. Pontiano Papa et Mart. ut in Brev.

In I. Noct. Lectiones „Mulierem fortem“ de eodem Communi.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Elisabeth, Andreae regis Hungariae filia, ab infantia Deum timere coepit, et crescens aetate, crevit etiam devotione. Haec postea Ludovico Landgravio Hassiae et Thuringiae in conjugem copulata, et si ea, quae sui viri erant, curaret, non minus tamen, quae Dei sunt, sedula exequebatur. Nocturno namque tempore a latere viri surgens, orationibus et genuflexionibus occupabatur, sicque dum esset vir in accubitu suo, nardus ejus dabat sanctitatis odorem. Et licet exterius indueretur regalibus, ne terreni viri oculos offendere videretur: interius tamen sub cilicii tegmine coelestem sponsum gerebat absconditum. Diebus singulis pietatis officio dedita, viduis, pupillis, aegrotis, carcerum inclusis ergastulis, et egentibus singulis singularia subventionis remedia ministrabat. Cujusdam etiam pauperis gravi capitis languore correpti, quasi filii, curam gerens, capillos ejus manu tondebat propria, caput frequenter in pomarii secreto lavans, ut oculos fugeret ancillarum. Cum Teutoniam gravis urgeret inedia, captata viri absentia, domus suae frumenta egentibus erogavit.

Lectio V.

Postquam autem a lege viri soluta est, depositis gloriae saecularis exuviis, ordinem poenitentium beati Francisci ingressa, vilis tunicae decore vestitur, ac divitiarum contemta jactantia, et generositate parentum, nobillisimis orta natalibus, se mundo facit ignobilem, ut nobilitaretur in coelis, pro corona suscipiens cinerem, et cilicium pro fascia pectorali. Pallebant ora jejuniis, abstinentiae tenuitate confecta, et jam martyrem adhuc viventem caro praemortua testabatur. Dum autem die quadam defixis in coelum oculis contemplationi vacaret, ut quasi de humanae conversationis consortio videretur abstracta, Dei Filium dulcem Jesum ad se inclinatum coelis patentibus vidit, inter alia sibi consolationis lenimenta dicentem: si tu vis esse mecum, ego ero tecum, et a te nullatenus separabor.

Lectio VI.

Tunc sumtibus propriis nobile hospitale construxit, ampla possessione dotatum, suaque pretiosa monilia, et grandem pecuniae quantitatem eidem loco liberaliter est elargita. In quo receptam multitudinem pauperum corporali visitabat obsequio, affluenter eis necessaria subministrans, pedes eorum et capita incredibili humanitate lavando, et leprosorum ulcera, etiam aspectu horribilia, capitis sui velo mundando. Deinde propinquorum destituta suffragio, castris et possessionibus ceteris spoliatur. Sed ipsa miserationis solitae non oblita, lanam manibus operabatur et linum, de sui laboris impendio nudos pauperum humeros vestitura. Cumque in his, ac plurimis aliis sanctis operibus usque ad finem vitae perseverasset: domesticis suis praedicens obitum suum, Deo spiritum reddidit, anno Domini millesimo ducentesimo trigesimo primo, tertiodecimo calendas Decembris. Sacrum autem corpus ipsius, post sanctae animae separationem, statim coepit plurimis et maximis coruscare miraculis. Quibus auditis et certa fide compertis, dominus Papa Gregorius nonus eam Sanctorum collegio adnumeravit.

In III. Nocturno. Homilia S. Gregorii Papae in Evang. Simile est regnum coelorum thesauro, *ut in Communi non Virgin.*

Lect. IX. et comm. S. Pontiani Papae et Mart. in Laud., ut in Brev.

SUFFRAGIA.

In Suffragiis Sanctorum post comm. S. Mariae, et ante quoscumque alios ss. Patronos, exceptis Angelis et S. Joanne B.

PRO COMM. S. JOSEPH SPONSI B. MARIAE VIRG.

et Patr. Eccl. cathol., dicendum:

In Vesperis.

Ant. Ecce fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam.

℣. Gloria et divitiae in domo ejus.

℟. Et justitia ejus manet in saeculum saeculi.

In Laudibus.

Ant. Ipse Jesus erat incipiens quasi annorum triginta ut putabatur filius Joseph.

℣. Os justi meditabitur sapientiam

℟. Et lingua ejus loquetur judicium.

Oratio.

Deus, qui ineffabili providentia Beatum Joseph Sanctissimae Genitricis Tuae Sponsum eligere dignatus es, praesta quaesumus, ut quem protectorem veneramur in terris, intercessorem habere mereamur in coelis.

Suffragia Ss. Ap. Petri et Pauli, uti in Brev.

PRO COMM. DE Ss. PATRONIS M. E. ZAGRABIENSIS.

in Suffragiis post commem. SS. Apostolor., dic.

In I. Vesperis.

Ant. „Similabo eum viro sapienti, qui aedificavit domum suam supra petram".

℣. Amavit eum Dominus, et ornavit eum.

℟. Stolam Gloriae induit eum.

In Laudibus.

Ant. „Euge serve bone et fidelis; quia in pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam; intra in gaudium Domini tui".

℣. Justum deduxit Dominus per vias rectas.

℟. Et ostendit illi regnum Dei.

In II. Vesperis.

Ant. „Hic vir despiciens mundum et terrena triumphans, divitias coelo condidit ore, manu".

℣. et ℟. uti ad Laudes.

Oratio.

Concede quaesumus Ecclesiae Tuae O. D.! ut beatum Stephanum confessorem tuum, quem regnantem in terris propagatorem habuit, propugnatorem habere mereatur gloriosum in coelis.

Or. pro comm. quando facienda S. Ladislai.

Deus, qui beatum regem Ladislaum, confessorem tuum, diversis decorasti miraculis: praesta quaesumus, ut ejus suffragantibus meritis ab omnibus semper muniamur adversis, et gaudiis perfruamur aeternis.

Per archidioec. porro quaelibet ecclesia Suffragia proprii Patroni s. l. dicat. — Cetera, ut in Brev.

Nota. Pro casu concurr. plurium commemor. ex eodem Communi, sumitur (N. L. nro 7.):

Ad Vesp.	pro	1. comm.	Ant. et ℣. de Laud.
	„	2. „	Ant. et II. Vesp. et ℣. 2. Noct.
	„	3. „	Ant. prima et ℣. ex 3. Noct.
Ad Laud	pro	1. comm.	Ant. et ℣. ex I. Vesp.
	„	2. „	Ant. 1. cum ℣. ex 3. Noct.
	„	3. „	Ant. ex II. Vesp. et ℣. ex 2. Nocturno.

LITANIAE LAURETANAE B. M. S. V.

diebus Sabbatinis in Choro Cathedrali, terminato Completorio, persolvendae:

Kyrie eleison.
Christe eleison.
Kyrie eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de coelis Deus, } Miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, } Miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, } Miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, } Miserere nobis.
Sancta Maria, } Ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, } Ora pro nobis.
Sancta Virgo Virginum, } Ora pro nobis.
Mater JESU Christi, } Ora pro nobis.
Mater Divinae gratiae, } Ora pro nobis.
Mater purissima, } Ora pro nobis.
Mater castissima, } Ora pro nobis.
Mater inviolata, } Ora pro nobis.
Mater intemerata, } Ora pro nobis.
Mater amabilis, } Ora pro nobis.
Mater admirabilis, } Ora pro nobis.
Mater Creatoris, } Ora pro nobis.
Mater Salvatoris, } Ora pro nobis.
Virgo prudentissima, } Ora pro nobis.
Virgo veneranda, } Ora pro nobis.
Virgo praedicanda, } Ora pro nobis.
Virgo potens, } Ora pro nobis.
Virgo clemens, } Ora pro nobis.
Virgo fidelis, } Ora pro nobis.
Speculum justitiae, } Ora pro nobis.
Sedes Sapientiae, } Ora pro nobis.
Causa nostrae laetitiae, } Ora pro nobis.
Vas spirituale, } Ora pro nobis.
Vas honorabile, } Ora pro nobis.
Vas insigne devotionis, } Ora pro nobis.
Rosa mystica, } Ora pro nobis.
Turris Davidica, } Ora pro nobis.
Turris eburnea, } Ora pro nobis.
Domus aurea, } Ora pro nobis.
Foederis Arca, } Ora pro nobis.
Janua Coeli, } Ora pro nobis.
Stella matutina, } Ora pro nobis.
Salus infirmorum, } Ora pro nobis.
Refugium peccatorum } Ora pro nobis.
Consolatrix afflictorum, } Ora pro nobis.
Auxilium Christianorum, } Ora pro nobis.
Regina Angelorum, } Ora pro nobis.
Regina Patriarcharum, } Ora pro nobis.
Regina Prophetarum, } Ora pro nobis.
Regina Apostolorum, } Ora pro nobis.
Regina Martyrum, } Ora pro nobis.
Regina Confessorum, } Ora pro nobis.
Regina Virginum, } Ora pro nobis.
Regina Sanctorum omnium, } Ora pro nobis.
Regina sine labe originali concepta, } Ora pro nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi; parce nobis Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi; exaudi nos Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi; miserere nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Kyrie eleison.
Christe, eleison.
Kyrie eleison.

Pater. et Ave. secreto.

Sub tuum praesidium confugimus, Sancta Dei Genitrix! nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris; sed a periculis cunctis libera nos semper Virgo gloriosa et benedicta, Domina nostra, mediatrix nostra, advocata nostra! Tuo Filio nos reconcilia, Tuo Filio nos commenda, Tuo Filio nos repraesenta.

℣. Ora pro nobis sancta Dei Genitrix.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus.

Gratiam tuam qnaesumus, Domine, mentibus nostris infunde, ut, qui Angelo nuntiante, Christi Filii Tui Incarnationem cognovimus, per passionem Ejus, et Crucem ad resurrectionis gloriam perducamur. Per Dominum Nostrum Amen.

℣. Divinum auxilium maneat semper nobiscum.

℟. Amen.

APPENDIX:

continens Officia universaliter de praecepto recitanda, quae tamen in quibusdam Breviariis desiderantur.*)

DIE VIII. DECEMBRIS.

IN FESTO IMMACULATAE CONCEPSIONIS B. M. V.

Duplex I. Classis cum Octava.

IN I. VESPERIS.

Ant. Tota pulchra es, Maria, *cum reliquis de Laudibus.*

Psalmi ut in Festis Beatae Mariae Virgin. per Annum, pag. 2.

Capitulum. Prov. 8. c.

Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis, antequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram.

Hymnus.

Ave, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper virgo,
Felix coeli porta

Sumens illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Hevae nomen.

Solve vincla reis,
Profer lumen caecis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

Virgo singularis,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos
Mites fac et castos.

Vitam praesta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum
Semper collaetemur.

Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus,
Spiritui sancto.
Tribus honor unus. Amen.

℣. Immaculata Conceptio est hodie sanctae Mariae Virginis.

℟. Quae serpentis caput virgineo pede contrivit.

In officio votivo per annum (ubi concessum est) omisso:

℣. Immaculata Conceptio est hodie, *ejus loco, tam in Vesperis, quam in Laudibus dicatur:*

℣. Immaculata Conceptio tua, Dei Genitrix Virgo,

℟. Gaudium annuntiavit universo mundo.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Beatam me dicent omnes generationes, quia fecit mihi magna, qui potens est. Alleluja.

Oratio.

Deus, qui per Immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum praeparasti; quaesumus, ut, qui ex morte ejusdem Filii tui praevisa eam ab omni labe praeservasti, nos quoque mundos ejus intercessione ad te pervenire concedas. Per eumdem Dom.

Deinde fit comm. Feriae vel Dominicae *occurr.*; S. Ambrosii omittitur.

*) Hocce toto libello habentur nonnisi Officia libellor. ann. 1858 „Off. varia“ (eorum penu distracta), item a. 1869 „Ppr. SS.“ suo ordine disposita, et signata ritu in kalendario perpetuo praescripto. Sed vero e libello anni 1858 non sunt transumpta septem Officia, eaque: Sacratiss. Cordis Jesu, *fer. VI. post Octav. Corp. Christi;* S. Aloysii Gonzag., *21. Jun.;* S. Camilli de Lellis, *18. Julii;* S. Vincentii a Paula, *19. Jul.;* S. Hyeronimi Aemil. *20. Jul.;* S. Joannae Fr. a Chantal, *21. Aug.;* S. Josephi Calas., *27. Aug.* Quandoquidem haec Off., ceu universaliter de praecepto recitanda, sint jam — ipsis adeo anno 1771 impressis Breviariis (vel in eorundem corpus vel in Supplementum) illata, — per dioecesim autem Breviaria recentiss. editionum passim adhibeantur: tuto, in praesentiarum saltem ista Off., non sunt porro e Brev. huicce libelli parti reinserta; omnem vero singularem in casum senioribus Sacerdotibus — usque ad nostrum vitae beatum exitum, provisum est priore, eatenus ubi habetur, sibi non operose servabili libello. Red.

AD MATUTINUM.

Inv. Immaculatam Conceptionem Virginis Mariae celebremus: * Christum ejus Filium adoremus Dominum.

Psalmus. Venite, exsultemus.

Hymnus.

Praeclara custos virginum,
Intacta mater Numinis,
Coelestis aulae janua,
Spes nostra, coeli gaudium.

Inter rubeta lilium,
Columba formosissima,
Virga e radice germinans
Nostro medelam vulneri.

Turris draconi impervia,
Amica stella naufragis,
Tuere nos a fraudibus,
Tuaque luce dirige.

Erroris umbras discute,
Syrtes dolosas amove,
Fluctus tot inter deviis
Tutam reclude semitam.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre et almo Spiritu
In sempiterna saecula.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. Admirabile est nomen tuum, Domine, in universa terra, quia in Virgine Maria dignum tibi habitaculum praeparasti.

Psalmi ad Noct. ut in Festis B. M. V. pag. 7.

Ant. In sole posuit Deus tabernaculum suum.

Ant. In Conceptione sua accepit Maria benedictionem a Domino et misericordiam a Deo salutari suo.

℣. Deus omnipotens praecinxit me virtute.

℟. Et posuit immaculatam viam meam.

De libro Genesis.

Lectio I. Cap. 3.

Serpens erat callidior cunctis animantibus terrae, quae fecerat Dominus Deus. Qui dixit ad mulierem: Cur praecepit vobis Deus, ut non comederetis de omni ligno paradisi? Cui respondit mulier: De fructu lignorum, quae sunt in paradiso, vescimur: de fructu vero ligni, quod est in medio paradisi, praecepit nobis Deus, ne

comederemus, et ne tangeremus illud, ne forte moriamur. Dixit autem serpens ad mulierem: Nequaquam morte moriemini. Scit enim Deus, quod, in quocumque die comederitis ex eo, aperientur oculi vestri: et eritis sicut dii scientes bonum et malum.

℟. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, in quo omnes peccaverunt. * Ne timeas, Maria, invenisti gratiam apud Deum.

℣. Eripuit Dominus animam tuam de morte, et contra inimicum factus est protector tuus. Ne timeas.

Lectio II.

Vidit igitur mulier, quod bonum esset lignum ad vescendum, et pulchrum oculis, aspectuque delectabile; et tulit de fructu illius, et comedit; deditque viro suo, qui comedit. Et aperti sunt oculi amborum; cumque cognovissent, se esse nudos, consuerunt folia ficus, et fecerunt sibi perizomata. Et cum audissent vocem Domini Dei deambulantis in paradiso ad auram post meridiem, abscondit se Adam et uxor ejus a facie Domini Dei in medio ligni paradisi.

℟. Transite ad me, omnes, qui concupiscitis me; * Et narrabo vobis, quanta fecit Deus animae meae.

℣. Vivit Dominus, quoniam adimplevit in me misericordiam suam. Et narrabo vobis.

Lectio III.

Vocavitque Dominus Deus Adam, et dixit ei: Ubi es? Qui ait: Vocem tuam audivi in paradiso, et timui, eo quod nudus essem, et abscondi me Cui dixit: Quis enim indicavit tibi, quod nudus esses, nisi quod ex ligno, de quo praeceperam tibi, ne comederes, comedisti? Dixitque Adam: Mulier, quam dedisti mihi sociam, dedit mihi de ligno, et comedi. Et dixit Dominus Deus ad mulierem: Quare hoc fecisti? Quae respondit: Serpens decepit me, et comedi. Et ait Dominus

Deus ad serpentem: Quia fecisti hoc, maledictus es inter omnia animantia, et bestias terrae: super pectus tuum gradieris, et terram comedes cunctis diebus vitae tuae. Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius: ipsa conteret caput tuum, et tu insidiaberis calcaneo ejus.

℟. Electa mea candida sicut nix in Libano; sicut favus distillans labia ejus: * Mel et lac sub lingua illius.

℣. Veni de Libano, sponsa mea, veni, coronaberis corona gratiarum. Mel. Gloria. Mel.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Diffusa est gratia in Conceptione ejus, et speciosa apparuit inter filias hominum.

Psalmi, pag. 11.

Ant. Adjuvit eam Deus mane diluculo: sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Ant. Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei; fundavit te Dominus in montibus sanctis.

℣. In hoc cognovi, quoniam voluisti me.

℟. Quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

Sermo S. Hieronymi Presbyteri.

De Assumpt. B. M. V.

Lectio IV.

Qualis et quanta esset beata, et gloriosa semper Virgo Maria, ab Angelo divinitus declaratur, cum dicitur: Ave, gratia plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus. Talibus namque decebat Virginem oppignorari muneribus, ut esset gratia plena, quae dedit coelis gloriam, terris Dominum, pacemque refudit, fidem gentibus, finem vitiis, vitae ordinem, moribus disciplinam. Et bene plena, quia ceteris per partes praestatur; Mariae vero simul se tota infudit plenitudo gratiae. Vere plena, quia etsi in sanctis patribus et prophetis gratia fuisse creditur, non tamen eatenus

plena; in Maria vero totius gratiae, quae in Christo est, plenitudo venit, quamquam aliter. Et ideo inquit: Benedicta tu in mulieribus, id est, plus benedicta, quam omnes mulieres. Ac per hoc, quidquid maledictionis infusum est per Hevam, totum abstulit benedictio Mariae. De ipsa Salomon in Canticis, quasi in laudem ejus, Veni, inquit, columba mea, immaculata mea. Jam enim hiems transiit, imber abiit, et recessit. Ac deinde inquit: Veni de Libano, veni coronaberis.

℟. Ego ex ore Altissimi prodivi, primogenita ante omnem creaturam: ego feci in coelis, ut oriretur lumen indeficiens. * Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram.

℣. Deus enim creavit me in justitia, et apprehendit manum meam, et servavit me. Nondum.

Lectio V.

Non immerito igitur venire de Libano jubetur, quia Libanus candidatio interpretatur. Erat enim candidata multis meritorum virtutibus, et dealbata nive candidior, Spiritus sancti muneribus, simplicitatem columbae in omnibus repraesentans, quoniam, quidquid in ea gestum est, totum puritas et simplicitas, totum veritas et gratia fuit, totum misericordia et justitia, quae de coelo prospexit: et ideo immaculata, quia in nullo corrupta. Circumdedit enim virum in utero, sicut Jeremias sanctus testatur, et non aliunde accepit. Faciet, inquit, Dominus novum super terram, et mulier circumdabit virum. Vere novum, et omnium novitatum supereminens novitas virtutum, quando Deus (quem ferre non potest mundus, neque videre aliquis, ut vivere possit) sic ingressus est hospitium ventris, ut corporis claustrum nesciret, sicque gestatus, ut totus Deus in eo esset, et sic exivit inde, ut esset (sicut Ezechiel fatetur) porta omnino clausa. Unde canitur in eisdem Canticis de ea: Hortus conclu-

sus, fons signatus, emissiones tuae paradisus. Vere hortus deliciarum, in quo consita sunt universa florum genera, et odoramenta virtutum: sicque conclusus, ut nesciat violari, neque corrumpi ullis insidiarum fraudibus. Fons itaque signatus sigillo totius Trinitatis.

℟. Nihil inquinatum in eam incurrit: * Candor est lucis aeternae et speculum sine macula.

℣. Est enim haec speciosor sole, et luci comparata invenitur purior. Candor est.

Lectio VI.

Deiparae autem Virginis in sua Conceptione de terrimo humani generis hoste victoriam, quam divina eloquia, veneranda traditio, perpetuus Ecclesiae sensus, singularis Episcoporum ac fidelium conspiratio, insignia quoque summorum Pontificum acta atque constitutiones mirifice jam illustrabant; Pius nonus Pontifex Maximus totius Ecclesiae votis annuens statuit supremo suo atque infallibili oraculo solemniter proclamare. Itaque sexto Idus Decembris anni millesimi octingentesimi quinquagesimi quarti in basilica Vaticana ingenti sanctae Romanae Ecclesiae patrum Cardinalium, et Episcoporum ex dissitis etiam regionibus adstante coetu, universoque plaudente orbe, solemniter pronunciavit ac definivit: Doctrinam, quae tenet beatissimam Virginem Mariam in primo instanti suae Conceptionis fuisse, singulari Dei privilegio, ab omni originalis culpae labe praeservatam immunem, esse a Deo revelatam, ac proinde ab omnibus fidelibus firmiter constanterque credendam.

℟. Signum magnum apparuit in coelo: Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus: * Et in capite ejus corona stellarum duodecim.

℣. Induit eam Dominus vestimentis salutis, indumento justitiae, et quasi sponsam ornavit eam monilibus suis. Et in capite. Gloria. Et in capite.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Sanctimonia et magnificentia in Conceptione ejus; annuntiate in omnibus populis gloriam ejus.

Psalmi, pag. 15.

Ant. Laetamini, omnes, in Domino, et confitemini memoriae sanctitatis ejus.

Ant. Notum fecit Dominus opus suum: in conspectu gentium revelavit gloriam Genitricis suae.

℣. Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me.

℟. Nec delectasti inimicos meos super me.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. *Et reliqua.*

Homilia sancti Germani Episcopi.

In Praesent. Deiparae.

Ave, Maria, gratia plena, Sanctis sanctior, et coelis excelsior, et Cherubim gloriosior, et Seraphim honorabilior, et super omnem creaturam venerabilior. Ave, columba, quae nobis et fructum fers olivae, et servatorem a spiritali diluvio, ac portum salutis annuntias, cujus pennae deargentatae, et posteriora dorsi in pallore auri sanctissimi et illuminantis Spiritus fulgore irradiantur. Ave, amoenissimus et rationalis Dei paradisus, benevolentissima et omnipotenti ejusdem dextra hodie ad orientem plantatus, et ipsi suave olens lilium, et rosam immarcescibilem germinans in eorum medelam, qui pestiferam animaeque exitialem amaritudinem mortis ad occidentem ebiberant: paradisus, in quo ad veritatis agnitionem lignum vivificum efflorescit, e quo qui gustaverint, immortalitatem consequuntur. Ave, sacrosancte aedificatum, immaculatum, purissimumque Dei, summi regis, palatium,

*

ejusdem Dei regis magnificentia circumornatum, omnesque hospitio recipiens, ac mysticis reficiens deliciis; in quo non manufactus, et vario decore nitens situs est spiritualis sponsi thalamus; in quo Verbum, errantem humanam stirpem revocare volens, carnem sibi desponsavit, ut eos, qui voluntate propria extorres facti fuerant, Patri reconciliaret.

℟. Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus; * Emissiones tuae paradisus, o Maria.

℣. Aperi mihi, soror mea, amica mea, columba mea, immaculata mea. Emissiones tuae.

Lectio VIII.

Ave, Dei mons praepinguis et umbrosus, in quo enutritus agnus rationalis peccata atque infirmitates nostras portavit: mons, e quo devolutus ille, nulla manu praecisus lapis, contrivit aras idolorum, et factus est in caput anguli, mirabilis in oculis nostris. Ave, sanctus Dei thronus, divinum donarium, domus gloriae, perpulchrum ornamentum, cimelium electum, et totius orbis propitiatorium, coelumque Dei gloriam enarrans. Ave, urna ex puro auro conflata, et suavissimam animarum nostrarum dulcedinem, Christum scilicet, qui manna est, continens. O purissima et omni laude et obsequio dignissima Virgo, Deo dicatum donarium omni creaturarum conditioni praecellens, terra non secta, inaratus ager, vitis floridissima, fons aquas effundens, virgo generans, et mater viri nescia, innocentiae thesaurus absconditus, et sanctimoniae decus; acceptissimis tuis ac materna auctoritate validis precibus ad Dominum ac Deum, omnium conditorem, Filium tuum, ex te sine patre genitum, ecclesiastici ordinis gubernacula fac dirigas, et ad portum tranquillum perducas.

℟. Magnificat anima mea Dominum, * Quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen ejus.

℣. Ecce enim, ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit. Gloria Patri. Quia fecit.

Lectio IX.

Sacerdotes justitia, et probatae, immaculatae ac sincerae fidei exsultatione splendidissime induito. Orthodoxis principibus, qui prae omni purpurae aut auri splendore, et prae margaritis ac lapidibus pretiosis te nacti sunt diadema et indumentum ac firmissimum regni sui ornamentum, in tranquillo ac prospero statu screptra dirige. Male fidas nationes in te ac Deum, ex te genitum, blasphemantes, eorum pedibus sternens subjicito: subjectumque populum, ut secundum Dei praeceptum in suavi obedientiae obsequio perseveret, confirmato. Tuam hanc civitatem, quae te tanquam turrim ac fundamentum habet, victoriae triumphis coronato, et fortitudine circumcingens custodito Dei habitationem, templi decorem semper conservato; laudatores tuos ab omni discrimine et animi angore exime; captivis redemptionem tribuito; peregrinis, tecto et quovis praesidio destitutis, solamen te exhibe. Universo mundo auxiliatricem manum tuam porrige, ut in laetitia et exsultatione solemnitates tuas simul cum ista, quam modo celebramus, festivitate splendidissimo exitu transigamus in Christo Jesu, universorum rege ac vero Deo nostro, cui gloria et fortitudo una cum sancto vitaeque principio Patre, et coaeterno et consubstantiali et conregnante Spiritu, nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.

Te Deum.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Tota pulchra es, Maria, et macula originalis non est in te.

Psalm. Dominus regnavit, *cum reliquis de Dominica.*

Ant. Vestimentum tuum candidum quasi nix, et facies tua sicut sol.

Ant. Tu gloria Jerusalem, tu laetitia Israel, tu honorificentia populi nostri.

Ant. Benedicta es tu, Virgo Maria, a Domino Deo excelso prae omnibus mulieribus super terram.

Ant. Trahe nos, Virgo immaculata, post te curremus in odorem unguentorum tuorum.

Capitulum Prov. 8.

Dominus possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio. Ab aeterno ordinata sum, et ex antiquis, antequam terra fieret. Nondum erant abyssi, et ego jam concepta eram.

Hymnus.

O gloriosa virginum,
Sublimis inter sidera,
Qui te creavit, parvulum
Lactente nutris ubere.

Quod Heva tristis abstulit,
Tu reddis almo germine:
Intrent ut astra flebiles,
Coeli recludis cardines.

Tu regis alti janua,
Et aula lucis fulgida:
Vitam datam per Virginem,
Gentes redemptae, plaudite.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre, et almo Spiritu
In sempiterna saecula. Am.

℣. Immaculata Conceptio est hodie sanctae Mariae Virginis.

℟. Quae serpentis caput virgineo pede contrivit.

AD BENEDICTUS.

Ant. Ait Dominus Deus ad serpentem: Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius; ipsa conteret caput tuum. Alleluja.

Oratio.

Deus, qui per Immaculatam Virginis Conceptionem dignum Filio tuo habitaculum praeparasti; quaesumus, ut, qui ex morte ejusdem Filii tui praevisa eam ab omni labe praeservasti, nos quoque mundos ejus intercessione ad te pervenire concedas. Per eumdem Dominum.

Fit comm. Fer.

AD PRIMAM.

In ℟. *brevi dicitur* ℣. Qui natus es de Maria Virgine, *etiam per totam Octavam.*

AD TERTIAM.

Ant. Vestimentum tuum.

Capitulum ut ad Laudes.

℟. Deus omnipotens * Praecinxit me virtute. Deus omnipotens.

℣. Et posuit immaculatam viam meam. Praecinxit. Gloria Patri. Deus omnipotens.

℣. In hoc cognovi, quoniam voluisti me.

℟. Quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

AD SEXTAM.

Ant. Tu gloria Jerusalem.

Capit. Ezech. 44.

Porta haec clausa erit, non aperietur, et vir non intrabit per eam, quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam: eritque clausa principi. Princeps ipse sedebit in ea.

℟. In hoc cognovi. * Quoniam voluisti me. In hoc cognovi.

℣. Quoniam non gaudebit inimicus meus super me. Quoniam voluisti. Gloria Patri. In hoc cognovi.

℣. Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me.

℟. Nec delectasti inimicos meos super me.

AD NONAM.

Ant. Trahe nos.

Capitul. Apoc. 12.

Signum magnum apparuit in coelo: Mulier amicta sole, et luna sub pedibus ejus, et in capite ejus corona stellarum duodecim.

℟. Exaltabo te, Domine, * Quoniam suscepisti me. Exaltabo.

℣. Nec delectasti inimicos meos super me. Quoniam. Gloria Patri. Exalt.

℣. Immaculata Conceptio tua, Dei Genitrix Virgo.

℟. Gaudium annuntiavit universo mundo.

IN II. VESPERIS.

Omnia ut in I. V.; praeter:

AD MAGNIFICAT.

Ant. Hodie egressa est virga de radice Jesse: hodie sine ulla peccati labe concepta est Maria: hodie contritum est ab ea caput serpentis antiqui. Alleluja.

Et fit commem. Feriae.

In officio votivo per annum (ubi concessum est), omissa antiphona praecedenti, dicatur sequens:

AD MAGNIFICAT.

Ant. Sancta Maria, succurre miseris, juva pusillanimes, refove flebiles, ora pro populo, interveni pro clero, intercede pro devoto femineo sexu, sentiant omnes tuum juvamen, quicumque celebrant tuam sanctam Immaculatam Conceptionem.

DIE IX. DECEMBRIS.

Secunda die infra Octavam Immaculatae Concept. B. M. V.

Omnia ut in Festo, praeter Lectiones, quae dicuntur ut infra.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex Bulla dogmatica Pii Papae noni.

Lectio IV.

Ineffabilis Deus, cujus viae misericordia et veritas, cujus voluntas omnipotentia, et cujus sapientia attingit a fine usque ad finem fortiter, et disponit omnia suaviter. cum ab omni aeternitate praeviderit luctuosissimam totius humani generis ruinam ex Adami transgressione derivandam, atque in mysterio a saeculis abscondito primum suae bonitatis opus decreverit per Verbi incarnationem sacramento occultiore complere, ut contra misericors suum propositum homo diabolicae iniquitatis versutia actus in culpam non periret, et quod in primo Adamo casurum erat, in secundo felicius erigeretur, ab initio et ante saecula Unigenito Filio suo matrem, ex qua caro factus in beata temporum plenitudine nasceretur, elegit atque ordinavit, tantoque prae creaturis universis est

prosequutus amore, ut in illa una sibi propensissima voluntate complacuerit.

℟. Ego ex ore Altissimi.

Lectio V.

Quapropter illam longe ante omnes Angelicos spiritus, cunctosque Sanctos coelestium omnium charismatum copia de thesauro divinitatis deprompta ita mirifice cumulavit, ut ipsa ac omni prorsus peccati labe semper libera, ac tota pulchra et perfecta eam innocentiae et sanctitatis plenitudinem prae se ferret, qua major sub Deo nullatenus intelligitur, et quam praeter Deum nemo assequi cogitando potest. Et quidem decebat omnino, ut perfectissimae sanctitatis splendoribus semper ornata fulgeret, ac vel ab ipsa originalis culpae labe plane immunis amplissimum de antiquo serpente triumphum referret tam venerabilis mater, cui Deus Pater unicum Filium suum, quem, de corde suo aequalem sibi genitum, tamquam seipsum diligit, ita dare disposuit, ut naturaliter esset unus idemque communis Dei Patris et Virginis Filius.

℟. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

Quam originalem augustae Virginis innocentiam cum admirabili ejusdem sanctitate praecelsaque Dei matris dignitate omnino cohaerentem catholica Ecclesia, quae a sancto semper edocta Spiritu columna est ac firmamentum veritatis, tamquam doctrinam possidens divinitus acceptam, et coelestis revelationis deposito comprehensam multiplici continenter ratione, splendidisque factis magis in dies explicare, proponere ac fovere nunquam destitit. Hanc enim doctrinam ab antiquissimis temporibus vigentem, ac fidelium animis penitus insitam, et sacrorum Antistitum curis studiisque per catholicum orbem mirifice propagatam, ipsa Ecclesia luculentissime significavit, cum ejusdem Virginis conceptionem veluti singularem,

miram et a reliquorum hominum primordiis longissime secretam, et omnino sanctam colendam exhibuit, cum Ecclesia nonnisi de Sanctts dies festos cencelebret.

℟. Signum magnum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galiaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. *Et reliqua.*

Homilia sancti Sophronii Episcopi.

Homilia in Deiparae Annuntiat.

Quid missus beatus ille Angelus ad Virginem integerrimam dicit? Aut quomodo faustissimum hoc nuntium ipsi defert? Ave, gratia plena, Dominus tecum. A gaudio incipit eam alloqui ille gaudii nuntius. Noverat enim et plane sciebat, nuntium illud suum universis hominibus atque omnibus pariter creaturis gaudium parare, et quoslibet a quibuscumque dolores expellere; noverat. ex divina hujus mysterii cognitione mundum lumine collustrari; noverat, erroris disjici caliginem; noverat, retundi mortis aculeum; noverat, vim coruptionis infringi; noverat, inferno victoriam auferri; noverat, salutem perdito affulgere homini, qui horum malorum jugo jamdiu premebatur, ex quo scilicet a paradisi deliciis expulsus, et a beato illo domicilio ejectus fuerat. Propterea legationis suae exordium a gaudio ducit; propterea sermonibus suis gaudii voces praemittit; propterea faustis hisce nuntiis gaudium antecedit, utpote quae omnibus credentibus gaudio futura erant.

℟. Hortus conclusus.

Lectio VIII.

Et sane par omnino erat, ut divina gaudii denuntiatio a sermonibus verbisque

gaudium elicientibus sumeret initium. Propterea enim et Angelus gaudium ante omnia renuntiat, quia faustae legationis suae non ignorat exitum, ac probe novit colloquium, quod habebatur, in totius mundi gaudium manifeste esse cessurum. Et profecto quodnam gaudium, aut quaenam reperiri potest jucunditas, quam non longe excedat alloquium ad Virginem illam beatam ac gaudii parentem habitum? Gaude, o supercoelestis gaudii genitrix. Gaude, o sublissimi gaudii nutrix. Gaude, o salutaris gaudii sedes princeps. Gaade, o immortalis gaudii auctrix. Gaude, o inefabilis gaudii mysticum diversorium. Gaude, o indeficientis gaudii fons beatissime. Gaude, o gaudii aeterni deiferum cimelium. Gaude, o vivificantis gaudii arbor virentissima. Gaude, o innupta Dei mater Gaude, o virgo post partum integerrima. Gaude, o spectaculum prae mirabilibus omnibus summe admirandum.

℟. Magnificat anima mea.

Lectio IX.

Quisnam tuum eloqui splendorem poterit? Quisnam portentum, quod ipsa es, enarrare verbis audeat? Quisnam magnificentiam tuam effari se posse confidet? Tu hominum exornasti naturam; tu Angelorum ordines superasti; tu fulgores Archangelorum obtenebrasti; tu sublimes Thronorum sedes infra te ostendisti; tu altitudinem Dominationum depressisti; tu Principatuum ducatibus praecucurristi; tu enervasti fortitudinem Potestatum; tu ipsis Virtutibus potentior virtus prodiisti; tu Cherubim oculatissimum visum terrestribus oculis vicisti; tu Seraphim sex alas habentium volatus animae pennis divinitus agitatis transvolasti; tu denique omnem creaturam longe transgressa es, quippe quae prae omni creatura enituisti puritate, et omnium creaturarum conditorem in te excepisti, ipsumque et sinu tuo gestasti, et genuisti, et

sola ex omnibus creaturis Dei mater effecta es.

Te Deum.

In Laudibus fit commemoratio Feriae.

Die sequenti X. Decembris, ubi celebratur festum Translationis Almae Domus Lauretanae B. M. V., omittitur Commen. Octav in utrisque Vesp. et Laud.

Secus fit de tertia die infra Octavam.

DIE X. DECEMBRIS.

Tertia die infra Octavam Immacul. Concept. B. M. V.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Ex Bulla dogmatica Pii Pp. noni.

Lectio IV.

Ipsissima verba, quibus divinae Scripturae de increata Sapientia loquuntur, ejusque sempiternas origines repraesentant, consuevit (Ecclesia) tum in ecclesiasticis officiis, tum in sacrosancta liturgia adhibere et ad illius Virginis primordia transferre, quae uno eodemque decreto cum divinae Sapientiae incarnatione fuerant praestituta. Quamvis autem haec omnia penes fideles ubique prope recepta ostendant, quo studio ejusmodi de Immaculata Virginis Conceptione doctrinam ipsa quoque Romana Ecclesia, omnium ecclesiarum mater et magistra, fuerit prosequuta, tamen illustria hujus Ecclesiae facta digna plane sunt, quae nominatim recenseantur, cum tanta sit ejusdem Ecclesiae dignitas atque auctoritas, quanta illi omnino debetur, quae est catholicae veritatis et unitatis centrum, in qua sola inviolabiliter fuit custodita religio, et ex qua traducem fidei reliquae omnes ecclesiae mutuentur, oportet.

℟. Ego ex ore Altiss.

Lectio V.

Itaque eadem Romana Ecclesia nihil potius habuit, quam eloquentissimis quibusque modis Immaculatam Virginis Conceptionem, ejusque cultum et doctrinam asserere, tueri, promovere et vindicare. Enim vero Praedecessores Nostri vehementer gloriati sunt, Apostolica sua auctoritate festum Conceptionis in Romana Ecclesia instituere, ac proprio Officio, propriaque Missa, quibus praerogativa immunitatis ab hereditaria labe manifestissime asserebatur, augere, honestare et cultum jam institutum omni ope promovere, amplificare, sive erogatis indulgentiis, sive facultate tributa civitatibus, provinciis regnisque, ut Deiparam sub titulo Immaculatae Conceptionis patronam sibi deligerent, sive comprobatis sodalitatibus, congregationibus, religiosisque familiis ad Immaculatae Conceptionis honorem institutis, sive laudibus eorum pietati delatis, qui monasteria, xenodochia, altaria, templa sub Immaculati Conceptus titulo erexerint, aut sacramenti religione interposita, Immaculatam Deiparae Conceptionem strenue propugnare spoponderint.

℟. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

Insuper summopere laetati sunt decernere Conceptionis festum ab omni Ecclesia esse habendum eodem censu ac numero, quo festum Nativitatis, idemque Conceptionis festum cum octava ab universa Ecclesia celebrandum, et ab omnibus inter ea, quae praecepta sunt, sancte colendum, ac Pontificiam Cappellam in patriarchali Nostra Liberiana basilica die Virginis Conceptionis sacro quotannis esse peragendam. Atque exoptantes in fidelium animis quotidie magis fovere hanc de Immaculatae Deiparae Conceptione doctrinam, eorumque pietatem excitare ad ipsam Virginem, sine labe originali conceptam, colendam et venerandam, gavisi sunt quam libentissime facultatem tribuere, ut in Lauretanis Litaniis, et in ipsa Missae Praefatione Immaculatus ejusdem Virginis proclamaretur Conceptus, atque adeo lex credendi ipsa supplicandi lege statueretur.

℟. Signum magnum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secund. Lucam.

Lectio VII. Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. *Et reliqua.*

Homilia sancti Bernardi Abbat.

Ex Hom. II. super Missus.

Laetare, pater Adam, sed magis tu, o Eva mater, exsulta, qui, sicut omnium parentes, ita omnium fuistis peremptores; et quod infelicius est, prius peremptores, quam parentes. Ambo, inquam, consolamini super filia, et tali filia; sed illa amplius, de qua malum ortum est prius, cujus opprobium in omnes pertransivit mulieres Instat namque tempus, quo jam tollatur opprobrium, nec habeat vir, quid causetur adversus feminam: qui utique, dum se imprudenter excusare conaretur, crudeliter illam accusare non cunctatus est, dicens: Mulier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno, et comedi. Propterea curre, Eva, ad Mariam; curre mater ad filiam; filia pro matre respondeat, ipsa matris opprobrium auferat, ipsa patri pro matre satisfaciat: quia ecce, si vir cecidit per feminam, jam non erigitur nisi per feminam.

℟. Hortus conclusus.

Lectio VIII.

Quid dicebas, o Adam? Mulier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno, et comedi. Verba malitiae sunt haec, quibus magis augeas, quam deleas culpam. Verumtamen sapientia vicit malitiam, cum occasionem veniae, quam a te Deus interrogando elicere tentavit, sed non potuit, in thesauro indeficientis suae pietatis invenit. Redditur nempe femina pro femina, prudens

pro fatua, humilis pro superba, quae pro ligno mortis gustum tibi porrigat vitae, et pro venenoso cibo illo amaritudinis dulcedinem pariat fructus aeterni. Muta ergo iniquae excusationis verbum in vocem gratiarum actionis, et dic: Domine, mulier, quam dedisti mihi, dedit mihi de ligno vitae, et comedi, et dulce factum est super mel ori meo, quia in ipso vivificasti me. Ecce enim ad hoc missus est Angelus ad Virginem. O feminam singulariter venerandam, super omnes feminas admirabilem, parentum reparatricem, posterorum vivificatricem.

℟. Magnificat anima mea.

Lectio IX.

Quam tibi aliam praedixisse Deus videtur, quando ad serpentem ait: Inimicitias ponam inter te et mulierem? Et si adhuc dubitas, puod de Maria dixerit, audi quod sequitur: Ipsa conteret caput tuum. Cui haec servata victoria est, nisi Mariae? Ipsa procul dubio caput contrivit venenatum, quae omnimodam suggestionem tam de carnis illecebra, quam de mentis superbia deduxit ad nihilum. Quam vero aliam Salomon requirebat, cum dicebat: Mulierem fortem quis inveniet? Noverat quippe vir sapiens hujus sexus infirmitatem, fragile corpus, lubricam mentem. Quia tamen et Deum legerat promisisse, et ita videbat congruere, ut, qui vicerat per ipsam, vehementer admirans ajebat: Mulierem fortem quis inveniet? Quod est dicere: Si ita de manu feminae pendet et nostra omnium salus, et innocentiae restitutio, et de hoste victoria: fortis omnino necesse est ut provideatur, quae ad tantum opus possit esse idonea.

Te Deum laudamus.

In Laudibus fit Commemoratio Feriae.

Vesperae a capitulo de S. Damaso Papa et Conf. cum Commemorat. Octavae et Feriae.

DIE XI. DECEMBRIS.

Officio et Missae S. Damasi Pp. C. addatur Commemor. Immaculatae Conceptionis et Feriae.

DIE XII. DECEMBRIS.

Quinta die infra Octavam Immaculatae Conceptionis B. M. V.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex Bulla dogmatica Pii Pp. noni.

Lectio IV.

Quoniam, quae ad cultum pertinent, intimo plane vinculo cum ejusdem objecto conserta sunt, neque rata et fixa manere possunt, si illud anceps sit et in ambiguo versetur, idcirco Decessores Nostri Romani Pontifices omni cura Conceptionis cultum amplificantes, illius etiam objectum ac doctrinam declare, et inculcare impensissime studuerunt. Etenim clare aperteque docuere, festum agi de Virginis Conceptione, atque uti falsam et ab Ecclesiae mente alienissimam proscripserunt illorum opinionem, qui non Conceptionem ipsam, sed sanctificationem ab Ecclesia coli arbitrarentur et affirmarent.

℟. Ego ex ore Altiss.

Lectio V.

Neque mitius cum iis agendum esse existimarunt, qui ad labefactandam de Immaculata Virginis Conceptione doctrinam, excogitato inter primum atque alterum Conceptionis instans et momentum discrimine, asserebant, celebrari quidem Conceptionem, sed non pro primo instanti atque momento. Ipsi namque Praedecessores Nostri suarum partium esse duxerunt, et beatissimae Virginis Conceptionis festum, et Conceptionem pro primo instanti tamquam verum cultus objectum omni studio tueri ac propugnare. Hinc decretoria plane verba, quibus Alexander septimus Decessor Noster sinceram Ecclesiae mentem declaravit, inquiens: Sane vetus est Christifidelium erga ejus beatissimam matrem Virginem Mariam pietas sententium, ejus animam in primo instanti creationis atque infusionis in corpus fuisse speciali Dei gratia et privilegio, intuitu meritorum Jesu Christi, ejus Filii, humani generis Redemptoris, a macula peccati originalis praeservatam immunem, atque in hoc sensu ejus Conceptionis festivitatem solemni ritu colentium et celebrantium.

℟. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

Atque illud in primis solemne quoque fuit iisdem Decessoribus Nostris, doctrinam de Immaculata Dei Matris Conceptione sartam tectamque omni cura, studio et contentione tueri. Etenim non solum nullatenus passi sunt, ipsam doctrinam quovis modo a quopiam notari atque traduci, verum etiam longe ulterius progressi, perspicuis declarationibus iteratisque vicibus edixerunt: Doctrinam, qua Immaculatam Virginis Conceptionem profitemur, esse, suoque merito haberi cum ecclesiastico cultu plane consonam, eamque veterem, ac prope universalem et ejusmodi, quam Romana Ecclesia sibi fovendam tuendamque susceperit, atque omnino dignam, quae in sacra ipsa liturgia, solemnioribusque precibus usurparetur. Neque his contenti, ut ipsa de Immaculato Virginis Conceptu doctrina inviolata persisteret, opinionem huic doctrinae adversam, sive publice sive privatim, defendi posse severissime prohibuere, eamque multiplici veluti vulnere confectam esse voluerunt.

℟. Signum magnum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evang. secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem

desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. *Et reliqua.*

Homilia S. Tharasii Episcopi.

De Praesent. Deiparae.

Quibus te laudibus cumulabimus, Maria? O puella immaculata, o virgo impolluta, o mulierum ornamentum, filiarum nitor! O Mater Virgo sancta, tu benedicta inter mulieres; tu celebrata propter innocentiam, tu obsignata virginitate. Tu Adami maledicti expiatio, tu debiti Evae solutio. Tu Abelis purissima oblatio, primogenitorum delectus, immaculatum sacrificium. Tu Enos in Deum spes non pudore suffusa; tu Enoch inita gratia, et in securam vitam migratio. Tu Noe arca, et secundae regenerationis apud Deum conciliatio. Tu regni et sacerdotii Melchisedech perillustris splendor; tu Abrahami firma fiducia et promissionis futurae posteritatis obsequens fides. Tu Isaac novum sacrificium et rationale holocaustum, tu Jacob in scalam adscensus causa, et fecunditatis in duodecim tribus permanentis expressio nobilissima. Tu Judae apparuisti secundum stirpem filia, tu Josephi pudicitia, et veteris Aegypti, nimirum synagogae Judaeorum eversio, o Immaculata! Tu Moysis ejusdemque legislatoris liber divinitus concinnatus, in quo scriptum est sacramentum regenerationis, et divinis digitis insculpta in tabulis lex est tamquam in monte Sina, ubi novus Israel ab intelligibilium Aegyptiorum servitute vindicabitur, quemadmodum antiquus populus in solitudine manna et aqua de petra satiatus est, petra autem erat Christus e tuo gremio proditurus tamquam sponsus de thalamo. Tu Aaronis virga florescens, tu es Davidis filia fimbris aureis circumvestita vario ornatu nitescens.

℟. Hortus conclusus.

Lectio VIII.

Tu es prophetarum speculum, et rerum ab illis praenuntiatarum exitus. Te enixe Ezechiel vaticinans appellavit portam clausam, per quam nemo hominum umquam transibit, nisi Dominus Dens solus, et portam clausam conservabit. Te Isaias ille in primis grandiloquus praenuntiat virgam Jesse, ex quo flos Christus orietur, et fruticibus vitiorum exstirpatis radicitus, plantas divinae cognitionis in agro inseret. Te Jeremias praemonstravit inquiens: Ecce dies venient, dicit Dominus, et feriam domui Israel et domui Judae foedus novum, quod constitui cum patribus eorum; ita significans adventum ortumque filii tui, et populum gentium vocans ad Deum adorandum inde usque a finibus terrae. Te etiam Daniel, vir desideriorum, proclamavit montem ingentem, e quo Christus, lapis angularis, abscindetur, et simulacrum multiformis serpentis ruina atque exitio dissipabit. Te honoro agnam immaculatam, te praedico gratia plenam, te cano Dei habitationem puram et immaculatam. Et sane, ubi abundavit delictum, superabundavit gratia. Per mulierem universa ipse rursus instaurabit. Per serpentem cibum accepimus amari saporis, per ipsum vero rursum vescemur cibo immortalitatis. Prima parens Eva Cainum in lucem edidit, invidiae et nequitiae principem; unigenitus Filius tuus erit primogenitus vitae et resurrectionis. O inauditum prodigium! O admirandam novitatem! O sapientiam nullis verbis coaequandam!

℟. Magnificat.

Lectio IX.

Nos autem populus Dei, gens sancta, congregatio acceptabilis, filii columbae, soboles gratiae in hac Virginis celebritate puris animis, impollutis labiis, multisonis linguis hymnos suavidicos extollamus. Illustre hoc festum, principem solemnitatem Angelis laetam et

hominum praedicatione dignissimam, prouti par est, venerantes illud Ave Gabrielis cum reverentia et gaudio sancto conclamemus. Ave, delicium Patris per quam ad ultimos terae fines Dei cognitio manavit. Ave, Filii domicilium, de qua ille carne indutus prodivit. Ave, sancti Spiritus habitaculum ineffabille. Ave, sanctior Cherubim; ave, gloriosior Seraphim; ave, coelo latior; ave, sole splendidior; ave, luna micantior; ave, multiplex astrorum nitor; ave, levis nubes, quae coelestem pluviam inspergis. Ave, aura sancta, quae spiritum malitiae a terra dissipasti. Ave, nobile praeconium prophetarum; ave, Apostolorum auditus per totum orbem sonus; ave, Martyrum excellens confessio; ave, Patriarcharum laudatissima praedicatio; ave, Sanctorum summum ornamentum. Ave, causa salutis omnium mortalium: ave, regina pacis conciliatrix; ave, matrum splendor immaculatus. Ave, mediatrix omnium, qui sub coelo sunt; ave, totius orbis reparatio; ave, gratia plena, Dominus tecum, qui ante te, et ex te, et nobiscum. Ipsi laus cum patre et sanctissimo et vivifico Spiritu, nunc et semper, et in infinita saecula saeculorum. Amen.

Te Deum.

In Laud. Comm. Feriae. Vesp. de S. Lucia V. M. cum Comm. Octavae et Feriae.

DIE XIII. DECEMBRIS.

Officio et Missae S. Luciae V. et M. addantur Commemorationes Immaculat. Conceptionis et Feriae.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Septima die infra Octavam Immaculatae Concept. B. M. V.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Script. occur.

Si autem hac die occurrat Feria IV. Quat. Temporum, Lectiones I. Noct. leguntur de Parabolis Salomonis: Ego Sapientia *ut in Festis B. M. V. per annum, pag.* 9.

IN II. NOCTURNO.

Ex Bulla dogmatica Pii Papae noni.

Lectio IV.

Omnes norunt, quanto studio haec de Immaculata Deiparae Virginis Conceptione doctrina a spectatissimis Religiosis familiis, et celebrioribus theologicis Academiis, ac praestantissimis divinarum rerum scientia Doctoribus fuerit tradita, asserta ac propugnata. Omnes pariter norunt, quantopere solliciti fuerint Sacrorum Antistites vel in ipsis ecclesiasticis conventibus palam publiceque profiteri, sanctissimam Dei Genitcicem Virginem Mariam ob praevisa Christi Domini Redemptoris merita numquam originali subjacuisse peccato, sed praeservatam omnino fuisse ab originis labe, et idcirco sublimiori modo redemptam. Quibus illud profecto gravissimum et omnino maximum accedit, ipsam quoque Tridentinam Synodum, cum dogmaticum de peccato originali ederet decretum, quo juxta sacrarum Scripturarum sanctorumque Patrum ac probatissimorum Conciliorum testimonia statuit ac definivit: Omnes homines nasci originali culpa infectos; tamen solemniter declarase: Non esse suae intentionis, in decreto ipso tantaque definitiones amplitudine comprehendere beatam et Immaculatam Virginem Dei Genitricem Mariam. Hac enim declaratione Tridentini Patres, ipsam beatissimam Virginem ab originali labe solutam, pro rerum temporumque adjunctis, satis innuerunt, atque adeo perspicue significarunt, nihil ex divinis Literis, nihil ex traditione, Patrumqne auctoritate rite afferri posse, quod tantae Virginis praerogativae quovis modo refragetur.

℟. Ego ex ore Altissimi.

Lectio V.

Et re quidem vera hanc

de Immaculata beatissimae Virginis Conceptione doctrinam quotidie magis gravissimo Ecclesiae sensu, magisterio, studio, scientia ac sapientia tam splendide explicatam, declaratam, confirmatam et apud omnes catholici orbis populos ac nationes mirandum in modum propagatam, in ipsa Ecclesia semper exstitisse veluti a majoribus acceptam, ac revelatae doctrinae charactere insignitam, illustria venerandae antiquitatis Ecclesiae orientalis et occidentalis monumenta validissime testantur. Equidem Patres Ecclesiaeque scriptores, coelestibus edocti eloquiis, nihil antiquius habuere, quam in libris ad explicandas Scripturas, vindicanda dogmata, erudiendosque fideles elucubratis, summam Virginis sanctitatem, dignitatem atque ab omni peccati labe integritatem, ejusque praeclaram de teterrimo humani generis hoste victoriam multis mirisque modis certatim praedicare atque efferre.

℟. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

Quapropter enarrantes verba, quibus Deus praeparata renovandis mortalibus suae pietatis remedia inter ipsa mundi primordia praenuntians, et deceptoris serpentis retudit audaciam et nostri generis spem mirifice erexit inquiens: Inimicitias ponam inter te et mulierem, et semen tuum et semen illius, docuere; divino hoc oraculo clare aperteque demonstratum fuisse misericordem humani generis Redemptorem, scilicet Unigenitum Dei Filium, Christum Jesum, ac designatam beatissimam ejus Matrem Virginem Mariam, ac simul ipsissimas utriusque contra diabolum inimicitias insigniter expressas. Quocirca sicut Christus, Dei hominumque mediator, humana assumpta natura, delens, quod adversus nos erat, chirographum decreti, illud cruci triumphator affixit, sic sanctissima Virgo, arctissima et indissolubili vinculo cum

eo conjuncta, una cum illo et per illum sempiternas contra venenosum serpentem inimicitias exercens ac de ipso plenissime triumphans, illius caput immaculato pede contrivit.

℟. Signum magnum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Capit. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. *Et reliqua.*

Homilia S. Sophronii Episcopi.

Homil. in Deiparae Annuntiat.

Vere benedicta tu in mulieribus, quoniam Evae maledictionem in benedictionem commutasti, quoniam, Adam, qui prius jacebat exsecratione perculsus, ut per te benediceretur, effecisti. Vere benedicta tu in mulieribus, quoniam benedictio Patris per te affulsit hominibus, eosque a veteri maledicto liberavit. Vere benedicta tu in mulieribus, quia per te progenitores tui salutem inveniunt; tu siquidem genitura es Servatorem, qui divinam ipsis salutem comparabit. Vere benedicta tu in mulieribus, quoniam sine semine eum protulisti fructum, qui benedictionem terrarum orbi elargitur, ipsumque a maledictione spinas germinante redimit. Vere benedicta tu in mulieribus, quia, mulier naturali conditione cum sis, Dei tamen Genitrix reipsa fies. Etenim si, qui ex te nasciturus est, secundum veritatem Deus est incarnatus, ipsa jure meritoque diceris Deipara, quippe quae Deum verissime paris.

℟. Hortus conclusus.

Lectio VIII.

Ne timeas, Maria, invenisti enim apud Deum gratiam perire nesciam; invenisti

apud Deum gratiam omnibus votis expetendam; invenisti apud Deum gratiam omnium gratiarum splendidissimam; invenisti apud Deum gratiam nunquam elanguentem; invenisti apud Deum gratiam, quae te salvam praestet; invenisti apud Deum gratiam, quae nullo impetu quatiatur; invenisti apud Deum gratiam plane invictam; invenisti apud Deum gratiam perenniter duraturam. Et alii quidem, iique plures ante te eximia sanctitate floruerunt. Sed nemini, quemadmodum tibi, plena gratia impertita est; nemo, sicut tu, ad tantum magnificentiae est evectus; nemo, sicut tu, purificante gratia praeoccupatus est; nemo, sicut tu, coelesti lumine refulsit; nemo, sicut tu, prae omni celsitudine exaltatus est.

℟. Magnificat anima mea.

Lectio IX.

Et merito quidem: nemo enim, sicut tu, ad Deum tam prope accessit; nemo, sicut tu, Dei donis ditatus est; nemo, sicut tu, Dei gratiae particeps fuit. Omnia vincis, quaecumque inter homines emineant; omnia superas munera, quae effusa a Dei largitate in quoslibet dimanaverint. Plus enim omnibus inhabitantis Dei possessione ditescis. Nemo sic in se Deum complecti potuit; nemo potuit sic frui Dei praesentia; nemo dignus est habitus, qui sic per Deum illuminaretur; ac propterea non modo Deum omnium Conditorem ac Dominum in te excepisti, sed eum habes ex te ineffabiliter incarnatum, atque in utero tuo gestatum, et post haec genitum, et universos homines a paterna condemnatione redimentem, ac salutem, quae nullum finem habitura sit, ipsis elargientem. Et propterea tibi clamavi, atque iterum vehementer clamabo: Ave, gratia plena, Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus.

Te Deum laudamus.

DIE XV. DECEMBRIS.

In Octava Immaculatae Conceptiones B. M. V.

Duplex.

Omnia ut in festo praeter ea, quae sequuntur.

IN II. NOCTURNO.

Ex Bulla dogmatica Pii Papae noni.

Lectio IV.

Ab antiquis temporibus Sacrorum Antistites, ecclesiastici viri, regulares ordines ac vel ipsi imperatores et reges ab hac Apostolica Sede enixe efflagitarunt ut Immaculata sanctissimae Dei Genitricis Conceptio veluti catholicae fidei dogma definiretur. Quae postulationes hac nostra quoque aetate iteratae fuerunt, ac potissimum felicis recordationis Gregorio decimosexto Praedecessori Nostro ac Nobis ipsis oblatae sunt tum ab Episcopis, tum a clero saeculari, tum a religiosis familiis, ac summis principibus et fidelibus populis. Nos itaque singulari animi Nostri gaudio haec omnia probe noscentes, ac serio considerantes, vix dum, licet immeriti, arcano divinae providentiae consilio ad hanc sublimem Petri Cathedram evecti totius Ecclesiae gubernacula tractanda suscepimus, nihil certe antiquius habuimus, quam pro summa Nostra vel a teneris annis erga sanctissimam Dei Genitricem Virginem Mariam veneratione, pietate et affectu ea omnia peragere, quae adhuc in Ecclesiae votis esse poterant, ut beatissimae Virginis honor augeretur, ejusque praerogativae uberiori luce niterent.

℟. Ego ex ore Altissimi.

Lectio V.

Itaque plurimum in Domino confisi, advenisse temporum opportunitatem pro Immaculata sanctissimae Dei Genitricis Virginis Mariae Conceptione definienda, quam divina eloquia, veneranda traditio, perpetuus Ecclesiae sensus, singularis catholicorum Antistitum ac fidelium conspiratio, et insignia Praedecessorum Nostrorum acta,

constitutiones mirifice illustrant atque declarant; rebus omnibus diligentissime perpensis et assiduis fervidisque ad Deum precibus effusis, minime cunctandum Nobis esse censuimus supremo Nostro judicio Immaculatam ipsius Virginis Conceptionem sancire, definire, atque ita pientissimis catholici orbis desideriis, Nostraeque in ipsam sanctissimam Virginem pietati satisfacere, ac simul in ipsa Unigenitum Filium suum, Dominum Nostrum Jesum Christum magis atque magis honorificare, cum in Filium redundet, quidquid honoris et laudis in Matrem impenditur.

℟. Nihil inquinatum.

Lectio VI.

Quare, postquam nunquam intermisimus in humilitate et jejunio privatas Nostras et publicas Ecclesiae preces Deo Patri per Filium ejus offerre, ut Spiritus sancti virtute mentem Nostram dirigere et confirmare dignaretur, implorato universae coelestis curiae praesidio, et advocato cum gemitibus Paraclito Spiritu, eoque sic adspirante, ad honorem sanctae et individuae Trinitatis, ad decus et ornamentum Virginis Deiparae, ad exaltationem fidei catholicae et christianae religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, beatorum Apostolorum Petri et Pauli, ac Nostra declaramus, pronunciamus et definimus: Doctrinam, quae tenet beatissimam Virginem Mariam in primo instanti suae Conceptionis fuisse, singulari omnipotentis Dei gratia et privilegio, intuitu meritorum Christi Jesu Salvatoris humani generis, ab omni originalis culpae labe praeservatam immunem, esse a Deo revelatam, atque idcirco ab omnibus fidelibus firmiter constanterque credendam. Quapropter, si qui, secus ac a Nobis definitum est, quod Deus avertat, praesumpserint corde sentire, ii noverint ac porro sciant, se proprio judicio condemnatos, naufragium

circa fidem passos esse, et ab unitate Ecclesiae defecisse.

℟. Signum magnum.

IN III. NOCTURNO.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 1.

In illo tempore: Missus est Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, de domo David, et nomen virginis Maria. *Et reliqua.*

Homilia S. Epiphanii Episcopi.

Orat. de laud. S. Mariae Deiparae.

Quid dicam, aut quid proloquar de praeclara et sancta Virgine? Solo enim Deo excepto cunctis superior exstitit; natura formosior est ipsis Cherubim et Seraphim, et omni exercitu Angelico: cui praedicandae coelestis ac terrena lingua minime sufficit, imo vero nec Angelorum. O beata Virgo, columba pura et sponsa coelestis, Maria, coelum, templum, et thronus divinitatis, quae coruscantem in coelo et in terra solem habes Christum! Nubes lucida, quae fulgur de coelo lucidissimum ad illuminandum mundum deduxisti Christum. Ave, gratia plena, porta coelorum, de qua in Canticis propheta in decursu orationis plane et aperte proloquitur inclamans: Hortus conclusus soror mea sponsa, hortus conclusus, fons signatus.

℟. Hortus conclusus.

Lectio VIII.

Virgo est lilium immaculatum, quae rosam immarcescibilem genuit Christum. O sancta Deipara, ovis immaculata, quae Verbum ex te incarnatum Agnum Christum peperisti! O Virgo sanctissima, quae exercitus Angelorum in stuporem deduxisti! Stupendum est miraculum in coelis, mulier amicta sole, gestans lucem in ulnis: stupendum miraculum in coelis, thalamus

Virginis habens Filium Dei: stupendum miraculum in coelis, Dominus Angelorum infans Virginis effectus est. Angeli accusabant Evam, nunc vero Mariam gloria prosequuntur, quae lapsam Evam erexit, et Adamum e paradiso dejectum in coelos misit. Ipsa enim est coeli et terrae mediatrix, quae unionem naturaliter peregit.

℟. Magnificat anima mea.

Lectio IX.

Gratia sanctae Virginis est immensa. Hinc Gabriel in primis salutat Virginem, dicens: Ave, gratia plena, quae es splendidum coelum. Ave, gratia plena, multis virtutibus exornata Virgo. Ave, gratia plena, quae es urna aurea continens manna coelcste. Ave, gratia plena, quae sitientes perennis fontis dulcedine satias. Ave, sanctissima Mater Immaculata, quae genuisti Christum, qui est ante te. Ave, purpura regia, quae coeli terraeque Regem induisti. Ave, liber incomprehensus, quae Verbum et Filium Patris mundo legendum exhibuisti. Te Deum.

OFFICIUM VOTIVUM

IMMACULATAE CONCEPTIONIS B. M. V.

Zagrabiensi dioecesi concessum est a Sancta Sede ritu duplici dicere. Paucis exceptis, partim supra adnotatis, persolvetur ut in Festo. — *Regula generalis*: Offic. dic. ut supra impressum; hymni in Complet. item reliqui, excepto „*Ave maris stella*“ term. *JESU, qui natus.*

In I. Noct. LL. de Script. occurrente.

IN II. et III. NOCTURNO:

Tempore hyemali, ut in 2. die infra Oct. p. 360.
„ *verno*, ut in 3. die infra Oct.; add. *Alleluja*, T. P. p. 364.

Tempore aestivo, ut in 5. die infra Oct. p. 368.
„ *autumnali*, ut in 7. d. infra Oct. p. 372.

Nona Lect. *simpl. occurr.* et comm. ejusdem in Laud. — Versus mutatio est indicta *s. l.* In Prim. ad ℟. br. ℣. *Qui natus. In Missa* Gaudens *Gl. un. Or.* vel 2. *simpl. occurr.* A Septuag. usq. ad Quinquag. dic. *Tract.* Sine *Cr.* In Secreta loco *in solemnitate* leg. *in commemoratione.* Praef. B. M. V. *Et te in Concept. Immacul. B. M. semper V.* — *Ite M. est. Ev. S. Joann.* in fine. Ant. ad Magnif. *Sancta Maria succurre.* ut ibi.

ADDITAMENTUM.

DIE XIV. JANUARII.

IN FESTO S. HILARII Episc. C. Eccl. Doct.

Decreto U. et O. die 10. Jan. 1852 in Festo S. Hilarii Ep. et Eccl. Doct. 6. Lect. addendum est.

Eum a multis Patribus et Conciliis insignem Ecclesiae Doctorem nuncupatum, atque uti talem in aliquot Dioecesibus cultum, tandem instante Synodo Burdigalensi Pius IX. P. M. e sacrorum Rituum Congregationis consulto Ecclesiae Doctorem declaravit et confirmavit, ac ipsius festo Missam et Officium de Doctoribus ab omnibus recitari jussit.

Tu autem Domine miserere nobis.

DIE XII. (ex VI. c.) FEBRUARII.*)

IN FESTO S. TITI E. C.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. praeter seq.

*) E decreto Pp. Pii IX. prima die libera post 4. Januarii celebrandum, et ideo in Brev. rom. diei 6. Februarii affixum: cum in 28. Januarii ppter Festum Ss. Nominis Jesu, aliquando ibi collocandum, et in die 3. Februarii ppter Festum Purificationis aliquando hac die celebrandum, nullum officium perpetuo translatum poni possit.

Oratio.

Deus, qui beatum Titum confessorem tuum atque pontificem apostolicis virtutibus decorasti; ejus meritis, et intercessione concede, ut juste, et pie viventes in hoc saeculo, ad coelestem patriam pervenire mereamur. Per Dominum.

Lect. I. Noct. de Script. occurente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Titum Cretensium Episcopum vix Pauli apostoli verbo christinae fidei sacramentis, mysteriisque excultum, ea sanctitatis luce ecclesiae tunc vagienti effulsisse compertum est, ut inter ejusdem doctoris gentium discipulos meruerit cooptari. Adscitus in partem oneris praedicationis, adeo evangelisandi ardore, et fidelitate Paulo extitit carus, ut ipse, cum venissetTroadem propter evangelium Christi testatus sit, non habuisse requiem spiritui suo, eo quod Titum fratrem suum ibi non invenerit. Et paulo post Macedoniam petens, rursus suam in eum charitatem ita exprimit: sed qui consolatur humiles, consolatus est nos Deus in adventu Titi.

Lectio V.

Quamobrem Corinthum ab apostolo missus, ea sapientia, et lenitate legationis hujus munere functus est, quae praesertim de fidelium pietate eleemosynas coligendas ad sublevandam ecclesiae Haebreorum inopiam spectabat, ut Corinthios non solum in Christi fide continuerit, sed etiam desiderium, fletum, aemulationem inter eos pro Paulo, qui illos primus instituit, excitaverit. Ad effundendum interim inter gentes linguis, locisque distinctas divini verbi semem pluribus terra, marique itineribus relectis, magnaque animi firmitate pro crucis trophaeo curis laboribusque exantlatis, una cum duce Paulo Cretae insulam appulit. Cum porro huic ecclesiae episcopus ab ipso apostolo delectus esset,

dubitandum non est, quin in eo munere ita versatus sit, ut juxta ipsius Pauli praeceptoris monita, se ipsum praebuerit exemplum bonorum operum in doctrina, in integritate, in gravitate.

Lectio VI.

Itaque tamqnam lucerna inter eos, qui in idololatriae, et mendaciorum tenebris, veluti in umbra mortis, sedebant, religionis jubar diffudit. Traditur eum inter Dalmatas, ut crucis vexillum explicaret, strenue consudasse. Tandem meritorum, et dierum plenus quarto supra nonagesimum anno pridie nonas Januarii pretiosa justorum morte obdormivit in Domino, et sepultus est in ecclesia, ubi ab apostolo minister fuerat constitutus. Hujus nomen a sancto Joanne Chrysostomo, et a sancto Hieronymo praecipue commendatum, martyrologio Romano eadem die inscriptum legitur; verum pro ejus die festo cum Officio et Missa in catholico orbe recolendo ab utroque clero, primam insequentem diem liberam summus Pontifex Pius Nonus assignavit.

In III. Noct. Homil. in Evang. Designavit Dominus, *de Comm. Evangel. cum* ℟℟. *de Comm. Conf. Pontif.*

Lect. IX. Homil. Fer. in Quadrages. et de ea fit com. in Laud.

In 2. Vesp. com. seq. et fer.

DIE XXIII. FEBRUARII.

IN FESTO S. PETRI DAMIANI,

Episc. Conf. et Eccl. Doct.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. praeter seq.

In utrisque Vesper. ad Magnificat. Ant. O Doctor optime, Ecclesiae sanctae lumen, beate Petre, divinae legis amator, deprecare pro nobis Filium Dei.

℣. Amavit cum Dominus et ornavit eum. ℟. Stolam gloriae induit eum.

Oratio.

Concede nos, quaesumus, omnipotens Deus, beati Petri Confessoris tui atque Pontificis monita et exempla sectari: ut, per terrestrium rerum contemptum, aeterna gaudia consequamur. Per Dominum.

In Quadrag. fit. comm. Fer.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurr.

Sed in Quadrages. Lect. Fidelis sermo.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Petrus, Ravennae honestis parentibus natus, adhuc lactens a matre, numerosae prolis pertaesa, abjicitur, sed domesticae mulieris opera semivivus exceptus ac recreatus, genitrici, ad humanitatis sensum revocatae, redditur. Utroque orbatus parente tamquam vile mancipium sub aspera fratris tutela duram servitutem exercuit. Religionis in Deum ac pietatis erga patrem egregium tunc specimen dedit; inventum siquidem forte nummum non propriae inediae sublevandae, sed Sacerdoti, qui divinum Sacrificium ad illius expiationem offerret, erogavit. A Damiano fratre, a quo, uti, fertur, cognomentum accepit, benigne receptus, ejus cura litteris eruditur, in quibus brevi tantum profecit, ut magistris admirationi esset. Cum autem liberalibus scientiis floreret et nomine, eas cum laude docuit. Interim, ut corpus rationi subderet, sub mollibus vestibus cilicium adhibuit, jejuniis, vigillis et orationibus solerter insistens. Calente juventa dum carnis stimulis acriter urgeretur, insultantium libidinum faces, rigentibus fluvii mersus aquis, noctu exstinguebat; tum venerabilia quaeque loca obire, totumque Psalterium recitare consueverat. Ope assidua pauperes levabat, quibus frequenter pastis convivio, propriis ipse manibus ministrabat.

Lectio V.

Perficiendae magis vitae causa in Avellanensi Eugubinae Dioecesis coenobio Ordini monachorum sanctae Crucis Fontis Avellanae, a beato Ludolpho sancti Romualdi discipulo fundato, nomen dedit. Non ita multo post in monasterium Pomposianum, mox in coenobium sancti Vincentii Petrae Pertusae ab Abbate suo missus, utrumque asceterium verbo sacro, praeclaris institutionibus et moribus excoluit. Ad suos revocatus post Praesidis obitum Avellanitarum Familiae praeficitur, quam novis variis in locis exstructis domiciliis, et sanctissimis institutis ita auxit, ut alter ejus Ordinis parens ac praecipuum ornamentum jure sit habitus. Salutarem Petri sollicitudinem alia quoque diversi instituti coenobia, Canonicorum conventus et populi sunt experti. Urbinati Dioecesi non uno nomine profuit; Theuzoni Episcopo in causa gravissima assedit, ipsumque in recte administrando Episcopatu consilio et opera juvit. Divinorum contemplatione, corporis macerationibus, ceterisque spectatae sanctimoniae exemplis excelluit. His motus Stephanus Nonus, Pontifex Maximus, eum, licet invitum et reluctantem, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem creavit et Ostiensem Episcopum. Quas Petrus dignitates splendidissimis virtutibus ct consentaneis Episcopali ministerio operibus gessit.

Lectio VI.

Difficillimo tempore Romanae Ecclesiae Summisque Pontificibus doctrina, legationibus aliisque susceptis laboribus mirifice adfuit. Adversus Nicolaitarum et Simoniacam haereses ad mortem usque strenue decertavit. Hujusmodi depulsis malis, Mediolanensem Ecclesiae Romanae conciliavit. Benedicto et Cadaloo falsis Pontificibus fortiter restitit. Henricum Quartum Germaniae regem ab iniquo uxoris divortio deterruit; Ra-

vennates ad debita Romano Pontifici obsequia revocatos sacris restituit; Canonicos Veliternos ad sanctiores leges composuit. In Provincia praesertim Urbinate vix ulla fuit Episcopalis Ecclesia, de qua Petrus non sit bene meritus; Eugubinam, quam aliquando creditam habuit multis levavit incommodis; alias alibi, quando oportuit, perinde curavit, ac suae essent tutelae commissae. Cardinalatu et Episcopali dignitate depositis, nihil de pristina juvandi proximos sedulitate remisit. Jejunium sextae Feriae in honorem sanctae Crucis Jesu Christi, horarias beatae Dei Genitricis preces, ejusque die Sabbato cultum propagavit. Inferendae quoque sibi verberationis morem ad patratorum scelerum expiationem provexit. Demum sanctitate, doctrina, miraculis et praeclare actis illustris dum e Ravennate Legatione rediret, Faventiae octavo Kalendas Martii migravit ad Christum. Ejus corpus ibidem apud Cistercienses in ecclesia sanctae Mariae antea conditum, indeque ad cathedralem aedem translatum, multis miraculis clarum, frequenti populorum veneratione colitur. Ipsum Faventini, non semel in praesenti discrimine propitium experti, Patronum apud Deum delegerunt. Leo vero Duodecimus Pontifex Maximus Officium Missamque in ejus honorem tamquam Confessoris Pontificis, quae aliquibus in Dioecesibus atque in Ordine Camaldulensium jam celebrabantur, ex Sacrorum Rituum Congregationis Consulto, addita Doctorls qualitate, ad universam extendit Ecclesiam.

In III. Noct. Homilia in Evang. Vos estis sal terrae. *de Comm. Doct.*

Lectio IX. (extra Quadragesimam et annum Bissextilem) de Homilia Vigiliae S. Mathiae Apostoli, ut in Communi Apostolorum; in Quadrages. autem de Homilia Feriae, et nihil fit de Vigilia nisi in Missa.

De Vigilia S. Matthiae in Anno Bissextili fit die 24. Februarii.

Si non venerit in Quadrag. tres Lectiones leguntur de Homilia in Evangelium: Hoc est praeceptum meum, *ut in Vigil. Apost.*

Oratio.

Da, quaesumus omnipotens Deus: ut Beati Matthiae Apostoli tui, quam praevenimus, veneranda solemnitas, et devetionem nobis augeat, et salutem. Per Dominum.

DIE XXVII. APRILIS.

(ex 24. h.)

S. FIDELIS A SIGMARINGA M.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. Temp. Pasch. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Fidelem seraphico spiritus ardore succensum in verae Fidei propagatione Martyrii palma et gloriosis miraculis decorare dignatus es: ejus, quaesumus, meritis et intercessione, ita nos per gratiam tuam in fide et charitate confirma; ut in servitio tuo fideles usque ad mortem inveniri mereamur. Per Dominum nostrum...

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Script. occ.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Fidelis in oppido Sueviae Sigmaringa, ex honesta Reyorum familia natus, ab ineunte aetate singularibus naturae et gratiae donis ornatus praefulsit. Egregiam quippe sortitus indolem, morumque optima imbutus disciplina, dum Friburgi Philosophiae et Juris utriusque lauream emeruit, in schola etiam Christi ad perfectionis apicem sedulo virtutum exercetio contendere coepit. Nobilium exinde virorum varias Europae provincias lustrantium comes adscitus, eos ad Christianam pietatem sectandam tam verbis quam operibus excitare non destitit. Quinimo in eodem itinere crebris austeritatibus desideria carnis mortificare, ac

ita seipsum regere studuit, ut in tanta rerum vicissitudine nullo unquam visus fuerit irae motu perturbari. Juris Praeterea et justitiae strenuus propugnator, post reditum in Germaniam celebre sibi nomen acquisivit in Advocati munere, in quo tamen cum Fori pericula esset expertus, tutiorem aeternae salutis viam ingredi deliberavit, et, superna vocatione ilustratus, paulo post Ordini Seraphico inter Fratres Minores Capucinos adscribi petiit.

Lectio V.

Piae petitionis compos redditus, mundi suique contemptor insignis in ipso statim tirocinio, magisque cum solemnis professionis vota in gaudio spiritus Domino nuncupasset, in Regulari observantia omnibus admirationi fuit ac exemplo. Orationi maxime et sacris litteris vacans, in verbi quoque ministerio singulari gratia excellens, nedum Catholicos ad meliorem frugem, verum etiam Heterodoxos ad veritatis cognitionem attraxit. Pluribus in locis coenobii Praefectus constitutus; prudentia justitia, mansuetudine, discretione et humilitatis laude munus sibi demandatum exercuit. Arctissimae paupertatis zelator egregius, quidquid vel minus necessarium videretur, e coenobio penitus eliminavit. Inter austera jejunia, vigilias et flagella salutari seipsum prosequens odio, in alios amorem, quasi mater in filios, ostendit. Cum pestifera febris Austriacas militares copias dire affligeret, ipse in extremis infirmorum indigentiis ad assidua charitatis officia toto spiritu incubuit. In componendis etlam animorum dissidiis, aliisque proximi necessitatibus sublevandis, consilio et opere adeo praeclare se gessit, ut Pater patriae meruerit appelari.

Lectio VI.

Deiparae Virginis et Rosarii cultor eximius, ilius praecipue aliorumque Sanctorum patrociniis a Deo postulavit, ut in Catholicae fidei obsequium vitam sibi et sanguinem fundere liceret. Cumque ardens hoc desiderium in quotidiana Sacri devota celebratione magis accenderetur, mira Dei providentia factum est, ut fortis Christi athleta Praeses eligeretur illarum Missionum, quas Congregatio de Propaganda Fide pro Rhaetia tunc temporis instituerat. Quod arduum munus prompto hilarique animo suscipiens, tanto fervore exsecutus est, ut, pluribus haereticis ad orthodoxam fidem conversis, spes non modica effulserit totius illius gentis Ecclesiae et Christo reconciliandae. Prophetiae dono praeditus futuras Rhaetiae calamitates suique necem ab haereticis inferendam saepius praedixit. Postquam vero insidiarum probe conscius impendenti agoni se praeparasset, die vigesima quarta Aprilis anni millesimi sexcentesimi vigesimi secundi ad ecclesiam loci, Sevisium nuncupati, se contulit; ubi ab haereticis, qui pridie conversionem simulantes, eum dolose ad praedicandum invitaverant, concione tumultuarie interrupta, per verbera ac vulnera eidem crudeliter inflicta, gloriosam mortem magno et alacri corde perpessus, primitias Martyrum memoratae Congregationis proprio sanguine consecravit, pluribus signis et miraculis exinde clarus, praesertim Curiae et Feldkirchii, ubi summa populi veneratione illius Reliquiae asservantur.

IN III. NOCTURNO.

Homilia in Evang. Ego sum vitis vera.

DIE XXVIII. APRILIS.

IN FESTO S. PAULI A CRUCE

Confessoris, duplex.

De Commun. Conf. non Pont. praeter seq. In Hym. mutatur 3. ℣.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui ad misterium Crucis praedicandum sanctum Paulum singulari charitate donasti, et per eum novam in ecclesia

familiam florescere voluisti: ipsius nobis intercessione concede, ut Passionem tuam jugiter recolentes in terris, ejusdem fructum consequi mereamur in coelis. Qui vivis.

IN I. NOCTURNO.

Lect. de Script. occur. In Feria autem II. Rogation. vel in vig. Ascensionis: Beatus vir. *de Commun. 2. l.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Paulus a Cruce Uvadae in Liguria natus, sed e Castellatio prope Alexandriam Statiellorum nobili genere oriundus, qua futurus esset sanctitate clarus innotuit miro splendore, qui noctu implevit parientis cubiculum, et insigni augustae coeli Reginae beneficio, quae puerum in flumen delapsum a certo naufragio illaesum eripuit. A primo rationis usu Jesu Christi crucifixi amore flagrans ejus contemplationi prolixius vacare coepit, et carnem innocentissimam vigiliis, flagellis jejuniis, potu in sexta feria ex aceto cum felle mixto, ac dura quavis castigatione conterere. Martyrii desiderio incensus, exercitui se adjunxit, qui Venetiis, ad bellum turcis inferendum, comparabatur; cognita vero inter orandum Dei voluntate, arma ultro reddidit, praestantiori militiae operam daturus, quae ecclesiae praesidio esse, aeternamque hominum salutem procurare totis viribus niteretur. Reversus in patriam honestissimis nuptiis, sibique delata patrui haereditate, recusatis, arctiorem inire crucis semitam, ac rudi tunica a suo episcopo indui voluit. Tum ejus jussu, ob eminentem vitae sanctimoniam, et rerum divinarum scientiam, nondum clericus dominicum agrum, maximo cum animarum fructu, divini verbi praedicatione excoluit.

Lectio V.

Roman profectus, theologicis disciplinis rite imbutus, a Summo Poutifice Benedicto decimo tertio ex

obedientia sacerdotio auctus est. Facta sibi ab eodem potestate aggregandi socios, in solitudinem recessit Argentarii montis, quo eum beata Virgo jam pridem invitaverat, veste illi simul ostensa atri coloris, Passionis Filii sui insignibus decorata, ibique fundamenta jecit novae congregationis. Quae brevi, plurimis ab eo toleratis laboribus, praeclaris aucta viris cum Dei benedictione valde succrevit; a Sede Apostolica non semel confirmata, una cum Regulis, quas orando ipse a Deo acceperat, et quarto addito voto pergratam dominicae Passionis memoriam promovendi. Sacras virgines quoque instituit, quae excessum charitatis divini Sponsi sedulo meditarentur. Haec inter, animarum inexhausta aviditate ab Evangelii praedicatione nunquam deficiens, homines pene innumeros, etiam perditissimos, aut in haeresim lapsos, in salutis tramitem adduxit. Praesertim in Christi ennarranda passione, mirifica ejus orationis vis erat, qua una cum adstantibus in fletum effusus quaelibet obdurata corda ad poenitentiam scindebat.

Lectio VI.

Tanta in ejus pectore alebatur divinae charitatis flamma, ut indusium, quod erat cordi proprius, saepe veluti igne adustum, et binae costulae elatae apparuerint. Sacrum praesertim faciens non poterat a lacrymis temperare: frequenti quoque extasi, cum mira interdum corporis elevatione, frui, vultuque superna luce radiante conspiciebatur. Quandoque dum concionaretur, coelestis vox, verba ei suggerentis, audita fuit, aut sermo ejus ad plura millia passuum intonuit. Prophetiae et linguarum dono, cordium scrutatione, potestate in daemones, in morbos, in elementa enituit. Cumque ipsis Summis Pontificibus carus ac venerandus esset, servum inutilem, peccatorem nequissimum, a daemoniis quoque conculcandum se judicabat. Tandem, asperrimi

vitae generis ad longam usque senectutem tenacissimus, anno millesimo septingentesimo septuagesimo quinto, cum preclara monita, veluti sui spiritus transmissa haereditate, alumnis tradidisset, ecclesiae sacramentis, ac coelesti visione recreatus, Romae, qua praedixerat die migravit in coelum. Eum Pius Nonus Pontifex Maximus in Beatorum, novisque deinde fulgentem signis in Sanctorum numerum retulit.

IN III. NOCTURNO.

Homilia in Evang. Designavit Dominus, *in comm. Evangelist. IX. Lect. S. Vitalis Mart.*

DOMINICA III. POST PASCHA.

PATROCINII S. JOSEPH SPONSI B. M. V.

et Patroni Eccles. Cath.

Duplex 2. cl.

IN I. VESPERIS.

Ant. Jacob autem. *cum rel. de Laud. Psalm. de Dominica, et loco ultimi Psl.* Laudate Dominum omnes gentes.

Capitul. Genes. 49.

Benedictiones patris tui confortatae sunt benedictionibus patrum ejus: donec veniret desiderium collium aeternorum: fiant in capite Joseph et in vertice Nazaraei inter fratres suos.

Hymnus.

Te, Joseph, celebrant agmina Coelitum,
Te cuncti resonent Christiadum chori,
Qui clarus meritis, junctus es inclytae
Casto foedere Virgini.

Almo cum tumidam germine conjugem
Admirans, dubio tangeris anxius,
Afflatu superi Flaminis Angelus
Conceptum Puerum docet.

Tu natum Dominum stringis, ad exteras
Aegypti profugum tu sequeris plagas;
Amissum Solymis quaeris et invenis,
Miscens gaudia fletibus.

Post mortem reliquos mors pia consecrat,
Palmamque emeritos gloria suscipit:
Tu vivens, Superis par, frueris Deo,
Mira sorte beatior.

Nobis, summa Trias, parce precantibus,
Da Joseph meritis sidera scandere,
Ut tandem liceat nos tibi perpetim
Gratum promere cancum. Amen.

℣. Constituit eum dominum domus suae, alleluja.

℟. Et principem omnis possessionis suae, alleluja.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Cum esset desponsata Mater Jesu Maria Joseph, antequam convenirent, inventa est in utero habens de Spiritu sancto, alleluja.

Oratio.

Deus, qui ineffabili providentia beatum Joseph sanctissimae Genitricis tuae Sponsum eligere dignatus es: praesta, quaesumus; ut, quem protectorem veneramur in terris, intercessorem habere mereamur in coelis. Qui vivis et regnas.

Et fit comm. Dominicae.

AD MATUTINUM.

Invit Laudemus Deum nostrum, * In veneratione beati Joseph, protectoris nostri, alleluja.

Hymnus: Te Joseph celebrent *ut supra.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. Angelus Domini apparuit in somnis Joseph, dicens: Surge et accipe puerum et matrem ejus, et fuge in Aegyptum, et esto ibi usque dum dicam tibi, alleluja.

Psalm. Beatus vir *cum rel. de Comm. Conf. non Pont.*

℣. Confitebor nomini tuo, alleluja. ℟. Quoniam adjutor et protector factus es mihi, alleluja.

De libro Genesis.

Lectio I. Cap. 39.

Igitur Joseph ductus est in Aegyptum, emitque eum Putifar eunuchus Pharaonis,

princeps exercitus, vir Aegyptius, de manu Ismaelitarum, a quibus perductus erat. Fuitque Dominus cum eo, et erat vir in cunctis prospere agens; habitavitque in domo domini sui, qui optime noverat, Dominum esse cum eo, et omnia, quae gereret, ab eo dirigi in manu illius. Invenitque Joseph gratiam coram domino suo, et ministrabat ei; a quo praepositus omnibus gubernabat creditam sibi domum, et universa quae ei tradita fuerant; benedixitque Dominus domui Aegyptii propter Joseph, et multiplicavit tam in aedibus quam in agris cunctam ejus substantiam; nec quidquam aliud noverat, nisi panem quo vescebatur. Erat autem Joseph pulchra facie, et decorus aspectu.

℣. Clamavit populus ad Regem, alimenta petens. * Quibus ille respondit: Ite ad Joseph, alleluja.

℟. Salus nostra in manu tua est: respice nos tantum, et laeti serviemus Regi. Quibus ille.

Lectio II. Genes Cap. 41.

Placuit Pharaoni consilium et cunctis ministris ejus; locutusque est ad eos: Num invenire poterimus talem virum, qui spiritu Dei plenus sit? Dixit ergo ad Joseph: Quia ostendit tibi Deus omnia, quae locutus es, numquid sapientiorem et consimilem tui invenire potero? Tu eris super domum meam, et ad tui oris imperium cunctus populus obediet: uno tantum regni solio te praecedam. Dixitque rursus Pharao ad Joseph: Ecce, constitui te super universam terram Aegypti. Tulitque annulum de manu sua, et dedit eum in manu ejus vestivitque eum stola byssina, et collo torquem auream circumposuit. Fecitque eum ascendere super currum suum secundum, clamante praecone, ut omnes coram eo genu flecterent, et praepositum esse scirent universae terrae Aegypti

℟. Fecit me Deus quasi patrem Regis, et dominum universae domus ejus; *

Exaltavit me, ut salvos faceret multos populos, alleluja.

℣. Venite ad me, et ego dabo vobis omnia bona Aegypti, ut comedatis medullam terrae. Exaltavit.

Lectio III. Genes Cap. 41.

Dixit quoque Rex ad Joseph: ego sum Pharao: absque tuo imperio non movebit quisquam manum aut pedem in omni terra Aegypti. Vertitque nomen ejus, et vocavit eum lingua Aegyptiaca Salvatorem mundi. Deditque illi uxorem Aseneth, filiam Putiphare, sacerdotis Heliopoleos. Egressus est itapue Joseph ad terram Aegypti (triginta autem annorum erat, quando stetit in conspectu regis Pharaonis) et circuivit omnes regiones Aegypti. Venitque fertilitas septem annorum, et in manipulos redactae segetes congregatae sunt in horrea Aegypti. Omnis etiam frugum abundantia in singulis urbibus condita est. Tantaque fuit abundatia tritici, ut arenae maris coaequaretur, et copia mensuram excederet.

℟. Jam laetus moriar, quia vidi faciem tuam, et superstitem te relinquo. Non sum fraudatus aspectu tuo;* Insuper ostendit mihi Dominus semen tuum, allel.

℣. Qui pascit me ab adolescentia mea, benedicat pueris istis, et invocetur super eos nomen meum. Insuper.

Gloria Patri. Insuper.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Angelus Domini apparuit in somnis Joseph dicens: Surge et accipe Puerum et Matrem ejus, et vade in terram Israel; defuncti sunt enim qui quaerebant animam Pueri, allel.

Psl. Cum invocarem. etc.

℣. Respice de coelo, et vide, et visita vineam istam, alleluja.

℟. Et perfice eam, allel.

Sermo S. Bernardini Senensis.

Serm. I. de S. Joseph.

Lectio IV. In proœmio.

Omnium singularium gra-

tiarum alicui rationabili creaturae communicatarum generalis regula est, quod, quandocumque divina gratia eligit aliquem ad aliquam gratiam singularem seu ad aliquem sublimem statum, omnia charismata donet, quae illi personae sic electae et ejus officio necessaria sunt, atque illam copiose decorant. Quod maxime verificatum est in sancto Joseph, putativo Patre Domini nostri Jesu Christi, et vero Sponso Reginae mundi et Dominae Angelorum, qui ab aeterno Patre electus est fidelis Nutritius atque custos principalium thesaurorum suorum, scilicet Filii ejus et Sponsae suae; quod officium fidelissime prosecutus est. Cui propterea Dominus ait: Serve bone et fidelis, intra in gaudium Domini tui.

℟. Dedisti mihi protectionem salutis tuae, et dextera tua suscepit me: * Protector meus, et cornu salutis meae, et susceptor meus, alleluja.

℣. Ego protector tuus sum, et merces tua magna nimis. Protector.

Lectio V.

Si compares eum ad totam Ecclesiam Christi, nonne iste est homo electus et specialis, per quem et sub quo Christus est ordinate et honeste introductus in mundum? Si ergo Virgini Matri tota Ecclesia sancta debitrix est, quia per eam Christum suscipere digna facta est: sic profecto post eam huic debet gratiam et reverentiam singularem. Ipse enim est clavis veteris Testamenti, in qua Patriarchalis et Prophetalis dignitas promissum consequitur fructum. Porro hic est solus, qui corporaliter possedit, quod eis divina dignatio repromisit. Merito igitur figuratur per illum Patriarcham Joseph, qui populis frumenta servavit. Sed et hic illum praecellit, quia non solum Aegyptiis panem corporalis vitae, sed omnibus Electis panem de coelo, qui coelestem vitam tribuit, cum multa solertia enutrivit.

℟. Statuet filios suos sub tegmine illius, et sub ramis ejus morabitur; protegetur sub tegmine illius a fervore, * Et in gloria ejus requiescet, alleluja.

℣. Sperate in eo, omnis congregatio populi, effundite coram illo corda vestra. Et in gloria ejus.

Lectio VI.

Profecto dubitandum non est, quod Christus familiaritatem, reverentiam atque sublimissimam dignitatem, quam sibi exhibuit, dum ageret in humanis, tamquam filius Patri suo, in coelis utique non negavit, quin potius complevit et consummavit. Unde non immerito in verbo proposito a Domino subinfertur: Intra in gaudium Domini tui. Unde licet gaudium aeternae beatitudinis in cor hominis intret, maluit tamen Dominus ei dicere: Intra in gaudium, ut mystice innuatur, quod gaudium illud non solum in eo sit intra, sed undique illum circumdans et absorbens, et ipsum velut abyssus infinita submergens. Memento igitur nostri, beate Joseph, et tuae orationis suffragio apud tuum putativum Filium intercede; sed et beatissimam Virginem Sponsam tuam nobis propitiam redde, quae Mater est ejus, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat per infinita saecula saeculorum. Amen.

℟. Si consistant adversum me castra, non timebit cor meum. * Si exsurgat adversum me praelium, in hoc ego sperabo, alleluja.

℣. In te cantatio mea semper, quoniam tu adjutor fortis. Si exsurgat.

Gloria Patri. Si exsurgat.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Consurgens Joseph accepit Puerum et Matrem ejus, et venit in terram Israel, et habitavit in civitate, quae vocatur Nazareth, alleluja.

Psal. Domine, quis habitabit etc.

℣. Invocavi Dominum Patrem Domini mei, alleluja.

℟. Ut non derelinquat me in die tribulationis, all.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 3.

In illo tempore: Factum est autem, cum baptizaretur omnis populus, et Jesu baptizato et orante, apertum est coelum. *Et reliqua.*

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Lib. 2. de Consens Ev. Cap. 1. et 3.

Manifestum est illud, quod ait: *Ut putabatur filius Joseph,* propter illos dixisse, qui eum ex Joseph, sicut alii homines nascuntur, natum arbitrantur. Quos autem movet, quod alios progenitores Matthaeus enumerat, descendens a David usque ad Joseph, alios autem Lucas ascendens a Joseph usque ad David, facile est, ut advertant, duos patres habere potuisse Joseph: unum à quo genitus, alterum a quo fuerit adoptatus. Antiqua est enim consuetudo adoptandi etiam in illo populo Dei, ut sibi filios facerent, quos non ipsi genuissent. Unde intelligitur Lucas patrem Joseph, non a quo genitus, sed a quo fuerat adoptatus, suscepisse in Evangelio suo, cujus progenitores sursum versus comemorat, donec exiret ad David.

℟. Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est; pariet autem filium. * Et vocabis nomen ejus Jesum, alleluja.

℣. Ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum. Et vocabis.

Lectio VIII.

Cum enim necesse sit, utroque Evangelista vera narrante, et Matthaeo scilicet et Luca, ut unus eorum ejus patris originem teneret, qui genuerat, alter ejus, qui adoptaverat Joseph; quem probabilius intelligimus adoptantis originem tenuisse, quam eum, qui noluit Joseph genitum dicere ab illo, cujus eum filium esse narrabat? Matthaeus autem dicens: Abraham genuit Isaac, Isaac genuit Jacob, atque ita in hoc verbo, quod est *genuit,* perseverans, donec

in ultimo diceret: *Jacob autem genuit Joseph,* satis expressit, ad eum patrem se perduxisse originem generantium, a quo Joseph non adoptatus, sed genitus erat. * Quamquam, si etiam Lucas genitum diceret Joseph ab Heli, nec sic nos hoc verbum perturbare deberet, ut aliud crederemus, quam ab uno Evangelista gignentem, ab altero adoptantem patrem fuisse commemoratum. Neque enim absurdo quisque dicitur non carne, sed charitate genuisse, quem filium sibi adoptaverit. At vero etiam nos, quibus dedit Deus potestatem filios ejus fieri, de natura atque substantia sua non nos genuit, sicut unicum Filium, sed utique dilectione adoptavit.

℟. Surge et accipe Puerum et Matrem ejus, et fuge in Egyptum. * Et esto ibi usque dum dicam tibi, alleluja.

℣. Ut adimpleretur quod dictum est a Domino per Prophetam dicentem: Ex Egypto vocavi Filium meum. Et esto ibi.

Gloria Patri. Et esto.

Lectio IX. dicitur de Homilia Dominicae III. post Pascha.

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Jacob autem genuit Joseph, virum Mariae, de qua natus est Jesus, qui vocatur Christus, alleluja.

Psalm. Dominus regnavit, *cum reliquis.*

Ant. Missus est * Angelus Gabriel a Deo in civitatem Galilaeae, cui nomen Nazareth, ad Virginem desponsatam viro, cui nomen erat Joseph, alleluja.

Ant. Ascendit autem * Joseph a Galilaea de civitate Nazareth, in Judaeam, in civitatem David, quae vocatur Bethlehem, alleluja.

Ant. Et venerunt * festinantes, et invenerunt Mariam et Joseph et Infantem positum in praesepio, alleluja, alleluja.

Ant. Et ipse Jesus * erat incipiens quasi anno-

rum triginta, ut putabatur filius Joseph, alleluja.

Capit.: Benedictiones patris tui, *ut supra in Vesp.*

Hymnus.

Coelitum, Joseph, decus atque nostrae
Certa spes vitae, columenque mundi,
Quas tibi laeti canimus, benignus
Suscipe laudes.

Te Sator rerum statuit pudicae
Virginis Sponsum, voluitque Verbi
Te Patrem dici, dedit et ministrum
Esse salutis.

Tu Redemptorem stabulo jacentem,
Quem chorus Vatum cecinit futurum,
Aspicis gaudens, humilisque natum
Numen adoras.

Rex Deus regnum, Dominator Orbis,
Cujus ad nutum tremit inferorum
Turba, cui pronus famulatur Aether,
Se tibi subdit.

Laus sit excelsae Triadi perennis,
Quae tibi praebens superos honores,
Det tuis nobis meritis beatae
Gaudia vitae. Amen.

℣. Dedisti mihi protectionem salutis tuae, allel.

℟. Et dextera tua suscepit me, alleluja.

AD BENEDICTUS.

Ant. Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam: quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est, alleluja.

Oratio.

Deus, qui ineffabili providentia beatum Joseph sanctissimae Genitricis tuae Sponsum eligere dignatus es: praesta, quaesumus; ut quem protectorem veneramur in terris, intercessorem habere mereamur in coelis. Qui vivis.

Fit comm. Dominicae.

AD TERTIAM.

Ant. Missus est.

Capit.: Benedictiones patris tui, *ut in 1. Vesp.*

℟. Constituit eum dominum domus suae. * Alleluja, alleluja. Constituit.

℣. Et principem omnis possessionis suae. Alleluja, alleluja.

Gloria Patri. Constituit.

℣. Confitebor nomini tuo, alleluja.

℟. Quoniam adjutor et protector factus es mihi, alleluja.

AD SEXTAM.

Ant. Ascendit autem.

Capit. Genes. 49.

Deus patris tui erit adjutor tuus, et Omnipotens benedicet tibi benedictionibus coeli desuper.

℟. Confitebor nomini tuo, * Alleluja, allel. Confitebor.

℣. Quoniam adjutor et protector factus es mihi. Alleluja, alleluja.

Gloria Patri. Confitebor.

℣. Justus germinabit sicut lilium, alleluja.

℟. Et florebit in aeternum ante Dominum, allel.

AD NONAM.

Ant. Et ipse Jesus.

Capitul. Genes 49.

Filius accrescens Joseph, filius accrescens et decorus aspectu: filiae discurrerunt super murum.

℟. Justus germinabit sicut lilium. * Alleluja, allel. Justus.

℣. Et florebit in aeternum ante Dominum. Allel., alleluja.

Gloria Patri. Justus.

℣. Plantatus in domo Domini, alleluja.

℟. In atriis domus Dei nostri, alleluja.

AD VESPERIS.

Omnia ut in I. Vesp. exceptis sequentibus:

℣. Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi, alleluja

℟. Et fructus ejus dulcis gutturi meo, alleluja.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Fili, quid fecisti

nobis sic? Ecce, Pater tuus et ego dolentes quaerebamus te, alleluja.

Oratio: ut supra.

Et fit commem. Dom.

DIE XVII. MAJI.

In Festo S. Paschalis Baylon Confessoris. Duplex. Omn. de Com. Conf. non Pont. practer seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Paschalem Confessorem tuum mirifica erga Corporis, et Sanguinis tui sacra mysteria dilectione decorasti: concede propitius; ut quam ille ex hoc divino convivio spiritus percepit pinguedinem, eandem et nos percipere mereamur. Qui vivis.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Si ven hoc fest. in fer. II. vel IV. Rog. LL. I. N. Justus *de eodem Com.. et dic. IX. L. de fer. II. aut IV. cum comm. de ea in Laud.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Paschalis Baylon, pauperibus, piisque parentibus in oppido Turis Formosae, Seguntinae dioecesis, in Aragonia natus, a teneris annis plura dedit futurae sanctitatis indicia. Sortitus animam bonam, ac rerum coelestium apprime studiosam, pueritiam, atque adolescentiam in gregis custodia transegit; quam ille vivendi rationem ideo praecipue diligebat, quod humilitati fovendae, ac innocentiae conservandae in primis utilem, atque opportunam judicaret. Erat in victu modicus, in oratione assiduus, tantaque apud coaevos et socios florebat auctoritate et gratia, ut eorum lites componens, errores corrigens, ignorantiam erudiens, ac desidiam excitans, velut omnium parens, et magister maximo studio coleretur, ac amaretur: beatus etiam tum a plerisque appellatus.

Lectio V.

Qui vero in saeculo, terra nempe deserta et inaquosa, feliciter adoleverat, flos convallium, plantatus in domo Domini, mirum ubique sparsit sanctitatis odorem. Igitur Paschalis, arrepto vitae severioris instituto, atque in ordine minorum strictioris observantiae discalceatorum cooptatus, exultavit, ut gigas ad currendam viam suam, totumque se Domino excolendum tradens, dies noctesque cogitabat, qua se ratione magis ei magisque conformaret. Ita factum est brevi, ut eum, tamquam seraphicae perfectionis exemplar, ipsi quoque provectiores imitandum sibi proponerent; ipse autem in humili servientium gradu constitutus, se velut omnium peripsema reputans ardua quaeque, et abjecta domus ministeria, veluti jure quodam peculiari sibi debita, summa cum hilaritate suscipiebat, et exercebat humilitate ac patientia pari. Carnem spiritui quandoque reluctari nitentem jugi maceratione afflictavit, atque in servitutem redegit; spiritum vero assidua sui abnegatione ferventiorem in dies ad anteriora extendebat.

Lectio VI.

Deiparam Virginem, cujus clientelae se ab ineunte aetate dicaverat, tanquam matrem quotidianis colebat obsequiis, atque filiali exorabat fiducia. Porro erga sanctissimum Eucharistiae sacramentum, difficile dictu est, quam ardenti teneretur devotionis affectu, quem defunctus etiam in cadavere retinere visus est, dum jacens in feretro ad sacrae hostiae elevationes bis oculos reseravit et clausit, magna omnium, qui aderant, admiratione. Ejusdem veritatem inter haereticos publice palamque professus, multa et gravia ob eam causam perpessus est: crebro etiam ad necem petitus, sed singulari Dei providentia impiorum manibus ereptus. Saepe inter orandum omnibus destituebatur sensibus, dulcique languebat amoris deliquio: quo tempore coelestem illam scien-

tiam hausisse creditus est, qua homo rudis et illiteratus de mysteriis fidei difficillimis respondere, atque aliquot etiam libros conscribere potuit. Denique meritis plenus eadem, qua praedixerat, hora feliciter migravit ad Dominum anno salutis millesimo quingentesimo nonagesimo secundo, sexto decimo calendas Junii, eodem, quo natus fuerat, festo Pentecostes recurrente, annum agens secundum supra quinquagesimum. Quibus, aliisque virtutibus insignem, ac miraculis tam in vita, quam post mortem clarum Paulus quintus Pontifex maximus illum Beatum appellavit: Alexander autem octavus Sanctorum catalogo adscripsit.

IN III. NOCTURNO.

Hom. in Evang. Sint lumbi *de comm.*

DIE XXXI. MAJI.

S. ANGELAE MERICIAE VIRG.

Duplex.

Omnia de Communi Virg., praeter seq.

Oratio.

Deus, qui novum, per beatam Angelam, sacrarum Virginum Collegium in Ecclesia tua florescere voluisti: da nobis ejus intercessione angelicis moribus vivere; ut terrenis omnibus abdicatis, gaudiis perfrui mereamur aeternis. Per Dominum ..

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Angela Mericia, Decentiani, Veronensis Dioecesis oppido, ad lacum Benacum in ditione Veneta, piis orta parentibus, a prima aetate virginitatis lilium, quod perpetuo servare statuerat, sedula sepsit. Ab omni muliebri ornatu abhorrens, egregiam vultus formam pulchramque caesariem studiose foedavit, ut coelesti dumtaxat animarum Sponso placeret. In ipso autem adolescentiae flore parentibus orbata, austerioris vitae desiderio, in desertum

locum aufugere tentavit; sed ab avunculo prohibita, novit praestare domi quod in solitudine non licuit. Cilicio ac flagellis frequenter usa, carnem nonnisi infirma valetudine, vinum in Nativitatis et Resurrectionis Dominicae tantum celebritate, complures vero dies nihil omnino degustavit. Orationi dedita, brevissimum humi carpebat somnum; daemonem vero, sub lucentis Angeli forma sibi illudere conantem, agnovit protinus, et conjecit in fugam. Tandem paternis bonis abdicatis, et habitum ac regulam tertii Ordinis sancti Francisci amplexa, evangelicam paupertatem virginitatis laudi conjunxit.

Lectio V.

Nullum pietatis officium erga proximos omittens, pauperibus, quidquid sibi ex mendicato victu superesset, largiebatur; libenter ministrabat aegrotis, pluraque cum magna sanctitats fama peragravit loca, ut vel solatio esset afflictis, vel reis veniam impetraret, vel infensos invicem reconciliaret animos, vel e vitiorum coeno scelestos revocaret. Angelorum pane, quem unice esuriebat, frequentissime refecta, tantae charitatis vi ferebatur in Deum, ut saepius extra sensus raperetur. Sacra Palaestinae loca summa cum religione obivit: quo in itinere et visum, quem ad Cydonias appulsa oras amiserat, eodem regressa recuperavit, et barbarorum captivitatem ac naufragium imminens divinitus evasit. Romam denique, firmam Ecclesiae petram veneratura et amplissimae Jubilaei veniae percupida, sedente Clemente Septimo, accessit; quamSummus Pontifex allocutus, ejusdem sanctimoniam suspexit et commendavit summopere; nec ab Urbe ipsam abire ante permisit, quam alio coelitus vocatam agnovit.

Lectio VI.

Brixiam itaque, ubi domum ad sanctae Afrae templum conduxit, reversa, novam ibi Virginum societatem, sicut coelesti voce a

visione mandatum sibi fuerat, sub certa disciplina sanctisque vivendi regulis constituit, quam sanctae Ursulae, invictae Virginum ducis, patrocinio ac nomine insignivit: eam vero perennem futuram, morti proxima praedixit. Tandem, prope septuagenaria, dives meritis avolavit in coelum sexto Kalendas Februarii anni millesimi quingentesimi et quadragesimi, cujus cadaver, per ipsos triginta dies inhumatum, flexibile ac vivo simillimum perseveravit. Demum in sanctae Afrae templo inter ceteras, quibus illud abundat, Sanctorum reliquias reposito, plurima ad ejus sepulchrum agi statim coepere miracula: quorum fama late diffusa, non Brixiae modo et Decentiani, sed alibi etiam vulgo coepit nuncupari Beata, ejusque imago aris imponi; imo sanctus ipse Carolus Borromaeus non multis post annis dignam, quae ab Apostolica Sede in sanctarum Virginum Album referretur, Brixiae palam asseruit. Cultum vero illi jamdiu a populis exhibitum, et tum locorum Ordinariis probatum, tum pluribus etiam Summorum Pontificum Indultis munitum, Clemens Papa Decimustertius solemni decreto ratum habuit ac confirmavit. Eam tandem, novis miraculis rite probatis insignem, Pius Papa Septimus, solemni canonizatione in Vaticana Basilica peracta, die vigesima quarta Maji, anno millesimo octingentesimo septimo, sanctarum Virginum catalogo adscripsit.

IN III. NOCTURNO.

Homilia in Evang. Simile erit regnum coelor. decem virg. *ut in eodem Communi.*

Ad Laud. fit comm. S. Petronillae V.

DIE V. JUNII.

S. BONIFACII Ep. et Mart.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. praeter sequ.

Oratio.

Deus, qui multitudinem populorum, beati Bonifacii

Martyris tui atque Pontificis zelo, ad agnitionem tui nominis vocare dignatus es: concede propitius; ut cujus solemnia colimus, etiam patrocinia sentiamus. Per Dominum.

Lect. I. Noct. de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Bonifacius, antea Winfridus appellatus, apud Anglos natus est, exeunte saeculo septimo, et ab ipsa infantia mundum aversatus, vitam monasticam in votis habuit. Cum ejus pater animum saeculi illecebris permutare frustra tentasset, monasterium ingreditur, et sub beati Wolphardi disciplina omnium virtutum ac scientiarum genere imbuitur. Annum agens trigesimum, sacerdotio insignitur, ac verbi divini praedicator assiduus, magno animarum lucro, hoc in munere versatur. Attamen regnum Christi adaugere desiderans, continuo flebat ingentem multitudinem barbarorum, qui ignorantiae tenebris immersi, daemoni famulabantur. Qui quidem animarum zelus cum in dies inexstinguibili ardore accresceret, divino Numine per lacrymas et orationes explorato, facultatem a monasterii praeposito obtinuit ad Germanicas oras proficiscendi

Lectio V.

Ex Anglia duobus cum sociis navim solvens, Dorestadium in Frisiae oppidum venit. Cum autem bellum gravissimum inter Frisonum regem Radbodum, et Carolum Martellum exarsisset, sine fructu Evangelium praedicavit; quapropter in Angliam reversus, ad suum redivit monasterium, cui invitus praeficitur. Post elapsum biennium ex consensu episcopi Vintoniensis munus abdicavit, et Romam profectus est, ut Apostolica auctoritate ad gentilium conversionem delegaretur. Cum ad Urbem pervenisset, a Gregorio secundo benigne excipitur, pro Winfrido Bonifacius a Pontifice nomi-

natur. In Germaniam directus, Thuringiae, Saxoniaeque populis Christum annuntiavit. Cum interea Radbodus Frisiae rex ac infestissimus christiani nominis hostis occubuisset, Bonifacius ad Frisones rediit, ubi sancti Willibrordi socius per triennium tanto cum fructu Evangelium praedicavit, ut destructis idolorum simulacris, innumerae vero Deo ecclesiae excitarentur.

Lectio VI.

A sancto Willibrordo ad episcopale munus expetitus, illud detrectavit, ut promptius infidelium saluti instaret. In Germaniam profectus, plura Hassorum millia a daemonis superstitione avocavit. A Gregorio Pontifice Romam evocatus, post insignem fidei professionem episcopus consecratur. Exinde ad Germanos redux, Hassiam, et Thuringiam ab idololatriae reliquiis penitus expurgavit. Tanta propter merita Bonifacius a Gregorio tertio ad dignitatem archiepiscopalem evehitur, et tertio Romam profectus, a summo Pontifice Sedis Apostolicae Legatus constituitur, qua insignitus auctoritate, quatuor episcopatus instituit, et varias synodos celebravit, inter quas concilium Leptinense memora bile est apud Belgas in Cameracensi dioecesi celebratum, quo quidem tempore ad fidem in Belgio adaugendam egregie contulit. A Zacharia Papa creatus Moguntinus Archiepiscopus, ipso Pontifice jubente, Pipinum in regem Francorum unxit. Post mortem sancti Willibrordi Ultrajectensem Ecclesiam gubernandam suscepit, primo per Eobanum, deinde per seipsum, dum ab Ecclesia Moguntina absolutus, Ultrajecti resedit. Frisonibus ad idolatriam relapsis, Evangelium praedicare rursus aggreditur, cumque officio pastorali occuparetur, a barbaris et impiis hominibus juxta Bornam fluvium cum Eobano coepiscopo, multisque aliis cruenta caede peremptus, martyrii palma condecoratur. Corpus sancti

Bonifacii Moguntiam translatum, et, ut ipse vivens petierat, in Fuldensi monasterio quod exstruxerat reconditum fuit, ubi multis miraculis inclaruit. Pius autem Nonus Pontifex Maximus ejus Officium et Missam ad universam Ecclesiam extendit.

IN III. NOCTURNO.

Lection. de Homilia in Evang. Si quis venit. *de Comm.-Tempore pasch. in Evang.* Ego sum vitis vera.

(Citatis pro III. Noct. Lectionibus de Com., porro in hac dioecesi fas est uti. — Quum in Missalibus dehinc edendis adponenda sicque adoptanda erit ppr. Missa: ne corresp. Lect. pro III. N., dum eae per Directorium fuerint praescribendae, desint, neve eas tunc extra Libellum haberi oporteat: mox hac opportunitate transummuntur illae hoc loco ex „Offic. ppr. S. Rom. Ecclesiae.“

Lectio sancti Evang. secund. Mathaeum.

Lectio VII. Cap. 5.

In illo tempore: Videns Jesus turbas, ascendit in montem; et cum sedisset, accesserunt ad eum discipuli ejus. *Et reliqua.*

De Homilia S. Augustini Episcopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in monte c. 2. et 3.

Beati mundo corde: quoniam ipsi Deum videbunt. Quam ergo stulti sunt, qui Deum istis exterioribus oculis quaerunt, cum corde videatur, sicut alibi scriptum est: Et in simplicitate cordis quaerite illum. Hoc est enim mundum cor, quod est simplex cor. Et quaemadmodum lumen hoc videri non potest, nisi oculis mundis; ita nec Deus videtur, nisi mundum sit illud, quo videri potest. Beati pacifici: quoniam ipsi filii Dei vocabuntur. In pace perfectio est, ubi nihil repugnat: et ideo filii Dei pacifici, quoniam nihil in his resistit Deo, et utique filii similitudinem patris habere debent.

Lectio VIII.

Pacifici autem in semet ipsis sunt, qui omnes animi sui motus componentes, et subjicientes rationi, id est, menti, et spiritui, carnalesque concupiscentias habentes edomitas, fiunt regnum Dei. In quo ita sunt ordinata omnia, ut id, quod est in homine praecipuum et excellens, hoc imperet, ceteris non reluctantibus, quae sunt nobis, bestiisque communia: atque idipsum, quod excellit in homine, id est, mens et ratio, subjiciatur potiori, quod est ipsa Veritas, unigenitus Filius Dei. Neque enim imperare inferioribus potest, nisi superiori se ipse subjiciat. Et haec est pax, quae datur in terra hominibus bonae voluntatis: haec vita consummati perfectique sapientis.

Lectio IX.

De hujusmodi regno pacatissimo et ordinatissimo missus est foras princeps hujus saeculi, qui perversis inordinatisque dominatur. Hac pace intrinsecus constituta atque firmata, quascumque persecutiones ille, qui foras missus est, forinsecus concitaverit, auget gloriam, quae secundum Deum est: non aliquid in illo aedificio labefactans, sed deficientibus machinis suis innotescere faciens, quanta firmitas intus extructa sit. Ideo sequitur: Beati, qui persecutionem patiuntur propter justitiam: quoniam ipsorum est regnum coelorum.

Te Deum laudamus).

DIE VII. JUNII.

(ass. ex 4. huj.)

S. FRANCISCI CARACCIOLO Conf.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. non Pontif. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui beatum Franciscum novi Ordinis Institutorem, orandi studio et poenitentiae amore decorasti: da famulis tuis in ejus imitatione ita proficere; ut semper orantes et corpus in

servitutem redigentes, ad coelestem gloriam pervenire mereantur. Per Dominum.

In I. Noct. Lect. de Script. occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Franciscus, dictus antea Ascanius, ex nobili Familia Caracciolo in oppido Sanctae Mariae de Villa in Aprutio ortus, a primis annis eximio enituit pietatis cultu. Adolescens graviter aegrotans statuit, sese prorsus Dei proximique manciparo servitio. Neapolim profectus, Sacerdotio initiatus sacroque adscriptus sodalitio, contemplationi lucrandisque animabus se totum devovit, ac extremo supplicio damnatis hortatorem se praebuit assiduum. Contigit autem, ut epistolium alteri destinatum ei per errorem redderetur, quo a piissimis viris Joanne Augustino Adorno et Fabricio Caracciolo ad novi Religiosi Instituti fundationem vocabatur: rei novitate captus et divinae voluntatis demiratus consilia, alacri animo sese illis adjunxit. Conditis autem in Camaldulensium eremo, quo secesserant, novi Ordinis legibus, inde Romam simul profecti, confirmationem a Sixto Quinto impetrarunt, qui eosdem Clericos Regulares Minores appelari voluit, addito ad tria consueta altero de non ambiendis dignitatibus voto.

Lectio V.

Solemni emissa professione, ob singularem ejus in Divum Franciscum Assisinatem cultum, Francisci nomen assumpsit. Adorno biennio post vita functo, ipse toti Religioni, quamquam invitus, praeficitur: quo in munere virtutum omnium preclara praebuit exempla. Instituti amplificandi studiosissimus, id assiduis orationibus, lacrymis et jugi corporis macerationе enixe a Deo postulabat. Quamobrem tertio in Hispaniam se contulit peregrini habitu indutus, victumque ostiatim mendicans. In itinere asperrima quaeque perpessus, Omnipotentis auxilium mirum in

modum expertus, navim, quam conscenderat, ab imminenti naufragio orationis praesidio servavit incolumem. Ut in Regnis illis voti compos fieret, plurimum laboravit; sed ejus sanctitatis fama praelucente, amplissimaque Catholicorum regum Philippi Secundi et Philippi Tertii munificentia, adversariorum conatibus singulari animi fortitudine superatis, plura sui Ordinis domicilia fundavit: quod pari eventu per Italiam praestitit.

Lectio VI.

Humilitate adeo excelluit, ut Romam veniens, in pauperum hospitio receptus, se leproso sociaverit, et ecclesiasticas dignitates a Paulo Quinto sibi oblatas constantissime recusaverit. Illibatam perpetuo servavit virginitatem, effrontesque mulieres ejus castimoniae insidiantes. Christo lucrifecit. Erga divinissimum Eucharistiae mysterium, ardenti aestuans amore, noctes pene integras in ejus adoratione insomnes ducebat; quod pium exercitium veluti sui Ordinis tesseram, in eo perpetuo servandum constituit. Deiparae Virginis cultum impense fovit: in proximum eximia exarsit charitate; prophetiae dono et cordium scrutatione ditatus fuit. Quadragesimum quartum aetatis suae annum agens, dum in Sacra Lauretana Aede in Oratione persisteret, sibi vitae finem imminere cognovit. Aprutium statim deflexit, et Agnoni apud alumnos sancti Philippi Nerii lethali febre correptus, Sacramentis Ecclesiae devotissime susceptis, pridie Nonas Junii anni millesimi sexcentesimi octavi in pervigilio festi Corporis Christi placidissime obdormivit in Domino. Sacrum ejus Corpus Neapolim delatum in Ecclesia Sanctae Mariae Majoris, ubi prima sui Ordinis jecerat fundamenta, honorifice conditum fuit. Eum postea miraculis clarum Clemens Decimus Quartus Pontifex Maximus solemni ritu inter Beatos, Pius vero Septimus Pontifex Maximus

novis fulgentem signis anno millesimo octingentesimo septimo Sanctorum albo adscripsit.

IN III. NOCTURNO.

Homilia in Evang. Sint lumbi *de Coi Conf. non Pont. 1. loco.*

DIE XXV. JUNII.

S. GUILIELMI ABBATIS.

Duplex.

Omnia de Comm. Conf. Pont. praeter seq.

Ant. Similabo.

℣. Amavit.

Oratio.

Deus, qui infirmitati nostrae ad terendam salutis viam in Sanctis tuis exemplum et praesidium collocasti: da nobis, ita beati Guilielmi Abbatis merita venerari; ut ejusdem excipiamus suffragia et vestigia prosequamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

In I. Noct. Lection. de Scriptura occur.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Guilielmus, nobilibus parentibus Vercellis in Insubria natus, quartumdecimum aetatis annum expleverat, cum, miro quodam pietatis ardore flagrans, Compostellanam peregrinationem ad celeberrimum sancti Jacobi templum aggressus est. Quod iter una amictus tunica ac duplici ferreo circulo praecinctus, nudisque pedibus prosecutus, asperima frigoris et aestus, famis et sitis summo cum vitae discrimine perpessus est incommoda. Reversus in Italiam, novam ad sanctum Domini sepulchrum peregrinationem molitur; sed, quominus propositum exsequatur, varia atque gravissima intercedunt impedimenta, divino Numine ad altiora et sanctiora regiosam juvenis indolem retrahente. Porro in Soliculo monte biennium inter assiduas preces, vigilias, chameunias et jejunia commoratus, divina subnixus ope, caeco lumen restituit, cujus

miraculi fama percrebrescente jam Guilielmus latere non poterat; quare iterum Hierosolymam cogitat, et alacris se itineri committit.

Lectio V.

Dei autem monitu, qui eidem apparuit, a proposito revocatur, utilior ac fructuosior tam apud Italos quam apud exteras nationes futurus. Tum monasterium in Virgiliani montis cacumine, quod deinde Virginis est appellatum, loco aspero et inaccesso miranda exaedificat celeritate. Socios deinde viros et religiosos adsciscit, eosque ad vivendi normam, evangelicis praeceptis et consiliis summopere accommodatam, tum certis legibus ex beati Benedicti institutis magna ex parte desumptis, tum verbo et sanctissimae vitae exemplis informat.

Lectio VI.

Aliis deinde Monasteriis erectis, clarior in dies Guilielmi facta sanctitas multos ad eum undique viros perducit, sanctitatis odore et miraculorum fama allectos. Nam muti loquelam, surdi auditum, aridi vigorem varioque et immedicabili morbo laborantes sanitatem ipsius intercessione receperunt. Aquam in vinum convertit, aliaque complura mirabilia patravit; inter quae illud non silendum, quod mulierecula ad ejus castitatem tentandam missa, in ardentibus prunis humi stratis illaesum se volutavit. De qua re certior factus Rogerius, Neapolis rex, in summam viri Dei venerationem adducitur. Demum tempore sui obitus Regi aliisque praenuntiato, innumeris virtutibus et miraculis clarus obdormivit in Domino anno salutis millesimo centesimo quadragesimo secundo.

IN III. NOCTURNO.

Homil. in Evang. Ecce nos reliquimus omnia *in Comm. Abbatum.*

DOMINICA PRIMA JULII.

FESTUM PRETIOSISSIMI SANG. D. N. J. C.

Duplex 2. classis.

Omnia uti feria VI. post Dominicam IV. in Quadragesima. Pag. 170.

DIE I. JULII.

IN DIE OCTAVA S. JOANNIS BAPT.

Duplex.

Omnia dicuntur sicut in die Festo.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

Lectiones II. Noct. ut in Breviario.

IN III. NOCTURNO.*

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio VII. Cap. 1. f.

Elisabeth impletum est tempus pariendi, et peperit filium. Et audierunt vicini et cognati ejus, quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, et congratulabantur ei. *Et rel.*

Homilia S. Ambrosii Episcopi.

Lib. 2. in Luc. c. 1. circa finem.

Joannes est, inquit, nomen ejus. Non poterat Elisabeth Domini ignorare praenuntium, quae prophetaverat Christum. Bene additur: Quia nemo in cognatione ejus vocabatur hoc nomine: ut intelligas nomen non generis esse, sed Vatis. Zacharias quoque nutu interrogatur: sed quia incredulitas ei af-

---

* Die Octava S. Joannis Baptistae quoad Lectiones tertii Nocturni servanda est antiqua ac peculiaris Rubrica Breviarii Romani. Quare si die 27. Junii fiat Officium de 4 die infra Octavam, Lectiones sumentur e 2 die Octavae ut in veteribus Breviariis *(provisum recentiss. editionibus)*, ac Lectiones diei 4 in Octavam diem transferentur; cum vero nullae fuerint recitatae, die Octava legendae erunt, quae 2 die exhibentur, quaeque incipiunt *Joannes est, inquit, nomen ejus. S. R. C. 27. Aug. 1836 in Minoricen. ad 5.*

fatum eripuerat et auditum, quod voce non poterat, manu et litteris est locutus.

℟. Praecursor Domini venit, de quo ipse testatur: * Nullus major inter natos mulierum Joanne Bapt.

℣. Hic est enim Propheta, et plus quam Propheta, de quo Salvator ait. Nullus.

Lectio VIII.

Scripsit enim, dicens: Joannes est nomen ejus. Et hic nomen non imponitur, sed astruitur: meritoque continuo resoluta est lingua ejus: quia quam vinxerat incredulitas, fides solvit. Credamus et nos igitur, ut loquamur; ut lingua nostra, quae incredulitatis vinculis est ligata, rationis voce solvatur.

℟. Gabriel Angelus apparuit Zachariae, dicens: Nascetur tibi filius, non en ejus Joannes vocabitur: * Et multi in nativitate ejus gaudebunt.

℣. Erit enim magnus coram Domino, vinum et siceram non bibet Et multi.

Gloria Patri. Et multi.

Lectio IX.

Scribamus spiritu mysteria, si volumus loqui: scribamus praenuntium Christi, non in tabulis lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus. Etenim qui Joannem loquitur, Christum prophetat. Loquamur Joannem, loquamur et Christum: ut nostrum quoque os possit aperiri, quod in sacerdote tanto, irrationabilis modo pecudis, fraena nutantis fidei coercebant.

In Laudibus fit comm. Ss. Apost., Antiph.

Gloriosi principes terrae, quomodo in vita sua dilexerunt se, ita et in morte non sunt separati.

℣. In omnem terram exivit sonus eorum.

℟. Et in fines orbis terrae verba eorum.

Oratio.

Deus, qui hodiernam diem Apostolorum tuorum Petri et Pauli martyrio consecrasti: da Ecclesiae tuae, eorum in omnibus sequi praeceptum, per quos religionis sumpsit exordium. Per Dominum.

DIE II. AUGUSTI.

S. ALPHONSI MARIAE DE LIGORIO EP. E. D. CONF.

Duplex.

Omnia de Coi Confess. Pontificis, praeter sequen. Sexta Lectio praescripte completa est.

Ant. Ad Magnificat in utrisque Vesperis. O Doctor optime, etc.

℣. Amavit eum Dominus et ornavit eum.

℟. Stolam glorlae induit eum.

Oratio.

Deus, qui per beatum Alphonsum Mariam Confessorem tuum atque Pontificem, animarum zelo succensum, Ecclesiam tuam nova prole foecundasti; quaesumus; ut, ejus salutaribus monitis edocti et exemplis roborati, ad Te pervenire feliciter valeamus Per Dominum.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones Sapientiam, *in Com. Doctorum.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Alphonsus Maria de Ligorio, Neapoli nobilibus parentibus natus, ab ineunte aetate non obscura praebuit sanctitatis indicia. Eum adhuc infantem cum parentes obtulissent sancto Francisco de Hieronymo e Societate Jesu, is bene precatus edixit eumdem ad nonagesimum usque annum perventurum, ad Episcopalem dignitatem vectum iri, maximoque Ecclesiae bono futurum. Jam tum a pueritia a ludis abhorrens, nobiles ephebos ad christianam modestiam verbo et exemplo componebat. Adolescens, dato piis sodalitatibus nomine, in publicis nosocomiis, aegrotis inservire, jugi in templis orationi vacare, ac sacra Mysteria frequenter obire in deliciis habebat. Pietatem litterarum studiis adeo conjunxit, ut, sexdecim vix annos natus, utriusque Juris lauream in patria Universitate fuerit assecutus. Patri obtemperans causarum patrocinia suscepit, in quo

munere obeundo, etsi magnam sibi laudem comparasset, fori tamen pericula expertus, ejusmodi vitae institutum ultro dimisit. Spreto igitur praeclaro conjugio sibi a patre proposito, avita primogenitura abdicata et ad Aram Virginis de Mercede ense suspenso, divinis ministeriis se mancipavit. Sacerdos factus tanto zelo irruit in vitia, ut apostolico munere fungens huc illuc pervolans ingentes perditorum hominum conversiones perageret. Pauperum praesertim et ruricolarum miseratus, Congregationem Presbyterorum instituit sanctissimi Redemptoris, qui, ipsum Redemptorem secuti, per agros, pagos et castella pauperibus evangelizarent.

Lectio V.

Ne autem a proposito umquam diverteret, perpetuo se voto obstrinxit, nullam temporis jacturam faciendi. Hinc animarum zelo succensus tum divini verbi praedicatione, tum scriptis sacra eruditione et pietate refertis, animas Christo lucrifacere et ad perfectiorem vitam adducere studuit. Mirum sane, quot odia exstinxerit, quot devios ad rectum salutis iter revocaverit. Dei Genitricis cultor eximius, de illus laudibus librum edidit, ac de iis dum ferventius concionando disserit, a Virginis imagine in eum immisso miro splendore totus facie coruscare, et in ecstasim rapi coram universo populo non semel visus est. Dominicae Passionis et sacrae Eucharistiae contemplator assiduus, ejus cultum mirifice propagavit. Dum vero ad ejus aram oraret, vel Sacrum faceret, quod numquam omisit, prae amoris vehementia, vel Seraphicis liquescebat ardoribus, vel insolitis quatiebatur motibus, vel abstrahebatur a sensibus. Miram vitae innocentiam, quam nulla umquam lethali labe foedavit, pari cum poenitentia socians, corpus suum inedia, ferreis catenulis, ciliciis cruentaque flagellatione castigabat. Inter haec

prophetiae, scrutationis cordium, bilocationis et miraculorum donis inclaruit.

Lectio VI.

Ab ecclesiasticis dignitatibus sibi oblatis constantissime abhorruit; at Clementis Decimitercii Pontificis auctoritate coactus, sanctae Agathae Gothorum Ecclesiam gubernandam suscepit. Episcopus externum dumtaxat habitum, non autem severam vivendi rationem immutavit; eadem frugalitas, summus Christianae disciplinae zelus, impensum in vitiis coercendis arcendisque erroribus, et in reliquis pastoralibus muneribus obeundis studium. Liberalis in pauperes, omnes Ecclesiae proventus iisdem distribuebat, ac, urgente annonae charitate, ipsam domesticam suppellectilem in alendis famelicis erogavit. Omnibus omnia factus Sanctimoniales ad perfectiorem vivendi formam redegit, suaeque Congregationis Monialium monasterium constituendum curavit. Episcopatu ob graves habitualesque morbos dimisso, ad alumnos suos, a quibus pauper discesserat, revertitur pauper. Demum quamvis senio laboribusque, diuturna arthritide aliisque gravissimis morbis fractus corpore, spiritu tamen alacrior, de coelestibus rebus disserendi aut scribendi finem numquam adhibuit, donec nonagenarius Kalendis Augusti an. millesimo septingentesimo octoagesimo septimo Nuceriae Paganorum inter suorum alumnorum lacrymas placidissime exspiravit. Eum inde virtutibus et miraculis clarum Pius Septimus Pontifex Maximus anno millesimo octingentesimo decimo sexto Beatorum fastis, novisque fulgentem signis Gregorius Decimus-Sextus in festo sanctissimae Trinitatis anno millesimo octingentesimo trigesimo nono solemni ritu Sanctorum catalogo accensuit. Tandem Pius IX. Pontifex Maximus ex sacrorum rituum Congregationis Consulto universalis Ecclesiae Doctorem declaravit.

*

In III. Noct. Homilia in Evang. Designavit Domin., *de Com. Evang.* ℟℟. *vero de Com. Conf. Pont. sed VIII. Responsor.* In medio.

Lect. IX. et comm. in Laud. S. Steph. Pp. M. ut in Brev.

DIE XX. AUGUSTI.

(D. fixa 1. Sept.)

IN FESTO S. BERNARDI Abb. Conf. Eccl. Doct.

Or. et Missa de *Com. Doctor.* Epist. *Justus.*

Addatur:

a) In Martyrol:

Quem Pius VIII. Pont. Max. ex Ss. Rituum Consilio universalis Ecclesiae Doctorem declaravit, etc. *ut infra.*

b) In fine Lect. sextae:

Pius vero VIII. P. M. ex Ss. Rituum Congregationis consilio sanctum Bernardum universalis Ecclesiae Doctorem declaravit, et confirmavit; nec non Missam, et Officium de Doctoribus ab omnibus recitari jussit, atque Indulgentias plenarias quotannis in perpetuum Ordinis Cisterciensium Ecclesias visitantibus die hujus Sancti festo concessit.

℟. Iste homo etc.

DOMINICA III. SEPTEMBRIS.

FESTUM SEPTEM DOLORUM B. M. V.

Duplex majus.

Impedita hac Dominica (e. g. ab Octava Nativ. B. M. V. aut Festo SS. Nominis ejusd. aut Festo S Matthaei Ap.) tunc hoc Festum 7 Dolor. transfertur ad tenores kalendarii perp.

IN I. VESPERIS.

Antiph. de Laudibus.

Psalmus. Dixit Dominus *cum rel. de Com. B. M. V. pag. 2.*

Capitulum Thren. 2. d.

Cui comparabo te? vel cui assimilabo te, filia Jerusalem? cui exaequabo te, et consolabor te, virgo filia Sion? magna est velut mare contritio tua.

Hymnus.

O quot undis lacrymarum,
Quo dolore volvitur,
Luctuosa de cruento
Dum revulsum stipite,
Cernit ulnis incubantem
Virgo Mater Filium?

Os suave, mite pectus,
Et latus dulcissimum,
Dexteramque vulneratam,
Et sinistram sauciam,
Et rubras cruóre plantas
Aegra tingit lacrymis.

Centiesque milliesque
Stringit arctis nexibus
Pectus illud et lacertos,
Illa figit vulnera,
Sicque tota colliquescit
In doloris osculis.

Eja, Mater, obsecramus
Per tuas has lacrymas,
Filiique triste funus,
Vulnerumque purpuram:
Hunc tui cordis dolorem
Conde nostris cordibus.

Esto Patri, Filioque,
Et coaevo Flamini,
Esto summae Trinitati
Sempiterna gloria;
Et perennis laus honorque
Hoc et omni saeculo. Amen.

℣. Regina Martyrum, ora pro nobis.

℟. Quae juxta crucem Jesu constitisti.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Nolite me considerare, quod fusca sim, quia decoloravit me sol: filii matris meae pugnaverunt contra me.

Oratio.

Deus, in cujus Passione, secundum Simeonis prophetiam, dulcissimam animam gloriosae Virginis et Matris Mariae doloris gladius pertransivit: concede propitius; ut, qui Dolores ejus venerando recolimus, Passionis tuae effectum felicem consequamur. Qui vivis.

Dein. com. Dnicae occur.

Ad Compl. et Horas in fine Hymnorum dicitur:
Jesu, tibi sit gloria,
Qui passus es pro servulis.

AD MATUTINUM.

Invitatorium. Stemus juxta Crucem cum Maria matre Jesu, * Cujus animam doloris gladius pertransivit.

Hymnus.

Jam toto subitus vesper eat polo,
Et sol attonitum praecipitet diem,
Dum saevae recolo ludibrium necis,
Divinamque catastrophen.

Spectatrix aderas suplicio, Parens,
Malis uda, gerens cor adamantinum,
Natus funerea pendulus in Cruce
Altos dum gemitus dabat.

Pendens ante oculos Natus, atrocibus
Sectus verberibus; Natus hiantibus
Fossus vulneribus, quot penetrantibus
Te confixit aculeis!

Eheu! sputa, alapae, verbera, vulnera,
Clavi, fel, aloe, spongia, lancea,
Sitis, spina, cruor, quam varia pium
Cor pressere tyrannide!

Cunctis interea stat generosior
Virgo Martirybus, prodigio novo
In tantis moriens non moreris, Parens,
Diris fixa doloribus.

Sit summae Triadi gloria, laus, honor,
A qua suppliciter, sollicita praece,
Posco Virginei roboris aemulas
Vires rebus in asperis.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Multiplicati sunt qui tribulant me, multi insurgunt adversum me.

Psalmus 3.

Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? * multi insurgunt adversum me.

Multi dicunt animae meae: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Domine, susceptor meus es, * gloria mea, et exaltans caput meum.

Voce mea ad Dominum clamavi: * et exaudivit me de monte sancto suo.

Ego dormivi, et soporatus sum; * et exsurrexi, quia Dominus suscepit me.

Non timebo millia populi circumdantis me: * exsurge, Domine, salvum me fac, Deus meus.

Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatorum contrivisti.

Domini est salus: * et super populum tuum benedictio tua.

Ant. Multiplicati sunt qui tribulant me, multi insurgunt adversum me.

Ant. Paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.

Psalmus 10.

In Domino confido: quomodo dicitis animae meae: * Transmigra in montem sicut passer?

Quoniam, ecce, peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pharetra, * ut sagittent in obscuro rectos corde.

Quoniam, quae perfecisti, destruxerunt: * justus autem quid fecit?

Dominus in templo sancto suo: * Dominus in coelo sedes ejus.

Oculi ejus in pauperem respiciunt: * palpebrae ejus interrogant filios hominum.

Dominus interrogat justum et impium: * qui autem diligit iniquitatem, odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos: * ignis, et sulphur, et spiritus procellarum, pars calicis eorum.

Quoniam justus Dominus et justitias dilexit: * aequitatem vidit vultus ejus.

Ant. Paraverunt sagittas suas in pharetra, ut sagittent in obscuro rectos corde.

Ant. Defecit in dolore vita mea, et anni mei in gemitibus.

Psalmus 30.

In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum; * in justitia tua libera me.

Inclina ad me aurem tuam: * accelera, ut eruas me.

Esto mihi in Deum protectorem et in domum refugii,* ut salvum me facias.

Quoniam fortitudo mea et refugium meum es tu; * et propter nomen tuum deduces me et enutries me.

Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi, * quoniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spiritum meum; * redemisti me, Domine Deus veritatis.

Odisti observantes vanitates * supervacue.

Ego autem in Domino speravi; * exultabo et laetabor in misericordia tua.

Quoniam respexisti humilitatem meam, * salvasti de necessitatibns animam meam.

Nec conclusisti me in manibus inimici: * statuisti in loco spatioso pedes meos.

Miserere mei, Domine, quoniam tribulor: * conturbatus est in ira oculus meus, anima mea et venter meus.

Quoniam defecit in dolore vita mea, * et anni mei in gemitibus.

Infirmata est in paupertate virtus mea, * et ossa mea conturbata sunt.

Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium, et vicinis meis valde, * et timor notis meis.

Qui videbant me, foras fugerunt a me. * Oblivioni datus sum, tamquam mortuus a corde.

Factus sum tamquam vas perditum,. * quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu.

In eo, dum convenirent simul adversum me, * accipere animam meam consiliati sunt.

Ego autem in te speravi, Domine; * dixi: Deus meus es tu; in manibus tuis sortes meae.

Eripe me de manu inimicorum meorum, * et a persequentibus me.

Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua.* Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

Erubescant impii, et deducantur in infernum: muta fiant labia dolósa.

Quae loquuntur adversus justum iniquitatem, * in superbia et in abusione.

Quam magna multitudo dulcedinis tuae, Domine, * quam abscondisti timentibus te!

Perfecisti eis, qui sperant in te, * in conspectu filiorum hominum.

Abscóndes eos in abscondito faciei tuae * a conturbatione hominum.

Proteges eos in tabernaculo tuo * a contradictione linguarum.

Benedictus Dns.,*quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meae: * Projectus sum a facie oculorum tuorum.

Ideo exaudisti vocem orationis meae, * dum clamarem ad te.

Diligite Dominum, omnes Sancti ejus, * quoniam veritatem requiret Dominus, et retribuet abundanter facientibus superbiam.

Viriliter agite, et confortetur cor vestrum, * omnes qui speratis in Domino.

Ant. Defecit in dolore vita mea, et anni mei in gemitibus

℣. Regina Martyrum, ora pro nobis.

℟. Quae juxta Crucem Jesu constitisti.

De Jeremia propheta.

Lectio I. Thren. 1.

Plorans ploravit in nocte, et lacrymae ejus in maxillis ejus; non est qui consoletur eam ex omnibus charis ejus: omnes amici ejus spreverunt eam, et facti sunt ei inimici. Vide, Domine, quoniam tribulor, conturbatus est venter meus; subversum est cor meum in memetipsa, quoniam amaritudine plena sum. Foris interficit gladius, et domi mors similis est. Audierunt quia ingemisco ego, et non est qui consoletur me.

℟. Simeon, vir justus et timoratus, dixit ad Mariam:* Tuam ipsius animam pertransibit gladius.

℣. Ne vocetis me pulchram, sed amaram, quia amaritudine valde replevit me Omnipotens. Tuam ipsius.

Lectio II. Thren. 2.

Cui comparabo te? vel cui assimilabo te, filia Jerusalem? cui exaequabo te, et consolabor te, virgo filia Sion? magna est enim velut mare contritio tua: quis medebitur tui? Plauserunt super te manibus omnes transeuntes per viam, sibilaverunt et moverunt caput suum super filiam Jerusalem: Haeccine est urbs, dicentes, perfecti decoris, gaudium universae terrae? Aperuerunt super te os suum omnes inimici tui; sibilaverunt et fremuerunt dentibus, et dixerunt: Devorabimus.

℟. Surge et accipe Puerum et Martem ejus, et fuge in Aegyptum: * Et esto ibi usque dum dicam tibi.

℣. Vocavi Filium meum ex Aegypto, ut veniat salus in Israel. Et esto.

Lectio III.

Fecit Dominus quae cogitavit, complevit sermonem suum, quem praeceperat a diebus antiquis: destruxit et non pepercit et laetificavit super te inimicum, et exaltavit cornu hostium tuorum. Clamavit cor eorum ad Dominum super muros filiae Sion: Deduc quasi torrentem lacrymas per diem et noctem; non des requiem tibi, neque taceat pupila oculi tui.

℟. Fili, quid fecisti nobis sic? * Ego et Pater tuus * Dolentes querebamus te.

℣. Quid est quod me quaerebatis? In his, quae Patris mei sunt, oportet me esse. Ego.

Gloria Patri. Dolentes.

IN II. NOCTURNO.

Ant. Factum es cor meum tamquam cera liquescens in medio ventris mei.

Psl. Deus, Deus meus, respice. Pag. 74.

Ant. Deus, vitam meam annuntiavi tibi; posuisti lacrymas meas in conspectu tuo.

Psalmus 55.

Miserere mei, Deus, quoniam conculcavit me homo; * tota die impugnans tribulavit me.

Conculaverunt me inimici mei tota die; * quoniam multi bellantes adversum me.

Ab altitudine diei timebo; * ego vero in te sperabo.

In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi; * non timebo quid faciat mihi caro.

Tota die verba mea exsecrabantur; * adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

Inhabitabunt et abscondent; * ipsi calcaneum meum observabunt.

Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos; * in ira populos confringes.

Deus, vitam meam annuntiavi tibi; * posuisti lacrymas meas in conspectu tuo.

Sicut et in promissione tua; * tunc convertentur inimici mei retrorsum:

In quacunque die invocavero te; * ecce cognovi, quoniam Deus meus es.

In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem; * in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quae reddam, laudationes tibi.

Quoniam eripuisti animam meam de morte, et pedes meos de lapsu, * ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Ant. Deus, vitam meam annuntiavi tibi; posuisti lacrymas meas in conspetu tuo.

Ant. Fuerunt mihi lacrymae meae panes die ac nocte.

Psalmus 41.

Quemadm. desiderat cervus ad fontes aquarum, * ita desiderat anima mea ad te, Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum; * quando veniam, et apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lacrymae meae panes die ac nocte, * dum dicitur mihi quotidie: Ubi est Deus tuus?

Haec recordatus sum, et effudi in me animam meam: * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.

In voce exultationis et confessionis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, anima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi; * salutare vultus mei, et Deus meus.

Ad meipsum anima mea conturbata est: * propterea memor ero tui de terra Jordanis et Hermoniim a monte modico.

Abyssus abyssum invocat* in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua et fluctus tui * super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam, * et nocte canticum ejus;

Apud me oratio Deo vitae meae. * Dicam Deo: Susceptor meus es:

Quare oblitus es mei? * et quare constritatus incedo, dum affligit me inimicus?

Dum confringuntur ossa mea, * exprobraverunt mihi, qui tribulant me, inimici mei;

Dum dicunt mihi per singulos dies: Ubi est Deus tuus? * Quare tristis es, anima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi; * salutare vultus mei, et Deus meus.

Ant. Fuerunt mihi lacrymae meae panes die ad nocte.

℣. Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi.

℟. Inter ubera mea commorabitur.

Sermo S. Bernardi Abbatis.

Ex Serm. 12. de praerogativis B. M. V.

Lectio IV.

Martyrium Virginis tam in Simeonis prophetia, quam in ipsa Dominicae Passionis historia commendatur. Positus est hic (ait sanctus senex de puero Jesu) in signum, cui contradicetur; et tuam ipsius animam (ad Mariam autem dicebat) pertransibit gladius. Vere tuam, o beata Mater, animam pertransivit; alioquin non, nisi eam pertransiens, carnem Filii tui penetraret. Et quidem posteaquam emisit spiritum tuus ille Jesus, ipsius plane non attigit animam crudelis lancea, quae ipsius aperuit latus, sed tuam utique animam pertransivit. Ipsius nimirum anima jam ibi non erat, sed tua plane inde nequibat avelli.

℟. Jesum bajulantem sibi Crucem * Sequebatur turba mulierum, quae plangebant et lamentabantur eum.

℣. Filiae Jerusalem, super vos ipsas flete, et super filios vestros. Sequebatur.

Lectio V.

Tuam ergo pertransivit animam vis doloris, ut plusquam Martyrem non immerito pradicemus, in qua nimirum corporeae sensum passionis excesserit compassionis affectus. An non tibi plus quam gladius fuit sermo ille, revera pertransiens animam, et pertingens usque ad divisionem animae et spiritus: Mulier, ecce filius tuus? O commutationem! Joannes tibi pro Jesu traditur, servus pro Domino, discipulus pro Magistro, filius Zebedaei pro Filio Dei, homo purus pro Deo vero. Quomodo non tuam affectuosissimam animam pertransiret haec auditio, quando et nostra, licet saxea, licet ferrea pectora, sola recordatio scindit?

℟. Postquam venerunt in locum, qui dicitur Calvariae, ibi crucifixerunt eum: * Stabat autem juxta Crucem Jesu Mater ejus.

℣. Tunc beatam illius animam doloris gladius pertransivit. Stabat.

Lectio VI.

Non miremini, fratres, quod Maria martyr in anima fuisse dicatur. Miretur qui non meminerit, se audivisse Paulum inter maxima Gentium crimina memorantem, quod sine affectione fuissent. Longe id fuit a Mariae visceribus, longe id sit etiam a servulis ejus. Sed forte quis dicat: Numquid non eum praescierat moriturum? Et indubitanter. Numquid non sperabat continuo resurrecturum? Et fidenter. Super haec doluit crucifixum? Et

vehementer. Alioquin quisnam tu, frater, aut unde tibi haec sapientia, ut mireris plus Mariam compatientem, quam Mariae Filium patientem? Ille etiam mori corpore potuit, ista commori non potuit? Fecit illud charitas, qua majorem nemo habuit: fecit et hoc charitas, cui post illam similis altera non fuit.

℟. Joseph ab Arimathaea * Petiit Corpus Jesu, quod de Cruce depositum * Suo complexu Mater excepit.

℣. Dolens Sunamitis sinu et genibus suis sustinuit mortuum Filium. Petiit.

Gloria Patri. Suo.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Psalmus 63.

Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor; * a timore inimici eripe animam meam.

Protexisti me a conventu malignantium, * a multitudine operantium iniquitatem.

Quia exacuerunt ut gladium linguas suas, * intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Subito sagittabunt eum, et non timebunt; * firmaverunt sibi sermonem nequam.

Narraverunt, ut absconderent laqueos; * dixerunt: Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates; * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum, * et exaltabitur Deus.

Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum, * et infirmatae sunt contra eos linguae eorum.

Conturbati sunt omnes, qui videbant eos, * et timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei, * et facta ejus intellexerunt.

Laetabitur justus in Domino, et sperabit in eo, * et laudabuntur omnes recti corde.

Ant. Intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Ant. Anima mea turbata est valde, sed tu, Domine, usquequo?

Psalmus 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me, * neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum; * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde; * sed tu, Domine usquequo?

Convertere, Domine, et eripe animam meam; * salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte, qui memor sit tui; * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo; lavabo per singulas noctes lectum meum; * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus meus; * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me omnes, qui operamini iniquitatem, * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam; * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei; * convertantur et erubescant valde velociter.

Ant. Anima mea turbata est valde, sed tu, Domine, usquequo.

Ant. Deus adjutor in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis.

Psal. 45: Deus noster, *pag. 12.*

℣. Per te salutem hauriamus, Virgo Maria.

℟. Ex vulneribus Christi.

Lectio sancti Evang. secundum Joannem.

Lectio VII. Capit. 19.

In illo tempore: Stabant juxta Crucem Jesu Mater ejus, et soror Matris ejus, Maria Cleophae, et Maria Magdalene. *Et reliqua.*

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

De institut. Virg. c. 7.

Stabat juxta Crucem Mater,

et fugientibus viris stabat intrepida. Videte, utrum pudorem mutare potuerit Mater Jesu, quae animum non mutavit. Spectabat piis oculis Filii vulnera, per quae sciebat omnibus futuram Redemptionem. Spectabat non degeneri Mater spectaculo, quae non metuerat peremptorem. Pendebat in Cruce Filius, Mater se persecutoribus offerebat.

℟. Quis tibi sensus fuit, o Mater Dolorum. * Dum Joseph sindone Filium tuum involvit, et posuit eum in monumento?

℣. Considerate et videte, si est dolor sicut dolor meus. Dum Joseph.

Lectio VIII.

Ex ejusdem Epist. 25. ad Ecclesiam Vercellensem, prope finem.

Maria Mater Domini ante Crucem Filii stabat. Nullus me hoc docuit, nisi sanctus Joannes Evangelista. Mundum alii concussum in Passione Domini conscripserunt, coelum tenebris obductum, refugisse solem, in Paradisum Latronem, sed post piam confessionem, receptum. Joannes docuit quod alii non docuerunt, quemadmodum in cruce positus Matrem appellaverit. Pluris putatur, quod, victor suppliciorum, pietatis officia Matri exhibebat, quam quod regnum coeleste donabat. Nam si religiosum est, quod Latroni donatur venia, multo uberioris pietatis est, quod a Filio Mater tanto affectu honoratur.

℟. In toto corde tuo gemitus Matris tuae ne obliviscaris, * Ut perficiatur propitiatio et benedictio.

℣. Ave, Princeps generosa, Martyrumque prima rosa, Virginumque lilium. Ut...

Gloria Patri. Ut.

Lect. IX. de Homilia Dominicae occurrentis.

(Si contingat hoc fest. transferri in diem non habentem nonam lectionem propriam, tunc sequens dicetur.

Lectio IX.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Tract. II. in Joannem.

Haec nimirum est illa hora, de qua Jesus aquam conversurus in vinum, dixerat Matri: Quid mihi, et tibi est Mulier? nondum venit hora mea. Hanc itaque horam praedixerat, quae tunc nondum venerat, in qua deberet agnoscere moriturus, de qua fuerat mortaliter natus. Tunc ergo Divina facturus, non divinitatis sed infirmitatis Matrem, velut incognitam, repellebat. Nunc autem humana jam patiens, ex qua fuerat factus homo, affectu commendabat humano. Moralis igitur insinuatur locus. Facit, quod faciendum admonet, et exemplo suo suos ministros instruxit Praeceptor bonus, ut a filiis piis impendatur cura parentibus: tamquam lignum illud, ubi fixa erant membra morientis, etiam cathedra fuerit Magistri docentis.)

AD LAUDES ET PER HORAS.

Ant. Quo abiit * dilectus tuus, o pulcherrima mulierum? Quo declinavit dilectus tuus, et quaeremus eum tecum?

Psalm. Dominus regnavit *cum reliquis.*

Ant. Recedite a me, * amare flebo; nolite incumbere, ut consolemini me.

Ant. Non est ei species, * neque decor, et vidimus eum, et non erat aspectus.

Ant. A planta pedis * usque ad verticem capitis non est in eo sanitas.

Ant. Fulcite me floribus, * stipate me malis, quia amore langueo.

Capitulum Thren. 2. d.

Cui comparabo te? vel cui assimilabo te, filia Jerusalem? cui exaequabo te, et consolabor te, virgo filia Sion? magna est velut mare contritio tua.

Hymnus.

Summae Deus clementiae,
Septem Dolores Virginis,
Plagasque Jesu Filii
Fac rite nos revolvere.

Nobis salutem conferant
Deiparae tot lacrymae.
Quibus lavare sufficis
Totius orbis crimina.

Sit quinque Jesu Vulnerum
Amara contemplatio,
Sint et Dolores Virginis
Aeterna cunctis gaudia.

Jesu, tibi sit gloria,
Qui passus es pro servulis,
Cum Patre et almo Spiritu,
In sempiterna saecula.
Amen.

℣. Maria Virgo, per virtutem tot dolorum.

℟. Fac nos gaudere in regno coelorum.

AD BENEDICTUS.

Ant. Venite, ascendamus ad montem Domini, et videte, si est dolor sicut dolor meus.

Oratio.

Deus, in cujus Passione, secundum Simeonis prophetiam, dulcissimam animam gloriosae Virginis et Matris Mariae doloris gladius pertransivit: concede propitius; ut, qui Dolores ejus venerando recolimus, Passionis tuae effectum felicem consequamur. Qui vivis.

Et fit comm. Dominicae.

Ad Prim. in ℟. br. dicitur:

℣. *Qui passus es propter nostram salutem.*

AD TERTIAM.

Ant. Recedite a me.

Capit. Cui comparabo te.

℟. O vos omnes, * Qui transitis per viam. O vos.

℣. Attendite et videte, si est dolor sicut dolor meus. Qui transitis per viam.

Gloria Patri. O vos.

℣. Defecerunt prae lacrymis oculi mei. ℟. Conturbata sunt omnia viscera mea.

AD SEXTAM.

Ant. Non est ei species.

Capit. Thren. 1.

Plorans ploravit in nocte, et lacrymae ejus in maxillis ejus; non est qui conseletur eam ex omnibus charis ejus.

℟. Defecerunt * Prae lacrymis oculi mei. Defecerunt.

℣. Conturbata sunt omnia viscera mea. Prae.

Gloria Patri. Defecerunt.

℣. Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi.

℟. Inter ubera mea commorabitur.

AD NONAM.

Ant. Fulcite me floribus.

Capit. Thren. 2.

Deduc quasi torrentem lacrymas per diem et noctem; non des requiem tibi, neque taceat pupilla oculi tui.

℟. Fasciculus myrrhae * Dilectus meus mihi. Fasciculus myrrhae.

℣. Inter ubera mea commorabitur. Dilectus.

Gloria Patri. Fasciculus.

℣. Anima mea liquefacta est.

℟. Ut dilectus locutus est.

In II. Vesperis omnia ut in I. Vesp. praet. seq.

AD MAGNIFICAT.

Ant. Oppressit me dolor, et facies mea intumuit a fletu, et palpebrae meae caligaverunt.

Oratio.

Deus, in cujus Passione, secundum Simeonis prophetiam, dulcissimam animam gloriosae Virginis et Matris Mariae doloris gladius pertransivit: concede propitius: ut, qui Dolores ejus venerando recolimus, Passionis tuae effectum felicem consequamur. Qui vivis et regnas.

Fit comm. Dominicae.

DIE XVIII. SEPTEMBRIS.

S. JOSEPHI A CUPERTINO CONFESSORIS.

Duplex.

Omnia de Coi Confessoris non Pontificis, praeter seq.

Oratio.

Deus, qui ad unigenitum Filium tuum exaltatum a terra omnia trahere disposuisti: perfice propitius; ut, meritis et exemplo Seraphici Confessoris tui Josephi supra terrenas omnes cupiditates elevati, ad eum pervenire mereamur; Qui tecum vivit.

IN I. NOCTURNO.

Lectio I.

De Epistola secunda beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

*

Capitulo 4. b.

Deus, qui dixit de tenebris lucem splendescere, ipse iluxit in cordibus nostris ad illuminationem scientiae claritatis Dei, in facie Christi Jesu. Habemus autem thesaurum istum in vasis fictilibus, ut sublimitas sit virtutis Dei, et non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur, sed non angustiamur; aporiamur, sed non destituimur; persecutionem patimur, sed non derelinquimur; dejicimur, sed non perimus: semper mortificationem Jesu in corpore nostro circumferentes, ut et vita Jesu manifestetur in corporibus nostris. Semper enim nos, qui vivimus, in mortem tradimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifestetur in carne nostra mortali.

Lectio II. Cap. 5, 1.

Scimus enim, quoniam si terrestris domus nostra hujus habitationis dissolvatur, quod aedificationem ex Deo habemus, domum non manufactam, aeternam in coelis. Nam et in hoc ingemiscimus, habitationem nostram, quae de coelo est, superindui cupientes: si tamen vestiti, non nudi inveniamur. Nam, et qui sumus in hoc tabernaculo, ingemiscimus gravati, eo quod nolumus exspoliari, sed supervestiri, ut absorbeatur, quod mortale est, a vita. Qui autem efficit nos in hoc ipsum, Deus, qui dedit nobis pignus spiritus. Audentes igitur semper, scientes, quoniam, dum sumus in corpore, peregrinamur a Domino (per fidem enim ambulamus, et non per speciem): audemus autem, et bonam voluntatem habemus magis peregrinari a corpore, et praesentes esse ad Dominum.

Lectio III. Cap. 12, 1.

Si gloriari oportet (non expedit quidem), veniam autem ad visiones et revelationes Domini. Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim (sive in corpore, sive extra oorpus, nescio, Deus scit) raptum hujusmodi

usque ad tertium coelum. Et scio hujusmodi hominem (sive in corpore, sive extra corpus, nescio, Deus scit), quoniam raptus est in Paradisum, et audivit arcana verba, que non licet homini loqui. Pro hujusmodi gloriabor; pro me autem nihil gloriabor, nisi in infirmitatibus meis. Nam, et si voluero gloriari, non ero insipiens, veritatem enim dicam: parco autem, ne quis me existimet supra id, quod videt in me, aut aliquid audit ex me. Et ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus carnis meae, angelus satanae, qui me colaphizet. Propter quod ter Dominum rogavi, ut discederet a me; et dixit mihi; Sufficit tibi gratia mea; nam virtus in infirmitate perficitur. Libenter igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus Christi.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Josephus a Cupertino, oppido in Salentinis, Dioecesis Neritonensis, anno reparatae salutis millesimo sexcentesimo tertio, piis ibidem parentibus ortus, Deique amore praeventus, pueritiam atque adolescentiam summa cum simplicitate morumque innocentia transegit. A diuturno molestoque morbo patientissime toleráto, Deiparae Virginis ope, liberatus se totum pietatis operibus ac excolendis virtutibus dedit; utque Deo ad majora vocanti se intimius conjungeret, Ordini Seraphico nomen dare constituit. Post varios eventus voti tandem compos factus, apud Minores Conventuales in Coenobio Cryptulae, inter Laicos primum ob litterarum imperitiam, deinde inter Clericos divina dispositione connumeratus est. Sacerdotio post solemnia vota initiatus, perfectius sibi vitae institutum proposuit. Quamobrem mundanis quibuscumque affectibus, terrenisque rebus pene ad vitam necessariis illico a se abdicatis, ciliciis, flagellis, catenis,

omni demum asperitatum ac poenarum genere corpus afflixit, spiritum vero sanctae orationis altissimaeque contemplationis assiduitate dulciter enutrivit. Hinc factum est, ut charitas Dei, quae jam erat in ejus corde a prima aetate diffusa, miro planeque singulari modo in dies coruscaverit.

Lectio V.

Eluxit praecipue ardentissima ejus charitas in ecstasibus ad Deum suavissimis stupendisque raptibus, quibus frequenter afficiebatur. Mirum autem, quod, alienato a sensibus animo, statim ab ecstasi eum revocabat sola obedientia. Hanc quippe virtutem eximio studio prosequebatur, dicere solitus, se ab ea veluti caecum circumduci, et mori potius velle, quam non obedire. Paupertatem vero Seraphici Patriarchae ita aemulatus est, ut morti proximus Praelato suo asserere vere potuerit, se nihil habere, quod more Religiosorum resignaret. Itaque mundo sibique mortuus vitam Jesu manifestabat in carne sua, quae, dum in aliquibus ex turpitudine obscoenum flagitium sentiebat, prodigiosum de se efflabat odorem, indicium nitidissimae illius puritatis, quam, immundo spiritu vehementissimis tentationibus frustra obnubilare diu conante, servavit illaesam, tum arcta sensum custodia, tum jugi corporis maceratione, tum denique speciali protectione purissimae Virginis Mariae, quam Matrem suam appellare consuevit, ac veluit Matrem dulcissimam intimo cordis affectu venerabatur, eamque ab aliis venerari exoptabat, ut cum ejusdem patrocinio, sicut ipse ajebat, omnia bona consequerentur.

Lectio VI.

Haec beati Josephi sollicitudo a sua erga proximos charitate prodibat: tanto enim animarum zelo exardebat, ut omnium salutem modis omnibus instantissime procuraret. Extendens pariter charitatem suam in proximum sive pauperem, sive infirmum,

sive quacumque alia tribulatione vexatum, quantum in ipso erat, illum recreabat. Nec alieni erant ab ejus charitate, qui objurgationibus, probris, omnisque generis injuriis ipsum appeterent: nam eadem patientia, mansuetudine, vultusque hilaritate talia excipiebat, qua tot inter ac tantas vicissitudines resplenduit, dum vel Moderatorum Ordinis, vel sacrae Inquisitionis jussu hac illac errare versarique coactus est. Quamquam vero populi non solum, sed viri principes eximiam ejus sanctitatem et superna charismata admirarentur, ea nihilominus erat humilitate, ut, magnum se peccatorem reputans, Deum enixe deprecaretur, ut sua ab eo illustria dona removeret; homines vero exoraret, ut in eum locum mortuum ejus corpus injicerent, ubi memoria sui esset prorsus obliterata. At Deus, qui ponit humiles in sublime, quique servum suum, dum viveret, coelesti sapientia, prophetia, cordium perscrutatione, curationum gratia, ceterisque donis cumulatissime exornaverat, ejus quoque mortem iis, quibus ipse antea praedixerat, loco ac tempore, anno aetatis suae sexagesimo primo, Auximi in Piceno pretiosam reddidit, sepulchrumque gloriosum. Illum denique etiam post obitum miraculis coruscantem Benedictus Quartusdecimus Beatorum, Clemens Tertiusdecimus Sanctorum fastis adscripsit. Eius autem Officium et Missam Clemens Quartusdecimus ejusdem Ordinis ad universam Ecclesiam extendit.

IN III. NOCTURNO.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthaeum.

Lectio VII. Cap. 22.

In ilo tempore: Loquebatur Jesus principibus Sacerdotum et pharisaeis in parabolis dicens: Simile factum est regnum coelorum homini Regi, qui fecit nuptias filio suo. Et reliqua. Homilia sancti Gregorii Papae.

Lib. 2. Homil. 38. circa med.

Quia jam, largiente Domino, nuptiarum domum id est, sanctam Ecclesiam, intrastis, solerter, fratres, aspicite, ne aliquid de mentis vestrae habitu Rex ingrediens reprehendat. Cum magno enim cordis timore pensandum est, quod protinus subditur: Intravit autem Rex, ut videret discumbentes, et vidit ibi hominem non vestitum veste nuptiali. Quid, fratres charissimi, exprimi per nuptialem vestem putamus? Si enim vestem nuptialem Baptisma vel fidem dicimus, quis sine Baptismate et fide has nuptias intravit? Eo enim ipso foris est, qui necdum credidit. Quid ergo debemus intelligere per nuptialem vestem, nisi charitatem? Intrat enim ad nuptias, sed cum nuptiali veste non intrat, qui, in sancta Ecclesia assistens, fidem habet, sed charitatem non habet. Recte enim charitas nuptialis vestis vocatur, quia hanc in se Conditor noster habuit, dum ad sociandae sibi Ecclesiae nuptias venit.

Lectio VIII.

Sola quippe dilectione Dei actum est, ut ejus Unigenitus mentes sibi electorum hominum uniret. Unde et Joannes dicit; Sic enim dilexit Deus mundum, u Filium suum unigenitum daret pro nobis. Qui ergo per charitatem venit ad homines, eamdem charitatem innotuit vestem esse nuptialem. Omnis ergo vestrum, qui in Ecclesia positus, Deo credidit, jam ad nuptias intravit, sed cum nuptiali veste non venit, si charitatis gratiam non custodit. Et certe, fratres, si quis ad carnales nuptias esset invitatus, vestem mutaret, congaudere se sponso et sponsae ex ipso sui habitus decore ostenderet, inter gaudentes et festa celebrantes despectis vestibus apparere erubesceret. Nos ad Dei nuptias venimus, et cordis vestem mutare dissimulamus. Congaudent Angeli, cum ad coelum assumuntur Electi.

Qua ergo mente haec spiritualia festa conspicimus, qui nuptialem vestem, id est, charitatem, quae sola nos speciosos exhibet, non habemus?

Lectio IX.

Sciendum vero est, quia, sicut in duobus lignis, superiore videlicet et inferiore, vestis texitur: ita in duobus praeceptis charitas habetur, in dilectione scilicet Dei et proximi. Scriptum quippe est: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota virtute tua, et proximum tuum sicut te ipsum. Qua in re notandum est, quia in dilectione proximi mensura amoris ponitur, cum dicitur: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Dei autem dilectio nulla meusura constringitur, cum dicitur: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex tota virtute tua. Non enim jubetur quisque quantum diligat, sed ex quanto, cum dicitur, Ex toto: quia ille veraciter Deum diligit, qui sibi de se nihil relinquit. Duo ergo necesse est ut charitatis praecepta custodiat, quisquis habere in nuptiis vestem nuptialem curat.

AD BENEDICTUS.

Ant. Ostendit mihi Dominus fluvium aquae vivae, splendidum tamquam crystallum procedentem de sede Dei, et Agni.

In secundis Vesperis ad Magnificat.

Ant. Existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei.

DIE XIV. OCTOBRIS.

S. CALLISTI PAPAE ET MART.

Duplex.

Omnia de Comm. unius Mart. Temp. praeter seq.

Oratio.

Deus, qui nos conspicis ex nostra infirmitate deficere: ad amorem tuum nos misericorditer per beati Callisti

Martyris tui atque Pontifices exempla restaura. Per Dominum nostrum.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Script. occ.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Callistus, Romanus, praefuit Ecclesiae Antonino Heliogabalo Imperatore. Constituit Quatuor anni Tempora, quibus jejunium, ex Apostolica traditione acceptum, ab omnibus servaretur. Aedificavit Basilicam sanctae Mariae trans Tiberim, et in via Appia vetus coemeterium ampliavit, in quo multi sancti Sacerdotes et Martyres sepulti sunt: unde ab eo Callisti coemeterium appellatur.

Lectio V.

Ejusdem pietatis fuit, quod beati Calepodii Presbyteri et Martyris corpus jactatum in Tiberim conquiri diligenter curavit, et inventum honorifice sepelivit. Palmatium Consulari, Simplicium Senatoria dignitate illustres, Felicem ac Blandam, qui deinde omnes martyrium subiere, cum baptismo lustrasset, missus est in carcerem; ubi Privatum militem ulceribus plenum admirabiliter sanitati restitutum Christo adjunxit: pro quo idem, recens adhuc a fide suscepta, plumbatis usque ad mortem caesus occubuit.

Lectio VI.

Sedit Callistus annos quinque, mensem unum, dies duodecim. Ordinationibus quinque, mense Decembri, creavit Presbyteros sexdecim, Diaconos quatuor, Episcopos octo. Post longam famem crebrasque verberationes praeceps jactus in puteum, atque ita martyrio coronatus sub Alexandro Imperatore, illatus est in coemeterium Calepodii via Aurelia, tertio ab Urbe lapide, pridie Idus Octobris. Ejus postmodum corpus in Basilicam sanctae Mariae trans Tiberim, ab ipso aedificatam, delatum, sub ara majori maxima veneratione colitur.

IN III. NOCTURNO.

Homilia *in Evang.* Nihil est opertum, *ut in Brev.*

DIE XX. OCTOBRIS.

S. JOANNIS CANTII CONFESSOR.

Duplex.

Omnia de Communi Confessoris non Pont., praeter seq.

Hymnus.

In I. Vesperis et Laud.

Gentis Polonae gloria,
Clerique splendor nobilis,
Decus Lycaei, et patriae
Pater, Joannes inclyte!

Legem superni Numinis
Doces magister, et facis;
Nil scire prodest, sedulo
Legem nitamur exsequi.

Apostolorum limina
Pedes viator visitas;
Ad patriam, quam tendimus,
Gressus viamque dirige.

Urbem petis Jerusalem,
Signata sacro sanguine
Christi colis vestigia,
Rigasque fusis fletibus.

Acerba Christi vulnera,
Haerete nostris cordibus,
Ut cogitemus consequi
Redemptionis pretium.

Te prona mundi machina,
Clemens, adoret, Trinitas,
Et nos novi per gratiam
Novum canamus canticum.
Amen.

Si praedictus Hymnus in I. Vesperis dicendus non sit, tunc dicatur ad Matutinum, et Hymnus Matutini dicatur ad Laudes. Sicubi autem hoc fest. non habet II. Vesp.; tunc Hymnus ex II. Vesperis. Te deprecante *dicendus est ad Laud.*

Oratio.

Da, quaesumus, omnipotens Deus: ut, sancti Joannis Confessoris exemplo, in scientia Sanctorum proficientes atque aliis misericordiam exhibentes; ejus meritis indulgentiam apud te consequamur. Per Dom...

Deinde fit commem. S. Petri de Alcantara.

AD MATUTINUM.

Hymnus.

Corpus domas jejuniis,
Caedis cruento verbere,
Ut castra poenitentium
Miles sequaris innocens.

Sequamur et nos sedulo
Gressus parentis optimi;
Sequamur, ut licentiam
Carnis refraenet spiritus.

Rigente bruma providum
Praebes amictum pauperi,
Sitim famemque egentium
Esca potuque sublevas.

O qui negasti nemini
Opem roganti, patrium
Regnum tuere, postulant
Cives Poloni et exteri.

Sit laus Patri, sit Filio,
Tibique, sancte Spiritus:
Preces Joannis impetrent
Beata nobis gaudia. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Joannes in oppido Kenty, Cracoviensis Dioecesis, a quo Cantii cognomen duxit, Stanislao et Anna piis et honestis parentibus natus, morum suavitate, innocentia, gravitate ab ipsa infantia spem fecit maximae virtutis. In Universitate Cracoviensi Philosophiae ac Theologiae primum auditor, tum per omnes Academiae gradus ascendendo Professor ac Doctor, sacra, quam annis multis tradidit, doctrina mentes audientium non illustrabat modo, sed et ad omnem pietatem inflammabat, simul docens scilicet et faciens. Sacerdos factus nihil de litterarum studio remittens, studium auxit Christianae perfectionis. Utque passim offendi Deum maxime dolebat, sic eum sibi et populo placere oblato quotidie non sine multis lacrymis incruento Sacrificio satagebat. Ilkusiensem Parochiam annis aliquot egregie administravit; sed animarum periculo commotus postea dimisit, ac postulante Academia ad pristinum docendi officium rediit.

Lectio V.

Quidquid temporis ab studio supererat, partim saluti proximorum (sacris praesertim concionibus) curandae, partim orationi dabat, in qua coelestibus quandoque visionibus et colloquiis dignatus fertur. Christi vero Passione sic afficiebatur, ut in ea contemplanda totas interdum noctes duceret insomnes, ejusque causa melius recolendae Hierosolymam peregrinatus sit: ubi et martyrii desiderio flagrans Turcis ipsis Cristum Crucifixum praedicare non dubitavit. Quater etiam ad Apostolorum limina, pedes atque varia onustus sarcina, Romam venit, tum ut Sedem Apostolicam, cui maxime addictus fuit, honoraret, tum ut sui (sic enim ajebat) purgatorii poenas, exposita illic quotidie peccatorum venia, redimeret. Quo in itinere a latronibus olim spoliatus, et num quid haberet praeterea interrogatus, quum negasset: aureos deinde aliquot suo insutos pallio recordatus, fugientibus hos etiam clamans obtulit latronibus, qui, viri sancti candorem simul et largitatem admirati, etiam ablatos ultro reddidere. Alienae famae ne quis detraheret, descriptis beati Augustini exemplo in pariete versiculis, se atque alios perpetuo voluit admonitos. Famelicos de suo etiam obsonio satiabat. Nudos autem non emptis modo, sed detractis quoque sibi vestibus et calceis operiebat, demisso ipse interim usque ad terram pallio, ne domum nudipes redire videretur.

Lectio VI.

Brevis illi somnus atque humi; vestis, quae nuditatem, cibus, qui mortem dumtaxat arceret. Virginalem pudicitiam, velut lilium inter spinas, aspero cilicio, flagellis atque jejuniis custodivit. Quin et per annos ante obitum triginta circiter et quinque ab esu carnium perpetuo abstinuit. Tandem dierum juxta ac meritorum plenus, cum vicinae, quam praesensit, morti se diu di-

ligenterque praeparasset, ne qua re amplius teneretur, si quid domi supererat, id omnino pauperibus distribuit. Tum Ecclesiae Sacramentis rite munitus, dissolvi jam cupiens et esse cum Christo, pridie Nativitatis ejus in coelum evolavit, miraculis ante et post mortem clarus. Mortuus ad proximam academiae ecclesiam sanctae Annae delatus est, ibique honorifice sepultus. Auctaque in dies populi veneratione ac frequentia, inter primarios Poloniae ac Lithuaniae Patronos religiosissime colitur. Novisque coruscans miraculis a Clemente decimo tertio Pontifice Maximo, decimo septimo Kalendas Augusti, anno millesimo septingentesimo sexagesimo septimo, solemni ritu Sanctorum fastis adscriptus est.

In III. Noct. Homil. in Evangel. Sint lumbi, *de Communi.*

Ad Laudes, Hymnus, Gentis Polonae, *ut supra in 1. Vesp.*

IN II. VESPERIS.

Hymnus.

Te deprecante, corporum
Lues recedit, improbi
Morbi fugantur, pristina
Redeunt salutis munera.

Phtisi febr que et ulcere
Diram redactos ad necem,
Sacratas mortis victimas
Ejus rapis e faucibus.

Te deprecante, tumido
Merces abactae flumine,
Tractae Dei potentia
Sursum fluunt retrogradae.

Quum tanta possis, sedibus
Coeli locatus, poscimus,
Responde votis supplicum,
Et invocatus subveni.

O una semper Trinatas!
O Trina semper Unitas!
Da, supplicante Cantio,
Aeterna nobis praemia.
Amen.

DIE XVIII. NOVEMBRIS.

In Dedicatione Basilicarum Ss. APOSTOL. PETRI et PAULI.

Duplex.

IN MARTYROLOGIO.

Addendum.

Romae Dedicatio Basilicarum sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, quarum primam in ampliorem formam restitutam Urbanus Octavus, hac ipsa recurrente die: alteram vero miserando incendio penitus consumptam, ac magnificentius reaedificatam Pius Nonus die decima Decembris, translata tamen in praesentem diem anniversaria commemoratione, solemni ritu consecravit.

IN OFFICIO.

Omnia ut in Communi Dedic. Eccles. praeter Lectiones II. Nocturni.

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

Ex locis sacris, quae olim apud Christianos venerationem habuerunt, illa celeberima et frequentissima fuerunt, in quibus condita Sanctorum corpora, vel aliquod Martyrum vestigium aut monumentum esset. In quorum numero sanctorum locorum in primis semper fuit insignis ea Vaticani pars, quam sancti Petri Confessionem appellabant. Nam eo Christiani ex omnibus orbis terrae partibus tamquam ad Fidei petram et Ecclesiae fundamentum convenientes, locum Principis Apostolorum sepulchro consecratum summa religione ac pietate venerebantur.

℟. Orantibus in loco isto, * Dimitte peccata populi tui, Deus, et ostende eis viam bonam, per quam ambulent. et da gloriam in loco isto.

℣. Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph, qui sedes super Cherubim. Dimitte...

Lectio V.

Illuc Constantinus Magnus Imperator octavo die post susceptum baptismum venit, depositoque diademate et humi jacens vim lacrymarum profudit: mox sumpto ligone ac bidente terram eruit, indeque duodecim terrae cophinis, honoris causa duodecim Apostolorum, ablatis, ac loco Basilicae Principis Apostolorum designato, ecclesiam aedificavit. Quam

sanctus Silvester Papa decimoquarto Kalendas Decembris, eo modo quo Lateranensem ecclesiam quinto Idus Novembris consecraverat, dedicavit et in ea altare lapideum chrismate delibutum erexit: atque ex eo tempore sancivit, ne deinceps altaria nisi ex lapide fierent. Idem beatus Silvester Basilicam sancti Pauli Apostoli in via Ostiensi ab eodem Constantino Imperatore magnificentissime aedificatam dedicavit. Quas Basilicas idem Imperator multis praediis attributis locupletavit. ac muneribus amplissimis exornavit.

℟. O quam metuendus est locus iste! * Vere non est hic aliud, nisi domus Dei et porta coeli.

℣. Haec est domus Domini firmiter aedificata, bene fundata est supra firmam petram. Vere.

Lectio VI.

Porro Vaticanam Basilicam, vetustate jam pridem collabentem, ac propterea multorum Pontificum pietate latius ac magnificentius a fundamentis erectam, Urbanus Octavus hac eadem recurrente die anni millesimi sexcentesimi vigesimi sexti, solemni ritu consecravit. Basilicam vero Ostiensem qnum dira incendii vis anno millesimo octingentesimo vigesimo tertio penitus consumpsisset, indefessa quatuor Pontificum cura splendidius quam antea erectam et ab interitu veluti vindicatam Pius Nonus, auspicatissimam nactus occasionem, qua Dogma de Immaculata Beatae Mariae Virginis Conceptione nuper ab ipso proclamatum, ingentem Cardinalium et Episcoporum numerum ex dissitis etiam Catholici Orbis regionibus Romam attraxerat, die decima Decembris anni millesimi octingentesimi quinquagesimi quarti, tanta circumdatus Purpuratorum Patrum et Antistitum corona, solemnitur dedicavit, ejusque celebritatis memoriam hac die recolendam decrevit.

℟. Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: * Vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

℣. Cumque evigilasset Jacob de somno, ait. Vere locus iste.

Gloria Patri. Vere.

DIE XXIX. JANUARII.

Additamentum.

PRO FESTO S. FRANCISCI SALES. Ep. C. E. D.

a) *In Martyrologio addatur:* „Summus Pontifex Pius IX., juxta vota Patrum ss. Concilii Vaticani, e consilio item Emm. ac Rssmor. Cardinalium Sacris Ritibus tuendis praepositorum, S. Franciscum De Sales Doctorem universae Ecclesiae declaravit: decreto Urbis et Orbis sub 19. Julii anno 1877."

b) *Offic. et Missa de Com. Doctor P., oratione et lectionib. II. N. propr. retentis.*

OFFICIUM

SANCTISSIMI SACRAMENTI,

ex concessione (uti in Kal. perp.) recitandum.

Regula generalis. Off. dicit. sub ritu semid. uti in Brev. ad calcem signatur. — Hymni in Complet. et Hor. term. *JESU . . qui natus.* Suffragia SS. vel com. pasch. S. Crucis dic. pro more, et diebus consvetis, item Preces ad Prim. et Complet. non omittuntur. In Prim. ad ℟. br. ℣. *Qui natus.* — In Missa *Cibavit eos* (ex votivis in fine Missalis) *Gl. Or.* 2. *A cunctis.* 3. ad lib. nisi aliter notet. (sine Cr.) Praef. de Nativ. D. Communic. comm. Ite Missa est. Ev. S. Joannis in fine.

Psalmi ad hoc Offic. pro Matut. spectantes.

IN I. NOCTURNO.

Antiph. Fructum salutiferum.

Psalmus 1.

Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit,

* et in cathedra pestilentiae non sedit.

Sed in lege Domini voluntas ejus, * et in lege ejus meditabitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet, * et omnia, quaecumque faciet, prosperabuntur.

Non sic impii, non sic, * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus a facie terrae.

Ideo non resurgent impii in Judicio, * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum, * et iter impiorum peribit.

Gloria Patri etc.

Antiph. Fructum salutiferum gustandum dedit Dominus mortis suae tempore.

Ant. A fructu.

Psalmus 4.

Cum invocarem, exaudivit me Deus justitiae meae: * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei: * et exaudi orationem meam.

Filii hominum! usquequo gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quaeritis mendacium?

Et scitote, quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: * Dominus exaudiet me, cum clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare: * quae dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate Sacrificium justitiae, et sperate in Domino: * Multi dicunt: quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine: * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, et olei sui: * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam, et requiescam.

Quoniam tu, Domine, singulariter in spe: * constituisti me.

Gloria Patri etc.

Antiph. A fructu frumenti et vini, multiplicati fideles in pace Christi requiescunt.

Ant. Communione calicis.

Psalmus 15.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te. * Dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sangvinibus, * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: * tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.

Funes ceciderunt mihi in praeclaris: * etenim haereditas mea praeclara est mihi.

Benedicam Dominum, qui tribuit mihi intellectum: * insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei.

Providebam Dominum in conspectu meo semper, * quoniam a dextris est mihi, ne commovear.

Propter hoc laetatum est cor meum, et exultavit lingva mea: * insuper et caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam meam in inferno: * nec dabis sanctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitae, adimplebis me laetitia cum vultu tuo: * delectationes in dextera tua usque in finem.

Gloria Patri etc.

Ant. Communione calicis, quo Deus ipse sumitur, non vitulorum sangvine, congregavit nos Dominus.

℣. Panem Coeli dedit eis.

℟. Panem Angelorum manducavit homo.

IN II. NOCTURNO.

Antiph. Memor sit.

Psalmus 19.

Exaudiet te Dominus in die tribulationis: * protegat te nomen Dei Jacob.

*

Mittat tibi auxilium de Sancto: * et de Sion tueatur te.

Memor sit omnis Sacrificii tui: * et holocaustum tuum pingve fiat.

Tribuat tibi secundum cor tuum, et omne consilium tuum confirmet.

Laetabimur in salutari tuo, * et in Nomine Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: * nunc cognovi, quoniam salvum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illum de coelo sancto suo, * in potentatibus salus dexterae ejus.

Hi in curribus, et hi in equis: * nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, et ceciderunt: * nos autem surreximus, et erecti sumus.

Domine, salvum fac Regem, * et exaudi nos in die, qua invocaverimus te.

Gloria Patri etc.

Antiph. Memor sit Dominus Sacrificii nostri, et holocaustum nostrum pingve fiat.

Ant. Paratur nobis.

Psalmus 22.

Dominus regit me, et nihil mihi deerit: * in loco pascuae ibi me colocavit.

Super aquam refectionis educavit me: * animam meam convertit.

Deduxit me super semitas justitiae, * propter nomen suum.

Nam, et si ambulavero in medio umbrae mortis non timebo mala, * quoniam tu mecum es.

Virga tua, et baculus tuus, * ipsa me consolata sunt.

Parasti in conspectu meo mensam * adversus eos, qui tribulant me.

Impingusati in oleo caput meum, * et calix meus inebrians, quam praeclarus est!

Et misericordia tua subsequetur me * omnibus diebus vitae meae.

Et ut inhabitem in domo Domini, * in longitudinem dierum.

Gloria Patri etc.

Antiph. Paratur nobis

mensa Domini adversus omnes, qui tribulant nos.

Ant. In Voce.

Psalmus 41.

Quem admodum desiderat cervus ad fontes aquarum: * ita desiderat anima mea ad te, Deus.

Sitivit anima mea ad Deum fortem, vivum; * quando veniam, et apparebo ante faciem Dei?

Fuerunt mihi lacrymae meae panes die ac nocte: * dum dicitur mihi quotidie: ubi est Deus tuus!

Haec recordatus sum, et effudi in me animam meam: * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei.

In voce exultationis, et confessionis: * sonus epulantis.

Quare tristis es, anima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Ad me ipsum anima mea conturbata est: * propterea memor ero tui de terra Jordanis, et Hermoniim a monte modico.

Abyssus abyssum invocat * in voce cataractarum tuarum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transierunt.

In die mandavit Dominus misericordiam suam * et nocte canticum ejus.

Apud me oratio Deo vitae meae: * dicam Deo: susceptor meus es.

Quare oblitus es mei? * et quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus!

Dum confringuntur ossa mea, * exprobaverunt mihi, qui tribulant me, inimici mei.

Dum dicunt mihi per singulos dies: ubi est Deus tuus? * quare tristis es anima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Gloria Patri etc.

Ant. In voce exultationis resonent epulantes in mensa Domini.

℣. Cibavit illos ex adipe frumenti.

℟. Et de petra melle saturavit eos.

IN III. NOCTURNO.

Ant. Introibo.

Psalmus 42.

Judica me Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, * ab homine iniquo et doloso erue me.

Quia tu es, Deus, fortitudo mea: * quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam et veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, ed adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus: * quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * Salutare vultus mei, et Deus meus.

Gloria Patri etc.

Ant. Introibo ad altare Dei: sumam Christum, qui renovat juventutem meam.

Ant. Cibavit nos.

Psalmus 80.

Exultate Deo adjutori nostro: * jubilate Deo Jacob.

Sumite psalmum, et date tympanum, * psalterium jucundum cum cithara.

Buccinate in Neomenia tuba: * in insigni die solemnitatis vestrae.

Quia praeceptum in Israel est: * et judicium Deo Jacob.

Testimonium in Joseph posuit illud, cum exiret de terra Aegypti, * lingvam, quam non noverat, audivit.

Divertit ab oneribus dorsum ejus: * manus ejus in cophino servierunt.

In tribulatione invocasti me, et liberavi te, * exaudivi te in abscondito tempestatis: probavi te apud aquam contradictionis.

Audi populus meus, et contestabor te: * Israel, si audieris me, non erit in te deus recens, neque adorabis deum alienum.

Ego enim sum Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Aegypti: * dilata os tuum, et implebo illud.

Et non audivit populus meus vocem meam, * et Israel non intendit mihi.

Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum: * ibunt in adiventionibus suis.

Si populus meus audisset me: * Israel si in viis meis ambulasset.

Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem: * et super tribulantes eos misissem manum meam.

Inimici Domini mentiti sunt ei, * et erit tempus eorum in saecula.

Et cibavit eos ex adipe frumenti * et de petra, melle saturavit eos.

Gloria Patri etc.

Ant. Cibavit nos Dominus ex adipe frumenti, et de petra, melle suturavit nos.

Ant. Ex altari tuo.

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua Domine virtutum! * concupiscit, et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine! virtutum, * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine! * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit, in valle lacrymarum, in loco, quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine Deus virtutum exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice Deus! * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis * super milia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: * gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo, qui sperat in te.

Gloria Patri etc.

Ant. Ex altari tuo, Domine! Christum sumimus, in quem cor, et caro nostra exultant.

℣. Educas panem de terra.

℟. Et vinum laetificet cor hominis.

A. M. D. G. B. M. S. V. OO. SS. H.

Tabula II.

Incensatio Oblatorum.

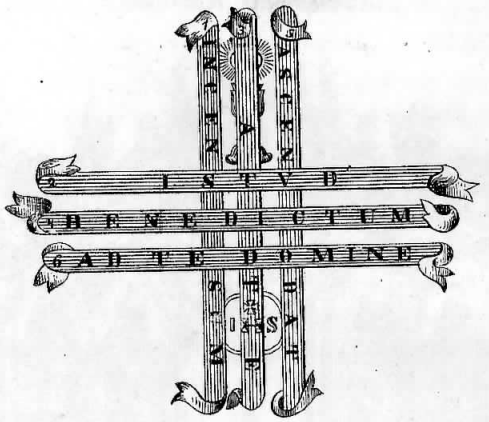

Tabula III.

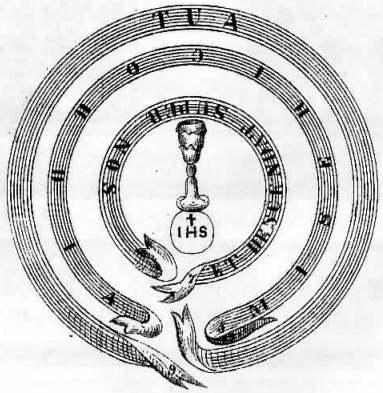

Tabula I.

Incensatio Altaris.

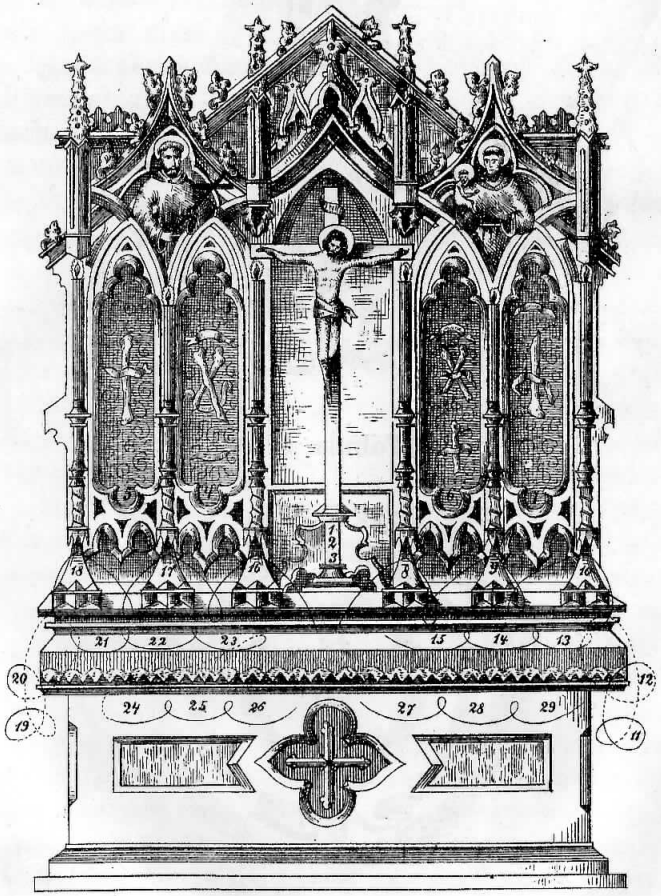

Numeri notant ductus incensationis.

MODUS INCENSANDI.

Celebrans dicto *„Oramus Te Domine“* et osculato Altari, stans in medio illius convertit se aliquantulum ad partem Epistolae, et accepto cochleari, sinistram tenens infra pectus positam, ter e navicula thus in thuribulum immitit.

Subdiaconus vero inclinatus versus Celebrantem accepta navicula sinistra manu, convertit se ad Celebrantem, et partem ejusdem naviculae opertam ei exhibet, et cochlear vacuum tradit Celebranti, cujus manum dexteram in exteriori parte osculatur, et versus eum sese inclinans dicit *„Benedicite Pater Reverende“* voce intelligibili; si vero celebrans sit Episcopus, dicit: *„Pater Reverendissime.“*

Diaconus inclinatus ministrat thuribulum Celebranti: manu sinistra teneat superiorem anulum thuribuli; manu vero dextera in parte inferiori teneat thuribulum apertum, quod elevatum aequaliter ad naviculae altitudinem sustinet, illudque sic offert Celebranti.

Dum inmittit Celebrans incensum in thuribulum, tribus locis distinctis, scilicet in medio, a dextrts, et a sinistris: illud benedicit, dicens *„A illo benedicaris: in cujus honore cremaberis: Amen.“* Verba praedicta sic dispensare debet, ut in prima thuris immissione dicat: *„Ab illo benedicaris:“* in secunda: *„In cujus honore:“* in tertia: *cremaberis. Amen.“* Ac statim reddit cochlear, et deinde dextera manu producit signum Crucis super thus positum in thuribulo, nihil dicens. Praedicta formula. *„Ab illo benedicaris“ etc.* semper utetur Celebrans quoties benedicit incensum, praeter-

quam, cum est thurificaturus Oblata; tunc enim adhibebit aliam formulam, ut infra.

Thure imposito et benedicto, Diaconus porrigit thuribulum Celebranti sic: Summitatem catenularum ponat in isnistra Celebrantis, catenularum extremitatem prope vas ponat in ejusdem dextera, quam osculatur; et dum Celebrans manu dextera accipit thuribulum, Diaconus manu sinistra, quasi sustentet dexteram Celebrantis.

1. Postquam Celebrans thuribulum a Diacono recepit, sinistram, qua summitatem cantenularum juxta manubrium complectitur, admovens infra pectus, eamque immobilem tenens in tota incensatione, dextera vero easdem catennlas simul junctas prope operculum, firmas tenens, medius inter Ministros sacros vertit se ad Altare, et facit Cruci profundam inclinationem, etiamsi esset in ea verae Crucis particula. Ministri vero Sacri, ac Caeremoniarius, si aderit, semper genuflectunt Cruci, comitantes Celebrantem, licet ipse eidem tantum se inclinet.

* Si in Altari fuerit Tabernaculum Sanctissimi Sacramenti, antequam incipiat incensationem, et quotiescunque transit ante medium Altaris genuflectit: et in eo casu non inclinat caput Cruci, quam incensat.

2. Facta Cruci inclinatione Celebrans ter aequali ductu incensat Crucem, post unamquamque incensationem tantillum quiescens, ita ut distinguatur eas incensationes esse tres, quibus finitis iterum Cruci profunde inclinat, genuflectentibus Ministris Sacris, ac Caeremoniario. Cum Celebrans incipit Crucem incensare, Diaconus manu sinistra planetae partem circa humeros Celebrantis paululum elevat, manu dextera infra pectus posita. Item Subd. manu dextera posteriorem partem planetae similiter elevat, sinistra pectori admota: sic ambo comitantur in tota incensatione Celebrantem ab eo remoti.

3. Si in Altari fuerunt Reliquiae, seu imagines Sanctorum, incensata Cruce, antequam discedat a medio Altaris, primum incensat eas, quae sunt a parte Evangelii, bis ducens thuribulum: et iterum facta Cruci reverentia, similiter incensat bis alias, quae sunt a parte Epistolae; deinde prosequitur incensationem Altaris incipiens a latere Epistolae, et faciem ad illud convertens, ter ducit thuribulum aequali distantia, prout distribuuntur candelabra: incipiens a parte proximiori Cruci, recta linea, ter incensat usque ad terminum cornu Epistolae; et adverat Celebrans has tres incensationes esse faciendas, etiamsi non essent tria candelabra, sed pauciora, aut plura, non enim incensantur candelabra, sed pars posterior mensae Altaris. Interim tot passus promovendi sunt, quot thuribuli tractus; quod semper faciendum erit juxtra motum incensationis.

Cum ad cornu Epistolae pervenerit, et compleverit tertiam incensationem, Celebrans stans ibi aliquantulum inclinat se, et demissa manu cum thuribulo, semel incensat inferiorem partem lateralem Altaris, deinde superiorem; mox conversus ad Altare, elevat manum, et procedendo ad medium Altaris, incensat in superiori parte planitiem anteriorem Altaris *circa oram*, ducens thuribulum obliqua linea, velut in semiriculum *a dextra sua ad sinistram*, et aequali distantia, ternaque vice. Deinde perveniens ad medium altaris, ibi profundam faciat reverentiam Cruci, genuflectentibus Ministris Sacris, et Caeremoniario, ut supra, ac posteriorem Altaris planitiem incipit thurificare a latere Evangelii, et alia sicut dictum est de parte Epistolae; deinde - incensato cornu Evangelii in inferiori superiorique parte duplici ductu, adhuc stans ibidem ter incensat planitiem anteriorem mensae *circa oram* (ut ad cornu Epistolae), hicce vero thuribulum

ducendo a sinistra ad dexteram: nec statim accedit *ad medium;* sed incensata ora altaris — mox manu aliquantulum demissa, incensat partem illius anteriorem seu mensae frontem: faciens tres ductus inter procedendum (quasi retrograde) ad medium altaris. Hic rursus facta profunda inclinatione Cruci: incensat triplici ductu reliquam altaris anteriorem partem seu frontem usque ad cornu Epistolae; ubi reddit thuribulum Diacono stanti in secundo gradu, qui illud accipit utraque manu; et convertens Celebrans faciem ad Diaconum, et stans ibidem junctis manibus ante pectus, incensatur ab eodem Diacono triplici ductu, cum profunda inclinatione ante et post: Celebrante nec modicum quid caput inclinante.

4. „*Ad Offertorium*: Dicto: *Veni Sanctificator, etc.*“ Celebrans, ministrante Subdiacono naviculam et dicente: „*Benedicite Pater Reverende,*“ ponit incensum in thuribulum, dicens: „*Per intercessionem etc.*“* Deinde accepto thuribulo per manum Diaconi, nullam tunc faciens Cruci reverentiam, etiamsi sit expositum SS. Sacramentum, incensat oblata ter ducens thuribu-

---

* *Benedictio incensi ad Offertor.* „Per intercessionem Beati Michaelis Archangeli stantis a dextris altaris incensi, et omnium electorum suorum, incensum istud dignetur Dominus benedicere, et in odorem svavitatis accipere. Per Christum D. n. Amen.“

Ad incensat. Oblator: „Incensum istud: — a te benedictum: — ascendat a te, Domine: — et descendat super nos: — misericordia — tua.“

Ad incensat. Crucis et Altaris: „Dirigatur, Domine, oratio mea, sicut in conspectu tuo: — elevatio manuum mearum sacrificium vesperitinum. — Pone, Domine, custodiam ori meo, et ostium circumstantiae labiis meis; ut non declinet cor meum in verba malitiae, ad execusandas excusationes in pecatis.“ Ps. 104.

Dum redditur thurib. Diacono: „Accendat in nobis Dominus ignem sui amoris, et flammam aeternae charitatis. Amen.“

lum super Calicem et Hostiam simul *in modum Crucis*, ut describitur in adnexa Tabula II., ducens aequali altitudine thuribulum in modum Crucis per duas lineas, quarum prima erit directa, altera transversalis.

Crucis intersecatio debet fieri inter Calicis pallam, et Hostiam ad perpendiculum.

Celebrans formatis tribus Crucibus super Calicem et Hostiam, demittens manum, et quasi tangens pede thuribuli mensam Altaris, incipit quartam incensationem, ut describitur in adnexa Tabula III.

Primo a dextera ad sinistram, incipiendo a capite *fasciae*, ubi adest *num.* 7. in exposita tabula, et prosequitur donec perficiat circulum, dicendo haec verba: „*Et descendat super nos*“. Peracto hoc primo circulo, paulisper suspendit motum thuribuli.

Secundo prosequitur quintam incensationem eorumdem oblatorum, incipiendo a capite *fasciae*, ubi adest *num.* 8. et prosequitur, donec perficiatur ejusdem *fasciae* circulus, interim proferendo hoc verbum: „*Misericordia*“; quo prolato, et peracto circulo, iterum suspendit paulisper motum thuribuli.

Tertio denique, Celebrans ducit thuribulum a sinistra ad dexteram, incipiendo a capite *fasciae*, ubi adest *num.* 9. et prosequitur donec perficiatur hic tertius circulus, dicendo hoc verbum: „*Tua*“; et sic habebitur tertia circuitio, et perfectio totius incensationis super oblata. —

Diaconus, dum Celebrans incensat oblata, pedem Calicis tenet manu dextera.

Postquam incensata fuerint oblata, prosequitur Celebrans incensationem Altaris, ut supra habetur.

Dum vero Celebrans hanc secundam Altaris incensationem peragit, recitat illa Orationis verba, scilicet: „*Dirigatur Domine*“ etc. usque ad „*Ascendat*“, etc.

et ita dispensando praedicta verba; ut eodem tempore finem imponat Orationi simul, et thurificationi.

5. Peracta Altaris incensatione, Celebrans debet thurificari triplici ductu, coeteri omnes duplici tantum ductu thuribuli.

In choro incensandi, quibus, qui incensat, ante et post inclinabit caput, stare debent quasi extra stallum, neque illi indecore inniti: se mutuo invitent, antequam quilibet incensetur vel a Diacono, vel Subdiacono, aut Caeremoniario.

Alumni seminarii episcopalis choro assistentes cotta induti thurificandi sunt per modum unius. S. R. C. die 3. Aug. 1839.

Demum incensatur Populus, et quidem ter, primo in medio, deinde versus latus Epistolae, quod est dextrum Populi, ubi mares divisi a faeminis stare solent, tertio versus latus aliud — cum honoris significatione, ante et post, ab Incensante adhibita. Ter autem, ut significentur diffusio gratiae Christi in Populum in nomine Ss. Trinitatis.

6. Hostia, cum elevatur, et similiter Calix, ter incensatur, nimirum: cum Celebrans adorat, cum elevat, et cum deponit, neque benedicitur incensum. *Caeremon. Episc. lib. 1. cap. 23.* ad majorem reverentiam SS. Sacramenti, a quo omnis Benedictio.

* Quando canitur Missa sine Ss. Ministris, nimirum „iis in ecclesiis, ad quas est sufficiens numerus Ss. Ministrorum“: abstinendum ab usu thuribuli, statuit S. R. C. 19. Aug. 1651. At istud, quemadmodum et particularia decreta 22. Jun. 1701, et 18 Dec. 1779. nil habent commune cum nostris parochialibus ecclesiis, ad quas utplurimum solus adest parochus: qui non prohibetur uti thurificatione, ut solemnioribus festis elevet ipsam solemnitatem, fideliumque devotioni satisfaciat. (Dr. Nilles, olim Caerem. in alma Urbe. Tüntingen. 1856.)

De his — in Missa, quae celebratur ad Altare, in quo expositum est SS. Sacramentum.

* Ante omnem incensationem semper prius Sanctissimum flexis genibus incensatur; eique et ante et post incensationem profunda reverentia ab omnibus tam celebrante, quam adstantibus exhibetur.

Dum Sanctissimum exponitur, aut reponitur, semper in infimo altaris gradu incensatur: intra Missam vero (et vesperas) in supremo gradu.

Ad expositionem incensatur primo in altari, dein collocatur in loco sublimiore et rursum incensatur: in repositione vero incensatur primum in loco excelsiore et dein iterum super altari.

Incensum a celebrante semper stando ponitur in thuribulum. Si solum Sanctissimum incensandum sit: super thuribulum, imposito incenso, crux non formatur. Quodsi vero praeter Sanctissimum, altare quoque, aut aliud quidpiam incensandum sit; vel si Sanctissimum incensandum non sit, uti ad evangelium, more solito cum crucis formatione benedicitur. Et benedictiones consvetae in omnibus servantur.

Altare more solito incensatur, excepta cruce, cuius loco Sanctissimum adoletur: ideo celebrans paululum recedens ad cornu Evangelii ponit incensum cum solita benedictione, et mox descendens in supremo gradu genuflectit, profundam inclinationem facit et Sanctissimum triplici ductu graviter et lente incensat; dein facta iterum profunda inclinatione, surgit et incensat altare.

Cum celebrans incensandus est, descendit uno gradu et, facie ad populum versa, quin tergum Sanctissimo vertat, a diacono in presbyterio i. e. in plano

stante incensatur. Idem servatur etiam ad Evangelium et ad Offertorium (ubi etiam manus lavat.)

Ad Offertorium primo oblata, et dein Sanctissimum incensatur.

Infra Mis. omittuntur oscula manus, cochlearis et thuribuli. Oscula vero propius Sacrificium respicientia fiunt: i. e. Subd. osculatur librum lecta epistola; Diaconus ante Evang. manum Celebrantis, hic librum Evang., patenam, — nec omittitur oscul. pacis.

Si Sacerdos sub Hymno *Gloria in excelsis*, aut sub Symbolo, dum cantatur in choro, cum Ministris se confert ad sedendum, supra infimum Altaris gradum utroque genu tam in recessu ab Altari, quam in ingressu ad Altare debent genuflectere; ascendentes vero ad Altare deinceps genuflectunt unico genu, ut expeditores sint, quod et alias fit. — *Porro v. N. L. n. 28.*

De his, quae observanda sunt in Missa solemni Defunctorum.

In Missa solemni Defunctorum non incensatur Altare ad Introitum, et Subdiaconus finita Epistola, non osculatur manum Celebrantis, nec benedicitur. Diaconus non petit Benedictionem, nec osculatur manum celebrantis: non tenentur luminaria ad Evangelium, non portatur incensum; sed duo tantum Acolythi sine candelabris stant unus a dextris, et alter a sinistris Subdiaconi tenentis librum Evangeliorum. Non incensatur liber, nec in fine Celebrans; nec defertur liber Evangeliorum osculandus. Oblata, et Altare incensantur, more solito et consvetis orationibus, finita Altaris incensatione solus Celebrans incensatur, et non incensantur alii. Tempore elevationis, imposito sine benedictione incenso in thuribulum, sub utraque Elevatione thurificatur Ss. Sacramentum.

NOTATA LITURGICA.

Notata liturgica.*)

Ex incruento Ss. Missae sacrificio, fideli thesaurorum Christi ministerio, et devota Breviarii persolutione ardor divinus in Sacerdotem pro quavis muneris ejus parte fructuose adimplenda derivatur.

1. Obligatio recitandi divinum Officium oritur ex triplici titulo, scilicet: Ordinis, Beneficii ecclesiastici, et Religionis choro adstrictae.

Divinum Officium (*Deo dicatum*) peragitur duplici modo: *publice*, vel *privatim*.

2. Ad Officium rite et legitime persolvendum requiritur *recitatio: a) attenta*, supposita intentione orandi et vacandi Deo; *b) continuata*, nisi causa rationabilis ad interruptionem compellat; *c) tempestiva*, ut quantum fieri potest, praesertim in Choro, praescripta tempora asserventur; *d) praescripta*, i. e. in dioeces. Directorio designata; *e) integra*, ut, quantum fieri moraliter potest, nihil omittatur, quod non dicatur aut audiatur.

3. Ex Octavii Frangipani Episc. Tricarensis disciplinae ecclae Directorio quaedam seliguntur, quae, intuitu scopi orationis, ad debitam canonicarum horarum publicam exolutionem apta existimantur:

a) Ubi quisque templum fuerit ingressus, corpore et mente ante tabernaculum Corporis Domini profunda genuflexione facta in chorum se conferat, inque genua provolutus, sese Deo commendet, atque in illum tanquam unicum totius Divini cultus principium, medium et finem, omnem intentionem atque attentionem animi configat.

---

*) Per redactorem Directorii collecta et privata auctoritate edita sunt pro commoditate eorum sacerdotum, qui ob multiplices muneris sui curas amplo Liturgicae studio vacare haud valent.

Consultum praeterea videbatur, haec notata isthic publicare, ne singulis annis cum Directorio reimprimi debeant.

b) In choro nemo privatim sibi officium dicat, et vocem choro subtrahat; nemo ut alterius errores corrigat, murmurando, ridendo, contentiose clamando, obstrependo, vel alio modo publicum officium interturbet; unus cum alio non colloquatur, non hac illacque vano animo, curiosoque oculo circumspiciat, nec locum mutet, nec e choro sine gravi causa egrediatur, nisi peractis ex toto Divinis officiis.

c) Angelorum psallendi officium alacriter perficiant, et quo majore funguntur honore quove nobilitatis genere secundum carnem fuerint clariores; eo clariori voce et affectu omnes pariter, senes cum junioribus, sine ulla reprehensibili verecundia aut rubore in hymnis, psalmis et canticis laudent nomen Domini.

d) Sive stent, sive in genua procumbant, sive sedeant, ab omni indecoro innixu, sive in scamnum, sive in murum, vel aliquid alud abstineant. Ita se **in omnibus religiosis officiis** gerant, ab iisque divinus cultus sic peragatur, ut nihil in eo desideretur, quominus ut Deo gratus sit, et hominibus placitus, eosque non modo aliquid in eo non offendat, sed omnia aedifficent, instruant, atque reficiant.

Inter **media** obligationi huic juxta Dei et Ecclesiae mentem satisfaciendi, praecipua censeri debent;

a) Aestimatio magna hujus Officii, Orantis amorem erga Deum et Coelites, erga seipsum et alios homines tam vivos quam deftos digne patefacientis, et eorum vicissim benevolentiam et beneficentiam promerentis.

b) Praesentia Dei et Sanctorum memoriae firmiter impressa, — *ac consideratio* obligationis, se ideo ab Ecclesia esse ordinatum, ut Dei obsequio laudibusque se totum impendat, et Fidelium necessitates et petitiones Deo proponat et commendet. Exod. 17, 11. 12. Ps. 105, 23.

c) Nec non ratio haec: „Quatenus nullibi in Ecclesia procedatur ex temeraria sordidaque cupiditate — ac ita ex canonum disciplinaeque dona pessumdante praevaricationum consuetudine; verum ut Clerus in sui animi reformatione, reciproco se inter amore et virtute — nec eâ enervi — pro communi Fidelium bono proficere possit: „gloriosum esse medium conscientiosam s. Officii persolutionem.“ — Hac obligatione, nequidem spretâ — ast vel e levi sauciatâ, leges vel optimae non sunt praeterquam res muta; nec potest eotum istud, respectu sublimis nostrae s. missionis,

venerandum ecclesiasticum Pensum, ceu adversus exitiale jugum practici, (inglorie egoistici) horrendi rationalismi synodaliter decretatus agger, alio suppleri medio, quo videlicet undequaque felicius regamur, atque adeo doceamur, qualiter nos oporteat *„diligenter considerare susceptum Ordinem ac onus humeris sibi impositum, atque studere sancte et religiose vivere, Deoque omnipotenti placere.“* Ord. Presb.

5. Super ansis, quae excusant ab obligatione recitandi Officium, docet Theologia Moralis. Hoc tamen addendum videtur: „Quilibet Fidelis, quanto magis Clericus Ecclesiae praeceptis obtemperare tenetur; atque si in hac re, quae ab Ecclesia quam gravissime atque optimis ex rationibus semper praecepta est et adhuc praecipitur, obsequium Sanctae Matri ad libitum denegare impune licuerit, in quibus ergo rebus non licebit!“

6. Lector petens Benedictionem dicere debet: *„Jube Domne“* non *„Domine“*, quia hic Dei titulus est, ille autem hominis praeclari: solus **Episcopus Ordinarius** dicit: *„Jube Domine benedicere“*, cui absolute respondetur per Chorum **„Amen“.** — Qui solus recitat Brev., dicere debet: *„Jube Domine . . .“* sicut dicit Sacerdos hoc idem in Missa privata ante Evangelium.

* Hymnor. conclusionem *de tempore* excludunt, ob divers. metr., seq. hymni: a) in Vesp. et Matut. *de Com. plur. Mm.* — b) in Vesp. *de Com. Conf.* — c) in Matut. *de Com. Virg. et Vid.* — d) in Mat. et Laud. *Dedic. eccl.* — e) *Ave maris stella.* — f) Festi *Ss. Crucis.* — g) hym. in Offic. S. Venantii, ac h) Festor in *Proprrio Sanctor.*

7. **Commemorationes plures uno die de Sanctis ejusdem qualitatis.** Quando antiphonae et versus in vesperis variandi sunt pro alicujus simplicis facienda commemoratione, tunc ad *Vesperas*, primo accipienda est Antiphona cum versu Laudum. Si vero plures sint commemorationes simplicium: 2. commemoratio sumetnr ex secundis Vesperis cum versu secundi Nocturni, tertia vero commemoratio fiet desumendo antiphonam primam ex tertio Nocturno cum versu eiusdem Nocturni. Ad *Laudes:* prima commemoratio cum versu erit propria ex primis Vesperis. Secunda commemoratio fiet cum Antiphona tertii Nocturni et versu assignatis jam in primis Vesperis: tertii autem commemoratio

fiet desumendo Antiphonam secundarum Vesperarum et versum secundi Nocturni.

8. Quando recitatur de S. Confessore, et in Laudibus fieri debet commemoratio de infra octavam alterius Confessoris propriam non habentis, tunc pro Laudibus sumenda est Antiphona de secundis Vesperis, et pro secundis Vesperis de Laudibus: in utroque tamen casu cum versu de primis Vesperis. (Die 18. Dec. 1779 in una ord. S. Francisci ad 6, 4246.)

9. **Ad cantica Evangelica:** *Benedictus, Magnificat et Nunc dimittis* plenissima s. fidei, reverentiae et devotionis, stant omnes, dum dicuntur, uti fit ad Evangelium in Missa. Plurimi initio Cantici formant sibi Crucem a fronte ad pectus, tum quia praescribitur Episcopo ad initium Cantici Magnificat, in Caeremon. Episc. lib. 2. Cap. 1. tum quia idem signum Crucis adhibetur in Missa initio Evangelii, licet diverso modo.

In publicis Vesperis inchoato Cantico: *„Magnificat“* Celebrans deposito birreto, facto sibi signo Crucis a fronte ad pectus vadit ad altare, illudque, praemissa reverentia aut ubi Ssm. asservatur in tabernaculo, genuflexione, osculatur in medio, et mox vertens se ad cornu Epistolae, imponit thus, benedicit et incensat Crucem, Reliquias, Altare, eo prorsus modo, quo praescribitur initio Missae in Rubricis Missalis (tit. 4. n. 4).

10. **Patrocinia juxta sequentes regulas sunt celebranda.**

a) Festum primarium Patroni sive Titularis Ecclesiae celebratur ab omnibus Sacerdotibus servitio illius addictis, aut in ea aliquod beneficium, licet tenue possidentibus (S. R. C. 16. Maj. 1744) ritu duplici 1. cl. die proprio (nisi seperveniente festo majoris dignitatis vel Octava privileg. transferri contingat) et cum Octava, quae vero a feria IV. Cinerum usque ad festum SS. Trinitatis et a die 17. Decembr. usque ad diem festum Epiphaniae ubique inclusive, celebrari probetur.

b) Quodsi Patrocinium ob festum solemnius vel Oct. priv. celebrazi nequiet, tranferetur in diem primum Officio novem Lectionum non impeditum; attamen *Octava non transfertur.* Quare si infra Octav. suam celebratur, tot habet

dies infra Octav. quod supererunt; si vero post eandem celebratur, absque Octava Officium peragitur.

c) Si festum Patroni in Calendario cum Sociis sit unitum ritu solum simplici, de Sociis nihil fit. — Vide reliqua in Rubr. Gener. Brev. post tabellam occurrentiae Nr. 8.

d) Die festo Officium recitatur prout in Breviario sive in proprio rite aprobato habetur cum Lectionibus 1. Nocturni de communi; si vero Festum nec in Breviario nec in Proprio habeatur, omnia sumuntur de communi. Ex quo loco *Homilia* tertii Noct. sumitur, ex eodem loco desumendae sunt etiam *Lectiones 1. Noct. Missa* dicitur correspondens Evangelio Officii cum Gl. et Cr.

e) Infra octavam celebratur *Officium* de festo occurrente vel translato duplici tantum cum commemoratione Octavae — exceptis dupl. 1. vel. 2. cl. — in Laudibus, Missa (cum Credo), et Vesperis; com. Oct. fit ante com. feriae, Vigil. et Simpl. *Die* vero infra Octavam *libero* recitatur Off. de die infra ritu semidupl.

Lectiones 1. Noct. sumuntur de Scriptura occurrente, 2. N. de communi, si festum commune habet, et quidem alternando ex 1. vel 2, loco; si vero commune non habet, repetuntur Lectiones festi.

Lectiones 3. Noct. desumuntur ex festo nisi Evangelium plures habeat homilias, quo in casu alternandum erit in homiliis. *Suffragia et preces per Octav. omittuntur. Missa* dicitur festi cum Gl. 3. *orationibus.* (2. orat. de S. Maria juxta temporis varietatem, nempe ab Adventu usque ad Nativit. *Deus, qui de B. M. V. utero;* a Nativit ad Purificat, *Deus qui salutis;* aliis temporibus *Concede nos*) — attamen infra Octava. B. M. V. et Omnium Sanctorum substituitur 2. Oratio de Spiritu S. — 3. oratio *Ecclesiae* vel pro Papa: nisi facienda sit aliqua commemoratio quia tunc 2. oratio de B. M. vel de Spir. S. dicitur 3. loco, et Oratio *Eccles.* vel pro Pp. omittitur (nisi sit imperata); quodsi duplex commemoratio incidat, omittitur etiam oratio de B. M. vel de Spir. S.

Dicitur *Credo, Praefatio* propria, si talem habeat per totam Octavam in omnibus Missis vivorum infra eandem celebrandis, quamvis de Oct. nulla fiat commemoratio. Si plures Octavae simul occurant Praefationem propriam obtinentes, tunc anteferenda Praefatio propria de Octava digniori, — et sic si „Comunicantes" propr.

f) Si Dominica infra Octav. festum dupl. non occurrit, Officium dic. de Dom. ut in Psalt. cum commemor. Octavae sine Suffr. et absque Precibus. Ad Prim. *Confitemini* et *Quicunque.* In Missa dic. 2. tant. Orat. — (1. de Dom. 2. de Oct.), nisi facienda sit aliqua com. de festo simpl, aut dicenda aliqua Collecta imper. Color. adhibetur conveniens Octavae exceptis Dominicis, quae in colore Viol. celebrantur.

Dies Octava est ritus duplicis; Fest. semid., duplex minus sive majus in diem fixum transfertur; occurrente Festo aut Dom. 1. et 2. cl. fit tantum commemoratio Octavae in Laud. Missa — etiam solemni — et Vesperis. Officium Octavae fit ut in festo praeter Lectiones 1. Noct. quae de Scriptura occurrente desumuntur. Octava Titularis regulariter dividit Vesperas cum aliis festis ejusdem ritus.

NB. Per omnes Octavas *B. V. M.* hymni finiuntur cum Stropha *Jesu tibi* et dic. in R^br. ad Prim. *Qui natus* etsi inde commemor. Oct. omitenda sit ob occurens fest. dupl. 1. vel 2. cl.

Circa *Patrocinia* minus principalia sive *secundaria* sunt observandâ.

1. Celebrantur ritu *duplicis majoris* nisi altiori ritu in Calendario Dioecesano occurant.

2. In Missa *Credo* non dicitur, nisi qualitas Sancti, vel occurrens Octava aut Reliquia insignis id postulat.

3. De Festis secundariis nulla celebratur Octava.

Nota. Ubi solitum est, Patronos minus principales celebrare sub *ritu duplici minori,* idem ritus retineri potest S. R. C. 26. Junii 1751. Caeterum recurendum est ad Rubr. Gener. Brev., praesertim ad Tabellas *Occurrentiae* et *Concurrentiae.* — Parochr. resp. obligatio, patrocinia sibi ordinandi, expressa est a S. R. C. sub 22. Julii 1848.

11. **Si occurrant duo Festa in Calend. Romano,** quorum tamen unum est Titulus vel Patronus Ecclae, uti sunt: Ss. Fabiani et Sebastiani etc.: eo casu fit Off. et M. in tali loco saltem do uno, utpote Festo 1. cl., — de altero transf., per resp. Clerum, in aliam non imp. diem. Gavant. Sect. III. c. X.

12. **In Sufragiis Sanctor.** post com. B. M. V. et quidem ante quoscumq. alios S. Patronos (exc. Angelis et

S. Joan Bapt.) semper fiat com. S. Joseph C., Sponsi B. M. V. (Pius Pp. IX. 7. Jul. 1871), — et post com. Apost fiat com. de S. Steph. C. Patrono M. E., quam vero a Sacerdotibus, servitio alicujus extra Metropolitanam addictis, semper praecedat commemoratio Titularis ejusdem, nisi ob suam majorem dignitatem commemorationi Ss. Ap. aut etiam B. M. V. sit praeponenda.

NB. In Off. semid. si *prima* Antiphonae *verba* sint eadem cum principio subseq. Psalmi. illa in hoc non repetuntur, sed. Psl. incipit ab eo loco, ubi Ant. desinit — Si in Off. dupl. Antiphona et primus versus Psalmi constant iisdem prorsus verbis (*dumodo Antiphonae non addatur* „Alleluja"), incipitur Psalmus a 2do versu.

NB. Ad hymn. *„Ave maris Stella"*, semper genufl. ab omnib. per integram 1. stropham.

13. Si post Completorium immediate sequatur Matutinum, bis debet dici *Pater*, *Ave Maria*, et *Credo*, quia completorium, ut finis Officii, sic terminari debet; et ante Matutinum, ut initium sequentis dei, eadem praemiti debent. Rub. Brev.

* In Offo Defunct. ad fidem Psalmor, semper dicitur: „Requiem aet. dona *eis* Dne. Et lux perpetua luceat *eis*" — etiamsi pro *uno* ttm. fiat Officium. — Versus vero Orationi praemissi accomodari debent speciali persolutionis intentioni, atque post ℣. A porta inferi ad ℟. *Erue Dne*, dicatur aut *animam ejus* aut *animas eorum*, prouti pro *uno* aut vero pluribus fit. — Ita quoque ad ℣. *„Requiescat"* aut *„Requiescant."* Post Orationem: ℣. Requiem aeternem dona eis (ei). ℟. Et lux perpetua luceat eis (ei). — In fine Oficii includunt eliqui Rubricistae precum oblationi commemorationem OO. fidelium Defunctor., atque dicunt. ℣. *„Requiescant in pace"* in Plurali, sicut in fine Missae; (alii tamen accomadant praemissae Or.) Ast ad Absolutionem post Missam, dum est pro *uno* aut *una*, dicitur ad tumulum in Singulari. *Missale.*

* Sacerdos transiens per Chorum, in quo cantatur *Gloria Patri*, vel alia oratio, in qua caput inclinand. est, debet manere reverenter inclinatus, donec perficiatur. — Quando transit per medium Chori, in quo est Clerus, vel transierit ante illum, debet salutare Clericos, qui in eo sunt; sicut Episcopus paratus salutat Canonicos in eo existentes cooperto capite. Si est Chorus ad Altare, in quo servatur Ss. Sacramentum, Sacerdos (non celebraturus) intrans Chorum, coram Ssmo detegit Caput, genuflectit, et quia manus non habet occupatas, aperto capite salutat Clerum. Gav. p. II. t. II. etc.

De celebratione Missae.

„Sacerdos omnes ritus ac ceremonias, ab occlesia probatas, sancte observet, omnemque diligentiam adhibeat, ut, quanta maxime fieri potest, pietate ac veneratione opus adeo sanctum et divinum peragatur". Can. 9. dist. 33. Conc. Trid. XXII. cap. 5. et Decret. de celebr. miss.

Crux parva posita super tabernaculum non est sufficiens ad celebrandam Missam, sed poni debet alia debitae magnitudinis in medio candelabrorum. S. R. C. 10. Jun. 1663. Bened. XIV. 16. Jun. 1746.

Cruces adhibendas ad Altaria item ad Processiones privatim benedicendi, pollet facultate singulus Animarum Curatus pro sua ultroneitate. (Decret. 12. Jul. 1704; 2. Sept. 1741).

14. *„Sacerdotem*, **dum sacris .nduitur vestibus**, vel vestitus in Sacristia expectat, nemini pose loqui, neque loquentibus aures praebere, sed orationi et mediationi incumbere." — Sacerdos paramentis indutus, bireto se cooperit. (S. R. C. 14. Jun. 1745).

Si transierit ante Altare ubi celebretur Missa, in qua elevatur, vel tunc ministratur Sacramentum, genuflectat (quemadmodum, ubi est expositum Ss. Sacramentum S. R. C. 1. Sept. 1608.) utroque genu, et detecto capite illud adoret: nec antea surgat, quam Celebrans deposuerit Calicem super Corporale. (Miss. de ingressu ad Altare).

Si transiens advertat in altaribus adhuc esse post Consecrationem Sacramentum, genuflectat unico genu, detegat caput, et facta adoratione, ponat birretum in capite et prosequatur viam suam. — Casu, quo idem animadvertat in pluribus Altaribus ob Missam quae ibi celebratur: tunc fiat eadem adoratio immediate ante Altare, cui magis particulariter appropinquaret. — Si transeat ante Altare, in quo Ss. Sacramt. reperitur in tabern. inclusum; non celebranturus debet deponere birretum et genuflectere unico genu dextro; — *celebraturus* vero, quia tenet Calicem, *capite tecto*; nisi alicubi capitis aperitionem exigeret legitima

consvetudo ob majorem populi aedificationem. Nec vero approbandi sunt illi, qui ut ipsi dicunt, ob majorem reverentiam abeunt quin ponant biretum in capite: *quia operantur contra Rubricam.*

Si sacerdos accedens ad Alt., obviam habeat alium Sacerdotem ab Alt. redentem, sequens viam a latere suo dextero, eum tecto capite salutat. — Universaliter, *dum Calicem defert,* nemini caput aperire debet; sed si forte ante Episcopum dioecesis, aut Episcopos, Magnates, Clerumque transeat: tantum cooperto capite plus, minusve sese inclinet, prout eorum postulat dignitas. Rubr. Gav. p. II. t. — Sacerdos pro s. functionibus peragendis *paratus*, caput detegere non debet ut saeculares exhibeat assalutationes.

In Missa teneat oculos demissos, dum accedit vel recedit ab Altari, et quandocunque se vertit ad populum. (Rubr. grl.)

In abaco, mensa credentiae, neque crux, neque imagines Sanctor. ponendae sunt. *Caer. ep.*

An in Miss. priv. permitti possit ministro **apperire Missale** et invenire Missam? *R. Negative,* et serventur Rubricae S. R. C. 7. Sept. 1816. Rubr. M. II. 4.

15. **Quae clara voce** dicenda sunt, proferant ea Sacerdotes distincte et apposite, non festinanter . ., nec nimis morose . ., neq. etiam voce nimis elatâ, ne alios in eadem ecclesia simul Celebrantes perturbent. Rubr. M. p. 1. lit. 16.

Pars Canonis et verba consecrationis submissa voce proferuntur. C. T. s. 22. can. 9. Gav. 304.

16. Omnes Sacerdotes celebrantes, dum in canone Missae Papam nominant, debent caput inclinare. (S. R. C. die 23. Maji 1846.)

17. Cruces in Missa formantur per duas lineas, alteram recta versus Sacerdotem, alteram diametraliter transversam. Quae super Calicem fiunt non debent excedere pallae magnitudinem; quae autem super Calicem et Hostiam simul, incidi debent a labio extremo Calicis, usque ad spatium imminens primae partis Hostiae versus Sacerdotem.

18. **In calicis oblatione,** ne dubia sit Consecratio, apponenda est aqua in quacunque parva quantitate: quantitas duarum triumve guttulurum sufficit, ut satisfiat resp. praecepto ecclesiastico sub mortali pecato obliganti. C. Trid. l. c.

Pro purificatione Calicis esto vinum saltem ejusdem quantitatis, qua fuerunt primae species Sanguinis. Ablutio sumatur per eandem partem calicis, per quam Sanguis Christi haustus est.

19. Sacerdos Missas, aliasve **functiones solemnes** celebrans, sibi ministrantibus det tempus, ut muniis suis rite et opportune fungantur. Catando *Dominus vobiscum* — atequam hanc divinissimam salutationem versus populum absolverit — non se vertat ad Altare, nec ante decantatam conclusionem Postcommunionis accedat ad medium Altaris.

Ite Missa est profertur vel canitur, junctis manibus ante pectus, versus populum, corpore erecto absque ulla capitis inclinatione. **Bened. Domino** versus Altare.

20. Breviore tempore, quam triente unius horae Missam celebrare, vetitum est sub suspensione a Divinis, dum concernens discat debito honore et cultu tremendum hoc et omnium Sanctissimum Mysterium ad Fidelis Populi aedificationem tractare. Syn. Aquil. Cap. XIV. de obser. et evitand. in celeb. Miss.

21. Extra casum praecisae necesitatis non potest permiti, ut **Clericus in Minoribus constitutus** pro Subdiacono suppleat in Miss. solem. In casu tamen necesitatis potest supplere paratus sine Manip. S. R. C. 17. Decemb. 1874. Item nullus Clericus in Min. constitutus praesumat concionando Stolla uti, sed superpellicio tantum induatur: quoniam non oportet Ministrum, Lectores aut Psaltes uti **Stolla** (*Orario*), que est vestis Sacerdotum et Diaconorum propria. **Diacono** data est Stolla ab Ordine romano, tamquam de subtantia ordinationis ejus, ad laevum humerum, quamve jugat ad dextrum latus: *„ut ab activa laboriosa, ad contemplativam svavem transeat.“* Cum induit Stollam, osculetur Crucem, quae est in medio ejus. Gav. Caer. Ep.

22. **Gloria** in Missa Officio conformi semper dicitur, quando in Mat. dictus est Hymn. *Te Deum*; alias omittitur, excipe solum Missas in Coen. Dni et Sabb. s. quae admittunt *Gl.*, licet in Off. *Te Deum* non dicatur.

Credo dicitur omnibus Dncis, aliis vero diebus nunquam, nisi signo *Cr.* dici exprimatur.

Quando in M. dict. est *Gl.* dicit. in fine M. *„Ite M. est“*; — alias, facie ad Altare versa *„Benedic. Dno.“*

23. **Oratio ad libitum** – dicitur: non quia pro libitu omitti potest, sed quatenus pro devotione Celebrantis una aut altera ex Missali eligi potest; e. g. apte elegitnr Collecta *„Pro se ipso Sacerdote“*, — nisi celebraverit Missam publicam (pricipalem, conventualem, parochialem), aut coram episcopo; quibus in casibus, excipe de consvetud. Neomystam ad primum ejus Sacrum, — seligenda foret Collecta pro Episcopo, Comunitate etc.

Oratio imperata i. e. quae non vi rubricarum, sed Jussu Summi Pontificis aut particulari D. D. Ordinarii praecepto, pro publica indigentia ultra consvetas Missae orationes per aliquod tempus recitanda est, dicitur quotidie, et si sit pro re gravi, dicenda erit in dupl. 1 cl. sub unic. conclus, et in dupl. 2 cl. sub sua conclus. Si non sit pro re gravi, omittenda est in dup. I. cl., item Dom. Palm., et Vigiliis Nat. Dni et Pent.; in dup. 2. cl. autem *omittenda* est in M. cantata et Conventuali (etsi haec Sacra fuerint lecta tantum); *dici vero vel omitti potest,* pro arbitrio Celebrantis, die dicti ritus in M. priv. Haec Or. ordinarie sub altera conclus, et post reliquas secund. Director. faciendas commemnrationes est recitanda, et propter eam nulla alia Or. omitti potest. *Hinc* si Oratio „Ecclae“ vel „Pro Papa“ imperata sit eo tempore, quo hae orationes secus „pro libitu“ signantur, semper dicenda est utraque. S. R. C. 17. Aug. 1809; 7. Septemb. 1816; 15. Maji 1819; 23. Maji 1835.

Sine licentia Episcopi nequeunt vel Praelati Ordinum suis subditis indulgere Missalis Orationem, quae, non foret legaliter jam de ritu diei. **Patet:** nulli presbytero licere proprio motu, nequidem pro re gravi ex privata devotione, aut ad preces eleemosynam praestantis, Orationes adversus ordinem ritus inserere. S. R. C. 27. Mart. 1797. *„In Missa nihil privata auctoritate addere licet“*, — quemadmodum *„nec a dioecesano rite approbato Rituali deflectere“*.

In Or. **A cunctis** ubique locorum post invocationem B. M. V. et ante quoscumque alios s. Patronos (exceptis Angelis et s. Joanne Bapt.) semper facienda est commemoratio S. Joseph. Nomen „s. Joseph“ habetur in liturgicis Orat. ceu nomen indeclinabile, sicque proferendum est in „A cunctis“ et in „Mundet..“ et quidem absque ulla conj. particula, per haec verba: „intercedente Dei genitrice Maria, cum beato Joseph, cum beatis Apostolis

tuis etc.“ Pius Pp. IX. 16. Jul. 1871. — Ad lit. N. tantum Patronus Ecclae, in qua celebratur, nominandus est, et quidem ante vel post Apostolos, prout ejus dignitas postulabit. S. R. C. 11. Maji 1723. Si celebretur in Eccla dedicata alicui Misterio, vel in Oratorio, quod Patronum non habet, ad N. nullus Sanctus nominandus est. 16. Apr. 1853. Similiter si in hac oratione ipse Patronus Ecclae jam nominatus sit, ad N. omittenda ejus nova denominatio. 12. Nov. 1831.

In orationib. cognomina et patria Sanctor. **expungenda sunt,** ubi habentur. S. R. C. 23. Jun. 1736. (e. g. Franc. de Paula, Philipp. Benitius, Joannes Gualb., Pius quintus.) — In Ant. et Or. *S. Joannis Chrysostomi et S. Petri Chrysologi* **oportet** ad nomen Joannis **adjungi vocem** *„Chrysostome.“* et *„Chrysologe.“* S. R C. 5. Mart. 1825.

24. In Festis semid. ab Oct. Epiph. usq. Purif. 2da Or. *„Deus, qui salutis“*, 3a *Eccl.* vel pro *Pp.*; a Purif. usq. Quadrag. et ab Oct. Pent. usq. ad Adv., dicitur 2da Or. *„A cunctis.“* 3tia ad *libitum.* — In Quadrag. usq. Dom. Pass. 2da Or. de *Feria,* 3a *A cunctis.* — A Dom. Pass. usq. D. Palm. 2da de *Feria,* 3a *Eccl.* vel pro *Pp.* — Ab Octav. Pas. usq. Asc. 2da Or. de B. M. V. *„Concede“*, 3a *Eccl.* vel pro *Pp.* Rubr. gen. Nissi in Officio Missae occurrat comm. specialis. Numquam vero commemor. communes omittendae sunt mere ob inserendam, ratione expositionis, Collectam de Ss. aut ob Or. imperatam. — Infra Oct., dum in Off. ommitt. Suffr. non dic. *A cunctis.* S. R. C. 7. Jul. 1871.

25. **In conclusione Orationum sequens modus** praescribitur: 1) si Oratio dirigatur ad Patrem, concluditur: *„Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus S. Deus, per omnia saecula“*. 2) si in principio Orationis fiat mentio *Filii*, concluditur: *„per eumdem Dominum“*; 3) si in fine: *„Qui tecum vivit et regnat“* etc.; 4) si Oratio dirigatur ad Filium et in ea non fiat mentio Patris: *„Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate“* etc. 5) si autem fiat mentio: *„Qui vivis et regnas cum eodem Deo Patre“* etc. 6) si in fine Orat. fiat mentio S. Spiritus, concluditur: *„In unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus“*. S. R. C. 15. Sept. 1736; 12. Nov. 1831; 23. Maji 1835.

26. **Missa in aliena Eccla.** (*Altera dioec., Regularium eccla, et v. v.*) 1. M. principalis conformari debet Ritui istius ecclae. Sic Regularis supplens Parochi vicem debet se quoad par: Sacrum, Votiva, de Req. conformare directorio par. ecclae. — 2. Pariter, quando in al. Ec. peragitur Festum cum solem. et populi frequentia, Sacerdos ibi celebrans respondeat ecclae ritui. S. R. C. 11. Jun. 1701. — 3. Pro uberiore norma sequens tabella:

Ritus Directorii Sacerdotis celebraturi	Ritus Ecclesiae in qua celebrat						
	si color est idem				si est diversus		
	De ritu semid. vel trium. lect.	De duplici majori vel minori.	De festo solemni cum conc. populi	De Dominica quaecumque.	De ritu semid. vel trium lection.	De duplici quocumque	De Dominica quaecumque
De Dominica quacumque	--	3	1	—	—	1	—
„ duplici I. vel II. classis	2	2	1	2	2	1	4
„ duplici majore vel minore	2	2	1	6	2	1	4
„ infra Octav.. semidupl. vel festo trium lect.	5	3	1	—	5	1	—

1. Tenetur se conformare Ecclesiae.
2. Tenetur se conformare proprio Directorio.
3. *Consultius* est se Ecclesiae conformare: nullo modo posset dicere Votivam vel de Requiem.
4. Tenetur se conformare Ecclesiae, nec faciat commemorationem officii sui nisi Missa admittat orationem ad libitum.
5. Debet se conformare ppr. Directorio, nisi malit celebrare Votivam, vel de Requiem.
6. *Potest* dicere Missam propriam cum commemorationibus in suo Directorio praescriptis.

N o t a n d a

a) Quoad Symbolum debet se Ecclesiae conformare etiamsi propriam Missam dicat. Si Ecclesia Symbolum non habet, potest illud dicere casu quo a suo Directorio praescribatur; si vero ratione Reliquiae insignis praescribatur, illud omittat.

b) Quoad collectas tenetur se omnino conformare Ecclesiae.

4. **Dubium:** „An Sacerdotibus, qui recitaverunt Offic. alicujus Sancti dupplicis, licitum sit celebrare M. de Requiem in aliena eccla, ubi non dicitur Offic. duplex (sed

semid., dies infra Oct. non priv., feria per annum), — *imo* fiant exequiae pro aliquo defunto praesente corpore, vel anniversarium?“ solvit S. R. C. respondendo 6. Mart. 1866: *Affirmative*“. Proin, non obstante *proprio Off. dupplici*, licitum est *M. de Req.* celebrare in aliena eccla, quando haec admittit M. votivas, imo etiam sub cantatis ibi exequiis, *exceptis Oct. privilegiatis.*

Missa in Oratoriis privatis dicenda est semper ex ordine directorii Celebrantis. S. R. C. 23. Sep. 1837.

N. B. **In privatis Oratoriis Miss. celebrari nequit** Feriis V. VI. ac Sabb. major. Hebdom.; et privilegiatis Festis in Nativ. Dni, Epiphania, Paschate, Ascensione, Pentecoste, Corp. Christi, Annunciatione, Assumptione B. M. S. .V., Ss. Apostolorum Petri et Pauli, OO. SS., item Patroni principalis Civitatis vel Dioecesis. S. R. C. 17. Nov. 1607; 11. Apr. 1840.

Missali Ord. S. Francisci Seraph. in tali ecclesia uti licet omnibus Sacerdotibus; de Indultu 5. Sep. 1775., et Pii VI. 15. Jul. 1778.

27. **In adoratione** (de Episcopi facultate „*hac publica exposit.*“) **Ss. Sacramenti quae** in singulis parochiis per Archi-Dioecesim annue servatur, *Sacrum* **solemne,** etiam in duplici (excipe festa et Dncas 1. et 2. cl. item dies infra Oct. Epiph., Pasch., Pent.; fer. IV. cinerum, et Vigil. Nativit. Dni Clem. XII. 1. Sept. 1736.) sumendum de Ss. Sacramento, ast non de festo Corp. Chr. (nisi infra Oct. ejusd.), sed votiva „*Cibavit*“: *Glor., Or unica., Cr., Pnaef. sine Communic. de Nat. Dni, ult. Ev. S. Joannis, col., alb.* Gav. p. 2. t. 14.

a) **Commemoratio de Ss. Eucharistiae Sacramento** facienda est in omni Missa *(excipe solummodo illas de „Ssmo Corde Jesu“, item de „pretiosissimo Sanguine“, ad quas haec com nunquam* dicitur) cantata *ad Altare expositionis* Ss. Sacramenti, et quidem in dup. 1. et 2. cl. (quae votivam „de Ss. Scrmto“ *etiam exposito* excludunt) sub unica conclusione, *nisi* alia comm. facienda sit, *quo in casu* sub altera adjungitur conclusione; in festis vero *ritus inferioris* semper sub altera conclus. post comm. de praecepto — sed ante Or. imperatas — dicenda est; id quoque in Missis, ex necessitate ad Alt. expositionis lectis, servand; et, si festum diei id secum non ferat, in Missis „de festo“ aut

„de die“ lectis propter expos. Ss. Sacram. „**Credo**“ *dicendum non est.* S. R. C. 3. Mart. 1761; 2. Dec. 1684.

b) In Missis solemnib., quae ad aliud quam expositionis Altare celebrantur, — quemadmodum etiam in M. lectis ad quodcumque illae celebrentur altare *die expositionis Ssmi* — „**ratione 40 horarum**“ asservatae, *praecepta est* Collecta de Ssmo; omittitur tamen in dup. 1. et 2. class., in Dnca Palm., et in Vigil. Nat. Dni, et Pent. **Diebus vero** expositionis *publicae quidem,* ast non „ratione 40 horarum“ habitae *(uti id fit juxta nos dncis novil.)*, posse de eodem fieri commemorationem ad aras laterales, admisit S. R. C.

c) Durante expositione publica Ss. Sacramenti non licet celebrare privatas M. ad Altare expositionis Ssmi, *quando* in eadem eccla sunt alia quoque Altaria, nec id fiat quam solum *„ex necessitate“* S. R. C. 13. Jun. 1617; *aut* si in particulari casu toleretur per Episcopum; eadem 7. Maj. 1746. „Dummodo illa, quae ad promovendam fidelium Communitatum pietatem ac aedificationem ab Eccla ordinata sunt, inviolabiliter pro reverentia Ss. Scrmti observentur!“ — *Nec licet celebrare Miss. de Requiem* ad Alt. later. durante expos. Ss. Sacramenti. S. R. C. 2. Dec. 1684. Clem. XII. 1. Sep. 1730.

Ad lectam Missam (in later. Alt.) sub Ssmi expos. **campanula non pulsatur.** Nonnisi ad celebraturi egressum e sacristia datur consvetum signum. Instruc. Cl. XII.

28. Sacerdos **celebrans ad Altare, in quo Ss. Sacrament. expositum est,** quando accedit ad Altare, vel ab eo recedit, utroque genu flectit in plano; quoties vero ad ejus medium accedit, uno tant. genu. Dum se vertit, nunquam perficit circulum, sed *post* osculum Altaris *(quando est jam in medio, cum vero ad illud accedit, ante osculum)* facta genufl parum se retrahit ad partem Evang., eique renibus versis sistens, dicit: *Dominus vobiscum,* vel *Orate Fratres,* ac rediens in medium, et facta iterum genufl. perficit ea, quae facienda sunt. — Manus lavat, ex reverentia erga expositum Ss. Sacramentum, in plano si pauci sunt gradus ad cornu Epist. versa facie ad Populam: ibique linteo eas abstergit, atque in Mis. Solemn. incensatur. In Benedictione Populo danda, dicto: *Omnipotens Deus,* genufl. et retrahens se ad latus Evang. benedicit; non perficit circulum, neque ad medium redit, sed ibi conversus ad Altare, idem non signat, sed librum tant. vel — nisi nimis remota sit — tabellam et seipsum.

* *Si sub expos. Ss. Scrmti communicentur Fideles, benedictio ipsis cum Ciborio non impenditur, sed manu — ex ordine Ritualis.* Opposita actio ceu tollendus abusus, fit per nefas, atque ex natura rei nequit induci in legitimam consvetudinem.

Quando est expositum Ss. Sacram., et licet si velo obductum, **concio detecto** capite facienda est; contraria consvetudo, veluti abusus, omnio tollenda. S. R. C. 23. Sept. 1837.

** *Praeter* **publicam** divinae Eucharistiae Episcopo notam et per eundem concessam **expositionem,** nullius ecclae rectori licet praesuscipere propria authoritate (sine facultate ab Episcopo elargita) expositiones Ss. Sacramenti publicas (in throno); S. R. C. 10. Dec. 1602; 18. Dec. 4647; 6. Maj. 1673. Morem vero Fideles, legitimae consvetudini conformiter, peractis Litaniis, aut recitato Rosario, dimittere impertita eisdem cum SSmo in pixide *(diebus Solemnitatum in ostensorio)* benedictione, adprobavit S. R. C. 11. Sept. 1847.

*** Non licet titulo specialis devotionis Litaniis Sanctorum aliquem versiculum addere vel novas Litanias, de quarum approbatione Ordinario nullatenus constat, in ecclesiis canere vel recitare. Pariter S. R. C., inhaerendo instructioni Clem. P. P. XI. §. 24. pro Oratione 40 horarum, praecepit; ne alii adhibeantur Libelli Litaniarum, nisi typis Rev. Cam. Apost. impressi, vel iisdem plane conformes. (Directorium Urbis. 1877).

**** In Expos. et Bened. Ss. Sacrmti, tempore pasch. et infra Oct. Corp. Christi, (imo et alias — *praeterquam jejunii tempore ac in Vigiliis*) — additur unum **Alleluja** ad ℣. „Panem de coelo“ et hoc in casu nunquam ante Orat. dicendum est: **„Dns vobisc.“** Oratio vero **„Deus, qui nobis“,** dicenda (sicut ad theof. processionem) brevi cum conclusione: *„Qui vivis et regnas in saecula saeculorum“*; minime autem „q. v. et r. per omnia s. s.“ (Hartman Repertor. 3. editio).

Crux ab Altari, etiam ubi est expositum Ss. Sacramentum, **nunquam** semovenda. Pro casu: „si fuerit solito“

major, suppleatur illa aliâ minore cum effigie Crucifixi". (S. R. C. 24. Maj. 1707.) apte in eodem Altari apponendâ, quae sit, attentâ infirmitate nostrar. distractionum, ob oculos corporis Sacerdotis celebrantis; ut facilius sibi revocet in memoriam actus Passionis Christi, ejusque cruentum Sacrificium.

* **Bened.** XIV. Bullâ „Accepimus" dd. 16. Julii a. 1746. ad Episcopos data *inhibuit* rem Divinam fieri ad Altaria, nisi *Crucifixus* ita promineat, ut Sacerdos celebrans et populus Sacrificio assistens eundem Crucifixum facile et commode *intueri* possint; quod evenire nequit, si exigua solum crux minori tabulae defixa Fidelibus exhibeatur", — praecipitque „hanc ubi illa observatur, corruptelam esse extinguendam".

Exposito Ss. Sacramento in Altari, crucem (etsi habuerit inclusam particulam Ssmae Crucis) super eo non incensandam; et *Reliquias* (ubi absque gravi incommodo fieri potest) tunc temporis seponendas statuit S. R. C. 29. Nov. 1739. 19. Maj. 1838.

Modum incensandi, v. pag. 457.

29. **Renovatio** Ss. Sacramenti debet fieri qualibet Dominica; non autem differri ad quindecim dies, S. C. Episc. 5. Aprilis 1577. et Innocent. XII. Constit. *Sanctissimus* 31. August 1695.

Sanctissimae Eucharistiae Particulas frequenter (*Parochus*) renovabit. Hostiae vero seu Particulae consecrandae sint recentes; et ubi eas consecraverit, veteres primo distribuat, vel sumat. (*Rit. Rom. Tit. de Ss. Euch. Sacrament.* §. Sanctis. Eucharistae.)

Particulae Sacramenti renoventur hyeme saltem singulis quindecim diebus, aestate vero octavo quoque die (Synod. Aquilej. Cap. VIII. de asserv. Euch. n. 4.)

Partes illius Hostiae, quae forte reservatur post orationes publicae expositionis, non videntur cuicunque de populo dandae; quod etiam vetuit S. Carolus Syn. d. 11, quia: rurales rotundam potius volunt Particulam, alioquin facile patiuntur scandalum; ideo jussit praedictam Hostiam a solo Sacerdote sumi, — post Calicis sumptionem.

Pixis et Ciborium sunt purificanda intra Missam ante Calicis purificationem, collectis in eorum fundo fragmentis omnibus diligentissime cum indice dexterae manus; et cum

eodem indice sumi poterunt, admoto eodem linguae, vel ad labium Pixidis et Ciborii fragmentis deductis, et ori admotis, ita ut nullum remaneat fragmentum. Deinde infundi potest panlulum vini, quo circumacto et hausto, exsicatur Pixis et Ciborium interius undequaque purificatorio. Merat. Pars II. Tit. X. Rub. lit. b.

30. *a.* **In benedicendo Populum cum Ss. Sacramento** sequens modus approbatur, nimirum: Sacerdos accipit Ostensorium dextra ad nodum supra pedem et sinistra ad pedem et manibus velo coopertis, vertit se ad populum, et cum stat ante populum, Ostensorium ante pectus seu superiorem partem pectoris tenet, tum elevat illud decenti mora non supra caput, sed tantum usque ad oculos, et eodem modo illud demittet infra pectus, mox iterum recta linea illud attollit usque ad pectus, et deinde ad sinistrum humerum ducit, et reducit ad dextrum, non movendo et vertendo corpus ad unum et alterum cornu Altaris, et rursus ante pectus reducit, ibique aliquantum sistit, quasi peracta ad omnes mundi partes Cruce eam etiam venerandam omnibus praebet, tum gyrum perficiens collocat Ostensorium super Altare S. R. C. die 21. Mart. 1676.

b. In benedicendo populum cum Ss. Sacramento Celebrans **nihil dicere,** cantores et musici nihil quoque canere interim debent ad praescriptum Ritualis Rom. et Ceremonialis Ep. S. R. C. 5. Feb. 1639. — 23. Maj. 1835. statuit benedictionem dandam esse, non quando pervenitur ad versiculum hymni „*Sit et benedictio*", sed in fine hymni. Organa autem pulsari possunt suavi et gravi sono, sicut fit ad elevationem Ss. Sacramenti. Gardell. in Inst. §. 31. Ubi tamen usus quaedam cantandi invaluit, et sine offensione populi intercipi nequit, tolerari potest.

* „**Velum** pixidis debere esse albi coloris (et pretiosum), nec non *velum* pro deferenda Ss. Eucharistia exclusive albi col., etiam tunc dum in aliis paramentis color officii perimittitur". S. R. C. 20. Sept. 1806.

31. a. **Missa votiva** = *(Missa privilegiata dicta extra Ordinem Officii diei in col.)* **solemnis** i. e. *dum ex indictione Ordinarii pro re gravi vel publica Ecclesiae causa celebratur*, cantari potest omni die (subintellecto eo, in ecclesiis, *ubi unica* Missa celebratur, nuspiam dncis et festis de praec., Votivam posse haberi. S. R. C. 22. Aug.

*

1744) exceptis Festis dupl. 1. cl., in Dominica prima Adventus et Quadragesime, Dnca Pass., Palmar, in Albis et Ss. Trinitatis; insuper in feriis Cinerum et majoris hebd., nec non in Vigiliis Nat. Dni et Pent. S. R. C. 27. Mart. 1779. — Cantatur cum *Gl.* et *Cr.* (utrumque tamen omittitur dum hae Missae celebrentur in col. viol. nisi id fiiat in tali Dnca, tuncque habent *Cr.* ratione Dncae) absq. ulla commer., si adhuc alia Missa Officio diei conformis in eadem eccla celebretur; *alias* faciendae essent commemorationes occurrentis dup., Dom., Oct. priv., ac fer. maj., (itaque non fit comm. diei infra communem Octavam, nec semid. nec simplicis). In Missis votivis (etsi addat. comm. Dominicae) in fine non legitur Evangelium nisi consvetum S. Joannis. At in Ecclesia, ubi neque viget chori obligatio, neque alia dicitur M. de die, sique incidat dies Dominica, dicend. erit in fine Ev. Dominicae. (*Recent. Declarationes S. R. C.*) Rubr. Mis. tit. 8. 9. 11. S. R. C. 12. Aug. 1854.

Die M. vot. solemnem non permittente, libera est rectori ecclae applicatio, atque cantatur M. de die, et orationi diei uniri debet Collecta M. votivae sub una conclus., fierique debent tantum illae commer., quae locum inveniunt in festis I. classis, e. g. Dncae, diei infra Oct. priv.

* Si ab Ordinario praescripta fuerit Mis. de **SS. Trinitate,** vel de Beata vel de Spiritu S. *in gratiar. actionem*, orationi diei solummodo unitur oratio. *„Deus cujus misericordiae“*. (Post Formulare pro Ss. Trin).

* Si expositum sit Ss. Sacramentum, orationi Missae votivae unitur oratio de Venerabili: quae (tali casu) unio locum habet et in M. v. de S. Trinit., de B. M. V., et de Spir. s., quando in gratiar. actionem celebrantur — addendo orationem *„Deus cujus miss.“*, ita ut tres orationes sub una conclus, absolvantur.

b) **M. votiva** (α) **de Ecclae Patrono aut Titulari cujus Off. transferri contigit, — Item** (β) **M. v. de Festo aliquo, pariter translato, sed in quo ppter ejus celebrationem fieri solet extraordinarius concursus populi,** cantari potest in *propria* (juxta populare calendar.) *die* cum *Glor.* et *Cr.*, unica Or. et Ev. S. Joan. in fine, dum adhuc alia M. de Off. diei celebretur in ead. Eccla; *secus* addenda est comm. Off. dei cum allis in ipso occurrentibus, et in dncis dicend. in fine Ev. Dncae. (12. Aug. 1854.) — Nequit vero haec M. cantari in Dom. 1. Adv., fer. IV. Cin., Dom. I. Quadr., Dom. Palm., tota Hebd. maj., Dncis Resurr., Pentec. cum 2 dieb. seq., in fest. Nat. Dni. Epiph. Asc. Corp. Chr., Assump. B. M. V., Nat. S. Joan. Bapt., Ss. Ap. Petri et Pauli, OO. Sanct., Dedicationis et Titularis ppr. Ecclae ac princip. Patroni loci. Rubr. t. 6. S. R. C. 12. Mart. 1836; 23. Sept. 1837; 12. Apr. 1853.

* *Dncâ Pass.* etsi sit major et I. class. i. e. privilegiata contra quodcunq. festum etiam I. class., — in ecclesiis tamen, ubi est titulus ecclae *vel* concursus populi ad celebrandum Festum, quod (e. g. S. Joseph aut Annunc. B. M. V.) transferi contigit, possunt (Rubr. gen. 6.) cantari duae Missae, una de die, altera de Festo, inque postrema dicitur Psalm. *Judica*, *Glor. Cr. et Tractus. Praef.* de eod. Festo si ppr. habeat, sine ulla com. Gav. de hac. Dnca.

N. B. De Eccla illa, quam certum est, non fuisse consecrat. sed ttm. benedictam, Festum Ded. non debet, nec pt. celebrari S. R. C. 18. Aug. 1628.

c) **Mis. vot. pro Sponsis in nuptiar. benedictione** dici potest (omnem in casum solummodo *extra* tempus clausum et nunquam uti solemnis) omnibus diebus, — exceptis Dncis, festis vero dup. 1. et 2. cl., diebus infra Oct. Epiph. et Pent. cum istius Vigil., et die octava Corp. Chr. S. R. C. 20. Dec. 1793; 20. Apr. 1822. Dicenda in col. alb., et, quia tantum M. v. *privata,* sine *Gl.* et sine *Cr.*, Praef. de M. diei, cum trib. or. 1ma. scil. de ipsa M. v., 2da de Off. diei; 3tia si in Off. non occurrat specialis comm. est illa, quae alias in Missa ritus semid. eodem tempore 2do diceretur loco. (vide seq. pag. sub *).

Diebus *autem hanc M.* **prohibentibus** celebranda est M. de die cum. com. Missae pro sponsis, quae post praescriptas Or. dicitur sub altera conclus. — observatis etiam omnibus, quae in M. pro Sponsis pro benedictione nuptiarum post „Pater noster“ et „in fine“ habentur. — Si mulier sit vidua, omitti debet tum „M. pro Sp.“ tum benedictio nuptiar. ibi descripta. S. R. C. 3. Mart. 1761. Rubr. Mis. Rit. Rom.

* Oratio tertia dicitur, ut sequitur:

Diebus Festis
- Ab octava Epiphan. usque ad Purification. *Deus, qui salutis.*
- A Purificat. usque ad diem Cinerum *A cunctis* etc.
- Ab Octava Paschae usque ad Pentec. *Concede* de B. M. S. V.
- Ab octava Pentec. usque ad Advent. *A cunctis* etc.
- Diebus Mariae Virgini sacris: *Deus, qui corda fidelium.*

In octava Festorum vel diebus Domini, vel Sanctorum *Concede* de B. M. S. V.; at si dies octava occurrat Post octavam Epiph. usque ad Purificat. dic. *Deus, qui salutis.*

d) **Missa vot. B. M. V. Rorate** una pro quavis eccla (quin tamen Missa diei omittatur) toto Adventus tempore toleratur, exceptis Dncis, dup. 1. et 2. cl., festis B. M. V.. et Vig. Nativ. Dni., dummodo *cantetur* cum 3. Or. (uti infr. de M. vot. priv. dicitur) et sine *Cr.*, cum *Gl.* autem tantum in Sabcatis et infra Imm. Conc., infra quam dicitur M. Festi S. R. C. 22. Aug. 1744. In 9 dieb. ante Nat. Dni. autem -- Vigilia Nat. Dni. semper manente exclusa — ubi adest antiquissima consvetudo aut concursus populi, quotidie (praeter Fest. Expect. Part.), quin tamen M. diei omittatur, Missa vot. B. M. V. solemniter *cantari protest* cum *Glor.* et *Cr.* et absque ulla commer. Praef. *„te in vener."* S. R. C. 12. Sept. 1716. (Salvo, quod generatim valet, authent. Declarationum Dato).

* Combinatis hisce huic Missae tributis privilegiis, non est ambigendum, usum qui est ab immemorabili ad M. E. Zagrab., toto Advent. tempore (exceptis de positiva designatione diebus illam vetantibus) cantandi „Rorate" ad normam pro dictis 9 diebus indultam, inniti olim obtento speciali indultui, habendumque esse pro concesso. Similis concessio obtinet pro Regno Poloniae de 22. Aug. 1744. pro Bohem. 17. Nov. 1864; ast Vigil. Nat. Dni. utrobiq. excipitur.

e. Praeter supra relatas, omnes aliae a Privatis petitae Votivae dicuntur:

„Missae vot. privatae", et hae, licet qualiscumque solemnitas aut populi concursus accedat, permittuntur tantum in *semid;* prohibentur vero in omnibus dupl. et Dncis, infra priv. Octavas, fer. 4. Ciner., in tota maj. hebd., nec non in Vigil. Nat. Dni., Epiph. et Pent. Rubr. t. 4. Praeter plura decr. 11. Sept. 1847. S. R. C. — In his Missis, etsi solemniter celebrentur, omittitur *Glor.* (excipe M. de Ang, et B. M. V. in Sabb.) et *Cr.*, dicuntur semper tres Or., 1ma videlicet de ipsa M. vot., 2da de Offo diei, et 3tia quae secundo loco in M. diei dicenda esset, excipe Miss. B. M. V. in qua 3tia Or. semper dicitur de Spir. S., et Missam vot. Ss. Apostolor, Petri et Pauli, in qua, si in Missa diei ponatur Or. *A cunctis,* ejus loco dicitur Or. *Concede* de B. M. V. Rubr. gen. Mis. IX. 15. Si vero in Off. diei factae fuerint commemorationes, eaedem ac in eodem ordine faciendae sunt in Mis. vot., ita ut tunc 3tia Or. Missae vot. sit 1ma commemoratio facta in Off., et sic porro. Post praefatas commemor. addi possunt aliae Orat. ad libitum Celebrantis, sed insimul septenarium numerum non excedant.

In Missis vot. dicitur Praef. propria, si talem habeant, alias de occur. Octava ppr. habente, — dum id locum non habeat, dicitur Praef. de tempore; extra hos casus sumitur Praef. communis. „*Communicantes*" et „*Hanc igitur*" semper de tempore. In fine M. votivae dicitur „*Ite Mis. est* vel *Benedicamus*" (prout in eadem *Gl.* dicitur vel omitt,) et ult. Ev. S. Joannis.

* Pro commod. Celebrantium adposita est Directorio resp. Tabula.

* Missae hae votivae ex gravi publica, aut privata et rationabili causa, extra Ordinem Offi diei, dicendae, apte ad summam intentionis „peculiares gratias Deo agendi, vota exsolvendi, beneficia impetrandi gravia mala avertendi" celebrantur juxta fomularia in Missali *a*) pro singula hebdomadae feria assignata, aut *b*) juxta 14 ibi sese excipientes Missas, denique *c*) possunt accipi et Missae in honorem Sanctorum et aliquorum mysteriorum c. g. de Pass., de Ss. Euchar. (verum solummodo uti ad *a*). Ast Missae de Tempore, e. g. Dnca, Adventu etc. qua Votivae non celebrantur. Porro: „Paulus V. vivae vocis oraculo declaravit et sancivit. amplius recipi aut dici non debere quasdam missas votivas, quae *propriae sunt solemnitatum;* ejusmodi sunt Nativ., Circumc.,

Epiph., Resurr., Asc. D. N. J. Chr., — Nat., Purif., Assumpt. B. M. V., item S. Joannis B. — et hujusmodi (Solemnitatum) quae proprios habent Introitus. Quantum jam receptae essent, statuit Ss., illis omissis satisfit dicendo M. diei occurrentis (cum intentione venerandi mysterium, festivitatem, Reliquias etc.) S. R. C. 19. Maj. 1614.

NB. In Missa vot. De SS. Corde JESU dicitur M. *Miserebitur* ut in Festo, attamen in corpore Missalis defectuosae editionis, apponantur sequentia:

post Septuagesimam, post Graduale omissis Alleluja et ℣. *sequ. dicitur Tractus Ps. 21.* Ego autem sum vermis, et non homo: opprobrium hominum, et abjectio plebis. — ℣. Omnes videntes me, deriserunt me: locuti sunt labiis, et moverunt caput. — ℣. Sicut aqua effusus sum, et dispersa sunt omnia ossa mea: factum est cor meum tamquam cera liquescens in medio venstris mei.

Tempore paschali: Alleluja, alleluja. ℣. *Ps. 29.* Domine Deus meus, clamavi ad te, et sanasti me; eduxisti ab inferno animam meam. Alleluja. — ℣. Convertisti planctum meum in gaudium mihi: conscidisti saccum meum, et circumdedisti me laetitia. Alleluja. (*S. R. C. 29. Febr. 1868.*)

Ad celebrandam Mis. votivam manifeste obligatus, si die qua admittuntur M. votivae, celebraverit de Off. diei, non satisfacit. Satisfacit autem — dum, quin determinata fuisset M. votiva, in genere petita erat „applicatio intentionis“ — videlicet Votivis correspondentis. S. R. C. 3. Mart. 1761.

32. **Missae pro Defunctis.** Harum nonnullae etiam sunt diverso gradu privilegiatae, i. e. quod certis diebus (dummodo Ss. Sacramentum non sit expositum, et Dominicis item festis de praecepto, Missa parochialis, — aut ubi obligat — conventualis non impediatur) pro defuncto cantari possunt, quamvis Missae de Requiem privatae prohibeantur. Celebrantur sub ritu duplici cum unica oratione, et Seq. „Dies irae“. Missae privilegiatae sunt: 1. Omnes Missae in Commemoratione omnium fidelium defunctorum die 2. Novembris; 2. Missa de die Obitus seu Depositionis defuncti; 3. Missa de die tertio, septimo, trigesimo et anniversario Depositionis defuncti; 4. Missa de Anniversario fundato; 5. Missa cum primus accipitur nuncius de

Obitu alicujus de gremio familiae, capituli, congregationis in loco dissito defuncti.

I.

A. *Missa de die Obitus insepulto et in Ecclesia praesente corpore* defuncti cantari potest omnibus diebus, dummodo Missa conventualis (ubi obligat) aut parochialis (si est Dominica vel festum de praecepto) et officia divina non impediantur, **magnaque diei celebritas** non obstet. (Rituale Rom. de Exeq.) Hinc *prohibetur* 1. in triduo sacro mortis Christi, seu tribus ultimis majoris hebdomadae diebus; 2. in duplicibus 1. cl. festivis de praecepto [1]) 3. omnibus dominicis et festis de praecepto in Ecclesiis ubi unica celebratur Missa; 4. tempore expositionis Ss. Sacramenti *Permittitur* 1. in Dominicis etiam 1. cl. ut Dominica Palmarum etc., quia non sunt duplicia I. cl.; 2. in duplicibus II. cl. etiam festivis de praecepto; 3. in feriis secundis Paschae et Pentecostes, licet sint festivae; — dummodo in praedictis diebus alia celebretur Missa pro parochia: 4. in duplicibus I. cl. non festivis de praecepto; 5. in tribus primis majoris hebdomadae diebus, et aliis feriis, vigiliis et octavis privilegiatis.

B. *Missa de die Obitus insepulto sed in Ecclesia non praesente corpore* cantari potest omnibus diebus, praeterquam in supra exceptis, et insuper exceptis omnibus duplicibus I. cl. licet non festivis de praecepto, ergo et feriis secundis et tertiis post Pascha et Pentecosten: — *Permittitur* ergo in Dominicis, et duplicibus II. cl. etiam festivis de praecepto, dummodo alia celebretur Missa parochialis, et aliis diebus ut supra, *exceptis duplicibus I. cl.*

C. *Missa de die Obitus corpore in Ecclesia non praesente, et jam sepulto* (sine Missa exsequiali sive pridie mane sed quin Missa exequialis celebrari potuerit, aut pridie vespere, sive modo terrae mandatum fuerit), cantari potest in duplicibus etiam majoribus, et in feriis, vigiliis et octavis etiam privilegiatis, praeterquam in supra exceptis:

[1]) „Per festa de praecepto intelliguntur etiam ea, quae de jure feriationem adnexam habent, etsi dispensata sint, aut in Dominicam sequentem translata; nec non Dominicae illae, in quae eorum solemnitas transfertur“. S. R. C. n. 4743.

permittitur ergo in tribus primis majoris hebdomadae diebus, in quatuor ultimis diebus infra octavam Paschae et Pentecosten, in vigilia Nativitatis, Epiphaniae et Pentecostes dummodo in hac aliud officium publicum celebretur etc. *Prohibetur* autem, praeter dies et casus jam supra interdictos, in omnibus Dominicis et festis de praecepto, et in omnibus duplicibus I. et II. cl.

Si exequiae faciendae sint die 2. Novembris cantatur una Missa de die obitus, salva Missa parochiali de Commemoratione omnium fidelium defunctorum.

D. *Missa de die tertio, septimo et trigesimo* Depositionis, item *Missa de die aniversario* Obitus (qui nempe evoluto primo anno correspondet diei obitus), et *Missa de anniversario fundato* (id est Missa cantata de Requiem a defuncto per testamentum vel ab ejus haeredibus de ejus mandato ex ejus bonis fundata quotannis in die ipsius obitus, vel etiam alio in fundatione determinato et fixo die celebranda) cantari potest in festis (quae non sunt fori) duplicibus majoribus et minoribus et in vigilia Epiphaniae. *Prohibetur* proin in omnibus Dominicis et festis de praecepto, in omnibus duplicibus I. et II. cl.. infra octavas privilegiatas (Navitatis Domini, Epiphaniae, Paschae, Pentecostes et Ss. Corporis Christi) et in feriis et vigiliis privilegiatis (feria IV. Cinerum, tota majori hebdomonda, et vigiliis Navitatis Domini ac Pentecostes) et quando expositum est Ss. Sacramentum. His diebus nulla prorsus Anniversaria (ergo nec ex testamento), quamvis pro Episcopo vel Principe, debent celebrari. S. R. C. 20. Nov. 1677.

Ut autem praedictae Missae de die obitus, tertio, septimo, trigesimo et anniversario, suo privilegio ut supra gaudeant, requiritur:

1. *Ut celebrentur in vero die* Obitus; tertio, septimo, trigesimo depositionis, et anniversario obitus, et si agatur de anniversario fundato, in vero die cui illud in fundatione affixum est. *Per diem obitus intelligitur* totum tempus intermedium ab obitu ad sepulturam incl., et si corpus sepultum est sine Missa exequiali v. g. die dominico aut festivo vespere, dies immediate subsequens. *Per diem tertium, septimum et trigesimum* intelligitur dies vere tertius, septimus et trigesimus, numerandus a die obitus sive a die sepulturae juxta diversam Ecclesiae consuetudinem, communius

a die depositionis. *Per diem anniversarium* intelligitur dies qui evoluto primo anno correspondet diei mortis. Sie dies illi sunt *liturgice* impediti, id est, occurrunt in festis vel feriis quae juxta superius dicta non admittunt Missas etiam cantatas de Requiem, praedictae Missae cum eodem suo privilegio anticipari, aut transferri possunt, non quidem ad arbitrium, sed tantummodo in diem proximum similiter non impeditum, et cantantur ut in die proprio (de die Obitus, vel tertio, septimo, trigesimo, aut anniversario) sine variatione in collectis: v. g. si dies trigesimus depositionis vel anniversarium fundatum occurreret in die Pentecostes, posset anticipari feria sexta praecedente vel transferri in feriam secundam post octavam, licet illa occupata esset festo duplici etiam majore. Si vero Missa praedicta transferretur vel a proprio die non impedito, vel ultra primum diem liberum similiter non impeditum, amittit privilegium, et nonnisi ut Missa privata in die libero seu qui admittit Missas de Requiem privatas, cantari poterit; et tunc dicenda est Missa quotidiana cum oratione conveniente defuncto.

2. *Ut cantetur*. Verum ubi probata viget consvetudo, ut M. *privata* de Req. celebretur prasente Corpore in Exequiis pauperum qui solvere non valent expensas M. cantatae: illa — ut supra A. — servari potest. S. R. C. Sept. 1840. 22 Mai 1861.

Item M. de Req. ex Testatoris dispositione, reccurrente ejus a morte primo anno obitus die celebranda, potest in eccliis ruralibus ob penuriam cantorum dici sine cantu, die quidem dicto, quemadmodum cantata, etsi is inciderit in fest. dup. minus dummodo non sit fest. fori, aut infra Oct. priv. 5. Jul. 1608. S. R. C. 22. Nov. 1661; 1700. —

Non licet tamen praefatam consvetudinem introducere, ubi non est S. R. C. 17. Aug. 1833.

* In Mis. de Req. non est Organum pulsandum. Caer. Epp. L. 1. c. 28. n. 13.

3. *Unica* tantum Missa in praefatis diebus privilegio gaudet. Hinc eodem die pro eodem defuncto in eadem Ecclesia non nisi unica Missa de Requiem in duplici cantari potest; reliquae *in casu* petitae privatae Missae celebrentur ex ordine Officii diei, — suapte salvo peculiari Indulto aut dispensatione Sedis Apostolicae.

E. *Cum primus accipitur nuncius* de obitu alicujus de gremio familiae, capituli, congregationis in loco dissito defuncti, in primo die non impedito cantari potest Missa ut in die Obitus — iisdem diebus ac praedicta anniversaria fieri posunt. Si autem haec Missa ultra tres dies post acceptum nuncium (nisi sint liturgice impediti) differtur, amittit privilegium, et nonnisi ut Missa privata diebus liberis cantari poterit.

F. *Anniverssaria fundata sed nulli determinato diei affixa* non nisi in vero die Obitus testatoris, privilegio ut supra gaudent; extra eum diem vero tantum ut Missa privata diebus tantum a Rubricis permissis cantari posunt. Si anniversarium pro pluribus fundatum est, sufficit ad privilegium ut sitdies obitus alicujus ex ipsis.

G. *Anniversaria autem non fundata,* quae post evolutum primum diem anniversarium, tantum ex privata devotione i. e. ad petitionem vivorum pro determinatis defunctis peraguntur, in duplici minore tantum (non autem majore nec aliis diebus supra exceptis) et dummodo sit dies vere anniversarius *Obitus* (qui respondet diei mortis), de Requiem cantari possunt. Si autem verus ille dies obitus impeditus sit, nullo privilegio gaudent, et nonnisi diebus Missas privatas de Requiem permitentibus cantari possunt.

H. *Anniversaria*, que celebrantur a Capitulis, Confraternitatibus, in conferentiis etc. pro omnibus in genere confratribus defunctis, nullo gaudent privilegio, adeoque non possunt de Requiem cantari in officio duplici. Similiter sine speciali indulto non potest, extra dies seu Missas ut supra privilegiatas, cantari Missa de Requiem in duplici, quamvis consanguinei defuncti ad eam conveniant.

*) Quando *Missa de Requiem cantata* sive ratione fundationis, sive ratione stipendii accepti aut ratione exequiarum praescripta est, non sufficit et obligationi non satisfit, cantando die impedito Missam diei cum aplicatione pro defuncto, sed de praecepto proxima die similiter non impedita Missa de Requiem cantari debet; — nisi tamen constet, fundatorem potius circumstantiam temporis quam qualitatem Missae intendisse: sic Missae pro defunctis cantandae affixae v. g. feriis quatuor temporum infra octavam Pentecostes non differendae, sed de octava in colore rubro cantandae videntur: sic Missa in multis locis feria secunda Dedicationis pro defunctis parochiae cantanda non transfertur (alias finem suum saltem ex parte amitteret) sed die impedito de festo cantatur cum applicatione pro defunctis: et ita in similibus: — vel nisi petens Missam, vel dans stipendium consentiat.

*) Si dieb. impeditis — Missa pro **defuncto celebretur de festo:** non licet cantare „Libera me D.,"; sed, si dicatur Offic. defunctor., immediate post istud fit absolutio circa tumulum, ac tumulus et cerei removeri debent ante celebrat. Missae de festo. S. R. C. 1852.

II.

Missae quotidianae Deftorum dicuntur omnes M. de Req. extra casus supra recensitos, et licet solemniter celebrentur, permittuntur tantum in sem. et simpl., prohibentur omnino in dup., in Dncis, inf. Octavas priv., fer. 4. Cin., in tota heb. maj., in Vig. Nat. Dni, Epiph., et Pent., ac tempore expos. Ss. Sacramenti. In his M., si celebrentur in cantu, adeoque ritu dup.: unica est sumenda Or. pro anima illius, quam designat eleemosynam exhibens. S. R. C. 12. Aug. 1854. et nunquam omittenda Seq. *Dies irae;* — si celebrentur qua *privatae* i. e. sint *Sacra lecta,* dicuntur in iis **tres Orationes** in Missali assignatae, quarum 1 prima et 3tia semper manentibus, loco illius quae est ibi 2do loco dici potest interdum alia, ut puta pro quo aut pro quibus Missa applicatur, sumenda „ex Or. diversis pro Dftis" in Missali assignatis. Possunt dici etiam plures Or. quam tres, — curandum vero ut sint numero impares, ast Oratio (3tio loco in hac M. ocurrens) „*Fidelium*", semper dicenda est idque ultimo loco. S. R. C. 12. Aug. 1854."

Si Missae istae incidant in Fest. dup., sine dilatione dicendae sunt *de Festo cum applicatione Sacrificii juxta mentem benefactorum, S. R. C. Apr. 1652.*

* Obligationi celebrandi pro Dftis Missam, (quae non est ex privilegiatis, ac **exceptis** Missis de determinatione ad Altare privileg. celebrandis. S. R. 5. August. 1662. Alexand. VII. 22. Jun. 1667.) satisfacit Celebrans sequendo quoad Missam Ritum diei — quamvis iste admittat etiam M. de Req. S. R. C. 11. Apr. 1840; 10. Sept. 1845,

quando majore devotione afficimur in M. de Sancto, vel de Feria privilegiata, unde oritur major valor accidentalis ex opere operantis, quo compensari potest etiam cum lucro M. de Req. brevior, et quae in multis minuit potius devotionem, nam alioquin ex opere operato idem est valor in omnibus Missis. Sensus etiam Ecclae est, ut M. concordet cum Offo, quoad ejus fieri potest: cui sensui fideles omnes conformari debent; ex quo sequi videtur non esse verba petentis Mis. Votivam, seu de Req., ita amare intelligenda, ut nisi id exploratâ ratione expresse fuerit postulatum — eo modo rigorose celebrare teneatur Sacerdos, sed civili modo et morali, cum causa rationabili, e. g. Gav. p. III. XII.

33. Ex ordine pro **Commemor. omnium Fidel. Defftorum** obtinente (2. Nov.) celebrent oes Sacerd. de Req. et Offic. Defunctor. persolvant. Missae oes applicandae sunt pro Dftis — ex concess. Clement. XIII. cum applic. indulg. pro hac die cuivis arae instar Altaris privilegiati inhaerentium; — possunt applicari vel in Communi pro o. o. f. f. dftis, vel vero pro aliquo in particulari ttm., concessum manente recipiendi solitum, quin majus exigatur stipendium. S. R. C. 4. Aug. 1663. 19. Maj. 1762. — Exclusa est applicatio *pro particulari* Vivo. Ferente casu *sola M. vivorum pro sponsis* praedicta die celebrari pt. S. R. C. 7. Sept. 1850.

Si in hanc diem inciderit Expos. Ss. Sacramenti ratione 40 hor., debent attamen celebrari Missae ttm. de Req., sed in col. viol. nec vero in Alt. expositionis Ss. Scrmti. S. R. C. 16. Sept. 1801.

34. Missae de Req. celebrandae sunt omnino **in param. nigris**; adeo ut violacea adhiberi nequeant, nisi in casu exposit. Ss. Scrmti in die OO. Fidel. Dftor., uti ad finem prioris nri. S. R. C. 16. Sept. 1801, 27. Juni 1868.

35. **Communio Fidelib.** potest in Miss. Dfunctor. cum param. nigris, ministrari — etiam cum partic. praesanctificatis. Sive autem hoc fiat immed. post M., sive ex *rationabili* causa immed. quoque ante eand. M., in utroque casu omittenda est benedictio. S. R. C. 27. Juni 1868.

36. **Equatuor Missis de Req.** quae exstant in Missali, dicitur *prima* in commemoratione omnium fidelium defunctorum die 2. Novembris; nec non in exequiis *item* die tertio, septimo, trigesimo depositionis et anniversario Summi Pontificis, Cardinalium et Episcoporum, (*juxta aliquos* etiam Principum) cum oratione (uti post Miss. quotidian. inter *Or. diversas* assig.) ipsis propria, quae tunc in omnibus praedictis diebus semper eadem est. — In sepultura Sacerdotis prima, vel secunda Missa dici potest: dummodo omnino adhibeatur oratio *Deus, qui inter apostolicos;* sed ubi dicitur *Pontificali* dicitur *Sacerdotali*, et pro *Pontificis* dicitur *Sacerdotis*. Extra praedictos dies dicitur pro nunc signatis Defunctis *M. quotidiana.*

Secunda dicitur in die Obitus vel depositionis (et tempore intermedio a morte usque ad sepulturam incl.) aliorum clericorum et laicorum, et mutatis orationibus in die tertio septimo, et trigesimo Depositionis.

Secunda etiam cantatur, cum primus accipitur nuncius de obitu alicujus.

Tertia dicitur in die anniversario Obitus; seu qui respondet diei obitus, tum illo qui evoluto primo post mortem anno recurrirt, tum fundato vel alias petito, dummodo sit dies verre anniversarius mortis.

Ad Missas hor. trium Formularium recitatur una ttm. Or., Seq. *Dies irae* nunquam omittit.; in fine, etsi pro uno applicatio fiat, dicitur *Requiescant.* Ad. lit. N. in Orat. exprimitur nomen baptismale defuncti, et nil additur aliud praeter Missalis tenorem.

Si Missae praedictae in proprio die *liturgice* impeditae in *proximum* diem similiter non impeditum transferuntur vel anticipantur, dicuntur sicut in proprio die sine ulla mutatione in orationibus etc. Si vero pro libitu transferuntur, vel extra diem proprium celebrantur, dicitur Missa quotidiana.

Quarta dicitur, quoties lectum vel etiam cum cantu sed extra praedictos dies pro defunctis celebratur, ac etiam in anniversariis sive fundatis sive aliis, quae extra verum diem obitus peraguntur. Haec si solemniter et cum magno cum populi concursu cantatur, dicitur cum unica oratione; alias tribus orationibus in Missa quotidiana assignatis. v. supra II.*)

*) Citatio Decretor. v. in Directorio a. 1872.

Missa vero *quotidiana*, quae ad Cathedrales et Collegiatas extra Quadragesimam et tempus paschale, ex Rubr. praescripto *primâ* sed vero alias non impedita die mensis, et hebdomadali feria 2da cantatur pro Defunctis, etsi celebretur cum Diacono et Subd., habet etiam tres Or. S. R. C. 16. Apr. 1853.

37. Si habendus sit sermo in laudem Dfti, habeatur is post M. ante Absolutionem. Orator porro nigris debet esse vestibus indutus, seu veste talari, absque Superpelliceo et sine Stola. Caer. Ep. S. R. C. 14. Jun. 1845.

* *Stare ad Sacrificium* significat solemnitatem, sicut genuflectere (ad „orandum et adorandum") poenitentiam et luctum, In Festis **standum** est in Choro, dum Celebrans cantu solemnia agit ad Gloria, Dns vob., Or., Praef.; etsi sub eisdem partibus, dum Ss. Scrmtum non est expositum, sicut et durante singulorum in Choro incensatione, quemadmodum nec post ablutionem Calicis usque ad benedictionem *prohibeatur* sessio. **Sedetur** ad Epistolam (S. Ambros. in ep. ad Cor.), ut majori deinde reverentia assurgamus ad Evangelium; anima quoque ad doctrinam-sedendo fit sapientior. — **Genuflectitur** ab omnibus qui non sunt Praelati ad Confessionem et Psalm. ac, initio Sacri Canonis. Gav. P. t.

In Missis *feriarum* Adv., 40smae, 4 tempor., et Vigiliarum quae jejunantur, et in *M. Dftor.* genuflectitur ab omnibus in Choro, etiam quando dicuntur Orationes tam ante Epistolam quam post Comm., ac in 40sma Or. super Populum; excepta Vigilia Paschae, Pent., Nat., Dni. et 4 tempor. Pentecostal. Rub. 5.

38. **Munus Missae pro populo litandae** est prorsus *personale:* „siquidem (Conc. Trid. s. 23. cap. 1. de ref.) divina praescriptio illius proprie personam afficit, qui parochi (par. admtoris) titulo insignitus est, sicque quoad gregem sibi commissum *mediatoris munus* inter Deum et gregem assumit; quin ratione hujus, ad quam non causa redituum sed ratione officii tenetur, applicationis ullum stipendium accipere audeat. Cum autem sacrificii fructus uberior „ex opere operantis esse possit, jure putandus est enixius ad Deum ille oraturus, cujus oves sunt propriae". Cui obligationi Parochus ipsa die Missae pro populo applicandae, et quidem in sua persona ac in parochiali ecclesia satisfacere debet, nec munus hoc alteri mandare

potest „excepto casu verae necessitatis et causa canonica". S. C. Conc. 26. Jan. 1771. S. C. C. 25. Sept. 1847; 25. Sept. 1867.

Causae hae canonicae sunt: 1. Legitima absentia. S. C. C. 11. Maji 1720. „Parochum die festo a sua paroecia legitime absentem satisfacere suae obligationi missam applicando pro populo suo in loco ubi degit, dummodo ad necessariam populi commoditatem alius sacerdos in eccla parochiali *celebret et verbum Dei explicet.*" S. C. C. 14. Dec. 1872. 2. Infirmitas celebrationem ipsa die prohibens. 3. Obligatio celebrandi M. Conventualem. S. R. C. 14. Aug. 1867, juxta priora. In his quoque duobus casibus tenetur Parochus celebrare per alium M. parochialem pro populo; quodsi alium Sacerdotem plane non posset substituere, suppleat quam primum M. pro populo. S. R. C. Decembr. 1859, 1872. Quod ipsum locum sibi vindicat, si haberet duas parochias administrandas, nec vero facultatem binandi.

Ad propost quaest: „An parochi dominicis aliisq. festis diebus praesente cadavere possint celebrare M. p. dfto, et in alium diem transferre M. p. pplo applicandam in casu?" et quatenus negative: „An saltem applicationi Missae p. pplo supplere possint per alium Sacerdotem in hoc casu?" Resp. S. C. C. 26. Jan. 1771: „Ad prim. et secund. negative". (Salva nefors quoad 2. partem tardius emanata alia determinatione.)

39. Unam tantum Missam in die, excepta die Nat. Dni, Sacerdoti celebrare licet. Si non fuerit a puncto mediae noctis naturaliter jejunus, ex generali praecepto **absolute prohibetur celebrare.** (Rubr. 9. ex Concil. Afri. et Chartag.)

Sacerdos obtenta (Vigore Quinquen.) *ex gravissimis causis* ab Episcopo licentia **bis die dominico seu festo de praec. celebrandi,** ita tamen, ut in prima M. non sumpserit ablutionem; ea, quae intuitu trium Missar. in die Nat. Dni (pag. 506) ordinantur et binationem concernunt, diligenter accommodet — pro adjuncto binationis in eadem eccla aut diversis locis faciendae. „Ut avaritiae et sordidis questibus tollatur occasio, ac oblocutionibus silentium imponatur: prohibita est, ratione dictae *rarissime* concedendae iterationis Missae, receptio stipendii sub suspensione *a*

Divinis ipso facto incurrenda Papaeque reservata". (Bened. XIV. Const. Quod expensis).

1. Ad: „Num parochus, qui duas administrat parochias, ac iccirco binat, debeat utrobique *pro populo gratis applicare,* quamvis tenues habeat proventus?" Rescrip. S. R. C. 25. Sept. 1858: „Affirmative".

2. Ad: „Num parochus, qui privilegiatus est in sua parochia binare, debeat utramque Missam pro populo applicare; ac utrum ratione alterius M. nequeat stipendium recipere?" R. (ibid.) Utramque M. *pro populo applicare,* non obligatur, — caeterum generali prohibitione recipiendi eleemosynam pro 2da Mis. firmâ manente".

In hunc censum extraordinariae interationis M. M. non venit universali lege solennitati mysterii liturgice correspondenter defixa Trinatio pro die Nat. D. N. J. C., et receptio respectivor. charitativor. stipendior. hac die non est prohibita. (Ben. XIV.)

40. (Nexu nri 33.) Episcopo S. Flori in Gallia exposcenti decreta quoad **Altare privileg.**, ad unam quaest. respondit S. R. C. 28. Jul. 1849: „per indulgentiam altari privileg. annexam, si spectetur mens concedentis, et usus clavium potestatis, intelligendam esse plenariam, quae animam statim liberet ab omnibus purgatorii poenis; si vero spectetur applicationis effectus, intelligendam esse indulgentiam, cujus mensura divinae misericordiae beneplacito et acceptationi respondet".

Clemens XIII. sub 19. Maji 1759 concesserat omnibus totius cath. orbis parochialib., abbatialib., collegiatisque ecclesiis unum Altare priv. pro septennio — ad Episcopi recursum a Sede aplca prorogando. (S. R. C. 22. Septemb. 1841.) — Privilegiandum Altare determinat Episcopus. — Ad lucrandum indulg. Altaris priv., *necessario* celebranda est ad idem Mis. de Req. diebus omnib., quibus per Rub. et Decreta non prohibetur; vetitis vero diebus *necessario* dicenda est Mis. de Off. diei currentis. S. R. C. 27. Aug. 1836., 22. Jul. 1848. Indulgentiar. 6, 11. Aug. 1840, 1842, — „Sacerdotem in Alt. priv. legendo Missam de Festo semid., simp., votivam aut de Feria non privileg., idque ratione Expos. SS Sacrmti, sive Solemnitatis Patroni Ecclae, vel alterius solemnitatis, frui privilegio ac si

Missam legeret de Req. per Rubr. eo die permissam". S. R. 29. Febr. 1864.

Altare priv. (quod oportet sit fixum), si majori ex parte sarciatur, non ideo privatur Indulgentiis: dummodo eundem titulum eandemque invocationem retineat. S. C. J. 27. Jun. 1836.

* „An qui emit cruces, numismata etc., ut ea distribuat postquam bededicta fuerint cum applicatione indulgentiarum", — possit horum petere pretium ab accipientibus sine culpa vel sine periculo indulgentias amittendi?" Resp. „Negative". S. C. Ind. 22. Feb. 1847.

„Utrum Coronae indulg. ammittant, si alicui donentur?" R. „Affirmative, quoties non dentur immediate vel mediate a persona facultatem habente eas distribuendi". — Si amico praestentur seu commodentur, sive ad simpliciter recitandum sive ad lucrandas indulgentias?" R. „Indulgentiae non acquiruntur in primo casu: affirmative in secundo". S. C. I. 10. Jan. 1839.

41. *Altare fixum* (locale) vocatur eo, quod quidem a loco dimoveri non possit, sed non tamen cujus superior pars sive mensa sit ex integro lapide, vel adeo calce conjuncta ut lapis consecratus amoveri non possit. *Altare portatile* (viaticum) constat ex unico integro lapide tantae magnitudinis, ut calicis pedem cum patena saltem quoad majorem partem capere possit, et quod de uno in alium locum transfertur". S. R. C. 20. Mart. 1846.

I. Altare consecratum instar fixi consecrationem deperdit, simul ac a suo stipite avulsum sit. S. R. C. 15. Maj. 1819. — II. Altare cum integra mensa lapidea, vel dumtaxat instructum sacrato lapide, execratur: 1o. cum mensa seu lapis ita divitur in binas aut plures partes, ut continuatio tollatur, integritas et substantialis unitas; *(Altare quippe symbolum est Dni ac Redemptoris J. C, lapidis fundamentalis, unici, indubii, non dati in corruptionem).* 2o. cum aliqua frangitur ac disjungitur ex illis partibus, ubi peculiares fuerunt unctiones adhibitae, subtiles candelae accensae, thus crematum; seu cum pars fracta unam praefert ex lateralibus Crucibus ab Episc. speciatim benedictis. S. R. C. 3. Mart. 1821; 6. Oct. 1837. — III. Itidem Alt. tam fixum quam port. consecrationem amittit, si quando extrahantur Reliquiae, si illarum infringatur sepul-

*

chrum, ejusve operculum, vel etiam si tantnmmodo amoveatur. S. R. C. 22. Septem. 1848; confirm. Pius IX. 5. Dec. 1851. — Eatenus dubii quoque casus sunt p. t. **D. Ordinario** diligentissime exponendi.

* In ecclesiis altaria sanctis V. T. prophetis dicata, tantum antiqua permittuntur S. R. C. 3. Aug. 1697.

42. **Altare vestiendum non aliâ materiâ nisi quae fit ex lino vel cannabe** (S. R. C. 15. Maj. 1819, juxta alia). „Supra consecratum Altaris lapidem ponendum est Chrismale, sive pannus lineus ceratus, ad mensuram Altaris factus; deinde vestiatur Altare tobaleis, i. e. operiatur tribus mappis mundis, ab Episcopo, vel alio habente facultatem benedictis, superiori saltem oblonga, quae usque ad terram pertingat (saltem ad latera), duabus aliis brevioribus vel una dupplicata". (Ponti. de Eccl. Ded.; Rubr. g. Mss. XX.) „Terna esse debent lintea". (Bened. XIV. De S. Mis. Sacrif. l. 1. c. III. 5. — Canon „si per negligentiam" Dist. II. de Cons.)

Necessitas harum vestium **pro mensa Domini** in honorem Ss. Trinitatis et gloriam Sanctorum praescriptarum, tam est gravis, ut sine illis celebrare (quia id faciens non excusatur a mortali) sit prohibitum: „Alii vero sunt defectus, qui in Missae celebratione occurentes, etsi veritatem Sacramenti non impediant, possunt tamen aut cum scandalo contingere; ut si celebretur in Altari non consecrato, vel *tribus mappis non cooperto*". (Mssle de def. n. I. X.) „Super Altare *nihil omnino* (nec birretum) ponatur, quod ad Missae Sacrificium, vel ad ipsius ornatum — rubricarum sanctionibus consonum — non pertineat". R. g. XX.

„Finitis Missis Altaria telis stragulis coloris vir. contegi decet; et ante Missas mappae, ut mundissimae semper appareant, forent, detractis stragulis, scopulis ad id tantum paratis detergendae". S. Carolus, Gavanti, etc. — Super arae vero medio strophia, quasi gratia ornatus ponere: est consvetudo contra legem — et corruptela, neutiquam tolleranda.

NB. Super Altare *res benedicendae* collocari poterunt: non tamen esculenta. **Stando semper benedicat Sacerdos,** et aperto capite; signum Crucis formet manu versus rem ubi est in Rituali (vel Benedictionali) signum †, et ipsam

aspergat in fine ter, hoc est in medio, a dextris, et a sinistris *rei.* Gav. p. IV. t. XIX. de bened.

43. **„Fontis baptismalis benedictio,** quae ante Resurr. Dni peragitur, reiteranda est etiam sabbato ante Pentecosten, contrariâ consvetudine, quamvis illi ejatem synodalem legem suffragari compererit, etiam immemorabili, velut abusu et rubricis adversâ, eliminandâ". S. R. C. 7. Dec. 1844 ad Episcopum Urbevetan.

Ad: „An benedictio fontis bapt. fieri debeat cum Chrismate et oleo (si praesto) praecedentis anni? an potius ommittenda sit infusio Chrismatis et olei usque dum accipiantur recenter consecrata?" „Affirmative ad 1am partem, negative ad 2dam". S. R. C. 13. Sept. 1837. — Eodem decreto „cautum est, *medio* inter Sabbat. sanctum et Vigil. Pentecostes *tempore,* fontis bapt. *benedictionem* suscipere statim ac olea recentia afferuntur, sed usque ad Vig. Pent. utendum est aqua in Sabb. sancto benedicta cum veterib. oleis". „Sed vero Parochi, qui ante Fontis benedictionem Olea Sacra recipere non potuerunt, illa subinde *privatim ac separatim* in aquam mittere poterunt". S. C. R. 12. Ap. 1755. Decani nunquam intermittant sacra olea per paroecias dispendere *usque ad dncam in Albis*". S. R. C. 16. Decbr. 1826.

44. „Ne ubi, salus expectatur animarum scandalum generetur et pecatum nutriatur; utque improbis omnis calumniandi occasio subtrahatur", jussit Synod. Col. 1662. „singulos confessarios curare sibi erigi **sedes,** ubi nondum essent, **confessionales in ipsa ecclesia,** quaeve confessarium a poenitente utrimque asserculo cancellato seu crate perforata sejungat." Et acta Mediol. Instr. „Sacerdos habeat *in ecclesia sedem confessionalem,* in qua sacras Confessiones excipiat: quae sedes crate perforata inter poenitentem et Sacerdotem sit instructa." Rit. de Sacrm. Poenit.

45. **Aquae lustralis** (*Praeformatae* Numer. 19, 17), — quâ in ingressu ecclae aspergimur, ut majori cordis cum compunctione et puritate vel sacrificemus, vel oremus, quave res purificantur, benedicuntur, ac divinis cultibus aptae existunt. — in necessaria copia semper servandae intendat Clerus, ne umquam desit in usum Fidelium nec sordida. „Dieb. dominicis, et quandocumque opus fuerit „praeparato sale et aquâ mundâ benedicendâ in

ecclesia vel in sacristia:" Sacerdos supperpelliceo et stola viol. indutus, peragit Ordinem ad faciend. aquam bened." Rit. Rom. — „ex elapsa hebdomade in aquiminariis reliquam, effundant sacristae in sacrarium vel coemeterium." S. Carl. Bor.

46. **Paramenta** debent esse *tantum unius* coloris, vel saltem *unus ita praedominetur*, ut paramenta dici possint unius potius quam alterius coloris. Declaratur: „Casulas, in quibus colores confunduntur, tolerari nonnisi ob paupertatem ecclae, usquedum usu atterantur. *Novas confuso colore procurare vetitum est.* Quibus Ordinarii provideant omnibus juris remediis etiam nomine Sacrae Congregationis." S. R. C. 19. Dec. 1829. In Pis. et Vic. — „Potestne continuari usus illar. ecclar., quae utuntur paramentis flavi coloris, vel mixtis diversis coloribus, si colores a rubrica praescripti *in floribus reperiantur?* Resp. „Omnino eliminandus est usus coloris flavi vel caerulei (seu profundi seu lucidi) tam in sacrificio Missae quam in expositione." „Si ob ecclesiarum paupertatem non possint haberi paramenta distincta, recurrendum ad Episcopum pro „facultate utendi planetis plurium colorum." Coll. Decret., item S. R. C. 23. Maji 1846. in una Hisp. — Potest item Episcopus permittere (S. R. C. 23. Nov. 1831) ecclesiis pauperibus uti casulis albis cum cruce rubra et vice versa." — „An licitum sit ad celeb. Miss. paramentis aut ornamentis uti, quorum textura ex filis vitreis ita imitatur aurum et argentum, ut eminus ab his metallis vix distinguantur?" Resp. „Negative." S. R. C. 11. Sep. tembr. 1847.

Usus auri supplentis *colores album, rubrum ex viridum* (Herdt I. 147. Lig. l. 6.) authorisatus est. — Ad quaest: A-E. Guadalaxarae: „An sacra Paramenta **revera auro** (materia secus flavâ, nulla obstante consvetudine, eliminata) maxima saltem ex parte contexta, pro *quocumque colore*, exceptis violaceo et nigro inservire possint? — decidit S. R. C. 28. Apr. 1866. (modificato decr. ddt. 29. Mart. 1851.): „Tolerandam esse locor. consvetudinem relate tantum ad Paramenta **ex auro contexta.**"

„Paramenta rubricis quad colores non convenientia quantumque sint pretiosa, in Sacrificio Missae ecclcisque functionibus non sunt adhibenda." S. R. C. 19. Dc. 1829.

* **Liturgici colores** (Ecclus 50, 8—12.): *albus* (primus, praedominans usq. secul. IX.) = „lumen, pax gloria." Eccltes 9, 8. Accesserat *ruber* = „Pretiosissimo Sanguine agni imm. J. C. santificata, Martyrio dilatata est eccla." C. C. 5, 10. — *Viridis* (olivae) designat ecclae, omnibus in Jesu Christo Confortatis dncam gratiam et pacem offerentis, inhaerentem efficacem potestatem ac operationem. Psalm. 1. 3, Mat. 7, 17, 13, 32. Rom. 11, 17—24. 1. Petr. 5, 5. Philip. 2, 3—4. — *Violaceus*, est symbolum contriti dignos poenitentiae fructus afferentis cordis. — *Niger* est mortis propriissimus color.

„Quasi arcus refulgens inter nubes gloriae, et quasi flos rosarum in diebus vernis, et quasi lilia, quae sunt in transitu aquae, et quasi thus redolens in diebus aestatis, quasi ignis effulgens, et thus ardens in igne, quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretioso, quasi oliva pullulans, et cypressus in altitudinem se extollens, — erat Simon pontifex in accipiendo ipsum stolam gloriae, et vestiri eum in consummationem virtutis in ascensu altaris sancti". Ecclcus 50, 8—12.

Sacrae vestes (Exod. 27. 31. 35. 40.) a veteri lege videntur assumptae, quaedam autem sumuntur ab Apostolis. Tam illae quam istae designant virtutes et incarnationis mysterium. Prodeat ergo diligenter sacerdos, ut signum sine significato non ferat. Quisquis sacerdos indumentis ornatur, honestis quoque moribus is induatur; ut quanto venerabilior apparet hominibus tanto redatur dignior coram Deo. Sacerdotalem itaque gloriam non jam honor commendat vestium, sed splendor animarum; quoniam et illa, quae quondam carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quae in ipis erant intelligenda, poscebant, — et quicquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemarum, et in multimodi operis varietate signabant, hoc jam in moribus actibusque clarescat: cum et apud veteres reverentia ipsa significationum species obtineret, et apud nos certiora sunt experimenta rerum, quam enigmata. Durand l. III.

47. „Celebrare calice, et patena et vestibus notabiliter immundis vel laceris est peccatum mortale, cum sit contra praeceptum naturale reverenter tractandi et exercendi hoc sacrum et tremendum mysterium." P. M. Quarti comm. in Rubr. Mss. (Saepe tamen excusantur ab omni

culpa privati sacerdotes, ad quos cura vestium non pertinet: quando superiorem admonuerint ut vestes et vasa sacra refici mundarique curet et nihil effecerint).

48. Sacrae functiones a Sacerdotibus, omnibus et singulis, peragendae sunt secund. ritum Ecclae ad normam Rubricar. Conc. Trid. s. 7. can. 13. idque: **corde** puro pioque; **voce** distincta, religiosa; **actione** decenti gravique, adstantes ad coelestium rerum cogitationem erigente; **intentione** actuali, vel saltem virtuali „faciendi quod in ea sacra functione facit Eccla.“ Rit. Rnm.

49. **Lampas ardens** omnino retinenda est diu noctuque ante Altare SS. Sacramenti. S. R. C. 22. Aug. 1699. Ut satisfiat: ecclesiae rectorem manet gravis obligatio summum in id studium ponendi. Ritale Rom. „Generatim — ob mysticas significationes, inhaerendo usui ab ecclesiae priordiis observato — utendum est oleo olivarum; ubi vero haberi nequit, remittendum prudentiae Episcoporum, ut lampades nutriantur ex aliis oleis quantum fieri possit vegetabilibus.“ S. R. C. 9. Jul. 1864. Nexu horum: „Petroleum ad SS. Sacramenti lampadem nutriendam ne adhibeatur.“ Ordinariatus Colon. 13. Oct. 1864. — **Amictus, Albae, Tobaleae Altaris et Mappulae** ex gossipio confectae prohibentur, et quod nonnisi ex lino vel canabe confectae adhibeantur, decernitur; si quae sunt ex gossipio, adhiberi permittuntur usq. ad consumm. **Corporalia, Pallae et Purificatoria,** quae non sunt ex lino vel canabe, omnino prohibentur. S. R. C. 15. Maj. 1819. **In manicis** et fimbriis Albarum nec non Tobalear. Altaris sub velo transparenti *fundum rubrum mittere non licet* S. R. C. 18. Aug. 1833. (Albae *in fimbriis* lucide flavum fundum immisum habentes tolerantur.) **Lumina** supra mensam Altaris, vel eidem quomodocumque imminentia, non adhibeantur nisi cerea. S. R. C. 31. Maji 1821. Hinc candelae novae inventionis, quomodocumque nuncupatae, supra mensam Altaris accendi prohibentur. S. R. C. 19. Sep. 1843. **Coronides ligneae vel ex aurichalco** circa Altaris angulos non ducantur, sed earum loco apponi poterunt fasciae ex auro vel serico laboratae. Caer. Epp. I. 12.

50. Consvetudo, ut campanae in salutatione angelica non pulsentur ante pulsum in eccla matrice observanda est. S. R. C. 24. Sept. 1606.

51. * Altaria, vasa sacra, vestes sacerdotales omnemque ecclesiarum supellectilem ac ordinem, tum ad dignam decentemque Sacrorum celebrationem, tum ad excitandam fovendamque pietatem, debere esse comparata ad normas ss. can. et decretor.; — quemadmodum singulas, tum universales quum ad cathedralem particulares ecclcas functiones peragendas esse ad praescriptum concern. rubricarum — in ipso Directorio *ex Mis., Brev., Rituali, Caer. Epp.* extense non repetendarum, nemo est jam qui non intelligat, quod ipsum valet quoque intuitu *qualiter* faciendarum annuntiationum sacrati temporis, s. s. solemnitatum, jejuniorum, ac etiam dominicis Quatuor. Temp. cum fideli populo pro obtinendis a Deo dignis Ecclesiae Ministris (tenore §. 1. Rit. dioec. fol. 172). persolvendar. precum.

* Missa conventualis ubi obligat, celebratur:

post Tertiam *in dupl. et semid., et infra oct.*
„Sextam *in simpl et feriis per annum communibus.*
„Nonam *in fer. Adv. Quadrag. Quat. Temp. Infra Oct. Pentec. et Vigil. (except. Vig. Epiph. et Ascens. in quib. celebr. post Sextam.)*

In Cathedr. et Collegiatis.

Duae Miss. Convent. cantant. In Vigiliis et feriis Quadr. vel Quat. Tempor. quum in eis celebratur de festo nov. lect. vel de die infr. Oct. privilegiat., aut de Domin. antecipata.

Non cantantur duae Missae: In dominicis festo dupl. impedit., nec in Vigiliis occurrentib. in alia Vigil. vel in fer. Quadrag. et Quat. Tempor. aut in dupl. 1. cl. — In Vigil. infr. Oct. non privil. Missa dicit. de Vig. cum comm. octavae.

Talis quidem — *ad ita signatas horas,* item *duar. cum cantu conventual. Missar.* ad literam commoda „de Communi“ — servatio: est, de annutu D. D. Ordinariorum, ubique adjuncta suorum Capitulorum, ponderanitum, rara ad cahtedralia Capitula: utpote praeter svetum offi-

cium chori, et quasi ordinariam ad Cantata de Req. assistentiam, habentia illa (ceu veri nominis Capitula) hodiedum suar. partium necessario alia quoque pro dioecesi, essentiali et primario cathedr. Capitulorum fini congruenter, comissa sibi itidem gravia pensa. — Insuper „ubi antiqua obtinet consvetudo cantandi unicam M. conventualem, aliamque legendi“ — hunc usum, non alterata Rubricar. et Ceremonialis praescriptor. thesi, permitti tutum: cognoscenter complectitur dubior. solutio S. R. C. 14. Apr. 1753.

* Canonicar. horar., etiam in festivitatibus, persolutionis modus i. e. quoad earundem recitationem aut decantationem, *varius est pro ecclesiar. consvetudine;* quae, existentibus diversar. specier. Capitulis, necessario accommodatur physico quoque Capitularium statui; ac, extraria eatenus in famam venerator. Capitularium nonnunquam inverecunde se destringente sollicitudine, habita suapte qua non a bono: pendet dicta consvetudo omnino etiam ex sacra D. D. Episcoporum determinatione — nunquam non ab omni, intuitu promotionis regni Dei in terris, reverenter habenda.

* Ad distinctissimum — Vaticanum Capitulum, singula quindena solvitur Capitularium medietas ab obligatione frequentationis communis chori: nec secus ac de sacratissimo annutu, sicque legitima consvetudine. Istud quoque, ad extrariorum, cathedr. Capitula — supponitur e cura salutis proximi, ast superflue recensentium, anxietatem sedandam, notasse quasi jam expedit: non quod idem censeatur instar normae ubique habendum; sed ut inde quoque petamus normationem ferendi (Tit. 2, 11—12) sobrii justi, ac pii judicii, nec velociter inurentis corruptelae notâ peculiares (Religioni non officientes), ad Capitula in linea similium institutionis partium, non raro obtinentes, gravis pariter momenti — consvetudines.

Quoad Missas in Nativit. D. N. J. C.

(Herdt P. 5. n. 5.) Juxta decreta S. R. C. media nocte Nativ. Dni una dumtaxat eaq. solemnis (lectum S.,

sine cantu quit dici nonisi ex speciali privilegio) Missa (prohibita Ssmi expositione. Ded. 17. Septemb. 1785.) in quavis Eccla permitt., ad cujus Missae celebrat. maxime convenit, Sacerdotem esse jejunum a 6ta circiter hora. — „Cui placuerit unam tant. Mis. celebrare: si in nocte (intelligit. ex privilegio“) *primam:* si in aurora, *secundam:* si post solis ortum *tertiam* celebrare debet“. S. R. C. 19. Jun. 1875.

In Miss. solemni, hac nocte dicenda, Celebrans sumpto diligentissime Ss. Sang., abluit digitos in vase praescripto, ministrante Subdiacono, qui Calicem, non abstersum, tectum autem patena, palla et parvo velo ad Credent. (purificatorio penes vas, in quo Celebrans se purificavit, relicto), defert, qui inde ad sacristiam per aliquem in Sacris constitutum, Corporali vel palla supposita, in loco decente, et sera proviso, reponend. est, usq. secund. Miss., in cujus initio, e Sacristia refert. et super Altare, vel Credent. collocatur. Supponatur eidem Calici Corporale decenterque tractetur.

Crastina Sacerdos in 1. et 2. Missa sumpto Ss. Sang. Calicem non purificet, sed super Corporale depositum Patenâ tegat, junctisq. man. dic. *Quod ore sumpsimus.* Dein digitos in vase mundo vitreo abluat, et Purif. exsiccet, dicendo: *Corpus tuum Dne.* Vas cum ablutione Palla cooperiat et in parte Altaris poster. prope corporale locet, posito juxta illud Purificatorio; anter. parte revolutâ, et Hostia pro subseq. Sacro super patena positâ, Calicem cooperiat Palla et Vello, et Mis. prosequat. — Si particula Hostiae in Cal. remanserit, eam digito indice ad lab. calicis adducat, et sic sumat. Sacerdos praesertim labium Calicis diligentius sugat, simulq. advertat, ut in 2. et 3. Mis. Ss. Sanguinem per eandem Cal. partem sumat ac in prima. — In 2. et 3. M. calici ante Offert. extra Corp. locato Pallam supponat, nec Purif. extergat. Infusionem caute faciat, ne guttae dispergant., quae si dispersae in cal. appareant, modesta circumactione in fundo uniantur. — E medio Alt. recedend. vel acced. non genuflect., licet species vini in cal. non sint exsiccatae. — In 3. Mis. peracta Calicis purif. et ablutis ac abstersis digitis, immittat e vasculo ablutionem in Calicem, et unacum digitor. ablutione 3tiae Mis., immed. in Cal. facta, sumat.

Quo facto de ritu os, deinde Calicem ac etiam vasculum extergat. —

Si celebrare contingat in locis inter se dissitis, nec sit alter Sac., qui Calicem primo adhib. purificet, — Sacerdos, ut supra dilig. sorbeat guttas div. Sang., postea infundat aquam, eamque circumactam ex ead. parte, qua Ss. Sang. biberat, in paratum vas demittat. Calicem abstergat, completo ult. Evangelio circumliget etc. Aqua vero in vase servata in piscinam mittatur. S. R. C. 11. Mart. 1858.

Quoad Missam et processionem in Theophoria. Hodie solen. Missam absoluta proces. cantari prohib. S. R. C. Jun. 1662, ac contrar. consvetud. omnino abrogand. decrevit. „Sacerdos ergo, sine exposit. Ss. Sacrmti, primum celebr. Missam, in qua 2 hostias consecret, sumpta una, alteram peracto Sacrif. deferat in process". — Ss. Sacramt. deferri debet in process. (ordinarie) ab eo, qui eadem die sol. Mis. celebraverit; non vero ab alio etiam Digniore. „Ab hac lege excipit. Episcopus". *Caer. Epp.* — „Absque pluviali non licet in die, et infra hanc Oct. peragere process. cum Ss. Sacrmto". S. R. C. 22. Jan. 1701.

Processio Theophor. ut in dioeces. Rituali et Caer. Epp. — „Caeremoniarius omnibus debet providere modeste, ut debito modo, et ea qua par est, reverentia fiant".

* Circa finem Process., **in ingressu templi, incipit hodie Chorus** (non vero Celebrans, exceptis locis, ubi non forent Cantores) **cantare** *„Te Deum laud."* Celebrans collocato super Altari Ss. Sacramento, deposito velo, genuflectit in infimo gradu, mox surgit, ac imposito incenso in uno thurib., thurificat Ss. Sacrmt. triplici ductu. *In cantu* (genufl. Celebrante et assist.) *pausato et devote* decantatis per Chorum ℣℣. *Tantum ergo* et *Genitori,* intonant Diac. et Sub. (**ad hanc intonat. nunquam erecti, sed semper genuflexi**) ℣. *Panem de coelo* etc. cum *1. Allel.*, et dicto ℟. *Omne delect.* Celebrans (Assistentib. genufl. manentib.) surgit; ac ex libro (quem „Pontificalium usum habenti" sustinet Archipresbyter) **non praemittendo** *Dominus vobiscum* — cantat, junctis ante pect. manibus, Orat. *Deus, qui nobis* cum hac br. bonclus. **„Qui vivis et regnas in ss."** — Responso a choro *Amen,* Celebrans genuflectit,

accipit velum, ascendit ad Altare, ubi facta genuflex. accipit velatis manibus ostensor., — et nihil dicens — benedicit Populum semel. (*Episcopus ter.*) Tum depos. super Alt. Ss. Sacramento et facta genuflex., descendit, amovet velum; et de more Ss. Eucharistia ad tabern. reverenter reponitur. S. R. C. 10. Jan. 1705. Instr. Clem. XI. 1. Sept. 1730. — Ubi deest Chorus, ritu uti supra et genuflexe decantandi sunt ℣℣. *Tantum ergo* et *Genitori,* item ℣. *Panem* per Celebrantem aut, si praesto sunt, Assistentes.

Intorticia et candelae, quae in proces. delata erant, non extinguantur, donec Episcopus cum Ss. Sacramento benedictionem, ut supra dictum, dederit".

In Cathedrali facta bened., atq. *caeteris in infimo gradu* coram Ss. Sacrmto super mensa Altaris adhuc posito, *genuflexis*, Presbyter Assist. surgit. et in cornu Epist. facta rever. cum genufl. Ss. Sacrmto, publicat Indulg. concessas omnib. qui process. interfuerunt. — Diaconus mox reponit Ss. Sacramentum.

Bened. ppli. v. supra nr. 30. De Mis. cor. Ss. Sacramt. nr. 28. — In administr. Ss. Euchar. ad ℣. *Panem de coelo* addit. un. *Allel.* per hanc Octav.; idque fit quoad ℣. etiam in Expos. Ssmi. — Termn. Oct. Ss. Hostiam, quae erat pro Exposit., sumat celebrans Sacerdos seq. die infra Mis.

* In Metrop. eccl., Vespere quoque Octavae interabitur per eccl. processio, et reponit. Ss. Sacramentum.

52. I. Anniversaria die *Assumptionis* SS. D. Papae N. ad Summum Pontificatum, item *Coronationis* ejusdem, celebratur ad Cathedrales (et Colleg.) solem. votiva M. post Nonam, et dicitur M. de festo Cathedrae S. Petri (18. Jan.) — in loc. Or. Petri et Pauli substituendo com. Comm. *Deus omnium fidelium (Misale).* Aliae ecclesiae die votivas M. admittente sumunt eandem ut privatam, aut (quod Romae fit) dicunt M. de die cum Collecta pro Papa: quae Coll. in Missis inque omnibus ecclesiis recitanda est de praecepto; sed in dupl. 2. cl. sub unica conclus., in dupl. autem 1. cl. cum privilegio *unius* Or. omittitur.

Annivers. die *Consecrationis* D. Ordinarii Episcopi in Cathedrali (et Colleg.) post Nonam cantatur. M. sollemn.

ejusd. anniversarii *„Sacerdotes tui“* (inter Vot.) col. alb. unica Or. Gl. Cr. Praef. com. ult Ev. *In principio.* — Diebus (v. n. supra 31.) hanc Missam vetantibus, ad Cathedralem quoqe in solemni Missa de die adponitur solummodo votiva Or. sub unica conclusione. — Privatae M. dicendae sunt de festo (die), et post alias, si occurrant, facienda est commemoratio cum Coll. *Deus omn. fidel.* (int. div. n. 4.) ad quam dicitur „famulum tuum N. quem Pastorem ecclesiae Zagrab“. (festis dupl. 1. et 2. cl. Collecta habenda, ut supra signatum.)

II. *a.* In quavis sacristia pateat inscriptio majusculis litteris: „ET PRO ANTISTITE NOSTRO JOSEPHO, et PRO IMPERATORE ac REGE NOSTRO F. J. I.“ Similiter omni tempore: de auctoritate. *Lit. Ap. Clem. XIII. 6. Mai. 1861, confirm. a Pio IX.*

* In Canone Missae post mentionem Episcopi dicatur: **„et pro Imp. ac Rege nostro N. N.“** S. R. C. 10. Februar. 1860.

b. Natali item Onomast. die **Suae Augustissimae Majestatis** N. Imper. Austriae et Regis nostri apostolici, quilibet Sacerdos in priv. M. sumat Coll. nro. 6tam. Rectores autem ecclar. in M. solemni, absq. expos. Ssmi, Collectam „p. gratiar. actione“ et „pro Imp. ac Rege“. (Si ob hos dies celebret. Miss. solemn. Vot. Ss. Trin. dicunt. tres or. i. e. Vot., pro Imp. et Rege, et pro grat. actione sub una claus. Gl. Cr. Praef. Ss. Trin. Ite M. N. L. nr. 31. a.) Decantato *„Te Deum“* cum ℣. *„Salvum fac Dne Imp. ac Reg. nostrum N.* et cum ℟. *„Et exaudi nos in die qua invocaverimus Te“*, ac repetitis Or. pro S. C. R. Ap. Majestate et illa pro grat. actione, concluditur cum ℣. *„Divin. auxilium“* etc.

ADDENDA MISSALI ROMANO

(Archidioecesanae Circulares a. 1862.)

Ex S. R. C. Decr. X. Februarii MDCCCLX.

Imperii Austriaci.

I. *In singulis per annum Missis vel solemnibus, vel Parochialibus, diebus tamen quibus per Rubricas licebit, sequens addetur pro Imperatore ac Rege Collecta.*

Oratio. Quaesumus omnipotens Deus, ut famulus tuus N. Imperator ac Rex Noster Apostolicus, qui tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornatus vitiorum monstra devitare, hostes superare, et ad Te, qui via, veritas et vita es, gratiosus valeat pervenire. Per Dominum etc.

Secreta. Munera, Domine, quaesumus oblata sanctifica, ut et nobis Unigeniti tui corpus et sanguis fiant; et Imperatori ac Regi Nostro Apostolico ad obtinendam animae corporisque salutem, et peragendum injunctum officium, Te largiente, usquequaque proficiant. Per Dominum etc.

Postcommunio. Haec Domine Oblatio salutaris famulum tuum N. Imperatorem ac Regem Nostrum Apostolicum ab omnibus tueatur adversis, quatenus et Ecclesiasticae pacis obtineat tranquillitatem, et post hujus temporis decursum ad aeternam perveniat haereditatem. Per Dominum etc.

II. *In Missa Praesanctificatorum feria VI. in Parasceve, inter orationem pro cunctis Ecclesiae Ordinibus et aliam pro Catechumenis, haec pro Imperatore ac Rege dicetur:*

Oremus et pro gloriosissimo Imperatore ac Rege Nostro N. Apostolico, ut Deus et Dominus noster det illi sedium suarum assistricem sapientiam, qua populum sibi commissum gubernet in omni justitia et sanctitate ad divinam gloriam et nostram perpetuam pacem.

Oremus. Flectamus genua. ℟. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui regnis omnibus aeterna potestate dominaris, respice ad Austriacum beni-

gnus Imperium, ut et Imperator ac Rex noster juste imperando, et populus fideliter obediendo ad gloriam tui nominis et Regni tranquillitatem unanimi pietate conspirent. Per Dominum etc.

III. *Praeconium Paschale Sabbatho sancto hac ratione concludetur:*

Praecamur ergo te, Domine, ut nos famulos tuos, omnemque Clerum, et devotissimum populum: una cum Beatissimo Papa Nostro N., et Antistite nostro N., nec non gloriosissimo Imperatore ac Rege nostro N., quiete temporum concessa, in his paschalibus gaudiis assidua protectione regere, gubernare et conservare digneris. Per Dominum etc.

Addenda in Litaniis Sanctorum.

IV. *In Litaniis Sanctorum cum deventum fuerit ad preces, inter versiculum:*

Ut inimicos Sanctae Ecclesiae etc. — *et alium.* — Ut Regibus et Principibus etc. — *addetur:*

℣. Ut Imperatorem ac Regem Nostrum Apostolicum custodire digneris.

℟. Te rogamus audi nos. —

Item post Psalmum: — Deus in adjutorium etc. *dicto*

℣. Oremus pro Pontifice Nostro N. ℟. Dominus conservet etc. *illico subjungetur:*

℣. Oremus pro Imperatore ac Rege Nostro N.

℟. Domine Salvum fac Imperatorem ac Regem nostrum et exaudi nos in die, qua invocaverimus te.

Denique absolutis precibus, immediate post orationem pro Papa *adjicietur Oratio pro Imperatore:*

Quaesumus omnipotens Deus, ut famulus tuus N., Imperator ac Rex Noster apostolicus, qui tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornatus vitiorum monstra devitare, hostes superare, et ad Te, quia via, veritas et vita es, gratiosus valeat pervenire.

Monita s. Bonaventurae.

Ante Missam.

Discussio Intentionis: ne ppter vanam gloriam celebres; ne ppter alicujus personae favorem; ne ppter lucrum temporale, ne ppter consvetudinem.

Generalis Contritio:

De omissis, quâe facere debuisti; de commissis corde, ore et opere.

In consecrando intendis

a) facere: Deum per latriam colere, Mortem Christi memorare, Totam ecclesiam adjuvare.

b) consequi: Remissionem peccatorum, Victoriam tentationum, Amotionem tribulationum atque augmentum dilectionis, Inseparabilitatem unionis, Accelarationem fruitionis.

Sit humilis et devota oratio in Memento

a) pro se: Ne indigne recipias tam digniss. Mysterium; ne tam justiss. judicem flectas in judicium; ne tam excellentiss. hospitem a te repellas foetore criminum; — et ut te Dnus piissimus participem faciat elector. sacerdotum.

b) pro aliis; *Vivis:* Ut una tecum sint participes tanti Mysterii; Auditores digni Missar. beneficii; Contemptores humiles vanitatum mundi; Satisfactores stabiles defectus proprii; Et sectatores vigiles divini beneficii. *Defunctis:* Ut per svaviss. Mysterium habeant continuum subsidium, — per preces fidelium svavè a poenis refrigerium, — per hoc nostrum divinum Viaticum securum reditum ad Sanctorum consortium.

Post M. sit summa gratiarum actio; et sollicitudo magna:

a) in genere: ad, in omni loco, celebrandum Nomen Dei et Redemptoris Nostri (Ps. 109, 4. Dan. 12, 11. Malach. 1, 11. Joh. 6. Philip. 2. Hebr. 7, 1. Conc. Trid. s. 22. can. 1. 2. 3.);

b) in specie: ut Idem „Sacerdos simul existens et Agnus Dei“ *(s. Greg. Nys.)*, perpetuus Sanctor. cibus svavissimus, Creator creaturarum a te receptus — tecum esse gaudeat, tecum semper maneat, et te secum protrahat ad laudandum ipsum in saecula saeculorum. Amen.

Protestationes S. Caroli Borr. coram Angelo custode pro felici morte impetranda.

In nomine sanctissimae Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus sancti. Ego infelix et miser peccator protestor coram te, o dilecte Angele, mihi a divina Majestate pro custode assignate, velle me mori in ea sola fide, quam sancta Romana et Apostolica tenet et profitetur Ecclesia, in qua omnes novae Legis Sancti mortui sunt, et extra quam non est salus.

Protestor etiam, o Angele Dei, velle me sub tua sancta custodia et protectione discedere ex hac vita, cum firma spe divinae misericordiae consequendae, non obstante quacumque multitudine et gravitate peccatorum meorum, secure credens vel unicam guttulam pretiosissimi Sanguinis Jesu Christi abunde sufficere, ad eluenda non solum mea, sed etiam totius mundi peccata.

Similiter protestor, o Angele sancte, petere me ex intimo corde participem fieri meritorum Jesu Christi, ejusque bonitatis et clementiae, quam nulli peccatori, quantumvis gravi et abominabili, veram poenitentiam agenti, negat. Utinam ego Deum meum, quem super

omnia amo, magisque amare desidero, nunquam offendissem! Doleo ex toto corde, et lubens condono, quidquid ab aliis in me peccatum est, omnemque culpam meam in benignissimum Jesu Redemptoris mei cor delendam transfundo.

Porro protestor, mi Custos, supplicare me divinae bonitati, ut me recipere dignetur in numerum eorum, quos ab aeterno praedestinavit et haeredes suae gloriae constituit. Ex desiderio, quo in coelum rapior, non tantum ad sustinenda omnia mala, quibus haec misera vita obnoxia est, verum etiam ad purgatorii poenas usque ad novissimum judicii diem subeundas me offero, dummodo tandem per infinitam Dei misericordiam consequar aeternam beatitudinem.

Denique protestor, o fidelissime Custos, quod te executorem ultimae voluntatis meae constituam. Tres mihi velim gratiâs a Deo impetres. Prima est, ut ex hac vita non discedam, nisi omnibus Ecclesiae sacramentis rite munitus. Secunda est, ut ex pluribus lacrimosis suspiriis, quae Christus Jesus per tres horas in cruce pendens emisit, vel unum impetrare possim, cujus virtute et efficacia lacrimabiles cordis mei gemitus ac singultus, quibus in hora mortis affligar, mitigem; utque dulcissima Jesu Mater me dignetur vel unico ex illis aspectibus, quos ipsa sub cruce in faciem dilectissimi Filii sui, cum morte luctantis, direxit, suscipiendo me in illorum numerum, qui materno ipsius patrocinio salutem aeternam in die judicii obtinebunt. Tertia demum gratia est, ut tu, fidelissime Custos meus, in illa potissimum hora mihi succurras, quando anima mea a corpore separabitur, faciasque mihi benignum judicem, cujus paternum pectus flagrantissimae charitatis incendio in cruce pro salute peccatorum inflammatum fuit. Habe, o piissime Custos, tibi

unice commendatam animam meam, eamque de ergastulo corporis egressam in manus Creatoris ac Redemptoris sui trade, ut eum una tecum et cum Sanctis omnibus in coeli gaudiis clare videat, perfecte amet, eodemque plene in omnem aeternitatem perfruatur. Amen.

INDEX KALENDALIS.

Pag.

FESTA DECEMBRIS.

Die 4. S. Barbarae V. M. 1
„ 8. *Immacul. Conc. B. M. V. cum Octava* . . 348
Offic. votiv. Imm. Concept per annum *(Rubrica)* 380
Die 10. Translat. almae dom Lauret. 22
„ 18. Exspect. part. B. M. V. 32
„ 26. Commemor. Oo. Ss. Martyrum 43
„ 28. Offic. ratione insignis Reliq. de Innocent *(Rubrica)* 43

FESTA JANUARII.

Die 14. *S. Hilarii C. E. D.; additamentum ad VI. lectionem* 381
„ 23. Despons. B. M. V. 44
„ 23. S. Joann. Elemos. C. 50
„ 29. S. Franc. De Sales, additam 449
Fer. III. post Dom. Septuag. Orationis D. N. J. C. in Oliv. 53
Fer. III. post Dom. Sexages. Commemor. Passionis D. N J. C. 68

FESTA FEBRUARII.

Die 3. S. Blasii E. M. } *Rubricae.* . . . 88
„ 6. S. Dorotheae V M. } *Rubricae.* . . . 88
„ 7. S. Apolloniae V. M. } *Rubricae.* . . . 88
„ 11. BB. VII. Fundator ordinis Servor. B. M. V. 89
„ 12. *S. Titi* E. C. 381
„ 14. S. Valentini M. *(Rubrica)* 97
„ 19. S. Conradi Plac. C. 97
„ 23. *S. Petri Damiani E. C.* 383
„ 26. S. Margaritae Cort. 100

Pag.
Fer. VI. post Cin. S. Spin. Cor. Domini 104
„ VI. post Dom. I. Quadr. Lanceae et Clav. Dom. 117

FESTA MARTII.

Die 18. S. Gabriel. Archang. 131
Fer. VI. post Dom. II. Quad. Sacratiss. Sidonis Dom. 141
„ VI. post Dom. III. Quad. Sacror. V. Vuln. Dom. 158
„ VI. post Dom. IV. Quad. Pretiosiss. Sang. Dom. 170

FESTA APRILIS.

Die 23. S. Adalberti E. M. 185
„ 24. S. Georgii M. *(Rubrica)* 187
„ 27. *S. Fidelis a Sigm.* M. 387
„ 28. *S. Pauli a Cruce* C. 389
„ 28. Dies VI. infra Oct. S. Adalb. 187
„ 30. Dies octava S. Adalb. 190
Dominica III. post Pascha *Patrocin. S. Joseph* . . 392

FESTA MAJI.

Die 4. S. Floriani M. 192
„ 13. S. Peregrini Latiosi C. 194
„ 16. S. Joann Nep. M. 196
„ 17. *S. Paschalis Bayl.* C. 402
„ 21. S. Felicis a Cantal. C. 208
„ 24. B. M. V. sub tit. Auxil. Christian. . . 211
„ 30. Inv. manus dextr. S. Stephani R. C. . . 218
„ 31. *S. Angelae Mericiae* V. 404
Dom. III. post Pent. Puriss. Cordis B. M. V. . . 221

FESTA JUNII.

Die 4. S. Quirini M. 229
„ 5. *S. Bonifacii Ep. M.* 406
„ 7. (ex 4. h.) *S. Franc. Car.* 410
„ 15. Ss. Viti et Soc. Mm. 230
„ 16. S. Joann. Fr. Regis C. 233
„ 25. *S. Guilielmi Abb.* 413

Pag.
Die 27. S. Ladislai Reg. C. 235
„ 29. Commer. Oo. Ss. Ap. 237
Dom. VII. post Pentec. S. Cunegundis V. . . . 238

FESTA JULII.

Dom. I. Julii: *Pretiosiss. Sanguinis Domini*, — ut fer. VI. post Dom. 4. Quadr. *(rubr. 415)* . . 170
Die 1. *Dies octava S. Joan. Bapt.* 415
„ 4. Dies oct. S. Ladislai in Metropolitana . . 241
Offic. S. Ladislai Reg. C. per annum 244
Die 5. Ss. Cyrilli et Methodii E. C. 249
„ 7. De III. die infra oct. Ss. Cyr. et Meth. . 256
„ 11. De VII. die inf. Oct. „ 259
„ 12. Dies octava Oct. . . „ 261
„ 13. S. Margarit. V. M. 264
„ 15. Divisionis Ss. Apost. 264
„ 17. Ss. Andreae et Benedict. Mm. 266
„ 20. S. Eliae Proph. 266

FESTA AUGUSTI.

Die 2. *S. Alphonsi de Lig.* C. 417
„ 3. S. August. Gazzotti C. 278
„ 16. S. Rochi C. 280
„ 18. S. Helenae Imp. Vid. 282
„ 19. S. Ludovici Tolosani C. 285
„ 20. *S. Bernardi* C.; additamentum pro Martyrol. et Lectio VI. 420
„ 20. S. Stephani Reg. C. 287
Domin. inf. Oct. S. Steph. Dedicatio Eccl. Metr. *(Rubrica)* 290
Die 27. Dies oct. S. Stephani (Dominica post octav. S. Stephani, Zagrabiae: dies octava Dedic. Eccl. metrop) . . . . . —
Offic. S. Stephani Reg. C. per annum 293
(De Festo Ss. Angel. Custod. *Rubrica)* 298

FESTA SEPTEMBRIS.

Die 4. S. Rosaliae Panor. V. 298
„ 6. S. Rosae Viterb. V. 300

Pag.

Die 11. S. Pulcheriae Imp. V. 302
Dom. III. Sept. *Festum VII. Dolor. B. M. V.* . . 420
Die 16. *S. Josephi a Cupert* C. 435
„ 25. S. Gerardi Ep. M. 307
„ 26. S. Mariae de Socos V., dictae de Cervel. 309

FESTA OCTOBRIS.

Die 12. S. Maximiliani Ep. M. 311
„ 14. *S. Callisti P. M.* 441
„ 20. *S. Joannis Cantii* C. 443
„ 21. Ss. Ursulae et Soc. Vv. 312
„ 24. S. Raphaelis Arch. 316
„ 25. Ss. Reliquiar. Sanct. 326
„ 26. S. Demetrii M. 328
„ 31. S. Wolfgangi Ep. C. 330

FESTA NOVEMBRIS.

Die 5. S. Emerici C 331
„ 6. S. Leonardi C. 334
Dom. II. Nov. Patrocinii B. M. V. 335
Die 13. S. Stanislai C. 335
„ 15. S. Leopoldi C. 339
„ 18. *In Dedicat. Basilicar. Ss. Ap. Petri et Pauli* 446
„ 19. S. Elisabethae Reg. V. 341

Kalendarium perpet. . . . . IV—XX
Officium commune in Festis B. M. V. per annum 2
Commemor. S. Joseph dicenda in Suffrag. . . . 344
Litaniae Lauret. B. M. V. 346
Psalmi ad Matut. pro Off. Ss. Sacramenti . . . 449
Modus incensandi 457
Notata liturgica 465

INDEX ALPHABETICUS

Festorum et Nominum Sanctorum hujus libri.

Pag.

A.

Addit. pro die S. Hilarii 381
„ pro die S. Bernardi 420
„ pro die S. Franc. De Sales 449
Adalberti . . 185, 187, 190
Almae domus B. M. V. Translationis 22
Alphonsi de Ligorio . 417
Andreae et Benedicti . . 266
Angelorum Custodum . . 298
Angelae Mericiae 404
Apostol. commemoratio die 29. Junii . . . 237
Apolloniae 88
Auxilii Christian. B. M. V. 211

B.

Barbarae 1
Basilicarum Ss. Ap. Petri et Pauli Dedication. 446
Bernardi 420
Blasii 88
Bonifacii 406

C.

Callisti 441
Cyrilli et Methodii 249—261
Clavor. et Lanceae D. . 117

Pag.

Commemor. Apostolorum die 29. Junii . . . 237
„ s. Joseph Sponsi B. M. V. 344
„ Martyr. d. 26. Dec. 43
„ sollem. Passion. D. 68
„ Ss. Stephani et Ladislai C. 344
Concept. Imm. B. M. V. cum Octava 348—379
„ Offic. votivum . . 380
Conradi 97
Cordis JESU, supplem. ad Mis. vot. 488
Cordis B. M. V. 221
Coronae Spineae D. . . 104
Cunegundis 238

D.

Dedicat. Basilicar. Ss. Ap. Petri et Pauli 446
„ Ecclesiae Metropol. 290
Demetrii 328
Desponsationis B. M. V. 44
Divisionis Apostolor. . . 264
Dolorum VII. B. M. . . 420
Domus almae Lauret. Translationes 22
Dorotheae 88

Pag.

E.

Eliae 266
Elisabethae 341
Emerici 331
Exspectationis Partus B. M. V. 32

F.

Felicis a Cantal. 208
Fidelis 387
Floriani 192
Francisci Caracciolo . . 410
„ De Sales . . . 449
Fundatorum Ordinis Servor. B. M. V. . . . 89

G.

Gabrielis 131
Georgii 187
Gerardi 307
Guilielmi 413

H.

Helenae 282
Hilarii 381

I.

Immaculatae Conception. B. M. V. 348—379
„ Officium votiv. 380
Innocentium Mm. 43
Invention. manus dextrae S. Stephani 218

Pag.

J.

Joannis B. Octava d. . 415
„ Cantii 443
„ Eleemosynarii . 50
„ Nepomuceni . . 196
„ Francisci Regis 233
Josephi a Cupertino . . 435
Joseph Sponsi B. M. V. Patrocinii 392

L.

Ladislai 235
„ dies Octava . . . 241
„ Officium per ann. 244
„ Commemoratio . 345
Lanceae et Clavor. D. . 117
Lauret. almae Dom. B. M. V. Translationis 22
Leonardi 334
Leopoldi 339
Litaniae Lauret. B. M. V. 346
Ludovici 285

M.

Margaritae Corton . . . 100
„ V. M. . . . 264
Mariae B V. Officium comm. per annum 2
„ Almae Dom. Trans. 22
„ Auxilii Christianor. 211
„ Cordis 221
„ Desponsationis . . 44
„ Exspect. Partus . 32
„ Immac. Conc. 348—379
„ „ Offic. vot. 380
„ Patrocinii 235
„ Septem Dolorum . 420

Pag.

Mariae de Socos sive Cervellon 309
Martyrum comm. 26. Dec. 43
Maximiliani 311

O.

Orationis D. N. J. C. . 53

P.

Partus B. M. V. Expect. 32
Paschalis Baylon 402
Passionis D. N. J. C. . 68
Patrocinii S. Joseph . . 392
„ B. M. V. . . 335
Pauli a Cruce 389
Peregrini 194
Petri Damiani 383
Petri et Pauli Ap. Basilicar. Dedicationis . 446
Pretiosissimi Sang. D. . 170
Pulcheriae 302

Q.

Quinque Vulnerum D. N. J. C. 185
Quirini 229

R.

Raphaelis 316
Reliquiarum 326
Rochi 280
Rosaliae Panorm. . . . 298
Rosae Viterbiensis . . . 300

Pag.

S.

Sacramenti SS. (Psalmi ad Offic.) 449
Sanguinis Pretiosiss. D 170
Septem Dolor. B. M. V. 420
Septem Fundator. Ord. Servor. B. M. V. . 89
Sindonis D. N. J. C. . . 141
Spin. Coronae D. N. J. C. 104
Stanislai 335
Stephani R. 287
„ dies octava . . 290
„ Officium pr. ann. 293
„ Commemoratio 344
„ manus dextrae 218
Suffragia (ad) commem. S. Joseph, et Patron. E. M. 344

T.

Titi 381
Translationis almae Dom. Lauret. B. M. V. . 22

U.

Ursulae et Sociar. . . . 312

V.

Valentini 97
Viti et Soc. 230

W.
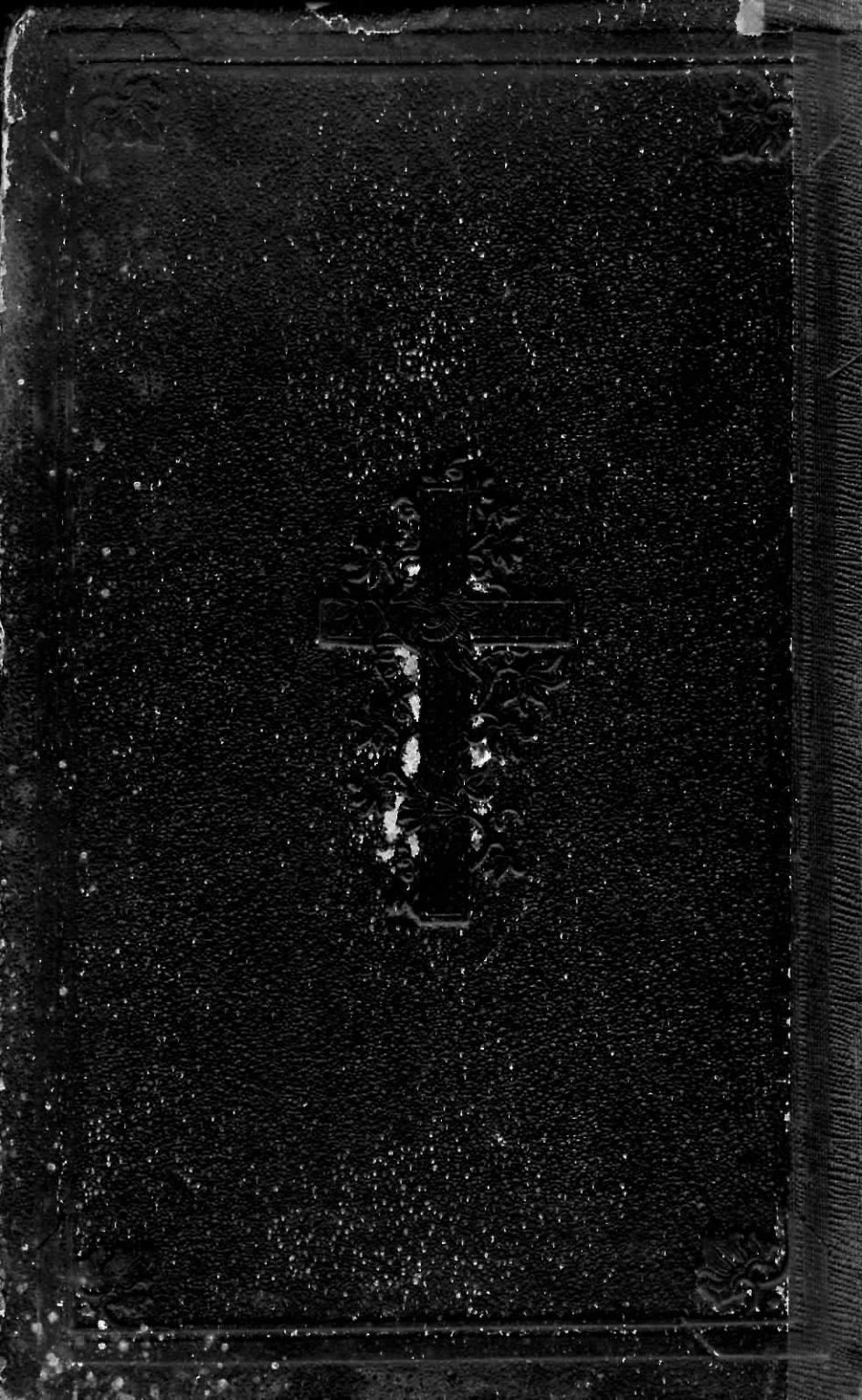
Wolfgangi 330